

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W PILE

PLAN URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA CZŁOPA

na okres 1.01.2025 r. – 31.12.2034 r.

OPIS OGÓLNY LASÓW ELABORAT

TAXUS • UL

WARSZAWA 2025

WYKONAWCA

TAXUS UL Sp. z o.o.

ul. Ochocka 14
02-495 Warszawa
tel./fax.: (0 22) 824 58 96
email: biuro@grupa-taxus.pl

Opracowanie:

mgr inż. Marek Momot
mgr inż. Emilia Roguska

Kontrola końcowa:

mgr inż. Małgorzata Piotrowska
Dyrektor Wydziału Urządzania Lasu

Akceptuję:

mgr inż. Bogusław Borusiewicz

ZAŁOŻENIA I PODSATWY PLANU URZĄDZENIA LASU	13
I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA.....	14
1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE NADLEŚNICTWA ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY	14
1.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE GRUNTÓW ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO I ICH PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY.....	14
1.2. LESISTOŚĆ ORAZ LASY INNEJ WŁASNOŚCI	16
1.3. KRÓTKI RYS HISTORYCZNY	19
1.4. CYKLE URZĄDZENIA LASU NA GRUNTACH POZOSTAJĄCYCH OBECNIE W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	23
2. OPIS DOKUMENTACJI PRAWNEJ STANU POSIADANIA	26
2.1. Prace geodezyjno-kartograficzne	26
2.2. Stan posiadania.....	27
2.3. Podział powierzchniowy.....	29
3. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA.....	30
3.1. Wykaz gruntów nadleśnictwa wyłączanych z produkcji.....	32
3.2. Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia	32
3.3. Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do rekultywacji	32
4. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRÓDNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH LASÓW W ZASIĘGU TERYTORIALNYM.....	32
4.1. Przynależność do krain przyrodniczo-leśnych oraz mezoregionów.....	32
4.2. Położenie geograficzne	33
4.3. Rzeźba terenu	33
4.4. Gleby	34
4.5. Warunki wodne	34
4.6. Klimat.....	35
5. TYPY SIEDLISKOWE LASU.....	35
5.1. Typy siedliskowe lasu	35
5.2. Zniekształcenie siedlisk leśnych	38
5.3. Udział gatunków w typach siedliskowych	39
6. CHARAKTERYSTYKA STANU LASÓW I ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA.....	47
6.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu na podstawie zestawień końcowych tabel klas wieku ...	47
6.2. Zanieczyszczenia powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych	47
6.3. Ocena walorów genetycznych lasu	47
6.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów w klasach i podklasach wieku	52
6.5. Kategorie dojrzałości rębnej drzewostanów.....	56
6.6. Zróżnicowanie i struktura piętrowa drzewostanów, cechy drzewostanu, młode pokolenie, podszyt.....	57
7. TYPY DRZEWOSTANÓW I ORIENTACYJNE SKŁADY GATUNKOWE UPRAW	60
7.1. Przyjęte TD	60
7.2. Zgodność drzewostanów	63
8. PRZYRÓST DRZEWOSTANÓW	65
8.1. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu bieżącego	65
8.2. Spodziewany bieżący przyrost roczny wg gatunków panujących oraz w klasach i podklasach wieku.....	65
8.3. Uzyskany przyrost użyteczny	67
8.4. Wyrównanie wartości przyrostu o dane z WISL	68
8.5. Podsumowanie oceny możliwości produkcyjnych drzewostanów nadleśnictwa	68
9. OCENA STANU USZKODZEŃ DRZEWOSTANÓW	69

10. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ	70
10.1. Ocena ekonomiczna regionu	70
10.2. Charakterystyka kompleksów leśnych	71
10.3. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa.....	71
10.4. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej	71
10.5. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej.....	72
11. DRZEWOSTANY BEZ WSKAZAŃ	73
12. JAKOŚĆ HODOWLANA ORAZ JAKOŚĆ TECHNICZNA DRZEWOSTANÓW.....	73
13. GRUNTY LEŚNE NIEZALESIONE.....	74
14. POWIĄZANIA PLANU URZĄDZENIA LASU Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI DOTYCZĄCYMI DZIAŁAŃ OCHRONNYCH W OBSZARACH NATURA 2000	75
15. POMIAR MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO	75
16. ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM POŻĄDANEGO STANU TYCH ZASOBÓW NA KONIEC PLANOWANEGO OKRESU GOSPODARCZEGO.....	76
II. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PUL	79
1. REFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA CZŁOPA - ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU NA LATA 2015-2024	79
2. KOREFERAT DO ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU OPRACOWANEJ PRZEZ NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA CZŁOPA	145
3. KOREFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA CZŁOPA DO REFEARU WYKONAWCY PUL ...	163
4. REFERAT KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU	183
5. OCENA DYREKTORA REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH W PILE.....	189
III. OPIS ZASAD OKREŚLENIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZASTOSOWANIEM TYCH ZADAŃ.....	193
1. OPIS CELÓW I ZASAD TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ	193
2. FUNKCJE LASU I KATEGORIE OCHRONNE	195
3. PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA.....	199
4. PODZIAŁ LASU NA OSTEPY	200
5. WIEKI RĘBNOŚCI I WIEKI DOJRZAŁOŚCI RĘBNEJ.....	201
6. OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO	201
6.1. Etat użytkowania rębego	202
6.2. Etat użytkowania przedrębego	204
6.3. Etat miąższociowy użytków głównych.....	208
7. OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PUL.....	208
7.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego	208
7.2. Przebudowa drzewostanów.....	218
7.3. Użytkowanie przedrębne.....	220
7.4. Użytkowanie główne	221
7.5. Hodowla lasu	223
8. KIERUNKOWE ZADANIA Z ZAKRESU OCHRONY LASU.....	228
9. PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ	231
10. OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU UBOCZNEGO UŻYTKOWANIA LASU ORAZ GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ	269
10.1. Użytkowanie uboczne.....	269
10.2. Gospodarka łowiecka.....	269
11. OKREŚLENIE POTRZEB Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM TURYSTYKI I REKREACJI.....	270
IV. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY I WALORY PRZYRODNICZE	271

V. ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM POŻĄDANEGO STANU TYCH ZASOBÓW NA KONIEC PLANOWANEGO OKRESU GOSPODARCZEGO.....	271
1. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.....	273
2. Rzeczywisty i pożądany stan zasobów drzewnych	273
3. Rzeczywista a pożądana budowa oraz struktura wiekowa	274
4. Rzeczywisty a pożądany stan zdrowotny i sanitarny	274
5. Rzeczywista a pożądana podaż surowca drzewnego	274
VI. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH ORAZ ZESTAWIENIE PLANU URZĄDZENIA LASU	275
VII. ZAŁĄCZNIKI	279
VIII. TABELI I WZORY IUL.....	357

Tabele i Wzory IUL

WZÓR NR 7. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA CZŁOPA.....	17
TABELA XIX. EKONOMICZNE WSKAŹNIKI GOSPODARKI LEŚNEJ	71
TABELA XX. ORIENTACYJNA PROGNOZA PRZECIĘTNEGO ROCZNEGO WYNIKU EKONOMICZNEGO NADLEŚNICTWA, SPODZIEWANEGO WG ETATU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO PRZYJĘTEGO DO REALIZACJI W PLANIE URZĄDZENIA LASU ORAZ WG ORIENTACYJNEGO ETATU POTENCJALNEGO, OBLICZONEGO DLA PORÓWNIANIA Z UWZGLĘDNIENIEM POŻĄDANEGO KIERUNKU ROZWOJU ZASOBÓW DRZEWNYCH.....	72
TABELA XXI. ZESTAWIENIE MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO W NADLEŚNICTWIE CZŁOPA.	76
TABELA NR XIV. ZESTAWIENIE OBLICZONYCH I PRZYJĘTYCH ETATÓW MIĄŻSZOŚCIOWYCH UŻYTKOWANIA RĘBNEGO	202
TABELA XVII. ZESTAWIENIE ŁĄCZNE ETATU UŻYTKÓW GŁÓWNYCH WEDŁUG KATEGORII CIĘĆ DLA NADLEŚNICTWA CZŁOPA	221
TABELA XVIII. ZESTAWIENIE PROJEKTOWANYCH WSKAŹAŃ GOSPODARCZYCH Z ZAKRESU HODOWLI LASU	224
TABELA NR I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI GRUNTÓW NADLEŚNICTWA WG RODZAJÓW UŻYTKÓW GRUNTOWYCH, KATEGORII UŻYTKOWANIA I GRUP RODZAJÓW POWIERZCHNI, ZGODNIE Z PODZIAŁEM ADMINISTRACYJNYM KRAJU.....	358
TABELA NR II ZESTAWIENIE POWIERZCHNI TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU WG PANUJĄCYCH GATUNKÓW DRZEW ORAZ ICH BONITACJI	360
TABELA NR III POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG GŁÓWNYCH (DOMINUJĄCYCH) FUNKCJI LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH	364
TABELA NR IV POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU I GATUNKÓW PANUJĄCYCH.....	368
TABELA NR Va POWIERZCHNIOWA TABELA KLAS WIEKU WG RZECZYWISTEGO UDZIAŁU GATUNKÓW DRZEW W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU	376
TABELA NR V B MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG RZECZYWISTEGO UDZIAŁU GATUNKÓW DRZEW W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU	382
TABELA NR VI POWIERZCHNIOWA I MIĄŻSZOŚCIOWA TABELA KLAS WIEKU WG GOSPODARSTW I GRUP GATUNKÓW PANUJĄCYCH O TYM SAMYM WIEKU RĘBNOŚCI	388
TABELA NR VIII A TABELA KLAS WIEKU SPODZIEWANEGO BIEŻĄCEGO ROCZNEGO PRZYROSTU MIĄŻSZOŚCI WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH I STREF USZKODZENIA - PRZYROST TABLICOWY	392
TABELA NR XI OCENA UPRAW I MŁODNIKÓW DO 10 LAT NA POWIERZCHNIACH OTWARTYCH.....	394
TABELA NR XII OCENA ODNOWIEŃ PODOKAPOWYCH ORAZ UPRAW I MŁODNIKÓW PO RĘBNIACH ZŁOŻONYCH	394
TABELA NR XV ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW RĘBNI W GOSPODARSTWACH	395
TABELA NR XVI ZESTAWIENIE ZBIORCZE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW ZAPROJEKTOWANYCH DO UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO WE WSKAZANIACH GOSPODARCZYCH OPISU TAKSACYJNEGO WG RODZAJÓW CIĘĆ I GATUNKÓW PANUJĄCYCH ORAZ KLAS I PODKLAS WIEKU.....	396
WZÓR NR 2. WYKAZ OBIEKTÓW SELEKCJI NASIENNEJ	398

Wzór nr 3 Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy	399
Wzór nr 4 Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia	406
Wzór nr 5 Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia	411

Spis zestawień i rysków

ZESTAWIENIE 1. POWIERZCHNIA EWIDENCYJNA LASÓW I GRUNTÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA CZŁOPA NA TLE PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO KRAJU	14
ZESTAWIENIE 2. ODLEGŁOŚĆ OD WAŻNIEJSZYCH URZĘDÓW	16
ZESTAWIENIE 3. PODZIAŁ NA LEŚNICTWA	18
ZESTAWIENIE 4. STRUKTURA ZMIAN POWIERZCHNI NADLEŚNICTWA CZŁOPA Z PODZIAŁEM NA OBRĘBY LEŚNE	23
ZESTAWIENIE 5. PODSTAWOWE DANE Z KOLEJNYCH CYKLI URZĄDZENIOWYCH W OBRĘBIE CZŁOPA	23
ZESTAWIENIE 6. PODSTAWOWE DANE Z KOLEJNYCH CYKLI URZĄDZENIOWYCH W OBRĘBIE DRZONOWO	24
ZESTAWIENIE 7. PODSTAWOWE DANE Z KOLEJNYCH CYKLI URZĄDZENIOWYCH W NADLEŚNICTWIE CZŁOPA	25
ZESTAWIENIE 8. POWIERZCHNIA GRUNTÓW W STANIE POSIADANIA	27
ZESTAWIENIE 9. ZESTAWIENIE GŁÓWNYCH GRUP I RODZAJÓW UŻYTKÓW	27
ZESTAWIENIE 10. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI EWIDENCYJNEJ NADLEŚNICTWA CZŁOPA WG STANU PRAWNEGO WŁASNOŚCI GRUNTÓW	29
ZESTAWIENIE 11. ROZMIAR WYKONYWANYCH PRAC URZĄDZENIOWYCH	30
ZESTAWIENIE 12. ZMIANY NUMERACJI LEŚNICTW	30
ZESTAWIENIE 13. WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH PROGRAMÓW I STRATEGII PRZYJĘTYCH PRZEZ SAMORZĄDY TERYTORIALNE.	31
ZESTAWIENIE 14. POWIERZCHNIA TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU	35
ZESTAWIENIE 15. SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE ZMIAN POWIERZCHNI TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU W NADLEŚNICTWIE CZŁOPA	36
ZESTAWIENIE 16. ZESTAWIENIE PROPOZYCJI ZMIAN SIEDLISKOWYCH TYPÓW LASU	36
ZESTAWIENIE 17. ZNIEKSZTAŁCENIE SIEDLISK LEŚNYCH	38
ZESTAWIENIE 18. UDZIAŁ POWIERZCHNIOWY GATUNKÓW PANUJĄCYCH W SIEDLISKOWYCH TYPACH LASU	41
ZESTAWIENIE 19. UDZIAŁ POWIERZCHNIOWY WG GATUNKÓW RZECZYWISTYCH W SIEDLISKOWYCH TYPACH LASU	42
ZESTAWIENIE 20. PORÓWNANIE UDZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH	43
ZESTAWIENIE 21. PORÓWNANIE UDZIAŁU POWIERZCHNIOWEGO WG RZECZYWISTEGO UDZIAŁU GATUNKÓW	43
ZESTAWIENIE 22. PORÓWNANIE POWIERZCHNI WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W GRUPACH GATUNKOWYCH	44
ZESTAWIENIE 23. PORÓWNANIE POWIERZCHNI WEDŁUG GATUNKÓW RZECZYWISTYCH W GRUPACH GATUNKOWYCH	44
ZESTAWIENIE 24. PORÓWNANIE MIĄŻSZOŚCI WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH W GRUPACH GATUNKOWYCH	45
ZESTAWIENIE 25. PORÓWNANIE MIĄŻSZOŚCI WEDŁUG GATUNKÓW RZECZYWISTYCH W GRUPACH GATUNKOWYCH	45
ZESTAWIENIE 26. PORÓWNANIE UDZIAŁU MIĄŻSZOŚCIOWEGO WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (POW. ZALESIONA)	45
ZESTAWIENIE 27. PORÓWNANIE UDZIAŁU MIĄŻSZOŚCIOWEGO WG RZECZYWISTEGO UDZIAŁU GATUNKÓW (POW. ZALESIONA BEZ PRZESTOJÓW NA GRUNTACH ZALESIONYCH)	46
ZESTAWIENIE 28. ZESTAWIENIE ŁĄCZNE BONITACJI DLA GŁÓWNYCH GATUNKÓW W DRZEWOSTANACH	47
ZESTAWIENIE 29. ZESTAWIENIE OGÓLNE GOSPODARCZYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH	48
ZESTAWIENIE 30. ZESTAWIENIE SZCZEGÓŁOWE GOSPODARCZYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH	48
ZESTAWIENIE 31. ZESTAWIENIE SZCZEGÓŁOWE WYŁĄCZONYCH DRZEWOSTANÓW NASIENNYCH	49
ZESTAWIENIE 32. ZESTAWIENIE SZCZEGÓŁOWE DRZEWOSTANÓW ZACHOWAWCZYCH	49
ZESTAWIENIE 33. WYKAZ ŹRÓDEŁ NASION	50
ZESTAWIENIE 34. WYKAZ DRZEW DOBOROWYCH	50

ZESTAWIENIE 35. WYKAZ BLOKÓW UPRAW POCHODNYCH	50
ZESTAWIENIE 36. WYKAZ UPRAW POCHODNYCH POZA BLOKAMI	52
ZESTAWIENIE 37. UDZIAŁ POWIERZCHNIOWY I MIĄŻSZOŚCIOWY DRZEWOSTANÓW W KLASACH I PODKLASACH WIEKU W NADLEŚNICTWIE CZŁOPA	52
ZESTAWIENIE 38. PORÓWNANIE STRUKTURY W KLASACH WIEKU NA POWIERZCHNI LEŚNEJ ZALESIONEJ I NIEZALESIONEJ ORAZ ZAPASU POPRZEDNIEJ I OBECNEJ REWIZJI URZĄDZENIA LASU	55
ZESTAWIENIE 39. KATEGORIE DOJRZAŁOŚCI RĘBNEJ DRZEWOSTANÓW	56
ZESTAWIENIE 40. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW WG GRUP WIEKOWYCH I BOGACTWA GATUNKOWEGO	57
ZESTAWIENIE 41. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI DRZEWOSTANÓW WG GRUP WIEKOWYCH I BUDOWY PIONOWEJ	58
ZESTAWIENIE 42. CECHY DRZEWOSTANÓW	58
ZESTAWIENIE 43. MŁODE POKOLENIE PODOKAPOWE	59
ZESTAWIENIE 44. MŁODE POKOLENIE POCHODZENIA NATURALNEGO	59
ZESTAWIENIE 45. PRZYJĘTE TYPY DRZEWOSTANÓW (TD) I ORIENTACYJNE SKŁADY GATUNKOWE UPRAW DLA POSZCZEGÓLNYCH TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU (TSL)	60
ZESTAWIENIE 46. PRZYJĘTE TYPY DRZEWOSTANÓW (TD) I ORIENTACYJNE SKŁADY GATUNKOWE UPRAW DLA SIEDLISK PRZYRODNICZYCH I POSZCZEGÓLNYCH TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU (TSL) WRAZ Z ZALECENIAMI GOSPODARCZYMI	61
ZESTAWIENIE 47. TABELA TD	62
ZESTAWIENIE 48. OCENA ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO DRZEWOSTANÓW Z PRZYJĘTymi TYPAMI DRZEWOSTANÓW	63
ZESTAWIENIE 49. OCENA ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO UPRAW OTWARTYCH	63
ZESTAWIENIE 50. OCENA ZGODNOŚCI SKŁADU GATUNKOWEGO Z SIEDLISKIEM	64
ZESTAWIENIE 51. SPODZIEWANY BIEŻĄCY PRZYROSTU ROCZNY – PRZYROST TABELARYCZNY WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH	65
ZESTAWIENIE 52. SPODZIEWANY BIEŻĄCY PRZYROSTU ROCZNY – PRZYROST TABELARYCZNY WG KLAS I PODKLAS WIEKU	66
ZESTAWIENIE 53. ZESTAWIENIE UZYSKANEGO W POPRZEDNIM 10-LECIU PRZYROSTU UŻYTECZNEGO	67
ZESTAWIENIE 54. WSPÓŁCZYNNIKI PRZYROSTU WISL	68
ZESTAWIENIE 55. POWIERZCHNIA USZKODZEŃ DRZEWOSTANÓW (WSZYSTKICH KLAS WIEKU) W NADLEŚNICTWIE CZŁOPA	69
ZESTAWIENIE 56. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA GMIN POŁOŻONYCH W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA CZŁOPA	70
ZESTAWIENIE 57. LICZBA I WIELKOŚĆ KOMPLEKSÓW LEŚNYCH NA TERENIE NADLEŚNICTWA CZŁOPA	71
ZESTAWIENIE 58. JAKOŚĆ HODOWLANA DRZEWOSTANÓW	73
ZESTAWIENIE 59. JAKOŚĆ TECHNICZNA	74
ZESTAWIENIE 60. GRUNTY LEŚNE NIEZALESIONE	74
ZESTAWIENIE 61. STAN ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH REWIZJACH URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA CZŁOPA (TABELA XIII IUL)	77
ZESTAWIENIE 62. PODZIAŁ LASÓW ZE WZGLĘDU NA PEŁNIONE FUNKCJE	195
ZESTAWIENIE 63. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW OCHRONNYCH WG KATEGORII OCHRONNYCH	195
ZESTAWIENIE 64. LOKALIZACJA LASÓW OCHRONNYCH	196
ZESTAWIENIE 65. PORÓWNANIE POWIERZCHNI LASÓW OCHRONNYCH WG KATEGORII OCHRONNYCH W KOLEJNYCH REWIZJACH PUL	198
ZESTAWIENIE 66. PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA	199
ZESTAWIENIE 67. GOSPODARSTWO SPECJALNE	199
ZESTAWIENIE 68. PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA POMIĘDZY REWIZJAMI PUL	200
ZESTAWIENIE 69. WIEKI RĘBNOŚCI DLA GATUNKÓW PANUJĄCYCH NADLEŚNICTWA CZŁOPA	201
ZESTAWIENIE 70. ZESTAWIENIE PRZYJĘTYCH ETATÓW UŻYTKOWANIA RĘBNEGO W NADLEŚNICTWIE CZŁOPA	202
ZESTAWIENIE 71. ZESTAWIENIE UŻYTKÓW RĘBNYCH NIEZALICZONYCH NA POCZET ETATU POWIERZCHNIOWEGO	203
ZESTAWIENIE 72. ŁĄCZNY ETAT CIĘĆ UŻYTKOWANIA RĘBNEGO	204

ZESTAWIENIE 73. ZESTAWIENIE (OBLIGATORYJNEGO) ROZMIARU POWIERZCHNIOWEGO UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO DLA NADLEŚNICTWA CZŁOPA NA OKRES REALIZACJI PLANU	205
ZESTAWIENIE 74. PORÓWNANIE UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH W WYMIARZE POWIERZCHNIOWYM W KOLEJNYCH REWIZJACH PUL	206
ZESTAWIENIE 75. ZESTAWIENIE WSKAŹNIKÓW, NA PODSTAWIE KTÓRYCH PROPONUJE SIĘ ORIENTACYJNĄ WIELKOŚĆ MIĄŻSZOŚCI GRUBIZNY PLANOWANEJ DO POZYSKANIA W RAMACH UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO	206
ZESTAWIENIE 76. WIELKOŚCI UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO W PUL	206
ZESTAWIENIE 77. PORÓWNANIE ETATU UŻYTKÓW PRZEDRĘBNYCH Z PRZYROSTEM DRZEWOSTANÓW NIEOBJĘTYCH UŻYTKOWANIEM RĘBNYM	207
ZESTAWIENIE 78. ZESTAWIENIE ETATÓW WCHODZĄCYCH W SKŁAD UŻYTKÓW GŁÓWNYCH I ICH PORÓWNANIE ZE SPODZIEWANYM TABELARYCZNYM PRZYROSTEM WSZYSTKICH DRZEWOSTANÓW	208
ZESTAWIENIE 79. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ UŻYTKÓW RĘBNYCH WG RODZAJÓW RĘBNI W GOSPODARSTWACH DLA NADLEŚNICTWA.....	209
ZESTAWIENIE 80. WYKAZ RĘBNI ZAPROJEKTOWANYCH NADLEŚNICTWIE CZŁOPA.....	210
ZESTAWIENIE 81. REDUKCJA PROCENTU POBORU MASY	210
ZESTAWIENIE 82. WYJAŚNIENIE ZASTOSOWANIA RĘBNI ZUPEŁNYCH	211
ZESTAWIENIE 83. WYKAZ POZYCJI Z ZAPLANOWANĄ RĘBNIĄ ZUPEŁNĄ LUB CIĘCIEM ZUPEŁNYM NA SIEDLISKACH LASOWYCH	212
ZESTAWIENIE 84. WYKAZ DRZEWOSTANÓW PRZEWIDZIANYCH DO ZAGOSPODAROWANIA RĘBNIĄ ZUPEŁNĄ W LASACH OCHRONNYCH NA SIEDLISKACH LASOWYCH WRAZ Z UZASADNIENIEM.....	212
ZESTAWIENIE 85. PORÓWNANIE POWIERZCHNI MANIPULACYJNEJ RĘBNI ZUPEŁNYCH I RĘBNI ZŁOŻONYCH Z POPRZEDNIM PLANEM URZĄDZENIA LASU	213
ZESTAWIENIE 86. UŻYTKI RĘBNE W POSZCZEGÓLNYCH LEŚNICTWACH	214
ZESTAWIENIE 87. UŻYTKI NIEZALICZONE NA POCZET ETATU POWIERZCHNIOWEGO Z PODZIAŁEM NA LEŚNICTWA.....	214
ZESTAWIENIE 88. PRZYPADKI ZMIANY SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA WYNIKAJĄCE Z ZARZĄDZENIA NR 90.....	216
ZESTAWIENIE 89. WYKAZ POZYCJI Z ZAPLANOWANĄ RĘBNIĄ RETENCYJNĄ	217
ZESTAWIENIE 90. POWIERZCHNIA I MIĄŻSZOŚĆ DRZEWOSTANÓW WEDŁUG GOSPODARSTW, ZALICZONYCH DO PRZEBUDOWY PEŁNEJ PILNEJ (TYPU A).....	218
ZESTAWIENIE 91. SZCZEGÓŁOWY WYKAZ DRZEWOSTANÓW ZAPROJEKTOWANYCH DO PRZEBUDOWY A.....	218
ZESTAWIENIE 92. POWIERZCHNIA DRZEWOSTANÓW WEDŁUG GOSPODARSTW, ZALICZONYCH DO PRZEBUDOWY B	219
ZESTAWIENIE 93. POWIERZCHNIA DRZEWOSTANÓW WEDŁUG GOSPODARSTW, ZALICZONYCH DO PRZEBUDOWY C	219
ZESTAWIENIE 94. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI CIĘĆ PRZEDRĘBNYCH WG RODZAJU CIĘĆ	220
ZESTAWIENIE 95. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI CIĘĆ PRZEDRĘBNYCH WG ZGODNOŚCI Z TD	220
ZESTAWIENIE 96. UŻYTKOWANIE PRZEDRĘBNE Z PODZIAŁEM NA LEŚNICTWA	221
ZESTAWIENIE 97. PROPORCJA ETATÓW	222
ZESTAWIENIE 98. ZESTAWIENIE PROJEKTOWANYCH WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH Z ZAKRESU HODOWLI LASU W POSZCZEGÓLNYCH LEŚNICTWACH.....	225
ZESTAWIENIE 99. ZESTAWIENIE PROJEKTOWANYCH WSKAZAŃ GOSPODARCZYCH Z ZAKRESU HODOWLI LASU – POWIERZCHNIA ZREDUKOWANA	226
ZESTAWIENIE 100. ZESTAWIENIE ZBIORCZE ISTNIEJĄCYCH FORM OCHRONY PRZYRODY W ZASIĘGU NADLEŚNICTWA CZŁOPA	271
ZESTAWIENIE 101. STAN ZASOBÓW DRZEWNYCH W KOLEJNYCH REWIZJACH URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA CZŁOPA	272
ZESTAWIENIE 102. STAN ZASOBÓW DRZEWNYCH NA 31.12.2034 R.	273
ZESTAWIENIE 103. BŁĘDY PROCENTOWE POMIARZONYCH CECH DLA NADLEŚNICTWA CZŁOPA	276

RYSUNEK 1. NADLEŚNICTWO CZŁOPA NA TLE PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO	15
RYSUNEK 2. PODZIAŁ NA LEŚNICTWA	19
RYSUNEK 3. LOKALIZACJA GRUNTÓW POROLNYCH	39
RYSUNEK 4. STRUKTURA WIEKOWA DRZEWOSTANÓW WG POWIERZCHNI I ZAPASU W NADLEŚNICTWIE CZŁOPA.....	53
RYSUNEK 5. STRUKTURA WIEKOWA DRZEWOSTANÓW WG POWIERZCHNI I ZAPASU W LASACH OCHRONNYCH NADLEŚNICTWA CZŁOPA	54
RYSUNEK 6. STRUKTURA WIEKOWA DRZEWOSTANÓW WG POWIERZCHNI I ZAPASU W LASACH GOSPODARCZYCH NADLEŚNICTWA CZŁOPA	54
RYSUNEK 7. ZMIANA STRUKTURY WIEKOWEJ DRZEWOSTANÓW WG UDZIAŁU POWIERZCHNI I ZAPASU	56
RYSUNEK 8. BOGACTWO GATUNKOWE DRZEWOSTANÓW.....	57
RYSUNEK 9. ZMIANA PRZECIĘTNEGO WIEKU I ZASOBNOŚCI W KOLEJNYCH REWIZJACH URZĄDZANIA LASU	77
RYSUNEK 10. PORÓWNANIE UŻYTKOWANIA RĘBNEGO	204
RYSUNEK 11. PORÓWNANIE PRZYJĘTEGO ŁĄCZNEGO ETATU UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO Z ETATEM Z UBIEGŁEGO OKRESU I WYKONANIEM.....	207
RYSUNEK 12. PORÓWNANIE PLANOWANYCH ETATÓW W POPRZEDNIM OKRESIE GOSPODARCZYM Z WYKONANIEM I PLANEM NA PRZYSZŁY OKRES GOSPODARCZY	222

PLAN URZĄDZENIA LASU sporządzony na lata od 2025 do 2034

dla Nadleśnictwa Człopa
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2025 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1 stycznia 2025 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA [ha]

1	9	1	9	4	2	1
---	---	---	---	---	---	---

w tym według obrębów leśnych:

1) CZŁOPA

1	9	1	9	4	2	1
---	---	---	---	---	---	---

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW [ha]

1	8	5	3	9	5	5
---	---	---	---	---	---	---

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

lasów stanowiących rezerwat przyrody

				4	2	7
--	--	--	--	---	---	---

lasów uznanych za ochronne

	3	4	3	1	5	6
--	---	---	---	---	---	---

pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

1	5	1	0	3	7	2
---	---	---	---	---	---	---

b) według grup kategorii użytkowania:

gruntów zalesionych

1	7	7	2	3	7	3
---	---	---	---	---	---	---

gruntów niezalesionych

		2	5	1	2	7
--	--	---	---	---	---	---

w tym: do odnowienia

		2	2	6	4	5
--	--	---	---	---	---	---

gruntów związanych z gospodarką leśną

		5	6	4	5	5
--	--	---	---	---	---	---

I.3. POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW (NIELEŚNYCH) [ha]

		6	5	4	6	6
--	--	---	---	---	---	---

w tym: przeznaczonych do zalesienia

				0	6	0
--	--	--	--	---	---	---

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2025 DO 2034

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

1	1	3	9	7	5	5
---	---	---	---	---	---	---

m³ grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębny

	5	9	9	7	5	5
--	---	---	---	---	---	---

m³ grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym [ha]

1	1	2	2	2	1	7
---	---	---	---	---	---	---

o orientacyjnej miąższości

	5	4	0	0	0	0
--	---	---	---	---	---	---

m³ grubizny netto

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI [ha]:

1	4	1	1	7	0	1
---	---	---	---	---	---	---

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

	8	9	9	9	0
--	---	---	---	---	---

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

	1	9	9	4	9	4
--	---	---	---	---	---	---

c) trzebieże

1	1	2	2	2	1	7
---	---	---	---	---	---	---

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia [ha]

				0	6	0
--	--	--	--	---	---	---

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów [ha]

		2	2	6	4	5
--	--	---	---	---	---	---

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębego [ha]

	1	3	4	4	3	9
--	---	---	---	---	---	---

w tym zrębami zupełnymi:

		6	3	2	7	6
--	--	---	---	---	---	---

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień [ha]

		1	5	4	5	1
--	--	---	---	---	---	---

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień [ha]

			8	6	7	8
--	--	--	---	---	---	---

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzania podszytów [ha]

				0	4	0
--	--	--	--	---	---	---

g) orientacyjna powierzchnia melioracji [ha]

	1	9	1	8	7	2
--	---	---	---	---	---	---

w tym wodnych [ha]

				0	0	0
--	--	--	--	---	---	---

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

ZAŁOŻENIA I PODSATWY PLANU URZĄDZENIA LASU

Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Człopa został wykonany w oparciu o nw. akty prawne:

- Ustawę o lasach z dnia 28 września 1991 r.;
- Ustawę o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.;
- Ustawę Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- Ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.;
- Ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r.;
- Ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r.;
- Ustawę z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.

Oraz nw. rozporządzenia i obwieszczenia:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu. uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu;
- Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt;
- Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000;
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów;
- Zarządzenie Nr 83 DGLP z dnia 23 listopada 2012 r. w sprawie korekty Instrukcji Urządzania Lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 DGLP z dnia 21 listopada 2012 r.
- Zarządzenie nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe.
- Zarządzenie nr 90 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 lipca 2024 r. w sprawie zmiany i ogłoszenia tekstu jednolitego zarządzenia nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe.

I obowiązujące dokumenty branżowe stosowane w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe, w tym:

- Instrukcję Urządzania Lasu z 2011 r.;
- Zasady Hodowli Lasu z 2011 r.;
- Instrukcję Ochrony Lasu z 2011 r.;
- Instrukcję Ochrony Przeciwpożarowej z 2020 r.;
- Wytyczne Komisji Założeń Planu z 17 maja 2022 r.;
- Wytyczne Narady Techniczno-Gospodarczej z 5 września 2024 r.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE NADLEŚNICTWA ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY

1.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE GRUNTÓW ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO I ICH PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Człopa położone są na terenie województwa zachodniopomorskiego, w zasięgu jednego powiatu oraz dwóch gmin. Nadleśnictwo Człopa tworzy jeden obręb leśny.

Położenie administracyjne:

województwo zachodniopomorskie:

- Powiat wałecki
- Gminy: Człopa, Tuczno.

Powierzchnia ewidencyjna lasów i gruntów znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa Człopa wynosi **19 194.2188 ha**.

Zestawienie 1. Powierzchnia ewidencyjna lasów i gruntów znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa Człopa na tle podziału administracyjnego kraju

Gmina Powiat Województwo	Nadleśnictwo Człopa	
	Powierzchnia [ha] / Udział [%]	
1	2	3
Gmina Człopa	19075.3709	99.38
W tym Miasto Człopa	183.4098	0.96
Gmina Tuczno	118.8479	0.62
Powiat wałecki	19194.2188	100.00
Województwo zachodniopomorskie	19194.2188	100.00

Siedziba Nadleśnictwa Człopa znajduje się w miejscowości Człopa (pododdział 215 t, Leśnictwa Grodzisko).

Pełne dane adresowe:

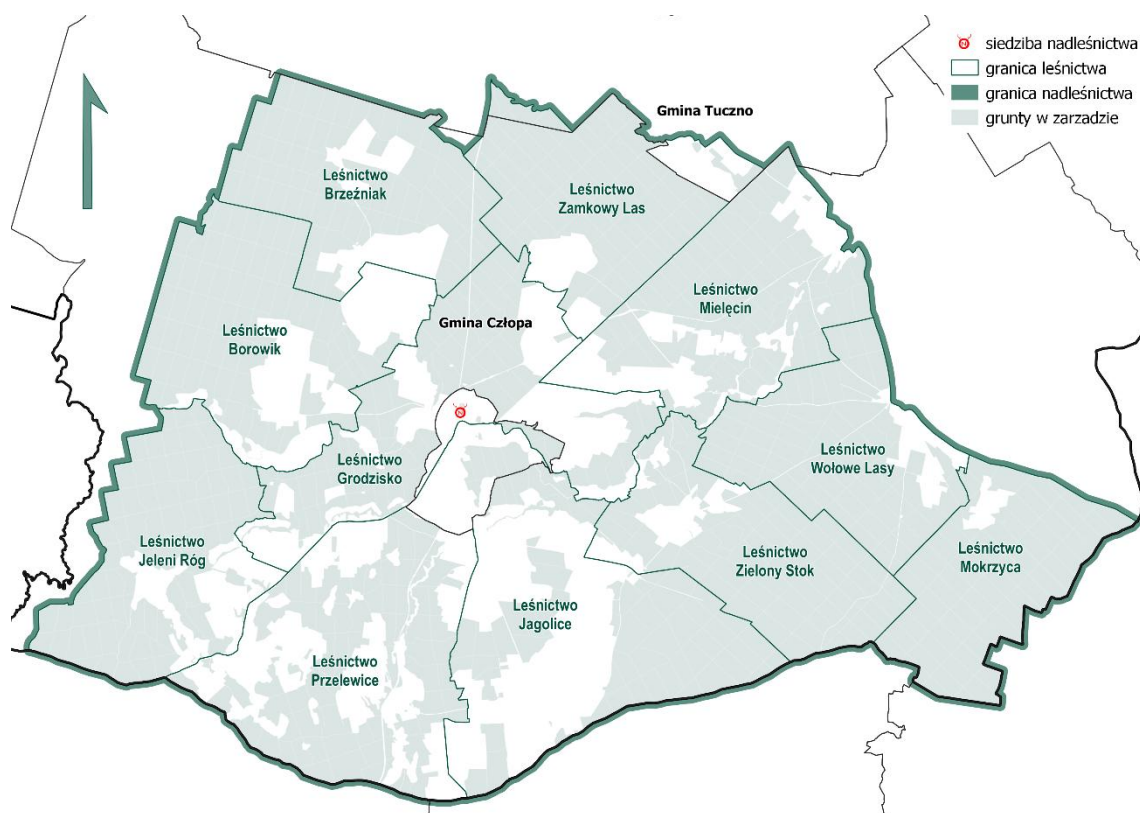
Nadleśnictwo Człopa

ul. Mickiewicza 9

78-630 Człopa

Tel. (67) 259 10 63; Fax (67) 259 10 46

czlopa@pila.lasy.gov.pl

Rysunek 1. Nadleśnictwo Człopa na tle podziału administracyjnego

Położenie względem innych Nadleśnictw:

Nadleśnictwo Człopa jest jednym z 20 nadleśnictw znajdujących się w zasięgu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile.

Nadleśnictwo Człopa graniczy kolejno z: Nadleśnictwem Tuczo, Nadleśnictwem Trzcianka oraz Nadleśnictwem Krzyż. Zgodnie z podziałem administracyjnym Lasów Państwowych od zachodu graniczy z Nadleśnictwem Głusko, będącym w zasięgu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie.

Siedziba Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile znajduje się przy ulicy Kalina 10 w Pile.

Pełne dane adresowe:

**Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Pile**

ul. Kalina 10; 64-920 Piła
Tel. 67 212 48 44; Fax 67 212 64 78
rdlp@pila.lasy.gov.pl

Odległości siedziby Nadleśnictwa Człopa od ważniejszych urzędów na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym zestawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie 2. Odległość od ważniejszych urzędów

Odległość siedziby Nadleśnictwa od:	[km]
1	2
Urzędów na szczeblu wojewódzkim	
Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie	141
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Pile	55
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie	141
Urzędów na szczeblu powiatowym i gminnym	
Starostwo Powiatowe w Wałczu	33
Urząd Miasta i Gminy w Człopie	1
Urząd Miasta i Gminy Tuczno	12

1.2. LESISTOŚĆ ORAZ LASY INNEJ WŁASNOŚCI

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Człopa wynosi 269.51 km² (zgodnie z Zarządzeniem Nr 52 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie określenia i wprowadzenia zmian w zasięgu terytorialnym nadleśnictw: Człopa i Tuczno Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile).

W tym obszarze znajdują się lasy własności Skarbu Państwa zarządzane przez PGL LP (grunty leśne zalesione i niezalesione oraz związane z gospodarką leśną) o powierzchni ewidencyjnej 18 539.5625 ha oraz pozostałe lasy stanowiące własność Skarbu Państwa o powierzchni 22.64 ha. Ponadto w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człopa znajdują się lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 80.06 ha.

Ogólna powierzchnia lasów wszystkich własności w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człopa wynosi 18 642.2625 ha natomiast lesistość omawianego obszaru wynosi **69.17%**.

W porównaniu do poprzedniej rewizji zmienił się zasięg terytorialny Nadleśnictwa. Obecnie nie obejmuje już gruntów położonych w województwie wielkopolskim. W porównaniu do poprzedniego okresu gospodarczego, gdzie lesistość zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Człopa została określona na 69.23% nastąpiło zwiększenie lesistości o 0.06%.

Wzór nr 7. Zestawienie powierzchni lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człopa

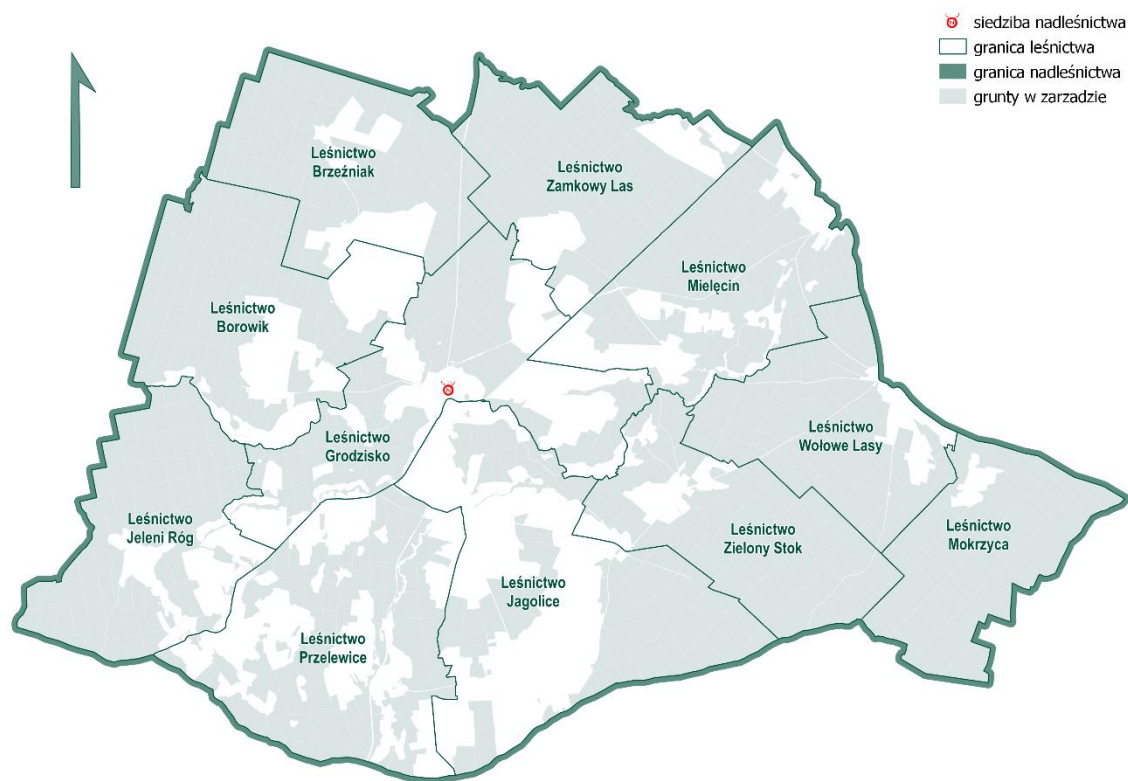
Województwo, gmina (część gminy)	Powierzchnia ogólna [km ²]	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (12:2)
		W zarządzie LP		Pozostałe		Razem	Własność osób fizycznych	Pozostałe	Razem		
		Urządzane nadleśnictwo	Sąsiednie nadleśnictwa	Parki Narodowe	Inne						
		Powierzchnia lasów [ha]									%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Człopa	266.55	18 424.8125	-	-	22.47	18 447.2825	80.06	-	80.06	18 527.3425	69.51
Tuczno	2.96	114.7500	-	-	0.17	114.9200	-	-	-	114.9200	38.82
woj. zachodniopomorskie	269.51	18 539.5625	-	-	22.64	18 562.2025	80.06	-	80.06	18 642.2625	69.17
w tym lasy nadzorowane:							80.06				

Zestawienie 3. Podział na leśnictwa

Numer Nazwa Leśnictwa	Siedziba	Oddziały	Powierzchnia			
			Leśna	Związana z gospodarką leśną	Nieleśna	Ogółem
			[ha]			
1	2	3	4	5	6	7
01 Borowik	179 j	72-78, 98-135, 155-158, 178-187, 219-226	1 683.07	53.74	53.18	1 789.99
02 Brzeźniak	95 c	3-20, 26-47, 54-71, 91-97	1 666.13	49.93	27.57	1 743.63
03 Grodzisko	215 y	147-154, 166-177, 197-200, 212-218, 242-249, 259-270, 281-289, 370-374, 395-398	1 492.75	54.92	108.52	1 656.19
04 Jeleni Róg	227 c	227-241, 250-258, 271-280, 290-332	1 673.55	52.93	68.97	1 795.45
05 Zamkowy Las	prywatna	1-2, 21-25, 48-53, 79-90, 136-146, 159-165, 188-196, 201-211	1 614.11	48.27	83.87	1 746.25
06 Jagolice	461 f	375-379, 399-404, 408-410, 461-462, 483-486, 502-508, 523-533, 549-553, 571-572, 664-673, 693-694, 697, 715, 721-722	1 650.40	59.02	59.84	1 769.26
07 Mielęcin	349 x	333-369, 380-390, 411-420, 424-431	1 649.68	37.28	72.63	1 759.59
08 Mokrzyca	487 a	554-555, 573-580, 587-638	1 573.18	52.39	22.74	1 648.31
09 Przelewice	706 a	639-663, 674-692, 695-696, 698-714, 716-720, 723-725	1 638.44	53.25	86.18	1 777.87
10 Wołowe Lasy	487 a	421-423, 432-436, 445-458, 463-474, 487-494, 509-514, 534-540, 556-562	1 655.75	49.32	21.63	1 726.70
11 Zielony Stok	459 g	391-394, 405-407, 437-444, 459-460, 475-482, 495-501, 515-522, 541-548, 563-570, 581-586	1 677.94	53.50	49.53	1 780.97
Ogółem Nadleśnictwo			17 975.00	564.55	654.66	19 194.21

Podział na leśnictwa

Aktualny podział na leśnictwa Nadleśnictwa Człopa przedstawia powyższe zestawienie. Aktualny podział administracyjny na leśnictwa precyzuje Zarządzenie nr 69/2024 z dnia 29.10.2024 r. w sprawie podziału administracyjnego Nadleśnictwa Człopa.

Rysunek 2. Podział na leśnictwa

1.3. KRÓTKI RYS HISTORYCZNY

OKRES DO 1945 ROKU

Pierwsze wzmianki o Nadleśnictwie Człopa pojawiają się w odnalezionych dokumentach opatrzonych datą z 1792 roku. Dokumenty te dotyczą przydziału domu dla podleśniczego, wydanego przez nadleśniczego. W tym okresie we wsi Krąpiel mieściła się administracja władzy królewskiej, którą wykonywał urzędnik rady do spraw leśnych. Nadzorował on lasy Trzcianki i Człopy. Z dokumentów historycznych wiadomo, iż w 1852 roku w Człopie miał miejsce wielki pożar, który zniszczył część miasta, w tym również ówczesną siedzibę nadleśnictwa. Zaś mapa z 1876 roku potwierdza lokalizację obecnej siedziby nadleśnictwa. Aktualnie dostępnym dokumentem archiwalnym potwierdzającym ówczesny zasięg terytorialny jest mapa z 1898 roku.

Na przełomie XIX i XX wieku miał miejsce wykup lasów prywatnych i powiększanie w ten sposób własności państwowej. W tym okresie Nadleśnictwo Człopa zwiększyło powierzchnię o około 1 100 ha gruntów leśnych oraz łąk i pól w okolicach miejscowości Szczuczarz i Golina, a z gruntów tych utworzono nowe leśnictwo, które obecnie jest Leśnictwem Jeleni Róg. Zaś lasy całego Nadleśnictwa stanowiły około 9 000 ha, podzielone na 302 oddziały.

W latach 30-tych XX wieku nastąpiła reorganizacja administracji leśnej. Nadleśnictwo Człopa stało się Urzędem Leśnym, podlegającym do 1938 roku Rządowemu Urzędowi Leśnemu w Pile. Następnie po przyłączeniu prowincji Krajna wraz z okręgiem rządowym w Pile do Pomorza, zaczął podlegać Krajowemu Urzędowi Leśnemu w Szczecinie.

OKRES PO 1945 ROKU

Po II Wojnie Światowej obszar Nadleśnictwa Człopa został włączony do Polski a w 1945 roku zostały utworzone dwa nadleśnictwa: Człopa i Drzonowo.

Dawne Nadleśnictwo Człopa (Obręb Człopa do 2015 roku)

Powierzchnia Nadleśnictwa na dzień 1 stycznia 1946 roku wynosiła 5 965 ha (po uregulowaniu stanu posiadania). W jego skład weszły dawne lasy państwowe (74%), lasy majątków ziemskich (20%) oraz lasy chłopskie (6%). Przejęcie lasów z majątków i chłopskich nastąpiło na podstawie Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20.01.1945 roku w sprawie wykonania Dekretu PKWN z dnia 12.12.1944 roku o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa.

W następnych latach dawne Nadleśnictwo Człopa zmieniało powierzchnię następująco:

- wg stanu na dzień 01.01.1952 roku, powierzchnia Nadleśnictwa Człopa wynosiła 6 057.11 ha, z czego powierzchnia leśna stanowiła 5 252.23 ha, zaś powierzchnia nieleśna 804.88 ha;
- wg stanu na dzień 1.10.1961 roku, powierzchnia Nadleśnictwa zwiększyła się do 7 686.12 ha, z czego powierzchnia leśna stanowiła 6 633.04 ha, zaś powierzchnia nieleśna 1 053.08 ha, wskutek przyłączenia w 1959 roku Leśnictwa Zwierz z Nadleśnictwa Tuczo (880 ha), oraz przyjęcia przez Nadleśnictwo Człopa lasów i gruntów rolnych przeznaczonych do zalesienia od PGR-ów w Golinie, Załomie, Dłusku i Szczuczczu;
- wg stanu na dzień 1.10.1970 roku, powierzchnia Nadleśnictwa zmniejszyła się do 7 149.58 ha, z czego powierzchnia leśna to 6 587.15 ha, zaś powierzchnia nieleśna to 562.43 ha, wskutek przekazania w dniu 10.11.1962 roku Państwowemu Gospodarstwu Rybackiemu w Wałczu jezior: Szczuczcz, Załomskie, Kochlin Mały, Dłuskie, Kamień, Piaseczno, Dubie, Jamno. Łącznie powierzchnia przekazanych jezior wynosiła 521.30 ha;
- wg stanu na 1.10.1973 roku (I rewizja UL BULiGL O/Szczecinek) powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 7 149.58 ha (powierzchnia leśna 6 587.15 ha, powierzchnia nieleśna 562.43 ha).

W 1973 roku z terytorium Nadleśnictwa Człopa utworzono obręb Człopa i włączono do czteroobróbowego Nadleśnictwa Człopa.

Dawne Nadleśnictwo Drzonowo (Obręb Drzonowo do 2015 r.)

Powierzchnia Nadleśnictwa w 1946 roku wynosiła 5 929.40 ha, w tym powierzchnia leśna stanowiła 5 568.90 ha, zaś nieleśna 360.50 ha. W skład lasów Nadleśnictwa wchodziły dawne lasy państwowe (62.9% - 3 730 ha), które stanowiły grunty Nadleśnictw Trzcinno i Człopa, lasy majątków ziemskich (30.2% - 1 788.47 ha) w Szczuczczu, Przelewicach i Drzonowie oraz lasy chłopskie (6.9% - 410.93 ha).

W kolejnych latach zmiany powierzchni dawnego Nadleśnictwa Drzonowo przedstawiały się następująco:

- na początku 1961 roku powierzchnia Nadleśnictwa wynosiła 6 369.16 ha, z czego powierzchnia leśna wynosiła 5 981.30 ha, a powierzchnia nieleśna 387.86 ha;
- wg stanu na 01.10.1962 roku powierzchnia Nadleśnictwa Drzonowo zwiększyła się do 9 783.13 ha (powierzchnia leśna 8 993.89 ha, powierzchnia nieleśna 789.24 ha), wskutek przejęcia gruntów porolnych z przeznaczeniem do zalesienia, głównie od PGR-ów w Drzonowie, Czaplicach, Przelewicach i Trzebinu;
- wg stanu na 1.10.1971 roku (I rewizja UL BULiGL O/Szczecinek) powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 9 794.38 ha, w tym powierzchnia leśna 9 100.92 ha, powierzchnia nieleśna 693.46 ha.

W 1973 roku Nadleśnictwo Drzonowo zostało zlikwidowane i przyłączone jako Obręb Drzonowo do Nadleśnictwa Człopa

OKRES PO 1973 ROKU

W 1973 roku z połączenia czterech Nadleśnictw powstało Nadleśnictwo Człopa. Nadleśnictwa te w nowej jednostce zostały przekształcone w obręby leśne: Człopa, Drzonowo, Tuczno i Trzcinnno, których łączna powierzchnia wynosiła 16 943.96 ha.

Zarządzeniem nr 51 Naczelnego Dyrektora LP z dnia 10.11.1978 roku w sprawie podporządkowania nowo utworzonych obrębów leśnych poszczególnym nadleśnictwom wchodzącym w skład OZLP Piła, większa część obrębu Tuczno została włączona do terytorium Nadleśnictwa Mirosławiec. Pozostała część obrębu Tuczno oraz obręb Krępa Krajeńska (Nadleśnictwo Głusko) przyłączono do obrębu Człopa. W ten sposób Nadleśnictwo Człopa stało się trzyobróbowe, składające się z obrębów: Człopa, Drzonowo i Trzcinnno. Kolejne zmiany terytorialne nastąpiły w roku 1982, kiedy zgodnie z Zarządzeniem nr 27 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 26.11.1982 r. obręb Trzcinnno został podzielony na dwie części, które przejęły Nadleśnictwa Tuczno i Biała.

Od tego czasu w skład Nadleśnictwa Człopa wchodziły dwa obręby: Człopa i Drzonowo. Powierzchnia Nadleśnictwa wg stanu na 1.01.1983 roku (II rewizja UL BULiGL O/Szczecinek) wynosiła 21 201.63 ha (Obręb Człopa - 11 220.62 ha; Obręb Drzonowo - 9 981.01 ha).

W kolejnej III rewizji planu urządzenia lasu (BULiGL O/Poznań) powierzchnia ogólna Nadleśnictwa zmniejszyła się o 2 321.23 ha i wynosiła wg stanu na 1.01.1995 roku 18 880.40 ha, w tym: Obręb Człopa 8 278.31 ha, Obręb Drzonowo - 10 602.09 ha. Zmiana ta wynikała z utworzenia w 1990 roku Drawieńskiego Parku Narodowego, gdzie 1 790.83 ha stanowiła powierzchnia Obrębu Człopa. Kolejnym powodem zmiany powierzchni było przekazanie w 1992 roku 933 ha z Obrębu Człopa na rzecz Nadleśnictwa Tuczno. W 1996 roku nastąpiła kolejna zmiana powierzchni, gdzie Nadleśnictwo przekazało do Drawieńskiego Parku Narodowego kolejne 384 ha w ramach korekt granic. Zmiana powierzchni wynikała również z bieżącego przejmowania lasów i gruntów rolnych do zalesienia od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Według stanu na 1.01.2005 roku (IV rewizja BULiGL O/Szczecinek) powierzchnia Nadleśnictwa Człopa wynosiła 19 283.20 ha, w tym Obręb Człopa – 8 452.74 ha i Obręb Drzonowo 10 830.46 ha.

Podczas V rewizji (Taxus SI Sp. z o.o.) obręby Człopa i Drzonowo zostały połączone i wg stanu na 1.01.2015 roku Nadleśnictwo Człopa było jednoobrębowe (Obręb Człopa) o powierzchni 19 306.57 ha (bez współwłasności). Powierzchnia ta uległa zmianie w 2016 r., gdzie grunty leżące, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju, w województwie wielkopolskim o powierzchni 128.00 ha zostały przekazane do Nadleśnictwa Trzcianka.

Kolejna (VI) rewizja (Taxus UL Sp. z o. o.) utrzymała jednoobrębowy podział administracyjny Nadleśnictwa Człopa. Powierzchnia ogólna wg stanu na 1 stycznia 2025 roku wynosi 19 194.21 ha (bez współwłasności).

Gospodarka leśna na gruntach Nadleśnictwa Człopa była prowadzona w oparciu o następujące plany:

- prowizorycznego urządzenia lasu wg stanu na 1.01.1952 r. – dla Nadleśnictwa Człopa;
- prowizorycznego urządzenia lasu wg stanu na 1.01.1953 r. – dla Nadleśnictwa Drzonowo;
- definitywnego planu urządzenia gospodarstwa leśnego wg stanu na 1.01.1961 r. – dla Nadleśnictwa Człopa;
- definitywnego planu urządzenia gospodarstwa leśnego wg stanu na 01.10.1962 r. – dla Nadleśnictwa Drzonowo;
- I rewizja urządzenia lasu na okres od 01.10.1973 r. do 30.09.1981 r. dla Nadleśnictwa Człopa;
- I rewizja urządzenia lasu na okres od 1.10.1971 r. do 30.09.1981 r. dla Nadleśnictwa Drzonowo;
- II rewizja urządzenia lasu wg stanu na 01.01.1983 r. do 31.12.1992 r. dla Nadleśnictwa Człopa;
- III rewizja urządzenia lasu wg stanu na 1.01.1995 r. do 31.12.2004 r. dla Nadleśnictwa Człopa;
- IV rewizja urządzenia lasu wg stanu na 01.01.2005 r. do 31.12.2014 r. dla Nadleśnictwa Człopa;
- V rewizja urządzenia lasu na okres 1.01.2015 do 31.12.2024 roku – dla Nadleśnictwa Człopa;
- VI rewizja urządzenia na okres 1.01.2025 do 31.12.2034 roku – dla Nadleśnictwa Człopa.

1.4. CYKLE URZĄDZENIA LASU NA GRUNTACH POZOSTAJĄCYCH OBECNIE W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

Zmianę powierzchni leśnej i nieleśnej Nadleśnictwa Człopa pomiędzy kolejnymi rewizjami PUL przedstawia poniższa tabela:

Zestawienie 4. Struktura zmian powierzchni Nadleśnictwa Człopa z podziałem na obręby leśne

Obręb Nadleśnictwo	Według stanu	Grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
1	2	3	4	5
Człopa	1.01.1961 r.*	6 633.04	1 053.08	7 686.12
	1.10.1973 r. – I rewizja	6 587.15	562.43	7 149.58
	1.01.1983 r. – II rewizja	10 412.65	807.97	11 220.62
	1.01.1995 r. – III rewizja	7 893.21	385.10	8 278.31
	1.01.2005 r. – IV rewizja	8 065.63	387.67	8 453.30
	1.01.2015 r. – V rewizja	18 586.92	719.72	19 306.64
	1.01.2025 r. – VI rewizja	18 539.57	654.65	19 194.22
Drzonowo	1.10.1962 r.*	8 993.89	789.24	9 783.13
	1.10.1971 r. – I rewizja	9 100.92	693.46	9 794.38
	1.01.1983 r. – II rewizja	9 318.43	662.58	9 981.01
	1.01.1995 r. – III rewizja	9 733.84	868.25	10 602.09
	1.01.2005 r. – IV rewizja	10 374.79	457.02	10 831.81
Nadleśnictwo Człopa	1.01.1961 r./1.10.1962 r.*	15 626.93	1 842.32	17 469.25
	1.10.1971/1973 r. – I rewizja**	15 688.07	1 255.89	16 943.96
	1.01.1983 r. – II rewizja	19 731.08	1 470.55	21 201.63
	1.01.1995 r. – III rewizja	17 627.05	1 253.35	18 880.40
	1.01.2005 r. – IV rewizja	18 440.42	844.69	19 285.11
	1.01.2015 r. – V rewizja	18 586.92	719.72	19 306.64
	1.01.2025 r. – VI rewizja	18 539.56	654.65	19 194.21

* pierwsze definitywne plany dla Nadleśnictw: Człopa, Drzonowo

** I rewizja dla Nadleśnictw: Człopa, Drzonowo

Plany urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa

Poniższe tabele przedstawiają dane z kolejnych rewizji PUL dla poszczególnych obrębów oraz dla całego Nadleśnictwa.

Zestawienie 5. Podstawowe dane z kolejnych cykli urządzeniowych w Obrębie Człopa

Wyszczególnienie	Obręb Człopa				
	Stan wg cyklu urządzeniowego				
	1.01.1961 r.*	I rewizja 1.10.1973 r.**	II rewizja 1.01.1983 r.	III rewizja 1.01.1995 r.	IV rewizja 1.01.2005 r.
1	2	3	4	5	6
I. Powierzchnia [ha]					
Powierzchnia ogółem	7686.12	7149.58	11220.62	8278.31	8453.3
- grunty leśne, w tym	6633.04	6587.15	10412.65	7647.55	7819.83
- grunty zw. z gospodarką leśną	-	-	-	245.66	245.8
- grunty nieleśne	1053.08	562.43	807.97	385.1	387.67
II. Podział lasów na grupy [ha]					
Rezerwy pow. ogółem	-	-	-	-	5.62
Lasy ochronne	67.42	582.3	2685.54	1836.14	1919.28
III. Wskaźnik stanu zasobów drzewnych					
Zapas na powierzchni leśnej - m ³	700337	825178	1509285	1469356	2167275
Średnia zasobność m ³	116	126	148	194	277
Przeciętny wiek	46	44	49	52	56
IV. Przyjęte wieki rębności [lata]					
Db, Js	120	120	140	140	140
So, Md, Bk	100	100	100	100	100

Wyszczególnienie		Obręb Człopa				
		Stan wg cyklu urządzeniowego				
		1.01.1961 r.*	I rewizja 1.10.1973 r.**	II rewizja 1.01.1983 r.	III rewizja 1.01.1995 r.	IV rewizja 1.01.2005 r.
1		2	3	4	5	6
So.b		-	-	-	-	-
Św, Brz, Gb, Ol, Jw, Kl, Lp		80	80	80	80	80
Oś, Ol odr., Brz o.		-	60	60	60	60
Tp, Ol sz, Wb		40	40	40	40	40
V. Przyjęty sposób zagospodarowania						
Zasadniczy	Rębnie	IB	IB, ID	IB, III	IB, III	IB, III
	Nawrót cięć; okres odnowienia	4-5	5-7, 10	5, 15	5, 15	5, 15, 20
Uzupełniający	Rębnie	IIA, IIIB	IIA, IIB	II	II	II
	Nawrót cięć; okres odnowienia	20	20	15	15	15
VI. Roczny rozmiar użytków rębnych						
Pow.	plan	47.96	46.5	100.95	60.09	93.18
[ha]	wykonanie	50.43	38.65	67.74	58.57	95.22
Masa netto [m³]	plan	7620	8988	17279	13848	20595
	wykonanie	9345	8355	13433	12847	19801
VII. Roczny etat użytków przedrębnych						
Pow.	plan	361.59	488.21	809.5	643.22	590.73
[ha]	wykonanie	492.43	839.83	726.67	628.32	596.11
Masa netto [m³]	plan	3472	4987	10357	12955	18000
	wykonanie	5799	10171	12709	12036	19849
VIII. Roczny plan odnowień i zalesień						
Pow.	plan	-	109.93	53.12	123.49	97.48
[ha]	wykonanie	-	103.46	68.6	87.5	85.74

* pierwszy definitywny plany dla Nadleśnictwa Człopa

** I rewizja dla Nadleśnictwa Człopa

Zestawienie 6. Podstawowe dane z kolejnych cykli urządzeniowych w Obrębie Drzonowo

Wyszczególnienie		Obręb Drzonowo				
		Stan wg cyklu urządzeniowego				
		1.01.1961 r.*	I rewizja 1.10.1973 r.**	II rewizja 1.01.1983 r.	III rewizja 1.01.1995 r.	IV rewizja 1.01.2005 r.
1		2	3	4	5	6
I. Powierzchnia [ha]						
Powierzchnia ogółem		9783.13	9794.38	9981.01	10602.09	10831.81
- grunty leśne, w tym		8993.89	9100.92	9318.43	9468.43	10098.75
- grunty zw. z gospodarką leśną		-	-	-	265.41	276.04
- grunty nieleśne		789.24	693.46	662.58	868.25	457.02
II. Podział lasów na grupy [ha]						
Rezerwy pow. ogółem		-	-	-	-	-
Lasy ochronne		-	708.94	1460.75	1596.25	1733.71
III. Wskaźnik stanu zasobów drzewnych						
Zapas na powierzchni leśnej - m³		867417	1019241	1303982	1714549	2644165
Średnia zasobność m³		117	113	142	182	262
Przeciętny wiek		43	40	46	49	53
IV. Przyjęte wieki rębności [lata]						
Db, Js		120	120	140	140	140
So, Md, Bk		100	100	100	100	100
So.b		-	-	-	-	-
Św, Brz, Gb, Ol, Jw, Kl, Lp		80	80	80	80	80
Oś, Ol odr., Brz o.		60	60	60	60	60
Tp, Ol sz, Wb		40	40	40	40	40
V. Przyjęty sposób zagospodarowania						
Zasadniczy	Rębnie	IB	IB, ID	IB, III	IB, III	IB, III
	Nawrót cięć; okres odnowienia	4-5	5-7, 10	5, 15	5, 15	5, 15, 20
	Rębnie	IIA, IIIB	IIA, IIB	II	II	II

Wyszczególnienie		Obręb Drzonowo				
		Stan wg cyklu urządzeniowego				
		1.01.1961 r.*	I rewizja 1.10.1973 r.**	II rewizja 1.01.1983 r.	III rewizja 1.01.1995 r.	IV rewizja 1.01.2005 r.
1		2	3	4	5	6
Uzupełniający	Nawrót cięć; okres odnowienia	20	30	20	20	20
VI. Roczny rozmiar użytków rębnych						
Pow.	plan	57.01	67.12	87.42	72.33	114.66
[ha]	wykonanie	57.57	58.79	63.88	65.74	113.95
Masa netto	plan	9808	12555	15821	15252	26092
[m³]	wykonanie	10308	11324	12896	14915	22590
VII. Roczny etat użytków przedrębnych						
Pow.	plan	499.51	661.21	722.83	805.99	757.5
[ha]	wykonanie	447.34	630.96	515.96	807.03	790.86
Masa netto	plan	4216	6463	9798	16091	25000
[m³]	wykonanie	5240	10189	10671	18321	27445
VIII. Roczny plan odnowień i zalesień						
Pow.	plan	217.09	79.34	100.25	138.46	117.79
[ha]	wykonanie	212.14	82.68	87.59	137.42	103.2

* pierwszy definitywny plan dla Nadleśnictwa Drzonowo

** I rewizja dla Nadleśnictwa Drzonowo

Zestawienie 7. Podstawowe dane z kolejnych cykli urządzeniowych w Nadleśnictwie Człopa

Wyszczególnienie		Nadleśnictwo Człopa				
		Stan wg cyklu urządzeniowego				
		II rewizja 1.01.1983 r.	III rewizja 1.01.1995 r.	IV rewizja 1.01.2005 r.	V rewizja 1.01.2015 r.	VI rewizja 1.01.2025 r.
1		2	3	4	5	6
I. Powierzchnia [ha]						
Powierzchnia ogółem		21201.63	18880.4	19285.11	19306.57	19194.21
- grunty leśne, w tym		19731.08	17115.98	17918.58	18000.85	18539.55
- grunty zw. z gospodarką leśną		-	511.07	521.84	586.01	564.55
- grunty nieleśne		1470.55	1253.35	844.69	719.71	654.66
II. Podział lasów na grupy [ha]						
Rezerwy pow. ogółem		-	-	5.62	4.27	4.27
Lasy ochronne		4146.29	3432.39	3652.99	3298.85	3431.56
III. Wskaźnik stanu zasobów drzewnych						
Zapas na powierzchni leśnej - m³		2813267	3183905	4811440	5181893	5 193 688
Średnia zasobność m³		145	188	269	288	289
Przeciętny wiek		49	50	54	57	59
IV. Przyjęte wieki rębności [lata]						
Db, Js		140	140	140	140	140
So, Md, Bk		100	100	100	100	100
So.b		-	-	-	100	-
Św, Brz, Gb, Ol, Jw, Kl, Lp		80	80	80	80	80
Oś, Ol odr., Brz o.		60	60	60	60	60
Tp, Ol sz, Wb		40	40	40	40	40
V. Przyjęty sposób zagospodarowania						
Zasadniczy	Rębnie	IB, III	IB, III	IB, III	IB, III	IB, III
	Nawrót cięć; okres odnowienia	5, 15	5, 15	5, 15, 20	5, 15, 20	5, 15, 20
Uzupełniający	Rębnie	II	II	II	II	II
	Nawrót cięć; okres odnowienia	15/20	15/20	15/20	15	15
VI. Roczny rozmiar użytków rębnych						
Pow.	plan	188	132	208	252.63	261.21
[ha]	wykonanie	131.62	124.31	209.17	250.56	-
Masa netto	plan	33100	29100	46687	56599	59976
[m³]	wykonanie	26329	27762	42391	53750	-
VII. Roczny etat użytków przedrębnych						
Pow.	plan	1532	1449	1343	1175.28	1122.22
[ha]	wykonanie	1242.63	1435.35	1386.97	1148.59	-

Wyszczególnienie		Nadleśnictwo Człopa				
		Stan wg cyklu urządzeniowego				
		II rewizja 1.01.1983 r.	III rewizja 1.01.1995 r.	IV rewizja 1.01.2005 r.	V rewizja 1.01.2015 r.	VI rewizja 1.01.2025 r.
1		2	3	4	5	6
Masa netto [m ³]	plan	20155	29046	43000	59900	54000
	wykonanie	23380	30357	47294	59348	-
VIII. Roczny plan odnowień i zalesień						
Pow.	plan	223.74	222.69	215.27	196.62	172.60
[ha]	wykonanie	175.09	225.19	188.93	170.31	-

Pomiędzy stanem na 1 stycznia 1983 roku a 1 stycznia 2025 roku nastąpił spadek powierzchni zarządzanej przez Nadleśnictwo Człopa o 2 007.42 ha, którego głównym powodem były liczne zmiany administracyjne podziału powierzchniowego PGL LP. Zauważalny jest stały wzrost powierzchni leśnej kosztem gruntów nieleśnych który świadczy o prowadzonych zalesieniach. Dla porównania wg stanu na 1 stycznia 1983 roku udział gruntów nieleśnych wynosił 6.94%, obecnie jest to 3.41%.

W okresie przekraczającym 40 lat nastąpił wzrost zapasu powierzchni leśnej o 2 380 421 m³, co przełożyło się na wzrost zasobności z 145 m³/ha do 289 m³/ha. Średni wiek drzewostanów wzrósł do poziomu 59 lat.

Omówienie gospodarki ostatniego 10-lecia (2015 - 2024) przedstawione zostało w dalszej części opracowania (Dział II. Analiza gospodarki minionego okresu).

2. OPIS DOKUMENTACJI PRAWNEJ STANU POSIADANIA

2.1. PRACE GEODEZYJNO-KARTOGRAFICZNE

Podstawowym materiałem kartograficznym do prac urządzeniowych była warstwa działko-użytków znajdująca się w zasobach Nadleśnictwa Człopa. Zgodnie z zapisami KZP nie występowało o dane ewidencyjne do PODGiK.

Nadleśnictwo Człopa przekazało również:

- Plik XML bazy SILP, zaktualizowany na dzień 01.01.2023 r.;
- Leśną mapę numeryczną, zaktualizowaną na dzień 01.01.2023 r.;
- Zweryfikowaną mapę ewidencji gruntów;
- Zweryfikowany rejestr gruntów.

Dokumentacja kartograficzna została opracowana zgodnie z Instrukcją urządzania lasu (cz. I - Instrukcja sporządzania projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa rozdział VIII oraz cz. III - Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych) będącą załącznikiem do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r.

Wszystkie grunty Skarbu Państwa znajdujące się w zarządzie Nadleśnictwa Człopa zostały ujęte w planie UL, zgodnie z danymi w bazie LMN.

Początkowe dane ewidencyjne

Opracowaniem objęto całość gruntów będących w użytkowaniu Nadleśnictwa Człopa, obejmujących 924 działki ewidencyjne (razem z gruntami we współwłasności), położone w województwie zachodniopomorskim, powiecie wałeckim, dwóch gminach oraz 19

obrębach ewidencyjnych o łącznej powierzchni ewidencyjnej **19 179.3754 ha (razem z gruntami we współwłasności)**.

Nadleśnictwo Człopa posiada uregulowany stan prawny dotyczący gruntów będących w zarządzie PGL LP (założone księgi wieczyste) dla wszystkich działek ewidencyjnych.

Wynikowe dane ewidencyjne

Jako wynikowe dane ewidencyjne do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Człopa na lata 2025-2034 przyjęto stan na 1 stycznia 2025 r. Powierzchnia ewidencyjna gruntów Nadleśnictwa Człopa wynosi **19 194.2188 ha**. Ponadto w Nadleśnictwie Człopa występują grunty we współwłasności o pow. 0.1580 ha (użytek ewidencyjny B).

Powierzchnia taksacyjna wyrażona w hektarach w zaokrągleniu do 1 ara w PUL wynosi **19 194.21 ha** (gruntów we współwłasności 0.16 ha).

Rozbieżności pomiędzy otrzymaną dokumentacją, a stanem na gruncie, stwierdzone podczas prac terenowych, były na bieżąco konsultowane z Nadleśnictwem. Wykaz rozbieżności został przekazany przez Wykonawcę do Nadleśnictwa, które po zatwierdzeniu planu urządzenia podejmie działania zmierzające do ich usunięcia.

2.2. STAN POSIADANIA

Nadleśnictwo Człopa składa się z jednego obrębu leśnego: Człopa [1], którego powierzchnia ogólna wg zestawienia wyrównanych powierzchni działek (bez współwłasności) została przedstawiona w poniższej tabeli.

Zestawienie 8. Powierzchnia gruntów w stanie posiadania

Rozróżnienie	Zasięg terytorialny [km ²]	Powierzchnia ewidencyjna [ha]	Powierzchnia taksacyjna [ha]
1	2	3	4
Grunty nadleśnictwa	269.51	19 194.2188	19 194.21
Współwłasność		0.1580	0.16
Ogółem		19 194.3768	19 194.37

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawia tabela nr I. W celu dokładnego przedstawienia stanu ewidencyjnego gruntów Nadleśnictwa, powierzchnię poszczególnych kategorii gruntów w tabeli nr I podano w hektarach z dokładnością do 1 m². Niewielka różnica w powierzchniach między tabelą I, a powierzchnią przyjętą w planie urządzenia lasu, wynika z zaokrąglenia wyliczonej w m² powierzchni pododdziałów do arów. Powierzchnie oddziałów, leśnictw oraz obrębów wynikają z sumy zaokrąglonych powierzchni pododdziałów.

Na terenie Nadleśnictwa Człopa nie występują grunty sporne.

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawia tabela nr I (ujęta jako załącznik do elaboratu).

Zestawienie 9. Zestawienie głównych grup i rodzajów użytków

Kategoria użytków	Powierzchnia [ha]	
	Dokładność: 1 m ²	Dokładność: 1 ar
1	2	3
1. Lasy - razem	18 539.5625	18539.55
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	17 723.7362	17723.73
1) drzewostany	17 723.7362	17723.73
2) plantacje drzew - razem	-	-

Kategoria użytków	Powierzchnia [ha]	
	Dokładność: 1 m ²	Dokładność: 1 ar
1	2	3
w tym:		
- plantacje nasienne	-	-
- plantacje drzew szybkorosnących	-	-
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	251.2722	251.27
1) w produkcji ubocznej - razem	9.3400	9.34
w tym:		
- plantacje choinek	1.5400	1.54
- plantacje krzewów	-	-
- poletka łowieckie	7.8000	7.80
2) do odnowienia - razem	226.4522	226.45
w tym:		
- halizny	-	-
- zręby	225.4122	225.41
- płazowiny	1.0400	1.04
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	15.4800	15.48
w tym:		
- przewidziane do naturalnej sukcesji	8.6000	8.60
- objęte szczególnymi formami ochrony	6.8800	6.88
- przewidziane do retencji	-	-
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	-	-
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	564.5541	564.55
w tym:		
1) budynki i budowle	5.3584	5.36
2) urządzenia melioracji wodnych	5.6347	5.63
3) linie podziału przestrzennego lasu	105.9083	105.91
4) drogi leśne	411.5873	411.60
5) tereny pod liniami energetycznymi	25.0139	25.00
6) szkółki leśne	7.6800	7.68
7) miejsca składowania drewna	0.4600	0.46
8) parkingi leśne	0.3000	0.30
9) urządzenia turystyczne	2.6115	2.61
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	10.9722	10.97
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	18 550.5347	18 550.52
3. Użytki rolne - razem	592.1056	592.12
3.1. Grunty orne - razem	188.0081	188.02
w tym:		
1) role	186.4519	186.46
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym	1.3600	1.36
3) ugory, odłogi	-	-
4) działki rodzinne na gruntach ornym	-	-
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą	0.1962	0.20
3.2. Sady	1.2500	1.25
3.3. Łąki trwałe	41.8526	41.85
3.4. Pastwiska trwałe	37.0300	37.03
3.5. Grunty rolne zabudowane	-	-
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	-	-
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	-	-
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	-	-
3.9. Nieużytki - razem	323.9649	323.97
w tym:		
1) bagna	323.5649	323.57
2) piaski	-	-
3) utwory fizjograficzne	0.4000	0.40
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	-	-
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej	-	-
4. Grunty pod wodami - razem	50.5700	50.57
w tym:		
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	-	-
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	50.5700	50.57
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	-	-
5. Użytki ekologiczne - razem	-	-
6. Tereny różne - razem	-	-
w tym:		
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zre kult.	-	-
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	-	-
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	-	-
4) różne inne	-	-
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	1.0085	1.00

Kategoria użytków	Powierzchnia [ha]	
	Dokładność: 1 m ²	Dokładność: 1 ar
1	2	3
w tym:		
7.1. Tereny mieszkaniowe	-	-
7.2. Tereny przemysłowe	0.0028	0.00
7.3. Tereny zabudowane inne	-	-
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	1.0057	1.00
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	-	-
w tym:		
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	-	-
2) tereny zabytkowe	-	-
3) tereny sportowe	-	-
4) ogrody zoologiczne i botaniczne	-	-
5) tereny zieleni nieurządzonej	-	-
6) rodzinne ogrody działkowe	-	-
7.6. Użytki kopalne	-	-
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	-	-
w tym:		
1) drogi	-	-
2) tereny kolejowe	-	-
3) grunty pod budowę dróg publicznych	-	-
4) inne tereny komunikacyjne	-	-
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	654.6563	654.66
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	0.6000	0.60
OGÓŁEM (1-7)	19 194.2188	19 194.21

Powyższy podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. 2019 poz. 393) oraz Rozporządzeniu Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 roku.

Zestawienie 10. Zestawienie powierzchni ewidencyjnej Nadleśnictwa Człopa wg stanu prawnego własności gruntów

Stan prawny własności gruntów	LASY			Grunty nieleśne	Ogółem
	Grunty leśne zalesione i nie zalesione	Grunty związane z gospodarką leśną	Razem		
	Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6
Grunty Skarbu Państwa	17 975.0084	564.5541	18 539.5725	654.6463	19 194.2188
Grunty we współwłasności	0.00	0.00	0.00	0.1580	0.1580
Razem	17 975.0084	564.5541	18 539.5725	654.8043	19 194.3768

2.3. PODZIAŁ POWIERZCHNIOWY

Sieć podziału powierzchniowego utrwalona jest w terenie słupkami oddziałowymi. Sam podział spełnia swe zadania – orientacja, komunikacja i ochrona. Podział ten ma charakter typowo nizinny, charakteryzujący się dużymi, regularnymi oddziałami. Podział powierzchniowy jest jednolity w północnej, w wschodniej i północno zachodniej części Nadleśnictwa. Podział tam oparty jest na liniach gospodarczych i oddziałowych, drogach publicznych i leśnych. W pozostałej części Nadleśnictwa podział powierzchniowy jest niejednolity, ze względu na zbiorniki wodne oraz większe rozdrobnienie kompleksów leśnych.

Szczegółowa charakterystyka podziału powierzchniowego Nadleśnictwa Człopa znajduje się w zestawieniu poniżej:

Zestawienie 11. Rozmiar wykonywanych prac urządzeniowych

Wskaźnik	Jedn.	Nadleśnictwo Człopa
1	2	3
Powierzchnia objęta taksacją	ha	19 194.21
Liczba oddziałów	szt.	725
Numery oddziałów	-	1-725
Brakujące numery oddziałów	-	brak
Oddziały literowane	-	brak
Średnia pow. oddziału [ha]	ha	26.48
Minimalna pow. oddziału [ha]	ha	6.03
Maksymalna pow. oddziału [ha]	ha	60.66
Liczba pododdziałów literowanych	szt.	6 111
Średnia pow. pododdziału literowanego	ha	3.05
Liczba pododdziałów na gruntach leśnych zal. i niezal.	szt.	5 613
Średnia pow. pododdziału na gruntach leśnych zal. i niezal.	ha	3.20
Liczba pododdziałów na gruntach nieleśnych i związanych z gosp. leśną	szt.	498
Średnia pow. pododdziału na gruntach nieleśnych i zwią. z gosp. leśną	ha	1.37
Liczba pododdziałów liniowych	szt.	1 949

W trakcie prac nad Planem Urządzenia Lasu dokonano korekty w dotychczasowym podziale administracyjnym Nadleśnictwa. W jego wyniku Leśnictwo Dzicza oraz Leśnictwo Raczyk zostały włączone do sąsiednich leśnictw a w celu optymalizacji prac leśnych zmniejszono granice pozostałych leśnictw.

Zmiany numerów leśnictw zestawiono poniżej.

Zestawienie 12. Zmiany numeracji leśnictw

Nazwa	Adres leśny PUL 2015-2024	Adres leśny PUL 2025-2034	Uwagi
1	2	3	4
Borowik	08-01-1-01-	08-01-1-01-	Bez zmian
Brzeźniak	08-01-1-02-	08-01-1-02-	Bez zmian
Dzicza	08-01-1-03-	-	Leśnictwo wycofane
Grodzisko	08-01-1-04-	08-01-1-03-	Zmiana
Jeleni Róg	08-01-1-05-	08-01-1-04-	Zmiana
Zamkowy Las	08-01-1-06-	08-01-1-05-	Zmiana
Jagolice	08-01-1-07-	08-01-1-06-	Zmiana
Mielęcín	08-01-1-08-	08-01-1-07-	Zmiana
Mokrzyca	08-01-1-09-	08-01-1-08-	Zmiana
Przelewice	08-01-1-10-	08-01-1-09-	Zmiana
Raczyk	08-01-1-11-	-	Leśnictwo wycofane
Wołowe Lasy	08-01-1-12-	08-01-1-10-	Zmiana
Zielony Stok	08-01-1-13-	08-01-1-11-	Zmiana

3. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA

Zapisy dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Człopa zawarte są w dokumentach planistycznych województwa zachodniopomorskiego, powiatu wałeckiego oraz gmin Człopa i Tuczo.

Opracowanie zostało sporządzone na podstawie stosownych dla danej jednostki terytorialnej: planów zagospodarowania przestrzennego województw, studiów uwarunkowań

i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, regionalnych strategii rozwoju, regionalnych programów ochrony środowiska, regionalnych programów operacyjnych.

Zestawienie 13. Wykaz obowiązujących programów i strategii przyjętych przez samorzady terytorialne.

Jednostka podziału administracyjnego	Dokument
1	2
Województwo zachodniopomorskie	Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2030 roku Uchwała Nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dn. 28.06.2019 r.
	Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego 2030 Uchwała Nr XXIX/339/21 Sejmiku Województwa Zach. z dn. 28.10.2021 r.
	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego Uchwała Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dn. 24.06.2020 r.
Powiat wałecki	Program Ochrony Środowiska Powiatu Wałeckiego na lata 2019-2022 z perspektywą do 2027 r. Uchwała Nr VIII/69/2019 Rady Powiatu w Wałczu z dn. 27.06.2019 r.
Gmina Człopa	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Człopa Uchwała Nr XXVII/219/2021 Rady Miejskiej w Człopie.
	Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Załom, Gmina Człopa Uchwała Nr XXVII/218/2021 Rady Miejskiej w Człopie z dn. 22.07.2021 r. (z póź. zm.)
	Plan Zagospodarowania Przestrzennego działki nr 133 w obrębie Drzonowo, Gmina Człopa Uchwała Nr XXIX/238/2021 Rady Miejskiej w Człopie z dn. 26.11.2021 r. (z póź. zm.)
	Strategia Rozwoju Gminy Człopa na lata 2024-2030 - projekt
	Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Człopa Uchwała Nr VI/25/94 Rady Miasta i Gminy Człopa z dn. 25.08.1994 r. (z póź. zm.)
Gmina Tuczo	Strategia Rozwoju Gminy Tuczo na lata 2023-2033 - projekt
	Strategia Rozwoju Gminy Tuczo na lata 2017-2026 Uchwała Nr XXXV/276/2017 Rady Miejskiej w Tucznie z dn. 25.09.2017 r.
	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tuczo na lata 2022-2025 z perspektywą na lata 2026-2029 Uchwała Nr XLII/324/2022 Rady Miejskiej w Tucznie z dn. 30.06.2022 r.
	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Tuczo Uchwała Nr II/13/96 Rady Miasta i Gminy Tuczo z dn. 4.03.1996 r. (z póź. zm.)

Programy i strategie zamieszczone są na stronach BIP właściwych samorządów. Dokumenty nie wpływają bezpośrednio na gospodarkę leśną. Opracowania zawarte w Strategiach rozwoju, Programach i Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miast utrzymują zapisy dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej, określonej w obowiązującym Planie Urządzenia Lasu z zakresu zarówno ochrony środowiska jak i gospodarki leśnej.

Priorytety ekologiczne we wszystkich wymienionych dokumentach zamykają się w następujących wytycznych:

- obejmowanie coraz większej powierzchni siedlisk oraz liczby gatunków ochroną czynną;
- przeprowadzanie inwentaryzacji przyrodniczych;
- wzrost lesistości i ochrona ekosystemów leśnych;
- wzrost edukacji ekologicznej;
- prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- stopniowa przebudowa drzewostanu w celu dostosowania struktury lasu do istniejących warunków siedliskowych;
- wprowadzanie drzewostanów mieszanych;
- zapewnienie nienaruszalności lasów ochronnych;
- ochrona i monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków objętych ochroną;
- zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków na terenach podmokłych, w dolinach rzecznych, zbiornikach wodnych w stanie niepogorszonym;
- wyłączanie gruntów leśnych z zabudowy;
- gospodarowanie zasobami leśnymi zgodnie z bieżącymi planami urządzenia.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Załom, Gmina Człopa uchwalony Uchwałą Nr XXVII/218/2021 Rady Miejskiej w Człopie z dn. 22.07.2021 r; obejmuje swoim zasięgiem grunty Nadleśnictwa Człopa. W ww. dokumencie planistyczny, grunty leśne, znajdujące się w zarządzie Nadleśnictwa Człopa zostały oznaczone symbolem ZL – tereny leśne.”

Dla gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Człopa istnieją projekty dla dwóch inwestycji mogących wpłynąć na prowadzenie gospodarki leśnej w najbliższym 10-leciu: budowa obwodnicy w ciągu drogi krajowej nr 22 oraz poszerzenie drogi krajowej nr 22 na odcinku granica woj. lubuskie – Człopa (obie inwestycje zakładają przekazanie gruntów z zarządu Nadleśnictwa w zarząd GDDKiA specustawą). Dodatkowo planowane są dwie inwestycje dotyczące budowy farmy fotowoltaicznej: w obrębie ewidencyjnym Trzebin [0097] przy oddziale 666 oraz Mielęcín [0088] przy oddziale 360.

Zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie mają wpływu na prowadzoną gospodarkę leśną.

3.1. WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA WYŁĄCZANYCH Z PRODUKCJI

Nadleśnictwo Człopa nie posiada gruntów wyłączanych z produkcji.

3.2. WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA

Nadleśnictwo Człopa posiada grunty przeznaczone do zalesienia o powierzchni 0.60 ha. Dla części działki nr 8355 (adres administracyjny 32-17-025-0096) na klasoużytku RV została wydana Decyzja o warunkach zabudowy z dnia 4 października 2023 r. przez Burmistrza Człopy (PP.6730.14.2023).

3.3. WYKAZ GRUNTÓW NADLEŚNICTWA PRZEZNACZONYCH DO REKULTYWACJI

Nadleśnictwo Człopa nie posiada gruntów przeznaczonych do rekultywacji.

Po przeanalizowaniu ww. dokumentów dla terenu Nadleśnictwa Człopa stwierdza się zgodność Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Człopa na lata 2025-2034 ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu, wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska.

4. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRONDNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH LASÓW W ZASIĘGU TERYTORIALNYM

4.1. PRZYNALEŻNOŚĆ DO KRAIN PRZYRONDNICZO-LEŚNYCH ORAZ MEZO-REGIONÓW

Regionalizacja przyrodniczo – leśna

Według ww. regionalizacji przyrodniczo-leśnej, Nadleśnictwo Człopa położone jest w Krainie Wielkopolsko-Pomorskiej (III) – Mezoregionie Pojezierza Waleckiego (III.6) oraz Mezoregionie Równiny Drawskiej (III.5).

W hierarchicznym ujęciu położenie Nadleśnictwa Człopa przedstawia się następująco:

Kraina: Wielkopolsko-Pomorska	(III)
Mezoregion: Równiny Drawskiej	(III.5)
Mezoregion: Pojezierza Wałęckiego	(III.6)

Rozdział szczegółowo opisano w Programie Ochrony Przyrody.

Regionalizacja geobotaniczna.

W ujęciu geobotanicznym opracowanym przez Matuszkiewicza (2008) Nadleśnictwo Człopa położone jest w zasięgu następujących jednostek podziału:

Obszar: Europejskie Lasy Liściaste i Mieszane	
Prowincja: Środkowoeuropejska	
Podprowincja: Południowobałtycka	
Dział: Pomorski	(A)
Kraina: Sandrowych Przedpoli Pojezierzy	
Środkowopomorskich	(A.5)
Podkraina: Pojezierzy Wałęckich	(A.5b)
Okręg: Doliny Drawy	(A.5b.2)
Podokręg: Doliny Dolnej Drawy	(A.5b.2.d)
Okręg: Pojezierza Wałęckiego	(A.5b.3)
Podokręg: Tucznowski	(A.5b.3.a)
Podokręg: Człopski	(A.5b.3.b)

Rozdział szczegółowo opisano w Programie Ochrony Przyrody.

Regionalizacja fizyczno – geograficzna.

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski (Solon i in., 2018) Nadleśnictwo Człopa położone jest w zasięgu następujących jednostek:

Megaregion Pozaalpejska Europa Środkowa	(3)
Prowincja Niż Środkowoeuropejski	(31)
Podprowincja Pojezierze Południowobałtyckie	(314)
Makroregion Pojezierze Południowopomorskie	(314.6)
Mezoregion Równina Drawska	(314.63)
Mezoregion Pojezierze Wałęckie	(314.64)

Rozdział szczegółowo opisano w Programie Ochrony Przyrody.

4.2. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Nadleśnictwo Człopa leży między 53°01' a 53°10' szerokości geograficznej północnej oraz między 15°59' a 16°22' długości geograficznej wschodniej.

4.3. RZEŻBA TERENU

Rzeźbę terenu w granicach Nadleśnictwa Człopa należy zaliczyć do nizinnych. Wysokość nad poziom morza zawiera się w przedziale od 55.9 m (lustro jez. Krzywe) do 133.9 m (linia oddziałowa pomiędzy oddziałami 595 i 596). Różnica wysokości pomiędzy najniższym a najwyższym punktem wynosi około 78 metrów. Nizinny charakter terenu Nadleśnictwa urozmaicają doliny rzeczne oraz licznie występujące jeziora.

Rzeźba terenu w północnej i zachodniej części Nadleśnictwa jest mało urozmaicona. Największy obszar stanowią tu tereny równe, o niewielkich deniwelacjach. Tereny faliste

występują miejscowo w leśnictwach Borowik, Brzeźniak, Jeleni Róg i Zamkowy Las, a także wzdłuż rynien polodowcowych.

Południowa i wschodnia część Nadleśnictwa charakteryzuje się nieco większym zróżnicowaniem rzeźby terenu. Dominują tu tereny faliste i pagórkowe związana z kulminacjami moren czołowych. Tereny płaskie występują tu na niewielkiej powierzchni, na terenie leśnictw: Mielęcin, Jagolice i Wołowe Lasy.

W Nadleśnictwie Człopa przeważają tereny nizinne faliste (~55%) - które zgodnie z przyjętymi wytycznymi charakteryzują się deniwelacją nie przekraczającą 12-15 m i tworzą nabrzmienia oraz obniżenia o małych nachyleniach - do 5°. Rzadziej występują formy równe (~40%), rzadko pagórkowate (~4%) a sporadycznie wzniesienia (poniżej 1%).

Szczegółowe informacje dotyczące rzeźby terenu nadleśnictwa zamieszczono w opracowaniu specjalistycznym - Operacie glebowo-siedliskowym wykonanym przez BULiGL O/Poznań w 2001 roku oraz w Programie Ochrony Przyrody.

4.4. GLEBY

Gleby w Nadleśnictwie Człopa zostały utworzone przez utwory czwartorzędowe głównie plejstoceny, zlodowacenia bałtyckiego, zwłaszcza stadiały poznański i pomorski. Tworzą je głównie piaski sandrowe, piaski zwałowe, piaski zwałowe na glinach i plejstoceny piaski rzeczne. Część powierzchni zajmują utwory holoceny związane z torfami, murszami, piaskami rzeczno-holocenowymi, a także polami piasków eolicznych przykrywających starsze utwory oraz kulminujących w wydmachach.

Tereny w zasięgu Nadleśnictwa Człopa położone są w przeważającej części (~81%) na glebach rdzawych z czego ponad 50% zajmują gleby rdzawe właściwe (RDw - 57.87%), 19.81% gleby rdzawe brunatne (RDbr) oraz 4.18% rdzawe bielcowe (RDb). Znaczący udział powierzchniowy mają też gleby płowe (8.61%) oraz brunatne (4.87%). Gleby bielcowe stanowią 1.38% powierzchni. 0,81% powierzchni zajmują gleby torfowe-murszowe. Pozostałe gleby wykazują udział poniżej 0.5%.

4.5. WARUNKI WODNE

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Człopa leży w całości w dorzeczu Odry. Przez teren Nadleśnictwa przepływają rzeki: Cieszynka (leśnictwa: Borowik, Grodzisko, Mielęcin), Słopica (leśnictwa: Przelewice) oraz Szczuczna (Jeleni Róg). Oprócz rzek występuje również Kanał Szczuczarski oraz inne kanały melioracyjne i mniejsze cieki bez nazwy. Obszar Nadleśnictwa Człopa pod względem hydrograficznym położony jest w większości w zasięgu zlewni Cieszynki. Południowo-zachodnia część nadleśnictwa pozostaje częściowo w zlewni rzeki Słopicy oraz Szczucznej.

Obszar Nadleśnictwa położony jest w całości w Regionie Wodnym Warty (PL6000WA). Cechą charakterystyczną obszaru jest duża ilość zbiorników wodnych. Najważniejsze jeziora to: Szczuczarski, Załom, Dłuskowe, Młyńskie, Zamieć, Kamień, Trzebiń, Kochlin Duży, Kochlin Mały, Krzywe, Dypa, Linowe, Miejskie, Dryc, Dziewicze, Rodran Wielki, Rodran Mały, Bukowskie, Płocice, Duże Wutkaule, Krąpiel, Sołtysowskie, Bagniste, Keselek.

Na uwagę zasługują również pozostałe zbiorniki wodne o mniejszej powierzchni, które podobnie jak ww. jeziora są niezwykle ważne z punktu widzenia utrzymania poziomu wód gruntowych w lasach, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych, ale również tworzenia mozaiki siedlisk zwiększającej różnorodność gatunków zwierząt i roślin.

Teren Nadleśnictwa leży w zasięgu dwóch podziemnych zbiorników wodnych: Zbiornik międzymorenowy Wałcz-Piła- GWZP Nr 125 i Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie GWZP Nr 127.

Szczegółowy opis warunków wodnych znajduje się w Programie Ochrony Przyrody.

4.6. KLIMAT

Według regionalizacji klimatycznej „Regiony Klimatyczne Polski” A. Wosia (1999) teren Nadleśnictwa Człopa położony jest na granicy dwóch regionów: Środkowopomorskiego oraz Środkowowielkopolskiego.

Obszar Nadleśnictwa cechuje się wysoką średnią roczną temperaturą i dość wysoką średnią roczną sumą opadów sięgającą 80% średniej normy wieloletniej.

Szczegółowy opis warunków klimatycznych znajduje się w Programie Ochrony Przyrody.

5. TYPY SIEDLISKOWE LASU

5.1. TYPY SIEDLISKOWE LASU

Typy siedliskowe lasu w Nadleśnictwie Człopa przypisano na podstawie operatu glebowo-siedliskowego wykonanego przez BULiGL Oddział w Poznaniu z 2001 roku, oraz aneksów do powyższego opracowania z 2003 i 2004 roku.

W Nadleśnictwie Człopa występuje 13 typów siedliskowych lasu. Powierzchnię poszczególnych typów siedliskowych lasu przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 14. Powierzchnia typów siedliskowych lasu

TSL	Nadleśnictwo Człopa	
	Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3
Bór suchy (Bs)	1.82	0.01
Bór świeży (Bśw)	6 071.07	33.78
Bór bagienny (Bb)	6.03	0.03
Bór mieszany świeży (BMśw)	8 001.82	44.52
Bór mieszany wilgotny (BMw)	8.33	0.05
Bór mieszany bagienny (BMb)	14.07	0.08
Las mieszany świeży (LMśw)	3 145.92	17.50
Las mieszany wilgotny (LMw)	23.86	0.13
Las mieszany bagienny (LMb)	34.93	0.19
Las świeży (Lśw)	537.03	2.99
Las wilgotny (Lw)	11.41	0.06
Ols (Ol)	29.16	0.16
Ols jesionowy (OlJ)	89.55	0.50
Razem	17 975.00	100

* dotyczy powierzchni leśnej zalesionej, niezalesionej

Wśród występujących na terenie Nadleśnictwa Człopa typów siedliskowych lasu, największy udział powierzchniowy wykazuje siedlisko boru mieszanego świeżego BMśw (8 001.82 ha, co stanowi 44.52% powierzchni leśnej), następnie siedlisko boru świeżego Bśw (6 071.71 ha, co stanowi 33.78% powierzchni leśnej) oraz siedlisko lasu mieszanego

świeżego LMśw (3 145.92 ha, co stanowi 17.50%). Pod względem wilgotnościowym na terenie Nadleśnictwa Człopa dominują siedliska świeże – 98.78% powierzchni leśnej. Dokładnie 0.50% powierzchni leśnej zajmują siedliska zalewowe. Siedliska bagienne zajmują 0.47%. Siedliska wilgotne zajmują 0.24%. Najmniejszą powierzchnię zajmują siedliska suche – 0.01%. Biorąc pod uwagę grupy troficzne siedlisk, na terenie Nadleśnictwa Człopa przeważają siedliska borów mieszanych, które stanowią 44.64% powierzchni leśnej Nadleśnictwa. Siedliska borów stanowią 33.82% powierzchni. Lasy mieszane tworzą 17.83% powierzchni typów siedliskowych lasu. Siedliska lasowe występują na 3.05% powierzchni Nadleśnictwa Człopa. Siedliska olsów i olsów jesionowych stanowią 0.66% powierzchni Nadleśnictwa.

Zestawienie powierzchni siedliskowych typów lasu w porównaniu z poprzednią rewizją planu urządzenia lasu przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 15. Syntetyczne zestawienie zmian powierzchni typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Człopa

TSL	Stan na 01.01.2015		Stan na 01.01.2025		Różnica [ha]	Różnica [%]
	powierzchnia [ha] / udział [%]					
1	2	3	4	5	6	7
Bs	2.67	0.01	1.82	0.01	- 0.85	0.00
Bśw	6 158.68	34.21	6 071.07	33.78	- 87.61	- 0.43
Bb	1.67	0.01	6.03	0.03	4.36	0.02
BMśw	8 055.28	44.75	8 001.82	44.52	- 53.46	- 0.23
BMw	9.41	0.05	8.33	0.05	- 1.08	- 0.00
BMb	19	0.11	14.07	0.08	- 4.93	- 0.03
LMśw	3 067.88	17.04	3 145.92	17.50	78.04	0.46
LMw	23.03	0.13	23.86	0.13	0.83	0.00
LMb	27.22	0.15	34.93	0.19	7.71	0.04
Lśw	504.22	2.8	537.03	2.99	32.81	0.19
Lw	15.6	0.09	11.41	0.06	- 4.19	- 0.03
OI	20.51	0.11	29.16	0.16	8.65	0.05
OIJ	95.68	0.53	89.55	0.50	- 6.13	- 0.03
Razem	18 000.85	100	17 975.00	100.00	- 25.85	

Udział procentowy poszczególnych typów siedliskowych pomiędzy poprzednim a obecnym okresem gospodarczym nie wykazuje dużych zmian. Zmiany te nie przekraczają 0.46% w obrębie danego TSL. Największa zmiana na plus wystąpiła w typie siedliskowym lasu mieszanego świeżego (LMśw) - wzrost o 78.04 ha. Największa zmiana na minus wystąpiła w typie siedliskowym - boru świeżego (Bśw) - spadek o 87.61 ha. W porównaniu z poprzednią rewizją PUL powierzchnia leśna (zalesiona i niezalesiona) zmniejszyła się o 25.85 ha.

Zmiany poszczególnych typów siedliskowych lasu wynikają głównie z przeprowadzonych w trakcie taksacji korekt granic pododdziałów oraz zaproponowanych zmian typów siedliskowych lasu w pododdziałach z podsadzeniami bukowymi o wysokiej jakości hodowlanej, przewidzianych do wyprowadzenia jako przyszłe pokolenie lasu.

W trakcie prac taksacyjnych zgłoszono przypadki propozycji zmiany typu siedliskowego lasu. Szczegółową charakterystykę przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 16. Zestawienie propozycji zmian siedliskowych typów lasu

Adres leśny	TSL		Pow. [ha]
	V rewizja	VI rewizja	
1	2	3	4
178-h	BMśw	LMśw	3.38
178-j	BMśw	LMśw	3.40

Adres leśny	TSL		Pow. [ha]
	V rewizja	VI rewizja	
1	2	3	4
181-m	LMśw	OI	1.74
221-g	OIJ	Lśw	0.38

Adres leśny	TSL		Pow. [ha]
	V rewizja	VI rewizja	
1	2	3	4
41-a	BMśw	Lśw	0.87
235-k	LMśw	OIJ	0.92
243-a	LMśw	OIJ	0.36
243-b	LMśw	OIJ	0.50
243-g	LMśw	OIJ	0.51
244-a	LMśw	OIJ	0.29
245-i	LMśw	OIJ	0.47
245-j	BMśw	LMśw	2.85
269-d	BMśw	LMśw	7.35
271-d	BMśw	LMśw	3.33
286-o	Bśw	BMśw	0.82
286-p	Bśw	BMśw	1.33
289-d	OI	LMw	1.00
118-f	BMśw	LMśw	4.05
149-d	BMśw	LMśw	8.81
155-j	BMśw	LMśw	5.27
215-w	BMśw	LMśw	0.97
219-f	BMśw	LMśw	4.49
219-h	BMśw	LMw	1.47
94-d	BMśw	LMśw	1.29
94-m	BMśw	LMśw	0.70
229-g	BMśw	LMśw	4.15
230-j	LMśw	OIJ	0.51
256-h	Bśw	BMśw	4.43
258-a	BMśw	LMśw	2.82
276-b	BMśw	LMśw	4.99
276-h	BMśw	LMśw	1.78
295-h	Bśw	BMśw	4.27
305-b	BMśw	LMśw	4.00
305-c	BMśw	LMśw	5.10
308-n	Lśw	OIJ	1.97
310-h	BMśw	Lśw	1.03
311-g	BMśw	LMśw	1.36
311-k	LMw	LMśw	1.03
314-f	OI	LMw	0.48
322-i	OI	LMw	0.24
322-k	BMśw	LMśw	3.23
330-k	Bśw	BMśw	2.06
163-d	BMśw	LMśw	5.87
195-b	LMśw	Lśw	2.91
207-f	LMśw	Lśw	5.50
208-a	LMśw	Lśw	9.94
209-b	BMśw	Bśw	2.50
209-g	Bśw	BMśw	1.87
210-d	BMśw	LMśw	2.06
485-i	LMśw	Lśw	2.54
501-f	Bśw	BMśw	4.53
503-a	BMśw	LMśw	7.35
531-g	BMśw	LMśw	9.76
548-m	Bśw	BMśw	1.23
715-a	BMśw	LMśw	6.30
721-c	Lśw	LMśw	6.24
333-f	Lw	LMw	4.55
335-j	BMśw	LMśw	0.67
343-j	BMśw	LMśw	0.60
344-g	Bśw	BMśw	1.41
368-c	BMśw	LMśw	4.07

Adres leśny	TSL		Pow. [ha]
	V rewizja	VI rewizja	
1	2	3	4
412-j	BMśw	LMśw	2.83
579-h	BMśw	LMśw	3.39
590-b	BMśw	LMśw	1.26
592-m	BMśw	LMśw	1.07
615-b	BMśw	LMśw	5.71
620-h	BMśw	LMśw	3.31
627-c	Bśw	LMśw	1.94
638-b	BMśw	Bb	0.60
651-a	BMśw	LMśw	5.40
652-g	Bśw	LMśw	2.43
662-d	Bśw	BMśw	1.17
663-b	LMśw	Lw	0.49
663-c	BMśw	LMśw	3.65
677-f	BMśw	LMb	0.49
680-g	Bśw	LMśw	1.15
681-d	BMśw	LMśw	2.02
684-f	BMśw	LMśw	4.59
690-h	BMśw	LMśw	1.55
695-a	Bśw	BMśw	0.80
698-b	BMśw	LMśw	4.04
698-f	BMśw	LMśw	0.98
699-o	LMśw	BMśw	0.30
701-c	BMśw	LMśw	4.87
702-c	LMw	LMb	0.52
702-f	BMśw	LMśw	5.71
709-o	BMśw	LMśw	1.88
709-p	LMśw	Lśw	1.83
710-i	LMśw	Lśw	2.85
712-f	LMśw	Lw	0.97
717-d	Bśw	BMśw	2.12
370-o	BMśw	LMśw	1.58
375-h	BMśw	LMśw	5.58
394-d	Bśw	BMśw	3.51
396-c	BMśw	LMśw	1.85
401-k	Bśw	BMśw	5.62
437-k	BMśw	LMśw	1.82
437-o	BMśw	LMśw	2.43
444-b	BMśw	LMśw	4.43
444-m	BMśw	LMśw	8.77
639-a	BMśw	LMśw	4.88
639-d	BMśw	LMśw	6.64
643-k	BMśw	LMśw	2.48
665-t	BMśw	LMśw	0.76
421-b	BMśw	LMśw	1.37
421-c	BMśw	LMśw	5.06
446-a	BMśw	LMśw	4.11
466-a	Bśw	BMśw	14.67
489-b	Bśw	BMśw	3.49
510-r	OI	LMw	1.02
560-l	BMśw	LMśw	2.53
474-a	BMśw	LMśw	5.16
474-c	BMśw	LMśw	3.30
495-a	BMśw	LMśw	3.86
495-l	BMśw	LMśw	3.85
564-a	BMśw	LMśw	4.06
583-h	BMśw	LMśw	3.51
Razem			356.16

Zmiana ogólna powierzchni leśnej wynika z wprowadzonych zmian pomiędzy stanem na gruncie a ewidencją, a także zmian w stanie posiadania, jakie Nadleśnictwo Człopa prowadziło w ubiegłym 10-leciu.

5.2. ZNIEKSZTAŁCENIE SIEDLISK LEŚNYCH

Formy zniekształcenia siedlisk leśnych na terenie Nadleśnictwa Człopa przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 17. Zniekształcenie siedlisk leśnych

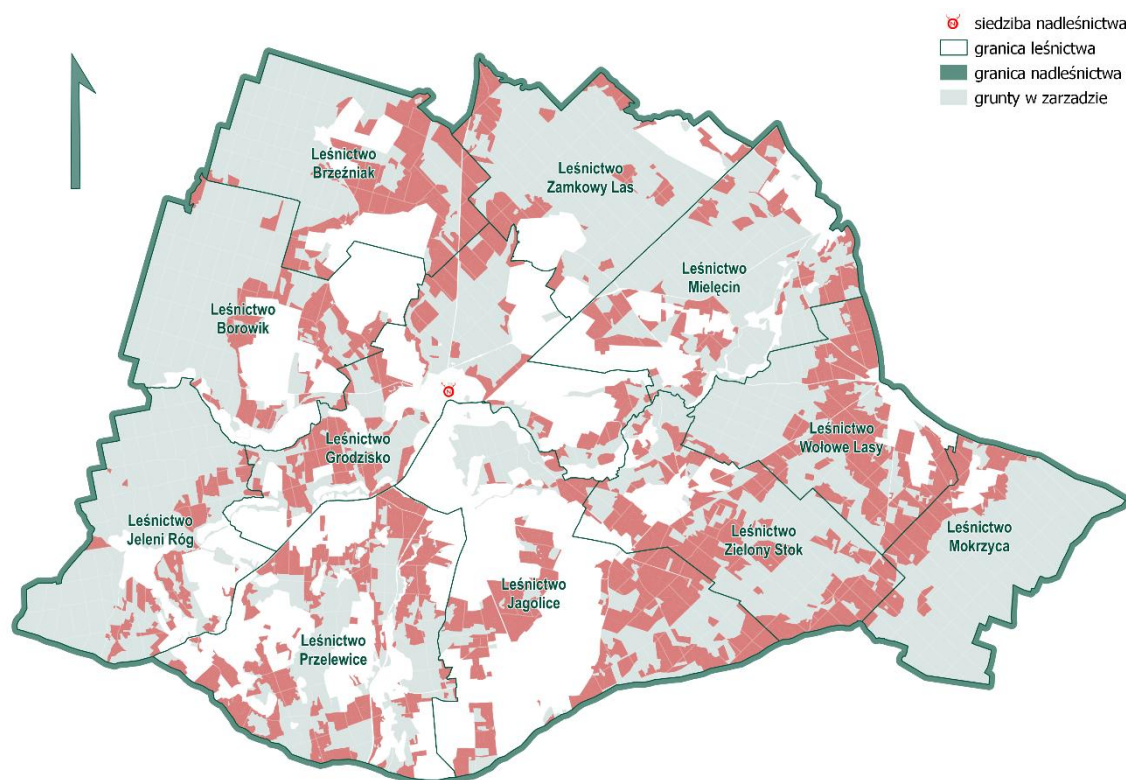
TSL	Forma zniekształcenia					
	Naturalne (N1)		Zbliżone do nat. (N2)		Zniekształcone (Z1)	
	Powierzchnia [ha] / Udział [%]					
1	2	3	4	5	6	7
Bs	1.82	0.02	-	-	-	-
Bśw	5093.25	50.66	108.31	10.31	869.51	12.66
Bb	6.03	0.06	-	-	-	-
BMśw	3852.57	38.32	512.91	48.84	3636.34	52.93
BMw	7.87	0.08	0.46	0.04	-	-
BMb	14.07	0.14	-	-	-	-
LMśw	799.86	7.96	329.48	31.37	2016.58	29.35
LMw	11.80	0.12	7.32	0.70	4.74	0.07
LMb	23.07	0.23	10.40	0.99	1.46	0.02
LŚW	131.59	1.31	71.73	6.83	333.71	4.86
LW	2.96	0.03	5.59	0.53	2.86	0.04
OL	25.24	0.25	2.08	0.20	1.84	0.03
OLJ	84.03	0.84	1.89	0.18	3.63	0.05
Razem	10054.16	100.00	1050.17	100.00	6870.67	100.00
Udział [%]	55.93		5.84		38.22	

Siedliska naturalne zinwentaryzowano na łącznej powierzchni 10 054.16 ha, co stanowi 55.93% powierzchni leśnej. Siedliska zniekształcone występują na powierzchni 6 870.67 ha – 38.22%. Siedliska zbliżone do naturalnych występują na 5.84% powierzchni leśnej (1 050.17 ha). Pozostałe formy zniekształcenia nie występują. Największy odsetek siedlisk naturalnych stanowią bory świeże (Bśw) bo 50.66%, zaś największą grupę siedlisk zniekształconych stanowią bory mieszane świeże (BMśw) – 52.93% wszystkich siedlisk zniekształconych.

Powierzchnia gruntów porolnych¹ w zasięgu Nadleśnictwa Człopa wynosi 6 340.21 ha, co stanowi 35.27% powierzchni gruntów leśnych. Drzewostany porolne występują na powierzchni 6 303.79 ha², co stanowi 35.77% wszystkich drzewostanów.

¹ Grunt porolny wg opracowania glebowo-siedliskowego.

² Drzewostany rosnące na gruntach porolnych utrzymują cechę POROLNY w drugim pokoleniu.

Rysunek 3. Lokalizacja gruntów porolnych

5.3. UDZIAŁ GATUNKÓW W TYPACH SIEDLISKOWYCH

Udział powierzchniowy według gatunków panujących oraz rzeczywistego udziału gatunków

Skład gatunkowy Nadleśnictwa Człopa według gatunku panującego w drzewostanie tworzy łącznie 15 gatunków drzew.

Z zestawień wynika, że sosna jako gatunek panujący dominuje w typach siedliskowych lasu boru suchego (Bs), boru świeżego (Bśw), boru mieszanego świeżego (BMśw), boru mieszanego wilgotnego (BMw), lasu mieszanego świeżego (LMśw), lasu mieszanego wilgotnego (LMw) a także lesie świeżym (Lśw). Na siedliskach boru świeżego (Bśw), boru mieszanego świeżego (BMśw) sosna jest gatunkiem panującym w ponad 98% drzewostanów. Sosna panuje także w 100% drzewostanów na siedliskach boru suchego (Bs) oraz boru mieszanego wilgotnego (BMw). Natomiast na siedlisku lasu mieszanego świeżego (LMśw) panuje w 71.63% drzewostanów. Na siedlisku lasu mieszanego wilgotnego (LMw) sosna panuje w 27.45% drzewostanów, brzoza zaś w 24.84% a olsza w 24.80%. Na siedlisku lasu mieszanego świeżego (LMśw) sosna jest gatunkiem panującym w ponad 70% drzewostanów, zaś na lesie świeżym (Lśw) w ponad 46%. Na siedlisku boru bagiennego (Bb) brzoza panuje w ponad 86% drzewostanów. Olsza jest gatunkiem panującym głównie na siedlisku olsu (Ol) - 97.02%, olsu jesionowego (Olj) - 95.36%, lasu mieszanego bagiennego (LMb) - 67.86% oraz lasu wilgotnego (Lw) - 60.30%. Natomiast na siedlisku boru mieszanego bagiennego (BMb) w ponad 61% drzewostanów gatunkiem panującym jest brzoza omszona.

Pełniejszy obraz struktury gatunkowej drzewostanów obrazuje tabela z rzeczywistym udziałem powierzchniowym gatunków, który w poszczególnych typach siedliskowych lasu

jest zbliżony do przyjętych typów drzewostanu. Według rzeczywistego udziału gatunków o udziale 1-10 w drzewostanach Nadleśnictwa Człopa określono 22 gatunki.

Udział powierzchniowy i procentowy drzewostanów wg gatunków panujących oraz wg rzeczywistego udziału gatunków w poszczególnych typach siedliskowych lasu przedstawiono w zestawieniach poniżej.

Zestawienie 18. Udział powierzchniowy gatunków panujących w siedliskowych typach lasu

TSL	So	Md	Św	Bk	Db.s	Db.b	Db.c	Jw	Gb	Brz	Brz.o	Ol	Ak	Os	Lp	Razem
Powierzchnia [ha] / Udział [%]																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Bs	1.82															1.82
	100.00															100.00
Bśw	5906.45	1.91								2.74						5911.10
	99.92	0.03								0.05						100.00
Bb	0.60									3.90						4.50
	13.33									86.67						100.00
BMśw	7786.62	40.76	13.25	40.96	2.17	23.02	2.88			22.66			0.57			7932.89
	98.14	0.51	0.17	0.52	0.03	0.29	0.04			0.29			0.01			100.00
BMw	7.87															7.87
	100.00															100.00
BMb	2.42									0.59	8.12	0.60				11.73
	20.63									5.03	69.22	5.12				100.00
LMśw	2245.80	218.47	11.24	399.62	50.02	117.52	9.46	0.60	1.01	73.44		5.36		1.60	0.81	3134.95
	71.63	6.97	0.36	12.75	1.60	3.75	0.30	0.02	0.03	2.34		0.17		0.05	0.03	100.00
LMw	6.41			2.75	1.56	1.04				5.80		5.79				23.35
	27.45			11.78	6.68	4.45				24.84		24.80				100.00
LMb	5.42										5.06	22.13				32.61
	16.62										15.52	67.86				100.00
Lśw	248.76	8.03	11.89	147.09	60.02	28.70	1.00			19.67		9.28		0.57	1.04	536.05
	46.40	1.50	2.22	27.44	11.20	5.35	0.19			3.67		1.73		0.11	0.19	100.00
Lw	3.53		1.00									6.88				11.41
	30.94		8.76									60.30				100.00
Ol										0.81		26.37				27.18
										2.98		97.02				100.00
OIJ	1.22		0.64			0.76				1.47		84.18				88.27
	1.38		0.73			0.86				1.67		95.36				100.00
Ogółem	16216.92	269.17	38.02	590.42	113.77	171.04	13.34	0.60	1.01	131.08	13.18	160.59	0.57	2.17	1.85	17723.73
	91.50	1.52	0.21	3.33	0.64	0.97	0.08	0.00	0.01	0.74	0.07	0.91	0.00	0.01	0.01	100.00

Zestawienie 19. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w siedliskowych typach lasu

TSL	So	Md	Św	Pozos. igl.	Bk	Db.s	Db.b	Db.c	Kl	Jw	Gb	Brz	Brz.o	Ol	Ak	Os	Lp	Pozos. liśc.	R-m
Powierzchnia [ha] / Udział [%]																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Bs	1.64											0.18							1.82
	90.11											9.89							100.00
Bśw	5565.59	11.91	11.83		16.68		6.62	1.34				295.76		0.55	0.65			0.17	5911.10
	94.17	0.20	0.20		0.28		0.11	0.02				5.00		0.01	0.01			0.00	100.00
Bb	0.75											3.75							4.50
	16.67											83.33							100.00
BMśw	6919.99	118.41	80.63	1.39	316.56	23.39	145.11	9.90	0.02	2.69	2.88	300.54		4.55	3.04	0.78	2.73	0.28	7932.89
	87.24	1.49	1.02	0.02	3.99	0.29	1.83	0.12	0.00	0.03	0.04	3.79		0.06	0.04	0.01	0.03	0.00	100.00
BMw	6.97		0.14									0.76							7.87
	88.56		1.78									9.66							100.00
BMb	2.25											0.65	5.79	3.04					11.73
	19.18											5.54	49.36	25.92					100.00
LMśw	1747.49	216.65	83.88	3.23	567.85	85.86	228.92	15.95	2.10	11.10	4.05	147.48		9.75	1.80	1.86	6.65	0.33	3134.95
	55.75	6.91	2.68	0.10	18.11	2.74	7.30	0.51	0.07	0.35	0.13	4.70		0.31	0.06	0.06	0.21	0.01	100.00
LMw	5.32	0.37	1.41		2.56	2.03	0.45		0.15			3.48		6.13		1.36	0.09		23.35
	22.78	1.58	6.04		10.96	8.69	1.93		0.64			14.90		26.27		5.82	0.39		100.00
LMb	4.44											0.53	5.55	22.09					32.61
	13.62											1.63	17.02	67.73					100.00
Lśw	159.98	12.63	23.22	1.49	171.62	57.87	55.42	1.77	2.55	6.22	1.89	25.50		9.67	0.90	1.08	2.56	1.68	536.05
	29.84	2.36	4.33	0.28	32.01	10.80	10.34	0.33	0.48	1.16	0.35	4.76		1.80	0.17	0.20	0.48	0.31	100.00
Lw	2.74	0.20	0.70		0.06	0.27				0.02	0.09	0.40		6.64		0.16		0.13	11.41
	24.01	1.75	6.13		0.53	2.37				0.18	0.79	3.51		58.19		1.40		1.14	100.00
Ol	0.08		0.55		0.09		0.36					1.23		24.70		0.08		0.09	27.18
	0.29		2.02		0.33		1.32					4.53		90.89		0.29		0.33	100.00
OIJ	3.10		2.09				1.45		0.34		0.31	1.68		78.89		0.41			88.27
	3.51		2.37				1.64		0.39		0.35	1.90		89.38		0.46			100.00
Ogółem	14420.34	360.17	204.45	6.11	1075.42	169.42	438.33	28.96	5.16	20.03	9.22	781.94	11.34	166.01	6.39	5.73	12.03	2.68	17723.73
	81.36	2.03	1.15	0.03	6.07	0.96	2.47	0.16	0.03	0.11	0.05	4.41	0.06	0.94	0.04	0.03	0.07	0.02	100.00

Zestawienie udziału powierzchniowego gatunków panujących w drzewostanach Nadleśnictwa Człopa pomiędzy kolejnymi okresami gospodarczymi przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Zestawienie 20. Porównanie udziału powierzchniowego wg gatunków panujących

Gatunek	Nadleśnictwo Człopa				+ / -	
	stan na 01.01.2015		stan na 01.01.2025			
	Powierzchnia [ha] / Udział [%]				ha / %	
1	2	3	4	5	6	7
So	16 582.83	93.05	16 216.92	91.50	-365.91	-1.55
So.b	1.20	0.01	-	-	-1.20	-0.01
Md	227.76	1.28	269.17	1.52	41.41	0.24
Św	42.92	0.24	38.02	0.21	-4.90	-0.03
Bk	266.40	1.49	590.42	3.33	324.02	1.84
Db.s	86.85	0.49	113.77	0.64	26.92	0.15
Db.b	111.18	0.62	171.04	0.97	59.86	0.34
Db.c	5.01	0.03	13.34	0.08	8.33	0.05
Jw	0.68	0.00	0.60	0.00	-0.08	0.00
Gb		0.00	1.01	0.01	1.01	0.01
Brz	338.99	1.90	131.08	0.74	-207.91	-1.16
Brz.o	5.62	0.03	13.18	0.07	7.56	0.04
Ol	148.23	0.83	160.59	0.91	12.36	0.07
Ak	1.19	0.01	0.57	0.00	-0.62	0.00
Os	3.35	0.02	2.17	0.01	-1.18	-0.01
Lp			1.85	0.01	1.85	0.01
Ogółem	17 822.21	100	17 723.73	100	-98.48	

Zestawienie udziału powierzchniowego gatunków wg rzeczywistego udziału w drzewostanach Nadleśnictwa Człopa pomiędzy kolejnymi okresami gospodarczymi przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Zestawienie 21. Porównanie udziału powierzchniowego wg rzeczywistego udziału gatunków

Gatunek	Nadleśnictwo Człopa					
	stan na		stan na		+ / -	
	01.01.2015		01.01.2025			
	Powierzchnia [ha] / Udział [%]				ha / %	
1	2	3	4	5	6	7
So	14 902.66	83.62	14420.34	81.37	-482.32	-2.25
So.b	0.48	0.00	-	-	-0.48	0.00
So.w	0.55	0.00	-	-	-0.55	0.00
Md	315.07	1.77	360.17	2.03	45.10	0.26
Św	191.98	1.08	204.45	1.15	12.47	0.07
Jd	0.34	0.00	0.34	0.00	0.00	0.00
Dg	6.26	0.04	5.77	0.03	-0.49	-0.01
Bk	751.17	4.21	1075.42	6.07	324.25	1.86
Db.s	123.10	0.69	169.42	0.96	46.32	0.27
Db.b	255.71	1.43	438.33	2.47	182.62	1.04
Db.c	23.26	0.13	28.96	0.16	5.70	0.03
Kl	3.08	0.02	5.16	0.03	2.08	0.01
Jw	10.39	0.06	20.03	0.11	9.64	0.05
Wz	0.16	0.00	1.13	0.01	0.97	0.01
Js	1.22	0.01	0.94	0.01	-0.28	0.00
Gb	3.22	0.02	9.22	0.05	6.00	0.03
Brz	1 057.80	5.94	781.94	4.41	-275.86	-1.53
Brz.o	5.57	0.03	11.34	0.06	5.77	0.03
Ol	146.83	0.82	166.01	0.94	19.18	0.12
Ol.sz	1.03	0.01	-	-	-1.03	-0.01
Jb	-	-	0.24	0.00	0.24	0.00
Jrz	-	-	0.37	0.00	0.37	0.00
Ak	4.61	0.03	6.39	0.04	1.78	0.01

Gatunek	Nadleśnictwo Człopa					
	stan na		stan na		+ / -	
	01.01.2015		01.01.2025			
	Powierzchnia [ha] / Udział [%]				ha / %	
1	2	3	4	5	6	7
Tp	0.17	0.00	-	-	-0.17	0.00
Os	8.25	0.05	5.73	0.03	-2.52	-0.02
Lp	9.30	0.05	12.03	0.07	2.73	0.02
Ogółem	17 822.21	100.00	17723.73	100.00	-98.48	0.00

Zmianę udziałów gatunków panujących w grupach gatunkowych przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Zestawienie 22. Porównanie powierzchni według gatunków panujących w grupach gatunkowych

Gatunki	stan na 01.01.2015		stan na 01.01.2025		Zmiana +/-	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
Gat. iglaste	16 854.71	94.57	16 524.11	93.23	-330.60	-1.34
Gat. liściaste	967.5	5.43	1 199.62	6.77	232.12	1.34
Razem	17 822.21	100.00	17 723.73	100.00	-98.48	

W porównaniu do poprzedniego okresu gospodarczego zwiększeniu uległa powierzchnia gatunków liściastych kosztem gatunków iglastych o 1.34%.

Analizując dane pomiędzy obecnym a poprzednim okresem gospodarczym zmniejszeniu uległa powierzchnia leśna zalesiona o 98.48 ha. Wyraźny spadek w udziale powierzchniowym gatunku panującego charakteryzuje sosnę, bo o 1.55% (365,91 ha) oraz brzozę o 1.16% (207.91 ha). Zaś największy wzrost powierzchni można zauważyć w drzewostanach z dominującym bukiem, o 1.84% (324.02 ha). Wzrosła również powierzchnia drzewostanów z gatunkiem głównym dębu bezszypułkowego o 59.86 ha (0.34%) oraz modrzewiem o 41.41 ha (0.24%). Zauważyć należy, iż w nowej rewizji jako gatunek panujący pojawiła się lipa na powierzchni 1.85 ha (0.01%), zaś drzewostany z panującą sosną Banksa już nie występują.

Zmiany pomiędzy rewizjami PUL wynikają głównie z użytkowania rębного oraz prowadzonej gospodarki, jak również z przeprowadzonych prac taksacyjnych w tym korekt pododziałów. Pozostałe gatunki nie wykazały znaczących zmian.

Zmianę udziałów gatunków wg rzeczywistego udziału w grupach gatunkowych przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Zestawienie 23. Porównanie powierzchni według gatunków rzeczywistych w grupach gatunkowych

Gatunki	stan na 01.01.2015		stan na 01.01.2025		Zmiana +/-	
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7
Gat. iglaste	15 417.34	86.51	14 991.07	84.58	-426.27	-1.93
Gat. liściaste	2 404.87	13.49	2 732.66	15.42	327.79	1.93
Razem	17 822.21	100.00	17 723.73	100.00	-98.48	

W porównaniu do poprzedniego okresu gospodarczego zwiększeniu uległa powierzchnia gatunków liściastych kosztem gatunków iglastych o 1.93%.

Największy spadek w udziale rzeczywistym występuje u sosny, bo o 482.90 ha (2,26%). Spadek można zauważyć również w udziale powierzchniowym brzozy o 275.86 ha (1.52%) i osiki o 0.01% (2.52 ha). Reszta gatunków liściastych ma tendencję wzrostową szczególnie buk (324.58 ha - 1.85%), a także dąb bezszypułkowy (182.96 ha - 1.04%), dąb szypułkowy (46.18 ha - 0.26%), modrzew (45.10 ha - 0.26%). Pozostałe gatunki nie wykazały

znaczących zmian. Należy zwrócić uwagę, iż w nowej rewizji w drzewostanach nie występują już sosna Banksa, sosna wejmutka, olsza szara i topola.

Udział miąższościowy według gatunków panujących oraz rzeczywistego udziału gatunków

W porównaniu z poprzednim okresem gospodarczym zapas drzewostanów wg gatunków panujących wzrósł o 9 941 m³. Największy wzrost wystąpił w drzewostanach z panującym bukiem (0.73%) oraz modrzewiem (0.55%) i dębem bezszypułkowym (0.18%). Zaś największy spadek zapasu wyraźnie widać w drzewostanach z panującą brzozą, bo o 1.15% oraz sosną o 0.59%. Zmiany te spowodowane są przebudową drzewostanów i wprowadzaniem większego udziału buka i dębu. Ogólnie, rozpatrując zmiany w zapasie gatunków panujących, spadł udział gatunków iglastych na rzecz liściastych o 0.04%.

Zestawienie 24. Porównanie miąższości według gatunków panujących w grupach gatunkowych

Gatunki	stan na 01.01.2015		stan na 01.01.2025		Zmiana +/-	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7
Gat. iglaste	4 963 664	95.87	4 971 278	95.83	7 614	-0.04
Gat. liściaste	213 894	4.13	216 221	4.17	2 327	0.04
Razem	5 177 558	100	5 187 499	100	9 941	

Największy spadek zapasu wg gatunków rzeczywistych wystąpił w sośnie, bo o 1.91% oraz brzozie o 1.19%. Podobna sytuacja ma miejsce w zmianach zapasu wg udziału gatunków rzeczywistych. Największy wzrost udziału zapasu wykazuje buk (1.16%) oraz modrzew (0.68%) i świerk (0.46%). Zauważalny jest także wzrost zapasu w dębnie bezszypułkowym (0.20%) oraz szypułkowym o 0.20%. W porównaniu do poprzedniego okresu gospodarczego zapas wg gatunków rzeczywistych jest mniejszy. Wynika to z przebudowy drzewostanów, gdzie warstwa starszych drzew ma bardzo niskie zadrzewienie zaś młode pokolenia nie osiągnęły jeszcze dużego zapasu.

Zestawienie 25. Porównanie miąższości według gatunków rzeczywistych w grupach gatunkowych

Gatunki	stan na 01.01.2015		stan na 01.01.2025		Zmiana +/-	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%
1	2	3	4	5	6	7
Gat. iglaste	4 734 625	92.46	4 667 555	91.69	-67 070	-0.77
Gat. liściaste	386 350	7.54	423 550	8.31	37 200	0.77
Razem	5 120 975	100.00	5 091 105	100.00	-29 870	

W porównaniu do poprzedniego okresu gospodarczego w ujęciu udziału gatunków rzeczywistych zwiększeniu uległ zapas gatunków liściastych kosztem gatunków iglastych o 0.77%.

Zestawienie 26. Porównanie udziału miąższościowego wg gatunków panujących (pow. zalesiona)

Gatunek	Nadleśnictwo Człopa				+ / -	
	stan na		stan na			
	01.01.2015		01.01.2025			
	Zapas [m³] / Udział [%]				m³ / %	
1	2	3	4	5	6	7
So	4924746	95.12	4903707	94.53	-21039	-0.59
So.b	375	0.01	-	-	-375	-0.01
Md	27425	0.53	55770	1.08	28345	0.55
Św	11118	0.21	11801	0.23	683	0.02
Bk	40610	0.78	78247	1.51	37637	0.73
Db.s	21895	0.42	24600	0.47	2705	0.05
Db.b	12517	0.24	21701	0.42	9184	0.18
Db.c	840	0.02	2555	0.05	1715	0.03
Jw	150	0.00	160	0.00	10	0.00

Gatunek	Nadleśnictwo Człopa				+ / -	
	stan na		stan na			
	01.01.2015		01.01.2025			
	Zapas [m³] / Udział [%]				m³ / %	
1	2	3	4	5	6	7
Gb	-	-	205	0.00	205	0.00
Brz	86908	1.68	27414	0.53	-59494	-1.15
Brz.o	759	0.01	1980	0.04	1221	0.03
Ol	49013	0.95	58150	1.12	9137	0.17
Ak	90	0.00	245	0.00	155	0.00
Os	1112	0.02	744	0.01	-368	-0.01
Lp	-	-	220	0.00	220	0.00
Ogółem	5177558	100	5187499	100.00	9941	0.00

Zestawienie 27. Porównanie udziału miąższościowego wg rzeczywistego udziału gatunków (pow. zalesiona bez przestojów na gruntach zalesionych)

Gatunek	Nadleśnictwo Człopa					
	stan na		stan na		+ / -	
	01.01.2015		01.01.2025			
	Zapas [m³] / Udział [%]				m³ / %	
1	2	3	4	5	6	7
So	4642310	90.65	4517270	88.74	-125040	-1.91
So.b	125	0.00	-	-	-125	0.00
So.w	220	0.00	-	-	-220	0.00
Md	51260	1.00	85710	1.68	34450	0.68
Św	39085	0.76	62145	1.22	23060	0.46
Jd	-	-	15	0.00	15	0.00
Dg	1625	0.03	2415	0.05	790	0.02
Bk	76735	1.50	135585	2.66	58850	1.16
Db.s	22750	0.44	32480	0.64	9730	0.20
Db.b	13960	0.27	24175	0.47	10215	0.20
Db.c	1955	0.04	5020	0.10	3065	0.06
Kl	915	0.02	2045	0.04	1130	0.02
Jw	3220	0.06	5785	0.11	2565	0.05
Wz	-	-	160	0.00	160	0.00
Js	110	0.00	270	0.01	160	0.01
Gb	325	0.01	795	0.02	470	0.01
Brz	212165	4.14	150375	2.95	-61790	-1.19
Brz.o	780	0.02	1755	0.03	975	0.01
Ol	48895	0.95	60045	1.18	11150	0.23
Ol.sz	390	0.01	-	-	-390	-0.01
Ak	890	0.02	2070	0.04	1180	0.02
Tp	80	0.00	-	-	-80	0.00
Os	2925	0.06	1670	0.03	-1255	-0.03
Lp	255	0.00	1320	0.03	1065	0.03
Ogółem	5120975	100	5091105	100	-29870	

6. CHARAKTERYSTYKA STANU LASÓW I ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA

6.1. OCENA MOŻLIWOŚCI PRODUKCYJNYCH LASU NA PODSTAWIE ZESTAWIEŃ KOŃCOWYCH TABEL KLAS WIEKU

Zestawienie bonitacji dla grup gatunków panujących w Nadleśnictwie Człopa przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 28. Zestawienie łączne bonitacji dla głównych gatunków w drzewostanach

Klasa bonitacji	Sosna	Modrzew, świerk	Dąb bsz., dąb sz	Buk	Brzoza, brzoza o-, akacja, osika	Olsza	Jawor, lipa	Dąb czerwony, grab	Razem	
	Powierzchnia [ha]									[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12
IA	7366.07								7366.07	41.56
I	6841.66	295.66	95.45	370.93	113.53	68.80	1.41	13.34	7800.78	44.01
II	1985.00	10.75	163.30	205.38	16.07	65.49	1.04	1.01	2448.04	13.81
III	21.69	0.78	22.06	11.57	7.28	20.48			83.86	0.47
IV	2.50		4.00	2.54	10.12	5.82			24.98	0.14
[ha]	16216.92	307.19	284.81	590.42	147.00	160.59	2.45	14.35	17723.73	100
[%]	91.50	1.73	1.61	3.33	0.83	0.91	0.01	0.08	100	

Największą powierzchnię zajmują drzewostany z gatunkiem panującym w I bonitacji – 44.01%. Niewiele mniej zajmują drzewostany z panującą sosną w klasie IA bonitacji – 41.56%. Drzewostany z gatunkiem panującym w II bonitacji to 13.81%. Drzewostany z gatunkiem panującym w III bonitacji stanowią 0.47%, zaś drzewostany z gatunkiem w IV bonitacji stanowią jedynie 0.14%. Drzewostany z gatunkiem panującym w V bonitacji nie występują.

Generalnie, poszczególne gatunki drzew w drzewostanach Nadleśnictwa Człopa osiągają bardzo wysokie bonitacje (łączny udział drzewostanów od IA do II klasy bonitacji łącznie wynosi 99.39%).

6.2. ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA I USZKODZENIA LASU OD IMMISJI PRZEMYSŁOWYCH

Zgodnie z § 25 Ust. 13 Instrukcji Urządzania Lasu, Część I, nie zamieszczono informacji o zasięgu stref uszkodzeń lasów. Tematyka zanieczyszczeń powietrza została szczegółowo omówiona w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa oraz Prognozie Oddziaływania na Środowisko Planu Urządzenia Lasu.

6.3. OCENA WALORÓW GENETYCZNYCH LASU

Gospodarka nasienna w Nadleśnictwie Człopa prowadzona jest na podstawie „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035” (Zarządzenie nr 16 z 27 kwietnia 2011 r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych). Zgodnie z Ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym [Dz.U. 2019, poz. 1097], leśny materiał podstawowy podlega rejestracji w Krajowym Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego.

Obiekty w Krajowym Rejestrze LMP

Gospodarcze drzewostany nasienne

Gospodarcze drzewostany nasienne są to drzewostany wyróżniające się dobrą jakością hodowlaną, wysoką zdrowotnością, wyższą od przeciętnej w danym rejonie produktywnością. Wyboru drzewostanów gospodarczych nasiennych dokonuje się spośród drzewostanów w wieku rębny lub bliskorębnym. Pozyskanie nasion odbywa się ze ściętych drzew w przypadku drzewostanów sosnowych, w pozostałych przypadkach bez ścinania. Drzewostany te są głównym źródłem nasion, które wykorzystuje się do hodowli drzewostanów gospodarczych (uprawy gospodarcze). W terenie drzewostany te są oznakowane opaskami przerywanymi koloru żółtego.

Ogółem Nadleśnictwo Człopa posiada 21 gospodarczych drzewostanów nasiennych dla 2 gatunków na łącznej powierzchni 116.61 ha.

Zestawienie 29. Zestawienie ogólne gospodarczych drzewostanów nasiennych

Lp.	Gatunek panujący	Nadleśnictwo Człopa		Powierzchnia [ha]
		Liczba obiektów	Liczba pododdziałów	
1	2	3	4	5
1	Dąb szypułkowy	1	1	9.93
2	Sosna	20	24	106.68
Razem		21	25	116.61

Szczegółowy wykaz gospodarczych drzewostanów nasiennych przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 30. Zestawienie szczegółowe gospodarczych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Numer BNL	Adres leśny	Pow. [ha]
1	2	3	4
DB.S	MP/1/13096/05	589-f	9.93
Razem			9.93
SO	MP/1/13098/05	28-i	3.44
	MP/1/13105/05	17-d	2.41
	MP/1/13106/05	17-i	5.57
	MP/1/13114/05	315-d	6.00
	MP/1/13123/05	207-d	7.80
	MP/1/13127/05	207-f	5.50
	MP/1/13131/05	432-c	0.45
		432-d	3.31
	MP/1/13133/05	433-a	2.74
	MP/1/13134/05	465-f	5.63
	MP/1/13140/05	701-c	4.87
	MP/1/13144/05	354-d	5.35
	MP/1/13157/05	616-c	2.85
		616-f	2.41
		616-d	2.70
	MP/1/13158/05	616-g	8.76
	MP/1/13160/05	619-b	6.00
		619-c	8.83
	MP/1/13161/05	619-a	5.12
	MP/1/13164/05	624-g	5.61
	MP/1/13166/05	625-g	3.94
	MP/1/47739/07	432-b	1.68
	MP/1/47740/07	432-f	1.54
	MP/1/47743/07	596-a	4.17
Razem			106.68
Ogółem			116.61

Wyłączone drzewostany nasienne

Wyłączone drzewostany nasienne są to drzewostany rodzimego pochodzenia i najwyższej jakości, wyłączone z użytkowania rębego w celu zapewnienia bazy nasiennej dla określonego regionu. Nasiona zbierane z drzew stojących wykorzystuje się do zakładania upraw pochodnych. W Nadleśnictwie Człopa funkcjonują wyłączone drzewostany nasienne dla dwóch gatunków, który zlokalizowane są w 4 obiektach i 4 pododdziałach o łącznej powierzchni 17.08 ha.

Zestawienie 31. Zestawienie szczegółowe wyłączonych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Numer BNL	Adres leśny	Pow. [ha]
1	2	3	4
MD	MP/2/30909/05	110 -i	2.00
Razem			2.00
SO	MP/2/46131/06	432 -a	2.50
	MP/2/46130/06	604 -g	4.16
	MP/2/31402/05	596 -c	8.42
Razem			15.08
Ogółem			17.08

Drzewostany zachowawcze

Drzewostany zachowawcze wytypowane na terenie Nadleśnictwa Człopa stanowią wyjątkowo cenne obiekty z punktu widzenia ochrony zasobów genowych, ponieważ są to pozostałości naturalnych populacji, dostosowanych do wzrostu w miejscowych warunkach wielopokoleniową selekcją naturalną.

W Nadleśnictwie znajduje się 2 drzewostany sosnowe zachowawcze o łącznej powierzchni 6.49 ha.

Zestawienie 32. Zestawienie szczegółowe drzewostanów zachowawczych

Gatunek	Numer BNL	Adres leśny	Pow. [ha]
1	2	3	4
SO	MP/1/30906/05	599 -c	4.34
	MP/1/13142/05	353 -c	2.15
Ogółem			6.49

Z nasion pozyskanych z drzewostanów zachowawczych założono uprawy zachowawcze sosny zwyczajnej. Dwie uprawy znajdują się w oddziale 619. Pododdział 619 g o powierzchni 1.21 ha oraz pododdział 619 d, o powierzchni 6.00 ha (powierzchnia zredukowana sosny wynosi 4.24 ha).

W najbliższym 10-leciu planowane jest założenie kolejnej uprawy zachowawczej w oddziale 341 h (wg stanu na 1 stycznia 2025 r. powierzchnia opisana jest jako zrąb) na powierzchni 3.23 ha.

Źródła nasion

Źródłem nasion są drzewa rosnące na określonym obszarze, z których pobierane są nasiona. W Nadleśnictwie Człopa znajduje się 3 obiekty będące źródłami nasion. Lokalizację źródeł nasion przedstawiono poniżej.

Zestawienie 33. Wykaz źródeł nasion

Gatunek	Numer KRLMP BNL	Adres leśny
1	2	3
CZR.P	MP/1/49527/10	51 -d
LP	MP/1/46391/06	210 -i
JW	MP/1/46390/06	266 -b

Drzewa mateczne

Drzewa mateczne posiadają najlepsze cechy jakościowe, wyróżniające się zdrowotnością, przyrostem, pokrojem korony, wysokością, jakością pnia itp., wyłączone wraz z otuliną od wyrębu, przeznaczone do zbioru nasion i pozyskiwania zrazów; drzewa mateczne oznakowywane są żółtą opaską z numerem ewidencyjnym. W Nadleśnictwie Człopa jest łącznie 9 takich, ich lokalizację oraz gatunek przedstawia zestawienie poniżej.

Zestawienie 34. Wykaz drzew doborowych

Gatunek	Numer KRLMP BNL	Adres leśny
1	2	3
MD	MP/3/50708/14	110 -i
DG	MP/3/50710/14	603 -a
SO	MP/3/36141/05	115 -f
	MP/3/36145/05	599 -c
	MP/3/36146/05	599 -c
	MP/3/50709/14	430 -b
	MP/3/36142/05	353 -c
	MP/3/36143/05	353 -c
	MP/3/36144/05	353 -c

Obiekty poza Krajowym Rejestrem Leśnego Materiału Podstawowego*Uprawy pochodne*

Uprawy pochodne są to uprawy leśne założone z sadzonek wyhodowanych z nasion zebranych w wyłączonych drzewostanach nasiennych, z plantacyjnych upraw nasiennych i plantacji nasiennych. Zakładane są w miejscach optymalnej zgodności gatunku z typem siedliskowym lasu, aby w przyszłości stanowić najlepszą bazę nasienną.

Uprawy pochodne w blokach

Nadleśnictwo Człopa posiada 6 bloków upraw pochodnych o łącznej powierzchni 242.39 ha. Wśród nich założono uprawy pochodne na powierzchni 164.23 ha, czyli 67.75%.

Zestawienie 35. Wykaz bloków upraw pochodnych

Numer BUP	Adres leśny	Skrócony opis taksacyjny	Pow. [ha]
1	2	3	4
BUP I	346 -g	ZRĄB	2.57
	346 -h	7SO 100-0.9-BŚW	5.21
	346 -j	8SO 7-1-BŚW	3.46
	347 -b	10SO 130-0.7-LMŚW	0.69
	347 -c	9SO 23-1-BŚW	3.05
	347 -d	9SO 19-0.9-BŚW	4.21
	347 -f	8SO 12-1-BŚW	4.25
	347 -g	10SO 105-0.8-BŚW	7.95
	347 -i	10SO 140-1-BŚW	1.07
	357 -h	9SO 35-0.9-BŚW	6.81
	357 -i	9SO 23-1.1-BŚW	7.04
	357 -j	9SO 14-0.9-BŚW	3.00
	358 -a	6SO 8-1-LMŚW	1.27
	358 -b	10SO 110-1-BŚW	10.4
	358 -c	8SO 8-0.9-BŚW	1.27

Numer BUP	Adres leśny	Skrócony opis taksacyjny	Pow. [ha]
1	2	3	4
	358 -d	9SO 25-1-BŚW	1.69
	358 -f	9SO 20-0.9-BŚW	2.97
	358 -g	9SO 13-1-BŚW	2.08
	358 -h	9SO 35-1-BŚW	2.28
	358 -i	8SO 6-0.9-BMŚW	3.06
	359 -a	9SO 17-0.9-BŚW	3.44
	359 -b	8SO 12-1-BŚW	4.54
Razem			82.31
BUP II	432 -a	10SO 140-0.7-BMŚW	2.50
	432 -b	9SO 140-1-BMŚW	1.68
	432 -c	10SO 130-1-BMŚW	0.45
	432 -d	10SO 130-1-BMŚW	3.31
	432 -f	10SO 140-0.9-BMŚW	1.54
	432 -h	9SO 19-1.2-BŚW	3.87
	432 -i	8SO 6-1-BMŚW	3.71
	432 -j	8SO 14-1-BŚW	3.86
	432 -k	ZRĄB	3.97
	432 -l	8SO 125-0.9-BMŚW	3.44
	433 -a	10SO 130-0.7-BMŚW	2.74
	433 -b	7SO 17-1-BMŚW	1.63
	433 -c	7SO 11-1-BMŚW	1.46
	433 -d	7SO 6-1-BMŚW	1.74
	433 -f	ZRĄB	1.65
	433 -g	10SO 120-0.9-BMŚW	1.85
	433 -i	8SO 17-1-BMŚW	2.22
	433 -j	8SO 11-1-BŚW	1.96
	433 -k	8SO 6-1-BŚW	1.81
	433 -l	ZRĄB	1.74
	433 -m	10SO 120-0.9-BŚW	3.70
	433 -n	10SO 120-1-BMŚW	2.70
Razem			53.53
BUP III	453 -a	9SO 29-1.2-BŚW	3.57
	453 -b	8SO 27-1.2-BŚW	3.67
	453 -c	9SO 22-1.3-BŚW	2.91
	453 -d	8SO 17-1-BŚW	3.28
	453 -f	9SO 11-1-BŚW	3.80
	453 -g	ZRĄB	3.67
	464 -c	8SO 8-1-BŚW	3.19
Razem			24.09
BUP IV	04-147 -a	4MD 4-1-LMŚW	6.03
	627 -c	4BK 25-0.8-LMŚW	1.94
	627 -f	10SO 30-0.8-BŚW	0.46
	627 -g	9SO 25-1.1-BŚW	2.69
	628 -b	8SO 18-1-BŚW	3.37
	628 -c	9SO 12-1-BŚW	3.54
	628 -d	9SO 6-1-BŚW	3.65
	628 -f	ZRĄB	3.65
	628 -g	10SO 130-1.1-BŚW	7.51
	628 -h	8SO 15-1-BŚW	1.22
	629 -b	8SO 31-1.2-BŚW	5.22
	629 -c	7SO 24-1.2-BŚW	3.71
	629 -d	8SO 19-1-BŚW	3.67
	629 -f	8SO 13-1-BMŚW	3.53
	629 -g	8SO 11-1-BŚW	3.27
	629 -h	9SO 4-1-BŚW	2.39
Razem			55.85
BUP V	721 -l	8SO 12-1-BMŚW	11.35
	722 -f	7SO 12-1-BMŚW	5.06

Numer BUP	Adres leśny	Skrócony opis taksacyjny	Pow. [ha]
1	2	3	4
Razem			16.41
BUP VI	147 -c	10SO 110-0.6-LMŚW	4.39
	147 -d	10SO 110-1-LMŚW	5.12
Razem			10.2
Ogółem			242.39

Uprawy pochodne poza blokami

Nadleśnictwo Człopa posiada 15 upraw pochodnych zlokalizowane poza blokami upraw pochodnych o łącznej powierzchni 45.96 ha.

Zestawienie 36. Wykaz upraw pochodnych poza blokami

Adres leśny	Skrócony opis taksacyjny	Pow. [ha]
1	2	3
346 -c	9SO 21-0.9-BŚW	1.71
432 -g	9SO 39-0.9-BŚW	1.91
434 -d	9SO 33-1-BŚW	3.30
434 -f	9SO 23-1-BŚW	2.68
434 -k	8SO 39-1-BŚW	4.11
435 -g	9SO 27-0.8-BŚW	3.15
435 -h	9SO 22-0.9-BŚW	3.14
454 -a	9SO 39-1.2-BŚW	2.27
454 -b	10SO 27-1.4-BŚW	1.56
454 -d	10SO 39-1-BŚW	3.32
454 -g	9SO 31-1-BŚW	3.90
454 -h	8SO 21-1.2-BŚW	4.00
464 -d	10SO 42-1-BŚW	3.15
464 -f	8SO 33-1.1-BŚW	4.21
465 -a	9SO 23-1.3-BŚW	3.55
Ogółem		45.96

Gospodarstwo szkółkarskie

Nadleśnictwo Człopa potrzebny materiał sadzeniowy do odnowień i zalesień pozyskuje z własnego gospodarstwa szkółkarskiego. Obiekt zlokalizowany jest w oddziale 264-f Leśnictwa Grodzisko. Powierzchnia szkółki obejmuje 7.68 ha. Składa się ona z 6 kwater i dysponuje odpowiednim sprzętem technicznym. Rocznie na szkółce produkowane jest około 1 500 tys. szt. sadzonek głównych gatunków lasotwórczych: sosna, świerk, modrzew, dąb, buk, brzoza i inne.

6.4. POWIERZCHNIOWY I MIĄŻSZOŚCIOWY UDZIAŁ DRZEWOSTANÓW W KLASACH I PODKLASACH WIEKU

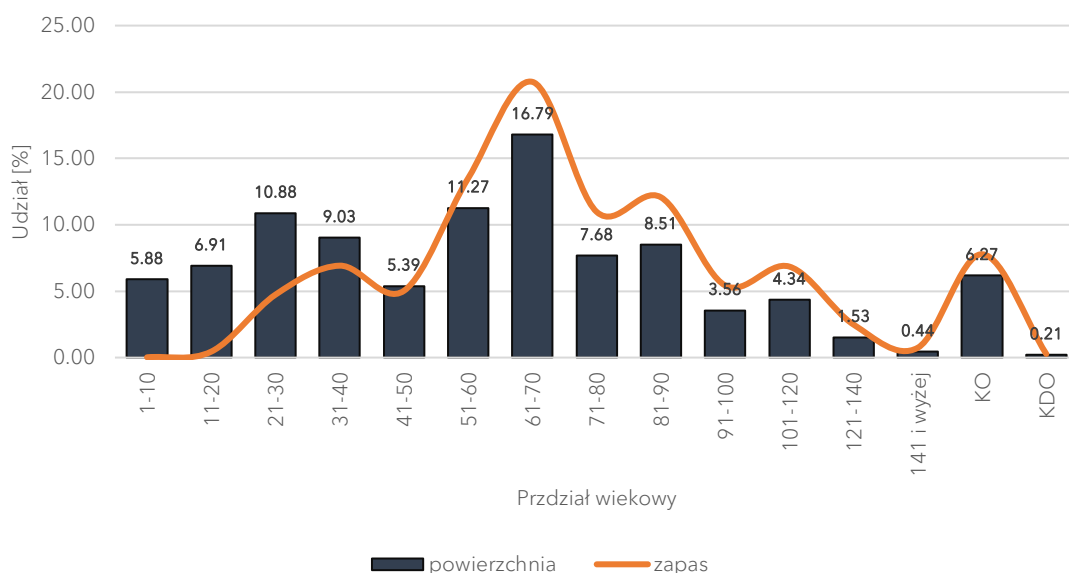
Udział powierzchniowy i miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Człopa przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 37. Udział powierzchniowy i miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Człopa

Drzewostany w klasach i podklasach wieku	Nadleśnictwo Człopa			
	Powierzchnia [ha] / Zapas [m³]			
	[ha]	[%]	[m³]	[%]
1	2	3	4	5
Plazowiny	1.04	0.01	60	0.00
Zręby	225.41	1.25	5 290	0.10
W produkcji ubocznej	9.34	0.05	5	0.00
Pozostałe	15.48	0.09	834	0.02
Grunty leśne niezalesione	251.27	1.40	6189	0.12
I a	1 057.20	5.88	1 255	0.02
I b	1 241.62	6.91	23 280	0.45

Drzewostany w klasach i podklasach wieku	Nadleśnictwo Człopa			
	Powierzchnia [ha] / Zapas [m³]			
	[ha]	[%]	[m³]	[%]
1	2	3	4	5
II a	1 954.84	10.88	246 430	4.74
II b	1 622.92	9.03	359 495	6.92
III a	968.16	5.39	261 185	5.03
III b	2 025.04	11.27	701 890	13.51
IV a	3 021.29	16.79	1 078 025	20.76
IV b	1 380.15	7.68	569 610	10.97
V a	1 529.17	8.51	627 095	12.07
V b	640.41	3.56	281 780	5.43
VI	779.50	4.34	355 890	6.85
VII	275.91	1.53	128 905	2.48
VIII i starsze	78.81	0.44	38 300	0.74
KO	1 111.26	6.18	404 070	7.78
KDO	37.45	0.21	13 890	0.27
Przestoje na gruntach zalesionych	-	-	96 399	1.86
Grunty leśne zalesione	17 723.73	98.60	5 187 499	99.88
Grunty leśne razem	17 975.00	100.00	5 193 688	100.00

Strukturę wiekową drzewostanów według powierzchni oraz zapasu w Nadleśnictwie Człopa przedstawia poniższy wykres.

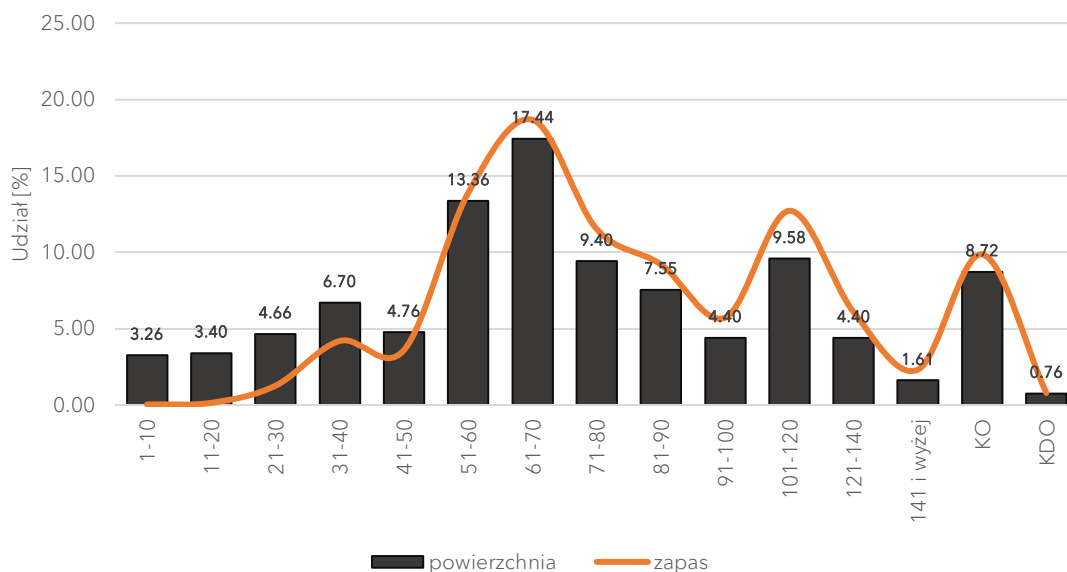

Rysunek 4. Struktura wiekowa drzewostanów wg powierzchni i zapasu w Nadleśnictwie Człopa

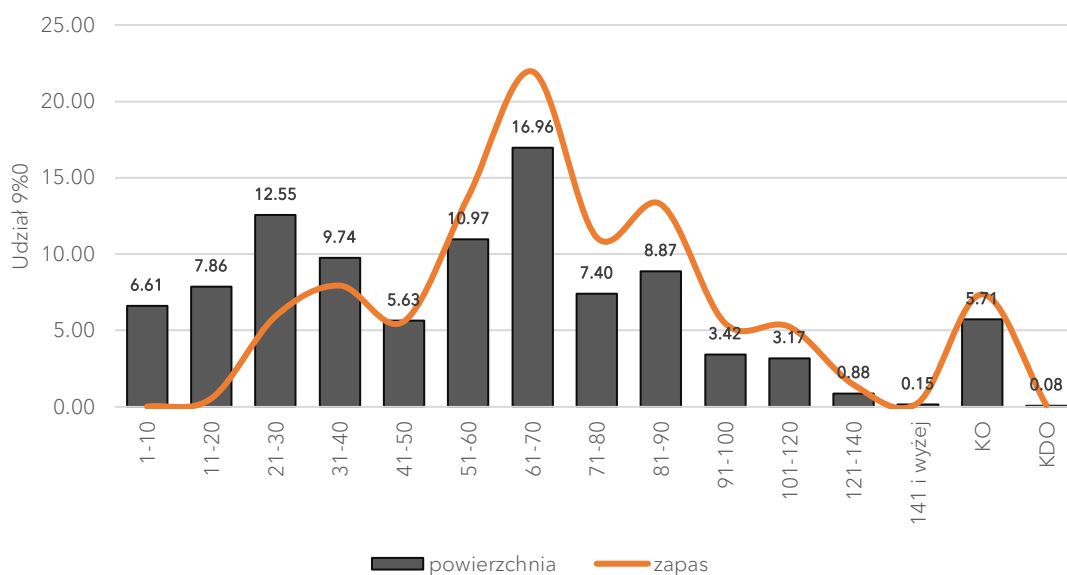
W Nadleśnictwie Człopa rozkład klas wieku zarówno pod względem powierzchni, jak i zapasu odbiega do układu normalnego. Zauważyć można dość duży odsetek drzewostanów w klasie odnowienia (6.39% powierzchni drzewostanów).

Największą powierzchnię stanowią drzewostany w IVa podklasie wieku - 16.79%. Następna pod względem zajmowanej powierzchni jest IIIb podklasa wieku - 11.27%. Znaczącą powierzchnię zajmują także drzewostany w IIa klasie wieku, bo 10.88%. Pozostałe podklasy wieku nie zajmują więcej niż 10%. Wśród gruntów leśnych niezalesionych największą powierzchnię stanowią zręby istniejące - 1.25% powierzchni leśnej. Największy zapas zgromadzony jest w IVa podklasie wieku, który stanowi 20.76% zapasu na powierzchni leśnej.

Na poniższych zestawieniach przedstawiono rozkład powierzchni i zapasu w klasach i podklasach wieku w lasach gospodarczych oraz ochronnych.

Rysunek 5. Struktura wiekowa drzewostanów wg powierzchni i zapasu w lasach ochronnych Nadleśnictwa Człopa

Rysunek 6. Struktura wiekowa drzewostanów wg powierzchni i zapasu w lasach gospodarczych Nadleśnictwa Człopa

Porównując lasy z funkcją gospodarczą oraz ochronną najbardziej zauważalny jest wyższy, wynoszący 9.58% udział drzewostanów VI klasy wieku. Również drzewostany w VII oraz VIII posiadają wyższe udziały wynoszące kolejno 4.40% oraz 1.61%.

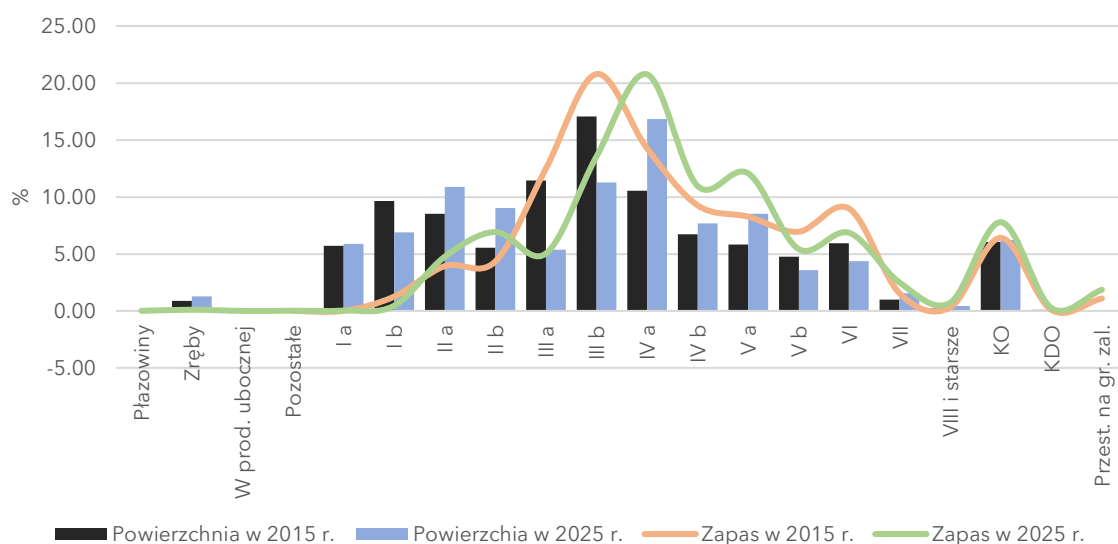
Porównanie struktury klas i podklas wieku z wynikami inwentaryzacji lasu poprzedniej rewizji planu UL, przedstawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie 38. Porównanie struktury w klasach wieku na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej oraz zapasu poprzedniej i obecnej rewizji urzędzenia lasu

Kategoria	Nadleśnictwo Człopa					
	Stan na 01.01.2015 r.		Stan na 01.01.2025 r.		Różnica	
	V rewizja UL		VI rewizja UL			
	pow. [ha]	zapas [m³]	pow. [ha]	zapas [m³]	pow. [ha]	zapas [m³]
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
1	2	3	5	6	8	9
Grunty leśne niezalesione						
płazowiny	-	-	1.04	60	1.04	60
	-	-	0.01	0.00	0.01	0.00
zręby	156.76	4017	225.41	5290	68.65	1273
	0.87	0.08	1.25	0.10	0.38	0.02
w prod. ubocznej	10.38		9.34	5	-1.04	5
	0.06		0.05	0.00	-0.01	0.00
pozostałe	11.50	318	15.48	834	3.98	516
	0.06	0.01	0.09	0.02	0.03	0.01
Grunty leśne niezal	178.64	4335	251.27	6189	72.63	1854
	0.99	0.08	1.40	0.12	0.41	0.04
Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
I a	1029.99	175	1057.20	1255	27.21	1080
	5.72	0.00	5.88	0.02	0.16	0.02
I b	1736.48	64835	1241.62	23280	-494.86	-41555
	9.65	1.25	6.91	0.45	-2.74	-0.80
II a	1528.71	203530	1954.84	246430	426.13	42900
	8.49	3.93	10.88	4.74	2.39	0.81
II b	994.54	224555	1622.92	359495	628.38	134940
	5.52	4.33	9.03	6.92	3.51	2.59
III a	2055.16	645865	968.16	261185	-1087	-384680
	11.42	12.46	5.39	5.03	-6.03	-7.43
III b	3072.92	1076725	2025.04	701890	-1047.88	-374835
	17.07	20.78	11.27	13.51	-5.80	-7.27
IV a	1895.32	739655	3021.29	1078025	1125.97	338370
	10.53	14.27	16.79	20.76	6.26	6.49
IV b	1209.67	480320	1380.15	569610	170.48	89290
	6.72	9.27	7.68	10.97	0.96	1.70
V a	1051.86	428540	1529.17	627095	477.31	198555
	5.84	8.27	8.51	12.07	2.67	3.80
V b	855.68	359865	640.41	281780	-215.27	-78085
	4.75	6.94	3.56	5.43	-1.19	-1.51
VI	1068.68	465020	779.50	355890	-289.18	-109130
	5.94	8.97	4.34	6.85	-1.60	-2.12
VII	180.41	79125	275.91	128905	95.5	49780
	1.00	1.53	1.53	2.48	0.53	0.95
VIII	37.20	16140	78.81	38300	41.61	22160
i starsze	0.21	0.31	0.44	0.74	0.23	0.43
KO	1090.31	332025	1111.26	404070	20.95	72045
	6.06	6.41	6.18	7.78	0.12	1.37
KDO	15.28	4610	37.45	13890	22.17	9280
	0.08	0.09	0.21	0.27	0.13	0.18
przestoje	x	56573	x	96399	x	39826
		1.09		1.86		0.77
Razem						
Grunty leśne zalesione	17822.21	5177558	17723.73	5187499	-98.48	9 941
	99.01	99.92	98.6	99.88	-0.41	-0.04
Grunty leśne zales. i niezales.	18000.85	5181893	17975.00	5193688	-25.85	11795
	100.00	100.00	100.00	100.00		x

W porównaniu z poprzednim okresem gospodarczym nastąpiło zwiększenie zapasu na powierzchni leśnej o 11 795 m³, na powierzchni leśnej zalesionej wartość ta wyniosła 9 941 m³.

W porównaniu do stanu na 01.01.2015 r. nastąpił wzrost powierzchni leśnej niezalesionej o 72.63 ha, zaś spadek powierzchni gruntów leśnych ogółem o 25.85 ha. Powierzchnia zrębów wzrosła o 0.38% powierzchni leśnej (68.65 ha). Zmianę struktury powierzchniowo-mięższościowej pomiędzy rewizjami przedstawia poniższe zestawienie.

Rysunek 7. Zmiana struktury wiekowej drzewostanów wg udziału powierzchni i zapasu

6.5. KATEGORIE DOJRZAŁOŚCI RĘBNEJ DRZEWOSTANÓW

Kategorię dojrzałości rębnej określa się na podstawie przyjętych dla gatunków głównych wieków rębności.

Udział powierzchniowy poszczególnych kategorii drzewostanów pod względem dojrzałości rębnej w Nadleśnictwie Człopa jest następujący:

Zestawienie 39. Kategorie dojrzałości rębnej drzewostanów

Kategoria	Nadleśnictwo Człopa	
	Powierzchnia [ha]	[%]
1	2	3
Drzewostany młodsze	9 173.67	51.76
Drzewostany bliskorębne	4 048.92	22.84
Drzewostany rębne	2 187.54	12.34
Drzewostany przeszłorębne	1 164.89	6.57
KO	1 111.26	6.27
KDO	37.45	0.21
Razem	17 723.73	100.00

Z zestawienia wynika, że 18.91% powierzchni (3 352.43 ha) drzewostanów Nadleśnictwa Człopa osiągnęło dojrzałość rębną. W tym drzewostany przeszłorębne stanowią 6.57% powierzchni (1 164.89 ha), a rębne 12.34% (2 187.54 ha).

Drzewostany bliskorębne stanowią 22.84% wszystkich drzewostanów. Kategorii rębnej nie posiada 51.76% drzewostanów. Drzewostany w klasie odnowienia i do odnowienia stanowią łącznie 6.48%.

6.6. ZRÓŻNICOWANIE I STRUKTURA PIĘTROWA DRZEWOSTANÓW, CECHY DRZEWOSTANU, MŁODE POKOLENIE, PODSZYT

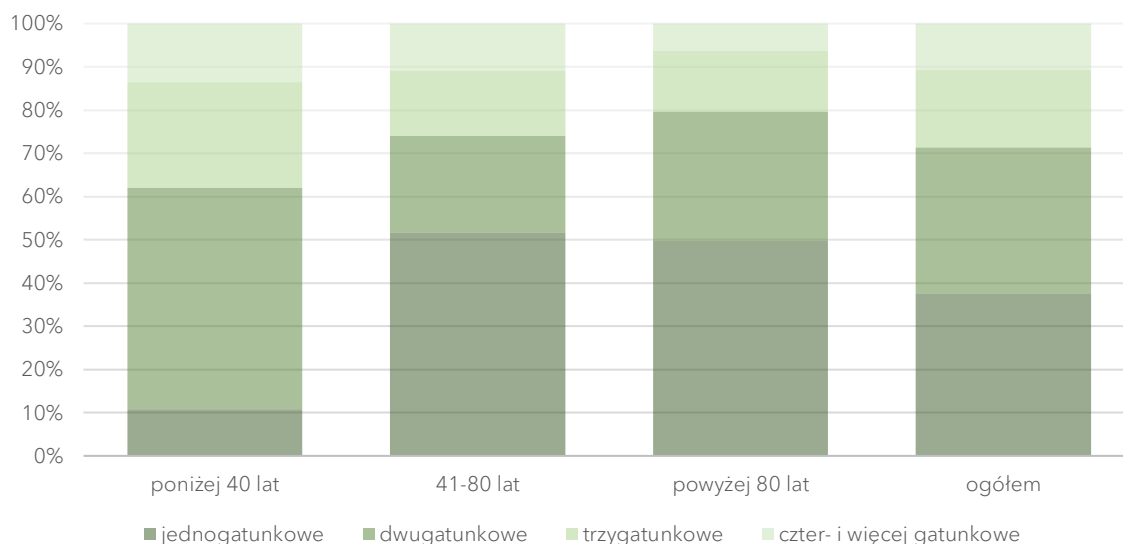
Poniżej zestawiono powierzchniowy udział drzewostanów pod względem liczby tworzących je gatunków.

Zestawienie 40. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo Człopa	jednogatunkowe	633.96	3953.14	2083.37	6670.47	37.64
	dwugatunkowe	3009.54	1710.94	1257.35	5977.83	33.73
	trzygatunkowe	1439.32	1153.35	589.43	3182.10	17.95
	czter- i więcej gat.	793.76	835.52	264.05	1893.33	10.68
	Razem	5876.58	7652.95	4194.20	17723.73	100.00

Drzewostany Nadleśnictwa Człopa są najczęściej jednogatunkowe (37.64% powierzchni), oraz dwugatunkowe (33.73% powierzchni). Drzewostany trzygatunkowe zajmują 17.95% powierzchni. Natomiast drzewostany czterogatunkowe lub więcej stanowią 10.68% powierzchni.

Drzewostany jednogatunkowe w przedziale do 40 lat stanowią 10.79% powierzchni, w kolejnych grupach stanowią kolejno 51.66% oraz 49.67%. Drzewostany dwugatunkowe największy udział stanowią w drzewostanach do 40 lat – 51.21%, później wartość ta wynosi kolejno 22.36% oraz 29.98%. Udział drzewostanów trzygatunkowych w przedziale do 40 lat wynosi 24.49%, w przedziale 41-80 lat – 15.07% a w przedziale powyżej 80 lat – 14.05%. Drzewostany cztery i więcej gatunkowe to kolejno 13.51%, 10.92% oraz 6.30%.

Rysunek 8. Bogactwo gatunkowe drzewostanów

Poniższe zestawienie przedstawia podział drzewostanów wg grup wiekowych oraz budowy pionowej.

Zestawienie 41. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i budowy pionowej

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo Człopa	jednopiętrowe	5876.58	7343.71	3227.97	16448.26	92.80
	dwupiętrowe	0.00	50.93	75.83	126.76	0.72
	wielopiętrowe	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	o budowie przerę.	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	w KO i KDO	0.00	258.31	890.40	1148.71	6.48
	Razem	5876.58	7652.95	4194.20	17723.73	100.00

Na terenie Nadleśnictwa Człopa dominują drzewostany jednopiętrowe, stanowią 92.80% powierzchni. Poza nimi, w niewielkim udziale występują drzewostany dwupiętrowe – 0.72%, drzewostany wielopiętrowe oraz o budowie przerębowej nie występują, natomiast drzewostany w klasie odnowienia oraz w klasie do odnowienia – 6.48%.

W przedziale wiekowym do 40 lat występują jedynie drzewostany jednopiętrowe. W przedziale wiekowym od 41 do 80 lat największy udział posiadają drzewostany jednopiętrowe – 95.96%, drzewostany dwupiętrowe – 0.67% oraz drzewostany w KO lub KDO – 3.38%. Najstarsze drzewostany cechuje udział drzewostanów jednopiętrowych wynoszący 76.96%, dwupiętrowych – 1.81% oraz w KO lub KDO – 21.23%.

Cechy drzewostanu

W trakcie taksacji oraz z danych z Nadleśnictwa Człopa wyróżniono następujące cechy drzewostanów, zestawione w poniższej tabeli.

Zestawienie 42. Cechy drzewostanów

Lp.	Cecha	Pow. [ha]	Udział [%]*
1	2	3	4
1	Drzewostan pochodzenia sztucznego	17543.96	98.99
2	Drzewostan z zalesień porolnych	6304.83	35.57
3	Otulina parku narodowego	4118.46	23.24
4	Drzewostan pochodzenia naturalnego	1801.21	10.16
5	Młodnik po rębni złożonej	609.61	3.44
6	Drzewostan z gatunkiem obcego pochodzenia	282.70	1.60
7	Uprawa pochodna	204.16	1.15
8	Uprawa po rębni złożonej	194.78	1.10
9	Ostoja gatunków objętych ochroną	148.95	0.84
10	Gospodarczy drzewostan nasienny	113.30	0.64
11	Drzewostan odroślowy	84.79	0.48
12	Drzewostan wyżywcowany	40.11	0.23
13	Otulina wyłączanego drzewostanu nasiennego	35.66	0.20
14	Wyłączony drzewostan nasienny	17.08	0.10
15	Uprawa zachowawcza	7.21	0.04
16	Drzewostan zachowawczy	6.49	0.04
17	Uprawa testująca (WDN)	4.60	0.03
18	Drzewostan przedplonowy	1.53	0.01

* udział w stosunku do powierzchni leśnej zalesionej

Młode pokolenie podokapowe

W Nadleśnictwie Człopa młode pokolenie podokapowe występuje na zredukowanej powierzchni 1 853.54 ha. Szczegółowe zestawienie przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 43. Młode pokolenie podokapowe

Kategoria	Pow. pododdziałów z opisaną warstwą [ha]	Pow. zredukowana młodego pokolenia [ha]	Procent pokrycia	Udział [%]
1	2	3	4	5
NAL	17.65	1.43	8.10	0.08
PODR	3881.13	1063.28	27.40	57.36
PODR II	3142.73	609.32	19.39	32.87
PODS	712.02	179.51	25.21	9.68
Razem	7753.53	1853.54	23.91	100.00

Największą zredukowaną powierzchnię zajmuje warstwa podrostu, której udział wynosi 57.36%. Podrost opisano na zredukowanej powierzchni 1 063.28 ha a średnie pokrycie warstwą podrostu wynosi 27.40%. Kolejną warstwą o największym udziale jest warstwa podrostu o charakterze drugiego pietra, której udział wynosi 32.87%. Powierzchnia zredukowana na której opisano warstwę wynosi 609.32 ha, natomiast pokrycie warstwą wynosi 19%. Powierzchnia zredukowana podsadzeń wynosi 179.51 ha przy pokryciu 25%, natomiast powierzchnia zajmowana przez nalot to 1.43 ha przy pokryciu 8%.

Młode pokolenie pochodzenia naturalnego

Zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 58/2012 z dnia 31.08.2012 r. zewidencjonowano odnowienia naturalne, które powinny być monitorowane pod kątem stopnia pokrycia, przydatności hodowlanej, określenia (zaplanowania) potrzeb pielęgnacyjnych i ewentualnych uzupełnień.

Łączna powierzchnia zredukowana młodego pokolenia podokapowego pochodzenia naturalnego na gruntach Nadleśnictwa Człopa wynosi 287.84 ha.

Najliczniejszym gatunkiem jest buk stanowiący 67.98% powierzchni. Kolejnymi gatunkami są: świerk - 13.65%; jawor - 8.69%; klon - 4.42%, dąb bezszypułkowy - 3.01%; brzoza - 2.62%; sosna - 1.12%; dąb szypułkowy - 0.81%; lipa - 0.49%; olsza - 0.11% oraz grab - 0.10%.

Zestawienie 44. Młode pokolenie pochodzenia naturalnego

Gatunek	Nalot	Podrost	Podrost IIP	Razem	
	Powierzchnia [ha]			Powierzchnia / Udział	
1	2	3	4	5	6
buk	0.28	17.31	169.45	187.04	64.98
świerk	-	1.04	38.26	39.30	13.65
jawor	0.57	7.27	17.18	25.02	8.69
klon	0.19	0.68	11.85	12.72	4.42
dąb bezszypułkowy	0.22	3.91	4.53	8.66	3.01
brzoza	-	1.73	5.80	7.53	2.62
sosna	-	0.81	2.40	3.21	1.12
dąb szypułkowy	-	1.08	1.26	2.34	0.81
lipa	-	0.91	0.49	1.40	0.49
olsza	-	-	0.32	0.32	0.11
grab	0.17	-	0.13	0.30	0.10
Razem	1.43	34.74	251.67	287.84	100.00
	0.50	12.07	87.43	100.00	

Podszyt

Na terenie Nadleśnictwa Człopa zredukowana powierzchnia warstwy podszytu wynosi 4 310.90 ha, co stanowi 24.32% powierzchni leśnej zalesionej.

Warstwę podszytu tworzy łącznie 54 gatunki drzew i krzewów. Najliczniejszymi gatunkami są: brzoza, buk, dąb, jarząb, świerk, czeremch późna oraz jałowiec.

7. TYPY DRZEWOSTANÓW I ORIENTACYJNE SKŁADY GATUNKOWE UPRAW

7.1. PRZYJĘTE TD

Cele perspektywiczne gospodarki leśnej, wyrażone w postaci typów drzewostanów w ramach poszczególnych typów siedliskowych lasu, zostały określone w oparciu o opracowanie glebowo-siedliskowe oraz opracowanie fitosocjologiczne.

Projektowane składy upraw należy traktować ramowo przy uwzględnieniu warunków mikrosiedliskowych. Do czasu ustąpienia procesu zamierania jesionu należy zastępować w odnowieniach ten gatunek innymi – wiązem, dębem szypułkowym, jaworem, brzozą lub olszą.

W uzasadnionych przypadkach nadleśniczy może podjąć decyzję o zmianie składu gatunkowego uprawy, zachowując zamierzony cel hodowlany. W takim przypadku należy kierować się zasadą, że odchyłki dla poszczególnych gatunków głównych nie powinny przekraczać 20 %, w łącznym udziale gatunków głównych 30 %. Natomiast w przypadku gatunków domieszkowych odchyłki nie powinny przekraczać 40 %. Większe odchyłki można akceptować w uprawach powstałych z odnowień naturalnych oraz na małych powierzchniach, tj. do 1.00 ha. W wyjątkowych sytuacjach, gdzie dopuszczalne odchyłki nie gwarantują pożądanego efektu hodowlanego, nadleśniczy ma prawo do podejmowania indywidualnych decyzji zapewniających realizację celów gospodarki leśnej.

Zestawienie 45. Przyjęte typy drzewostanów (TD) i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL)

TSL	TD	Orientacyjny skład upraw [%]		Sposób zagospodarowania	
		Gatunki panujące	Gatunki domieszkowe	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza
1	2	3	4	5	6
Bs	So	So 90-100	Brz do 10	-	-
Bśw	So	So 80-90	Brz i in. 10-20	I	-
Bb	So	So 80-90	Brz i in. 10-20	-	-
BMśw	So	So 80	Db i in. 20	I	II, I
	Bk So	So 60, Bk 30	Db i in. 10	III	I
	Db So	So 60, Db 30	Bk i in. 10	III	I
BMw	So	So 70	Db i in. 30	I	II
	Św Brz	Brz 50, Św 30	Brz i in. 20	III	I
	Św So	So 50 Św 30	Db i inne 20	III	I
BMb	So	So 80	Brz Ol i inne 20	-	-
	Brz So	So 60, Brz 20	Ol i inne 20	-	-
LMśw	Bk So	So 50, Bk 30	Db i in. 20	III	II, I
	So Db	Db 50, So 30	Bk i in. 20	III	II, I
	Db So	So 50, Db 30	Bk i in. 20	III	I
	So Bk	Bk 60 So 20	Db i in. 20	III	II, I
	So Bk Db	Db 40, Bk 30, So 20	Md i in. 10	III	II
	So Db Bk	Bk 40, Db 30, So 20	Md I in. 10	III	II
	Db Md	Md 50, Db 30	Bk i in. 20	III	II
	Bk Md	Md 50, Bk 30	Db i in. 20	III	II

TSL	TD	Orientacyjny skład upraw [%]		Sposób zagospodarowania	
		Gatunki panujące	Gatunki domieszkowe	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza
1	2	3	4	5	6
	Bk Brz	Brz 60, Bk 30	Jw. i in. 10	III	II
	Db Brz	Brz 60, Db 30	Jw. i in. 10	III	II
	Bk**	Bk 80	So, Db i in. 20	II	III
	Db**	Db 80	So, Bk i in. 20	II	III
LMw	So Db	Db 50, So 30	Św i in. 20	III	I
	Św Db	Db 60, Św 30	Gb Lp i in. 10	III	I
LMb	Ol	Ol 70	Brz i in. 30	-	-
Lśw	Bk Db	Db 60, Bk 30	Md i in. 10	III	II, IV
	Db Bk	Bk 50, Db 30	Md i in. 20	III	II, IV
	Bk	Bk 80	Db i in. 20	II	IV
	Db	Db 80	Bk i in. 20	II	IV
	Db Md***	Md 50, Db 30	Bk i in. 20	III	II
Lw	Js* Db	Db 70, Js 20	Wz i in. 10	II	III
Lł	Js* Db	Db 60, Js 30	Wz i in. 10	II	III, IV
	Ol	Ol 90	Js i in. 10	-	-
Ol	Ol	Ol 90	Js i in. 10	I	-
OlJ	Ol Js*	Js 40, Ol 40	Brz i in. 20	III	II, IV

* do czasu ustąpienia objawów chorobowych jesionu na etapie wykonawstwa należy stosować gatunki zastępcze tj. Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol i in.

** w sytuacjach zastanych, gdzie gatunek wprowadzony w ramach odnowienia II piętra aspiruje obecnie do wejścia w skład I piętra drzewostanu

*** dotyczy istniejących wyłączonych drzewostanów nasiennych modrzewia europejskiego

Zestawienie 46. Przyjęte typy drzewostanów (TD) i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL) wraz z zaleceniami gospodarczymi

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [%]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Śródlądowy bór chrobotkowy	91T0-1	Bs	So	So 90, Brz 10	I, IV	Rębnia I dopuszczalna w dużych płatach siedliska pod warunkiem nieobjęcia rębnią całego płatu.
		Bśw				
Bór bagienny typowy	91D0-2	Bb	So	So 90, Brz.om i in. 10		Zakaz użytkowania rębne- nego, pozostawienie mar- tych drzew na gruncie, sprzyjanie odnowieniu na- turalnemu.
		BMb (rzadko)	Brz So	So 60, Brz.om i in. 40		
Bory i lasy bagienne	91D0-6	Ol	Brz-So	Ol 60, Brz.om 30 So i in. 10		
Brzeziny bagienne	91D0-1	BMb	So Brz	Brz.om 60, So 30, Ol i in. 10		
		LMb (rzadko)				
Kwaśne buczyny niżowe	9110-1	BMśw	So Bk	Bk 50, So 30, Db i in. 20	II, III, IV	W domieszcze dęb bezszy- pułkowy. W domieszcze dęby z przewagą dębu szypuł- kowego.
		LMśw	Bk	Bk 70, So 20, Db i in. 10		
		Lśw	Bk	Bk 80-90, Db i in. 10-20		
Żyzne buczyny niżowe	9130-1	Lśw	Bk	Bk 80, Db, Lp i in. 20	II, III, IV	W domieszcze dęby z przewagą dębu szypuł- kowego.
		LMśw (rzadko)				
		Lw				
Grąd subatlantycki	9160	Lśw	Db	Db 70, Gb, Lp i in. 30	II, III, IV	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego. Grądy zboczowe bez użytkowania rębne- go.
		Lw	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp, Wz i in. 20		
		LMśw	Bk Db	Db 50 Bk 30 Gb, Lp i in. 20		
Grąd środkowoeuropejski	9170	LMśw	Db	Db 70, Gb, Lp i in. 30	II, III, IV	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego. Grądy zboczowe bez użytkowania rębne- go.
		Lśw LMw (rzadko)	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20		
		Lw	Db	Db 70 Bk, Gb, Lp i in. 30		
Śródlądowe kwaśne dąbrowy	9190-2	BMśw BMw	So Db	Db 50, So 30, Bk i in. 20	II, III, IV	
		LMśw	Db	Db 80, Bk i in. 20		
		LMw Lśw	Bk Db	Db 60, Bk 30, So i in. 10		

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [%]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Cieplolubne dąbrowy	91I0-1		Db	Db 80, Brz, Lp i in. 20		Bierne formy ochrony.
Łęgi wierzbowe i topolowe	91E0-2	Lł	Tp	Tp 70, Js, Wz i in. 30	II, IV	
Łęgi olszowe i jesionowe	91E0-3	Ol	Js Ol	Ol 50, Js 30, Wz i in. 20	Rębnie złożone. Na siedl. olsu również rębnią zupełną.	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol, Kl i in. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.
		OlJ		Ol 80, Wz i inne 20		
		Lw	Ol			
		LMw (rzadko)	Ol Db	Db 50, Ol 30 Wz i in. 20		
Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	91E0-4	Ol	Ol	Ol 90, Js i in. 10		Bierne formy ochrony.
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	Lł	Wz Js Db	Db 40, Js 30, Wz 20, Ol i in. 10	II, IV	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol, Kl i in. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.
		Lw				

Decyzją NTG dodano na siedlisku LMśw typy drzewostanu: So-Db-Bk; Db-Md; Bk-Md; Bk-Brz oraz Db-Brz. Modyfikacje typów drzewostanów uwzględniające brzozę oraz modrzewia na siedlisku LMśw dotyczą docelowo utworzenia bazy nasiennej dla tych gatunków. Typ drzewostanu So-Db-Bk był stosowany w poprzedniej rewizji PUL, nie został jednak ujęty przy projektowaniu tabeli TD przed KZP. W trakcie prac nad PUL podjęto decyzję o jego przywróceniu do stosowania. Typ drzewostanu Db-Md na siedlisku Lśw został dodany dla istniejącego wyłączanego drzewostanu nasiennego modrzewia europejskiego.

W uzasadnionych sytuacjach Nadleśniczy może wybrać, uwzględniając warunki siedliskowe i doświadczenie terenowe, inny TD niż podany przy opisach taksacyjnych, jednakże mieszczący się w wymienionych wariantach dla danego typu siedliskowego lasu.

W poniższym zestawieniu znajdują się przyjęte typy drzewostanów.

Zestawienie 47. Tabela TD

TD	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
SO	9731.92	54.14
BKSO	3027.97	16.85
DBSO	2348.17	13.06
BK	690.53	3.84
SOBKDB	606.28	3.37
SOBK	449.76	2.50
SODBBK	280.80	1.56
BKDDB	207.94	1.16
DBBK	143.84	0.80
SODB	132.52	0.74
DB	104.82	0.58
JSOL	74.66	0.42
OL	46.78	0.26
DBMD	28.89	0.16
OLJS	21.63	0.12
GBDB	20.14	0.11
SOBRZ	16.88	0.09
JSDB	10.48	0.06
BRZSO	9.53	0.05

TD	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
BKBRZ	8.53	0.05
DBBRZ	6.29	0.03
ŚWSO	3.16	0.02
BKMD	1.41	0.01
ŚWDB	1.08	0.01
OLDB	0.99	0.01

W warunkach Nadleśnictwa Człopa dominujące typy drzewostanów odpowiadają panującym typom siedliskowym lasu. Największy udział stanowi sosnowy typ drzewostanu właściwy dla drzewostanów borów świeżych (9731.92 ha - 54.14%). Kolejnymi typami drzewostanów są bukowo-sosnowy oraz dębowo sosnowy właściwy dla borów mieszanych oraz lasów mieszanych (3 027.97 ha - 16.85%; 2348.17 ha - 13.06%). Kolejnym typem drzewostanu jest typ bukowy opisywany na typie siedliskowym lasu mieszanego świeżego oraz lasu świeżego jak również dla siedlisk przyrodniczych 9110. Typ opisano na powierzchni 690.53 ha - 3.84%. Kolejnymi typami drzewostanów o największych udziałach są: sosnowo-bukowo-dębowy (606.28 ha - 3.37%), sosnowo-bukowy (449.76 ha - 2.50 ha), sosnowo-dębowo-bukowy (280.80 ha - 1.56%) oraz bukowo-dębowy (207.94 ha - 1.16%). Pozostałe typy stanowią poniżej 1%.

7.2. ZGODNOŚĆ DRZEWOSTANÓW

Ocenę stanu zgodności drzewostanów z przyjętymi w trakcie KZP typami gospodarczymi przedstawia poniższa tabela:

Zestawienie 48. Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z przyjętymi typami drzewostanów

Stopień zgodności z TD	Stan na 01.01. 2015 r.		Stan na 01.01 2025 r.		Różnica	
	Powierzchnia [ha] / Udział [%]					
	2	3	4	5	6	7
Zgodny	14244.20	79.92	14 379.11	81.13	134.91	1.21
Częściowo zgodny	3499.39	19.64	3 266.79	18.43	-232.60	-1.21
Niezgodny	78.53	0.44	77.83	0.44	-0.70	0.00
Razem	17822.12	100.00	17 723.73	100.00	-98.39	0.00

Drzewostany zgodne z przyjętymi typami drzewostanów stanowią 81.13% powierzchni wszystkich gruntów leśnych zalesionych. Częściowy stopień zgodności wykazuje 18.43% drzewostanów. Pozostałe 0.44% drzewostanów określono jako niezgodne. W porównaniu z poprzednim okresem gospodarczym nastąpił wzrost udziału drzewostanów o zgodnym składzie gatunkowym o 1.21% i o tyle samo spadek w drzewostanach o częściowo zgodnym składzie. Natomiast udział drzewostanów niezgodnych pozostał bez zmian.

Zestawienie 49. Ocena zgodności składu gatunkowego upraw otwartych

Stopień zgodności z TD	Stan na 01.01.2015		Stan na 01.01.2025	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3	4	5
Uprawy do 10 lat				
Zgodny	907.57	99.25	745.04	99.75
Częściowo zgodny	6.88	0.75	1.86	0.25
Niezgodny	0.00	0.00	0.00	0.00
Razem	914.45	100	746.90	100

Wśród upraw 99.75% jest zgodna z przyjętym typem drzewostanu. Częściowo zgodne jest 0.25% powierzchni. W porównaniu z poprzednią rewizją wzrósł udział upraw o zgodnym składzie o 0.50%, zaś częściowo zgodnym spadł o 0.50%. Upraw o niezgodnym składzie nie stwierdzono.

Najwięcej drzewostanów ze zgodnym TD występuje na siedlisku boru mieszanego świeżego (BMśw) – 6 688.15 ha – 46.51%. Największa powierzchnia z niezgodnym typem występuje na siedlisku lasu świeżego (Lśw) – 44.49 ha – 57.16. 100% zgodności z przyjętym typem mają drzewostany na siedlisku boru suchego (Bs).

Poniżej przedstawiono stopnie zgodności drzewostanów odniesione do typów siedliskowych lasu:

Zestawienie 50. Ocena zgodności składu gatunkowego z siedliskiem

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym	
		ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8
BS	SO	1.82	100.00	-	-	-	-
Razem		1.82	100.00	-	-	-	-
BŚW	SO	5906.45	99.92	4.65	0.08	-	-
Razem		5906.45	99.92	4.65	0.08	-	-
BB	SO	0.60	13.33	3.90	86.67	-	-
Razem		0.60	13.33	3.90	86.67	-	-
BMśw	BK SO	1833.64	75.11	607.11	24.87	0.40	0.02
	DB	-	-	1.11	100.00	-	-
	DB SO	1292.22	67.82	608.75	31.95	4.50	0.24
	SO	3558.26	99.36	18.94	0.53	3.93	0.11
	SO DB	4.03	100.00	-	-	-	-
Razem		6688.15	84.31	1235.91	15.58	8.83	0.11
BMW	SO	5.17	100.00	-	-	-	-
	ŚW SO	1.45	53.70	1.25	46.30	-	-
Razem		6.62	84.12	1.25	15.88	-	-
BMB	BRZ SO	0.91	16.40	4.64	83.60	-	-
	SO BRZ	0.59	9.55	5.59	90.45	-	-
Razem		1.50	12.79	10.23	87.21	-	-
LMśw	BK	322.99	58.09	231.85	41.70	1.18	0.21
	BK BRZ	8.53	100.00	-	-	-	-
	BK MD	1.41	100.00	-	-	-	-
	BK SO	384.13	65.63	201.20	34.37	-	-
	DB	49.47	79.27	12.94	20.73	-	-
	DB BRZ	6.29	100.00	-	-	-	-
	DB MD	21.77	80.96	5.12	19.04	-	-
	DB SO	274.35	63.00	157.78	36.23	3.33	0.76
	JS OL	0.49	100.00	-	-	-	-
	SO BK	67.59	15.12	375.80	84.05	3.74	0.84
	SO BK DB	163.78	27.06	436.64	72.15	4.77	0.79
	SO DB	67.35	56.60	50.51	42.45	1.14	0.96
	SO DB BK	108.25	38.55	172.55	61.45	-	-
Razem		1476.40	47.09	1644.39	52.45	14.16	0.45
LMW	BK	1.73	100.00	-	-	-	-
	OL DB	-	-	0.99	100.00	-	-
	SO DB	2.22	11.36	16.79	85.88	0.54	2.76
	ŚW DB	0.48	44.44	-	-	0.60	55.56
Razem		4.43	18.97	17.78	76.15	1.14	4.88
LMB	BRZ SO	3.31	100.00	-	-	-	-
	JS OL	0.25	100.00	-	-	-	-
	OL	17.91	89.46	0.65	3.25	1.46	7.29
	SO BRZ	0.90	9.97	8.13	90.03	-	-
Razem		22.37	68.60	8.78	26.92	1.46	4.48
Lśw	BK	102.01	76.83	28.71	21.62	2.06	1.55
	BK DB	55.95	26.97	126.36	60.91	25.13	12.11
	DB	34.69	85.57	4.07	10.04	1.78	4.39
	DB BK	44.28	33.54	74.41	56.35	13.35	10.11
	DB MD	2.00	100.00	-	-	-	-

Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym					
		zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym	
		ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8
	GB DB	4.27	21.20	13.70	68.02	2.17	10.77
	JS OL	1.11	100.00	-	-	-	-
	Razem	244.31	45.58	247.25	46.12	44.49	8.30
LW	JS DB	-	-	5.18	49.43	5.30	50.57
	OL	0.93	100.00	-	-	-	-
	Razem	0.93	8.15	5.18	45.40	5.30	46.45
OL	JS OL	1.30	7.75	15.47	92.25	-	-
	OL	8.70	83.57	1.71	16.43	-	-
	Razem	10.00	36.79	17.18	63.21	-	-
OLJ	DB	0.76	100.00	-	-	-	-
	JS OL	2.80	5.00	53.24	95.00	-	-
	OL	11.12	100.00	-	-	-	-
	OL JS	0.85	4.18	17.05	83.78	2.45	12.04
	Razem	15.53	17.59	70.29	79.63	2.45	2.78
	Ogółem	14379.11	81.13	3266.79	18.43	77.83	0.44

8. PRZYROST DRZEWOSTANÓW

8.1. ZAKRES WYKORZYSTANIA WSKAŹNIKÓW SPODZIEWANEGO PRZYROSTU BIEŻĄCEGO

Na terenie Nadleśnictwa Człopa nie wyznaczano stref uszkodzenia lasu i nie będzie się stosować redukcji spodziewanego przyrostu bieżącego. W związku z tym, w Projekcie Planu UL nie będzie zamieszczana tabela VIIIb „Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany”.

8.2. SPODZIEWANY BIEŻĄCY PRZYROST ROCZNY WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH ORAZ W KLASACH I PODKLASACH WIEKU

Spodziewany bieżący przyrost roczny w obrębach oraz Nadleśnictwie Człopa przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 51. Spodziewany bieżący przyrost roczny - przyrost tabelaryczny wg gatunków panujących

Gatunek	Nadleśnictwo Człopa	
	[m³]	[%]
1	2	3
Sosna	117 395	91.63
Modrzew	3 255	2.54
Świerk	460	0.36
Buk	3 915	3.06
Dąb szypułkowy	550	0.43
Dąb bezszypułkowy	1 030	0.80
Dąb czerwony	145	0.11
Jawor	5	0.00
Grab	5	0.00
Brzoza	525	0.41
Brzoza omszona	35	0.03
Olsza	810	0.63
Osika	5	0.00
Lipa	5	0.00
Razem	128 140	100.00

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny = $111\,665\text{ m}^3/1\text{rok} = 1\,116\,650\text{ m}^3/10\text{ lat} = 87\%$ całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Największy, wynoszący 117 395 m³ - 91.63% bieżący roczny przyrost miąższości wykazuje sosna. Później buk (3 915 m³ - 3.06%) oraz modrzew (3 255 m³ - 2.54%). Udział przyrostu pozostałych gatunków nie przekracza 1%.

Spodziewany bieżący przyrost roczny wg klas i podklas wieku w obrębach oraz Nadleśnictwie przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 52. Spodziewany bieżący przyrost roczny - przyrost tabelaryczny wg klas i podklas wieku

Podklasa wieku	Nadleśnictwo Człopa	
	[m ³]	[%]
1	2	3
Ia	265	0.21
Ib	6 550	5.11
IIa	21 160	16.51
IIb	17 900	13.97
IIIa	8 840	6.90
IIIb	17 460	13.63
IVa	22 660	17.68
IVb	9 820	7.66
Va	9 400	7.34
Vb	3 630	2.83
VI	3 855	3.01
VII	1 165	0.91
VIII i starsze	370	0.29
KO	4 915	3.84
KDO	150	0.12
Razem	128 140	100.00

Największy bieżący przyrost roczny tablicowy odłoży się w podklasie IVa (22 660 m³ - 17.68%) oraz IIa (21 160 m³ - 16.51%). Podobny poziom przyrostu wykazują podklasy IIb oraz IIIb wynoszący kolejno 17 900 m³ - 13.97% oraz 17 460 m³ - 13.63%.

Spodziewany bieżący przyrost roczny tablicowy w Nadleśnictwie Człopa na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej wynosi 7.13 m³/ha.

Przyrost tablicowy w drzewostanach Nadleśnictwa Człopa nieobjętych użytkowaniem rębnym wynosi 111 665 m³/rok, co stanowi 87% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego.

8.3. UZYSKANY PRZYRÓST UŻYTECZNY

Rzeczywisty przyrost użyteczny, jaki odłożył się w ostatnim okresie gospodarczym oblicza się za pomocą wzoru:

$$Z = V_k - V_p + U$$

Gdzie:

Z - rzeczywisty przyrost użyteczny;

V_k - zapas na końcu okresu gospodarczego;

V_p - zapas na początku okresu gospodarczego,

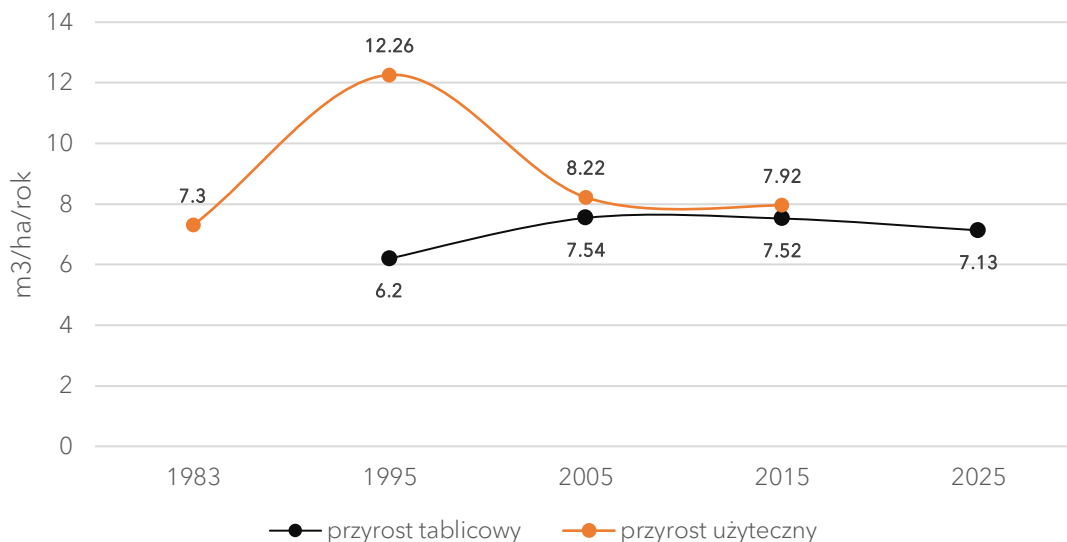
U - wykonanie pozyskania głównego.

Zestawienie 53. Zestawienie uzyskanego w poprzednim 10-leciu przyrostu użytecznego

Wskaźnik	Nadl. Człopa
1	2
Zapas na końcu okresu brutto (1.01.2025)	5 193 688
Zasobność	289
Zapas na początku okresu brutto (1.01.2015)	5 181 893
Zasobność	288
Wykonanie pozyskania głównego brutto	1 413 727
Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona (ha) (1.01.2015)	18 000.85
Przyrost użyteczny [całość/ha]	1 425 522
	7.92

W Nadleśnictwie Człopa przyrost użyteczny jaki odłożył się w latach 2015-2024 wyniósł 7.92 m³/ha/rok.

Porównanie przyrostu tablicowego do uzyskanego przyrostu użytecznego przedstawiono na poniższym wykresie.

Porównanie przyrostu użytecznego do tablicowego w kolejnych rewizjach PUL

8.4. WYRÓWNANIE WARTOŚCI PRZYROSTU O DANE Z WISL

Uzyskane wielkości spodziewanego przyrostu tablicowego obliczonego na lata 2015-2024 (7.52 m³/ha/rok) odbiegają od uzyskanego w ostatnim 10-leciu przyrostu użytecznego (7.92 m³/ha/rok) postanowiono poddać analizie także dane uzyskane z pomiarów Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu (WISL) dla terenu RDLP w Pile. Obie wartości znacznie odbiegają od przyrostu uzyskanego z danych z WISL za okresie 2019-2023, który wyniósł 8.50 m³/ha/rok.

Całościowa analiza struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów, stanu lasu i zasobów drzewnych wskazała na konieczność przyjęcia niższej wielkości przyrostu spodziewanego niż uzyskany w ostatnim okresie gospodarczym przyrost użyteczny.

Dane z WISL dla RDLP w Pile z podziałem na podklasy wieku przedstawiono poniżej:

Zestawienie 54. Współczynniki przyrostu WISL

Klasa wieku	Przyrost WISL za lata 2019-2023 [m ³ /ha/rok] brutto	Udział podklasy w drzewostanach N-ctwa Człopa	Współczynnik	Wartość przyrostu dla d-stanów N-ctwa Człopa [m ³ /ha/rok] brutto
1	2	3	4	5
I	5.73	12.97	0.1297	0.74
II	9.74	20.19	0.2019	1.97
III	10.76	16.89	0.1689	1.82
IV	9.62	24.83	0.2483	2.39
V	7.53	12.24	0.1224	0.92
VI	7.16	4.40	0.0440	0.32
VII i starsze	7.80	2.00	0.0200	0.16
KO/KDO	7.55	6.48	0.0648	0.49
Razem	8.50	100.00	1	8.80

W trakcie NTG uznano, aby spodziewany przyrost przyjąć na poziomie 8.10 m³/ha/rok. Zakładając taką intensywność przyrost drzewostanów Nadleśnictwa Człopa wyniesie 1 460 000 m³. Jako przyrost drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny proponuje się wartość 87%, co daje 1 270 200 m³/ha/rok.

8.5. PODSUMOWANIE OCENY MOŻLIWOŚCI PRODUKCYJNYCH DRZEWOSTANÓW NADLEŚNICTWA

Udział sosny jako gatunku rzeczywistego jest o 10.14% niższy, niż jako gatunku panującego. Odwrotną tendencję wykazują pożądane gatunki liściaste – Db (różnica 1.82%), Bk (różnica 2.74%) oraz innych liściastych które charakteryzują się większym udziałem w ujęciu gatunków rzeczywistych niż panujących. Opisywana wyżej prawidłowość odzwierciedla prawidłową tendencję dostosowywania struktury gatunkowej do możliwości siedlisk w Nadleśnictwie.

Na gruntach Nadleśnictwa gatunki panujące osiągają bardzo wysokie klasy bonitacji. Bonitację IA posiadają drzewostany sosnowe na powierzchni 7 366.07 ha, co stanowi 41.56% powierzchni leśnej zalesionej. Bonitacja I w 44.01% powierzchni, bonitacja II występuje w 13.81% drzewostanów, niższe bonitacje występują w 0.61% drzewostanów. Świadczy to o wysokich zdolnościach produkcyjnych siedlisk Nadleśnictwa.

Strukturę wiekową Nadleśnictwa cechuje duży udział drzewostanów średnich klas wieku w przedziale 51-80 wieku, zwłaszcza podklasy IVa, wynoszącej 16.79%. Młodsze klasy

wieku (Ia, Ib, IIa, IIb, IIIa), świadczące o ciągłości i trwałości drzewostanów stanowią 38.09%. Drzewostanu rębne w podklasie wieku Va oraz Vb stanowią 12.07% powierzchni leśnej. Poza tym drzewostany w klasie odnowienia lub klasie do odnowienia stanowią 6.39%. Budowa przerębowa nie występuje.

Łączne zasoby na pniu wynoszą dla powierzchni leśnej zalesionej 5 187 499 m³, dla powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej: 5 193 688 m³. Przeciętna zasobność drzewostanów dla powierzchni leśnej zalesionej wynosi 293 m³/ha, natomiast dla powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej: 289 m³/ha.

Mając na uwadze potrzebę możliwie najpełniejszego wykorzystania zdolności produkcyjnych siedlisk poprzez dostosowanie składów gatunkowych do warunków siedliskowych oraz zapewnienie ciągłości lasu i trwałości użytkowania, opisany w poprzednich rozdziałach stan lasu i zasobów drzewnych pozwala określić następujące przesłanki do konstrukcji planu urządzania lasu na najbliższy okres gospodarczy:

- dla zachowania trwałości lasu i równomierności użytkowania należy utrzymać etat użytkowania rębne na podobnym poziomie,
- należy kontynuować trwającą przebudowę składu gatunkowego na żyzniejszych siedliskach w ramach użytkowania rębne i regulować skład gatunkowy w ramach użytkowania przedrębne oraz przebudowywać drzewostany nie gwarantujące osiągnięcia celu hodowlanego dla właściwego wykorzystania zdolności produkcyjnych siedlisk i poprawienia odporności drzewostanów na szkodliwe czynniki zewnętrzne.

9. OCENA STANU USZKODZEŃ DRZEWOSTANÓW

W oparciu o materiały z ubiegłego 10-lecia, a także inwentaryzację przeprowadzoną w trakcie prac taksacyjnych, stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Człopa oceniono, jako dobry, a działania Nadleśnictwa zmierzające do jego utrzymania, polegające na bieżącym pozyskaniu surowca drzewnego w ramach cięć przygodnych i sanitarnych - jako prawidłowe.

Zestawienie 55. Powierzchnia uszkodzeń drzewostanów (wszystkich klas wieku) w Nadleśnictwie Człopa

Przyczyna uszkodzeń	I			II			III			Razem	
	10	20	R-m	30	40	R-m	50	60	R-m	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
GRZYBY	1959.82	2870.53	4830.35	1305.67	67.11	1372.78	7.99		7.99	6211.12	57.16
HUB-BRZ	4.15	2.62	6.77	0.97		0.97	0.92		0.92	8.66	0.08
HUB-KOR	767.45	1853.24	2620.69	1130.66	56.98	1187.64	7.07		7.07	3815.40	35.11
HUB-POS	41.03	44.41	85.44	0.73		0.73			0.00	86.17	0.79
HUB-SOS	1125.05	959.82	2084.87	173.31	9.04	182.35			0.00	2267.22	20.86
OSU-SOS	22.14		22.14			0.00			0.00	22.14	0.20
PĘD-DĘB		1.45	1.45			0.00			0.00	1.45	0.01
ZAM-DĘB		8.99	8.99		1.09	1.09			0.00	10.08	0.09
KLIMAT	687.31	172.76	860.07	45.33	15.76	61.09	9.74	1.14	10.88	932.04	8.58
OWADY	12.98	3.99	16.97	2.61	0.72	3.33	4.68		4.68	24.98	0.23
KOR.DRU	3.42	2.02	5.44	1.19	0.72	1.91	4.68		4.68	12.03	0.11
KOR.OST	7.00		7.00			0.00			0.00	7.00	0.06
PRZ.GRA	2.56	1.97	4.53	1.42		1.42			0.00	5.95	0.05
POŻAR	2.39		2.39			0.00			0.00	2.39	0.02
WODNE	31.68	24.24	55.92	3.31		3.31			0.00	59.23	0.55
ZWIERZ	1455.81	1389.92	2845.73	597.20	127.38	724.58	66.59		66.59	3636.90	33.47
Razem	4149.99	4461.44	8611.43	1954.12	210.97	2165.09	89.00	1.14	90.14	10866.66	100.00
	38.19	41.06	79.25	17.98	1.94	19.92	0.82	0.01	0.83	100.00	

I - uszkodzenia nieistotne do 20%;

II - uszkodzenia istotne średnie od 21 do 40%;

III - uszkodzenia istotne silne > 40%.

Powierzchnia pododdziałów, w których zinwentaryzowano uszkodzenia w Nadleśnictwie Człopa wyniosła 10 866.66 ha. Największą powierzchnię wykazały uszkodzenia nieistotne, które opisano na powierzchni 8611.43 ha, co stanowi 79.25% wszystkich uszkodzeń. Uszkodzenia istotne średnie oszacowano na powierzchni 2165.09 ha, co stanowi 19.92% wszystkich uszkodzeń. Uszkodzenia istotne silne wystąpiły na powierzchni 90.14 ha - 0.83%.

Największy odsetek uszkodzeń powodowany był przez grzyby i stanowił 57.16% powierzchni wszystkich uszkodzeń. Kolejnym, ważnym czynnikiem, który wpływa na pogorszenie kondycji drzewostanów są uszkodzenia od zwierzyny, które stanowiły 33.47% wszystkich uszkodzeń. Uszkodzenia powodowane przez klimat stanowią 8.58%, uszkodzenia wodne 0.55%, powodowane przez owady - 0.23% oraz od pożaru - 0.02%.

Uszkodzenia od grzybów były opisywane głównie w drzewostanach starszych klas wieku, gdzie widoczne zahubienie wskazywało na ten rodzaj patogenów.

Stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów oceniono jako dobry ze szczególnym wyróżnieniem stanu upraw i młodników do 10 lat, które w większości oceniono jako bardzo dobre.

Szczegółowa charakterystyka uszkodzeń drzewostanów znajduje się w Programie Ochrony Przyrody. Dla Nadleśnictwa Człopa została sporządzona mapa przeglądowa ochrony lasu, zgodnie z instrukcją u.l.§ 102.

10. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ

10.1. OCENA EKONOMICZNA REGIONU

Nadleśnictwo Człopa leży na terenie województwa zachodniopomorskiego, powiatu wałeckiego. Zasięg gruntów Nadleśnictwa obejmuje dwie gminy: Człopa i Tuczno. Powierzchnia zasięgu terytorialnego wynosi 269.51 km². Lesistość omawianego obszaru wynosi 69.17%. Jest to region leśno-rolny, charakteryzujący się niskim poziomem zaludnienia. W strukturze gruntów przeważają lasy oraz tereny użytkowane rolniczo.

Zestawienie 56. Gęstość zaludnienia gmin położonych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człopa

Województwo	Powiat	Gmina	Powierzchnia Gminy [ha]	Udział pow. danej gminy w pow. Nadleśnictwa [%]	Ludność	Wartość uśredniona (śr. ważona)
1	2	3	4	5	6	7
Zachodniopomorskie	Wałecki	Człopa	26 513	98.87	4547	4495
Zachodniopomorskie	Wałecki	Tuczno	26 817	1.13	4461	51
Razem						4 546

Przez teren Nadleśnictwa Człopa przebiegają następujące drogi publiczne:

Droga krajowa:

- **DK 22** (Dobiegniew - Wałcz) - przebiega centralnie przez tereny Nadleśnictwa (SW - NE).

Droga wojewódzka:

- **DW 177** (Wieleń - Człopa - Tuczo) - przebiega przez północną część Nadleśnictwa (S - N).

Przez tereny Nadleśnictwa Człopa nie przebiega żadna linia kolejowa. Sieć drogową uzupełniają drogi powiatowe, gminne oraz wewnętrzne.

10.2. CHARAKTERYSTYKA KOMPLEKSÓW LEŚNYCH

Podział kompleksów leśnych ze względu na powierzchnię.

Zestawienie 57. Liczba i wielkość kompleksów leśnych na terenie Nadleśnictwa Człopa

Powierzchnia kompleksu	Nadleśnictwo Człopa	
	Pow. [ha]	Liczba kompleksów
1	2	3
do 1 ha	-	-
1.01-5.00 ha	18.76	13
5.01 - 20.00 ha	50.65	7
20.01 - 100.00 ha	45.95	1
100.01 - 200.00 ha	102.89	1
200.01 - 500.00 ha	-	-
500.01 - 2 000.00 ha	-	-
powyżej 2 000 ha	17756.75	1
Razem	17975.00	23

Lasy Nadleśnictwa Człopa tworzy jeden połączony ze sobą kompleks leśny, którego powierzchnia stanowi 98.79% powierzchni leśnej. Łączna liczba kompleksów leśnych w Nadleśnictwie Człopa wynosi 23.

10.3. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ NADLEŚNICTWA

Rynek odbiorców drewna i popyt na drewno są w znacznym stopniu ustabilizowane. Odbiorcami drewna są zarówno duże, jak i średnie zakłady drzewne, a również drobni odbiorcy indywidualni. Do największych odbiorców drewna z Nadleśnictwa Człopa należą:

- PATRIA TOP sp. z o.o.
- KRONOSPAN sp. z o.o.
- MM KWIDZYN sp. z o.o.
- STEICO sp. z o.o.
- STORA ENSO sp. z o.o.
- GLOB-DYBEL sp. z o.o.
- PLWD sp. z o.o.
- SILVA sp. z o.o.

Prace związane z gospodarką leśną Nadleśnictwa Człopa, wykonują Zakłady Usług Leśnych wyłaniane corocznie w drodze przetargów ogłaszanych przez Nadleśnictwo.

10.4. ZESTAWIENIE EKONOMICZNYCH WSKAŹNIKÓW GOSPODARKI LEŚNEJ

Porównanie ekonomicznych wskaźników ekonomicznych za ubiegły okres gospodarczy z planowanymi przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela XIX. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Lp.	Wyszczególnienie	Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2	3	4
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona [ha]	18 000.85	17975.00
2	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej [m ³]	5 181 893	5 193 688

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
3	Zasobność drzewostanów [m ³ /ha]		288	289
4	Wartość majątku Nadleśnictwa (tys. zł)	Wartość drzewostanów (wg tablic)	1 258 578	1 258 578
		Wartość gr. leśnych (wg metody wskaźnikowej)	118 308	118 308
		Wartość środków trwałych	25 258	26 993
	Razem		1 402 143	1 403 879
5	Etat dziesięcioletni (grubizna netto m ³)	Użytki rębne	565 986	599 755
		Użytki przedrębne	599 000	540 000
		Razem użytki główne	1 164 986	1 139 755
		Udział użytków przedrębnych (%)	51	47
6	Okresowy przyrost w 10-leciu	m ³	1 432 608	1 460 000
		Przeciętnie/m ³ /ha/rok	7.96	8.10
7	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)	Użytkowanie rębne: (m ³ /ha pow.leśn./rok)	3.93	3.98
		Użytkowanie przedrębne (m ³ /ha pow.leśn./rok)	4.16	3.76
		Użytkowanie główne (m ³ /ha pow.leśn./rok)	8.09	7.74
		Użytkowanie główne (% zasobów/rok)	2.81	2.68
		Użytkowanie główne (% przyrostu/rok)	10.16	9.53
8	Udział powierzchni prawnie wył. z użytkowania rębego (% pow. leś.)		0.02	0.03
9	Udział lasów ochronnych (% powierzchni leśnej)		17.75	18.51
10	Powierzchnia lasów nadzorowanych [ha]		90.77	90.77
	Udział w powierzchni lasów Nadleśnictwa [%]		0.50	0.50

10.5. ORIENTACYJNA PROGNOZA SPODZIEWANYCH EFEKTÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ

Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa Człopa jest oparta na przychodach i kosztach Nadleśnictwa z ostatnich trzech lat (2022-2024), etacie potencjalnym (uwzględniającym pożądaną kierunek rozwoju zasobów drzewnych Nadleśnictwa) oraz etacie przyjętym (uwzględniającym ograniczenia gospodarki leśnej z tytułu wymagań ustawy o ochronie przyrody).

Tabela XX. Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa, spodziewanego wg etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie urządzenia lasu oraz wg orientacyjnego etatu potencjalnego, obliczonego dla porównania z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka	Przeciętnie rocznie za ostatnie trzy lata	Wg etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.l.	Wg. orient. etatu potencjalnego
1	2	3	4	5	6
1	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	116487	113976	106887
2	Koszty administracyjne i służby leśnej	zł	11152337.57	11152337.57	11152337.57
3	Koszty ochrony lasu	zł	530431.18	530431.18	530431.18
4	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	57287.71	57287.71	57287.71
5	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	2781.71	2781.71	2781.71
6	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	258.53	193.02	181.01
7	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	667.03	667.03	667.03
8	Przeciętna roczna ilość piel. upraw i młodników	ha	793.76	289.48	271.48
9	Koszty pozyskania i zrywki	zł/m ³	61.43	61.43	61.43
Suma kosztów do wyliczenia k/p		zł	20144470.09	19471619.65	18990737.26
10	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	246.95	246.95	246.95
Suma przychodów do wyliczenia k/p		zł	28766465	28146373	26395745
Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)		zł	0.70	0.69	0.72

11. DRZEWOSTANY BEZ WSKAZAŃ

Sumarycznie w Nadleśnictwie Człopa powierzchnia pododdziałów z drzewostanami pozostawiona bez wskazań gospodarczych wynosi 1 496.62 ha, co stanowi 8.44% powierzchni leśnej zalesionej. Poniżej przedstawia się powierzchnię drzewostanów bez wskazówek oraz przyczynę uznania. Należy pamiętać, że najczęściej przyczyn jest kilka równocześnie:

- Wyłączone d-stany rębne ze względu na ład czasowo-przestrzenny - 497.24 ha;
- Inny powód wyłączenia (przyrodniczy, gospodarczy, krajobrazowy) - 427.50 ha;
- Otulina bagna, rzeki, jeziora, ośrodka wypoczynkowego 137.87 ha;
- Drzewostan przedrębny niewymagający zabiegu - 109.74 ha;
- Siedliska olsowe i zalewowe - 77.10 ha;
- Ekosystem referencyjny - 57.63 ha;
- Siedliska bagienne - 45.53 ha;
- Drzewostan ekotonowy - 36.73 ha;
- Strefa ochrony całorocznej - 30.28 ha;
- Na podstawie Zarządzenia nr 90 Dyrektora Generalnego LP - 12.36 ha;
- Teren trudnodostępny - 12.15 ha;
- Stanowisko archeologiczne A1 - 11.50 ha;
- Drzewostan o wysokich walorach przyrodniczych - 10.42 ha;
- Siedliska przyrodnicze priorytetowe - 10.40 ha;
- Lasy o funkcji społecznej - 7.83;
- Rezerваты przyrody - 4.27 ha;
- Drzewostany z pozostałościami zabudowy - 4.23 ha;
- Kompleks śródpolny - 2.18 ha;
- Kompleks turystyczny - 1.66 ha.

12. JAKOŚĆ HODOWLANA ORAZ JAKOŚĆ TECHNICZNA DRZEWOSTANÓW

W poniższym zestawieniu przedstawiano jakość hodowlaną drzewostanów od II klasy wieku.

Zestawienie 58. Jakość hodowlana drzewostanów

Jakość	Nadleśnictwo Człopa	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
11	134.78	1.42
12	3 514.01	36.94
13	258.51	2.72
14	3.33	0.04
21	66.99	0.70
22	4 498.11	47.29
23	767.22	8.07
32	152.59	1.60
33	110.41	1.16
42	6.64	0.07
Razem	9 512.59	100.00

Powierzchnia drzewostanów Nadleśnictwa Człopa, dla której określono jakość hodowlaną wynosi 9 512.59 ha, co stanowi 53.67% drzewostanów. Najliczniejszą jakość hodowlana to

22, która została przypisana drzewostanom na powierzchni 4 498.11 ha (47.29%), oraz jakość hodowlana 12 opisana na powierzchni 3 514.01 ha (36.94%).

W poniższym zestawieniu ujęto drzewostany, w których dla gatunku panującego została określona jakość techniczna.

Zestawienie 59. Jakość techniczna

Jakość	Nadleśnictwo Człopa	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
1	47.15	0.80
2	2 019.00	34.15
3	3 806.05	64.37
4	40.12	0.68
Razem	5 912.32	100.00

Powierzchnia drzewostanów Nadleśnictwa Człopa, dla której określono jakość techniczną gatunku panującego wynosi 5 912.324 ha, co stanowi 33.36% drzewostanów. Najliczniejszą jakość techniczna to 3, która została przypisana drzewostanom na powierzchni 3 806.05 ha – 64.37% ha. Jakość techniczną 2 przypisano 34.15% drzewostanom, jakość techniczną 1 przypisano 0.80% drzewostanów, zaś jakość techniczną 4 przypisano 0.68% drzewostanów.

13. GRUNTY LEŚNE NIEZALESIONE

Grunty leśne niezalesione zajmują 251.27 ha, co stanowi 1.40% gruntów leśnych Nadleśnictwa Człopa. Rodzaj, lokalizację i opis tych gruntów zestawiono poniżej.

Zestawienie 60. Grunty leśne niezalesione

Grunty leśne niezalesione	Nadleśnictwo Człopa		
	Lokalizacja / Pow. [ha] / Udział [%]		
1	2	3	4
Do odnowienia		226.45	90.12
Plazowiny	499-c	1.04	0.41
Zręby bieżące	12-f; 18-c; 20-d; 32-f; 56-i; 113-f; 116-i; 124-a; 124-j; 125-i; 127-g; 143-b; 145-f; 152-n; 157-g; 162-d; 169-b; 182-m; 209-h; 225-g; 241-c; 256-c; 260-c; 262-j; 273-b; 274-h; 291-a; 328-g; 331-j; 341-h; 342-f; 346-g; 351-a; 365-g; 367-a; 381-c; 402-d; 411-b; 424-f; 432-k; 433-f; 433-l; 435-k; 442-b; 453-g; 465-d; 497-h; 516-h; 519-a; 521-g; 523-h; 525-g; 529-b; 542-f; 546-c; 550-k; 563-d; 564-n; 565-f; 567-c; 568-a; 572-b; 572-c; 575-c; 623-d; 625-c; 626-c; 628-f; 633-c; 634-c; 637-f; 675-n; 677-b; 681-l; 688-b; 692-j; 696-c	225.41	89.71
W produkcji ubocznej		9.34	3.72
Plantacje choinek	264-j; 284-b	1.54	0.61
Poletka łowieckie	71-j; 97-b; 181-n; 237-j; 292-f; 294-b; 386-g; 499-f; 504-j; 579-c; 643-s	7.80	3.10
Pozostałe		15.48	6.16
Przewidziane do naturalnej sukcesji	96-a; 191-d; 245-h; 298-f; 311-r; 382-l; 570-f; 661-j	8.60	3.42
Objęte szczególną ochroną	81-h; 215-b; 278-j; 419-b; 649-k; 660-f; 660-i; 702-m	6.88	2.74
Razem		251.27	100.00

Najliczniejszą grupę wśród gruntów leśnych niezalesionych stanowią grunty przeznaczone do odnowienia opisane na łącznej powierzchni 226.45 ha. W skład tych gruntów wchodzi wszystkie nieodnowione zręby pozostałe z ubiegłego okresu gospodarczego w ilości

225.41 ha przeznaczone do odnowienia w przeciągu 5 lat³ od wykonania cięć rębnych. Znajduje się tutaj również płazowina o powierzchni 1.04 ha.

Grunty będące w produkcji ubocznej opisane jako poletka łowieckie, stanowiące wyłączenia gruntów niezalesionych przeznaczonych na cele gospodarki łowieckiej zajmują powierzchnię 7.80 ha, co stanowi 3.10%. Dodatkowo na powierzchni 1.54 ha znajdują się plantacje choinkowe.

Grunty pozostałe opisane są na łącznej powierzchni 15.48 ha, co stanowi 6.16% gruntów leśnych niezalesionych. Wśród nich największą powierzchnię posiadają grunty przewidziane do naturalnej sukcesji zainwentaryzowane na 8.60 ha. Są to powierzchnie, które w naturalny sposób wspomagają proces zatrzymywania wody w ekosystemie

Jako sukcesję opisywano narażone na zalewanie tereny podmokłe, otuliny bagien oraz obszary trudne do zagospodarowania, itp. Część z tych powierzchni jak np. pododdział 311 r stanowi cenne zadrzewienie z licznie występującym głogiem. Przykładem cennej powierzchni szczególnie chronionej jest również pododdział 702 m, stanowiący ekosystem referencyjny oraz siedlisko przyrodnicze priorytetowe 91D0 z bogato występującą wełnianką

Grunty objęte szczególną ochroną opisano na powierzchni 6.88 ha. Jako ten rodzaj powierzchni opisywano siedliska borów bagiennych, borów mieszanych bagiennych, lasów mieszanych bagiennych i olsów, które stanowiły otuliny bagien, torfowisk oraz siedliska przyrodnicze.

14. POWIĄZANIA PLANU URZĄDZENIA LASU Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI DOTYCZĄCYMI DZIAŁAŃ OCHRONNYCH W OBSZARACH NATURA 2000

Na gruntach Nadleśnictwa Człopa wyznaczono 2 obszary Natura 2000: Uroczyska Puszczy drawskiej PLH320046 oraz Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016. Obszary te posiadają Plan Zadań Ochronnych, które zostały zaimplementowane do PUL.

15. POMIAR MIĄŻSZOŚCI DREWNA MARTWEGO

W ramach prac urządzeniowych na terenie Nadleśnictwa Człopa wykonano dodatkowe pomiary drewna martwego na wybranych powierzchniach próbnych, tj. na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej, zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 62 IUL.

W drzewostanach zainwentaryzowano 165 763.68 m³ martwego drewna, z czego 43,73% zainwentaryzowanego martwego drewna (72 479,97 m³) stanowi drewno martwe drzew stojących i złomów, a 56,27% zainwentaryzowanego martwego drewna (93 278,71 m³) – martwe drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych. W lasach Nadleśnictwa Człopa przypada 10,95 m³/ha martwego drewna. W porównaniu z ubiegłym okresem dziesięcioletnim wielkość ta wzrosła trzykrotnie, co świadczy o właściwym kierunku gospodarowania pod względem działań korzystnych dla wzrostu bioróżnorodności.

³ Dz.U. 1991 nr 101 poz. 444; Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach z póź. zm.

Tabela XXI. Zestawienie miąższości drewna martwego w Nadleśnictwie Człopa.

TSL	Powierzchnia [ha]	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8
BS	1.82	10.46	19.04	6.32	11.50	16.78	30.54
BB	4.50	0.56	2.53	0.32	1.45	0.88	3.98
BŚW	4882.22	4.51	22015.62	6.00	29286.64	10.51	51302.26
BMŚW	6887.35	4.77	32844.19	6.24	42960.61	11.01	75804.80
BMW	7.87	2.51	19.77	2.98	23.46	5.49	43.22
BMB	11.73	6.81	79.93	6.29	73.73	13.10	153.67
LMŚW	2703.30	5.00	13518.30	6.07	16398.75	11.07	29917.04
LMW	20.77	4.66	96.72	7.27	151.01	11.93	247.73
LMB	32.61	4.27	139.13	8.98	292.98	13.25	432.11
LŚW	465.12	6.68	3109.23	6.35	2953.32	13.03	6062.56
LW	11.41	4.79	54.68	6.49	74.06	11.28	128.74
OL	27.18	4.60	125.14	8.88	241.34	13.48	366.48
OLJ	87.86	5.19	455.68	9.27	814.85	14.46	1270.54
Ogółem nadleśnictwo	15143.74	4.79	72479.97	6.16	93283.71	10.95	165763.68

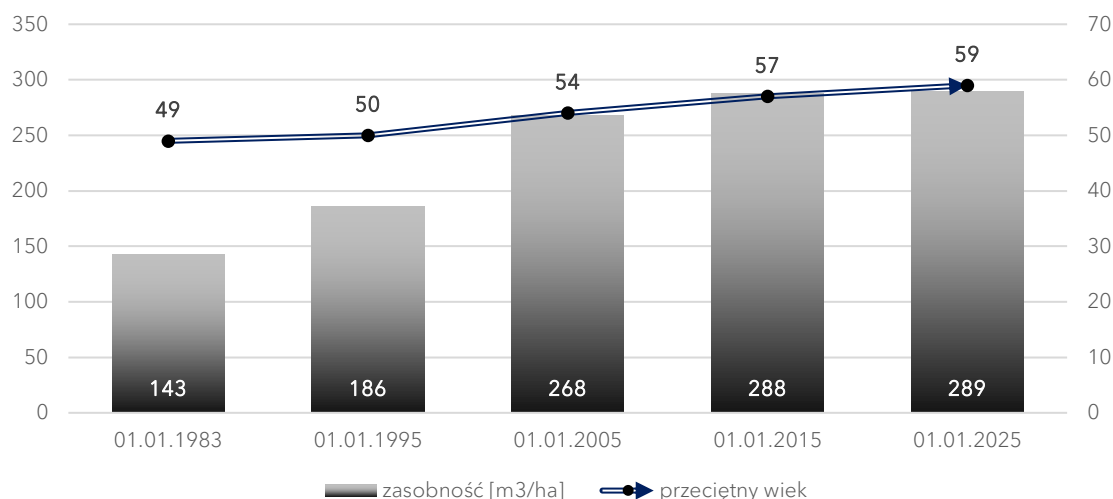
Dodatkowe prace pomiaru drewna martwego w drzewostanach Nadleśnictwa Człopa polegały na szacunkowym określeniu ilości drewna martwego (leżącego i stojącego) w tzw. kępach ekologicznych na powierzchniach upraw i młodników I klasy wieku.

Dodatkowym pomiarem martwego drewna objęto 490 pododdziałów o łącznej powierzchni 1 492.33 ha. W wyniku pomiarów oszacowano ilość martwego drewna na poziomie 1 714.00 m³ ogółem. Jest to 0.87 m³/ha.

16. ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM POŻĄDANEGO STANU TYCH ZASOBÓW NA KONIEC PLANOWANEGO OKRESU GOSPODARCZEGO

Z przedstawionej poniżej tabel przedstawiających powierzchnię leśną oraz stan zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa wynika, że przez okres ostatnich dziesięciu lat zasobność na powierzchni leśnej Nadleśnictwa Człopa wzrosła o 1 m³/ha, a średni wiek wzrósł o 2 lata.

Zmianę przeciętnego wieku oraz przeciętnej zasobności drzewostanów w poszczególnych planach urządzenia lasu przedstawia poniższy wykres.

Rysunek 9. Zmiana przeciętnego wieku i zasobności w kolejnych rewizjach urządzania lasu

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię gruntów leśnych i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzenia lasu przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 61. Stan zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa (Tabela XIII IUL)

Lp.	Wskaźniki	Jedn.	Stan na 01.01.1983	Stan na 01.01.1995	Stan na 01.01.2005	Stan na 01.01.2015	Stan na 01.01.2025
1.	Powierzchnia leśna zal. i nie zal.	ha	19 731	17 116	17 919	18 001	17 975
2.	Zasoby miąższości	m³	2 813	3 184	4 811	5 182	5 193
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku						
	IIa	m³	56	98	135	133	126
	IIb	m³	133	159	257	226	222
	IIIa	m³	180	214	294	314	270
	IIIb	m³	211	241	359	350	347
	IVa	m³	246	261	360	390	357
	IVb	m³	239	279	387	397	413
	Va	m³	236	290	400	407	410
	Vb	m³	255	292	400	422	440
	VI	m³	258	302	402	435	457
	VII i starsze	m³	272	301	414	439	471
	KO	m³	133	209	300	304	364
	KDO	m³	235	283	251	308	371
	BP	m³	-	-	-	-	-
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezalesionej)	m³	143	186	268	288	289
5.	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	49	50	54	57	59
6.	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m³	b.d.	6.20	7.54	7.52	7.13
7.	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m³	1.17	1.54	1.94	2.93	3.73
8.	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m³	1.29	1.46	2.12	3.29	4.12
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów	m³	b.d.	7.30	12.26	8.22	7.92

- II. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PUL**
- 1. REFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA CZŁOPA - ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU NA LATA 2015-2024**

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W PILE

**Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa
Człopa**

ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ

**za okres obowiązywania dotychczasowego planu
urządzenia lasu
(lata 2015-2024)**

Człopa, 2024

1	Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów z wyjaśnieniem przyczyn tych zmian.....	6
2	Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych z wykonaniem	8
2.1	Cięcia rębne i pielęgnacyjne	8
2.2	Hodowla lasu	13
2.2.1	Rozliczenie planowych zadań z zakresu hodowli lasu	13
2.2.2	Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych	15
2.2.3	Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.....	16
2.2.4	Rozmiar uznanych odnowień naturalnych	18
2.2.5	Realizacja zadań z zakresu selekcji i nasiennictwa	19
3	Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.....	28
3.1	Wielkość zasobów drzewnych	28
3.2	Jakość upraw i młodników	29
3.3	Stan zdrowotny i sanitarny lasów.....	29
4	Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych	31
5	Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne. 32	
5.1	Szkody spowodowane przez zwierzynę oraz stosowane metody ograniczenia tych szkód..	32
5.2	Szkody spowodowane przez pożary.....	36
5.3	Szkody spowodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne oraz stosowane metody ograniczenia tych szkód	38
5.4	Szkody spowodowane przez zanieczyszczenia środowiska.....	40
5.5	Szkody spowodowane przez czynniki klimatyczne.....	40
6	Wyniki z zakresu użytkowania ubocznego	40
6.1	Pozyskanie stroiszu i choinek	40
6.2	Użytkowanie runa leśnego	40
6.3	Użytkowanie gruntów związanych z gospodarką leśną i gruntów nieleśnych	40
6.4	Wyniki gospodarki łowieckiej	41
6.4.1	Charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich	41
6.4.2	Inwentaryzacja liczebności zwierzyny oraz realizacja rocznych planów łowieckich.	42
6.4.3	Uszkodzenia powodowane przez zwierzynę łowną i profilaktyka ochrony lasu przed szkodami 44	
6.4.4	Zniekształcenia składów gatunkowych upraw z powodu ograniczenia przez zwierzynę pożądanego udziału gatunków lasotwórczych.....	45
7	Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody i Planów ochrony	46
7.1	Omówienie wykonania zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody.....	46
7.1.1	Kształtowanie strefy ekotonowej i zadrzewieniowej	46

7.1.2	Kształtowanie granicy polno-leśnej.....	46
7.1.3	Kształtowanie stosunków wodnych	46
7.1.4	Formy ochrony - zalecenia ochronne.....	46
7.1.5	Rekreacja i turystyka	58
7.1.6	Promocja i edukacja	59
7.2	Omówienie wykonania zadań wynikających z zatwierdzonych Planów Ochrony.....	61
8	Inwestycje zrealizowane w latach 2015-2024.....	62
9	Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu	64

Analizę Gospodarki Leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu opracowano na potrzeby prac urzędzeniowych do projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa na lata 2025 – 2034.

Nadleśnictwo Człopa w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej, położone jest między 15°58'31" a 16°21'44" długości geograficznej wschodniej oraz 53°00'43" a 53°09'53" szerokości geograficznej północnej.

Grunty nadleśnictwa organizacyjnie podlegają Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile. Powierzchnia ogólna gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Nadleśnictwa Człopa wg. stanu na dzień 31.12.2024 r. wynosi 19 194,3768 ha (wraz z gruntami we współwłasności), grunty te położone są na terenie województwa zachodniopomorskiego, powiatu wałeckiego w gminach Człopa Obszar Miejski, Człopa Obszar Wiejski oraz Tuczno Obszar Wiejski.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Człopa stanowi obszar około 270 km², granicząc z Nadleśnictwami: Tuczno od północy, Trzcianka od południowego wschodu oraz Krzyż od południa tutejszej RDLP i Drawieńskim Parkiem Narodowym od zachodu.

Przez cały okres obowiązywania obecnego Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwo Człopa posiadało jeden obręb leśny, podzielony w obecnej rewizji na 13 leśnictw, w tym jedno połączone ze szkółką leśną. W 2016 roku Nadleśnictwo Człopa przekazało wszystkie grunty położone w województwie wielkopolskim o łącznej powierzchni 128,00 ha Nadleśnictwu Trzcianka, tym samym opierając granice administracyjne nadleśnictwa o granice obecnego województwa zachodniopomorskiego.

Cały obszar Nadleśnictwa zalicza się do obszarów nizinnych. Najniższa odnotowana wysokość bezwzględna to 55,9 m n.p.m. – na poziomie lustra Jeziora Krzywe w Leśnictwie Przelewice, najwyższa 133,9 m n.p.m. – na linii oddziałowej pomiędzy oddziałami 595 i 596 w Leśnictwie Mokrzyca.

Nadleśnictwo względem regionalizacji przyrodniczo-leśnej położone jest w:

Kraina: Wielkopolsko-Pomorska (III)

Mezoregion: Równiny Drawskiej (III.5)

Mezoregion: Pojezierza Wałeckiego (III.6).

1 Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów z wyjaśnieniem przyczyn tych zmian

Posumowanie zmian jakie dokonały się w stanie posiadania gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Człopa w okresie 1.01.2015 r. – 1.01.2025 r. przedstawiają poniższe zestawienia (bez zmian wynikających z wykazu rozbieżności ewidencyjnych).

Zestawienie nr 1

Zmiany w stanie posiadania w okresie od 1.01.2015 r. do 1.01.2025 r. wg kategorii gruntów (bez gruntów we współwłasności).

Stan bilansu powierzchni Przyczyna zmian	Powierzchnia wg grup użytków gruntowych [ha]*							Bilans powierzchni [ha]
	L	R	B	E	N	W	Tr	
Pow. wg stanu na 1.01.2015r.	18 600,1225	305,5445	1,4890	47,1400	310,5049	41,8400	0,0000	19 306,6409
Nabycie gruntów w trybie art. 37 uol	12,7476	3,3300						16,0776
Przyjęcie gruntów od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa		1,5278						1,5278
Nabycie i zbycie gruntów w trybie art. 38e uol - w ramach zamian			-0,3672					-0,3672
Wyrównanie powierzchni metrowej przy pomiarach geodezyjnych - modernizacja ewidencji gruntów	-0,3284							-0,3284
Przyjęcia i przekazania gruntów pomiędzy jednostkami administracji PGL LP	-115,9300	-11,5400			-0,5300			-128,0000
Sprzedaż gruntów w trybie art. 38 ust. 1 uol	-0,1786		-0,1133					-0,2919
Sprzedaż gruntów w trybie art. 38 ust. 3 uol								0,0000
Sprzedaż gruntów w trybie art. 40a uol								0,0000
Przekazania gruntów pod inwestycje drogowe: GDDKiA, Zarządom Dróg Wojewódzkich, staroście, burmistrzowi, wójtowi.	-1,0400							-1,0400
Przekazania gruntów w trybie art. 38c uol innym jednostkom nie posiadającym osobowości prawnej								0,0000
Przekazania nieruchomości do zasobu SP prowadzonego przez starostów								0,0000
Ustanowienie współwłasności								0,0000
Zmiany w klasyfikacji użytków gruntowych	19,3238	-22,8838	0,0000	-47,1400	41,9700	8,7300		0,0000
Pow. wg stanu na 1.01.2025r.	18 514,7169	275,9785	1,0085	0,0000	351,9449	50,5700	0,0000	19 194,2188

* symbole oznaczające grupy użytków gruntowych: L - grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione; R - użytki rolne; B - grunty zabudowane i zurbanizowane; E - użytki ekologiczne; N - nieużytki; W - grunty pod wodami; Tr - tereny różne.

Zestawienie nr 2

*Zmiany w stanie posiadania w okresie od 1.01.2005 roku do 1.01.2015 roku -
współwłasności Nadleśnictwo Człopa*

Lokalizacja nieruchomości			Pow. dz.	Stan na 1.01.2015r.		Stan na 1.01.2025r.	
obręb ewidencyjny	kod admin.	nr dz. ewid.		udział	pow. zred.	udział	pow. zred.
1	2	3	4	5	6	7	8
Człopa 105	32-17-024-0105	8253/1	0,1580	27940 / 44550	0,0991	27940 / 44550	0,0991

Zmiany ewidencyjne stanu posiadania dokonane w ciągu dziesięciolecia są wynikiem:

- a) nabycia gruntów w trybie art. 37 ustawy o lasach o łącznej powierzchni 16,0776 ha,
- b) przyjęcia gruntów od KOWR na podstawie art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, jedna działka o powierzchni 1,5278 ha,
- c) zamiany gruntów w trybie art. 38e ustawy o lasach,
- d) wyrównania powierzchni metrowej przy pomiarach geodezyjnych działek ewidencyjnych,
- e) przekazania gruntów pomiędzy jednostkami administracji PGL LP w celu regulacji granic, o łącznej powierzchni 128 ha Nadleśnictwu Trzcianka,
- f) sprzedaży w trybie art. 38 ustawy o lasach 3 działek ewidencyjnych o łącznej powierzchni 0,2919 ha,
- g) przekazania gruntów pod inwestycje drogowe w trybie ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych o łącznej powierzchni 1,04 ha,
- h) przekwalifikowania rodzajów użytków gruntowych w wyniku m.in.: gleboznawczej klasyfikacji gruntu, konieczności dostosowania bazy danych EGiB do zapisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (podstawa prawna § 10 oraz § 44 ust. 1 ww. rozporządzenia), zalesienia gruntów rolnych.

W wyniku dokonanych w latach obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu zmian w stanie posiadania, powierzchnia ewidencyjna nadleśnictwa została zredukowana o 112,4221 ha.

2 Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych z wykonaniem

2.1 Cięcia rębne i pielęgnacyjne

Analiza wykonania powierzchniowego i miąższościowego etatu cięć użytków rębnych i przedrębnych z uwzględnieniem pozyskanego rozmiaru użytków przygodnych została zamieszczona w poniższych zestawieniach.

Zestawienie nr 3

Tabela IX – zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem. (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu, miąższość grubizny netto).

Rok kalendarzowy	Użytki											
	Rębne				Przedrębne							
	ha	m³	Przygodne	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem		Ogółem
			m³	m³	ha	m³	ha	m³	m³	ha	m³	m³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres wg lat												
2015	268,31	54126,05	1298,94	55424,99	0,00	99,24	1208,22	45518,24	3976,04	1208,22	49593,52	105018,51
2016	310,89	55306,79	1923,38	57230,17	0,00	57,18	1242,89	51547,39	6100,34	1242,89	57704,91	114935,08
2017	322,45	57844,74	1685,99	59530,73	0,00	149,20	1240,71	53364,84	2394,40	1240,71	55908,44	115439,17
2018	313,89	61013,92	3586,85	64600,77	0,00	138,65	1030,34	48976,06	2437,79	1030,34	51552,50	116153,27
2019	301,38	65064,02	881,57	65945,59	0,00	127,08	932,20	43536,31	3927,04	932,20	47590,43	113536,02
2020	217,34	45524,48	2420,44	47944,92	0,00	28,84	1129,32	53892,44	4793,99	1129,32	58715,27	106660,19
2021	257,14	44999,21	655,01	45654,22	0,00	93,86	1415,51	65813,99	3883,17	1415,51	69791,02	115445,24
2022	164,64	35915,60	5914,29	41829,89	0,00	53,57	832,66	44942,00	38344,97	832,66	83340,54	125170,43
2023	161,09	45693,56	1474,05	47167,61	0,00	97,05	1086,87	46996,08	7671,02	1086,87	54764,15	101931,76
2024	188,45	51050,14	1120,39	52170,53	0,00	0,60	1367,18	59153,27	5367,97	1367,18	64521,84	116692,37
Razem	2505,58	516538,51	20960,91	537499,42	0,00	845,27	11485,90	513740,62	78896,73	11485,90	593482,62	1130982,04
Etat za okres ubiegły	2526,27	565986	-	565986			11753,98	599000*	-	11753,98	599000*	1164986
% wykonania	99,2	91,3	-	95,0			97,7	85,8	-	97,7	99,1	97,1

*Użytkowanie przedrębne zwiększono do 599 000 m³ (Decyzja nr 139 z 17 lipca 2023 r.).

Zestawienie nr 4

Tabela IXa – zestawienie pozyskanego drewna w ubiegłym okresie poza etatem – wylesienia na gruntach wyłączanych z produkcji.

Rok kalendarzowy	Użytki z wylesień na gruntach wyłączanych z produkcji	
	ha	m ³
1	2	3
Wykonanie za ubiegły okres wg lat		
2015	0,00	0,00
2016	0,00	0,00
2017	0,00	0,00
2018	1,04	163,91
2019	0,00	0,00
2020	0,00	0,00
2021	0,00	0,00
2022	0,00	0,00
2023	0,00	0,00
2024	0,00	0,00
Razem	1,04	163,91

*Przekazanie gruntów pod inwestycje drogowe - Leśnictwo Brzeźniak

Zestawienie nr 5

Analiza wykonania etatu cięć użytkowania rębego.

Lp.	Wyszczególnienie			Obręb Człopa	Razem N-ctwo	
1	Ogółem użytkowanie rębne	Etat na 10-lecie		m³	565986,00	565986,00
2				ha	2526,27	2526,27
3		Wykonanie za 10-lat obowiązującego PUL		m³	537759,01	537759,01
4				ha	2505,58	2505,58
5		w tym: nie objęte PUL		m³	1547,59	1547,59
6				ha	11,38	11,38
7		Stopień realizacji etatu	miąższościowego	%	95,0	95,0
8			powierzchniowego	%	99,2	99,2
9		Udział cięć pozaplanowych	w m³	%	0,3	0,3
10			w ha	%	0,5	0,5
12	w tym:			m³	262402,00	262402,00
13	Rębnie zupełne	Rozmiar na 10-lecie		ha	917,86	917,86
14		Wykonanie za 10-lat obowiązującego PUL		m³	265392,74	265392,74
15				ha	916,92	916,92
16		w tym: nie objęte planem UL		m³	1288,00	1288,00
17				ha	11,38	11,38
18		Stopień realizacji etatu	miąższościowego	%	101,1	101,1
19			powierzchniowego	%	99,9	99,9
20		Udział cięć pozaplanowych	w m³	%	0,5	0,5
21			w ha	%	1,2	1,2

Lp.	Wyszczególnienie			Obręb Człopa	Razem N-ctwo
22	Rębnie złożone	Rozmiar na 10-lecie	m ³	302338,00	302338,00
23			ha	1608,41	1608,41
24		Wykonanie za 10-lat obowiązywania PUL	m ³	251145,77	251145,77
25			ha	1588,66	1588,66
26		w tym: nie objęte PUL	m ³	0,00	0,00
27			ha	0,00	0,00
28		Stopień realizacji etatu	miąższościowego %	83,1	83,1
29			powierzchniowego %	98,8	98,8
30		Udział cięć	w m ³	0,0	0,0
31		pozaplanowych	w ha	0,0	0,0
32	Cięcia nie zal. na poczet etatu pow.	Rozmiar na 10-lecie	m ³	1246,00	1246,00
33		Wykon. za 10 lat obow. PUL	m ³	3473,06	3473,06
34		w tym: nie objęte PUL	m ³	259,59	259,59
35		Stopień realizacji	%	278,7	278,7
36		Udział cięć pozaplanowych	%	7,5	7,5
37	Użytki przygodne rębne			m ³	17747,44
38	w tym: CSS			m ³	5539,07
39	Udział użytków przygodnych w użytk. rębnym			%	3,3

Niewykonanie zaplanowanego etatu cięć użytkowania rębnego w ujęciu miąższościowym jest konsekwencją przeszacowania zasobności drzewostanów i przesunięcia części realizacji cięć rębnych w tych drzewostanach na okres obowiązywania nowego PUL. W pozostałych drzewostanach ze wskazówką cięć rębnych, a nie wykonanych ustanowione zostały strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania Bielika – Leśnictwo Zielony Stok. Na terenie leśnictwa Raczyk niewykonana będzie również rębna zupełna ze względu na sąsiedztwo osiedla mieszkaniowego. Drzewostan został zakwalifikowany w nowym PUL do lasów o zwiększonej funkcji społecznej i wyłączony z użytkowania rębnego. W 2022 roku wykonano zręby klęskowe na terenie leśnictwa Jagolice oraz Zamkowy Las ze względu na czynniki abiotyczne i konieczność uprzątnięcia powierzchni.

Zestawienie nr 6

Analiza wykonania etatu cięć użytkowania przedrębnego.

Lp.	Wyszczególnienie			Obręb Człopa	R-m N-ctwo
1	Ogółem użytkowanie przedrębne	Etat na 10-lecie	m ³	599000,00	599000,00
2			ha	11753,98	11753,98
3		Wykonanie za 10 lat obowiązywania PUL	m ³	593482,62	593482,62
4			ha	11485,90	11485,90
5			m ³ /ha	51,7	51,7
6		Stopień realizacji etatu pow.	%	97,7	97,7

Lp.	Wyszczególnienie			Obręb Człopa	R-m N-ctwo
7	CP	Rozmiar na 10-lecie	m ³	0,00	0,00
8			ha	0,00	0,00
9		Wykonanie za 10 lat obowiązującego planu UL	m ³	845,27	845,27
10			ha	0,00	0,00
11			m ³ /ha	0,00	0,00
12		Stopień realizacji etatu pow.	%	0,0	0,0
13	TW	Rozmiar na 10-lecie	m ³	94487,00	94487,00
14			ha	3022,46	3022,46
15		Wykonanie za 10 lat obowiązującego planu UL	m ³	89785,20	89785,20
16			ha	3047,77	3047,77
17			m ³ /ha	29,5	29,5
18		Stopień realizacji etatu pow.	%	100,8	100,8
19	TP	Rozmiar na 10-lecie	m ³	504513,00	504513,00
20			ha	8731,52	8731,52
21		Wykonanie za 10 lat obowiązującego planu UL	m ³	423955,42	423955,42
22			ha	8438,13	8438,13
23			m ³ /ha	50,2	50,2
24		Stopień realizacji etatu pow.	%	96,6	96,6
25	Użytki przygodne w przedrębnych			m ³	78896,73
26	Udział uż. przygodnych w przedrębnych			%	13,2

Negatywne zjawiska, które wystąpiły w latach 2015-2024 obliowały Nadleśnictwo Człopa do działań zapewniających właściwe utrzymanie stanu sanitarnego lasu. W sezonach wegetacyjnych 2018-2019 miały miejsce ekstremalne susze oraz wysokie temperatury, czego skutkiem było silne osłabienie drzewostanów. Gwałtowne zjawiska pogodowe oraz długotrwałe okresy niekorzystnych warunków atmosferycznych powodowały stały stres w drzewostanach, na skutek czego zwiększyła się ilość wydzielanego posuszu. Osłabienie drzewostanów skutkowało również zwiększeniem liczebności szkodników wtórnych takich jak: kornik ostrozębny, kornik drukarz i przypłaszczek granatek.

W 2022 roku na skutek przejścia orkanów Kyrill, Malik, Dudley, Eunice na terenie Nadleśnictwa Człopa wystąpiły w drzewostanach szkody: wiatrowały oraz wiatrolomy. Kłęska miała charakter rozproszony, przez co pozyskanie było zaliczane w większości na poczet użytkowania przedrębnego. Łączna miąższość pozyskanej grubizny w wyniku uprzętnięcia kłęski wyniosła około 46 000 m³. 17 lipca 2023 roku Decyzją nr 139 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zwiększono szacunkowy rozmiar pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębnego o 35 000 m³. Rozmiar miąższościowy został zwiększony na potrzeby prawidłowej realizacji

zadań gospodarczych z uwzględnieniem potrzeb hodowlanych i sanitarnych drzewostanów.

Rozmiar powierzchniowy cięć przedrębnych zostanie wykonany na poziomie 97,7 % - brak pełnej realizacji etatu powierzchniowego wynika ze względu na zaistnienie pod koniec okresu gospodarczego konieczności usunięcia skutków klęsk, co spowodowało „ponadplanowe” pozyskanie użytków przygodnych (w całym okresie udział - 13,2 %). W związku z tym niemożliwa była pełna realizacja cięć pielęgnacyjnych. W celu złagodzenia skutków takiego stanu rzeczy zdecydowano o pełnej realizacji TW i ograniczeniach w najstarszych drzewostanach z TP. Nie wykonano cięć w drzewostanach V i starszych klas wieku, w których zaprojektowano cięcia rębne na pierwszy (44,27 ha) i dalsze lata (124,89 ha) nowego okresu gospodarczego.

Ponad to:

- a) ustanowienie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania: Bociana czarnego oraz Bielika - Leśnictwo Mokrzyca, uniemożliwiających przeprowadzenie zaplanowanych cięć przedrębnych o łącznej powierzchni 3,69 ha,
- b) podczas lustracji terenowej przed wykonaniem zabiegu stwierdzono nowe gniazdo Bielika – stanowisko jest w trakcie obserwacji, nadleśnictwo przystąpi do procedowania ustanowienia strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania - Leśnictwo Przelewice o powierzchni 1,24 ha,
- c) uznanie drzewostanu za drzewostan zachowawczy - Leśnictwo Mielęcin, powierzchnia 2,15 ha,
- d) przekazanie gruntów pomiędzy jednostkami administracji PGL LP w celu regulacji granic - drzewostany leśnictwa Mokrzyca z zaplanowanymi wskazówkami trzebieży wczesnych (20,38 ha) oraz późnych (71,46 ha).

W pojedynczych, incydentalnych przypadkach na pozycjach ze wskazówką trzebieży późnej przeprowadzono zabieg trzebieży wczesnej w celu prawidłowego oddania charakteru zabiegu, ponadto w trzech przypadkach na pozycjach ze wskazówką czyszczenia późnego zostały wykonane również trzebieże wczesne. W konsekwencji spowodowało to przekroczenie rozmiaru powierzchniowego trzebieży wczesnych.

2.2 Hodowla lasu

2.2.1 Rozliczenie planowych zadań z zakresu hodowli lasu

Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu z ich wykonaniem przedstawiają poniższe zestawienia.

Zestawienie nr 7

Tabela X. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami.

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia										Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte					pod osłoną					gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny	zręby zaległe	zręby projektowane	grunty nielesne	przyrębniach złożonych	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń	poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podszyców						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Powierzchnia zredukowana [ha]	11	12	13	14	15
Wykonanie za ubiegły okres wg lat															
2015		94,45	0,00	17,62	20,03	10,07	0,20	6,26	0,00	605,95	140,85	314,88	223,57	0,00	
2016		62,31	17,30	0,00	43,37	17,56	2,88	7,96	3,16	158,46	164,45	306,82	187,49	0,00	
2017			123,77	0,00	49,21	27,83	1,53	5,90	0,00	191,79	118,25	291,50	177,16	0,00	
2018			109,62	0,00	48,88	5,00	0,33	3,18	0,00	119,26	141,88	236,96	186,45	0,00	
2019			93,11	0,00	74,45	3,41	0,18	6,54	0,00	114,19	132,77	210,32	192,21	0,00	
2020			73,96	0,00	57,32	1,47	1,97	12,45	1,48	107,36	134,77	125,38	143,69	0,00	
2021			111,53	0,00	77,02	19,68	0,76	10,15	0,00	169,72	78,88	108,86	183,19	0,00	
2022			55,62	0,00	85,84	56,67	0,55	9,46	5,86	118,87	182,26	213,32	143,69	0,00	
2023			53,78	0,00	45,87	20,77	0,45	9,18	2,30	139,26	147,59	128,85	176,92	0,00	
2024			45,78	0,00	34,73	43,17	3,74	5,42	0,00	155,31	112,57	251,11	211,14	0,00	
Razem	0,00	156,76	684,47	17,62	536,72	205,63	12,59	76,50	12,80	1880,17	1354,27	2186,07	1825,51	0,00	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	0,00	156,76	734,10	17,62	510,03	233,13	3,56	212,78	12,80	556,23	540,76	1 922,61	1 837,84	0,00	
% wykonania	0,00	100,0	93,24	100,00	105,23	88,20	353,65	35,95	100,00	338,02	250,44	113,70	99,33	0,00	

Odnowienia zrębów z ubiegłego dziesięciolecia (zrębów zaległych)

Zadania wykonano w 100,00 % w pierwszych dwóch latach obowiązywania PUL.

Odnowienia zrębów projektowanych

Zadania wykonano w 93,24 %.

Odnowienia zrębów z ubiegłego dziesięciolecia (zrębów zaległych) i odnowienia zrębów projektowanych

Zadania wykonano w 94,43 %.

Zalesienia gruntów nieleśnych

Wykonano planowany rozmiar w 100,00 %.

Odnowienia w rębniach złożonych

Planowane zadania wykonano w 105,23%.

Podsadzenia produkcyjne

Planowane zadania zrealizowano w 88,20 %. Podsadzenia wykonywano głównie w drzewostanach o niskim zadrzewieniu na żyznych siedliskach o niewłaściwym składzie gatunkowym. Wprowadzanie gatunków takich jak Db, Bk, Lp w odpowiedniej więźbie spowodowało, że powierzchnie w wielu przypadkach aktualnie zaliczone zostały do klasy odnowienia przez co podsadzenia spełniły rolę przebudowy. Niewykonanie planowanej powierzchni podsadzeń wynika, z ujęcia przy przebudowie gatunków lasotwórczych rosnących w podszycie.

Dolesienia luk i przerzedzeń

Planowane zadania wykonano w 353,65 %. Przekroczenia planowych rozmiarów w tym zakresie spowodowane było koniecznością odnawiania luk powstających w trakcie 10-lecia w wyniku działania wywalających wiatrów oraz zamierania drzewostanów uszkodzonych przez szkodniki owadzie oraz inne czynniki.

Poprawki i uzupełnienia

Planowane zadania wykonano w 35,95 %. Wykonywano na bieżąco według potrzeb. Niewykonanie planowanego rozmiaru poprawek i uzupełnień podyktowane było brakiem takiej konieczności.

Wprowadzenie podszytów

Wykonano planowany rozmiar w 100,00 %.

Pielęgnowanie upraw – pielęgnowanie gleby

Planowane zadania wykonano w 338,02 %. Rozmiar pielęgnowania gleby wynikał z rzeczywistych potrzeb określanych na gruncie. Prace obejmowały usunięcie utrudniającej wzrost i rozwój wprowadzonych na uprawę drzewek roślinności zielnej, krzewów, krzewinek oraz zbędnych odrośli i nalotów drzew leśnych.

Pielęgnowanie upraw – czyszczenia wczesne

Planowane zadania wykonano w 250,44 %. Uprawy pielęgnowano zgodnie ze stwierdzonymi na gruncie potrzebami. Zabieg obejmował usunięcie niepożądanych domieszek, wadliwych przerostów i przedrostów, drzewek chorych oraz przerzedzenie samosiewów.

Pielęgnowanie młodników – (CP)

Planowane zadania wykonano w 250,44 %. Wykonanie zadań pielęgnowania młodników (liczone bez powtórzeń). Prace objęły wycinanie, ogłowienie, przycinanie lub obrączkowanie drzewek (wadliwych, zbędnych domieszek, przerostów, rozpięrczy, chorych i opianowanych przez szkodniki). Zwiększona realizacja planu czyszczeń późnych wynikała z faktycznych potrzeb drzewostanów na gruncie.

Melioracje agrotechniczne

Planowane zadania wykonano w 99,33 %. Wykonywane były według potrzeb. W ramach tej grupy czynności wykonywano wycinanie podszytów i podrostów, rozdrabnianie pozostałości pożębionych i układanie pozostałości pożębionych w stosy.

2.2.2 Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych

Zestawienie oceny upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych w poszczególnych obrębach leśnych i dla nadleśnictwa przedstawiają poniższe zestawienia.

*Zestawienie nr 8**Tabela XI. Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych.*

TSL	Leśne siedl. przyr. (LSP)	Zgodność składu gatunkowego ze składem pożądanym									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny			częściowo zgodny			niezgodny				
		przy wskaźniku zadrzewienia										
		1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	1.0-0.9	0.8-0.7	0.6-0.5	0.4 i mniej	
		powierzchnia - ha										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
BŚW		440,50										440,50
BMŚW		287,13										287,13

LMŚW		14,66			1,86							16,52
LŚW		2,75										2,75
Ogółem		745,04	0,00	0,00	1,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	746,90

Powierzchnia upraw otwartych wynosi 747 ha. Wszystkie te uprawy mają zadrzewienie 1,0 – 0,9. Nie stwierdzono upraw przepadłych. Zainwentaryzowano uprawy o składzie częściowo zgodnym na powierzchni 1,86 ha co stanowi 0,2 % wszystkich upraw. W omawianej grupie upraw nie zainwentaryzowano siedlisk przyrodniczych.

2.2.3 Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

Zestawienie nr 9

Tabela XII. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

Wyszczególnienie	TSL	Leśne siedl. przyr. (LSP)	Gatunek pan.młodego pokolenia	Pow.man. [ha]	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	313,34	45,3	22
	BMŚW		DB.B	142,13	33,2	22
	BMŚW		DB.S	2,36	30,0	11
	BMŚW		ŚW	3,39	60,0	12
	LMŚW		BK	245,34	64,7	22
		9110		2,87	50,0	12
	LMŚW		DB.B	244,95	45,7	12
		9110		2,09	70,0	22
	LMŚW		DB.S	16,80	57,7	22
	LMŚW		JW.	2,30	50,0	22
	LŚW		BK	29,81	69,3	22
		9110		11,25	64,9	22
		9170		3,73	60,0	12
		9190		9,93	50,0	22
	LŚW		DB.B	52,32	60,7	12
	LŚW		DB.S	25,81	61,6	12
Razem				1108,42	50,4	12
KDO	BMŚW		BK	10,06	16,2	22

Wyszczególnienie	TSL	Leśne siedl. przyr. (LSP)	Gatunek pan.młodego pokolenia	Pow.man. [ha]	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
	LMŚW		DB.B	4,87	20,0	22
	LMŚW		ŚW	1,51	30,0	22
	LŚW		BK			
		9110		4,24		
Razem				20,68	16,8	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	39,25	41,6	22
	BMŚW		DB.B	6,19	36,1	11
	BMŚW		SO	265,19	98,0	12
	BŚW		SO	3,62	100,0	12
	LMŚW		BK	285,00	94,9	22
	LMŚW		DB.B	23,2	74,4	12
	LMŚW		DB.S	11,70	80,3	12
	LMŚW		MD	6,03	100,0	12
	LMŚW		SO	100,43	99,3	12
	LMW		DB.S	1,08	90,0	12
	LŚW		BK	49,75	98,9	22
		9110		6,41	90,0	12
	LŚW		DB.S	6,54	98,4	11
Razem				804,39	92,9	12
Ogółem				1933,49	67,7	12

Według stanu na 1.01.2015 r. powierzchnia drzewostanów KO wynosiła 1090,31 ha obecnie wzrosła do 1108,42 ha. Podany dla KO przeciętny % pokrycia (50,4 %). Zupełnie inaczej wygląda ten wskaźnik dla upraw i młodników po rębniach złożonych, który osiągnął 92,9 %. Rzeczywistym wskaźnikiem oceny upraw i młodników jest ich jakość hodowlana, a ta w przypadku upraw i młodników po rębniach złożonych osiągnęła przeciętną jakość 12. Na powierzchni ponad 40,62 ha odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze (LSP).

2.2.4 Rozmiar uznanych odnowień naturalnych

Wykaz powierzchni, na których w minionym okresie uznano odnowienia naturalne przedstawiają poniższe zestawienia.

Zestawienie nr 10

Wykaz powierzchni uznanych odnowień naturalnych.

Leśnictwo	Adres leśny pododdziału	Pow. nan. [ha]	Pow. zred. [ha]	TSL	grupa czynności	Gat.	Rok uznania
Borowik	132f	2,50	0,30	Bśw	ODN-ZRBN	So	2015
	99d	3,37	0,27	Bśw	ODN-ZRBN	So	2016
	224f	2,44	0,60	BMśw	ODN-ZRBN	So	2024
Brzeźniak	17b	1,84	0,25	BMśw	ODN-ZRBN	So	2015
	17g	1,68	0,25	BMśw	ODN-ZRBN	So	2015
Grodzisko	94h	2,49	0,25	Bśw	ODN-ZRBN	So	2015
	94h		pojed.	Bśw	ODN-ZRBN	Brz	2015
Jeleni Róg	298a	1,79	0,58	LMśw	ODN-ZRBN	Bk	2024
Zamkowy Las	53b	3,50	0,30	BMśw	ODN-ZŁOŻN	So	2015
	53b		pojed.	BMśw	ODN-ZŁOŻN	Brz	2015
	82c	1,72	0,17	Bśw	ODN-ZRBN	So	2016
	82c		pojed.	Bśw	ODN-ZRBN	Brz	2016
	162c	3,52	0,33	Bśw	ODN-ZRBN	So	2016
	142d	1,75	0,48	Bśw	ODN-ZRBN	So	2023
Jagolice	548a	3,32	0,40	Bśw	ODN-ZRBN	So	2015
	548a		0,06	Bśw	ODN-ZRBN	So	2015
	548a		pojed.	Bśw	ODN-ZRBN	Brz	2015
	548a		pojed.	Bśw	ODN-ZRBN	So	2015
	551g	3,09	0,35	Bśw	ODN-ZRBN	So	2021
Miełecin	352a	3,50	3,50	Bśw	ODN-ZRBN	So	2023
Przelewice	685d	2,91	0,30	Bśw	ODN-ZRBN	So	2015
	685d		pojed.	Bśw	ODN-ZRBN	Brz	2015
	709n	0,39	0,03	LMśw	PBDODNRBN	WZ	2017
	709n		pojed.	LMśw	PBDODNRBN	WZ	2017
Wolowe Lasy	465c	3,99	0,75	Bśw	ODN-ZRBN	So	2016
	557b	0,07	0,04	BMśw	ODN-LUKN	Brz	2016

Leśnictwo	Adres leśny pododdziału	Pow. nan. [ha]	Pow. zred [ha]	TSL	grupa czynności	Gat.	Rok uznania
	557b		pojed.	BMśw	ODN-LUKN	So	2016
	561h	0,20	0,20	BMśw	ODN-LUKN	Brz	2016
	417j	3,60	0,21	BMśw	ODN-ZŁOŻN	So	2023
	463a	3,11	0,77	BMśw	ODN-ZRBN	So	2023
Zielony Stok	544b	3,40	1,43	Bśw	ODN-ZRBN	So	2016
	602a	1,00	0,10	Lśw	PBDODNRBN	JW.	2019
	Razem	55,18	11,92				

Łącznie w nadleśnictwie zainwentaryzowano i uznano odnowienia naturalne na powierzchni zredukowanej 11,92 ha, co stanowi około 0,87% ogólnej powierzchni wszystkich odnowień wykonanych w 10-leciu. Wśród uznanych odnowień naturalnych największy udział bo 72,06 % stanowią odnowienia na siedlisku Bśw. Udział według pozostałych siedlisk: 21,98 % BMśw, 5,12 % LMśw, 0,84 % Lśw. Optymalne warunki dla odnowienia naturalnego sosny występują na siedliskach borów świeżych.

2.2.5 Realizacja zadań z zakresu selekcji i nasiennictwa

o Wyłączone drzewostany nasienne

Są to drzewostany rodzimego pochodzenia i najwyższej jakości, wyłączone z użytkowania rębego w celu zapewnienia bazy nasiennej dla określonego regionu. Nasiona zbierane z drzew stojących wykorzystuje się do zakładania upraw pochodnych. W Nadleśnictwie Człopa funkcjonują cztery wyłączone drzewostany nasienne: 1 modrzewiowy i 3 sosnowe.

Powierzchnia wyłączonego drzewostanu modrzewiowego nie uległa zmianie w latach 2015 – 2024 i wynosi 2,00 ha. W minionym 10-leciu w latach: 2020, 2021, 2023 w drzewostanie modrzewiowym miał miejsce zbiór szyszek. W 2020 roku zebrano – 15 kg szyszek (uzyskano 0,18 kg nasion), w 2021 roku zebrano 65 kg szyszek (uzyskano 0,60 kg nasion, w 2023 roku zebrano 52 kg szyszek (uzyskano 0,45 kg nasion).

Powierzchnia wyłączonych drzewostanów sosnowych nie uległa zmianie w latach 2015-2024 i wynosi: 15,08 ha. W 2015 roku w wyłączonym drzewostanie sosnowym w Leśnictwie Mokrzyca w oddziale 604g – zebrano 254 kg szyszek (uzyskano 2,40 kg

nasion). Szczegółowe zestawienie wyłączonych drzewostanów nasiennych przedstawia zestawienie nr 12.

- **Gospodarcze drzewostany nasienne**

To drzewostany rodzime wyróżniające się dobrą jakością i wartością hodowlaną. Wykorzystywane są jako źródło pozyskania nasion do produkcji sadzonek do zakładania upraw gospodarczych. Drzewostany te w odróżnieniu od wyłączonych drzewostanów nasiennych podlegają wycinaniu w latach dobrego lub średniego urodzaju nasion. Zbiór nasion prowadzony jest z drzew leżących. Zmiany jakie zaszły w powierzchni gospodarczych drzewostanów nasiennych przedstawia zestawienie nr 11, a zestawienie szczegółowe gospodarczych drzewostanów nasiennych przedstawia zestawienie nr 13.

Ubytek powierzchni gospodarczych drzewostanów nasiennych związany jest z bieżącym użytkowaniem oraz weryfikacją jakości i stanu poszczególnych obiektów, w wyniku której, w 2020 roku na wniosek Nadleśnictwa Człopa wykreślono z Krajowego Rejestru Leśnego Materiału Podstawowego gospodarczy drzewostan nasienno brzozowy o powierzchni 4,17 ha.

- **Drzewostany zachowawcze**

Drzewostany zachowawcze wytypowane na terenie Nadleśnictwa Człopa stanowią wyjątkowo cenne obiekty z punktu widzenia ochrony zasobów genowych, ponieważ są to pozostałości naturalnych populacji, dostosowanych do wzrostu w miejscowych warunkach wielopokoleniową selekcją naturalną. Szczegółowe zestawienie drzewostanów zachowawczych przedstawia zestawienie nr 14.

- **Drzewa mateczne**

Ilość drzew matecznych na przestrzeni 10-lecia nie uległa zmianie.

Nadleśnictwo Człopa posiada wytypowanych 9 drzew matecznych (1 drzewo mateczne Md, 7 drzew matecznych So, 1 drzewo mateczne Dg). Szczegółowy wykaz drzew matecznych przedstawia zestawienie nr 15.

○ Źródła nasion

Uzupełnieniem bazy nasiennej nadleśnictwa są źródła nasion. Obecnie w Nadleśnictwie Człopa znajdują się 3 obiekty będące źródłami nasion po 1 dla Lp, Czar.p, i Jw, które są zarejestrowane w KR LMP. Szczegółowy wykaz źródeł nasion przedstawia zestawienie nr 16.

○ Bloki upraw pochodnych

Obecnie Nadleśnictwo Człopa posiada 6 bloków upraw pochodnych. W zestawieniu nr 17 przedstawiono realizację bloków upraw pochodnych za ostatnie 10-lecie, stan wyjściowy realizacji danego bloku na początku i na końcu 10-lecia.

○ Bloki upraw zachowawczych

Uprawy zachowawcze są to uprawy leśne założone z sadzonek wyhodowanych z materiału rozmnożeniowego pochodzącego z drzewostanów zachowawczych. Na terenie Nadleśnictwa Człopa wyznaczono 2 bloki upraw zachowawczych. W zestawieniu nr 18 przedstawiono realizację bloków zachowawczych za ostatnie 10-lecie, stan wyjściowy realizacji danego bloku na początku i na końcu 10-lecia.

Zestawienie nr 11

Zmiany, jakie zaszły w powierzchni lub liczbie obiektów nasiennych w latach 2015-2024 przedstawiają się następująco:

Rodzaj obiektu nasiennego	Powierzchnia (ha/liczba (szt.) obiektów nasiennych wg stanu na dzień 01.01.2015 r.	Powierzchnia (ha/liczba (szt.) obiektów nasiennych wg stanu na dzień: 31.12.2024 r.	Zmiany, jakie zaszły w powierzchniach (ha)/liczbie (szt.) obiektów nasiennych wg stanu na dzień:
Wylądzone Drzewostany Nasienne	17,08	17,08	0,00
Gospodarcze Drzewostany Nasienne	181,48	116,53	64,95
Drzewostany zachowawcze	6,49	6,49	0,00
Drzewa mateczne	9	9	0,00
Źródła nasion	3	3	0,00

Zestawienie nr 12

Zestawienie szczegółowe Wyłączonych Drzewostanów Nasiennych

Adres leśny	Numer RLMP_LP	Numer KRLMP BNL	Gatunek	Powierzchnia
08-01-1-01-110 -i -00	56200	MP/2/30909/05	MD	2,00
08-01-1-09-596 -c -00	46511	MP/2/31402/05	SO	8,42
08-01-1-09-604 -g -00	39436	MP/2/46130/06	SO	4,16
08-01-1-11-432 -a -00	46510	MP/2/46131/06	SO	2,50
Razem w Nadleśnictwie				17,08

Zestawienie nr 13

Zestawienie szczegółowe Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych

Adres leśny	Numer RLMP_LP	Numer KRLMP BNL	Gatunek	Powierzchnia
08-01-1-02-17 -d -00	46517	MP/1/13105/05	So	2,41
08-01-1-02-17 -h -99	46518	MP/1/13106/05	So	5,57
08-01-1-02-28 -h -99	46516	MP/1/13098/05	So	3,44
08-01-1-05-315 -d -00	29675	MP/1/13114/05	So	6,20
08-01-1-06-207 -d -00	29647	MP/1/13123/05	So	7,80
08-01-1-06-207 -f -00	29650	MP/1/13127/05	So	5,50
08-01-1-08-354 -d -00	29665	MP/1/13144/05	So	5,35
08-01-1-09-589 -f -00	35377	MP/1/13096/05	DB.S	9,93
08-01-1-09-596 -a -00	45985	MP/1/47743/07	So	4,17
08-01-1-09-616 -c -00	29619	MP/1/13157/05	So	2,85
08-01-1-09-616 -d -01				2,70
08-01-1-09-616 -d -99				2,41
08-01-1-09-616 -f -00	29621	MP/1/13158/05	So	8,76
08-01-1-09-619 -a -00	29624	MP/1/13161/05	So	5,12

Adres leśny	Numer RLMP_LP	Numer KRLMP BNL	Gatunek	Powierzchnia
08-01-1-09-619 -b -01	29623	MP/1/13160/05	So	6,00
08-01-1-09-619 -b -99				8,55
08-01-1-09-624 -f -00	29626	MP/1/13164/05	So	5,61
08-01-1-09-625 -g -99	29628	MP/1/13166/05	So	3,94
08-01-1-10-701 -c -00	29662	MP/1/13140/05	So	4,87
08-01-1-11-432 -b -00	45981	MP/1/47739/07	So	1,68
08-01-1-11-432 -c -00	29655	MP/1/13131/05	So	3,76
08-01-1-11-432 -d -00	45982	MP/1/47740/07	So	1,54
08-01-1-11-433 -a -00	29658	MP/1/13133/05	So	2,74
08-01-1-12-465 -d -99	29659	MP/1/13134/05	So	5,63
Razem w Nadleśnictwie				116,53

Zestawienie nr 14**Zachowawcze drzewostany nasienne**

Adres leśny	Numer RLMP_LP	Numer KRLMP BNL	Gatunek	Powierzchnia
08-01-1-08-353 -c -00	56201	MP/1/13142/05	SO	2,15
08-01-1-13-599 -c -00	46520	MP/1/30906/05	SO	4,34
Razem w Nadleśnictwie				6,49

Zestawienie nr 15**Wykaz drzew matecznych**

Adres leśny	Numer RLMP_LP	Numer KRLMP BNL	Gatunek
08-01-1-01-115 -f -00	35374	MP/3/36141/05	SO
08-01-1-08-353 -c -00	35382	MP/3/36142/05	SO
08-01-1-08-353 -c -00	46506	MP/3/36143/05	SO
08-01-1-08-353 -c -00	46507	MP/3/36144/05	SO

Adres leśny	Numer RLMP_LP	Numer KRLMP BNL	Gatunek
08-01-1-13-599 -c -00	46508	MP/3/36145/05	SO
08-01-1-13-599 -c -00	46509	MP/3/36146/05	SO
08-01-1-01-110 -i -00	56205	MP/3/50708/14	MD
08-01-1-08-430 -b -00	56206	MP/3/50709/14	SO
08-01-1-09-603 -a -00	56208	MP/3/50710/14	DG

Zestawienie nr 16*Źródło nasion*

Adres leśny	Numer RLMP_LP	Numer KRLMP BNL	Gatunek
08-01-1-03-266 -b -00	46513	MP/1/46390/06	JW
08-01-1-06-210 -j -00	46514	MP/1/46391/06	LP
08-01-1-06-51 -d -00	53725	MP/1/49527/10	CZR.P

Zestawienie nr 17

Realizacja bloków upraw pochodnych w latach 2015 – 2024 przedstawia się następująco:

Nr bloku	Gat. i pochodz dla jakiego założono UPR POCH	Ogółem pow. Na 01.01.2025	Wykonano w latach [ha]		% wykonania
			Stan na 01.01.2015	Stan na 01.01.2025	
I	WDN So (pododdz. 09-596c)	81,43	44,83	53,83	66
II	WDN So (pododdz. 11-432a)	53,20	11,83	22,78	43
III	WDN So (pododdz. 11-432a)	23,93	13,44	20,26	85
IV	WDN So (pododdz. 09-604g)	53,27	31,14	40,45	76
V	WDN So (pododdz. 11-432a)	16,99	0,00	16,99	100
VI	WDN Md (pododdz. 01-110i)	15,40	0,00	4,05	26
Razem w Nadleśnictwie		244,22	101,24	158,36	

Zestawienie nr 18

Realizacja bloków upraw zachowawczych w latach 2015 – 2024 przedstawia się następująco:

Lp.	Gat. i pochodz dla jakiego założono UPR ZACH	Ogółem pow. Na 01.01.2025	Wykonano w latach [ha]		% wykonania
			Stan na 01.01.2015	Stan na 01.01.2025	
1.	Drzewostan zachowawczy So (pododdz. 599c)	26,76	1,11	5,35	20
2.	Drzewostan zachowawczy So (pododdz. 353c)	10,82	0,00	0,00	0
Razem w Nadleśnictwie		37,58	1,11	5,35	

Zestawienie nr 19

Ewidencja upraw pochodnych.

Lp	Obręb	Rok założ upr	Oddz. w roku założ. upr	Pow. w roku założ. upr	Oddz. obecny	Pow. obecna	Gatunek	Pochodzenie materiału sadzeniowego				Ocena I pokr. %	Ocena I wady %	Ocena II pokr. %	Ocena II wady %	Nr bloku	Uwagi
								baza nasie	oddz lub nr	obrab	n-ctwo						
1	Człopa	1987	115d	2,28	432g	0,00	SO	WDN	71d (502j)	Rychlik	Trzcianka	92	4	87	30		poza blokiem- wykreślona
2	Człopa	1987	120ab	2,30	454a	0,00	SO	WDN	71d (502j)	Rychlik	Trzcianka	89	0	94	30		poza blokiem- wykreślona
3	Człopa	1987	120g	3,29	454d	0,00	SO	WDN	71d (502j)	Rychlik	Trzcianka	72	0	82	30		poza blokiem- wykreślona
4	Człopa	1988	117ghi	4,12	434k	0,00	SO	WDN	33c (46c)		Złotów	95	17	89	22		poza blokiem- wykreślona
5	Człopa	1988	126f	3,15	464b	0,00	SO	WDN	33c (46c), 71d (502j)		Złotów Trzcianka	91	11	91	29		poza blokiem- wykreślona
6	Człopa	1992	25c	6,06	357h	6,76	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	90	15	85	22	I	
7	Człopa	1992	26b	2,43	358h	2,39	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	92	10	89	20	I	
8	Człopa	1993	126h	1,90	464d	0,00	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	91	21	84	15		poza blokiem- wykreślona
		1995	126f	2,94			SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	91	12	86	12		poza blokiem- wykreślona
9	Człopa	1994	117dghi	3,20	434d	0,00	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	95	10	91	18		poza blokiem- wykreślona

10	Człopa	1995	120abd	4,00	454g	0,00	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	91	5	97	9		poza blokiem- wykreślona
11	Człopa	1995	278d	5,77	629b	5,30	SO	WDN	253f (604g)	Człopa	Człopa	97	10	97	12	IV	
12	Człopa	1996	276f	1,24	627f	0,46	SO	WDN	253f (604g)	Człopa	Człopa	98	5	95	14	IV	
13	Człopa	1997	119a	3,70	453a	3,62	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	91	11	91	15	III	
14	Człopa	1998	118bh	3,24	435g	0,00	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	96	12	91	20		poza blokiem- wykreślona
15	Człopa	1999	119fc	3,51	453b	3,67	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	94	5	93	8	III	
16	Człopa	2000	25g	3,68	357i	6,94	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	94	15	92	20	I	
		2005	25j	3,10			SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	95	12	96	12	I	
17	Człopa	2000	120c	1,53	454b	0,00	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	98	9	94	15		poza blokiem- wykreślona
18	Człopa	2001	276d	3,17	627g	2,69	SO	WDN	253f (604g)	Człopa	Człopa	91	10	95	1	IV	
19	Człopa	2001	26a	1,70	358d	1,90	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	92	16	94	12	I	
20	Człopa	2002	278d	3,66	629c	3,70	SO	WDN	253f (604g)	Człopa	Człopa	93	10	95	15	IV	
21	Człopa	2003	15bc	3,16	347c	2,81	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	93	20	93	poj.	I	
22	Człopa	2003	118bh	3,34	435h	0,00	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	92	5	86	16		poza blokiem- wykreślona
23	Człopa	2003	117fi	3,23	434f	0,00	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	91	5	91	12		poza blokiem- wykreślona
24	Człopa	2003	127afg	3,69	465a	0,00	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	89	5	84	18		poza blokiem- wykreślona
25	Człopa	2004	119bcd	3,06	453c	2,92	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	96	12	98	5	III	
26	Człopa	2005	14c	1,69	346c	0,00	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	95	12	95	25		poza blokiem- wykreślone
27	Człopa	2005	120f	3,76	454h	0,00	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	95	15	97	8		poza blokiem- wykreślone
28	Człopa	2006	26b01	2,80	358f	2,68	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	93	poj.	92	15	I	
29	Człopa	2007	115j	3,48	432h	3,97	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	92	7	95	5	II	
30	Człopa	2007	278f	3,40	629d	3,57	SO	WDN	253f (604g)	Człopa	Człopa	95	poj.	98	4	IV	
31	Człopa	2008	15cd	4,00	347d	4,51	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	93	13	95	15	I	
32	Człopa	2008	277bc	3,70	628b	3,35	SO	WDN	253f (604g)	Człopa	Człopa	97	5	95	5	IV	
33	Człopa	2009	27a01	3,41	359a	3,38	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	94	poj.	93	poj.	I	
34	Człopa	2009	116bf	3,71	433b	1,61	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	96	14	96	5	II	
35	Człopa				433h	2,25				Człopa							
36	Człopa	2009	119df	3,45	453d	3,23	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	96	poj.	95	poj.	III	

37	Człopa	2011	285Ak	1,20	628f	1,22	SO	WDN	253f (604g)	Człopa	Człopa	95	5			IV	
38	Człopa	2012	25k	3,09	357j	3,15	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	95	8			I	
39	Człopa	2013	26b02	2,90	358g	2,36	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	93	10			I	
40	Człopa	2013	278f	3,53	629f	3,63	SO	WDN	253f (604g)	Człopa	Człopa	100	2			IV	
41	Człopa	2013	115j	3,40	432i	4,00	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	88	5			II	
42	Człopa	2014	15cd	3,77	347f	3,98	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	95	10			I	
43	Człopa	2014	27a99	3,65	359b	3,97	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	99	3			I	
44	Człopa	2014	277bcd	3,51	628c	3,55	SO	WDN	253f (604g)	Człopa	Człopa	100	5			IV	
45	Człopa	2015			629g	3,37	SO	WDN	253f (604g)	Człopa	Człopa	98	10			IV	
46	Człopa	2015			433c	1,45	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	98	5			II	
47	Człopa	2015			433i	1,97	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	95	10			II	
48	Człopa	2015			453f	3,78	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	100	5			III	
49	Człopa	2015			721l	11,82	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	92	15			V	
50	Człopa	2015			722h	5,17	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	93	10			V	
51	Człopa	2018			358a	1,20	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	99	10			I	
52	Człopa	2018			358c	1,43	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	100	5			I	
53	Człopa	2018			464c	3,04	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa	100	5			III	
54	Człopa	2019			346g	0,30	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	82	15			I	
55	Człopa	2019			346i	3,14	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa	82	12			I	
56	Człopa	2020			358b	2,93	SO	WDN	245d (596c)	Człopa	Człopa					I	
57	Człopa	2020			628d	3,65	SO	WDN	253f (604g)	Człopa	Człopa					IV	
58	Człopa	2020			432f	1,37	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa					II	
59	Człopa	2020			432j	2,63	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa					II	
60	Człopa	2020			433d	1,72	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa					II	
61	Człopa	2020			433f	1,81	SO	WDN	115a (432a)	Człopa	Człopa					II	
62	Człopa	2022			629h	2,29	SO	WDN	253f (604g)	Człopa	Człopa					IV	
63	Człopa	2024			147a	4,05	Md	WDN	110i	Człopa	Człopa						
						154,69											

W roku 2014 w Nadleśnictwie Człopa, w leśnictwie Jeleni Róg założono uprawę testującą sosny w oddziale 255 h na powierzchni 4,60 ha.

Zestawienie nr 20
Ewidencja upraw zachowawczych.

Lp	Obręb	Rok założ. upr	Oddz. w roku założ. upr	Pow. w roku założ. upr	Oddz. obecny	Pow. obecna	Gatunek	Pochodzenie materiał u sadzeni owego				Ocena I pokr %	Ocena I wady %	Ocena II pokr %	Ocena II wady %	Nr bloku	Uwagi
								baza nasien.	oddz lub nr drzewa	obrzęb	n-ctwo						
1	Człopa	2003	268bd	3,08	619g	1,11	SO	Drz.in	248c (599c)	Człopa	Mokrzyca	91	14	91	16		
2	Człopa	2020			619d	4,24	SO	Drz.in	248c (599c)	Człopa	Mokrzyca						
3	Człopa	2021			341h	1,14	So	Drz.in	353c	Człopa	Miełęczin						DZ 353c
4	Człopa	2021			341j	1,96	SO	Drz.in	353c	Człopa	Miełęczin						DZ 353c
						8,45											

3 Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu

3.1 Wielkość zasobów drzewnych

Zestawienie nr 21
Porównanie wielkości zasobów drzewnych na początku i końcu okresu minionego wg najważniejszych gatunków drzew.

Stan inwentaryzacji	Wielkość zasobów drzewnych						
	na całej powierzchni	wg najważniejszych gatunków drzew					
		So	Db	Bk	Brz	Ol	
01.01.2015	wg gat. pan. [m³]	5 181 893	4 872 950	33 680	37 635	86 405	48 680
	wg gat. rz. [m³]	5 120 975	4 642 310	36 710	76 735	212 945	48 895
	śr. zasobność [m³/ha]	288	294	170	141	255	328
01.01.2025	wg gat. pan. [m³]	5 193 688	4 903 707	48 856	78 247	27 414	58 150
	wg gat. rz. [m³]	5 091 105	4 517 270	61 675	135 585	150 375	60 045
	śr. zasobność [m³/ha]	289	302	164	133	209	362
Różnica	wg gat. pan. [m³]	11 795	30 757	15 176	40 612	-58 991	9 470
	wg gat. rz. [m³]	-29 870	-125 040	24 965	58 850	-62 570	11 150
	śr. zasobność [m³/ha]	1	8	-6	-8	-46	34

Przy użytkowaniu zasobów leśnych zamykających się w 10-leciu miąższością 1 131 242 m³ oraz przekazaniu gruntów pomiędzy jednostkami administracji PGL LP w celu regulacji granic, o łącznej powierzchni 128 ha Nadleśnictwu Trzcianka, uzyskano wzrost zapasu o 11 795 m³ co stanowi 0,23% zapasu początkowego. Wzrosła przy tym przeciętna zasobność drzewostanów o 1 m³/ha co stanowi 0,35% przeciętnej zasobności stanu początkowego. Wskazane w powyższych zestawieniach zasoby najważniejszych gatunków drzew wykazują wzrost zapasu dla Db, Bk i Ol, jednocześnie wskazując na spadek zasobów dla drzewostanów sosnowych i brzozowych, co jest związane głównie z prowadzoną przebudową tych drzewostanów. W przypadku Db, Bk, Brz oraz Ol zasobność wg ich rzeczywistego udziału jest wyższa (dla Bk i Brz zdecydowanie wyższa) od zasobności wg gatunków panujących, co świadczy o ich licznych domieszkach w drzewostanach sosnowych, dla których zasobność wg udziału rzeczywistego jest mniejsza niż wg gatunków panujących.

3.2 Jakość upraw i młodników

Z zestawienia nr 8 obrazującego zgodność składu gatunkowego ze składem pożądanym upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych przedstawionego w tabeli XI wynika, że za zgodne uznano 99,8 %, a jedynie 0,2 % zakwalifikowano do grupy częściowo zgodnych.

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, przedstawiona w zestawieniu nr 9, tabela XII, wskazuje, że jakość wszystkich upraw i młodników została uznana za dobrą i zadowalającą, z wadami nie przekraczającymi 40%.

W całej powierzchni zredukowanej odnowień w KO, KDO oraz upraw i młodników po rębniach złożonych tj. ponad 1309 ha – udział odnowień Bk wynosi 52% (ponad 681 ha), udział Db stanowi 19,5 % (ponad 256 ha), udział So stanowi 27,7% (ponad 363 ha) pozostałe gatunki Md, Św, Jw. 0,8%.

3.3 Stan zdrowotny i sanitarny lasów

Stan zdrowotny lasów nadleśnictwa jest dobry. W nadleśnictwie prowadzona jest stała obserwacja stanu sanitarnego lasu, zgodnie z IOL, zaleceniami ZOL oraz RDLP, a pojawiający się posusz zasiedlony oraz wywroty i złomy poza pojedynczymi

przypadkami są na bieżąco usuwane. Rozmiar pozyskanego posuszu, wywrotów i złomów w minionym 10-leciu przedstawiał się zgodnie z danymi przedstawionymi w zestawieniu nr 22.

W trakcie minionego dziesięciolecia w ramach sanitarnego porządkowania lasu pozyskano 101,87 tys. m³ drewna, w tym 36,89 tys. m³ pozyskanego drewna (36%) stanowił posusz oraz 64,98 tys. m³ pozyskanego drewna (64%) stanowiły wywroty i złomy zasiedlone.

Zestawienie nr 22

Rozmiar pozyskania posuszu, wywrotów i złomów w latach 2015-2024.

Rok	Posusz [m³]		Wywroty i złomy [m³]		Posusz, wywroty i złomy - ogółem
	Obręb leśny	Razem	Obręb leśny	Razem	
	Człopa		Człopa		
2015	2 317	2 317	2 150	2 150	4 467
2016	4 866	4 866	2 503	2 503	7 369
2017	2 719	2 719	681	681	3 401
2018	1 557	1 557	1 175	1 175	2 733
2019	2 884	2 884	1 873	1 873	4 757
2020	5 071	5 071	687	687	5 758
2021	4 249	4 249	450	450	4 698
2022	2 206	2 206	50 824	50 824	53 030
2023	5 973	5 973	3 787	3 787	9 761
2024	5 911	5 911	933	933	6 844
Razem	37 755	37 755	65 062	65 062	102 817

W 2016 roku w Leśnictwie Przelewice zidentyfikowano pierwsze w RDLP w Pile występowanie kornika ostrozębnego. Gatunek ten do tej pory występował w regionach Polski o wysokich średnich rocznych temperaturach i nie powodował zamierania drzewostanów sosnowych na terenie Pomorza Zachodniego. Pozyskana masa w ramach usuwania posuszu zasiedlonego wynosiła ok 265m³. Zwiększone wydzielanie się posuszu powoduje również przypłaszczek granatek czy kornik drukarz.

Największe pozyskanie złomów i wywrotów wystąpiło w 2022 roku gdzie pozyskana masa wynosiła ca. 50 tys. m³. Wystąpienie dużej ilości złomów i wywrotów jest następstwem wystąpienia w styczniu i lutym 2022 r. na terenie kraju orkanu EUNICE. Dodatkowo w związku z wystąpieniem silnych wiatrów w 2022 roku, Decyzją nr 11/2022 Dyrektora RDLP w Pile z dnia 9 marca 2022 r. opartej na podstawie §2 ust.

1 pkt 1 Zarządzenia nr 22 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 5 marca 2022 r., dot. wprowadzenia stanu siły wyższej o zasięgu ponadlokalnym na terenie m.in. RDLP w Pile, Nadleśnictwo Człopa zostało zgrupowane jako „nadleśnictwo kłęskowe”. W wyniku huraganu założono zręby sanitarne o powierzchni 11,38 ha.

Pozyskana masa drewna w ramach sanitarnego porządkowania lasu stanowi około 9,0% łącznej masy pozyskanego w tym okresie drewna. Główną przyczyną występowania posuszu jest huba korzeniowa. Zamierające drzewa są w następstwie osłabienia atakowane przez szkodniki wtórne. Występowaniu huby korzeniowej sprzyja duży udział drzewostanów na gruntach porolnych. Nadleśnictwo stosuje zabiegi profilaktyczne w postaci smarowania pniaków preparatem PG IBL (zestawienie 23).

Zestawienie nr 23

Powierzchnia stosowania preparatu PG IBL w latach 2015 – 2024.

Rok	Powierzchnia stosowania <i>P.gigantea</i> do rozkładu pni drzew leśnych (ha)
2015	369
2016	336
2017	367
2018	372
2019	292
2020	100
2021	84
2022	190
2023	186
2024	136
Razem	2 432

4 Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych

W latach 2015-2024 Nadleśnictwo Człopa zalesiło łącznie 17,62 ha gruntów nieleśnych. Poniższe zestawienie przedstawia powierzchnię zalesioną w poszczególnych latach.

Zestawienie nr 24
Rozmiar wykonanych zalesień w latach 2015-2024

Rok wykonania	Nadleśnictwo ogółem
	powierzchnia [ha]
2015	17,62
2016	0,00
2017	0,00
2018	0,00
2019	0,00
2020	0,00
2021	0,00
2022	0,00
2023	0,00
2024	0,00
Razem w Nadleśnictwie	17,62

5 Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne.

5.1 Szkody spowodowane przez zwierzynę oraz stosowane metody ograniczenia tych szkód

Głównymi sprawcami szkód w uprawach i młodnikach w Nadleśnictwie Człopa jest zwierzyna płowa - sarna i jeleń. W uprawach występują w większości szkody związane ze zgryzaniem pędu głównego drzewek, w przypadku młodników uszkodzenia spowodowane są przez spalowanie.

W celu właściwego scharakteryzowania tendencji w zakresie szkód powodowanych przez zwierzynę łowną w kontekście wykonywanych zadań hodowlanych i ochronnych na przestrzeni minionego 10 – lecia, w poniższej tabeli zestawiono latami inwentaryzację szkód, powierzchnię poprawek i uzupełnień oraz powierzchnię grodzień.

Zestawienie nr 25

Wykaz powierzchni uszkodzonych przez zwierzynę wg inwentaryzacji przeprowadzonej przez nadleśnictwo w roku 2015-2024 (rok taksacji) z wyszczególnieniem powierzchni zredukowanej poprawek i uzupełnień wykonanych z powodu tych szkód.

Lokalizacja uszkodzeń	Stopnie uszkodz.	Rodzaje uszkodzeń			Łączna pow. zredukowana uszkodzeń*	Pow. zred. popr. i uzup. wyk z powodu szkód od zwierzyny
		zgryzanie	spalowanie	inne		
uprawy	11-20%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	21-40%	1461,49	221,70	0,00	589,12	0,00
	>40%	266,01	2,68	0,00	201,52	0,00
r-m uprawy		1727,50	224,38	0,00	790,63	0,00
młodniki	11-20%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	21-40%	47,15	1660,09	0,00	597,53	0,00
	>40%	1,54	152,41	0,00	115,46	0,00
r-m młodniki		48,69	1812,50	0,00	713,00	0,00

* łączną pow. zredukowaną uszkodzeń wyliczono stosując jako mnożnik środków przedziału % w danym stopniu uszkodzeń

Stosowane zabezpieczenia upraw (głównie grodzenia) zabezpieczają najbardziej narażone uprawy. Główne znaczenie szkód polega na utracie przyrostu w przypadku upraw i pogorszeniu jakości młodników. W celu zapobiegania szkodom powodowanym przez zwierzynę nadleśnictwo podejmuje następujące działania:

- a) grodzenie upraw domieszek liściastych,
- b) chemiczne zabezpieczanie upraw i młodników,
- c) wykładanie drzewek zgryzowych.

Najbardziej skuteczną metodą spośród wymienionych jest grodzenie upraw, które polega na grodzeniu kęp gatunków domieszkowych, cennych z punktu widzenia hodowlanego na nowozakładanych uprawach, gniazd w rębniach złożonych oraz najbardziej narażonych całych upraw. Przy ich wykonywaniu uwzględniane są trasy migracji zwierzyny w celu ograniczenia uszkodzeń siatki grodzeniowej. Stosuje się także zasadę minimalizacji powierzchni grodzeń – ogrodzeniu podlegają tylko uprawy najbardziej zagrożone szkodami, których wyprowadzenie bez ochrony byłoby niemożliwe. Dobre efekty uzyskuje się także poprzez wykładanie drzew do spalowania, przy zastosowaniu właściwej rotacji tego typu zabiegów w okresie zimowym.

Zestawienie nr 26

Wykaz powierzchni zabezpieczonych przed powstawaniem szkód powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach wg metod w latach 2015-2024.

Metoda zabezpieczenia	Powierzchnia zabezpieczana [ha]										
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Średnia roczna
Grodenia nowe	71,88	51,36	54,42	50,12	102,54	35,06	51,33	37,44	34,61	40,15	52,89
Pow. wykł. drzewek ogryzowych	205,86	197,54	144,55	132,40	136,52	144,96	79,87	94,46	109,63	136,01	138,18
Zabezpieczenie chemiczne	17,31	19,10	21,54	9,10	0,00	6,31	9,27	15,06	10,55	10,55	11,88
Palikowanie modrzewia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem:	295,05	268,00	220,51	191,62	239,06	186,33	140,47	146,96	154,79	186,71	202,95

W celu właściwego scharakteryzowania tendencji w zakresie szkód powodowanych przez zwierzynę łowną, w kontekście wykonanych zadań hodowlanych i ochronnych na przestrzeni minionego 10-lecia, w poniższej tabeli zestawiono latami inwentaryzację szkód, powierzchnię poprawek i uzupełnień oraz powierzchnię grodzień.

Zestawienie nr 27

Wykaz powierzchni uszkodzeń, wykonanych poprawek i uzupełnień oraz grodzień w poszczególnych latach okresu minionego.

Rok okresu minionego	Stopnie uszk.	Pow. z uszkodz. w stopniach [ha]		Pow. wykonanych poprawek i uzupełnień [ha]	Pow. wykonanych grodzień [ha]
		uprawy	młodniki		
1	2	3	4	5	6
2015	11-20%	0,00	0,00	6,26	71,88
	21-40%	330,63	92,48		
	>40%	111,16	0,00		
2016	11-20%	0,00	0,00	7,96	51,36
	21-40%	238,24	186,72		
	>40%	48,66	29,70		
2017	11-20%	0,00	0,00	5,90	54,42

Rok okresu minionego	Stopnie uszk.	Pow. z uszkodz. w stopniach [ha]		Pow. wykonanych poprawek i uzupełnień [ha]	Pow. wykonanych grodzień [ha]
		uprawy	młodniki		
1	2	3	4	5	6
	21-40%	164,96	196,73		
	>40%	19,76	27,96		
2018	11-20%	0,00	0,00	3,18	50,12
	21-40%	181,35	262,28		
	>40%	14,23	33,42		
2019	11-20%	0,00	0,00	6,54	102,54
	21-40%	109,56	229,27		
	>40%	26,98	29,44		
2020	11-20%	0,00	0,00	12,55	35,06
	21-40%	143,95	197,41		
	>40%	22,08	8,94		
2021	11-20%	0,00	0,00	10,15	51,33
	21-40%	216,85	259,82		
	>40%	15,18	10,21		
2022	11-20%	0,00	0,00	9,46	37,44
	21-40%	142,72	143,41		
	>40%	2,55	6,90		
2023	11-20%	0,00	0,00	7,99	34,61
	21-40%	74,16	60,84		
	>40%	4,77	3,67		
2024	11-20%	0,00	0,00	5,42	40,15
	21-40%	80,77	78,28		
	>40%	3,32	3,71		
Średnio-rocznie	11-20%	0,00	0,00	7,54	52,89
	21-40%	168,32	170,72		
	>40%	26,87	15,40		

Znaczący spadek uszkodzeń upraw i młodników wynika z faktu redukcji jeleniowatych przez dużą populację wilka na terenie nadleśnictwa.

Uszkodzenia powodowane przez zwierzynę w większości nie skutkują koniecznością wykonania poprawek i uzupełnień.

5.2 Szkody spowodowane przez pożary

Na terenie Nadleśnictwa Człopa niebezpieczeństwo powstawania pożarów jest duże z uwagi na znaczny udział siedlisk borowych i przewagę drzewostanów iglastych. Szczególnie niebezpieczne pod tym względem są okresy - letni ze względu na suche, bezdeszczowe dni oraz wczesnojesienny gdy następuje silna penetracja lasów przez grzybiarzy.

Według podziału obszarów leśnych Polski na strefy prognozowania zagrożenia pożarowego, lasy zarządzane przez Nadleśnictwo Człopa są zaliczone do strefy prognostycznej 8_A.

Według kategoryzacji zagrożenia pożarowego lasów, obszar Nadleśnictwa Człopa w minionym dziesięcioleciu zaliczony był do II kategorii zagrożenia. W latach 2015-2024 powstało ogółem 15 pożarów lasów o łącznej pow. 1,77 ha. Przeciętna powierzchnia jednego pożaru wyniosła 0,12 ha.

Ilość pożarów na terenie Nadleśnictwa Człopa w poszczególnych latach minionego okresu w rozbiciu na przyczyny ich powstania oraz wielkość pożaru przedstawia szczegółowo poniższe zestawienie.

Zestawienie nr 28
Wykaz pożarów i ich powierzchni odnotowanych w latach 2015-2024 wg przyczyn powstania i wielkości.

Rok	Pożary		Ilość pożarów wg przyczyny powstania								Ilość pożarów wg wielkości						
	Łączna ilość w roku [szt.]	Łączna pow. [ha]	nieostrożność			z gr. nieles.	inne	podpalenia	awarie inst. elektr.	PKP	nieustalona	do 0,05 ha	0,06-1 ha	1,01-10 ha	10,01-100 ha	100,01-500 ha	> 500 ha
			doro-słych	dzieci													
2015	2	0,05					1				1	2					
2016	0	0															
2017	0	0															
2018	0	0															
2019	2	0,85					1				1		2				
2020	3	0,22						1			2	2	1				
2021	4	0,41									4	2	2				
2022	2	0,02							1		1	2					
2023	1	0,04									1	1					
2024	1	0,18									1		1				
Razem	15	1,77	0	0	0	0	2	1	1	0	11	9	6	0	0	0	0

System ochrony przeciwpożarowej terenów leśnych Nadleśnictwa Człopa składa się z wieży obserwacyjnej wyposażonej w kamerę telewizyjną jakości HD, bazy sprzętu przeciwpożarowego z lekkim samochodem gaśniczym oraz systemu łączności radiowej i telefonicznej, sieci dróg stanowiących dojazdy pożarowe i punktów czerpania wody. W okresie 2015-2024 zmodernizowano 8,7 km dojazdów pożarowych dostosowując je do standardu określonego w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów z dnia 22 marca 2006 roku. Ponadto utwardzono 6 stanowisk czerpania wody zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 lipca 2022 roku, zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. W 2019 roku nastąpiło przeniesienie Punktu Alarmowo-Dyspozycyjnego do Zintegrowanego Punktu Alarmowo — Dyspozycyjnego w Wałczu. ZPAD został utworzony w Komendzie Powiatowej PSP w Wałczu dla Nadleśnictw Człopa, Mirosławiec, Płytnica, Tuczo i Wałcz.

5.3 Szkody spowodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne oraz stosowane metody ograniczenia tych szkód

Lasy Nadleśnictwa Człopa ze względu na swoje położenie i skład gatunkowy oraz znaczną porolność narażone są na duże zagrożenie ze strony szkodników owadzych pierwotnych i wtórnych, chorób grzybowych, a także czynników abiotycznych. Zagrożenia te wynikają przede wszystkim z:

- a) występowania jednolitych drzewostanów sosnowych – udział gatunków iglastych to około 87 % powierzchni leśnej nadleśnictwa,
- b) dużej powierzchni występowania drzewostanów założonych na gruntach porolnych wynoszącej około 35 % powierzchni leśnej,
- c) czynników antropogenicznych – silnej penetracji lasów przez ludność w okresie zbioru jagód, grzybobrania,
- d) czynników przyrody nieożywionej, takie jak: późne przymrozki, nierównomierny układ opadów atmosferycznych w ciągu roku powodujący okresy suszy, okresowe silne wichury powodujące powstawanie dużej masy wiatrolomów.

Szkodniki pierwotne

W latach 2015 - 2024 na terenie nadleśnictwa notowano zagrożenie głównie od brudnicy mniszki oraz barczatki sosnówki.

Wykonano lotniczy zabieg wielkoobszarowego ograniczania liczebności owadów w roku 2019 - ograniczanie liczebności brudnicy mniszki, powierzchnia zabiegu 380 ha, preparat FORAY 76 B.

Stopień zagrożenia drzewostanów przez szkodniki pierwotne sosny określano corocznie, wykonując jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny, przeprowadzając badania zapędrczenia gleby, oraz wykonując kontrole nadzwyczajne (zakładanie grupy drzew lepowych, ścinę drzew na płachtę).

Szkodniki wtórne

W przypadku szkodników wtórnych głównym celem było utrzymanie odpowiedniego stanu sanitarnego lasu poprzez bieżące i terminowe usuwanie posuszu, wywrotów i złomów. Na terenie nadleśnictwa w mijającym 10-leciu usuwano drzewa zasiedlone m.in. przez przyplaszczka granatka, kornika drukarza oraz kornika ostrozębnego wraz ze zbiorem i niszczeniem zasiedlonej kory i gałęzi.

Zagrożenie od szkodników wtórnych kontrolowano poprzez wywieszanie pułapek feromonowych na kornika drukarza w sąsiedztwie drzewostanów świerkowych oraz wykładanie pułapek klasycznych.

Choroby grzybowe

Duża powierzchnia występowania gruntów porolnych, które zajmują około 35% powierzchni leśnej nadleśnictwa sprzyjała występowaniu i rozwojowi chorób grzybowych, a przede wszystkim huby korzeni i opieńek. Działania powstrzymujące rozprzestrzenianie się chorób grzybowych polegały przede wszystkim na traktowaniu pni ściętych drzew przez zainfekowanie grzybnią *Phlebiopsis gigantea* na łącznej powierzchni 2 432 ha. Innym zabiegiem było wprowadzanie gatunków liściastych w drzewostanach silnie porażonych przez hubę w ramach podsadzeń lub dolesiania luk.

5.4 Szkody spowodowane przez zanieczyszczenia środowiska

W nadleśnictwie nie występują szkody od przemysłu. Ciągłe występuje problem zaśmiecania terenów leśnych. W latach 2015-2024 średniorocznie z terenu nadleśnictwa usuwano i wywożono około 60 m³ śmieci.

5.5 Szkody spowodowane przez czynniki klimatyczne

Wśród czynników klimatycznych najistotniejsze znaczenie mają silne wiatry, czego konsekwencją jest powstawanie dużej ilości wywrotów i złomów. Łączna masa pozyskania złomów i wywrotów za lata 2015-2024 wynosi 101,8 tys. m³.

Niebagatelne znaczenie mają także występujące niemal corocznie wiosenne (maj, czerwiec) przymrozki uszkadzające głównie młode pędy dębów i buków.

6 Wyniki z zakresu użytkowania ubocznego

6.1 Pozyskanie stroiszu i choinek

Nadleśnictwo prowadzi sprzedaż choinek i stroiszu na potrzeby miejscowej ludności oraz instytucji publicznych (szkoły, urzędy, parafie itp.). Liczba pozyskanych choinek wynosi: 1484 szt. oraz 5 mp stroiszu.

6.2 Użytkowanie runa leśnego

W ramach użytkowania runa leśnego w minionym 10-leciu w nadleśnictwie pozyskiwano płody runa leśnego, w szczególności: owocniki grzybów oraz owoce. Zbiorem grzybów i jagód zajmują się przede wszystkim lokalni mieszkańcy.

6.3 Użytkowanie gruntów związanych z gospodarką leśną i gruntów nieleśnych

Wg stanu bieżącego grunty związane z gospodarką leśną zajmują powierzchnię 586,07 ha wymienioną w zestawieniu nr 29.

Zestawienie nr 29

Wykaz powierzchni gruntów związanych z gospodarką leśną (wg raportu SILPWeb „Zestawienie powierzchni według grup i rodz. użytków oraz kategorii użytkowania”).

Grupa rodzaju powierzchni	Powierzchnia (ha)
budynki i budowle	5,39
urządzenia melioracji wodnych	4,02
linie podziału przestrzennego lasu	102,05
drogi leśne	438,17
tereny pod liniami energetycznymi	25,50
szkółki leśne	7,68
miejsca składowania drewna	0,38
parkingi leśne	0,30
urządzenia turystyczne	2,58
R-m	586,07

Spośród 679,51 ha gruntów nieleśnych, użytki rolne stanowią 627,93 ha (z czego nieużytki 351,94 ha), grunty zabudowane i zurbanizowane obejmują 1,01 ha, natomiast grunty pod wodami 50,57 ha. Nadleśnictwo Człopa dzierżawi niemal wszystkie użytki rolne, część niewydzierżawiona stanowi grunty rolne trudnodostępne, użytkowane corocznie przez nadleśnictwo w ramach dopłat bezpośrednich (PROW). Grunty pod wodami nie podlegają dzierżawie, stanowią zbiorniki wodne (jeziora), w tym użytek ekologiczny oraz stawy planowane do inwestycji związanych z retencjonowaniem wody (mała retencja nizinna).

6.4 Wyniki gospodarki łowieckiej

6.4.1 Charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich

Obszar Nadleśnictwa Człopa podzielony jest na 7 obwodów łowieckich. Nadleśnictwo nadzoruje bezpośrednio gospodarkę łowiecką w 5 obwodach łowieckich dzierżawionych przez 4 koła łowieckie.

Zestawienie nr 30

Charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich.

Lp.	Obw	Koło Łowieckie	Powierzchnia [ha]				Kategoria jakościowa obwodu
			leśna	polne	wylączona	ogółem	
1	235	KOŁO ŁOWIECKIE "OSTĘP"	4844,79	754,00	46,35	5645,21	BARDZO DOBRY
2	236	KUJAWSKIE KOŁO ŁOWIECKIE Nr 52 w Inowrocławiu	2425,32	1613,00	413,42	4452,18	BARDZO DOBRY
3	237	KOŁO ŁOWIECKIE NR 12 "DARZ BÓR" MIEŁĘCIN	4319,35	2493,00	556,92	7369,01	BARDZO DOBRY
4	239	KOŁO ŁOWIECKIE NR 13 ŻURAW W CZŁOPIE	4309,31	1665,00	110,94	6084,95	BARDZO DOBRY
5	240	KOŁO ŁOWIECKIE NR 13 ŻURAW W CZŁOPIE	2035,90	1768,00	211,84	4018,63	BARDZO DOBRY
			17 935	8 293	1 339	27 570	

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się dwa fragmenty obwodów łowieckich, w których bezpośredni nadzór nad gospodarką łowiecką sprawuje sąsiednie Nadleśnictwo Tuczo. Są to obwody nr 234 i 238.

6.4.2 Inwentaryzacja liczebności zwierzyny oraz realizacja rocznych planów łowieckich.

Liczebność zwierzyny określana na podstawie inwentaryzacji, w zestawieniu z realizacją rocznych planów łowieckich w kolejnych latach minionego okresu, przedstawiają poniższe zestawienia sporządzone dla poszczególnych gatunków zwierzyny.

Zestawienie nr 31

Analiza inwentaryzacji stanu ilościowego jelenia w kontekście realizacji rocznych planów łowieckich w porównaniu z docelowym stanem wg Wieloletniego łowieckiego Planu Hodowlanego za lata 2015-2024.

odb. łow. nr	gat. nek. nr	doc. stan zawier.	Sezon 2015/2016			Sezon 2016/2017			Sezon 2017/2018			Sezon 2018/2019			Sezon 2019/2020			Sezon 2020/2021			Sezon 2021/2022			Sezon 2022/2023			Sezon 2023/2024			Sezon 2024/2025			St. % wyk. za 10 lat										
			inw.	plan	wyk.	inw.	plan	wyk.	inw.	plan	wyk.	inw.	plan	wyk.	inw.	plan	wyk.	inw.	plan	wyk.	inw.	plan	wyk.	inw.	plan	wyk.	inw.	plan	wyk.	inw.	plan	wyk.											
235	jeleni	120	97	50	49	98	237	62	56	90	192	54	51	94	372	50	46	92	172	41	40	98	144	42	40	95	130	38	30	79	119	34	31	91	101	30	26	87	85	26	14	54	90
	sarna	196	234	50	46	92	269	50	45	90	164	40	27	68	143	16	15	94	77	14	13	93	57	10	10	100	55	10	6	60	50	10	7	70	44	10	9	90	35	10	2	20	82
	daniel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	dzik	1/1000ha	130	50	44	88	90	60	39	65	60	40	30	75	43	35	37	106	43	35	43	123	40	35	38	109	20	15	40	287	20	15	27	180	20	15	32	213	20	15	9	60	108
236	jeleni	45	84	39	36	92	209	56	53	95	168	53	40	75	191	52	52	100	186	46	44	96	186	49	47	96	168	44	43	98	175	40	36	90	157	36	32	89	138	32	14	44	89
	sarna	189	234	39	55	141	269	60	56	93	173	44	31	70	110	24	24	100	101	20	22	110	120	23	25	109	109	24	24	100	163	31	31	100	138	26	23	88	131	25	22	88	99
	daniel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	dzik	1/1000ha	160	78	54	69	140	100	66	66	80	70	64	91	95	70	70	100	74	70	83	119	60	55	86	156	60	50	83	166	35	30	83	277	35	30	49	163	25	20	6	30	112
237	jeleni	130	150	100	97	97	385	105	94	90	312	88	84	95	354	84	80	95	320	72	67	93	276	72	68	94	250	65	47	72	164	55	48	87	140	50	46	92	130	45	29	64	90
	sarna	213	364	107	100	100	376	100	95	95	244	56	45	80	198	37	36	97	212	32	31	97	225	32	28	88	220	31	24	77	202	31	25	81	193	27	26	96	160	22	21	95	92
	daniel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	dzik	1/1000ha	180	110	90	82	180	130	132	102	140	110	111	101	119	105	87	83	100	83	98	118	70	60	90	150	75	70	58	83	44	44	70	159	45	33	67	203	45	38	9	24	104
239	jeleni	110	172	65	65	100	434	106	69	65	312	88	58	66	342	84	77	92	320	68	63	93	288	66	64	97	241	60	46	77	144	49	23	47	144	30	27	90	132	30	19	63	79
	sarna	213	326	100	95	95	359	100	89	89	223	52	37	71	165	27	28	104	176	23	24	104	244	29	28	97	244	29	28	97	244	29	21	72	156	25	24	96	150	25	22	88	90
	daniel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	dzik	1/1000ha	222	122	121	104	200	127	125	98	120	115	115	100	102	100	102	102	100	90	125	139	66	60	204	340	64	60	162	270	50	45	68	151	50	45	103	229	50	45	11	24	141
240	jeleni	65	98	50	62	124	260	69	64	93	217	62	34	55	162	60	54	90	140	48	24	50	126	46	42	91	108	42	38	90	72	34	15	44	71	20	18	90	66	20	14	70	81
	sarna	170	308	90	88	98	336	90	89	99	213	56	31	55	132	37	35	95	143	32	31	97	150	37	35	95	150	37	33	89	186	37	21	57	156	25	26	104	150	25	19	76	88
	daniel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	dzik	1/1000ha	150	140	141	101	220	141	136	96	160	125	125	100	102	90	93	103	100	80	91	114	64	60	108	180	60	58	127	219	50	45	85	189	50	45	80	178	50	45	13	29	121

Prowadzona gospodarka łowiecka ma na celu ochronę i racjonalne gospodarowanie populacjami zwierząt wymienionych na liście zwierząt łownych z uwzględnieniem potrzeb środowiska, a szczególnie jego najcenniejszych fragmentów. Z uwagi na fakt rozrostu populacji wilka na przestrzeni ostatnich 10 lat następowało stopniowe obniżanie wielkości planu pozyskania zwierzyny łownej.

Realizacja Rocznych Planów Łowieckich za ostatnie 10 lat wynosi od 80% do 92%, jednak planowanie w sezonie 2024/2025 zostało obniżone blisko o połowę w porównaniu do sezonu 2015/2016. Trudności w realizacji RPŁ oraz niskie stany zwierzyny potwierdzają znikome szkody od zwierzyny, które pomimo obniżenia progu rejestracji do 10% w nowej IOL stanowią jedynie w roku 2024 ok 166 ha do 616 ha w roku 2015.

W przypadku dzików główny nacisk kładziono na realizację odstrzałów sanitarnych z uwagi na Afrykański Pomór Świń (ASF).

6.4.3 Uszkodzenia powodowane przez zwierzynę łowną i profilaktyka ochrony lasu przed szkodami

Nadleśnictwo Człopa prowadzi gospodarkę leśną w dużych kompleksach leśnych sprzyjających rozwojowi populacji jeleniowatych i ich okresowym migracjom. Jest to czynnik, który utrudnia wyprowadzenie odnowień bez ich ogrodzenia. W przypadku dębu wyprowadzenie odnowienia bez ogrodzeń jest niemożliwe. Ochrona lasu przed zwierzyną to najistotniejszy kosztowo dział ochrony lasu. Stanowi on około 55 % kosztów, jeśli nie wlicza się kosztów zabiegów agrolotniczych ograniczających populację szkodliwych owadów. Od skuteczności zabezpieczenia zależy jednak doprowadzenie młodego pokolenia lasu w dobrej kondycji i z właściwym składem gatunkowym do fazy, w której zwierzyna leśna nie ma już wpływu na jej dalszy rozwój.

Zasygnalizować tu jednak należy pojawiające się w leśnictwach: Jagolice, Przelewice i Raczyk szkody wyrządzane w drzewostanach powodowane przez wzrastającą populację łosia. Lokalna populacja wzrosła od pojedynczych sztuk w 2005 roku do kilkunastu sztuk w roku bieżącym. Dalszy przyrost populacji będzie powodował szkody w drzewostanach już rozgrodzonych.

6.4.4 Zniekształcenia składów gatunkowych upraw z powodu ograniczenia przez zwierzynę pożądanego udziału gatunków lasotwórczych

Zestawienie nr 32

Porównanie powierzchniowej tabeli klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu dla klasy Ia wg stanu na dzień 01.01.2015r. oraz Ib wg stanu na dzień 01.01.2025r.

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku	
		I	
		1-10	11-20
		wg stanu na dzień 01.01.2015 r.	wg stanu na dzień 01.01.2025 r.
		Powierzchnia zalesiona w ha	
1	2	3	4
Łącznie	SO	765,41	881,10
	MD	14,14	15,30
	ŚW	5,70	5,48
	JD	0,12	0,12
	DG	0,31	0,30
	BK	73,30	138,79
	DB.S	6,25	18,02
	DB.B	41,02	57,96
	DB.C		0,56
	KL		0,08
	JW	0,24	1,75
	WZ		
	JS		
	GB	0,10	0,60
	BRZ	121,94	119,23
	BRZ.O		
	OL	0,79	0,85
	JB		
	JRZ		
	AK		
	OS		
LP	0,67	1,48	
Ogółem	ha	1029,99	1241,62
	%	5,78	7,01

Analiza powyższych danych w odniesieniu do Ia i Ib klasy wieku pozwala na stwierdzenie, że zamierzenia hodowlane są konsekwentnie realizowane, natomiast wpływ zwierzyny na zniekształcenie składów gatunkowych upraw jest niewielki. Wskazane zniekształcenia składów gatunkowych i różnice w powierzchni zajmowanej przez poszczególne gatunki wynikają z naturalnych procesów zachodzących w młodym pokoleniu i z celowo wykonywanych czynności gospodarczych (np.: pielęgnacji linii styku itp.), i dotyczą w szczególności brzozy.

Analiza danych zestawionych w tabeli świadczy o skuteczności działań nadleśnictwa w zakresie ochrony upraw przed zwierzyną.

7 Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody i Planów ochrony

7.1 Omówienie wykonania zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody

7.1.1 Kształtowanie strefy ekotonowej i zadrzewieniowej

Nadleśnictwo przy kształtowaniu stref ekotonowych i zadrzewieniowych postępowało zgodnie z „Wytycznymi w sprawie ekotonów na granicy lasów z terenami otwartymi oraz kęp starodrzewu pozostających na powierzchniach manipulacyjnych użytkowania rębego” opracowane przez Regionalną dyrekcję Lasów Państwowych w Pile w 2016 roku.

7.1.2 Kształtowanie granicy polno-leśnej

Kształtowanie granicy polno-leśnej jest realizowane na bieżąco, w ramach prac odnowieniowych i zalesieniowych.

7.1.3 Kształtowanie stosunków wodnych

Zadania traktują o zachowaniu stanu zbliżonego do naturalnego zbiorników i cieków wodnych. W związku z tym Nadleśnictwo przestrzegało zasad nie prowadzenia cięć zupełnych oraz nie usuwania martwego drewna bezpośrednio przy ciekach wodnych i zbiornikach wodnych.

7.1.4 Formy ochrony - zalecenia ochronne

o Rezerwat

Rezerwat przyrody „Stary Załom”

W trakcie 10-lecia Nadleśnictwo Człopa:

- a) realizowało na terenie rezerwatu przyrody „Stary Załom” w 2015 r. koordynowane przez Wydział spraw Terenowych w Złocieńcu – RDOŚ w Szczecinie działania ochronne wynikające z obowiązującego „Planu ochrony rezerwatu” w ramach projektu ochrony czynnej pt. Ochrona wybranych siedlisk i gatunków wymienionych w Dyrektywie Siedliskowej na podstawie wskazań zawartych w planach zadań ochronnych i planach ochrony na terenie

województwa zachodniopomorskiego, finansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,

- b) w 2021 r. realizowało działania ochronne – zabiegi ochrony czynnej wynikające z planu ochrony, ustanowionego rozporządzeniem nr 56/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 8 października 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony rezerwatu przyrody „Stary Załom” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2007 r., nr 105 poz. 1804), polegające na ręcznym wycięciu krzewów i nalotu drzew wraz z usunięciem części podziemnych roślin drzewiastych oraz pozyskanej biomasy poza teren rezerwatu, w granicach działki nr 8220/2 obręb Załom, gmina Człopa. W ramach prac wykonano:
- 1) koszenie ręczne z usunięciem biomasy poza teren rezerwatu – prace na terenie biochor I, III, V o łącznej powierzchni 1,40 ha,
 - 2) koszenie ręczne na wysokości 15 cm z usunięciem biomasy poza rezerwat – prace na terenie biochor II i IV o łącznej powierzchni 1,86 ha,
 - 3) ręczne wycięcie krzewów i nalotu drzew wraz z usunięciem części podziemnych roślin drzewiastych – prace na terenie biochory III,
 - 4) ręczne wycięcie krzewów i nalotu drzew wraz z usunięciem części podziemnych roślin drzewiastych (docelowo usunięcie 90 % zarośli) – prace na terenie biochory V.

Powyższe prace zostały przeprowadzone zgodnie z umowami nr 14/2021 z lutego 2021 r. oraz 56/2021 z września 2021 r. zawartymi pomiędzy Skarbem Państwa, Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Szczecinie, a firmą RAF-POL Handel i Usługi Rafał Łuziński.

Odstępstwo od zakazów o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 3, 5, 6, 9, 15, 18 oraz 20 ustawy o ochronie przyrody w związku z wykonaniem ww. prac wydał w drodze Decyzji Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska znak DZP-WP.6205.11.2021.PR z dnia 18 lutego 2021 r.

- c) W dniu 29 czerwca 2022 r. odbyła się na terenie rezerwatu lustracja terenowa, dotycząca oceny stanu rezerwatu po wykonanych w roku 2021 zabiegach ochrony czynnej oraz uzgodnienia dalszych planów ochrony czynnej

w rezerwacie. Podczas lustracji wykonano zdjęcia fitosocjologiczne oraz spisy florystyczne w obrębie kluczowych typów zbiorowisk występujących w rezerwacie, ponadto opisano zagrożenia oraz stwierdzono występowanie cennych gatunków roślin.

d) w 2022 r. realizowało działania ochronne – zabiegi ochrony czynnej polegające na:

- 1) koszeniu traw na wysokości 15 cm wraz z usunięciem skoszonej biomasy poza teren rezerwatu – prace na terenie biochor I, II, III, V o łącznej powierzchni 2,39 ha,
- 2) wycinka krzewów i nalotów drzew wraz z usunięciem wyciętej biomasy poza teren rezerwatu – prace na terenie biochor I, II, III, V o łącznej powierzchni 2,39 ha.

Powyższe prace zostały przeprowadzone zgodnie z umową nr 271.72.2022 z 25 listopada 2022 r. zawartą pomiędzy Skarbem Państwa Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe – Nadleśnictwem Człopa a p. Pawłem Skoczewskim, prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą: Usługi EKO-LAS.

Prace wykonano na podstawie Decyzji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska znak: DZP-WP.6205.104.2022.JB z dnia 17 listopada 2022 r.

e) w 2023 r. realizowało zadania ochronne – zabiegi ochrony czynnej polegające na wycięciu krzewów i nalotu drzew wraz z usunięciem części podziemnych roślin drzewiastych rosnących na działce ewidencyjnej numer 8220/2 obręb Załom, gmina Człopa, leśnictwo Borowik, oddział leśny 223 i, j. W ramach prac wykonano:

- 1) wycinkę drzew i krzewów w biochorze I głównie z rodzaju olsza i dereń w ilości ok. 5m³ przeprowadzono za pomocą mechanicznych pił spalinowych oraz wykaszarek mechanicznych,
- 2) wycinkę drzew i krzewów głównie rodzaju brzoza, sosna, dereń i szalkak w ilości 15 m³ z usuwaniem części podziemnych roślin drzewiastych w biochorach II, IV, V na powierzchni 2,53 ha. Wycinka została

przeprowadzona za pomocą mechanicznych pił spalinowych, natomiast usuwanie części podziemnych wykonano ręcznie,

- 3) uzyskana biomasa została wyniesiona poza teren rezerwatu w miejsce wskazane przez leśniczego leśnictwa Borowik.

Powyższe prace zostały wykonane zgodnie z Decyzją Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska DZP-WP.6205.64.2023.JB z dnia 7 sierpnia 2023 r.

- f) W 2024 roku w ramach projektu pn. „Realizacja zabiegów z zakresu ochrony czynnej wskazanych w planach ochrony oraz zadaniach ochronnych na terenie wybranych 9 rezerwatów przyrody w województwie zachodniopomorskim” w rezerwacie „Stary Załom” ,wykonano usługę ekosystemową dotyczącą zabiegów ochrony czynnej polegającą na wycięciu krzewów i nalołu drzew wraz z usunięciem części podziemnych roślin drzewiastych oraz koszenie ręczne, w następujący sposób:

- 1) wycięcie krzewów i nalołu drzew na terenie biochory I, powierzchnia prac: 0,73 ha,
- 2) wycięcie ręczne krzewów i nalołu drzew wraz z usunięciem części podziemnych roślin drzewiastych na terenie biochor II, IV (murawa ciepłolubna) i V (zarośla szakłakowo – dereniowe), powierzchnia prac: 2,48 ha,
- 3) utylizacja biomasy w gestii Wykonawcy.

Powyższe prace zostały wykonane na podstawie umowy nr 602/2022/Wn16/OP-wk/D z dnia 11 stycznia 2022 roku zawartej pomiędzy Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Szczecinie a Wykonawcą.

Rezerwat „Bagno Raczyk”

W dniu 1 sierpnia 2016 r. na terenie południowej części ww. rezerwatu przyrody w oddziale 400 a graniczącym z trasą spacerową oraz lasami gospodarczymi Nadleśnictwa Człopa w wyniku działania silnych wiatrów stwierdzono 15 sztuk wiatrowałów oraz 1 wiatrołom. W związku z powyższym Nadleśnictwo Człopa w dniu 2 sierpnia 2016 r. zn. spr.: ZG.7212.2.1.2016 zwróciło się z wnioskiem do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie o pozwolenie na usunięcie przedmiotowych drzew oraz określenie dalszego toku postępowania. Na podstawie

uzyskanej odpowiedzi od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska zn. spr.: WOPN-ON.6205.52.2016.AR z dnia 3 sierpnia 2016 roku, zlecono usunięcie wszystkich powalonych drzew oraz pozostawienie pozyskanego drewna na terenie rezerwatu.

Nadleśnictwo podjęło więc działania niezwłocznego uprzątnięcia powalonych drzew, które zagrażają życiu i zdrowiu osób korzystających z trasy spacerowej „Bagno – Raczyk”, natomiast uzyskany materiał tj. drewno oraz gałęzie pozostawiono na obszarze rezerwatu w odległości nie mniejszej niż 5 metrów od brzegu ścieżki przylegającego do granicy rezerwatu, gwarantującej bezpieczne z niej korzystanie.

Rezerwat uznany na mocy Zarządzenia nr 37/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 maja 2011 r. nie posiada planu ochrony, jednakże Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska poinformował zn. spr.: WOPN-ON.6201.6.2017.AR z dnia 30 stycznia 2017 r. o sporządzonym projekcie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody.

23 lutego 2017 roku zostało wprowadzone Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Bagno Raczyk”.

Zarządzenie nr 37/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 maja 2011 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Bagno Raczyk” zostało zmienione na Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Bagno Raczyk”, które jest uaktualnione o nową powierzchnię oraz wydzielenia zgodne z Planem Urządzenia Lasu na lata 2015 – 2024.

W 2019 roku na terenie rezerwatu zostały zamontowane 4 tablice informacyjne dotyczące zakazów obowiązujących na terenie rezerwatu „Bagno Raczyk”.

W trakcie 10-lecia rezerwaty zostały objęte corocznym monitoringiem form ochrony przyrody.

○ **Obszar chronionego krajobrazu „Puszcza nad Drawą”**

W trakcie 10-lecia Nadleśnictwo Człopa na terenie OChK podejmowało działania zmierzające do zachowania naturalnych walorów estetyczno-krajobrazowych lasów m. in. przez:

- 1) utrzymanie zadrzewień wzdłuż brzegów jezior i cieków wodnych,
- 2) preferowanie sukcesji naturalnej,
- 3) ochronę drzewostanów na siedliskach bagiennych i podmokłych,
- 4) Ochronę śródleśnych łąk i torfowisk

○ **Użytek ekologiczny „Jezioro Dziewicze”**

Użytek oznakowany jest tablicami urzędowymi informującymi o formie ochrony przyrody oraz informacją o zakazach obowiązujących na terenie użytku. Oprócz prowadzonego przez Nadleśnictwo Człopa corocznego monitoringu, nie były prowadzone inne działania ochronne.

○ **Pomniki przyrody (10 drzew i 1 powierzchnia – źródło rzeki Cieszyнки)**

W trakcie 10-lecia Nadleśnictwo Człopa:

W trakcie przeprowadzonej lustracji terenowej w 2017 r. stwierdzono przy Lipie szerokolistnej „Dobrosławie” rosnącej przy drodze powiatowej Człopa – Trzcianka w miejscowości Jaglice w obejściu leśniczówki Zielony Stok w oddziale 459g odrośl zwisająca nad drogą publiczną, która może stworzyć potencjalne zagrożenie dla przechodniów i przejeżdżających samochodów. W związku z zaistniałą sytuacją nadleśnictwo natychmiast skontaktowało się Urzędem Miasta i Gminy w Człopie w celu podjęcia dalszych działań. Gmina Uchwałą nr XXIX/226/2017 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 28 grudnia 2017 r. zadeklarowała się na przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych w obrębie pomnika przyrody.

W leśnictwie Jagolice, w wydzieleniu 486I według POP na dzień 1 stycznia 2015 r. są trzy klony będące pomnikami przyrody. Rada Miejska w Człopie uchwałą nr XIII/97/2019 z dnia 19 listopada 2019 r. zmieniła uchwałę nr XII/179/2001 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 26 września 2001 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tak, że pkt 4 ww. uchwały otrzymał brzmienie „klon jawor o pierśnicy 0,92 m, obwodzie

pnia przy wysokości 1,3-2,9 m, wysokości 23 m, rosnący na działce ewidencyjnej nr 6 obrębu ewidencyjnego Drzonowo” oraz pkt 5 ww. uchwały otrzymał brzmienie „a) klon jawor o pierśnicy 0,97 m, obwodzie pnia przy wysokości 1,3 m – 3,05 m, wysokości 20 m, rosnący na działce ewidencyjnej nr 6 obrębu ewidencyjnego Drzonowo”. W związku z powyższym dwa pomniki przyrody dotychczas znajdujące się na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo Człopa przeniesiono zgodnie z powyższą uchwałą na działkę nr 6, w obrębie ewidencyjnym Drzonowo.

W związku z powyższym na terenie Nadleśnictwa Człopa jest 10 drzew (wg stanu na dzień 01.01.2015 r. na terenie Nadleśnictwa Człopa zlokalizowanych było 12 drzew pomnikowych) będących pomnikami przyrody i 1 pomnik powierzchniowy źródłisko rzeki Cieszyński.

W trakcie 10-lecia pomniki przyrody zostały objęte corocznym monitoringiem form ochrony przyrody.

o **Ochrona gatunkowa**

W trakcie 10-lecia Nadleśnictwo Człopa prowadziło coroczny monitoring istniejących stref ochrony oraz monitorowało we współpracy z przedstawicielami Komitetu Ochrony Orłów miejsca lęgowe ptaków drapieżnych, wnioskowało o ustanowienie stref ochrony.

Według stanu na 01.01.2015 r. w Nadleśnictwie Człopa były 2 strefy ochrony: strefa ochrony iglicy małej oraz strefa ochrony bielika.

Strefa ochrony Iglicy małej.

W 2017 roku zmieniono Decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 października 2009 r. znak sprawy RDOŚ-32-WOPN-6652/Z/1/09/mk na Decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2 listopada 2017 r. znak sprawy WOPN-OG-6442.45.2017.MKP.1, która jest uaktualniona o nową powierzchnię oraz wydzielenia zgodne z Planem Urządzenia Lasu na lata 2015 – 2024.

Strefa ochrony Bielika

W 2017 roku zmieniono Decyzję Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w szczecinie z dnia 29 grudnia 2004 r. znak sprawy SR-P-6631/zk/4/9/41/1/04

na Decyzję Regionalnego dyrektora Ochrony Środowiska w szczecinie z dnia 2 listopada 2017 r. znak sprawy WOPN-OG-6642.45.2017.MKP.1, która jest uaktualniona o nową powierzchnię oraz wydzielenia zgodne z Planem Urządzenia Lasu na lata 2015 – 2024.

W 2018 roku powołano 1 strefę ochrony dla bielika.

W 2021 roku powołano 2 strefy ochrony: strefę ochrony bociana czarnego i strefę ochrony kani rudej.

Aktualnie jest 5 stref ochronnych – 4 strefy ochrony ptaków, o łącznej powierzchni 196,36 ha oraz 1 strefa ochrony owadów, iglicy małej, o łącznej powierzchni 1,94 ha

Zestawienie nr 33

Wykaz stref ochrony gatunków chronionych ptaków w Nadleśnictwie Człopa wg stanu na 30.06.2024 r.

Lp.	Gatunek	Podstawa prawna (Nr Decyzji RDOŚ w Poznaniu)	Wielkość strefy ochrony całorocznej (ha)	Wielkość strefy ochrony okresowej (ha)
1	Bielik	WOPN-OG.6442.41.2018.MKP	10,99	29,40
2	Bocian czarny	WOPN-OG.6442.69.2021.ASi	7,58	41,57
3	Kania ruda	WOPN-OG.6442.76.2021.ASi	1,30	29,79
4	Bielik	WST-Z.6442.27.2024.ASi	18,80	56,93
Razem w Nadleśnictwie:			38,67	157,69

Zestawienie nr 34

Wykaz stref ochrony gatunków chronionych owadów w Nadleśnictwie Człopa wg stanu na 30.06.2024 r.

Lp.	Gatunek	Podstawa prawna (Nr Decyzji RDOŚ w Poznaniu)	Wielkość strefy ochrony całorocznej (ha)	Wielkość strefy ochrony okresowej (ha)
1	Iglica mała	WOPN-OG.6442.45.2017.MKP.1	1,94	-
Razem w Nadleśnictwie:			1,94	-

Zadania: Przestrzeganie aktów prawnych dotyczących ochrony gatunkowej roślin i zwierząt.

Wykonanie:

- a) Ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt podczas zrywki.
- b) W przypadku rębni zupełnej na stanowiskach roślin chronionych pozostawiano kępy drzewostanu.
- c) Zgłaszano do RDOŚ przypadki stwierdzenia nowych stanowisk lęgowych ptaków strefowych w celu ustalenia dla nich stref ochronnych.
- d) Przestrzegano zasad obowiązujących w strefach ochrony całorocznej i okresowej.
- e) Przed przystąpieniem do zabiegów gospodarczych dokonywano oględzin w zakresie występowania chronionych gatunków.
- f) Przekazywano informacje o występowaniu gatunków chronionych wykonawcom prac.
- g) Umieszczano i na bieżąco aktualizowano w kronice POP i w SILP informacje o występowaniu nowych stanowisk gatunków chronionych.

o Ochrona siedlisk przyrodniczych

Na podstawie inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory przeprowadzonej w latach 2006 – 2007 w Lasach Państwowych, a następnie jej weryfikacji podczas prac taksacyjnych prowadzonych w 2013 r., na terenie Nadleśnictwa Człopa stwierdzono 16 typów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie. Siedliska przyrodnicze występują na łącznej powierzchni 872,87 ha, w tym: siedliska nieleśne – na powierzchni 295,08 ha (powierzchniowo 285,96 ha, punktowo 9,12 ha), siedliska leśne – 577,79 ha (powierzchniowo 543,20 ha, punktowo 34,59 ha).

W 2023 roku Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku przeprowadził na zlecenie Nadleśnictwa Człopa prace pod nazwą „*Rozpoznanie i zinventaryzowanie siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Człopa*”, przed przystąpieniem do prac terenowych zgromadzono i przeanalizowano dostępne opracowania dla danego obiektu w zakresie związanym z dotychczasowym rozpoznaniem siedlisk przyrodniczych Natura 2000. Podstawą do weryfikacji siedlisk były dane zawarte

w SILP dla Nadleśnictwa Człopa wg stanu na 01.01.2023 r., z których sporządzono wykazy zawierające listę wydzieleń, w których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze zajmujące całą powierzchnię wydziału.

Zgodnie z zapisami umowy w etapie I prace przygotowawcze polegały na przeanalizowaniu bazy SILP oraz warstw LMN z wykorzystaniem danych teledetekcyjnych, innych materiałów kartograficznych (Numeryczny Model Terenu ISOK) i wytypowaniu wydziałów z siedliskami przyrodniczymi. Następnie wszystkie wydziału, w których stwierdzono potencjalne siedlisko przyrodnicze pojedynczo przeanalizowano biorąc pod uwagę: opisy taksacyjne, rzeźbę terenu, ortofotomapę i na podstawie wiedzy eksperckiej pozostawiono lub odrzucano potencjalne siedlisko przyrodnicze. Przy wykorzystaniu warstwy LMN z rozmieszczeniem siedlisk przyrodniczych Natura 2000 przygotowano materiały do prac terenowych, na które składały się głównie mapy leśnictw w skali 1:5 000, z podkładem Numerycznego Modelu Terenu, sporządzonego w ramach projektu ISOK (Informatyczny System Ochrony Kraju). W celu weryfikacji siedlisk dokonano lustracji terenowej poprzez taksację każdego wydziału (za wyjątkiem zbiorników wodnych i torfowisk). Osoba dokonująca lustracji zwracała szczególną uwagę na gatunki roślin (w przypadku siedlisk leśnych przede wszystkim na skład gatunkowy drzewostanu), które mają wartość wskaźnikową bądź diagnostyczną. Na podstawie wizji terenowej podejmowano decyzję o potwierdzeniu bądź wykreśleniu siedliska przyrodniczego z przygotowanego wykazu.

Dodatkowo pracami objęto wydziału, w których podczas wykonywania prac związanych z kartowaniem siedlisk leśnych, stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych. Były to z reguły fragmenty wydziałów leśnych, gdzie występowało siedlisko przyrodnicze, również wydziału bezpośrednio przylegające do płatów istniejących siedlisk, często położone w dolinach cieków wodnych, bądź w obniżeniach terenu, widocznych na zobrażowaniu ISOK, które mogłyby być torfowiskami. Dla każdego nieleśnego siedliska przyrodniczego należało określić jego stan, zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Metodyce inwentaryzacji nieleśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w Lasach Państwowych”.

Stan nieleśnych siedlisk przyrodniczych określały następujące kryteria:

- a) A – siedlisko wzorcowo, typowo wykształcone, zgodne z opisem „stanu uprzywilejowanego” w Podręczniku ochrony gatunków i siedlisk (Ministerstwo Środowiska, 2005);
- b) B – siedlisko mniej typowo wykształcone, o uproszczonym składzie florystycznym, jednak bez wyraźnych zniekształceń i zagrożeń;
- c) C – siedlisko „na krawędzi zaniku”, zagrożone w ciągu najbliższych 20 lat zanikiem, utratą specyfiki lub znacznym pogorszeniem się jego stanu.

Stan siedlisk leśnych określały kryteria przedstawione w „Metodyce inwentaryzacji leśnych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 w Lasach Państwowych”:

- a) A – drzewostan dojrzały (orientacyjnie od VI kl. W.), z drzewami grubymi i starymi, bogaty w martwe drewno; *drzewostan o kompozycji gatunkowej odpowiadającej naturalnemu zbiorowisku roślinnemu (bez gatunków obcych geograficznie i ekologicznie); jeżeli siedliska bagienne i łęgowe, to zachowane odpowiednio bagienne lub łęgowe warunki wodne;
- b) B – drzewostan dojrzewający (dla większości gatunków orientacyjnie III – V kl. w.), o kompozycji gatunkowej odpowiadającej naturalnemu zbiorowisku roślinnemu (nie więcej niż 5% gatunków obcych geograficznie i ekologicznie); jeżeli siedliska bagienne i łęgowe, to zachowane odpowiednio bagienne i łęgowe warunki wodne;
- c) C – co najmniej jedna z przesłanek: drzewostan młodociany (orientacyjnie do II kl. w. włącznie); drzewostan z >5% gatunków obcych geograficznie lub ekologicznie; zniekształcone warunki wodne (np. przesuszone bory bagienne, nie zalewane łęgi).

Zestawienie nr 35

Wykaz siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Człopa

Kod i nazwa siedliska	Powierzchnia siedlisk wg 01.01.2015 r. (POP)	Powierzchnia siedlisk leśnych (na gruntach leśnych) po weryfikacji wg stanu na 01.01.2024 r.
2330 Wydmny śródlądowe z murawami napiaskowymi	1,23	0,00
3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	7,56	2,94
3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	15,38	9,95
4030 Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunio</i> , <i>Calluno-Arctostaphylio</i>)	0,50	0,00
6120* Ciepłolubne, Śródlądowe murawy napiaskowe	3,61	0,87
6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe	3,26	1,26
6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	77,21	48,53
7110* Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	12,19	3,10
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>)	123,31	17,69
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	50,83	62,72
9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	223,35	112,02
9130 Żyzne buczyny (<i>Galio odorati-Fagenion</i>)	0,00	16,60
9160 Grań subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	73,11	0,00
9170 Grań środkowoeuropejski (<i>Galio-Carpinetum</i>)	0,00	30,98
9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roburi-petraeae</i>)	53,74	34,31
91D0-1* Brzezina bagienna (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i>)	72,94	43,47
91D0-2* Sosnowy bór bagienny (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>)	20,36	15,10
91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe	128,46	92,00
91T0 Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)	5,23	1,38
Suma końcowa	872,27	492,92

o Ekosystemy referencyjne

Na mocy zarządzenia nr 10 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile z dnia 12 maja 2016 roku w sprawie wprowadzenia zasad, wyznaczania, ustanawiania i funkcjonowania ekosystemów referencyjnych w nadleśnictwach

nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Pile (ZS.6003.1.2016.RW) wyznaczono w Nadleśnictwie Człopa ekosystemy referencyjne na powierzchni 59,66 ha. Wykaz powierzchni, które zostały zakwalifikowane jako systemy referencyjne przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie nr 36

Wykaz ekosystemów referencyjnych w Nadleśnictwie Człopa

Lp.	Adres leśny	Powierzchnia (ha)
1.	08-01-1-01-220 -d -00	1,02
2.	08-01-1-03-248 -a -00	2,17
3.	08-01-1-04-219 -c -00	2,15
4.	08-01-1-05-229 -a -00	2,16
5.	08-01-1-05-278 -n -00	1,85
6.	08-01-1-05-295 -c -00	1,28
7.	08-01-1-05-296 -b -00	4,71
8.	08-01-1-05-298 -f -00	2,07
9.	08-01-1-05-304 -a -00	7,01
10.	08-01-1-05-308 -k -00	3,32
11.	08-01-1-05-308 -n -00	1,90
12.	08-01-1-05-309 -b -00	5,54
13.	08-01-1-05-319 -d -00	3,06
14.	08-01-1-08-412 -g -00	3,97
15.	08-01-1-10-690 -f -00	3,20
16.	08-01-1-10-702 -m -00	1,71
17.	08-01-1-10-720 -c -00	8,00
18.	08-01-1-11-370 -h -00	4,54
Razem w Nadleśnictwie:		59,66

7.1.5 Rekreacja i turystyka

Lasy Nadleśnictwa Człopa położone są na obszarze o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i rekreacyjno-wypoczynkowych. W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajdują się atrakcyjne turystycznie jeziora i rzeki.

- a) W roku 2013 w ramach programu „Aktywne udostępnianie lasu” zostały zmodernizowane 2 miejsca postoju pojazdów w Leśnictwie Mielęcín i Leśnictwie Grodzisko oba miejsca utrzymywane są do chwili obecnej,
- b) Nadleśnictwo udostępnia trasę spacerową „Raczyk” o długości 8,1 km zlokalizowaną przy mieście Człopa,
- c) Nadleśnictwo udostępnia trasę pieszo-rowerową „Brzegiem Człopskich Jezior” o długości 18,1 km, wyposażoną w tablice edukacyjne, wiaty wypoczynkowe, miejsce na ognisko która przebiega wokół jezior: Kamień, Załom i Białe,
- d) Nadleśnictwo udostępnia trzy miejsca na ustawienie namiotów oraz wydzierżawiło do końca 2024 roku miejsce na ustawienie namiotów w Leśnictwie Borowik (oddz. 221 d),
- e) W 2022 r. w Nadleśnictwie Człopa wystartował program „Zanocuj w lesie” na terenie całego leśnictwa Jeleni Róg.

7.1.6 Promocja i edukacja

Działalność promocyjna Nadleśnictwa Człopa prowadzona jest przez pracowników Nadleśnictwa Człopa w oparciu o naturalne walory przyrodnicze oraz istniejącą bazę promocyjno-edukacyjną, której celem jest:

- a) podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie racjonalnego odpowiedzialnego korzystania z wszystkich funkcji lasu, znaczenia lasów oraz pracy nadleśnictwa w ochronie środowiska i zrównoważonego zarządzania zasobami leśnymi.
- b) budowanie zaufania społecznego dla działalności zawodowej leśników.
- c) upowszechnienie w społeczeństwie wiedzy o środowisku leśnym oraz o wielofunkcyjności lasu i zrównoważonej gospodarce leśnej.
- d) promocja wydarzeń, inicjatyw i osiągnięć nadleśnictwa. Organizacja dni otwartych, spacerów, pikników oraz innych wydarzeń, których charakter angażuje społeczność lokalną.
- e) promocja atrakcji i szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych i innych atrakcji nadleśnictwa.

- f) kampanie marketingowe poprzez wykorzystywanie kanałów internetowych, media społecznościowe, ulotki i plakaty z jednoczesnym monitorowaniem i oceną efektywności działań promocyjno-edukacyjnych.
- g) współpraca z partnerami – lokalnymi przedsiębiorstwami, instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami w celu zwiększania efektywności działań promocyjnych dla większego wpływu społecznego, poprzez udział w lokalnych wydarzeniach organizowanych przez jednostki samorządowe, stowarzyszenia, szkoły, koła i inne.

Działania własne edukacyjno-promocyjne nadleśnictwa:

- a) współorganizacja „Piknik rodzinny nad jeziorem Trzebin”,
- b) współorganizacja „Dożynki Powiatowo-Gminne na stadionie miejskim w Człopie”,
- c) akcja #sadziMY, sadzenie – odnowienie powierzchni leśnej przy współudziale lokalnej społeczności,
- d) akcja cykliczna honorowego krwiodawstwa poprzez co trzymiesięczny udział mobilnego krwiobusa (RCKiK Szczecin) pod siedzibą Nadleśnictwa Człopa,
- e) akcja „Choinka od Leśnika”,
- f) promocja żywności pochodzenia leśnego „Dobre z lasu”,
- g) wydawanie sadzonek podczas akcji „sadzanka od leśnika”.

Realizację przeprowadzonych zajęć z edukacji leśnej w Nadleśnictwie Człopa przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie nr 37

Zestawienie zajęć z edukacji leśnej zrealizowane przez Nadleśnictwo Człopa wraz z frekwencją w latach 2015-2023

Zajęcia z edukacji leśnej zrealizowane przez Nadleśnictwo Człopa wraz frekwencja w latach 2015-2023			
Lp.	Rok	Liczba wszystkich zajęć w danym roku (ogółem)	Liczba uczestników
1	2015	28	1687
2	2016	18	715
3	2017	14	756

4	2018	15	630
5	2019	9	892
6	2020	2	50
7	2021	14	428
8	2022	16	562
9	2023	11	310
10	2024	10	3005
Razem		137	9035

Dodatkowo na przełomie lat 2015-2024 odbyły się liczne festyny w których nadleśnictwo czynnie brało udział pogłębiając wiedzę leśną wśród najmłodszych jak i również starszej społeczności.

Warto tu wspomnieć, że rok 2020 dla nadleśnictwa oraz lokalnej społeczności okazał się ciężki i zbyt mało atrakcyjny z uwagi na trwającą w tym czasie pandemię. Wówczas liczba odbytych zajęć była znikoma z uwagi na panujące obostrzenia. Jednakże w późniejszych latach nadleśnictwo znów chętnie powróciło do prowadzenia zajęć z czego jesteśmy bardzo dumni, że dzieci, młodzież a nawet starsza społeczność cieszy się tak dużym zainteresowaniem edukacją leśną, odkrywaniem tego co jest naprawdę piękne czyli naszej przyrody.

7.2 Omówienie wykonania zadań wynikających z zatwierdzonych Planów Ochrony

Obszary Natura 2000: OSO „Lasy Puszczy nad Drawą” oraz OZW „Uroczyska Puszczy Drawskiej”

W trakcie bieżącego okresu urzędzeniowego zostały ustanowione zadania ochronne dla obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 29 października 2021 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016) oraz obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej (Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046).

W trakcie 10-lecia Nadleśnictwo Człopa:

- a) brało udział w konsultacjach oraz opiniowało projekty zadań ochronnych dla ww. obszarów Natura 2000,
- b) odnotowało stałą obecność populacji wilka – gatunku priorytetowego Natura 2000,
- c) weryfikowało we współpracy ze specjalistami wybrane siedliska przyrodnicze.

8 Inwestycje zrealizowane w latach 2015-2024

Nadleśnictwo Człopa w latach 2015-2024 zrealizowało szereg inwestycji drogowych i kubaturowych oraz wzięło udział m.in. w projekcie unijnym pn. *„Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych”*.

W ramach inwestycji drogowych finansowanych ze środków własnych wykonano poniższe dojazdy pożarowe:

- a) W 2017 r. wybudowano odcinek dojazdu pożarowego nr 29 o długości 72 m wraz z przepustem w l-ctwie Raczyk za kwotę 124 812,18 zł.
- b) W 2018 r. zakończono IV etap budowy dojazdu pożarowego nr 34 w l-ctwie Przelewice. Długość dojazdu pożarowego wyniosła 2960 m i opiewała na kwotę 1 496 327,92 zł.
- c) W 2018 r. wybudowano dojazd pożarowy nr 3 w l-ctwie Brzeźniak o długości 1912 m za kwotę 1 295 249,69 zł.
- d) W 2023 r. wybudowano dojazd pożarowy nr 1 w l-ctwie Mokrzyca o długości 1641 m za kwotę 938 088,33 zł.
- e) W 2022 r. wykonano I etap budowy dojazdu pożarowego nr 23 - zjazd z drogi krajowej nr 22. W 2024 r. ukończono II etap budowy dojazdu pożarowego nr 23 w l-ctwie Mielęcín o długości 2317 m. Całość inwestycji opiewała na kwotę 1 232 409,87 zł.

W ramach inwestycji kubaturowych finansowanych ze środków własnych wybudowano poniższe, wolnostojące kancelarie leśnictw:

- a) W 2021 roku wybudowano samodzielną, pojedynczą kancelarię leśnictwa Zielony Stok w miejscowości Jaglice. Inwestycja opiewała na kwotę 315 791,73 zł.
- b) W 2022 r. posadowiono podwójną kancelarię dla leśnictw Wołowe Lasy, Mokrzyca w miejscowości Wołowe Lasy. Inwestycja wyniosła 756 276,58 zł.

W ramach realizacji projektu *„Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych”* koordynowanego przez CKPŚ, finansowanego częściowo ze środków zewnętrznych w 2021 r. Nadleśnictwo Człopa wykonało inwestycję pn. *„Renowacja założeń małej retencji – Rynna Grodzisko”*. W ramach inwestycji powstało 6 obiektów – 5 grobli ziemnych z mnichami i przelewami kamiennymi oraz 1 grobla ziemna z mnichem i brodem. Całość inwestycji wyniosła: 924 675,93 zł. Refundacja ze środków zewnętrznych wyniosła 765 336,63 zł. Pozostałą część inwestycji Nadleśnictwo finansowało ze środków własnych.

Ponadto w 2018 r. wykonano inwestycję polegającą na posadowieniu podziemnego zbiornika ppoż w I-ctwie Mokrzyca. Inwestycja finansowana była ze środków własnych i opiewała na kwotę 84 074,21 zł.

W 2021 r. Nadleśnictwo wzięło udział w projekcie rozwojowym pn. *„Termomodernizacja Budynków PGL LP”*, w ramach którego wykonano modernizację systemu grzewczego w siedzibie Nadleśnictwa Człopa, polegającą na montażu gruntowej pompy ciepła wraz z przebudową instalacji centralnego ogrzewania, posadowieniu mikroinstalacji fotowoltaicznej na gruncie przy budynku biurowym Nadleśnictwa oraz wymianie klimatyzatorów na energooszczędne z funkcją grzania i chłodzenia. Inwestycja opiewała na kwotę 545 321,20 zł i była częściowa finansowana z funduszu leśnego. Kwota refundacji wyniosła 353 885,63 zł. Pozostałą część inwestycji Nadleśnictwo finansowało ze środków własnych.

W 2024 r. Nadleśnictwo zrealizowało inwestycje polegające m.in. na modernizacji PCW nr 20 w I-ctwie Jaglice za kwotę 321 600,15 zł, wykonaniu ścieżki edukacyjnej przy siedzibie Nadleśnictwa Człopa za kwotę 70 364,50 zł, przebudowie parkingu przy siedzibie Nadleśnictwa Człopa za kwotę 347 673,01 zł,

dostosowaniu siedziby Nadleśnictwa do potrzeb osób niepełnosprawnych za kwotę 158 223,57 zł oraz zakupu nowego samochodu patrolowo-gaśniczego za kwotę 219 696,17 zł. Nadleśnictwo jest także w trakcie opracowania dokumentacji projektowej dotyczącej „Budowy dojazdu pożarowego nr 27 w I-ctwie Zielony Stok” oraz „Modernizacji systemu nawodnienia na szkółce leśnej w I-ctwie Dżicza”.

9 Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Zestawienie nr 38

Tabela XIII porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu Nadleśnictwa Człopa

Lp.	Wskaźnik	jedn.	Stan na:				
			01.01.1983	01.01.1995	01.01.2005	01.01.2015	01.01.2025
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	19 731,08	17 115,98	17 918,58	18 001,01	17 975,00
2.	Zasoby mączszości	m ³	2 813 267	3 183 905	4 811 440	5 182 000	5 193 000
3.	Przeciętna zasobność na 1ha w klasach i podklasach wieku:						
	Ila	m ³	56	98	135	133	126
	Ilb	m ³	133	159	257	226	222
	IIla	m ³	180	214	294	314	270
	IIlb	m ³	211	241	359	350	347
	IVa	m ³	246	261	360	390	357
	IVb	m ³	239	279	387	397	413
	Va	m ³	236	290	400	407	410
	Vb	m ³	255	292	400	422	440
	VI	m ³	258	302	402	435	457
	VII i starsze	m ³	272	301	414	439	471
	Klasa Odnowienia	m ³	133	209	300	304	364
	Klasa do Odnowienia	m ³	235	283	251	308	371
4.	Przeciętna zasobność na 1ha (powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	143	186	268	288	289
5.	Przeciętny wiek	lat	49	50	54	57	59
6.	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	b.d.	6,20	7,54	7,52	7,13
7.	Przeciętna mączszość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,17	1,54	1,94	2,93	3,73
8.	Przeciętna mączszość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,29	1,46	2,12	3,29	4,15
9.	Uzyskany w ub. okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1ha	m ³	b.d.	7,30	12,26	8,22	7,96

Porównanie zasobów miąższości drzewostanów oraz przeciętnej zasobności na 1 ha powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej w czterech kolejnych dziesięcioleciach wskazuje na ciągłą tendencję wzrostową. W ostatnim okresie gospodarczym nastąpił przyrost zapasu o około 11 tys. m³ jak również wzrost przeciętnej zasobności na 1 ha z 288 m³ do 289 m³. Zmiany zasobów miąższościowych minionego dziesięciolecia odzwierciedla również porównanie uzyskanego użytecznego bieżącego przyrostu drzewostanów na 1 ha (7,96 m³) do spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu tablicowego drzewostanów (7,13 m³).

Powierzchnia gruntów leśnych zmalała w minionym dziesięcioleciu o 26 ha, przyczyną tego stanu rzeczy jest przekazanie gruntów Nadleśnictwu Trzcianka.

Analizując zestawienie przeciętnego wieku w poszczególnych okresach należy zauważyć wyraźną tendencję postarzania drzewostanów. Aktualnie wyliczony przeciętny wiek wynosi 59 lat. Realizując projektowany rozmiar powierzchniowo miąższościowy cięć rębnych powinniśmy zatrzymać, bądź spowolnić proces wzrostu przeciętnego wieku drzewostanów.

Podsumowując, należy stwierdzić, że wskaźniki obrazujące stan lasu i zasobów drzewnych w Nadleśnictwie Człopa osiągnęły wzrost w stosunku do wartości z początku dziesięciolecia. Obecny stan lasu, osiągnięte wyniki, w tym ekonomiczne pozwalają postawić tezę, że nadleśnictwo prowadziło właściwą politykę planistyczną i we właściwy sposób realizowało jej założenia w minionym dziesięcioleciu.

Nadleśniczy
Nadleśnictwa Człopa

Elektronicznie
podpisany przez
Maciej Młynarczyk;
Nadleśnictwo Człopa

**2. KOREFERAT DO ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄ-
ZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU OPRA-
COWANEJ PRZEZ NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA CZŁOPA**

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W PILE

**PLAN URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA CZŁOPA**

na okres 1.01.2025 r. – 31.12.2034 r.

**KOREFERAT TAXUS UL
WYKONAWCY**

**do „Analizy gospodarki leśnej za okres
obowiązywania dotychczasowego planu
urządzenia lasu”**

TAXUS • UL
WARSZAWA 2025

KOREFERAT

Koreferat do Analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu został napisany zgodnie z wytycznymi zapisanymi w ZARZĄDZENIU NR 83 DGLP z dnia 23 listopada 2012 r. w sprawie korekty Instrukcji Urządzania Lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. (znak sprawy: ZU-042-01-81/2012).

Podstawę analizy gospodarczej w minionym okresie stanowi Plan Urządzenia Lasu sporządzony na lata 2015-2024 dla Nadleśnictwa Człopa, zatwierdzony przez Ministra Środowiska w dniu 14 maja 2015 r. (DLP-I-611-30/18262/15/ŁP) a także:

- dane inwentaryzacyjne do Projektu Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034;
- dane zawarte w referacie Nadleśniczego Nadleśnictwa Człopa sporządzonego na Naradę Techniczno-Gospodarczą.

ZMIANY W STANIE POSIADANIA WG KATEGORII GRUNTU Z WYJAŚNIENIEM PRZYCZYN TYCH ZMIAN

Stan na	Grunty leśne				Grunty zadrzewione i zakrzewione	Grunty nieleśne (bez gr. zakrz. i zadrz.)	Ogółem
	Grunty zalesione	Grunty niezalesione	Gr. związane z gosp. leśną	Razem lasy			
	Powierzchnia (ha)						
1	2	3	4	5	6	7	8
1.01.2015	17 822.1958	178.6463	586.0759	18 586.9180	13.2045	706.5184	19 306.6409
1.01.2025	17 723.7362	251.2722	564.5541	18 539.5625	10.9722	643.6841	19 194.2188
Różnica	-98.4596	+72.6259	-21.5218	-47.3555	-2.2323	-62.8343	-112.4221

Według rejestru geodezyjnego powierzchnia Nadleśnictwa Człopa wynosi **19 194.2188 ha** i jest zgodna z powierzchnią wykazaną przez Nadleśnictwo.

W Nadleśnictwie Człopa powierzchnia gruntów ogółem zmniejszyła się o **112.4221 ha**.

Według danych inwentaryzacyjnych powierzchnia gruntów leśnych zmniejszyła się o **47.3555 ha**.

W grupie gruntów leśnych zaszły następujące zmiany:

- powierzchnia gruntów leśnych zalesionych zmniejszyła się o **98.4596 ha**, głównie w wyniku przekazania gruntów leżących w województwie wielkopolskim Nadleśnictwu Trzcianka w 2016 r., jak również nabycia gruntów w trybie art. 37 Ustawy o Lasach;
- powierzchnia gruntów niezalesionych zwiększyła się o **72.6259 ha**, z powodu większej powierzchni gruntów do odnowienia (wzrost o 27%);
- powierzchnia gruntów związanych z gospodarką leśną zmniejszyła się o **21.5218 ha**, głównie w kategorii linii podziału powierzchniowego oraz dróg leśnych (w wyniku weryfikacji tych obiektów w terenie oraz w przypadku dróg - przejęcia danych z DSD).

Oprócz przyczyn wymienionych w referacie Nadleśniczego (zakupy, zamiany, przekazania, sprzedaże), na zmiany w poszczególnych kategoriach użytków wpłynęły zamiany użytków nieleśnych na użytek leśny, które ujmuje projekt PUL. Zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia dla Nadleśnictwa Człopa, w ramach prac inwentaryzacyjnych Wykonawca sporządził oraz uzgodnił z Nadleśnictwem wykaz rozbieżności pomiędzy danymi ewidencyjnymi użytków gruntowych a stanem na gruncie, który został ostatecznie zatwierdzony przez Nadleśniczego w dniu 18.07.2024 r. Z podsumowania tego raportu wynika, iż na powierzchni **37.9201 ha** gruntów stwierdzono odmienny sposób zagospodarowania niż jest zapisany w ewidencji gruntów.

KOREFERAT

Użytek wg ewidencji	Stwierdzony na gruncie sposób zagospodarowania							
	Grunty leśne zalesione	Grunty leśne niezalesione	Grunty związane z gospodarką leśną			Ogółem		
			D-STAN	SUKCESJA	DROGI L		LINIE	URZ WOD
			Powierzchnia (ha)					
1	2	3	4	5	6	7		
Lz	2.1023					2.1023		
Lzr-Ps	1.5278					1.5278		
Ł	0.8300					0.8300		
N	27.3800		0.0300	0.0700	0.5000	27.9800		
Ps	0.7600					0.7600		
R	3.9500	0.7500	0.0200			4.7200		
Ogółem	36.5501	0.7500	0.0500	0.0700	0.5000	37.9201		

Do szczegółowego opisu zmian w stanie posiadania Wykonawca nie wnosi uwag.

PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH ZA UBIEGŁE DZIESIĘCIOLECIE Z ICH WYKONANIEM.

Analizę użytkowania zasobów drzewnych wykonano w oparciu o sprawozdania roczne z lat 2015-2024.

UŻYTKOWANIE RĘBNE

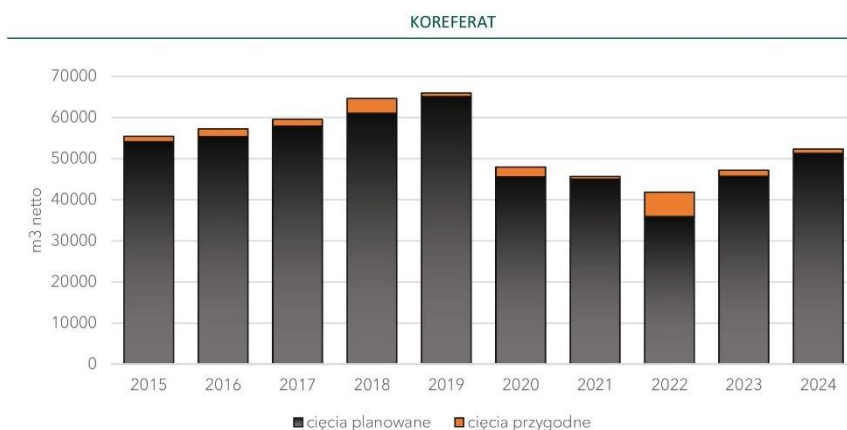
Nadleśnictwo właściwie stosowało nawroty i następstwo cięć zgodnie z zasadami ładu czasowo-przestrzennego. W trakcie prac urządzeniowych nie stwierdzono zrębów o powierzchniach przekraczających dopuszczalne normy. Nie stwierdzono również przypadków zastosowania zbyt krótkich nawrotów cięć, w przypadku rębni złożonych nie stwierdzono także nieuzasadnionego wydłużenia nawrotu cięć.

Wykonanie w ubiegłym okresie gospodarczym zaprojektowanych użytków rębnych wg rodzajów rębni przedstawiają się następująco:

Użytki	Nadleśnictwo		% planu
	Plan	Wykonanie	
	m³ powierzchnia ha		
1	2	3	4
Rębnie zupełne	262402.00	265451.76	101.2
	917.86	916.92	99.9
Rębnie złożone	302338.00	251322.61	83.1
	1608.41	1588.66	98.8
Niezaliczone na etat pow.	1246.00	3439.29	276.0
Przygodne rębne	-	17695.82	-
Ogółem użytki rębne	565986.00	537909.48	95.0
	2526.27	2505.58	99.2

Udział użytków przygodnych w użytkowaniu rębnym wyniósł 3.3%.

Wykonanie zaplanowanego użytkowania rębnoego wg cięć przedstawia poniższy wykres.

W analizowanym okresie Nadleśnictwo pozyskiwało przeciętnie 53 764,989 m³ użytków rębnych netto rocznie. Wydajność wyniosła 215 m³/ha, wobec planowanej 224 m³/ha.

Największe pozyskanie użytków rębnych miało miejsce w roku 2019 roku i wyniosło 65 945,59 m³. Stanowiło ono 12,27% pozyskania. Najmniejsze pozyskanie użytków rębnych zostało odnotowane w 2022 roku i wyniosło ono 41 829,89 m³, czego powodem było konieczność wycofania części zaplanowanych cięć, z powodu wykonania zrębów kłeskowych w Leśnictwie Jagolice oraz Zamkowy Las oraz pozyskania przygodnych użytków przedrębnych, które powstały w wyniku wiatrów wywalających.

Udział użytków przygodnych w wykonaniu użytkowania rębego wyniósł **3,88%**. Największe masy użytków rębnych przygodnych były pozyskiwane w latach: 2022, 2018 oraz 2020, co wiązało się z usuwaniem skutków niekorzystanego działania czynników biotycznych i abiotycznych.

Etat cięć użytków rębnych w Nadleśnictwie zrealizowano:

pod względem powierzchniowym w 99,18%

pod względem miąższościowym w 94,99%

Uzasadnienie realizacji etatu zarówno w rozmiarze powierzchniowym, jak i miąższościowym, zostało przedstawione w Referacie Nadleśniczego w sposób wyczerpujący.

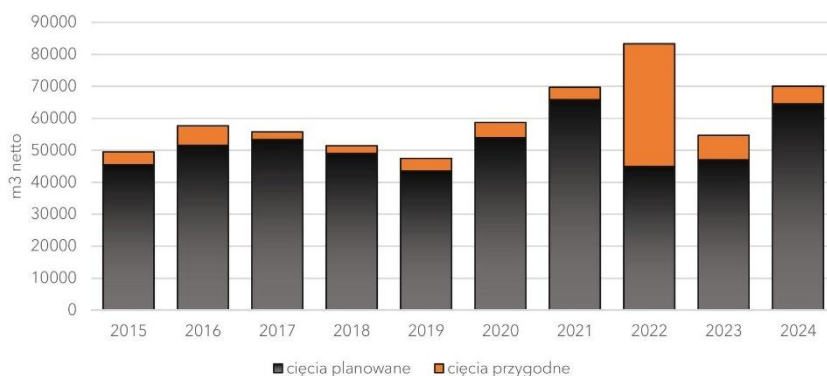
Wykonawca do tej części nie wnosi uwag.

UŻYTKOWANIE PRZEDRĘBNE

Wykonane cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach Nadleśnictwa prowadziły do utrzymania i poprawy stabilności drzewostanów i sprawności siedlisk, a także uzyskania możliwie najwyższej produkcji surowca drzewnego dobrej jakości, przy zachowaniu naturalnej różnorodności biologicznej lasu i jego pozaprodukcyjnych funkcji. W lasach ochronnych cięcia pielęgnacyjne prowadzono z uwzględnieniem zadań wynikających z roli pełnionej przez poszczególne drzewostany. W trakcie taksacji nie stwierdzono konieczności wykonania zabiegów przedrębnych dwunawrotowych, nie zarejestrowano przypadków zbyt dużej intensywności cięć, która doprowadziłaby do powstania szkód od okiści czy wiatrów.

W grupie drzewostanów przedrębnych - drzewostany o zagęszczeniu dużym, bardzo dużym oraz nadmiernym o wysokiej dynamice przyrostowej zinwentaryzowano na powierzchni 2 236,74 ha, co stanowi **19,96%** tych drzewostanów.

KOREFERAT

Intensywność cięć w poprzednim dziesięcioleciu wyniosła 52.15 m³/ha, przy planowanej 48 m³/ha.

Największy rozmiar użytkowania przedrębego został wykonany w roku 2022 i wynosił 83 340.54 m³ netto, z czego 38 344.97 m³ stanowiły użytki przygodne, co wynikało z konieczności uprzętnienia powierzchni po wiatrach wywalających.

Ogólnie w dziesięcioleciu udział użytków przygodnych w wykonaniu użytkowania przedrębego wyniósł **13.20%**.

Ogółem etat cięć użytków przedrębnych w Nadleśnictwie zrealizowano:
pod względem powierzchniowym w 97.73%
pod względem miąższościowym w 100.00%

Ogółem etat cięć użytków głównych w Nadleśnictwie zrealizowano:
pod względem powierzchniowym w 97.98%
pod względem miąższościowym w 97.57%

Uzasadnienie realizacji etatu zarówno w rozmiarze powierzchniowym, jak i miąższościowym, zostało przedstawione w Referacie Nadleśniczego w sposób wyczerpujący.

Wykonawca do tej części nie wnosi uwag.

HODOWLA LASU

Planowane zadania z zakresu hodowli lasu

Rozmiar prac odnowieniowych i pielęgnacyjnych w Nadleśnictwie omówiono w sposób wyczerpujący w referacie Nadleśniczego i odzwierciedla wykonanie zadań zgodnie z potrzebami drzewostanów. Należy stwierdzić, że wielkość wykonania znacznej części prac hodowlanych jest uzależniona od stopnia realizacji planu cięć rębnych. W trakcie inwentaryzacji stwierdzono właściwe wykonanie hodowlanych, a więc dobór gatunków do siedlisk, urozmaicenie gatunkowe zakładanych upraw, wykorzystanie odnowień naturalnych i uwzględnienie mikrosiedlisk.

Rodzaj czynności	Nadleśnictwo		% planu
	Plan	Wykonanie	
	powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
Odnowienie zrębów, z ubiegłego okresu i zrębów bieżących	890.86	839.97	94.29
Zalesienia	17.62	17.62	100.00
Odnowienia po rębniach złożonych	510.03	533.11	104.53
Podsadzenia	233.13	195.49	83.85
Dolesienia luk	3.56	12.59	353.65
Poprawki i uzupełnienia	212.78	75.90	35.67

KOREFERAT

Rodzaj czynności	Nadleśnictwo		% planu
	Plan	Wykonanie	
	powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
Wprowadzanie podszytów	12.80	12.80	100.00
Pielęgnacja gleby	556.23	1813.97	326.12
Pielęgnacja upraw - CW	540.76	1334.28	246.74
Pielęgnacja młodników CP	1 922.61	2091.35	108.78
Melioracje agrotechniczne	1 837.84	1702.30	92.63

W mijającym dziesięcioleciu odnowiono wszystkie zręby zaległe. Procent wykonania planu z odnowienia zrębów bieżących, a także odnowienia po rębniach złożonych był uzależniony od stopnia wykonania cięć rębnych. Na pojawiające się potrzeby działań hodowlanych nieprzewidzianych w planie kadra nadleśnictwa reagowała w sposób bieżący (np. zalesienia, wprowadzanie podszytów). Niepełne wykonanie planu poprawek i uzupełnień wynikało z schematycznego planowania tych zabiegów w poprzednim planie. Podczas inwentaryzacji nie stwierdzono zaniedbań w tym obszarze działań hodowlanych. Znaczące przekroczenie planu pielęgnacji gleby oraz upraw (CW) oraz dolesienie luk wynikało z stwierdzonych potrzeb na gruncie (w przypadku dolesienia luk – konieczności zagospodarowania drzewostanów pokłęskowych).

**Na koniec 2024 roku nie zainwentaryzowano halizn.
Płazowiny opisano na powierzchni 1.04 ha.**

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Zinwentaryzowano 746.90 ha upraw i młodników I a klasy wieku na powierzchniach otwartych. Wykonane w mijającym dziesięcioleciu odnowienia i zalesienia są dobrej i bardzo dobrej jakości, a 100% z nich charakteryzuje się zadrzewieniem na poziomie 0.9-1.0.

W poprzednim dziesięcioleciu uprawy o zadrzewieniu 0.9-1.0 stanowiły 99.68% powierzchni I a podklasy wieku. Uprawy i młodniki zgodne ze składem odnowieniowym stanowią 99.75% powierzchni drzewostanów w I a podklasie wieku. Nie zinwentaryzowano upraw niezgodnych ze składem odnowieniowym, w poprzednim okresie gospodarczym również ich nie odnotowano. Nie zinwentaryzowano upraw przepadłych.

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Uprawy podokapowe występują na łącznej powierzchni manipulacyjnej 1 933.49 ha, z czego w drzewostanach KO (1 108.42 ha) z przeciętnym zadrzewieniem 0.50 i jakością hodowlaną 12 oraz w drzewostanach KDO (20,68 ha) z przeciętnym zadrzewieniem 0.17 i jakością 22.

Uprawy i młodniki po rębniach złożonych zajmują powierzchnię 804.39 ha z przeciętnym zadrzewieniem 0.93 i jakością 12.

Odnowienia naturalne podokapowe

Na terenie Nadleśnictwa Człopa młode pokolenie podokapowe z odnowienia naturalnego zajmuje powierzchnię 287.88 ha, z czego 251.70 ha stanowi podrost o charakterze IIP, 34.75 ha stanowi podrost oraz 1.43 ha nalot. Spośród zinwentaryzowanych gatunków największy udział stanowiło naturalne odnowienie buka – 64.97%, później świerka – 13.65%, jaworu – 8.69%, klonu – 4.42%, dębu bezszypułkowego – 3.01%, brzozy – 2.26%, sosny – 1.12%, pozostałe odnowienie (1.52%) stanowią gatunki: dąb szypułkowy, lipa, olsza, grab, dąb czerwony i akacja.

Uprawy z odnowienia naturalnego

W referacie Nadleśniczego powierzchnia uznanych upraw z odnowienia naturalnego wynosi 50.94 ha, przy powierzchni zredukowanej 10.74 ha i jest to wartość zbliżona do powierzchni w inwentaryzacji.

KOREFERAT

Zinwentaryzowana w trakcie prac taksacyjnych powierzchnia upraw z odnowienia naturalnego lub ze znaczącym udziałem gatunków z odnowienia naturalnego jest zgodna z powierzchnią wskazaną przez Nadleśnictwo. Gatunkiem odnawiającym się naturalnie w warunkach Nadleśnictwa jest sosna oraz brzoza.

Nasiennictwo i selekcja

Ilość i lokalizacja bazy nasiennej są zgodne z rejestrem prowadzonym przez Biuro Nasiennictwa Leśnego oraz „Programem zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035” (zarządzenie nr 16 z 27 kwietnia 2011 r. Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych). Różnice w powierzchniach wynikają z działalności gospodarczej (cięcia rębne w gospodarczych drzewostanach nasiennych), zmian granic wydzieleń oraz z nowego rozliczenia powierzchni względem ewidencji. W przypadku Wyłączonego Drzewostanu Nasiennego oraz drzewostanów zachowawczych powierzchnia zapisana w rejestrze BNL została zachowana w PUL.

Obiekty nasienne w Nadleśnictwie to:

Wyłączone Drzewostany Nasienne – 4 szt. na powierzchni 17.08 ha;

Drzewostany zachowawcze – 2 szt. na powierzchni 6.49 ha;

Gospodarcze Drzewostany Nasienne (GDN) – 21 szt. (zlokalizowanych w 25 szt. wydzieleń) na łącznej powierzchni 116.81 ha;

Źródła nasion – 3 obiekty;

Drzewa doborowe – 9 obiektów;

Bloki upraw pochodnych i uprawy pochodne:

Bloki upraw pochodnych – 6 szt. na łącznej powierzchni 242.39 ha;

Uprawy pochodne w blokach – 158.20 ha

Uprawy pochodne poza blokami – 15 szt. na łącznej powierzchni 45.96 ha.

Uprawy zachowawcze – 4 szt. na łącznej powierzchni 8.45 ha.

Wykonawca nie wnosi uwag do części analizy.

OCHRONA PRZYRODY

Podstawę do prowadzenia działań w zakresie ochrony przyrody stanowiły zapisy obowiązującego Programu Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Człopa. W zasięgu gruntów Nadleśnictwa Człopa wyznaczono dwa obszary Natura 2000, w tym:

- Jeden objęty ochroną w ramach Dyrektywy Siedliskowej – Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOO): Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046;
- Jeden objęty ochroną w ramach Dyrektywy Ptasiej – Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO): Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016.

Obszar PLH320046 posiada obowiązujący Plan Zadań Ochronnych ustanowiony na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046 (Dz. Urz. Woj. z 2022, poz. 5136). Obowiązujący Plan Zadań Ochronnych określa 20 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Na gruntach Nadleśnictwa Człopa stwierdzono 15 typów siedlisk przyrodniczych, z czego dwa o znaczeniu priorytetowym. Powierzchnia poszczególnych siedlisk przyrodniczych oraz klasyfikacja niektórych ich płatów uległa zmianie ze względu na aktualizację przeprowadzoną na podstawie wykonanej w 2023 weryfikacji siedlisk przyrodniczych, zrealizowanej przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Prace objęte swym zasięgiem również grunty nadleśnictwa poza granicami obszaru chronionego. Wśród gatunków roślin i zwierząt znajdujących się w obowiązującym Planie Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczyska Puszczy Drawskiej ujęto 26 gatunków, z czego na gruntach Nadleśnictwa Człopa podano 9 gatunków.

KOREFERAT

Obszar Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 posiada obowiązujący Plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 29 października 2021 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 (Zacho. 2021 Poz. 4596). Obowiązujący Plan zadań ochronnych w zasięgu Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 wskazuje na występowanie 31 gatunków ptaków zakwalifikowanych jako przedmioty ochrony. Ilość gatunków, których występowanie potwierdzono na terenie Nadleśnictwa wzrosła z 8 do 22 gatunków. Wynika to z aktualizacji danych dla obszaru chronionego podczas prac nad projektem PZO, analizy danych przekazanych przez nadleśnictwo oraz przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Szczecinie.

W czasie obowiązującego Programu Ochrony Przyrody prowadzone były również rozwiązania proprzyrodnicze takie jak:

- **Ochrona siedlisk przyrodniczych.** Zarówno w obszarze Natura 2000 jak i poza obszarami Natura 2000.
- **Wyznaczanie ekosystemów referencyjnych.** Na terenie Nadleśnictwa Człopa na mocy Zarządzenia nr 5/2021 Dyrektora RDLP w Pile, z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie przeprowadzenia weryfikacji wyznaczenia lasów o szczególnych walorach przyrodniczych (High Conservation Value Forests HCVF) w nadleśnictwach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile, powołano ekosystemy referencyjne. Podczas prac urzędzeniowych utrzymano istniejące ekosystemy referencyjne, a ich powierzchnia wynosi 59,30 ha.
- **Wyznaczanie stref ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania ptaków chronionych.** Podczas mijającego okresu gospodarczego ustanowiono 5 stref ochrony (2 dla bielika, 1 dla iglicy małej, 1 dla bociana czarnego i 1 dla kani rudej), w 2024 r zaktualizowaną jedną z nich dla bielika.

W stosunku do pozostałych obszarów i obiektów wskazanych w Programie Ochrony Przyrody jako cenne, realizacja zaleceń wynikających z zapisów Programu Ochrony Przyrody zapewniła im właściwą ochronę. Teren Nadleśnictwa Człopa został objęty w 2022 roku Inwentaryzacją archeologiczno-historyczną wykonaną przez Stowarzyszenie Relicta, zgodnie z „Wytycznymi do inwentaryzacji archeologicznej w nadleśnictwach RDLP w Pile przed kolejnymi rewizjami planów urządzania lasu” (Decyzja nr 42 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile z czerwca 2018 roku). Zalecenia ochronne w stosunku do stanowisk archeologicznych zostały uwzględnione w projekcie PUL na lata 2023-2022.

W nawiązaniu do danych o środowisku przyrodniczym Nadleśnictwa Człopa pozyskanych podczas prowadzonych prac urzędzeniowych stwierdzono, iż ochrona cennych zasobów przyrody ożywionej i nieożywionej, kształtowanie stosunków wodnych (program MRN2), stref ekotonowych oraz granicy polno-leśnej na terenie Nadleśnictwa Człopa również przebiegały prawidłowo.

Mając na uwadze aktualny stan zachowania środowiska przyrodniczego Nadleśnictwa Człopa, opisany w oparciu o prowadzone prace urzędzeniowe stwierdzono, że realizacja zadań i zaleceń zawartych w Planie Urządzenia Lasu na lata 2015-2024 nie spowodowała znaczących, niekorzystnych zmian, przyczyniła się natomiast do utrzymania we właściwym stanie ochrony wszystkich cennych przyrodniczo obiektów i obszarów terenu Nadleśnictwa. Nie odnotowano przypadków negatywnego oddziaływania ustaleń Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000.

KOREFERAT

ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM POŻĄDANEGO STANU TYCH ZASOBÓW NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO
ZMIANY W TYPAH SIEDLISKOWYCH LASU

Porównanie powierzchni poszczególnych typów siedliskowych lasu w V i VI rewizji urzędowania lasu przedstawia poniższe zestawienie (powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona).

TSL	Stan na 01.01.2015		Stan na 01.01.2025		Różnica [ha]	Różnica [%]
	powierzchnia [ha] / udział [%]					
1	2	3	4	5	6	7
Bs	2.67	0.01	1.82	0.01	-0.85	0.00
Bśw	6 158.68	34.21	6 071.07	33.78	-87.61	-0.44
Bb	1.67	0.01	6.03	0.03	4.36	0.02
BMśw	8 055.28	44.75	8 006.38	44.54	-48.90	-0.21
BMw	9.41	0.05	8.33	0.05	-1.08	-0.01
BMb	19.00	0.11	14.07	0.08	-4.93	-0.03
LMśw	3 067.88	17.04	3 141.36	17.48	73.48	0.43
LMw	23.03	0.13	23.86	0.13	0.83	0.00
LMb	27.22	0.15	34.93	0.19	7.71	0.04
Lśw	504.22	2.80	537.03	2.99	32.81	0.19
Lw	15.60	0.09	11.41	0.06	-4.19	-0.02
Ol	20.51	0.11	29.16	0.16	8.65	0.05
OlJ	95.68	0.53	89.55	0.50	-6.13	-0.03
Razem	18 000.85	100	17 975.00	100	-25.85	

Udział procentowy poszczególnych typów siedliskowych pomiędzy poprzednim a obecnym okresem gospodarczym nie wykazuje dużych zmian. Zmiany te nie przekraczają 0.44% w obrębie danego TSL. Największa zmiana na plus wystąpiła w typie siedliskowym lasu mieszanego świeżego (LMśw) - wzrost o 73.48 ha. Największa zmiana na minus wystąpiła w typie siedliskowym - boru świeżego (Bśw) - spadek o 87.61 ha. Największą tendencję wzrostową wykazuje typ siedliskowy: LMśw - z 17.04% do 17.48%, zaś spadkową bór świeży (Bśw) - z 34.21% do 33.78% oraz bór mieszany świeży (BMśw) - z 44,75% do 44,54%.

ZMIANY W DRZEWOSTANACH

Zmiany powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących

W Nadleśnictwie Człopa gatunkiem występującym w najszerszym spektrum siedliskowych była i jest sosna. Dominuje ona na siedliskach: Bs, Bśw, BMśw, BMw, LMśw, LMw oraz Lśw. Na siedliskach Bb panuje brzoza. Na siedlisku BMb panuje brzoza omszona. Na siedlisku Ol, OlJ, Lmb i Lw panuje olsza.

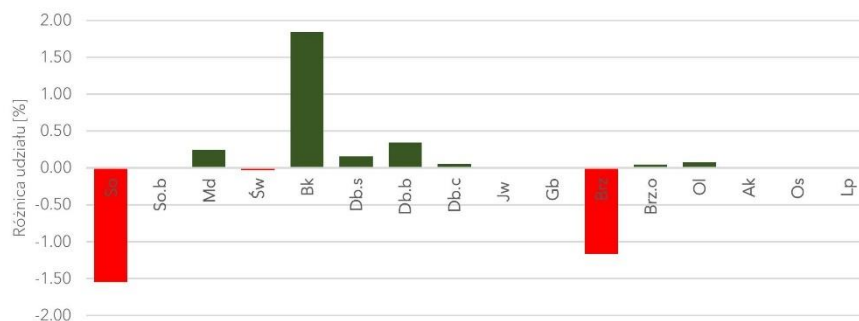
Gatunek	Nadleśnictwo Człopa				+ / -	
	stan na 01.01.2015		stan na 01.01.2025			
	Powierzchnia [ha] / Udział [%]				ha / %	
1	2	3	4	5	6	7
So	16 582.83	93.05	16 216.92	91.50	-365.91	-1.55
So. b	1.20	0.01			-1.20	-0.01
Md	227.76	1.28	269.17	1.52	41.41	0.24
Św	42.92	0.24	38.02	0.21	-4.90	-0.03
Bk	266.40	1.49	590.42	3.33	324.02	1.84
Db.s	86.85	0.49	113.77	0.64	26.92	0.15
Db.b	111.18	0.62	171.04	0.97	59.86	0.34
Db.c	5.01	0.03	13.34	0.08	8.33	0.05
Jw	0.68	0.00	0.6	0.00	-0.08	0.00
Gb		0.00	1.01	0.01	1.01	0.01
Brz	338.99	1.90	131.08	0.74	-207.91	-1.16
Brz.o	5.62	0.03	13.18	0.07	7.56	0.04
Ol	148.23	0.83	160.59	0.91	12.36	0.07
Ak	1.19	0.01	0.57	0.00	-0.62	0.00
Os	3.35	0.02	2.17	0.01	-1.18	-0.01
Lp			1.85	0.01	1.85	0.01
Ogółem	17 822.21	100	17 723.73	100	-98.48	

Analizując dane pomiędzy obecnym a poprzednim okresem gospodarczym zmniejszeniu uległa powierzchnia leśna zalesiona o 98.48 ha. Wyraźny spadek w udziale

KOREFERAT

powierzchniowym gatunku panującego charakteryzuje sosnę, bo o 1.55% (365,91 ha) oraz brzoze o 1.16% (207.91 ha). Zaś największy wzrost powierzchni można zauważyć w drzewostanach z dominującym bukiem, o 1.84% (324.02 ha). Wzrosła również powierzchnia drzewostanów z gatunkiem głównym dębu bezszypułkowego o 59.86 ha (0.34%) oraz modrzewiem o 41.41 ha (0.24%). Zauważyć należy, iż w nowej rewizji jako gatunek panujący pojawiła się lipa na powierzchni 1.85 ha (0.01%), zaś drzewostany z panującą sosną Banksa już nie występują.

Zmiany pomiędzy rewizjami PUL wynikają głównie z użytkowania rębego oraz prowadzonej gospodarki, jak również z przeprowadzonych prac taksacyjnych w tym korekt poddziałów. Pozostałe gatunki nie wykazały znaczących zmian.

Zmiany miąższości drzewostanów wg gatunków panujących

Gatunek	Nadleśnictwo Człopa				+ / -	
	stan na		stan na			
	01.01.2015		01.01.2025			
	Zapas [m³] / Udział [%]				m³ / %	
1	2	3	4	5	6	7
So	4924746	95.12	4902572	94.53	-22174	-0.59
So. b	375	0.01			-375	-0.01
Md	27425	0.53	55770	1.08	28345	0.55
Św	11118	0.21	11796	0.23	678	0.01
Bk	40610	0.78	78227	1.51	37617	0.72
Db.s	21895	0.42	24585	0.47	2690	0.05
Db.b	12517	0.24	21701	0.42	9184	0.18
Db.c	840	0.02	2555	0.05	1715	0.03
Jw	150	0.00	160	0.00	10	0.00
Gb		0.00	205	0.00	205	0.00
Brz	86908	1.68	27404	0.53	-59504	-1.15
Brz.o	759	0.01	1980	0.04	1221	0.02
Ol	49013	0.95	58150	1.12	9137	0.17
Ak	90	0.00	245	0.00	155	0.00
Os	1112	0.02	744	0.01	-368	-0.01
Lp			220	0.00	220	0.00
Ogółem	5177558	100	5186314	100	8756	

W stosunku do początku poprzedniego dziesięciolecia miąższość drzewostanów Nadleśnictwa zwiększyła się o 8 756 m³. Największy wzrost zasobów nastąpił w buku, modrzewiu, dębie bezszypułkowym oraz olszy, a największy spadek - w brzozie i sośnie.

KOREFERAT

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych i wielkości zasobów drzewnych na początku i końcu ubiegłego okresu gospodarczego

Kategoria	Nadleśnictwo Człopa					
	Stan na 01.01.2015 r.			Stan na 01.01.2025 r.		
	V rewizja UL		VI rewizja UL		Różnica	
	pow. [ha]	zapas [m ³]	pow. [ha]	zapas [m ³]	pow. [ha]	zapas [m ³]
1	2	3	4	5	6	7
Grunty leśne niezalesione						
plazowiny			1.04	60	1.04	60
			0.01	0.00	0.01	0.00
zręby	156.76	4017	225.41	5290	68.65	1273
	0.87	0.08	1.25	0.10	0.38	0.02
w prod. ubocznej	10.38		9.34	5	-1.04	5
	0.06		0.05	0.00	-0.01	0.00
pozostałe	11.50	318	15.48	834	3.98	516
	0.06	0.01	0.09	0.02	0.02	0.01
Grunty leśne niezal	178.64	4335	251.27	6189	72.63	1854
	0.99	0.08	1.40	0.12	0.41	0.04
Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
I a	1029.99	175	1057.20	1255	27.21	1080
	5.72	0.00	5.88	0.02	0.16	0.02
I b	1736.48	64835	1241.62	23280	-494.86	-41555
	9.65	1.25	6.91	0.45	-2.74	-0.80
II a	1528.71	203530	1954.84	246430	426.13	42900
	8.49	3.93	10.88	4.75	2.38	0.82
II b	994.54	224555	1622.92	359495	628.38	134940
	5.52	4.33	9.03	6.92	3.50	2.59
III a	2055.16	645865	968.16	261185	-1087.00	-384680
	11.42	12.46	5.39	5.03	-6.03	-7.43
III b	3072.92	1076725	2025.04	701890	-1047.88	-374835
	17.07	20.78	11.27	13.52	-5.81	-7.26
IV a	1895.32	739655	3021.29	1078025	1125.97	338370
	10.53	14.27	16.81	20.76	6.28	6.49
IV b	1209.67	480320	1380.15	569610	170.48	89290
	6.72	9.27	7.68	10.97	0.96	1.70
V a	1051.86	428540	1529.17	627095	477.31	198555
	5.84	8.27	8.51	12.08	2.66	3.81
V b	855.68	359865	640.41	281780	-215.27	-78085
	4.75	6.94	3.56	5.43	-1.19	-1.52
VI	1068.68	465020	779.50	355470	-289.18	-109550
	5.94	8.97	4.34	6.85	-1.60	-2.13
VII	180.41	79125	275.91	128775	95.50	49650
	1.00	1.53	1.53	2.48	0.53	0.95
VIII	37.20	16140	75.98	37480	38.78	21340
i starsze	0.21	0.31	0.42	0.72	-0.21	0.41
KO	1090.31	332025	1114.09	404285	23.78	72260
	6.06	6.41	6.20	7.79	0.14	1.38
KDO	15.28	4610	37.45	13860	22.17	9250
	0.08	0.09	0.21	0.27	0.12	0.18
Przestoje	X	56573	X	96399	X	39826
		1.09		1.86		0.76
Razem						
Grunty leśne zalesione	17822.21	5177558	17723.73	5186314	-98.48	8756.00
	99.01	99.92	98.60	99.88	-0.41	-0.04
Grunty leśne zales.	18000.85	5181893	17975.00	5192503	-25.85	10610
i niezales.	100	100	100	100		

W porównaniu z poprzednim okresem gospodarczym nastąpiło zwiększenie zapasu na powierzchni leśnej o 10 610 m³, na powierzchni leśnej zalesionej wartość ta wyniosła 8 756 m³.

W porównaniu do stanu na 01.01.2015 r. nastąpił wzrost powierzchni leśnej niezalesionej o 72.63 ha, zaś spadek powierzchni gruntów leśnych ogółem o 25.85 ha. Powierzchnia zrębów wzrosła o 0.38% powierzchni leśnej (68.65 ha). Zmianę struktury powierzchniowo-miąższościowej pomiędzy rewizjami przedstawia poniższe zestawienie. Zmiany udziałów w poszczególnych klasach wieku drzewostanów Nadleśnictwa Człopa pomiędzy poszczególnymi

KOREFERAT

okresami gospodarczymi wynikają z naturalnego przejścia drzewostanów do kolejnej podklasy wieku, a także są wynikiem prowadzonej gospodarki leśnej (pozyskanie, przebudowa). Zmiany powierzchni w poszczególnych podklasach wieku zostały zobrazowane na poniższym wykresie.

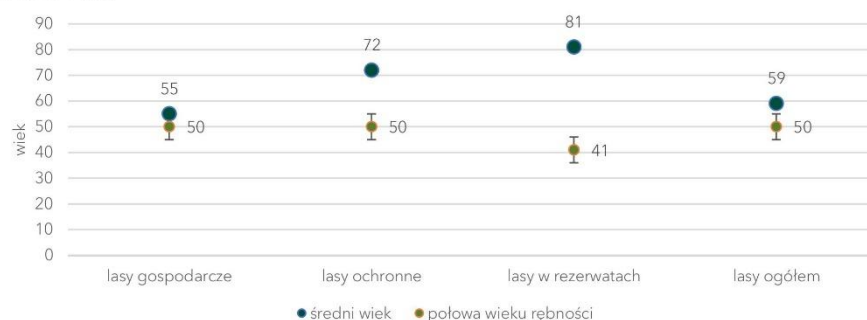

W Nadleśnictwie Człopa rozkład klas wieku zarówno pod względem powierzchni, jak i zapasu odbiega do układu normalnego. Zauważyć można dość duży odsetek drzewostanów w klasie odnowienia (6.29% powierzchni drzewostanów). Największą powierzchnię stanowią drzewostany w IVa podklasie wieku – 17.05%. Następna pod względem zajmowanej powierzchni jest IIIb podklasa wieku – 11.43%. Znaczącą powierzchnię zajmują także drzewostany w IIa klasie wieku, bo 11.03%. Pozostałe podklasy wieku nie zajmują więcej niż 10%. Zręby istniejące natomiast stanowią jedynie 1.25% powierzchni leśnej. Największy zapas zgromadzony jest w IVa podklasie wieku, który stanowi 20.76% zapasu na powierzchni leśnej. Proporcja planowanego użytkowania przedrębego i rębego przedstawiono w poniższej tabeli.

Kategoria	Etat na lata 2015-2024	Wykonanie za lata 2015-2024	Proponowany na okres 2025-2034
1	2	3	4
Użytki przedrębne	0.49	0.47	0.52
Użytki rębne	0.51	0.53	0.48

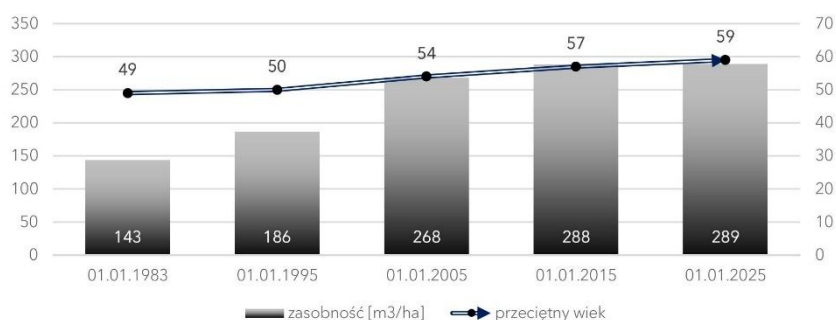
Na poniższym wykresie przedstawiono przecięty wiek drzewostanów w ramach funkcji lasu w Nadleśnictwie Człopa.

Przeciętny wiek drzewostanów w nadleśnictwie powinien wynosić ± 5 lat do połowy przeciętnego wieku rębności drzewostanów. W Nadleśnictwie Człopa przeciętny wiek drzewostanów wynosi 59 lat, jest więc wyższy od połowy przeciętnego wieku rębności wynoszącego 50 lat o 9 lat.

KOREFERAT

Zmiany zasobności oraz przeciętnego wieku drzewostanów na przestrzeni 40 lat obrazuje poniższy wykres.

Na przestrzeni 10 lat obserwujemy wzrost przeciętnej zasobności z 288 m³/ha na 289 m³/ha oraz niewielki wzrost przeciętnego wieku drzewostanów o dwa lata.

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię gruntów leśnych i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzenia lasu przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wskaźniki	Jedn.	Stan na 01.01.1983	Stan na 01.01.1995	Stan na 01.01.2005	Stan na 01.01.2015	Stan na 01.01.2025
1.	Powierzchnia leśna zal. i nie zal.	ha	19 731	17 116	17 919	18 001	17 975
2.	Zasoby miąższości	m³	2 813	3 184	4 811	5 182	5 193
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku						
	Ila	m³	56	98	135	133	126
	Ilb	m³	133	159	257	226	222
	IIla	m³	180	214	294	314	270
	IIlb	m³	211	241	359	350	347
	IVa	m³	246	261	360	390	357
	IVb	m³	239	279	387	397	413
	Va	m³	236	290	400	407	410
	Vb	m³	255	292	400	422	440
	VI	m³	258	302	402	435	457
	VII i starsze	m³	272	301	414	439	471
	KO	m³	133	209	300	304	364
	KDO	m³	235	283	251	308	371
	BP	m³	-	-	-	-	-
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezalesionej)	m³	143	186	268	288	289
5.	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	49	50	54	57	59
6.	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m³	b.d.	6.20	7.54	7.52	7.13
7.	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m³	1.17	1.54	1.94	2.93	3.73
8.	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m³	1.29	1.46	2.12	3.29	4.15
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów	m³	b.d.	7.30	12.26	8.22	7.96

Spodziewaną na koniec okresu gospodarczego wielkość zasobów drzewnych Nadleśnictwa Człopa obliczono poprzez odjęcie miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie u.l. od sumy miąższości grubizny na początku okresu i spodziewanego przyrostu miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu u.l. Dane te przedstawione są w tabeli.

KOREFERAT

Miąższość grubizny na początku okresu na gruntach zalesionych i niezalesionych	Spodziewany przyrost miąższości w okresie obowiązywania planu użytkowny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana miąższość grubizny na koniec okresu (1+2-3)	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu na gruntach zalesionych i niezalesionych
1	2	3	4	5
5 193 688	1 560 000	1 393 263	5 360 425	298

Wartość przyrostu użytkownego przyjęto taką jak w obecnym okresie gospodarczym, uwzględniając dane z WISL dla RDLP w Pile.

Na koniec okresu gospodarczego, przy całkowitym wykonaniu zadań gospodarczych, należy spodziewać się wzrostu miąższości Nadleśnictwa Człopa do poziomu 5 360 425 m³ brutto a zasobność wzrośnie do 298 m³/ha.

OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Wszystkie zagadnienia związane z infrastrukturą techniczną zostały omówione w referacie Nadleśniczego. **Wykonawca nie wnosi uwag.**

OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY LASU

Zagadnienia dotyczące ochrony lasu w zakresie: ogólnego stanu zdrowotnego lasu, zagrożenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych, prowadzenia zabiegów profilaktycznych, zostały omówione w opracowanej przez Nadleśnictwo „Analizie gospodarki przeszłej”. Ze względu na różne metody określania uszkodzeń dane z referatu i dane zebrane podczas inwentaryzacji na potrzeby PUL są trudno porównywalne.

Podczas inwentaryzacji rejestrowano główną przyczynę uszkodzeń drzewostanów, procent uszkodzenia oraz sprawcę (w przypadku owadów i grzybów). Poniżej przedstawiono tabelę obrazującą strukturę wszystkich zarejestrowanych uszkodzeń z podziałem na przyczynę i stopień.

Przyczyna uszkodzeń	I			II			III			Razem	
	10	20	R-m	30	40	R-m	50	60	R-m	11	12
GRZYBY	1959.82	2870.53	4830.35	1305.67	67.11	1372.78	7.99		7.99	6211.12	57.16
HUB-BRZ	4.15	2.62	6.77	0.97		0.97	0.92		0.92	8.66	0.08
HUB-KOR	767.45	1853.24	2620.69	1130.66	56.98	1187.64	7.07		7.07	3815.40	35.11
HUB-POS	41.03	44.41	85.44	0.73		0.73			0.00	86.17	0.79
HUB-SOS	1125.05	959.82	2084.87	173.31	9.04	182.35			0.00	2267.22	20.86
OSU-SOS	22.14		22.14			0.00			0.00	22.14	0.20
PEŁ-DEB		1.45	1.45			0.00			0.00	1.45	0.01
ZAM-DEB		8.99	8.99		1.09	1.09			0.00	10.08	0.09
KLIMAT	687.31	172.76	860.07	45.33	15.76	61.09	9.74	1.14	10.88	932.04	8.58
OWADY	12.98	3.99	16.97	2.61	0.72	3.33	4.68		4.68	24.98	0.23
KOR.DRU	3.42	2.02	5.44	1.19	0.72	1.91	4.68		4.68	12.03	0.11
KOR.OST	7.00		7.00			0.00			0.00	7.00	0.06
PRZ.GRA	2.56	1.97	4.53	1.42		1.42			0.00	5.95	0.05
POŻAR	2.39		2.39			0.00			0.00	2.39	0.02
WODNE	31.68	24.24	55.92	3.31		3.31			0.00	59.23	0.55
ZWIERZ	1455.81	1389.92	2845.73	597.20	127.38	724.58	66.59		66.59	3636.90	33.47
Razem	4149.99	4461.44	8611.43	1954.12	210.97	2165.09	89.00	1.14	90.14	10866.66	100.00
	38.19	41.06	79.25	17.98	1.94	19.92	0.82	0.01	0.83	100.00	

I - uszkodzenia nieistotne do 20%;

II - uszkodzenia istotne średnie od 21 do 40%;

III - uszkodzenia istotne silne > 40%.

Powierzchnia pododdziałów, w których zinwentaryzowano uszkodzenia w Nadleśnictwie Człopa wyniosła 10 866.66 ha. Największą powierzchnię wykazały uszkodzenia nieistotne, które opisano na powierzchni 8611.43 ha, co stanowi 79.25% wszystkich uszkodzeń.

KOREFERAT

Uszkodzenia istotne średnie oszacowano na powierzchni 2165.09 ha, co stanowi 19.92% wszystkich uszkodzeń. Uszkodzenia istotne silne wystąpiły na powierzchni 90.14 ha – 0.83%.

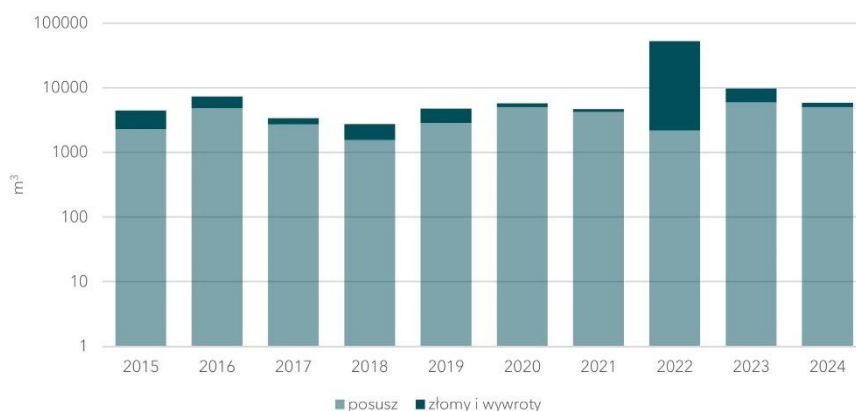
Największy odsetek uszkodzeń powodowany był przez grzyby i stanowił 57.16% powierzchni wszystkich uszkodzeń. Kolejnym, ważnym czynnikiem, który wpływa na pogorszenie kondycji drzewostanów są uszkodzenia od zwierzyny, które stanowiły 33.47% wszystkich uszkodzeń. Uszkodzenia powodowane przez klimat stanowią 8.58%, uszkodzenia wodne 0.55%, powodowane przez owady – 0.23% oraz od pożaru – 0.02%.

Uszkodzenia od grzybów były opisywane głównie w drzewostanach starszych klas wieku, gdzie widoczne zahubienie wskazywało na ten rodzaj patogenów.

Stan zdrowotny drzewostanów Nadleśnictwa należy uznać za dobry, zaś stan sanitarny utrzymywany na bardzo dobrym poziomie, Nadleśnictwo Człopa szybko reaguje na pojawiające się szkody czy pogorszenie stanu zdrowotnego, w szczególności szkody od suszy, co w konsekwencji prowadzi do wzmożonego rozwoju szkodników owadzych i zamierania drzewostanów oraz od huraganowych wiatrów, które w ostatnich latach coraz częściej pojawiają się w drzewostanach Nadleśnictwa.

Pojawiający się w drzewostanach posusz zasiedlony oraz wywroty i złomy są usuwane na bieżąco. W poprzednim dziesięcioleciu w ramach zabiegów sanitarnych pozyskano 101 874 m³ (z czego 36 891 m³ stanowił posusz, a 64 983 m³ stanowiły złomy i wywroty), co stanowi 8.96% łącznej masy pozyskanego drewna w tym okresie.

Największą masę złomów i wywrotów pozyskano w 2022 roku w wyniku działalności silnych wiatrów (53 030 m³).

Do tej części referatu Wykonawca nie wnosi uwag.

OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO I GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ

Zagadnienia dotyczące użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej zostały wyczerpująco omówione przez Nadleśniczego w „Analizie gospodarki przeszłej”.

Do tej części referatu Wykonawca nie wnosi uwag.

KOREFERAT

**WNIOSKI WYPŁYWAJĄCE Z PORÓWNIANIA POWIERZCHNI LEŚNEJ I ZASOBÓW
DRZEWNYCH W KOLEJNYCH PLANACH URZĄDZANIA LASU**

Analizując dane w tabeli XIII, należy stwierdzić, że przeważająca część wskaźników obrazujących stan lasu i zasobów drzewnych w Nadleśnictwie Człopa osiągnęły wzrost w stosunku do wartości z początku dziesięciolecia.

Powierzchnia leśna, pomimo przekazania ponad 120 ha do Nadleśnictwa Trzcianka pozostała na podobnym poziomie. Dzięki zakupom gruntów oraz przyjętym przez Nadleśnictwo a zgłoszonych przez Wykonawcę rozbieżnościom ewidencyjnym.

Przeciętna zasobność drzewostanów wzrosła o 1 m³/ha, wzrost wykazał również przeciętny wiek. Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów wykazał spadek z poziomu 7.52 m³/ha/rok w 2015 roku do poziomu 7.13 m³/ha/rok w 2025 roku.

Obecny stan lasu i osiągnięte wyniki, pozwalają stwierdzić, iż kadra Nadleśnictwa prowadziła właściwą gospodarkę leśną i we właściwy sposób realizowała jej założenia w minionym dziesięcioleciu, odpowiednio reagując na pojawiające się sytuacje kryzysowe, zagrażające trwałości lasu.

Koreferat opracował:
Marek Momot

3. KOREFERAT NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA CZŁOPA DO REFEARU WYKONAWCY PUL

Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Pile

Koreferat

Nadleśniczego Nadleśnictwa

Człopa

**Do projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa
Człopa na okres od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r.
opracowanego przez TAXUS UL**

Lasy Państwowe

Człopa, sierpień 2024

Spis treści

1	ZGODNOŚĆ PROJEKTU PUL Z POLITYKĄ PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA REGIONU	4
1.1	WYJŚCIOWE DANE EWIDENCYJNE	5
1.2	ROZBIEŻNOŚCI I ZMIANY DANYCH EWIDENCYJNYCH	5
1.3	WYNIKOWE DANE EWIDENCYJNE	6
2	POZOSTAŁE DANE I OPRACOWANIA UJĘTE W PROJEKCIE PUL	6
3	WYNIK KONTROLI POMIARU MIĄŻSZOŚCI NA POWIERZCHNIACH PRÓB-NYCH	6
1	ZGODNOŚĆ PROJEKTU PLANU URZĄDZANIA LASU Z PRZEPISAMI PRAW-NYMI ORAZ OBOWIĄZUJĄCYMI ZASADAMI I WYTTCZNYMI NARADY WSTĘPNEJ I USTALENIAMI KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU KZP	6
2	WSTĘP	6
2.1	STAN POSIADANIA	6
2.2	KLASYFIKACJA UŻYTKÓW ROLNYCH	7
2.3	WARUNKI PRZYRODNICZE	7
3	SIEDLISKA	7
3.1	TYPY SIEDLISKOWE LASU	7
3.2	ZNIEKSZTAŁCENIE SIEDLISK LEŚNYCH	7
3.3	UDZIAŁ GATUNKÓW W TYPACH SIEDLISKOWYCH	7
4	CHARAKTERYSTYKA STANU LASÓW I ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA	8
4.1	OCENA MOŻLIWOŚCI PRODUKCYJNYCH LASU NA PODSTAWIE ZESTAWIEŃ KOŃCOWYCH TABEL KLAS WIEKU	8
4.2	ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA I USZKODZENIA LASU OD IMMISJI PRZEMYSŁOWYCH	8
4.3	OCENA WALORÓW GENETYCZNYCH LASU	8
4.4	POWIERZCHNIOWY I MIĄŻSZOŚCIOWY UDZIAŁ DRZEWOSTANÓW W KLASACH I PODKLASACH WIEKU	9
4.5	ZGODNOŚĆ DRZEWOSTANÓW	9
5	CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ	9
6	TYPY DRZEWOSTANÓW I ORIENTACYJNE SKŁADY GATUNKOWE UPRAW	10
7	WIEKI RĘBNOŚCI I WIEKI DOJRZAŁOŚCI RĘBNEJ	10
8	FUNKCJE LASU I KATEGORIE OCHRONNE	10
9	PRZYROST DRZEWOSTANÓW	11
9.1	ZAKRES WYKORZYSTANIA WSKAŹNIKÓW SPODZIEWANEGO PRZYROSTU BIEŻĄCEGO	11
9.2	SPODZIEWANY BIEŻĄCY PRZYROST ROCZNY WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH ORAZ W KLASACH I PODKLASACH WIEKU	11
9.3	UZYSKANY PRZYROST UŻYTECZNY	11
9.4	WYRÓWNIANIE WARTOŚCI PRZYROSTU O DANE Z WISL	12
10	PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA	12

11	POWIĄZANIA PLANU URZĄDZENIA LASU Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI DOTYCZĄCYMI DZIAŁAŃ OCHRONNYCH W OBSZARACH NATURA 2000	12
12	PODZIAŁ LASU NA OSTĘPY	12
13	OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO	12
13.1	ETAT UŻYTKOWANIA RĘBNEGO	12
13.2	ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO	13
13.3	ETAT MIĄŻSZOŚCIOWY UŻYTKÓW GŁÓWNYCH	14
14	OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PUL	14
14.1	ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO	14
14.1.1	UŻYTKOWANIE RĘBNE	14
14.1.2	PRZEBUDOWA DRZEWOSTANÓW	15
14.1.3	UŻYTKOWANIE PRZEDRĘBNE	15
14.1.4	UŻYTKOWANIE GŁÓWNE	15
14.2	HODOWLA LASU	15
15	KIERUNKOWE ZADANIA Z ZAKRESU OCHRONY LASU	16
16	PROGRAM OCHRONY PRZYRODY I WALORY PRZYRODNICZE	16
17	MŁODE POKOLENIE PODOKAPOWE	16
18	MŁODE POKOLENIE POCHODZENIA NATURALNEGO	16
19	DRZEWOSTANY BEZ WSKAZAŃ	17
20	OCENA STANU USZKODZEŃ DRZEWOSTANÓW	17
21	GRUNTY LEŚNE NIEZALESIONE	17
22	PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ	18
23	LASY NADZOROWANE	18
24	OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU UBOCZNEGO UŻYTKOWANIA LASU ORAZ GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ	18
24.1	UŻYTKOWANIE UBOCZNE	18
24.2	GOSPODARKA ŁOWIECKA	18
25	OKREŚLENIE POTRZEB Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM TURYSTYKI I REKREACJI	18
26	ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM POŻĄDANEGO STANU TYCH ZASOBÓW NA KONIEC PLANOWANEGO OKRESU GOSPODARCZEGO	19
27	PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	19
27.1	RZECZYWISTY I POŻĄDANY STAN ZASOBÓW DRZEWNYCH	19
27.2	RZECZYWISTA A POŻĄDANA BUDOWA ORAZ STRUKTURA WIEKOWA	19
27.3	RZECZYWISTY A POŻĄDANY STAN ZDROWOTNY I SANITARNY	20
27.4	RZECZYWISTA A POŻĄDANA PODAŻ SUROWCA DRZEWNEGO	20
28	PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH ORAZ ZESTAWIENIE PLANU URZĄDZENIA LASU	20

Koreferat Nadleśniczego Nadleśnictwa Człopa do projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Człopa na okres od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r. opracowanego przez TAXUS UL na podstawie: umowy Nr ZI.271.1.4.2023 z dnia 15.03.2023 r., zawartej pomiędzy Wykonawcą a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Pile, protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034 dla Nadleśnictwa Człopa zwołanej przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile pismem z dnia 11 kwietnia 2022 r. (zn. spr. ZS.6004.2.2022.KL), które odbyło się w dniu 17 maja 2022 r; postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2022 r. o uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu przedmiotowego planu, stanowi uzupełnienie w odniesieniu do zagadnień zawartych w przedmiotowym dokumencie.

CZĘŚĆ A

1 ZGODNOŚĆ PROJEKTU PUL Z POLITYKĄ PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA REGIONU

Wykonawca projektu PUL wskazał obowiązujące dokumenty z programów i strategii przyjętych przez samorządy terytorialne, wraz ze wskazaniem najistotniejszych wytycznych z punktu widzenia prowadzenia wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Należy pokreślić, iż Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Załom, Gmina Człopa uchwalony Uchwałą Nr XXVII/218/2021 Rady Miejskiej w Człopie z dn. 22.07.2021 r; obejmuje swoim zasięgiem grunty Nadleśnictwa Człopa. W ww. dokumencie planistyczny, grunty leśne, znajdujące się w zarządzie Nadleśnictwa Człopa zostały oznaczone symbolem ZL – tereny leśne.

Wskazane przez Wykonawcę, projektowane do realizacji w najbliższym czasie inwestycje, polegające na budowie obwodnicy Człopy w ciągu drogi krajowej nr 22 oraz poszerzeniu drogi krajowej nr 22 na odcinku granica województwa lubuskiego – Człopa, jeżeli zostaną zrealizowane będą miały wpływ na prowadzoną przez nadleśnictwo gospodarkę leśną. Obie bowiem zakładają przekazanie gruntów z zarządu PGL LP w zarząd GDDKiA, tym samym powodując wyłączenie gruntów leśnych z produkcji.

1.1 WYJŚCIOWE DANE EWIDENCYJNE

Nadleśnictwo Człopa zgodnie z zapisami protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034 dla Nadleśnictwa Człopa na bieżąco przekazywało Wykonawcy dane dotyczące aktualności ewidencji gruntów i budynków.

Ewidencja gruntów i budynków w Nadleśnictwie Człopa prowadzona jest zgodnie z zarządzeniem nr 2 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 10 stycznia 2019 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych (Znak: ES.2200.4.2018).

Leśna mapa numeryczna w Nadleśnictwie Człopa prowadzona jest zgodnie ze Standardem Leśnej Mapy Numerycznej (rozdział VII Instrukcji urządzania lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r.) oraz aktualizowana zgodnie z Zarządzeniem nr 13 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie przenoszenia informacji pomiędzy planem urządzenia lasu dla nadleśnictwa i Systemem Informatycznym Lasów Państwowych (SILP) oraz w sprawie bieżącej aktualizacji stanu lasu w SILP (ZU-7019-11/07).

1.2 ROZBIEŻNOŚCI I ZMIANY DANYCH EWIDENCYJNYCH

Po zatwierdzeniu Planu Urządzenia Lasu, Nadleśnictwo Człopa podjęło niezwłoczne działania mające na celu doprowadzenie bazy danych ujętych w ewidencji gruntów i budynków, prowadzonych przez Starostę Powiatowego do ustaleń planu urządzenia lasu, w części odnoszących się do granic i powierzchni lasu. Powyższe pozwoli na usunięcie oraz uregulowanie stwierdzonych na gruncie rozbieżności ewidencyjnych. Wszystkie stwierdzone rozbieżności zostały omówione osobiście przez Wykonawcę oraz Nadleśniczego. Należy podkreślić, iż w większości przypadków rozbieżności dotyczą postępujących procesów sukcesyjnych na nieużytkach (stwierdzony podczas prac inwentaryzacyjnych użytek gruntowy oznaczony symbolem Ls na nieużytku), co ma związek m.in. z pogorszeniem stanu zasobów hydrologicznych powierzchni podmokłych i silnie uwilgotnionych, wskutek występujących w ostatnich latach zmiennych warunków pogodowych, w szczególności susz w okresie wegetacyjnym oraz bezśnieżnych zim.

1.3 WYNIKOWE DANE EWIDENCYJNE

Nadleśnictwo nie wnosi uwag do przyjętej powierzchni ewidencyjnej wskazanej, i przyjętej na stan 1 stycznia 2025 r. przez Wykonawcę, wynoszącej 19 194,2188 ha (bez gruntów we współwłasności). Dodatkowo należy podkreślić, iż w zarządzie Nadleśnictwa Człopa nie ma gruntów wyłączonych z produkcji leśnej w oparciu o decyzje administracyjne.

2 POZOSTAŁE DANE I OPRACOWANIA UJĘTE W PROJEKCIE PUL

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części.

3 WYNIK KONTROLI POMIARU MIĄŻSZOŚCI NA POWIERZCHNIACH PRÓB- NYCH

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części.

CZĘŚĆ B

1 ZGODNOŚĆ PROJEKTU PLANU URZĄDZANIA LASU Z PRZEPISAMI PRAW- NYMI ORAZ OBOWIĄZUJĄCYMI ZASADAMI I WYTYCZNYMI NARADY WSTĘPNEJ I USTALENIAMI KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU KZP

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części.

2 WSTĘP

Po zatwierdzeniu planu urządzenia lasu Nadleśnictwo Człopa przeprowadzi prace z zakresu uzupełnienia i konserwacji zatartych w terenie znaków podziału powierzchniowego (słupy oddziałowe) oraz poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu.

2.1 STAN POSIADANIA

Nadleśnictwo nie wnosi uwag do wskazanego przez Wykonawcę zestawienia powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawionych w tabeli nr I. Ujęte zestawienia obejmują zmiany zawarte w wykazie rozbieżności ewidencyjnych, wynikające z prac inwentaryzacyjnych. Zgodnie z uwagami Nadleśnictwa zawartymi w rozdziale 1.2 części A koreferatu, Nadleśnictwo Człopa podejmie niezwłoczne działania mające na celu doprowadzenie ewidencji gruntów i budynków, prowadzonej przez Starostę Powiatowego do ustaleń planu urządzenia lasu, w części odnoszących się do granic i powierzchni lasu.

2.2 KLASYFIKACJA UŻYTKÓW ROLNYCH

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części.

2.3 WARUNKI PRZYRODNICZE

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części.

3 SIEDLISKA

3.1 TYPY SIEDLISKOWE LASU

Zgodnie z zestawieniem 8 referatu w Nadleśnictwie Człopa przeważają siedliska borowe, boru świeżego oraz boru mieszanego świeżego, o udziale powierzchni ogólnej 78,30%, następnie siedliska lasu mieszanego świeżego 17,50%, lasu świeżego 2,99 % i inne (Bs, Bb, BMw, BMb, LMw, LMb, Lw, Ol, OlJ) 1,21%. Przewagę powierzchniową pod względem wilgotnościowym wykazują siedliska świeże osiągając 98,78% ogółu siedlisk. W ramach prac nad projektem planu urządzenia lasu Wykonawca zaproponował zmiany w typach siedliskowych lasu na łącznej powierzchni 356,16 ha. Zdecydowana większość proponowanych zmian wskazuje na poprawę trofizmu siedlisk oraz zmianę typu siedliskowego lasu z boru mieszanego świeżego na las mieszany świeży, obejmując powierzchnię 240,29 ha (67,47% wszystkich zmian).

3.2 ZNIEKSZTAŁCENIE SIEDLISK LEŚNYCH

W Nadleśnictwie Człopa siedliska naturalne i zbliżone do naturalnego w VI rewizji UL, zgodnie z zestawieniem 11 referatu stanowią 61,77% (11 104,33 ha). Wynik ten wskazuje na poprawę stanu siedlisk, które w obecnej rewizji dla siedlisk naturalnych i zbliżonych do naturalnego wyniosły 61,61% (11 090,93 ha). Analogiczny wynik dotyczy siedlisk zniekształconych 38,39% wg stanu na 1 stycznia 2015 r., natomiast 38,22% wg stanu na 1 stycznia 2025 r. (spadek powierzchni siedlisk zniekształconych o 0,17%).

3.3 UDZIAŁ GATUNKÓW W TYPACH SIEDLISKOWYCH

W projekcie planu urządzenia lasu spadł udział powierzchniowy sosny jako gatunku panującego w siedliskowych typach lasu z 93,05% wg stanu na 1 stycznia 2015 r. do 91,50% wg stanu na 1 stycznia 2025 r., natomiast wzrósł udział buka z 1,49% do 3,33% oraz dęba z 1,11% do 1,61% co jest związane m.in. z przebudową drzewostanów sosnowych oraz wprowadzaniem buka i dęba, w szczególności na siedliskach LMśw i Lśw, co potwierdza zmniejszenie udziału powierzchniowego na

siedlisku lasu mieszanego świeżego dla sosny jako gatunku panującego z 78,54% wg stanu na 1 stycznia 2015 r. do 71,63% w projekcie PUL.

Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu dla siedlisk żyzniejszych, w szczególności na siedliskach LMśw, Lśw, w których znaczący udział ma sosna w stosunku do innych gatunków i wynosi kolejno 55,75% na siedlisku LMśw, przy udziale 18,11% dla buka oraz 10,04% dla dęba, następnie kolejno: 6,91% modrzew, 4,71% brzoza, 2,68% świerk, i inne (1,80%), natomiast na siedlisku Lśw udział sosny wynosi 29,84%, przy udziale 32,01% dla buka, 21,14% dla dęba, następnie kolejno: 4,76% brzoza, 4,33% świerk, 2,36% modrzew, i inne (5,56%).

Struktura gatunkowa na powyżej analizowanych siedliskach wymaga dalszych korekt w ramach kontynuacji użytkowania rębego (rębiami złożonymi), szczególnie w klasach odnowienia oraz regulacji składu gatunkowego w ramach podsadzeń, co będzie odgrywało istotną rolę w przebudowie drzewostanów sosnowych na liściaste i mieszane oraz doprowadzenia do zgodności składów gatunkowych z siedliskiem. Efekty powyższego procesu zostały zobrazowane przez Wykonawcę w zestawieniu nr 19, w którym porównano miąższości według gatunków rzeczywistych w grupach gatunkowych.

4 CHARAKTERYSTYKA STANU LASÓW I ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA

4.1 OCENA MOŻLIWOŚCI PRODUKCYJNYCH LASU NA PODSTAWIE ZESTAWIEŃ KOŃCOWYCH TABEL KLAS WIEKU

Z zestawienia 22 wynika, że dla gatunków głównych w drzewostanach Nadleśnictwa Człopa przeważają I i IA klasy bonitacji, łącznie na 85,57% powierzchni. Powyższe dowodzi o dużych możliwościach produkcyjnych siedlisk leśnych nadleśnictwa.

4.2 ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA I USZKODZENIA LASU OD IMMISJI PRZEMYSŁOWYCH

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części.

4.3 OCENA WALORÓW GENETYCZNYCH LASU

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części referatu. Wykonawca w niniejszym rozdziale zestawiał wszystkie obiekty LMP oraz przedstawił walory

genetyczne Nadleśnictwa Człopa. Na szczególną uwagę zasługuje wskazanie przez Wykonawcę podczas prac inwentaryzacyjnych propozycji ujęcia drzewostanów jako gospodarczych drzewostanów nasiennych.

4.4 POWIERZCHNIOWY I MIĄŻSZOŚCIOWY UDZIAŁ DRZEWOSTANÓW W KLASACH I PODKLASACH WIEKU

Największy udział powierzchniowy i miąższościowy występuje w drzewostanach IV klasy wieku i wynosi 24,47% zajmowanej powierzchni oraz 31,73% zapasu. Z uwagi na fakt, iż w Nadleśnictwie Człopa gatunkiem zdecydowanie dominującym jest sosna zwyczajna, dla której wiek rębności w warunkach jednostki przypada na 100 lat, należy stwierdzić, iż dominującą pozycję zajmują drzewostany bliskorębne, których użytkowanie rębne rozpocznie się w VII i VIII rewizji UL.

Nadleśnictwo rozpoczęło proces odnowienia rębniami złożonymi, z jednoczesnym występowaniem na nich młodego pokolenia na łącznej powierzchni 6,18% ogólnej powierzchni drzewostanów nadleśnictwa. Powyższa wartość obrazuje, stopień prowadzenia odnowień i przebudowy drzewostanów w kierunku zgodnym z typem siedliskowym lasu oraz przyjętym TD.

4.5 ZGODNOŚĆ DRZEWOSTANÓW

Przedstawiona przez Wykonawcę projektu PUL w zestawieniu 32 ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z przyjętymi typami drzewostanów wskazuje na stopniowy spadek drzewostanów z częściowo zgodnym oraz niezgodnym składem gatunkowym o 1,21%. Obecny udział drzewostanów z częściowo zgodnym oraz niezgodnym składem gatunkowym, szczególnie na siedliskach BMśw, LMśw i Lśw wymaga prowadzenia dalszych prac ukierunkowanych na dążenie do zachowania odpowiedniego udziału poszczególnych gatunków, zgodnie z przyjętymi typem drzewostanu, m.in. poprzez użytkowanie rębne, wprowadzanie dolnego piętra oraz odpowiednie nasilanie prac pielęgnacyjnych.

5 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do całości rozdziału. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej została przedstawiona w referacie w sposób wyczerpujący i szczegółowy.

6 TYPY DRZEWOSTANÓW I ORIENTACYJNE SKŁADY GATUNKOWE UPRAW

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części referatu. Odpowiednie dopasowanie dominujących typów drzewostanów do typów siedliskowych lasu, zarówno dla drzewostanów o kierunku gospodarczym, jak i kierunku ochronnym jest kluczowe dla osiągnięcia przyjętych celów hodowlanych w drzewostanach gospodarczych oraz odpowiedniego zachowania i poprawy stanu siedlisk przyrodniczych zinwentaryzowanych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człopa.

7 WIEKI RĘBNOŚCI I WIEKI DOJRZAŁOŚCI RĘBNEJ

Zgodnie z zapisami referatu wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie Człopa zostały ustalone przez Komisję Założeń Planu. Dla drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy pełnej oraz w uzasadnionych przypadkach wieki rębności dla konkretnych pododdziałów zostały ustalone indywidualnie.

8 FUNKCJE LASU I KATEGORIE OCHRONNE

Instrukcja Urządzania Lasu wprowadziła podział lasów na trzy kategorie: rezerwatowe, ochronne, gospodarcze — wielofunkcyjne, co zostało wskazane przez Wykonawcę w referacie.

Lasy rezerwatowe

Lasy w kategorii rezerwatowej znajdują się na obszarze obu rezerwatów przyrody zlokalizowanych w Nadleśnictwie Człopa. W rezerwacie przyrody „Stary Załom” na powierzchni 1,13 ha oraz rezerwacie przyrody „Bagno Raczyk” na powierzchni 3,14 ha.

Lasy ochronne

Zgodnie z protokołem z posiedzenia komisji założeń planu, które odbyło się w dniu 17 maja 2022 r. ustalono, że podczas prac urzędzeniowych zajdzie konieczność wystąpienia do ministra właściwego do spraw środowiska o zmianę dotychczas obowiązującej decyzji w sprawie uznania lasów za ochronne. W związku z powyższym Nadleśniczy Nadleśnictwa Człopa pismem znak ZG.6002.1.2024 z dnia 9 lipca 2024 r. wystąpił o zaopiniowanie przez Radę Gminy zmian zaplanowanych w obszarach lasów ochronnych. Po uzyskaniu opinii właściwych gmin zostanie złożony kompletny

wniosek do Ministerstwa Klimatu o zatwierdzenie nowego zasięgu lasów uznanych za ochronne. Powierzchnia lasów ochronnych w nowej rewizji urządzeniowej wyniesie 3431,56 ha. Powierzchnia lasów ochronnych w Nadleśnictwie Człopa wg stanu na dzień 1 stycznia 2025 r. zwiększy się w stosunku do stanu na 1 stycznia 2015 r. z 3298,85 ha do 3431,56 ha (wzrost o 132,71 ha), co jest związane m.in. z ustanowieniem nowych stref ochrony ostoi oraz weryfikacji pod kątem aktualnej przynależności do poszczególnych kategorii ochronnych.

Lasy gospodarcze – wielofunkcyjne

Stanowią lasy nie zaliczone do lasów rezerwatowych i ochronnych. Udział lasów gospodarczych w stosunku do łącznej powierzchni leśnej nadleśnictwa wynosi 81,47%.

9 PRZYROST DRZEWOSTANÓW

9.1 ZAKRES WYKORZYSTANIA WSKAŹNIKÓW SPODZIEWANEGO PRZYROSTU BIEŻĄCEGO

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części.

9.2 SPODZIEWANY BIEŻĄCY PRZYROST ROCZNY WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH ORAZ W KLASACH I PODKLASACH WIEKU

Spodziewany bieżący przyrost roczny dla Nadleśnictwa Człopa (przyrost tabelaryczny wg gatunków panujących) wynosi 128 140 m³. Największy przyrost miąższości wykazuje sosna (117 395 m³). Największy spodziewany bieżący przyrost roczny wg klas i podklas wieku odłoży się w podklasie IVa (22 660 m³ – 17,68%) oraz IIa (21 160 m³ – 16,51%).

Zgodnie z referatem Wykonawcy, spodziewany bieżący przyrost roczny tablicowy w Nadleśnictwie Człopa na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej wynosi 7,13 m³/ha. Natomiast przyrost tablicowy w drzewostanach Nadleśnictwa Człopa nieobjętych użytkowaniem rębny wynosi 111 665 m³/rok, co stanowi 87% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego.

9.3 UZYSKANY PRZYROST UŻYTECZNY

Uzyskany przyrost użyteczny został obliczony zgodnie z § 43 IUL, i wynosi:

$$Z_{\text{vuz}} = 5\,193\,688 - 5\,181\,893 + 1\,420\,813 = 1\,432\,608 \text{ m}^3 = 7,96 \text{ m}^3/\text{ha}/\text{rok}.$$

9.4 WYRÓWNANIE WARTOŚCI PRZYROSTU O DANE Z WISL

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Zasadna wydaje się propozycja Wykonawcy, dotycząca przyjęcia przyrostu, jaki odłoży się w najbliższym 10-leciu wynikający z analizy danych uzyskanych z pomiarów Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu (WISL) dla terenu RDLP w Pile za okres 2019-2023.

10 PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Wykonawca dokonał podziału na gospodarstwa zgodnie z punktem 22 protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034 dla Nadleśnictwa Człopa (zn. spr. ZS.6004.2.2022.KL).

11 POWIĄZANIA PLANU URZĄDZENIA LASU Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI DOTYCZĄCYMI DZIAŁAŃ OCHRONNYCH W OBSZARACH NATURA 2000

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Wykonawca ujął w projekcie PUL dane dotyczące obszarów Natura 2000 wraz z Planami Zadań Ochronnych ustanowionymi odpowiednimi zarządzeniami, odpowiedzialnych terytorialnie Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska dla ww. obszarów.

12 PODZIAŁ LASU NA OSTĘPY

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Zaproponowany przez Wykonawcę podział lasu na ostępy, polegający na przyjęciu dotychczasowego podziału, pozwoli na kontynuację obecnego gospodarowania, zachowanie ładu czasowego zgodnie z przyjętym etatem, zachowanie ładu przestrzennego w celu realizacji zadań gospodarczych i zapewnienia optymalnej stabilności drzewostanów.

13 OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

13.1 ETAT UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

Proponowany etat użytków rębnych na lata 2025-2034 wynosi 601 657 m³ grubizny netto i jest wyższy o 35 671 m³ od etatu przyjętego w kończącym się dziesięcioleciu (565 986 m³). Tym samym planuje się zwiększenie etatu użytków rębnych o 6,3% od etatu obecnie obowiązującego. Potencjalne drzewostany nadające się do użytkowania rębego obejmują około 25% powierzchni zalesionej Nadleśnictwa

Człopa. Użytkowaniem rębny objęto 2611,05 ha, tj. 15% gruntów zalesionych nadleśnictwa oraz około 59% powierzchni potencjalnych drzewostanów rębnych.

Jednocześnie analizując przeciętny wiek drzewostanów w poszczególnych okresach gospodarczych, który wg stanu na dzień 01.01.2015 r. wyniósł 57 lat, natomiast wg stanu na dzień 01.01.2005 r. - 54 lata można zauważyć wyraźną tendencję postarzania drzewostanów Nadleśnictwa Człopa. Aktualnie wyliczony przeciętny wiek wynosi 59 lat, natomiast obliczona połowa przeciętnego wieku rębności wynosi 50 lat (różnica wynosząca 9 lat). Realizując proponowany rozmiar powierzchniowy oraz miąższościowy cięć rębnych nadleśnictwo powinno dążyć do nie pogłębiania się relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów.

Zgodnie z zapisami protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034 dla Nadleśnictwa Człopa (zn. spr. ZS.6004.2.2022.KL) wyliczony przyszły etat użytkowania rębnego winno się zweryfikować w oparciu o wykonanie planu V rewizji.

13.2 ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO

Projektowany etat użytkowania przedrębego na lata 2025-2034 ustalony w oparciu o § 94 IUL wynosi 540 000 m³ netto, natomiast projektowany powierzchniowy etat użytkowania przedrębego wynikający z potrzeb pielęgnacyjnych drzewostanów tj. zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wynosi 11 222,17 ha. Na składową wskazanej powyżej powierzchni ujęte są trzebieże wczesne na 3 492,60 ha oraz trzebieże późne na 7 729,57 ha. Całość daje intensywność na poziomie 48,12 m³/ha. Intensywność cięć w użytkowaniu przedrębnym w kończącym się planie urządzenia lasu przy założeniu wykonania powierzchniowego na poziomie 11 753,98 ha oraz przyjętym etacie 599 000 m³ wyniosła 50,96 m³/ha.

Na powyższy rozmiar etatu w obecnym planie miało zwiększenie szacunkowego rozmiaru pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębego o 35 000 m³ wynikające z Decyzji nr 139 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 17 lipca 2023 roku w skutek przejścia w 2022 r. orkanów Kyrill, Malik, Dudley, Eunice na terenie RDLP w Pile.

Orientacyjny etat użytków przedrębnych uwzględnia potrzeby hodowlane poszczególnych drzewostanów i stanowi 49,73% spodziewanego przyrostu drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny (spełniona zostanie przesłanka § 94, pkt. 6 IUL).

13.3 ETAT MIĄŻSZOŚCIOWY UŻYTKÓW GŁÓWNYCH

Łączny proponowany etat użytków głównych stanowi wielkość maksymalną przewidzianą do pozyskania w najbliższym dziesięcioleciu i wynosi 1 148 440 m³ grubizny netto oraz 1 401 389 m³ grubizny brutto i jest niższy o 16 546 m³ od etatu obowiązującego planu, który po aneksie z 2022 r. wynosił 1 164 986 m³ netto. Obliczony łączny etat miąższościowy w Nadleśnictwie Człopa stanowi 89,31% spodziewanego przyrostu wszystkich drzewostanów (w obecnym planie wynosił 97% spodziewanego przyrostu użytecznego wszystkich drzewostanów Nadleśnictwa).

14 OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PUL

14.1 ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

14.1.1 UŻYTKOWANIE RĘBNE

Wykonawca szczegółowo i wyczerpująco odniósł się do zagadnień niniejszego rozdziału, podkreślając dodatkowo, że przy wyborze rodzaju rębni, bądź zastosowanych elementów technicznych, przestrzennych i czasowych nadleśniczy powinien kierować się, w szczególności sytuacją zdrowotną, sanitarną i mikrosiedliskową drzewostanów, przy jednoczesnym uwzględnieniu założonego celu hodowlanego oraz uwarunkowań środowiskowych.

Niezależnie od wybranego sposobu prowadzenia cięć odnowieniowych należy w szczególności wykorzystywać pojawiające się naloty oraz podrosty odnowień naturalnych, wartościowych pod względem hodowlanym, gospodarczym bądź środowiskowym. Odpowiednie wykorzystanie odnowień naturalnych pozwoli na zachowanie lokalnych odmian drzew, przystosowanych do miejscowych warunków siedliskowych oraz klimatycznych.

Należy podkreślić, iż dla przypadków projektowania rębni IB, z intensywnością pozyskania wynoszącym 100% w wąskich drzewostanach zlokalizowanych wzdłuż dróg publicznych i innych, gdzie pozostawienie kępy starodrzewu powodowałoby ryzyko dla bezpieczeństwa osób i mienia, zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu

Nadleśnictwo ma możliwość kompensowania powierzchni kęp w ramach różnych, sąsiednich lub rozproszonych powierzchni zrębowych. Powyższe działanie jest zgodne z § 3 pkt. 16 Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej mówiącym, że pozostawienie drzewostanów w formie biogrup na zrębach dokonuje się w cyklu 10-letnim w przypadku drzewostanów objętych planem urządzenia lasu.

14.1.2 PRZEBUDOWA DRZEWOSTANÓW

W ramach prac urządzeniowych, na etapie prac inwentaryzacyjnych oraz planistyczno-prognostycznych Wykonawca szczegółowo omówił i uzgodnił z Nadleśnictwem wykaz drzewostanów do przebudowy. W ramach uzgodnień kierowano się zasadą zapewnienia przebudowywanym drzewostanom osiągnięcia celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Należy podkreślić, iż w warunkach Nadleśnictwa Człopa przebudowane drzewostany weszły już w II klasę wieku, tworząc najczęściej drzewostany bukowe na siedliskach lasowych.

14.1.3 UŻYTKOWANIE PRZEDRĘBNE

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Realizacja cięć przedrębnych będzie wynikała z potrzeb pielęgnacyjnych drzewostanów tj. zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego.

14.1.4 UŻYTKOWANIE GŁÓWNE

Szczegółowe omówienie niniejszego rozdziału zostało przedstawione w rozdziałach 13.1, 13.2 i 13.3 koreferatu. Wykonawca w sposób wyczerpujący przedstawił analizę i zestawienia użytkowania głównego Nadleśnictwa Człopa.

14.2 HODOWLA LASU

W nadchodzącym 10-leciu w ramach projektowanych zadań z zakresu hodowli lasu planowane jest 1 018 ha odnowień i zalesień na powierzchni otwartej, 911,31 ha odnowień i zalesień pod osłoną, 0,48 ha poprawek i uzupełnień, 0,40 ha wprowadzenia podszytów, 899,90 ha pielęgnacji upraw, 1 994,94 pielęgnacji młodników i 1 918,72 ha melioracji agrotechnicznych. Realizując zadania z zakresu hodowli lasu Nadleśnictwo Człopa zamierza inicjować oraz wykorzystywać powstałe odnowienia naturalne, wszędzie tam gdzie będzie to uzasadnione, i zgodne z przyjętymi celami hodowlanymi

i gospodarczymi lub względami biocenotycznymi przy modelowaniu złożonej struktury lasu.

15 KIERUNKOWE ZADANIA Z ZAKRESU OCHRONY LASU

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Wykonawca wskazał szereg działań zapobiegawczych i zaradczych z zakresu ochrony lasu. Zgodnie z analizą gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu głównymi sprawcami szkód w uprawach i młodnikach w Nadleśnictwie Człopa jest zwierzyna płowa - sarna i jeleni. W uprawach występują w większości szkody związane ze zgryzaniem pędu głównego drzewek, a w przypadku młodników, uszkodzenia spowodowane przez spalowanie.

W zakresie szkód spowodowanych przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne, na terenie Nadleśnictwa Człopa największym zagrożeniem jest brudnica mniszka i barczatka sosnówka, której sprzyja w szczególności występowanie sosny jako gatunku głównego na około 90% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Następnie szkodniki wtórne m.in. przyplaszczek granatek, kornik drukarz oraz kornik ostrozębny. Z uwagi na duży udział gruntów porolnych, tereny leśne zagrożone są ze strony grzybów patogenicznych, w szczególności korzeniowca wieloletniego.

16 PROGRAM OCHRONY PRZYRODY I WALORY PRZYRODNICZE

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Wykonawca wskazał, iż dokonał aktualizacji Programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Człopa zgodnie z zasadami weryfikacji oraz aktualizacji programu ochrony przyrody dla nadleśnictwa zawartymi w Instrukcji Urządzania Lasu.

17 MŁODE POKOLENIE PODOKAPOWE

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części.

18 MŁODE POKOLENIE POCHODZENIA NATURALNEGO

Zgodnie z § 33 Zasad Hodowli Lasu jedną z podstawowych zasad hodowli lasu jest racjonalne wykorzystywanie odnowień naturalnych. Nadleśnictwo Człopa od momentu powstania odnowień naturalnych zobowiązane jest do ich monitorowania oraz w zależności od potrzeb hodowlanych, realizacji działań ukierunkowanych na poprawę ich jakości i zdrowotności. Należy podkreślić, iż decyzję o uznaniu opisanego

przez Wykonawcę planu urządzenia lasu odnowienia naturalnego podejmuje nadleśniczy.

19 DRZEWOSTANY BEZ WSKAZAŃ

Nadleśnictwo Człopa zobowiązane jest zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, na podstawie planu urządzenia lasu do prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. W celu spełnienia powyższego wymogu lasy nadleśnictwa muszą opierać się na wielofunkcyjności. Realizacja zadań z zakresu gospodarki leśnej powinna w sposób zrównoważony uwzględniać wszystkie pełnione przez lasy funkcje (przyrodnicze, społeczne i gospodarcze). Dla optymalnej realizacji przyjętych celów w odniesieniu do każdej funkcji lasu, dla części drzewostanów nie planuje się zadań gospodarczych. W przypadku Nadleśnictwa Człopa powierzchnia pododdziałów z drzewostanami pozostawiona bez wskazań gospodarczych wynosi 1 496,62 ha i stanowi 8,44% powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa.

20 OCENA STANU USZKODZEŃ DRZEWOSTANÓW

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Wykonawca dokonał zestawienia danych zgodnie z wytycznymi w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej, ujętych w protokole z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034 dla Nadleśnictwa Człopa. Wielkość uszkodzeń w zakresie 40-60% wynosi 2,77% całkowitej powierzchni uszkodzeń drzewostanów, tym samym należy zgodzić się z tezą Wykonawcy oceniającą stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Człopa, jako dobry, a działania Nadleśnictwa zmierzające do jego utrzymania, polegające na bieżącym pozyskaniu surowca drzewnego w ramach cięć przygodnych i sanitarnych - jako prawidłowe.

21 GRUNTY LEŚNE NIEZALESIONE

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części, zdecydowaną większość gruntów leśnych niezalesionych (251,27 ha) stanowią grunty przeznaczone do odnowienia - 90,12% (226,45 ha), z czego 89,71% (225,41 ha) stanowią zręby powstałe w obecnym okresie gospodarczym, natomiast 0,41% (1,04 ha) stanowi płazowina, planowana do uprzątnięcia i odnowienia w pierwszych dwóch latach obowiązywania nowego PUL. 3,10% (7,80 ha) gruntów stanowią poletka łowieckie, będące obecnie w dzierżawie kół łowieckich, na cele prowadzenia gospodarki

łowieckiej, natomiast 0,61% (1,54 ha) plantacje choinek wykorzystywane przez nadleśnictwo na potrzeby realizacji, m.in. corocznych akcji promocyjno-educacyjnych oraz do zaopatrywania okolicznej ludności w choinki świerkowe i stroisz świerkowy. Pozostałe grunty leśne niezalesione tj. przewidziane do naturalnej sukcesji oraz objęte szczególną ochroną obejmują 6,16% (15,48 ha) wszystkich gruntów.

22 PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części.

23 LASY NADZOROWANE

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Nadzór nad gospodarką leśną lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa odbywa się zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach.

24 OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU UBOCZNEGO UŻYTKOWANIA LASU ORAZ GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ

24.1 UŻYTKOWANIE UBOCZNE

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części.

24.2 GOSPODARKA ŁOWIECKA

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Wykonawca odniósł się do zagadnień z zakresu gospodarki łowieckiej w sposób wyczerpujący, wraz ze wskazaniem kierunków realizacji działań określonych w ramowym planie gospodarki łowieckiej nadleśnictwa na bieżące 10-lecie. Nadleśnictwo będzie kontynuowało zadania z zakresu gospodarki łowieckiej zgodnie z Ustawą Prawo Łowieckie z dnia 13 października 1995 roku.

25 OKREŚLENIE POTRZEB Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM TURYSTYKI I REKREACJI

W odniesieniu do potrzeb z zakresu infrastruktury technicznej dla celów prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej Nadleśnictwo Człopa, oprócz wskazanych przez Wykonawcę działań, dodatkowo planuje w przyszłym 10-leciu pozyskanie od Gminy Człopy, stanowiące kluczowe dla gospodarki leśnej oraz zabezpieczenia terenów leśnych (końcówki dojazdów p.poż.) odcinki dróg, zbędne dla gminy, stanowiące najczęściej półenklawy gruntów obcych wśród gruntów w zarządzie PGL

LP. Przejęcie przedmiotowych odcinków pozwoli nadleśnictwu na ich modernizację i utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym. Dodatkowo planowane są inwestycje związane z budową samodzielnych kancelarii leśnictw, zgodnie z Programem Gospodarowania Zasobami Lokalowymi na lata 2018-2035 PGL LP Nadleśnictwo Człopa.

26 ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM POŻĄDANEGO STANU TYCH ZASOBÓW NA KONIEC PLANOWANEGO OKRESU GOSPODARCZEGO

Porównanie zasobów miąższości drzewostanów oraz przeciętnej zasobności na 1 ha powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej w czterech kolejnych dziesięcioleciach wskazuje na ciągłą tendencję wzrostową. W ostatnim okresie gospodarczym nastąpił przyrost zapasu o około 11 tys. m³, jak również wzrost przeciętnej zasobności na 1 ha z 288 m³ do 289 m³. Podsumowując, należy stwierdzić, że wskaźniki obrazujące stan lasu i zasobów drzewnych w Nadleśnictwie Człopa osiągnęły wzrost w stosunku do wartości z początku dziesięciolecia. Obecny stan lasu, osiągnięte wyniki, w tym ekonomiczne, pozwalają postawić tezę, że nadleśnictwo prowadziło właściwą politykę planistyczną i we właściwy sposób realizowało jej założenia w minionym dziesięcioleciu.

27 PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Zgodnie z zapisami referatu na koniec okresu gospodarczego, przy całkowitym wykonaniu zadań gospodarczych, należy spodziewać się wzrostu miąższości drzewostanów Nadleśnictwa Człopa do poziomu 5 360 425 m³ brutto oraz wzrostu zasobności do 298 m³/ha.

27.1 RZECZYWISTY I POŻĄDANY STAN ZASOBÓW DRZEWNYCH

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Rozdział ten został przedstawiony w referacie w sposób wyczerpujący i szczegółowy.

27.2 RZECZYWISTA A POŻĄDANA BUDOWA ORAZ STRUKTURA WIEKOWA

Nadleśnictwo Człopa zgadza się z Wykonawcą i wskazuje jako istotny fakt, iż w przyszłym planie urządzenia lasu dominować będzie przerębowa – zrębowy sposób zagospodarowania, który pozwoli na powstanie drzewostanów wielogatunkowych

i różnowiekowych, często dwupiętrowych, o grupowej i drobnokępowej formie zmieszania. Tym samym należy sądzić, że przyjęty sposób planowania użytkowania rębnego, jak i hodowlanego, będzie konsekwentnie zmierzał w kierunku poprawy rzeczywistej struktury wiekowej i budowy pionowej drzewostanów na pożądaną, zgodną z założonymi celami hodowlanymi.

27.3 RZECZYWISTY A POŻĄDANY STAN ZDROWOTNY I SANITARNY

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Rozdział ten został przedstawiony w referacie w sposób wyczerpujący i szczegółowy.

27.4 RZECZYWISTA A POŻĄDANA PODAŻ SUROWCA DRZEWNEGO

Nadleśnictwo Człopa nie wnosi uwag do tej części. Rozdział ten został przedstawiony w referacie w sposób wyczerpujący i szczegółowy.

28 PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH ORAZ ZESTAWIENIE PLANU URZĄDZENIA LASU

Podsumowując kończące się prace urzędniowe Nadleśnictwo Człopa dobrze ocenia współpracę z Wykonawcą projektu Planu Urządzenia Lasu, jednocześnie wskazując na sprawną komunikację z pracownikami terenowymi nadleśnictwa podczas prac inwentaryzacyjnych oraz pracownikami biura nadleśnictwa przy uzgodnieniach ww. prac. Na uwagę zasługuje bezproblemowy kontakt oraz merytoryczne przygotowanie pracowników Wykonawcy podczas prac planistyczno-prognostycznych, w tym znaczna ilość uzgodnień i spotkań. W związku z powyższym należy stwierdzić, że projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Człopa na lata 2025-2034 daje podstawy do osiągnięcia celów prowadzenia wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w nadchodzącym 10-leciu.

Elektronicznie podpisany przez
Maciej Młynarczyk; Nadleśnictwo
Człopa
Data: 2024.09.02 08:10:17 +02'00'

Koreferat opracował:

Łukasz Koziołek

4. REFERAT KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie
Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku

**REFERAT KIEROWNIKA
ZESPOŁU OCHRONY LASU W SZCZECINKU
Z ZAKRESU OCHRONY LASU
NA NARADĘ TECHNICZNO-GOSPODARCZĄ
DLA
NADLEŚNICTWA CZŁOPA**

Szczecinek 2024 rok

Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku, ul. Mickiewicza 2, 78-400 Szczecinek
tel.: +48 94 372 63 00, fax: +48 94 372 63 01, e-mail: zolszczecinek@lasy.gov.pl

www.lasy.gov.pl

Wstęp

W obecnej rewizji Nadleśnictwo Człopa jest nadleśnictwem jednoobróbowym podzielonych na 13 leśnictw. Pod względem regionalizacji przyrodniczo-leśnej położone jest w krainie Wielkopolsko-Pomorskiej w mezoregionach Równiny Drawskiej oraz Pojezierza Wałeckiego.

I. Ocena rozmiaru powstałych szkód i zagrożeń stwierdzonych we wszystkich fazach rozwojowych drzewostanów przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne w minionej gospodarce leśnej za lata 2015-2024

A. Czynniki abiotyczne

1. Zakłócenie stosunków wodnych

Dominowały głównie uszkodzenia spowodowane obniżeniem poziomu wód (suszą). Największe powierzchnie uszkodzeń wynikające z obniżenia poziomu wód (suszy) odnotowane zostały w roku 2020 na pow. ok. 47 ha.

2. Niskie i wysokie temperatury

Zmrożenia, zwarzenia wystąpiły w latach 2019-2020 w przedziale 6,41 - 14,76 ha.

3. Wiatry

Na początku 2022 roku w północno-zachodniej Polsce wystąpiły huraganowe wiatry, które objęły również nadleśnictwa RDLP w Pile. Nadleśnictwo Człopa pozyskało w 2022 roku około 51 tys.m³ wywrotów i złomów, co wówczas stanowiło około 41% w pozyskaniu grubizny ogółem. Powstała powierzchnia istotnych uszkodzeń w 2022 roku wyniosła 13,37 ha.

B. Czynniki biotyczne

1. Owady – szkodniki pierwotne

W minionym dziesięcioleciu wystąpiło zagrożenie od:

- brudnicy mniszki na pow. 14 ha w 2018 r. oraz na 809 ha z wykonanymi zabiegami ochronnymi na pow. 380 ha.
- boreczników sosnowych na pow. 20,33 ha w 2015 r. oraz 72,06 ha w 2019 r., - bez wykonywania zabiegów ochronnych.
- poprocha cetyniaka na pow. 616 ha, bez wykonywania zabiegów ochronnych.
- strzygoni choinówki na pow. 433 ha w 2017 r. oraz 40 ha w 2018 r.

W roku 2015 określono zagrożenie od piędzika przedzimka i innych miernikowców na powierzchni 4,74 ha. Z innych gatunków liściożernych można wymienić susówkę dębową na pow. 64,57 ha w 2016.

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku

2. Owady – chrabąszcze

W minionym dziesięcioleciu zabiegów ograniczających przeciwko imago chrabąszczy nie wykonywano. Nie stwierdza się powierzchni o charakterze uporczywych pędraczysk na terenie Nadleśnictwa Człopa.

3. Owady – szkodniki upraw, szkodniki wtórne

Na uprawach leśnych w roku 2018 zaznaczył swoją obecność smolik znaczony na pow. ok. 16 ha z tą samą powierzchnią zwalczania.

Według prowadzonej ewidencji zagrożenie od szkodników wtórnych utrzymuje się raczej na niskim poziomie. Usuwanie posuszu świerkowego z tytułu wystąpienia kornika drukarza prowadzono na niedużych powierzchniach od 0,20 ha w 2016 r. do 5,45 ha w 2023 r. Wystąpienie smolika drągowinowca odnotowano na pow. 11,45 ha w 2016 r. z tą samą wykonania zabiegu ochronnego (usuwanie posuszu zasiedlonego). Kornik modrzewiowiec został stwierdzony na pow. 1,50 ha w 2016 r. Od 2016 r., co prawda na niedużej powierzchni stwierdza się kornika ostrozębnego z pow. występowania od 0,02 – 2,90 ha. Gatunek ten w ostatnich latach nabral dużej znaczenia w ochronie lasu, obecnie notowany jest na obszarze całej RDLP w Pile.

W porządkowaniu sanitarnym drzewostanów w całym dziesięcioleciu przeważały wywroty i złomy 64 982 m³ (64%) nad posuszem 36 889 m³ (36%) – stan na 09.08.2024 r. Najwięcej wywrotów i złomów pozyskano w 2022 roku – 51 tys. m³, a posusz był rozłożony równomiernie w przedziale 3000 – 6000 m³ na rok. W obu przypadkach dominującym gatunkiem była sosna. Ogólnie, w wyniku porządkowania sanitarnego drzewostanów pozyskano 101 872 m³ posuszu, złomów i wywrotów, co w ujęciu do pozyskania całkowitej grubizny w całym dziesięcioleciu nie przekroczyło 10% (stan na 09.08.2024 r.). Należy to uznać za bardzo dobry wynik, zwłaszcza w kontekście niekorzystnych warunków klimatycznych (m.in. deficyt wody) panujących w ostatnich latach.

Nadleśnictwo pismem z dnia 27.04.2023 r. (zn. spr.: ZG.712.2.2023) zwróciło się do ZOL o opinie zwiększenia etatu użytkowania przedrębego w obecnym pul o 35 000 m³. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony przez ZOL.

4. Grzybowe choroby infekcyjne

W mijającym dziesięcioleciu z istotnych chorób infekcyjnych odnotowano wystąpienie osutki igieł sosny na powierzchni 3 - 8 ha w latach 2015 i 2017-2018, rdze na igłach sosny w przedziale 1,10 - 3,42 ha oraz zamieranie pędów sosny na pow. 3,50 ha w 2018 r. Szkody od opieńkowej zgnilizny korzeni wykazano na małej powierzchni w latach 2017 r. – 0,90 ha oraz w 2023 na 0,19 ha. Natomiast uszkodzenia z

tytułu występowania huby korzeni nadleśnictwo raportowało na znacznej powierzchni, bo aż 3 368 ha w latach 2016-2021 co należałoby poddać weryfikacji podczas rewizji do kolejnego pul.

5. Szkody wyrządzane przez zwierzynę

Szkody od jeleniowatych w całym dziesięcioleciu wahają się na powierzchni w przedziale 140-616 ha. Szkody od bobra wystąpiły na niewielkiej powierzchni do 1 ha. W bieżącym dziesięcioleciu odnotowano szkody od gryzoni w przedziale 0,20- 32,77 ha.

6. Jemioła na gatunkach iglastych

Od 2019 r. zaewidencjonowano występowanie jemioły na sośnie na powierzchni 15,41 ha.

II. Prognoza zagrożeń oraz kierunkowe zadania z ochrony lasu w następnym PUL na lata 2025-2034

Na podstawie wnikliwej analizy zebranych materiałów z gospodarki przeszłej, ostatniego dziesięciolecia oraz licznych lustracji terenowych drzewostanów, można prognozować zagrożenia, jakich można spodziewać się w drzewostanach, na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Człopa

Do najistotniejszych zagrożeń przyszłego dziesięciolecia należy wymienić:

- Występowanie foliofagów drzewostanów iglastych
- Szkodniki wtórne (kambio- i ksylofagi)
- Choroby infekcyjne drzew leśnych
- Czynniki abiotyczne (szkody od wiatrów, zaburzenia gospodarki wodnej)
- Szkody od ssaków roślinożernych (m.in. jeleniowate, bóbr)

W celu powstrzymania lub ograniczania szkód powstających w wyniku oddziaływania czynników szkodliwych należy na bieżąco monitorować stan lasu, a w razie potrzeby opracować dla każdego sprawcy uszkodzeń oddzielny program postępowania. Program należy sporządzać w terminach możliwie najkrótszych, ze szczególnym uwzględnieniem występujących stopni uszkodzeń oraz wynikających z tego tytułu zadań.

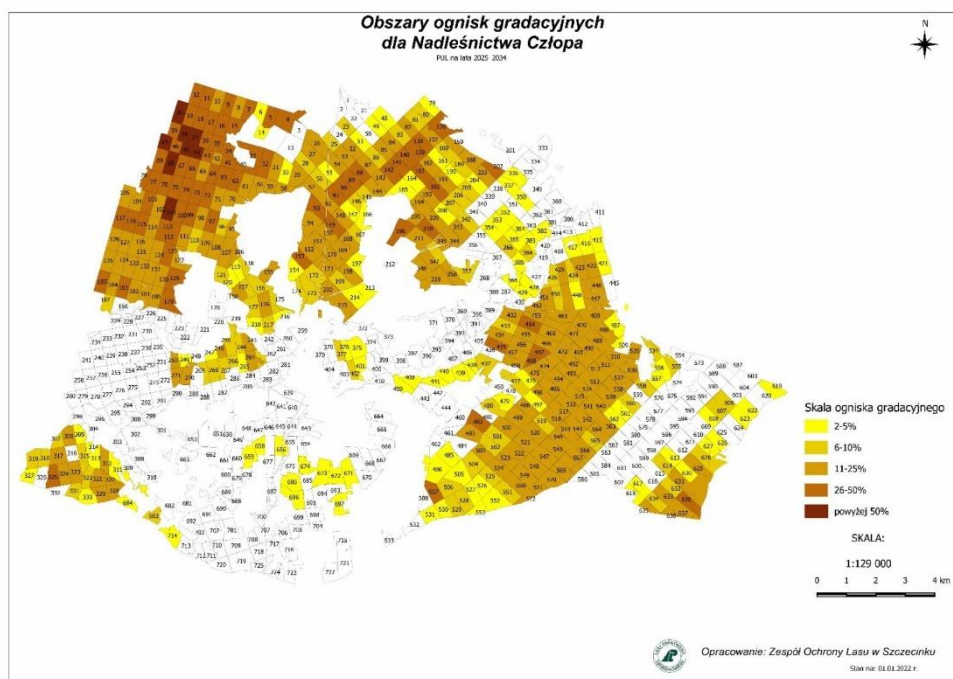
Terminowe i prawidłowe wykonywanie cięć pielęgnacyjnych w obszarach ognisk gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny są jednym z ważniejszych działań profilaktycznych, zmierzających do łagodzenia przebiegu gradacji.

Na terenie Nadleśnictwa Człopa wyznaczono obszary ognisk gradacyjnych na powierzchni 12 200 ha. Dokonano aktualizacji liczby partii kontrolnych (PK) do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny, która w nowym pul będzie wynosiła dla całego obszaru Nadleśnictwa 279 sztuk (244 szt. w obszarach ognisk gradacyjnych i 35 szt. poza obszarem). Dokonano również aktualizacji liczby wywieszanych pułapek feromonowych

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie
Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku

do odłowu samców brudnicy mniszki i tym samym ZOL rekomenduje ilość 30 sztuk. Ostateczna ilość wywieszanych pułapek należy do decyzji Nadleśniczego.

Zadania ochronne należy realizować między innymi poprzez:

1. Monitorowanie zagrożeń od szkodników liściożernych.
2. Ograniczanie do minimum poziomu posuszu czynnego (drzew zasiedlonych) w obszarach zagrożonych pojawem foliofagów, opanowanych przez patogeniczne grzyby systemu korzeniowego oraz w obszarach z notorycznie pojawiającym się posuszem.
3. Prawidłowe ewidencjonowanie szkód spowodowanych przez grzyby korzeniowe, co pozwoli na szybkie wychwycenie powierzchni zagrożonych i podjęcie odpowiednich działań opartych na aktualnej wiedzy leśnej.
5. W miarę możliwości wprowadzanie gatunków drzew i krzewów leśnych zatrzymujących lub spowalniających procesy rozpadu drzewostanów na gruntach porolnych, jeśli zajdzie taka potrzeba.

Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku, ul. Mickiewicza 2, 78-400 Szczecinek
 tel.: +48 94 372 63 00, fax: +48 94 372 63 01, e-mail: zolszczecinek@lasy.gov.pl

www.lasy.gov.pl

6. Utrzymanie szkód od jeleniowatych na poziomie umożliwiającym wyprowadzenie upraw i młodników.
7. Monitorowanie zwiększania zasobów tzw. martwego drewna, aby nie dopuścić do pogorszenia się stanu sanitarnego drzewostanów, prowadzącego do zakłóceń w zachowaniu ciągłości lasu.

Z poważaniem,
Rafał Perz
Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w
Szczecinku
/podpisano elektronicznie/

5. OCENA DYREKTORA REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH W PILE

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Pile

Piła, 24.01.2025 r.

ZS.6004.2.2022.KL

Ocena końcowa gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Człopa dokonana przez Dyrektora RDLP w Pile.

Na podstawie wyników „Analizy gospodarki leśnej” za lata 2015-2024 oraz przeprowadzanych kontroli, gospodarkę leśną Nadleśnictwa Człopa w minionym okresie oceniam wg szczegółowych poniższych podsumowań.

Bilans zmian w stanie posiadania gruntów Nadleśnictwa Człopa zamknął się zmniejszeniem o 112,4221 ha, co daje końcową łączną powierzchnię 19 194,2188 ha. Tak znaczne zmniejszenie powierzchni spowodowane było przekazaniem gruntów pomiędzy jednostkami LP. Zmiany w stanie posiadania zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Całokształt spraw prowadzonych w tym zakresie oceniam jako prawidłowe.

W ramach etatu miąższościowego użytków głównych, zatwierdzonego w wielkości nie większej niż 1 164 986 m³ grubizny netto, pozyskano 1 130 982 m³ drewna, realizując go w 97,1 %. W użytkach rębnych na planowane 565 986 m³ pozyskano 537 499 m³ grubizny netto. Cięcia tej kategorii wykonano na powierzchni 2 505,58 ha przy planie 2 526,27 ha. Etat miąższościowy zrealizowano w 95,0 %, a powierzchniowy w 99,2 %. Wykonanie etatu na tym poziomie uważam za wynik bardzo dobry. W użytkach przedrębnych na planowane 599 000 m³ grubizny netto pozyskano 593 483 m³, realizując etat w 99,1 %. Obligatoryjny powierzchniowy etat cięć przedrębnych wynoszący 11 753,98 ha został zrealizowany na poziomie 97,7%. Biorąc pod uwagę, że w omawianym okresie wystąpiła pandemia oraz klęska wiatrolomów w roku 2022, uznaję osiągnięty wynik realizacji etatu powierzchniowego za dobry. Zakładana w planie urządzenia lasu intensywność cięć w tej kategorii użytkowania na 51,0 m³/ha wyniosła ostatecznie 51,7 m³/ha. Na realizację etatu użytkowania przedrębnego duży wpływ miała konieczność pozyskania drewna w ramach cięć przygodnych na skutek usuwania klęski z 2022 roku. Realizację całości zadań związanych z wykonaniem zaplanowanych etatów użytkowania oceniam pozytywnie.

W analizowanym okresie nie planowano i nie wykonano odnowień płazowin i halizn. Odnowienia zrębów zaległych wykonane zostały w 100 % w pierwszych dwóch latach okresu gospodarczego. Natomiast planowaną powierzchnię zrębów projektowanych wykonano w 93,2 %. Zalesienie gruntów nieleśnych wykonano w 100 %. Zadania z zakresu odnowień w rębniach częściowych i gniazdowych wykonano w 105 %. Zakres zadań w odnowieniach drugiego piętra został wykonany w 88,2 %, co nie jest w pełni satysfakcjonujące i wymaga korekty w kolejnym okresie gospodarczym. Dolesiania luk i przerzedzeń zostały zrealizowane na powierzchni 12,59 ha z czego planowano 3,56 ha. Dolesione zostały głównie luki powstałe

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Pile, ul. Kalina 10, 64-920 Piła
tel.: +48 67 212-48-44, fax: +48 67 212-64-78, e-mail: rdlp@pila.lasy.gov.pl
NIP: 764-000-29-74 REGON: 570536970 BDO: 0004785801

www.pila.lasy.gov.pl

w wyniku działalności szkodników wtórnych i wiatrów. Poprawki i uzupełnienia wykonywane były na bieżąco i według potrzeb, plan zrealizowano na poziomie 36,0 %. Wprowadzanie podszytów wykonano w 100 %. Wielkość zadań z zakresu pielęgnowania gleby w uprawach wynikała z rzeczywistych potrzeb, które były określone na bieżąco na gruncie. Czyszczenia wczesne i późne wykonywano według potrzeb hodowlanych. Projektowane rozmiary zostały przekroczone, a realizacja wyniosła odpowiednio 250 % i 113 %. Całość upraw na powierzchni otwartej, czyli 745,04 ha posiada stopień pokrycia w przedziale od 1,0 do 0,9. Uprawy i młodniki mają skład zgodny z pożądanym w 99,8%, pozostałe stanowią uprawy i młodniki z częściowo zgodnym składem. Odnowienia naturalne stanowiły 1% wszystkich odnowień i zalesień w minionym 10-leciu co nie jest w pełni satysfakcjonujące i wymaga podjęcia działań w kolejnym okresie gospodarczym służącym zwiększeniu tej wartości. Odnowienia naturalne dotyczą w większości sosny pospolitej na siedliskach Bśw i BMśw z obsiewu bocznego.

Nadleśnictwo zarządza stosunkowo wieloma obiektami stanowiącymi bazę nasienną. Baza ta była prawidłowo wykorzystywana zarówno pod względem zbioru nasion jak i realizacji zadań z zakresu selekcji poprzez zakładanie upraw pochodnych w blokach. Realizacja bloków upraw pochodnych na koniec dziesięciolecia wynosi 65 %. Nadleśnictwo posiada własne gospodarstwo szkółkarskie. Sadzonki do odnowień i zalesień pochodzą głównie z tej szkółki.

Realizacja pozyskania jeleni za ostatnie 10 lat wynosi od 79 % do 90 %, jednak planowanie w sezonie 2024/2025 zostało obniżone blisko o połowę w porównaniu do sezonu 2015/2016. Stan inwentarycyjny jeleni jest bliski założeniom Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego (WŁPH). Liczebność sarny na terenie nadleśnictwa jest niższa od założeń WŁPH. Zadawalające wykonanie planu pozyskania dzika nie przekłada się jeszcze na obliczone zagęszczenie 0,1 osobnika/km².

Lasy Nadleśnictwa Człopa ze względu na swoje położenie i skład gatunkowy oraz fakt, że blisko połowa drzewostanów rośnie na gruntach porolnych, narażone są na duże zagrożenie ze strony szkodników owadzych pierwotnych i wtórnych oraz chorób grzybowych. W 2019 zaobserwowano wzmożone występowanie brudnicy mniszki na części nadleśnictwa. Po przeprowadzeniu pełnej diagnostyki, w czerwcu 2019 roku wykonano zabieg agrolotniczy na powierzchni 380 ha z zastosowaniem środka ochrony roślin Foray 76 B. Pozostałe szkodniki pierwotne nie występowały lub występowały w stopniu niepowodującym istotnych szkód gospodarczych i przyrodniczych.

W trakcie minionego 10-lecia prowadzono intensywne cięcia sanitarne usuwając posusz zasiedlony oraz wywroty i złomy. W latach 2015-2024 pozyskano łącznie 102,8 tys. m³ drewna posuszowego oraz wywrotów i złomów (37,8 tys. m³ posuszu i 65,0 tys. m³ wywrotów i złomów). Posusz usuwany był ze względu na występowanie szkodników wtórnych sosny - głównie przyplaszczka granatka i kornika ostrożębnego, a w przypadku świerka - kornika drukarza. W 2016 roku

w Leśnictwie Przelewice zidentyfikowano pierwsze w RDLP w Pile występowanie kornika ostrozębnego. Największe pozyskanie złomów i wywrotów wystąpiło w latach 2022 i 2023, kiedy pozyskana miąższość wyniosła 54,6 tys. m³. Wystąpienie dużej ilości złomów i wywrotów jest następstwem wystąpienia wiatrów o charakterze huraganowym w styczniu i lutym 2022 r. W wyniku prac porządkowych wykonano rębnie o charakterze sanitarnym na powierzchni 11,38 ha.

Występowanie dużej powierzchni drzewostanów na gruntach porolnych, zajmujących około 35% powierzchni leśnej nadleśnictwa sprzyjała występowaniu i rozwojowi chorób grzybowych, a przede wszystkim korzeniowca sosnowego - *Heterobasidium annosum*. Ograniczanie ww. patogenów polegało głównie na profilaktycznym wprowadzaniu grzybni *Phlebiopsis gigantea* w drzewostanach iglastych na gruntach porolnych, łącznie w 10-leciu zabiegiem tym objęto powierzchnię 2 432 ha.

Głównymi sprawcami szkód w uprawach i młodnikach w nadleśnictwie jest zwierzyzna płowa - sarna i jeleń. W uprawach występują w większości szkody związane ze zgryzaniem pędu głównego drzewek, w przypadku młodników uszkodzenia spowodowane są przez spalowanie i zgryzanie. W okresie 2015-2024 średnioroczna powierzchnia w I stopniu uszkodzeń (21-40%) kształtowała się na poziomie: dla upraw 168,32 ha oraz dla młodników 172,72 ha. W II stopniu uszkodzeń (>40%) zinwentaryzowano 26,87 ha upraw oraz 15,40 ha młodników. Najskuteczniejszą metodą zapobiegania szkodom powodowanym przez zwierzyinę jest grodzenie upraw. W analizowanym okresie średnioroczna wielkość wykonanych grodzień wynosi 52,89 ha. Ogólny stan sanitarny lasu określa się jako dobry.

Według kategoryzacji zagrożenia pożarowego lasów obszar Nadleśnictwa Człopa, w minionym dziesięcioleciu został zaliczony do II kategorii. W latach 2015-2024 odnotowano ogółem 15 pożarów lasów o łącznej pow. 1,77 ha. Przeciętna powierzchnia jednego pożaru wyniosła 0,12 ha. W latach 2015-2024 Nadleśnictwo Człopa w ramach posiadanych środków własnych oraz przy wykorzystaniu środków zewnętrznych na bieżąco modernizowało infrastrukturę przeciwpożarową oraz sieć wykrywania i alarmowania o pożarach lasów. W 2019 r. nadleśnictwo zmodernizowało wieżę ppoż. „Człopa TV” poprzez zakup sprzętu do lokalizowania pożarów oraz, wraz z Nadleśnictwami Płynica, Mirosławiec, Wałcz i Tuczo, utworzyło zintegrowany PAD zlokalizowany w siedzibie KP PSP w Wałczu. W zintegrowanym PAD prowadzona jest obserwacja terenów leśnych przy użyciu 6 kamer wysokiej rozdzielczości. Nowy system skraca do minimum czas przekazywania informacji pomiędzy PGL LP a PSP. Ponadto nadleśnictwo zmodernizowało 6 punktów czerpania wody oraz 8,7 km dojazdów pożarowych. Prowadzenie zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową nie budzi zastrzeżeń.

Wykonanie zadań z zakresu ochrony przyrody określonych w Programie Ochrony Przyrody (POP) oceniam pozytywnie. Stan form ochrony przyrody został

zachowany lub uległ poprawie. W istniejących na terenie nadleśnictwa obszarowych formach ochrony przyrody wszystkie działania podejmowane przez nadleśnictwo wynikały z planu ochrony lub zadań ochronnych dla rezerwatów (Stary Załom i Bagno Raczyk), planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000 (OSO Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 oraz SOO Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046) lub zapisów POP. Nadleśnictwo Człopa aktywnie uczestniczyło w formułowaniu i wykonywaniu działań ochronnych dotyczących rezerwatu Stary Załom. W okresie obowiązywania aktualnego planu ustanowiono 3 nowe strefy ochrony ostoi ptaków. Godne podkreślenia jest zaangażowanie Nadleśnictwa Człopa w ochronę zasobów wodnych, realizację programów małej retencji nizinnej, a także w utrzymanie uzyskanego wcześniej efektu ekologicznego.

Inspekcja Lasów Państwowych w okresie od 27.04.2023 r. do 14.09.2023 r. przeprowadziła kontrolę okresową Nadleśnictwa Człopa. Dotyczyła ona działalności Nadleśnictwa w latach 2013-2023, a niektórych zagadnień od początku obowiązywania aktualnego planu urządzenia lasu. Działalność Nadleśnictwa oceniono pozytywnie wystawiając ocenę bardzo dobrą. W wystąpieniu pokontrolnym z 09.01.2024 r. zalecono Nadleśniczemu:

- sporządzanie i zatwierdzanie szkiców odnowieniowych z wykorzystaniem modułu SILPweb "Szkicownik leśniczego",
- omówienie z pracownikami obowiązujących zasad bezpieczeństwa systemu informatycznego w PGL LP.

Nadleśnictwo prowadziło w minionym dziesięcioleciu bieżący monitoring wszystkich form ochrony przyrody oraz gatunków objętych ochroną prawną w aspekcie realizacji założeń planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa na lata 2015-2024. Monitoring skutków oddziaływania ustaleń planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Człopa na lata 2015-2024 na środowisko i obszary Natura 2000 został przeprowadzony w lipcu 2022 r. przez Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego. Całość zagadnień dotyczących skutków oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko w minionym dziesięcioleciu oceniam pozytywnie.

Podsumowując, stwierdzam, że gospodarka leśna w Nadleśnictwie Człopa w latach 2015-2024 prowadzona była zgodnie z planem urządzenia lasu, a niewielkie odstępstwa od planu były uzasadnione i są do przyjęcia.

Tomasz Partyka

Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Pile

/podpisano elektronicznie/

Sprawę prowadzi: Krzysztof Lipert, e-mail: krzysztof.lipert@pila.lasy.gov.pl
tel.: 606 301 653

III. OPIS ZASAD OKREŚLENIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZASTOSOWANIEM TYCH ZADAŃ

1. OPIS CELÓW I ZASAD TRWALE ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARKI LEŚNEJ

Termin „trwale zrównoważona gospodarka leśna” oznacza działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.

Szczegółowe wskazania planu urządzenia lasu uwzględniają sześć kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej:

- Zachowanie i odpowiednie wzmocnianie zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla. W planie urządzenia lasu kryterium to zostało uwzględnione poprzez ustalenie użytkowania na poziomie zbliżonym do wysokości spodziewanego przyrostu.
- Utrzymanie zdrowia i żywotności ekosystemów leśnych. Plan jest ukierunkowany na hodowlę drzewostanów zgodnych z warunkami siedliskowymi poprzez uzyskiwanie odnowień naturalnych i wprowadzenie upraw zgodnych z przyjętym składem gatunkowym na poszczególnych siedliskach oraz przebudowę drzewostanów o składzie niezgodnym z typem siedliskowym w ramach użytkowania rębego i cięć pielęgnacyjnych o charakterze przekształceniowym (łącznie przebudowa drzewostanów Nadleśnictwa została określona na powierzchni 1 757.46 ha). Dostosowanie składów gatunkowych realizowane ma być również poprzez cięcia pielęgnacyjne. W ramach działań z zakresu ochrony lasu, utrzymaniu zdrowia i żywotności ekosystemów leśnych służyć ma monitorowanie zagrożeń celem zapobiegania ich występowaniu oraz racjonalne gospodarowanie zasobami zwierząt łownych (kształtowanie liczebności, struktury wiekowej i płciowej w celu ograniczenia szkód, z uwzględnieniem art. 28 ust.2 ustawy Prawo łowieckie). Wszystkie te działania pozwolą zwiększyć stabilność, żywotność i odporność lasów oraz wzmocnić naturalne mechanizmy regulacyjne.
- Utrzymanie i wzmocnienie produkcyjnych funkcji lasu. Kryterium to będzie realizowane poprzez utrzymania pozyskania na podobnym poziomie, przy zwiększeniu zasobów leśnych i zagwarantowaniu pozyskania produktów nieдрzewnych na odpowiednim, niezmiennym poziomie w dłuższym okresie. Służyć temu ma zapewnienie odpowiedniej infrastruktury, m.in. modernizacja istniejących dróg, pozwalającej dostarczać produkty i usługi, przy równoczesnym zminimalizowaniu negatywnych wpływów na środowisko.
- Zachowanie, ochrona i wzbogacanie biologicznej różnorodności ekosystemów leśnych. Zagadnienie to ujmuje kompleksowo Program Ochrony Przyrody. W wyniku cięć rębnych powinna wzrosnąć powierzchnia drzewostanów w klasie odnowienia do około 1 261.10 ha oraz młodników po rębni złożonej o 559.00 ha. W realizacji zadań przewiduje się, więc zwiększanie różnorodności, nie tylko w obrębie struktury powierzchniowej, ale również i w zakresie struktury pionowej.

- Zachowanie i odpowiednie wzmocnienie funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów. W planie urządzenia lasu realizację tego kryterium zapewniono na drodze zwiększenia powierzchni lasów uznanych za ochronne, zachowania powierzchni siedlisk wilgotnych poprzez przyjęcie odpowiedniego sposobu zagospodarowania, zachowawczą ochronę siedlisk bagiennych (wyłączenie z użytkowania rębnego), dla zinwentaryzowanych leśnych siedlisk przyrodniczych dobór przyrodniczych typów lasu (zamiast typów drzewostanów), pozwalających na utrzymanie ich we właściwym stanie ochrony.
- Utrzymanie innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych.

Realizacja powyższych kryteriów jest spełnieniem celów operacyjnych odniesionych do wytycznych paneuropejskich.

W planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej projektuje się realizować jako cele długookresowe (perspektywiczne) oraz średniookresowe.

Realizacja celów perspektywicznych polega na:

- zachowaniu zgodności planowania gospodarki leśnej z obowiązującymi przepisami prawa – ustawa o lasach (art. 7 do 14 i 18) oraz §1 – 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu. Wszystkie przyjęte w planie rozwiązania są zgodne z powyższymi aktami prawnymi, a także z ustaleniami KZP i NTG.
- zapewnieniu zgodności zadań planowanych z zasadami hodowli lasu (ZHL 2011).
- zapewnieniu zgodności składów gatunkowych drzewostanów z warunkami przyrodniczymi i możliwościami produkcyjnymi siedlisk – wyrażonymi w typach drzewostanów dla typów siedliskowych lasu.
- zachowaniu trwałości lasu i ciągłości użytkowania poprzez:
 - przyjęcie odpowiednich wieków rębności dla głównych gatunków drzew – optymalizacja technicznego celu gospodarki leśnej.
 - przyjęcie sposobów zagospodarowania lasu adekwatnych do realizacji ustalonych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Cele średniookresowe to większość wskazań, wytycznych i zadań zawartych w planie urządzenia lasu, w tym:

- wytyczne i wskazania gospodarcze i ochronne dla poszczególnych gospodarstw, w szczególności dla lasów ochronnych.
- realizacja przyjętych celów hodowlanych i technicznych w ramach wskazań gospodarczych dla poszczególnych drzewostanów – przydział poszczególnych drzewostanów do użytkowania rębного i przedrębного w zakresie wyliczonych i przyjętych etatów użytkowania rębного i etatu użytkowania przedrębного.
- zapewnienie pożądanego ładu czasowego i przestrzennego – przyjęcie istniejących ostępów, stosowanie nawrotów cięć i okresów odnowienia przyjętych dla poszczególnych sposobów zagospodarowania (zgodnie z tabelą przyjętą przez KZP i NTG).
- w drzewostanach, których stan nie zapewnia osiągnięcia przyjętych celów gospodarki leśnej – wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów.

- wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej – ustalenie zadań i wskazań w poszczególnych dziedzinach:
 - w odnowieniu, pielęgnowaniu i ochronie lasu.
 - w Programie Ochrony Przyrody.
 - w zakresie regeneracji siedlisk zniekształconych.
 - z zakresu małej retencji.
 - z zakresu użytkowania ubocznego i gospodarki łowieckiej.
 - w dziedzinie infrastruktury technicznej.

Planowanie urządzeniowe uwzględnia ustalenia planowania przestrzennego, wykorzystywanie walorów przyrodniczych oraz spełnianie przez lasy funkcji środowiskotwórczych i społecznych.

2. FUNKCJE LASU I KATEGORIE OCHRONNE

Instrukcja Urządzania Lasu wprowadziła podział lasów na trzy kategorie: rezerwatowe, ochronne, gospodarcze – wielofunkcyjne.

Zestawienie 62. Podział lasów ze względu na pełnione funkcje

Funkcja lasu	Nadleśnictwo Człopa	
	[ha]	[%]
1	2	3
Rezerваты przyrody	4.27	0.02
Lasy ochronne	3431.56	18.51
Lasy gospodarcze-wielofunkcyjne	15103.72	81.47
W tym grunty związ. z gosp. leśną	564.55	3.05
Lasy - ogółem	18539.55	100

Rezerваты przyrody

Na gruntach znajdujących się w zarządzie Nadleśnictwa Człopa powołano 2 rezerваты przyrody: „Bagno Raczyk” oraz „Stary Załom”. Łączna powierzchnia lasów Nadleśnictwa Człopa położonych w zasięgu wymienionych rezerwatów przyrody wynosi 4.27 ha, co stanowi 0.02% lasów Nadleśnictwa Człopa.

Lasy ochronne

Równolegle z pracami nad PUL na lata 2025-2034 sporządzono wnioski zmieniające zasięg kategorii ochronnych. Zasięg lasów ochronnych zweryfikowano pod kątem aktualnej przynależności do poszczególnych kategorii. Zasięg lasów ochronnych precyzuje Decyzja Ministra Klimatu i Środowiska nr DLK-WGL.8101.52.2024.ŁP z 27 marca 2025 roku. Aktualną powierzchnię w poszczególnych grupach kategorii ochronności w Nadleśnictwie Człopa, zawierającą powyższe zmiany przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 63. Zestawienie powierzchni lasów ochronnych wg kategorii ochronnych

Kategoria	Nadleśnictwo	
	Człopa	
	[ha]	[%]
1	2	3
Lasy glebochronne	296.73	8.65
Lasy glebochronne i wodochronne	733.80	21.38
Lasy glebochronne i wodochronne oraz stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	33.87	0.99
Lasy glebochronne i wodochronne stanowiące cenne fragmenty przyrody, w miastach	1.80	0.05
Lasy glebochronne i wodochronne stanowiące stałe powierzchnie badawcze	18.59	0.54
Lasy glebochronne i wodochronne stanowiące ostoje zwierząt	11.33	0.33
Lasy glebochronne i wodochronne w miastach	17.12	0.50
Lasy glebochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	14.61	0.43

Kategoria	Nadleśnictwo	
	Człopa	
	[ha]	[%]
1	2	3
Lasy glebochronne stanowiące cenne fragmenty przyrody, w miastach	2.27	0.07
Lasy glebochronne i w miastach	0.77	0.02
Lasy wodochronne	1246.02	36.31
Lasy wodochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	128.48	3.74
Lasy wodochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt	8.67	0.25
Lasy wodochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej, w miastach	2.41	0.07
Lasy wodochronne stanowiące stałe powierzchnie badawcze	30.34	0.88
Lasy wodochronne, nasienne	2.50	0.07
Lasy wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt	3.78	0.11
Lasy wodochronne w miastach	22.36	0.65
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	102.11	2.98
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stałe powierzchnie badawcze	1.16	0.03
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody i ostoje zwierząt	35.24	1.03
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, w miastach	1.32	0.04
Lasy stanowiące stałe powierzchnie badawcze	443.77	12.93
Lasy nasienne	21.07	0.61
Lasy stanowiące ostoje zwierząt	131.41	3.83
Lasy w miastach	120.03	3.50
Ogółem	3431.56	100
Udział w ogólnej powierzchni lasów		18.51

W Nadleśnictwie Człopa dominującą kategorią jest kategoria lasów wodochronnych, których powierzchnia wynosi 2 261.07 ha (12.20% lasów Nadleśnictwa i 49.16% wszystkich lasów ochronnych). Lasy glebochronne wyznaczono na powierzchni 1 130.89 ha – 24.59% lasów ochronnych. Lasy badawcze zajmują powierzchnię 493.86 ha co stanowi 10.74% lasów ochronnych. Lasy ochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody określono na powierzchni 331.94 ha (1,79% wszystkich lasów ochronnych). Natomiast lasy ochronne, które stanowią ostoje zwierząt zinwentaryzowano na 190.43 ha (1.03% lasów ochronnych). Lasy ochronne w granicach administracyjnych miast i wokół nich występują na 168.08 ha (0.91%). Najmniejszą powierzchnię lasów ochronnych stanowią wyłączone drzewostany nasienne, bo na 23.57 ha (0,13%).

Przyjęta w niniejszym planie powierzchnia lasów ochronnych wynosi 3 431.56 ha, co stanowi 18.51% powierzchni lasów Nadleśnictwa Człopa.

Poniższe zestawienie przedstawia lokalizację lasów ochronnych w poszczególnych kategoriach.

Zestawienie 64. Lokalizacja lasów ochronnych

Kategoria	Lokalizacja	Pow.
		[ha]
1	2	3
Lasy glebochronne	34h; 41a; 47d; 77c-g; 78a,c,f; 103b; 145f-i; 166f; 180m; 187c; 217a-d,g-i; 218a-f,h,i,l; 219a,b; 221a; 222i,j; 223f; 225f; 227i; 228c; 229b; 235b,g; 246c; 247c; 250b; 251a; 252f-h; 253a,b; 259a,b; 260a,h; 261f,h,i; 282f; 283d,f; 286j; 287f-j; 288b-f; 289b; 290d; 294g; 295g; 300a,c,f,g,i; 301l-o; 302h; 308a,b,h,j,k,o; 310b,c,g-i,l; 311d,h; 323j; 369f,i,j; 370a,c,f,g,n,o; 371o,p,t; 382a; 388d; 652g; 710i; 720j;	296.73
Lasy glebochronne i wodochronne	15g; 78b,d,g; 86i; 104b,c,h-j; 105a; 146f; 147i; 148g; 154b,c,n,p; 166d; 167a; 168a,f,g; 169d,i; 170f-h; 171f; 173b,h,l,n,o; 181k,l; 182l,o; 186c-g,i,j; 199a,c,d; 200d,h,i,j,k; 215a,c,d,g; 216a,c-g; 217f; 218g,j,m; 219d-g; 220a,d; 221b,g,k; 222k; 223g,h; 224j,k; 225j,k; 226d-g; 227f; 228a,b; 229a; 230b,f-h,k; 235l; 236d; 237a,f,g; 243d,i; 242b-g,m,n; 244c; 245l; 246a; 247a; 249c;	733.80

Kategoria	Lokalizacja	Pow.
		[ha]
1	2	3
	253c,g,i; 260d,g; 261c; 262b,c,g,h; 278p; 282g,i; 283c,g; 284l,n; 285a; 286k-m,o; 289c,j-l,n; 290c,h; 291d; 292g; 294a,c,d; 295a,d,f,i,k,l; 296b; 297a,d,g,i,j; 298a,c,d,h; 299c,d; 300b,d; 301a,b,d,f,gi-k; 302a; 303a,c,g; 304a,c; 308c,f,g,m; 309a-d; 311a,c,g,k,o-s; 312a,b; 313a; 314a,d; 315g; 322d,f,k; 323d,f; 331b,f,i; 369g; 370h; 380b; 382f; 383h; 386j,-l; 387j,k; 388g,h; 393g; 394h-j; 395f; 399a; 400h; 401k; 403d-g; 405f; 409j; 410c,g,h; 411a,d-g; 412c,d,h; 414a,g; 415b,d,g; 416a,d; 417b,d,f,i,m,n; 418b,c,j,m; 419d; 428a,g; 429a; 430d; 435a; 452a; 639i; 643k; 649g; 652h; 653f; 662c, 682g; 687a; 696i-k; 699f,p; 700b-d; 701c; 710g,j; 711c,f-j,m; 712g; 716f; 720d,f; 723c-g	
Lasy glebochronne i wodochronne oraz stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	243j; 247b; 148a; 263b; 289m; 215f; 216b; 219c; 230a; 278r; 298g,i; 299a; 311j; 387l; 393a; 394k; 405g; 410l; 415c; 682a; 696h;	33.87
Lasy glebochronne i wodochronne stanowiące cenne fragmenty przyrody, w miastach	374f	1.80
Lasy glebochronne i wodochronne stanowiące stałe powierzchnie badawcze	116c-f; 117a,c,f,i	18.59
Lasy glebochronne i wodochronne stanowiące ostoje zwierząt	152f-h; 153a	11.33
Lasy glebochronne i wodochronne w miastach	215r; 372b,c; 374c,g,h,j	17.12
Lasy glebochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	227j; 230c; 308l; 409i; 720c	14.61
Lasy glebochronne stanowiące cenne fragmenty przyrody, w miastach	372d,f	2.27
Lasy glebochronne i w miastach	373f	0.77
Lasy wodochronne	1a; 15l,m; 21a; 30c; 34a; 48a; 79c-f,i,j; 80b,d-h,j; 81a,b,f,g,i; 82b-f; 86k; 90b,f; 92d; 93f,h; 109g,i,l; 121d,h,i; 122h; 136c,d,g-k,o,p; 137a-c,f; 153i; 154h,j; 167c-f; 168b; 185c,d,h,i,k; 187f-i; 194h; 196b,d,h,j; 201g; 206g; 211i,k; 215b; 219h,j; 220f; 225o,p; 226b,c,i; 230j; 242h; 243b,g; 245c,i; 249a; 256h; 257i,k; 258a,b,d-g; 262f; 268a,c,g; 277d; 278d-g,i,k,m,n; 279c-h; 280a,c,f,i,j; 286s; 289d,i; 290i; 295c; 297f; 299b; 302b,c,f,i-k; 303a,b,d,f; 311t; 313c,j; 314f; 318b,f; 322g-j,l,o,r; 330a,d,h,j,k; 333f; 335g,i; 336a,f; 341d,f,j; 349d,g; 369k; 370l,m,s; 371x,cx; 380f,h; 381h; 382d,j,l; 384c; 385c,h-j; 389f,k-m; 390b-d; 391b; 392b,d,h; 393i,j,n; 394d,f,g,l; 395i; 397h,i; 398h-j; 399c; 400j-l,n-p; 401b,g-i,m; 406m; 407a,b; 408a-h; 409d; 410i; 411b,c; 412a,b,f,g,j,m; 413a,d,f; 414b,f; 415a,f; 416c,g; 417a,g,k; 418i; 419a,f; 426a-d,i,j; 427a-f; 428b-f; 429b,c; 430a-c,f; 431a-g; 432b,c; 433a,p; 434a,b,i; 440b,c; 441a; 507h,i; 508b,d-g; 509b; 510k,p,r; 564i,j; 531i; 533b-h; 575d; 588f; 591a,c,d; 592a,d,g-i; 593h; 594d; 609d; 610a; 625i; 632a-f,i,l; 633a-d,i; 634b,f,g; 635a,b,d; 640a-c; 641g; 642i,j,l; 643a,d,f,h,y; 644a,f,h; 645c; 646b,f; 665m,n; 647a,c,f,g,i; 648b,d,i; 649c,d,i-k; 650m,n,r,t; 653c; 655c,j; 656a; 658g; 659a-c; 660a-n; 661a,d-h,j-n; 662g,h,j; 663a-g,k; 669l; 675a,c,f,h; 676a,c,h; 677d,f; 679a,b,g; 680b,c; 681a,b,j; 682b,h,k; 684a,d,f,h,i,k,l; 685i-k; 686a,b,j,l; 687b,c,h; 690b,h,m; 691d; 692c,f,i,k-m; 696g; 699m; 700a; 701g,j,k; 702a,c,d,i,j; 703a,b,f; 706c; 707f; 709k,l; 710a-c,h; 712c,f; 713a,c,f,i,j; 714a,b,g; 716g,h; 723i; 724f,h; 725a,b,d;	1246.02
Lasy wodochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	81h; 136m; 154g; 174i; 181m; 219i; 220g,h; 221j; 222l; 227g,s; 235a,k; 242a,j,o; 243a; 244a; 245b,m; 250a; 278j; 289f,g; 295j; 297h; 298f; 300h; 308n,p; 309f; 310f,k; 313d; 314c; 331d; 369l; 370p; 380c,d,j; 391a; 392a,c; 393b; 394a-c; 403a; 405b; 410j,k; 412k; 413b,c; 414c,d; 416b,f; 419b,c; 425b,f; 429d; 430g; 433o; 455b; 609c; 626i; 638b; 646d; 652i; 662f; 675m; 676b; 681m; 690d,f,n; 691a; 692d; 696l; 702b,h,m; 713b,g,h; 724c,d; 725c	128.48
Lasy wodochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt	590d,j,k	8.67

Kategoria	Lokalizacja	Pow.
		[ha]
1	2	3
Lasy wodochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej, w miastach	372g,n; 375a	2.41
Lasy wodochronne stanowiące stałe powierzchnie badawcze	126c,f,i; 127a,c; 133b	30.34
Lasy wodochronne, nasienne	432a	2.50
Lasy wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt	153f	3.78
Lasy wodochronne w miastach	372j; 375b-d,h; 377c; 378f; 404a,g	22.36
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	6b; 25f; 91c; 95j; 110j; 122b; 208d; 270c; 324d; 371h; 547j; 587a-c; 588c,i,j; 589b,c; 596f,g; 598b; 599d; 603a,b; 604b,d; 610f; 611b-f; 612g; 699k	102.11
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stałe powierzchnie badawcze	123b	1.16
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody i ostoje zwierząt	589d,f; 590f,i; 605a,b; 606a	35.24
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, w miastach	374b	1.32
Lasy stanowiące stałe powierzchnie badawcze	112a-d; 113a-k; 114a-l; 115a-f; 116a,b,h-j; 117b,g,h,j,k; 123a,c-h; 124a-k; 125a-i; 126a,b,h,k; 127b,d-l; 128a-g; 130a-k; 131a-k; 132a-i,k; 133a,c-f,h; 134a-h,j-l; 135a-f,h-j; 255h	443.77
Lasy nasienne	110i; 353c; 596c; 599c; 604g	21.07
Lasy stanowiące ostoje zwierząt	152a-d,i,j; 153b; 475l; 495a-d,g,k; 496a,c-h; 590b,c,g,m; 591g,i; 601j; 602g,h; 605c,d,f; 606b,g; 616g; 617a-i; 618a-d	131.41
Lasy w miastach	215w; 372a,i,k,l; 373a,c,d; 374a,d; 375i-n; 376a-g; 377a,b; 378a-d; 379b-h; 404b-f	120.03
RAZEM		3431.56

Porównanie kategorii oraz powierzchni lasów ochronnych w poprzedniej i obecnej rewizji PUL przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 65. Porównanie powierzchni lasów ochronnych wg kategorii ochronnych w kolejnych rewizjach PUL

Kategoria	Stan na 01.01.2015 r.		Stan na 01.01.2025 r.		Różnica
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	
1	2	3	4	5	6
Lasy glebochronne	818.84	24.82	296.73	8.65	-522.11
Lasy glebochronne i wodochronne	977.66	29.64	733.80	21.38	-243.86
Lasy glebochronne i wodochronne oraz stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	67.57	2.05	33.87	0.99	-33.70
Lasy glebochronne i wodochronne stanowiące cenne fragmenty przyrody, w miastach	1.89	0.06	1.8	0.05	-0.09
Lasy glebochronne i wodochronne stanowiące stałe powierzchnie badawcze	-	-	18.59	0.54	18.59
Lasy glebochronne i wodochronne stanowiące ostoje zwierząt	-	-	11.33	0.33	11.33
Lasy glebochronne i wodochronne w miastach	16.80	0.51	17.12	0.50	0.32
Lasy glebochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	47.38	1.44	14.61	0.43	-32.77
Lasy glebochronne stanowiące cenne fragmenty przyrody, w miastach	4.07	0.12	2.27	0.07	-1.80
Lasy glebochronne i w miastach	9.77	0.30	0.77	0.02	-9.00
Lasy wodochronne	513.24	15.56	1246.02	36.31	732.78
Lasy wodochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	140.81	4.27	128.48	3.74	-12.33
Lasy wodochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt	-	-	8.67	0.25	8.67
Lasy wodochronne stanowiące cenne fragmenty rodzimej, w miastach	2.55	0.08	2.41	0.07	-0.14
Lasy wodochronne stanowiące stałe powierzchnie badawcze	-	-	30.34	0.88	30.34
Lasy wodochronne, nasienne	2.50	0.08	2.50	0.07	0.00
Lasy wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt	-	-	3.78	0.11	3.78
Lasy wodochronne w miastach	16.15	0.49	22.36	0.65	6.21
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	20.06	0.61	102.11	2.98	82.05
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody oraz stałe powierzchnie badawcze	-	-	1.16	0.03	1.16

Kategoria	Stan na 01.01.2015 r.		Stan na 01.01.2025 r.		Różnica
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	
1	2	3	4	5	6
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody i ostoje zwierząt	-	-	35.24	1.03	35.24
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, w miastach	-	-	1.32	0.04	1.32
Lasy stanowiące stałe powierzchnie badawcze	488.60	14.81	443.77	12.93	-44.83
Lasy nasienne	21.07	0.64	21.07	0.61	0.00
Lasy stanowiące ostoje zwierząt	33.74	1.02	131.41	3.83	97.67
Lasy w miastach	116.15	3.52	120.03	3.50	3.88
Ogółem	3298.85	100	3431.56	100	132.71

W porównaniu do stanu na 01.01.2015 r. w ujęciu ogólnym powierzchnia lasów ochronnych wzrosła o 132.71 ha.

Lasy gospodarcze - wielofunkcyjne

Lasy nie zaliczone do lasów ochronnych lub rezerwatów są lasami gospodarczymi (wielofunkcyjnymi). Występują one na łącznej powierzchni 15 103.72 ha, co stanowi 81.47% powierzchni lasów Nadleśnictwa Człopa. W tej kategorii znajdują się również grunty związane z gospodarką leśną. Łączna powierzchnia gruntów związanych z gospodarką leśną w Nadleśnictwie Człopa wynosi 564.55 ha, co stanowi 3,05% powierzchni lasów.

3. PODZIAŁ NA GOSPODARSTWA

W niniejszym Planie Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Człopa przyjęto następujący podział gruntów leśnych na gospodarstwa:

Zestawienie 66. Podział na gospodarstwa

Gospodarstwo	Nadleśnictwo Człopa	
	Powierzchnia [ha] / Udział [%]	
1	2	3
S	806.43	4.49
O	2641.93	14.70
GZ	8459.69	47.06
GPZ	6066.95	33.75
G	14526.64	80.81
Razem	17975.00	100.00

Gospodarstwo specjalne (S), do którego zaliczono lasy wymienione w tabeli poniżej.

Zestawienie 67. Gospodarstwo specjalne

Kategoria	Pow. [ha]	[%]
1	2	3
Rezerwaty	4.27	0.53
Strefy ochrony całorocznej	36.33	4.51
Ekosystemy referencyjne	59.30	7.35
Siedliska priorytetowe	112.13	13.90
Wyłączone drzewostany nasienne i zachowawcze	23.57	2.92
Powierzchnie z obiektami archeologicznymi i kulturowymi	20.76	2.57
Lasy z siedliskiem Bs, Bb, BMb, LMb, OI3, OIJ3	32.19	3.99
Powierzchnie szczególnie chronione	1.81	0.22
Powierzchnie doświadczalne i badawcze	492.09	61.02
Drzewostany ze źródliskami	23.98	2.97
Razem	806.43	100

Do gospodarstwa wielofunkcyjnego lasów ochronnych (O) zaliczono obszary uznawanych lasów ochronnych z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Do gospodarstwa wielofunkcyjnego lasów gospodarczych (GZ, GPZ) zaliczono pozostałe lasy z wiodącą funkcją produkcyjną. W gospodarstwie tym, dla potrzeb obliczenia etatów częściowych wyodrębniono obszary kwalifikujące się do jednolitych sposobów zagospodarowania.

W warunkach Nadleśnictwa Człopa są to:

- zrębowy sposób zagospodarowania dla drzewostanów z TSL: Bśw, BMśw (bez upraw i młodników po rębniach złożonych oraz drzewostanów użytkowanych lub planowanych do użytkowania rębniami złożonymi) oraz olsy.
- przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania dla pozostałych siedlisk, wariantów uwilgotnienia i typów drzewostanu w obszarach z funkcją produkcyjną.

Porównanie powierzchni drzewostanów w gospodarstwach pomiędzy kolejnymi rewizjami PUL przedstawiono poniżej.

Zestawienie 68. Podział na gospodarstwa pomiędzy rewizjami PUL.

Zestawienie 06: Podział na gospodarstwa pomiędzy rewizjami I-OL.

Gospodarstwo	Nadleśnictwo Człopa					
	Stan na 01.01.2015 r.		Stan na 01.01.2025 r.		Różnica	
	Powierzchnia [ha] / Udział [%]					
1	2	3	4	5	6	7
S	1210.99	6.73	806.43	4.49	-404.56	-2.24
O	2093.36	11.63	2641.93	14.70	548.57	3.07
GZ	9314.99	51.75	8459.69	47.06	-855.30	-4.69
GPZ	5381.51	29.90	6066.95	33.75	685.44	3.85
G	14696.50	81.64	14526.64	80.82	-169.86	-0.82
Razem	18000.85	100.00	17975.00	100.00	-25.85	0.00

Największe różnice w klasyfikowaniu drzewostanów do gospodarstw są widoczne pomiędzy gospodarstwem zrębowym a przerębowo-zrębowym. Związane jest to z wprowadzeniem większej ilości rębni złożonych. Zmniejszeniu uległa powierzchnia w gospodarstwie specjalnym, związane jest to z nieujmowaniem drzewostanów glebochronnym na stokach w nowej dokumentacji. Zgodnie z wytycznymi KZP mogły być ujęte w gospodarstwie specjalnym tylko te drzewostany w których nachylenie stoku wynosi powyżej 45°. Drzewostany glebochronne, które nie spełniały kryteriów gospodarstwa specjalnego zostały zaklasyfikowane do gospodarstwa lasów ochronnym, stąd m.in. wzrost jego powierzchni.

4. PODZIAŁ LASU NA OSTEPY

W celu zachowania ładu przestrzennego, obręb leśny jest podzielony na szeregi ostępowe, te zaś na ostępy. W obecnym planie przyjęto dotychczasowy podział na ostępy, co ma zapewnić jednolitość gospodarowania w długim okresie, zachowanie ładu przestrzennego i zapewnienie odpowiedniej stabilności układu drzewostanów.

Ostępy stałe z reguły obejmują dwa lub trzy oddziały. Kierunek przebiegu ostępów jest zależny od przebiegu i układu linii gospodarczych, a także od lokalnych granic naturalnych, na których zostały oparte szeregi ostępowe. W Nadleśnictwie Człopa w większości ostępy mają przebieg NE-SW. Ostępy stałe w liczbie 403 zostały zaznaczone na mapach cięć strzałkami koloru czerwonego. Ostępy przejściowe nie występują.

5. WIEKI RĘBNOŚCI I WIEKI DOJRZAŁOŚCI RĘBNEJ

Wiek rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie Człopa zostały ustalone przez Komisję Założeń Planu. Dla drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy pełnej oraz w uzasadnionych przypadkach wieki rębności dla konkretnych pododdziałów zostały ustalone indywidualnie.

Wiek rębności dla gatunków panujących występujących w Nadleśnictwie Człopa przedstawiono w tabeli poniżej:

Zestawienie 69. Wiek rębności dla gatunków panujących Nadleśnictwa Człopa

Gatunek	Wiek rębności
1	2
Dąb (rodzime gatunki)	140
Sosna, Modrzew, Buk	100
Świerk, Brzoza, Olsza, Jawor, Lipa	80
Brzoza omszona, Osika, Olsza odroślowa	60
Olsza szara	40

6. OKREŚLENIE I PRZYJĘCIE ETATÓW UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

Określenia i przyjęcia etatów dokonano w oparciu o §88-§96 Instrukcji Urządzenia Lasu z 2011 r. Na wielkości odpowiednich etatów wpłynęły głównie potrzeby hodowlane wynikłe z aktualnego stanu drzewostanów w omawianym Nadleśnictwie, a także pilność przebudowy drzewostanów. Obliczone oraz przyjęte etaty użytkowania rębnego przedstawiono w tabeli XIV. Lokalizacja przyjętych etatów była przedmiotem uzgodnień z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Pile i Nadleśnictwem Człopa.

Etat użytków głównych składa się: z etatu użytków rębnych (miąższość użytków zaliczonych na poczet etatu rębnego wraz z zakładanym 5% przyrostem + miąższość użytków niezaliczonych na etat powierzchniowy) i etatu użytków przedrębnych. Wyliczenia i propozycje etatów miąższościowych i powierzchniowych dokonano w oparciu o wytyczne zawarte w Instrukcji Urządzenia Lasu z roku 2011. Podstawą do ich ustalenia były sumy etatów cząstkowych obliczonych dla gatunków panujących lub ich grup o jednakowym wieku rębności. Suma ustalonych i przyjętych etatów dla poszczególnych gospodarstw w obrębie leśnym stanowi etat dla obrębu. Suma etatów dla obrębów stanowi etat dla całego Nadleśnictwa. Etaty miąższościowe użytkowania rębnego dla gospodarstwa ochronnego (O) oraz gospodarstwa lasów gospodarczych z zrębowym (GZ) i przerębowo-zrębowym (GPZ) sposobem zagospodarowania obliczono stosownie do zapisów §90 Instrukcji urządzania lasu z 2011 r. Natomiast zgodnie z § 89 i 92 dla gospodarstwa specjalnego (S), etat jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów.

W gospodarstwach: O (ochronnym) i lasów gospodarczych (z zrębowym (GZ) i przerębowo-zrębowym (GPZ) sposobem zagospodarowania) obliczono roczne etaty wg dojrzałości drzewostanów, a dla gospodarstwa lasów gospodarczych (z zrębowym (GZ) i przerębowo-zrębowym (GPZ) sposobem zagospodarowania) również roczne etaty wg zrównania średniego wieku. Z porównania etatu wg zrównania średniego wieku i etatów wg dojrzałości drzewostanów w gospodarstwie lasów gospodarczych (z zrębowym (GZ) i przerębowo-zrębowym (GPZ) sposobem zagospodarowania) określono tzw. etat optymalny. Etat w okresie 10-lecia (obowiązywania planu), stanowi maksymalną wielkość użytkowania rębnego.

6.1. ETAT UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

UŻYTKI RĘBNE ZALICZONE NA POCZET ETATU

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego przedstawiono poniżej.

Tabela nr XIV. Zestawienie obliczonych i przyjętych etatów miąższościowych użytkowania rębnego

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe [średnio na rok]						Etat z potrzeb hodowlanych na okres obowiązywania planu	Etat prop. na okres obowiązywania planu
	Etaty wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebudowy	Etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m³ brutto							
Etaty roczne						Etat 10-letni		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb Człopa								
(S)	X	X	X	X	0	200	7037	7 037
(O)	16 667	15 574	9 282	15 574	923	10 064	94 809	94 809
(GZ) etat powierch.	26 551	32 636	31 399	31 399	65	X	X	284 293
	64.78	84.93	74.31	74.31	3			750.48
GPZ	27 531	26 922	25 428	26 922	5 760	25 614	X	295 564
Razem G	54 082	59 558	56 827	58 321	5 825	25 614	0	579 857
RAZEM	70 749	75 132	66 109	73 895	6 748	35 878	101 846	681 703

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 661 090 m³ brutto

W poszczególnych gospodarstwach w Nadleśnictwa Człopa przyjmuje się etaty według niżej opisanych kryteriów:

- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) zaprojektowano etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych w wysokości **94 809 m³**, stanowiący 61% miąższościowego etatu optymalnego,
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) zaprojektowano etat w wysokości **284 293 m³** na powierzchni 750.48 ha, jako zbliżony do etatów optymalnych: miąższościowego (91%) i powierzchniowego (101%),
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) zaprojektowano etat w wysokości **295 564 m³**, stanowiący 110% etatu optymalnego i 94% sumy etatów z okresów uprzętnięcia w KO i KDO oraz z potrzeb przebudowy.
- razem w gospodarstwie lasów gospodarczych (G) zaprojektowano etat w wysokości **579 857 m³**, stanowiący 99% etatu optymalnego.

W poniższym zestawieniu ujęto przyjęte etaty użytkowania rębnego zaliczone do poszczególnych gospodarstw wraz z procentem etatu, do którego jest zbliżony.

Zestawienie 70. Zestawienie przyjętych etatów użytkowania rębnego w Nadleśnictwie Człopa

Gospodarstwo	Nadleśnictwo Człopa	
	miąższość [m ³] brutto / % etatu	
1	2	
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych	94 809 61	
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ)	284 293 91	
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	294 564 94	

Gospodarstwo	Nadleśnictwo Człopa	
	miąższość [m³] brutto / % etatu	
1	2	
Razem wielofunkcyjne lasy gospodarcze (G)		579 857 99
OGÓŁEM		674 666 91

Ogólnie dla Nadleśnictwa Człopa suma etatów optymalnych wyniosła 738 950 m³/10 lat a przyjęty etat w wysokości 674 666 m³/10 lat stanowi 91% etatu optymalnego.

Przyjęte etaty użytkowania rębного dla gospodarstw wynikają z naboru drzewostanów do użytkowania rębного, przy pełnym respektowaniu kryteriów i wymogów ładu czasowego i przestrzennego, a przede wszystkim uwarunkowań przyrodniczych i społecznych.

Są to etaty maksymalne, możliwe do wykonania, zabezpieczające określoną produkcję drewna w Nadleśnictwie Człopa, na zasadzie racjonalnej gospodarki leśnej, w granicach możliwości produkcyjnych lasu.

Plan cięć użytków rębnych określający lokalizację cięć użytków rębnych i formy rębni został uzgodniony z Nadleśnictwem Człopa oraz z Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Pile w dniach 4-5 lipca 2024 roku.

UŻYTKOWANIE RĘBNE NIEZALICZONE NA POCZET ETATU POWIERZCHNIOWEGO

W ramach użytków rębnych niezaliczonych na poczet etatu powierzchniowego zaplanowano uprzętnięcie płazowin o powierzchni 1.04 ha, w ramach którego zaplanowano do pozyskania 57 m³ brutto, co stanowi 47 m³ netto. Zaplanowano również uprzętnięcie nasienników i przestojów – 35 m³ grubizny brutto tj. 31 m³ grubizny netto oraz pozostałe zabiegi, w tym poszerzanie nieczytelnych linii podziału powierzchniowego – 111 m³ brutto tj. 93 m³ netto.

Łącznie użytki rębne niezaliczone na poczet etatu powierzchniowego w Nadleśnictwie Człopa wynoszą 203 m³ brutto tj. 171 m³ netto.

Zestawienie 71. Zestawienie użytków rębnych niezaliczonych na poczet etatu powierzchniowego

Kategoria	Nadleśnictwo Człopa	
	Miąższość grubizny [m³]	
	brutto	netto
1	2	3
1. uprzętnięcie płazowin	57	47
2. uprzętnięcie nasienników i przestojów	35	31
3. pozostałe	111	93
Razem	203	171

ŁĄCZNY ETAT CIĘĆ UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

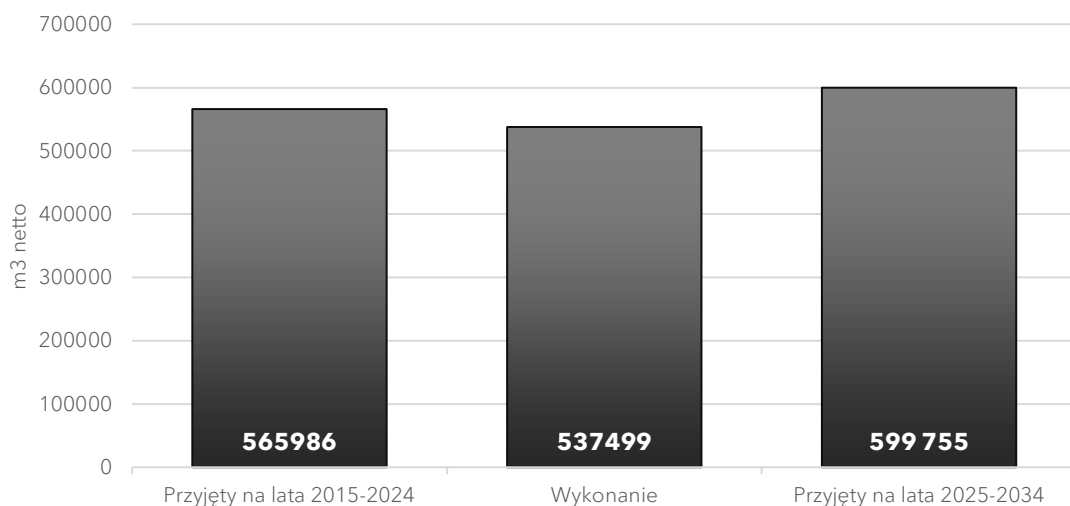
Na łączny etat użytków rębnych składają się użytki zaliczone na etat, 5% przyrost miąższości drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania rębego oraz pozycje niezaliczone na poczet etatu powierzchniowego.

Zestawienie zaprojektowanych użytków rębnych w miąższości brutto i netto przedstawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie 72. Łączny etat cięć użytkowania rębego

Obręb	Użytki rębne				
	Zaliczone na etat	Spodziewany 5% przyrost miąższości użytków rębnych	Razem zaliczone na etat z 5% przyrostem	Niezaliczone na etat	Razem (4+5)
	m ³ brutto / m ³ netto				
1	2	3	4	5	6
Nadleśnictwo	681 703	34 085	715 788	203	715 991
Człopa	571 029	28 555	599 584	171	599 755

Porównanie przyjętego łącznego etatu użytkowania rębego z etatem przyjętym w ubiegłym okresie gospodarczym i wykonaniem przedstawiono poniżej na wykresie.

Rysunek 10. Porównanie użytkowania rębego

Etat użytków rębnych na mijający okres gospodarczy został ustalony na 565 986 m³ netto. Wykonanie etatu rębego wyniosło 537 499 m³ netto (w tym cięcia przygodne to 20 961 m³ netto stanowiąc tym samym 3.90%), co stanowi 94.97% zaplanowanego etatu.

Przyjęty etat użytków rębnych na obecny okres gospodarczy wynosi 599 755 m³ netto i jest wyższy od etatu przyjętego 10 lat temu o 33 769 m³ netto. Oznacza to wzrost użytkowania rębego o 5.97%, przy założeniu pełnego wykonania etatu użytków rębnych.

6.2. ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO

W ramach użytkowania przedrębego zaplanowano trzebieże selekcyjne. Nie planowano zabiegu CP-P. Zgodnie z zapisami KZP w przypadku drzewostanów sosnowych V i starszych klas wieku trzebieże późne zostały zaprojektowane jedynie w sporadycznych i uzasadnionych przypadkach w tym w drzewostanach bezpośrednio przyległych do obiektów turystycznych.

W drzewostanach rębnych, dla których zaplanowano działki zrębowe, planowano użytkowanie przedrębne na powierzchni nieobjętej rębnią tylko w nielicznych przypadkach. Zaplanowane w drzewostanach starszych klas wieku zabiegi (TP) w głównej mierze odnoszą się do kontynuacji cięć selekcyjnych (TW), w mniejszym stopniu do potrzeby pielęgnowania gatunków w niższych piętrach drzewostanów oraz potrzeby wykonania zabiegów o charakterze sanitarnym.

W drzewostanach o niskim zadrzewieniu oraz na małych powierzchniach położonych wśród gruntów innej własności odstąpiono od planowania wskazówek gospodarczych. Wskazane pozycje zostały uzgodnione z Nadleśnictwem Człopa na etapie uzgodnień opisów taksacyjnych dla poszczególnych leśnictw.

Dodatkowo zgodnie z zapisami KZP w wyłączonych drzewostanach nasiennych oraz drzewostanach zachowawczych zaprojektowano wskazówkę TP wykonywaną, jako cięcia sanitarno-selekcyjne. Dotyczy to również gospodarczych drzewostanów nasiennych nie przewidzianych do użytkowania rębego.

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębnego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych, ustalonych podczas prac taksacyjnych dla każdego pododdziału. Wskazania dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany lub ich część, w których nie przewiduje się użytkowania rębego.

W kilku przypadkach zabieg TW lub TP planowano również w drzewostanach dwupiętrowych planowanych do użytkowania rębego. Zabieg wskazany jest dla II piętra drzewostanu.

Pozycje zaliczone do użytkowania przedrębnego planowano bez nawrotów oraz pilności.

ETAT CIĘĆ UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO W WYMIARZE POWIERZCHNIOWYM

Powierzchniowy etat użytkowania przedrębnego wynika z potrzeb pielęgnacyjnych drzewostanów. Przedstawiono go w Tabelach nr XVI: Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku. Syntetyczne dane przedstawiono poniżej.

Zestawienie 73. Zestawienie (obligatoryjnego) rozmiaru powierzchniowego użytkowania przedrębnego dla Nadleśnictwa Człopa na okres realizacji planu

Obręb	CP-P	Trzebieże			Ogółem
		TW	TP	Razem trzebieże	
	Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6
Nadleśnictwo Człopa	-	3 492.60	7 729.57	11 222.17	11 222.17

Dane przedstawiają powierzchnię manipulacyjną cięć przedrębnych, bez powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu.

Porównanie powierzchniowego etatu użytków przedrębnych pomiędzy rewizjami PUL przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 74. Porównanie użytków przedrębnych w wymiarze powierzchniowym w kolejnych rewizjach PUL

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo Człopa
1	2
Etat użytków przedrębnych [ha] 2015-2024	11 753.98
Etat użytków przedrębnych [ha] 2025-2034	11 222.17
Różnica [ha]	-531.81

W stosunku do ubiegłego 10-lecia sumarycznie w Nadleśnictwie Człopa zaplanowano o 531.81 ha mniej drzewostanów przeznaczonych do użytkowania przedrębnego.

ORIENTACYJNY ETAT UŻYTKOWANIA PRZEDRĘBNEGO W WYMIARZE MIĄŻSZOŚCIOWYM

Etat użytkowania przedrębnego w wymiarze miąższościowym ustalono w oparciu o §94 Instrukcji UL Wyliczenia porównawcze etatów miąższościowych oraz etat przyjęty zestawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie 75. Zestawienie wskaźników, na podstawie których proponuje się orientacyjną wielkość miąższości grubizny planowanej do pozyskania w ramach użytkowania przedrębnego

Wskaźniki	Nadleśnictwo Człopa
1	2
	[m ³ netto / ha]
Wykonanie z 3 ostatnich lat	62
Wykonanie z 5 pierwszych lat	46
Wykonanie z 5 ostatnich lat	57
Wykonanie z 10 ostatnich lat bez uwzględnienia aneksu	48
Wykonanie z 10 ostatnich lat z uwzględnieniem aneksu	51
75% spodziewanego przyrostu*	60
60% spodziewanego przyrostu*	48
50% spodziewanego przyrostu *	40
Etat przyjęty na obecny okres gospodarczy	48

* przyrost drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym - przyrost tablicowy

Przyjęta intensywność użytkowania przedrębnego dla Nadleśnictwa Człopa wynosi **48 m³/ha netto**.

Zestawienie 76. Wielkości użytkowania przedrębnego w PUL

Etat użytków przedrębnych	Nadleśnictwo Człopa
1	2
W wymiarze powierzchniowym [ha]	11 222.17
W wymiarze miąższościowym [m ³ netto]	48
[m ³ brutto]	540 000
	675 000

Przyjęty, orientacyjny etat miąższościowy w użytkowaniu przedrębnym został porównany ze spodziewanym przyrostem bieżącym (przyrost tabelaryczny), w grupie drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębnym w okresie obowiązywania planu.

Zestawienie 77. Porównanie etatu użytków przedrębnych z przyrostem drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny

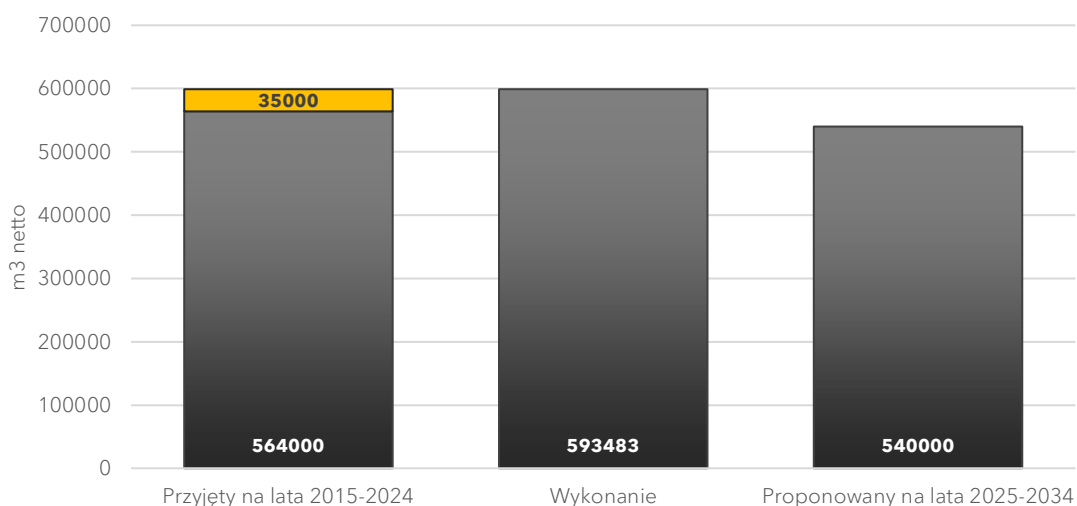
Wyszczególnienie	Nadleśnictwo Człopa
1	2
Etat użytków przedrębnych [m ³ brutto]	675 000
Przyrost drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny	1 270 200
Procent [%]	53.14

Orientacyjny etat użytków przedrębnych uwzględnia potrzeby hodowlane poszczególnych drzewostanów i stanowi 53.14% spodziewanego przyrostu drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny.

Powierzchniowy etat cięć przedrębnych proponuje się jako obligatoryjna, minimalna powierzchnia cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębny przewidziana do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu i wyrażony szacunkowo w metrach sześciennych na okres obowiązywania planu urządzenia lasu.

W poprzednim okresie gospodarczym Nadleśnictwo Człopa wystąpiło o zwiększenie etatu użytków przedrębnych do wielkości 599 000 m³ netto. Był to wzrost o 35 000 m³ w stosunku do wyjściowego etatu. Przyczyną zwiększenia pozyskania użytków przygodnych były występujące w sezonie wegetacyjnym 2018-2019 ekstremalne susze oraz idące za nimi gradacje szkodników wtórnych oraz chorób grzybowych (Decyzja nr 133 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 17 lipca 2023 r. w sprawie zwiększenia rozmiaru szacunkowego pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa Człopa na lata 2015-2024 r. ZU.6005.30.2023).

Porównanie przyjętego łącznego etatu użytkowania przedrębego z etatem przyjętym w ubiegłym okresie gospodarczym i wykonaniem przedstawiono poniżej na wykresie.

Rysunek 11. Porównanie przyjętego łącznego etatu użytkowania przedrębego z etatem z ubiegłego okresu i wykonaniem

Etat użytków przedrębnych na mijający okres gospodarczy został ustalony na 564 000 m³ netto. Następnie został zwiększony o kolejne 35 000 m³ netto i sumarycznie wyniósł 599 000 m³ netto. Wykonanie etatu przedrębego wyniosło 593 483 m³ netto. Przyjęty etat użytków przedrębnych na obecny okres gospodarczy wynosi 540 000 m³ netto i jest niższy o 24 000 m³ netto przed aneksem oraz o 59 000 m³ uwzględniając aneks w stosunku do etatu zaplanowanego na ubiegły okres gospodarczy, co stanowi spadek użytkowania przedrębego kolejno o 4% oraz 10%.

6.3. ETAT MIĄSZOŚCIOWY UŻYTKÓW GŁÓWNYCH

Łączny, przyjęty etat miąższościowy użytków głównych (rębnych i przedrębnych) stanowi wielkość maksymalną i składa się z etatu użytkowania rębnego - stanowiącego wielkość normatywną i etatu użytkowania przedrębного - stanowiącego wielkość orientacyjną. Etat użytkowania głównego dla Nadleśnictwa Człopa zawiera Tab. nr XVII.

Zestawienie etatów wchodzących w skład etatu użytków głównych przedstawiono w poniższej tabeli, porównując je ze spodziewanym tabelarycznym przyrostem drzewostanów.

Zestawienie 78. Zestawienie etatów wchodzących w skład użytków głównych i ich porównanie ze spodziewanym tabelarycznym przyrostem wszystkich drzewostanów

Nadleśnictwo	Rodzaj użytkowania					
	Rębne	Przedrębne	Razem	Przyrost c. Przyrost n.	Zapas drzewostanów	% Zapasu
	m ³ brutto / m ³ netto / % przyrostu					
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo Człopa	715 991	675 000	1 390 991			
	599 755	540 000	1 139 755	1 460 000	5 187 499	26.81
	49.04	53.14**	95.27	1 270 200		

* dotyczy spodziewanego przyrostu

** dotyczy spodziewanego przyrostu w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym

Przyjęty łączny etat miąższościowy w Nadleśnictwie Człopa stanowi 95.27% spodziewanego przyrostu wszystkich drzewostanów. Etat użytków rębnych stanowi 49.04% spodziewanego przyrostu, natomiast etat użytków przedrębnych stanowi 53.14% spodziewanego przyrostu w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym.

W ramach użytkowania głównego w ciągu najbliższych 10 lat planuje się do pozyskania 26.81% zapasu drzewostanów wg stanu na 01.01.2025 r.

7. OPISANIE I ZESTAWIENIE ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PUL

7.1. ZESTAWIENIE I OPISANIE ZADAŃ Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA GŁÓWNEGO

REGULACJA URZĄDZENIOWA UŻYTKOWANIA RĘBNEGO

Regulacja użytkowania rębного na poziomie nadleśnictwa odbywa się poprzez obliczenie etatów dla poszczególnych gospodarstw czyli poprzez ustalenie optymalnej do pozyskania miąższości w poszczególnych grupach drzewostanów oraz rozłożeniu ustalonej do pozyskania miąższości na konkretne drzewostany (stanowiące całe pododdziały lub ich części).

Wstępne wskazania gospodarcze z zakresu użytkowania rębного zostały określone w trakcie prac taksacyjnych. Po zakończeniu tych prac i sporządzeniu mapy numerycznej, na podstawie, której precyzyjnie określono areal poszczególnych pododdziałów, dokonano obliczeń powierzchniowych i miąższościowych.

Działania te umożliwiły wykonanie kolejnych prac zmierzających do szczegółowego określenia etatów użytkowania głównego. Powstałe wykazy projektowanych cięć rębnych (zestawione zgodnie z Wykazami nr 6 IUL) zostały poddane ocenie pod kątem celowości planowania cięć i ich rozmiaru, w trakcie prezentowania wyników prac taksacyjnych.

Ostateczne zestawienie cięć rębnych zostało dodatkowo przeanalizowane przez nadzorujących prace urządzeniowe z ramienia Wykonawcy Planu oraz przedstawicieli Nadleśnictwa Człopa i RDLP w Pile.

Etat i końcowe dane dotyczące rozmiarów cięć w poszczególnych gospodarstwach zostały poddane ocenie na NTG.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD) oraz wymagania ładu czasowego i przestrzennego, w tym projektowania cięć w taki sposób, by nie narażać sąsiednich drzewostanów na uszkodzenia (szczególnie przez wiatry i nasłonecznienie);
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej oraz funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany, np. w rezerwatach, otulinach, strefach ochronnych, na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000;
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- cięcia uprzątające w klasie odnowienia;
- kontynuacja rozpoczętych rębni III oraz II;
- drzewostany do pilnej przebudowy pełnej;
- drzewostany z kontynuacją przebudowy częściowej i stopniowej w której zachodzi konieczność wprowadzenia cięć rębnych;
- przeszlorębne;
- rębne;
- bliskorębne.

Drzewostany bliskorębne zostały zaprojektowane do użytkowania rębego jedynie w niewielu przypadkach, kiedy tworzyły uzupełnienie pasa zrębowego razem z drzewostanami rębnymi. Wielkość powierzchni manipulacyjnej użytkowania rębego wg rodzajów rębni w gospodarstwach zestawiono w Tabeli XV. Wyciąg z niej przedstawiono poniżej.

Zestawienie 79. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach dla nadleśnictwa

Gospodarstwo	Rębnie pełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe		Ogółem	
		Razem	w tym cięcia uprzątające		
	Powierzchnia manipulacyjna [ha]				%
1	2	3	4	5	6
Nadleśnictwo Człopa					
(S)	17.57	2.51		20.08	0.77
(O)	7.18	419.64	132.39	426.82	16.35
(GZ)	750.48			750.48	28.74
(GPZ)	15.72	1397.95	426.61	1413.67	54.14
Razem G	766.20	1397.95	426.61	2164.15	82.88
Razem Nadleśnictwo	790.95	1820.10	559.00	2611.05	100.00
%	30.29	69.71	21.41	100.00	

Cięciami rębnymi objęto 14.73% powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa Człopa, których powierzchnia wynosi 17 723.73 ha.

Powierzchnie rębni w obrębach oraz całym Nadleśnictwie, w poszczególnych gospodarstwach mają odzwierciedlenie w strukturze powierzchniowej gospodarstw. Gospodarstwo przerębnowo-zrębnowe kumuluje 54.14% wszystkich rębni. Rębnie w gospodarstwie zrębnowym stanowią 28.74%, w gospodarstwie lasów ochronnych stanowią 16.35%, natomiast w gospodarstwie specjalnym 0.77%.

Rębniami częściowymi, gniazdowymi oraz stopniowymi objęto 1 820.10 ha, w tym cięcia uprzątające zaplanowano na powierzchni 559.00 ha. Pozostałe 790.95 ha stanowią rębnie zupełne.

Na powierzchni manipulacyjnej 2 611.05 ha zaprojektowano nw. rębnie. Powierzchnia do odnowienia w ramach wykonania wszystkich rębni wynosi 1 491.77 ha.

Zestawienie 80. Wykaz rębni zaprojektowanych Nadleśnictwie Człopa

Rodzaj i forma rębni	Nadleśnictwo Człopa	
	Powierzchnia [ha]	
	manipulacyjna / do odnowienia	
1	2	3
IB	790.95	790.95
IIA	60.02	10.48
IIAU	47.10	10.64
IIB	47.13	22.69
IIBU	79.82	13.92
IIIA	631.35	192.75
IIIAU	322.44	225.84
IIIB	494.76	172.70
IIIBU	105.91	39.73
IVA	27.84	10.15
IVDU	3.73	1.92
Razem	2 611.05	1 491.77

Przy konstrukcji wykazu cięć rębnych przyjęto zasadę kontynuacji rozpoczętych cięć i zachowania ładu czasowo-przestrzennego w ostępie. Nawroty cięć przyjęto zgodnie z ZHL.

Procent miąższości przewidzianej do pozyskania w ramach rębni IB oraz w rębniach uprzątających planowano na 95%. Procent pozyskania równy 100% projektowano w ramach rębni w blokach upraw pochodnych oraz tam, gdzie pas zrębnowy nie przekraczał 1 ha.

Procent pozyskania był określany indywidualnie dla każdej z działek zrębnowych i był odpowiednio zmniejszany ze względu na panujące warunki w zasięgu działki np. konieczność pozostawienia psów ochronnych dla śródleśnych bagien, mokradeł, jezior, cieków czy stanowisk chronionych gatunków roślin lub zwierząt. Dla pozostałych rębni procent miąższości był określony w oparciu o docelowy skład gatunkowy uprawy i wymagania hodowlane gatunków wchodzących w jej skład.

Zestawienie przyczyn obniżenia intensywności w użytkowaniu rębniami zupełnymi oraz uprzątającymi przedstawiono poniżej.

Zestawienie 81. Redukcja procentu poboru masy

Powód zmniejszenia	IB	IIAU	IIBU	IIIAU	IIIBU	IVDU	R-m
	Liczba działek zrębnowych						
1	2	3	4	5	6	7	8
chronione rośliny	1						1
chroniony gatunek	1						1

Powód zmniejszenia	IB	IIAU	IIBU	IIIAU	IIIBU	IVDU	R-m
	Liczba działek zrębowych						
1	2	3	4	5	6	7	8
młodszy gatunek	2						2
ochrona stanowisk roślin chronionych	1						1
pozosatwienie ekotonu	1		1		2		4
pozosatwienie otuliny rowu					1		1
pozostawienie ekotonu	5	2	4	5	4		20
pozostawienie ekotonu			1	6	3	1	11
pozostawienie ekotonu od DPN	4			1			5
pozostawienie gatunku, który nie osiągnął wieku rębności	2	1		1	1		5
pozostawienie kępy starodrzewiu 130 letniej sosny	1						1
pozostawienie otuliny bagien oraz ekotonu				1			1
pozostawienie otuliny bagna	6			12	5		23
pozostawienie otuliny jeziora	2				1		3
pozostawienie otuliny śródlęsnego bagna	1						1
Przy szlaku turystycznym					1		1
Rębnia retencyjna wzdłuż drogi krajowej	4						4
Rębnia retencyjna wzdłuż drogi wojewódzkiej	3			1			4
Rębnia retencyjna wzdłuż szlaku turystycznego	3						3
Siedlisko 9110			1				1
Stanowisko archeologiczne A2	1		1				2
Razem	38	3	8	27	18	1	95

Niestandardowy procent redukcji użytkowania rębego w rėbniach zupełnych oraz uprzą-tających został określony na 95 działkach z 511 działek. Wysokość redukcji wynosiła od 50%, określonej w czterech przypadkach do 90% którą zastosowano w 36 przypadkach.

W bezpośrednim sąsiedztwie siedlisk przyrodniczych związanych z retencją wody jak 91E0 lub 91D0 nie projektowano rębów zupełnych oraz działek manipulacyjnych rębni uprzą-tających. Nie wskazane jest również zakładanie gniazd w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Rębnia zupełna została zaprojektowana na powierzchni 790.95 ha. Każda działka zrębowa dla której zaplanowano rębnię IB posiada jedno z poniższych uzasadnień:

1. Siedlisko borowe z TD: So bez możliwości uzyskania odnowienia naturalnego,
2. Drzewostan niestabilny,
3. Uciążliwa roślinność – konieczność odnowienia gat. światłożądnymi,
4. Cięcie zupełne ze względów sanitarnych,
5. Cięcie zupełne - zadania selekcji populacyjnej (np. realizacja bloków upraw po-chodnych),
6. Powierzchnia do 1 ha,
7. Inne (opis w osobnej kolumnie).

Zestawienie 82. Wyjaśnienie zastosowania rębni zupełnych

Powód	Powierzchnia [ha]	Ilość pododdziałów	Procent [%]
1	2	3	4
1	772.83	326	97.71
2	3.11	2	0.39
3	3.94	2	0.50
4	3.41	4	0.43
5	-	-	-
6	4.01	5	0.51
7	3.65	1	0.46
Razem	790.95	340	100.00

Jako inna kategoria (nr 7) opisano rębnię retencyjną wzdłuż drogi krajowej nr 22 na siedlisku BMśw. Dominującym powodem zastosowania rębni zupełnej jest siedlisko borowe z sosnowym typem drzewostanu bez możliwości zastosowania odnowienia naturalnego.

Rębnie planowane były w oparciu o tabelę hodowlaną przyjętą w trakcie KZP. Ze względu na lokalnie panujące warunki kilkakrotnie odstępiono od tych zasad.

Zestawienie 83. Wykaz pozycji z zaplanowaną rębnią zupełną lub cięciem zupełnym na siedliskach lasowych

Lp.	Adres leśny	Rębnia	Intensywność	Pow. [ha]	Gospodarstwo	Funkcja lasu	Przebudowa	TSL
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	04-295-d	IIIAU	80	0.68	O	OCHR		LMŚW
2	08-576-d	IIIAU	95	1.87	GPZ	GOSP	INTENS	LMŚW
3	06-715-g	IIIAU	50	2.16	GPZ	GOSP		LMŚW
4	07-347-b	IB	100	0.69	GPZ	GOSP		LMŚW
5	02-15-i	IIIAU	90	1.78	GPZ	GOSP	INTENS	LMŚW
6	09-657-i	IIIAU	95	2.09	GPZ	GOSP		LMŚW
7	08-620-h	IIIAU	95	3.31	GPZ	GOSP		LMŚW
8	11-501-h	IB	100	0.72	GPZ	GOSP	INTENS	LMŚW
9	10-474-a	IIIAU	95	5.16	GPZ	GOSP		LMŚW
10	11-499-h	IIIAU	95	2.49	GPZ	GOSP	INTENS	LMŚW

Przyczyny zastosowania rębni lub cięć zupełnych:

1. Powierzchnia pododdziału nie przekraczająca 1 ha;
2. Przebudowa intensywna w KO drzewostanu świerkowego;
3. Usunięcie 110 letniej sosny z uszkodzeniami od huby sosny oraz zadarniona pokrywa uniemożliwiająca uzyskanie odnowienia naturalnego na pozycji międzygniazdowej;
4. Powierzchnia pododdziału nie przekraczająca 1 ha;
5. Przebudowa intensywna w 70 letnim drzewostanie brzoźowym;
6. Usunięcie 120 letniej sosny z uszkodzeniami od huby sosny oraz zadarniona pokrywa uniemożliwiająca uzyskanie odnowienia naturalnego na pozycji międzygniazdowej;
7. Usunięcie 110 letniej sosny oraz istniejące młode pokolenie na 50%;
8. Przebudowa intensywna w 58 letnim drzewostanie świerkowym;
9. Zadarniona pokrywa uniemożliwiająca uzyskanie odnowienia naturalnego na powierzchni międzygniazdowej;
10. Przebudowa intensywna w 78 letnim drzewostanie sosnowo-brzoźowym.

Zestawienie 84. Wykaz drzewostanów przewidzianych do zagospodarowania rębnią zupełną w lasach ochronnych na siedliskach lasowych wraz z uzasadnieniem

Lp.	Adres leśny	TSL	Rębnia	Intensywność	Pow. [ha]	Skrócony opis taksony
1	2	3	4	5	6	7
1	04-308-o	LŚW	IB	100	0.63	7 ŚW 58 0.6
Uzasadnienie: Drzewostan silnie uszkodzony przez kornika drukarza 50% wymagający pilnej przebudowy. Pokrywa silnie zadarniona oraz podszyt o pokryciu 90% (głównie bez czarny) uniemożliwiają inicjowanie odnowienia naturalnego. Drzewostan niezgodny z przyjętym typem drzewostanu. Dodatkowo mała powierzchnia manipulacyjna uniemożliwiająca zastosowanie technicznych i przestrzennych elementów rębni złożonych. Art. 9 ust. 1 pkt 2 oraz Art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy o lasach						
2	06-533-b	LŚW	IB	80	0.92	7 BRZ 72 0.4
Uzasadnienie: Drzewostan z uszkodzeniami od huby brzozy 50% wymagający pilnej przebudowy. Pokrywa zadarniona oraz podszyt o pokryciu 100% (głównie czeremcha późna) uniemożliwiają inicjowanie odnowienia naturalnego. Dodatkowo mała powierzchnia manipulacyjna uniemożliwiająca zastosowanie technicznych i przestrzennych elementów rębni złożonych. Art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy o lasach						

Rębnia IIAU była planowana na powierzchni manipulacyjnej przekraczającej 6 ha ze względu na dobry stan podrostu zgodnie z zapisami w zasadach hodowli lasu.

Działki zrębowe zaplanowane w zasięgu drzewostanów wytypowanych przez Zespół Lokalnej Współpracy zostały uzgodnione z ZWL.

Zgodnie z zapisem w § 3 pkt 2 lit. D Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej, w lasach ochronnych prowadzi się gospodarkę leśną w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, dla których zostały wydzielone, w szczególności poprzez zagospodarowanie i ochronę lasów m.in. w drodze ograniczenia stosowania zrębów zupełnych do najślabszych siedlisk leśnych.

W warunkach Nadleśnictwa Człopa rębnie oraz cięcia zupełne na siedliskach lasowych w zasięgu lasów ochronnych dotyczą trzech przypadków. Są to przypadki nr 1, 6 oraz 10 z powyższego zestawienia.

Rębnie projektowano maksymalnie w postaci dwóch pasów działek zrębowych położonych obok siebie. Dotyczyło to zarówno rębni zupełnych jak i złożonych spełniając tym samym stosowanie co najmniej 4-letniego okresu odnowienia w rębniach zupełnych. Po istniejących na 1 stycznia 2025 r. zrębach planowano wyłącznie jedną działkę zrębową.

Zaprojektowane rodzaje rębni mogą być zmieniane na bardziej złożone lub prowadzone w formie kombinacji różnych form rębni w zależności od sytuacji zdrowotnej, sanitarnej i mikrosiedliskowej w ramach jednego wydzielenia. Rębnie mogą przyjmować także z tych samych powodów, różną formę w czasie i przestrzeni. Szczegółowego wyboru właściwej formy cięć należy dokonywać każdorazowo w poszczególnych drzewostanach. We wszystkich formach rębni należy popierać pojawiające się wartościowe odnowienie naturalne.

W rębniach gniazdowych przy wyborze lokalizacji gniazd należy wykorzystywać istniejące i naturalnie powstające luki, aby zapobiec zadarnianiu się pokrywy.

Porównanie powierzchni manipulacyjnych pomiędzy obecną a poprzednią rewizją przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 85. Porównanie powierzchni manipulacyjnej rębni zupełnych i rębni złożonych z poprzednim planem urządzenia lasu

Forma/grupa rębni	Rodzaj cięcia	Powierzchnia manipulacyjna ha / %					
		Planowana na okres 2015-2024		Planowana na okres 2025-2034		Różnica	
1	2	3	4	5	6	7	8
Rębnie zupełne	IB	917.86	36.33	790.95	30.29	-126.91	-6.04
Rębnie złożone	Cięcia pozostałe	846.93	33.52	1261.10	48.30	414.17	14.78
	Cięcia uprzätające	761.48	30.14	559.00	21.41	-202.48	-8.73
	Razem	1 608.41	63.67	1820.10	69.71	211.69	6.04
Razem		2 526.27	100.00	2611.05	100.00	84.78	-

Sumarycznie w porównaniu do ubiegłego okresu gospodarczego zaprojektowano o 84.78 ha więcej cięć rębnych. Rębni zupełnych zaprojektowano o 126.91 ha mniej, w stosunku do poprzedniego planu. Rębnie złożone ogólnie zaplanowano na powierzchni większej o 211.69 ha, natomiast w rozbiciu na rodzaj cięcia o 414.17 ha więcej jest cięć pozostałych i o 202.48 ha mniej cięć uprzätających.

W ujęciu procentowym w obecnym projekcie PUL zaprojektowano 6.04% rębni zupełnych.

W poniższym zestawieniu przedstawiono rozłożenie powierzchni i masy cięć rębnych w poszczególnych leśnictwach.

Zestawienie 86. Użytki rębne w poszczególnych leśnictwach

Leśnictwo	IB	IIA	IIAU	IIB	IIBU	IIIA	IIIAU	IIIB	IIIBU	IVA	IVDU
	Pow. manipulacyjna [ha] / Pow. do odnowienia [ha] / masa netto [m³]										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Borowik	66.97			1.85	2.06	37.74	17.08	45.37			
	66.97			0.56	0.44	11.33	11.71	13.85			
	22722			482	473	4441	5161	6556			
Brzeźniak	86.97		12.77	2.52	1.29	78.61	30.28	18.74			
	86.97		1.90	0.25	0.26	25.28	21.01	6.03			
	28770		1977	564	549	9716	7960	2508			
Grodzisko	50.35			7.52	10.14	48.02	28.29	40.37	12.11		3.73
	50.35			1.53	2.37	14.55	19.94	13.84	5.20		1.92
	17002			1213	2306	5530	8288	5721	2072		636
Jeleni Róg	56.64	4.02		8.96	6.11	138.82	70.10	88.30	9.36		
	56.64	0.00		4.93	0.40	41.68	49.70	31.92	4.21		
	19908	880		1563	2388	18937	25141	19640	2725		
Zamkowy Las	77.52	6.73	4.32	3.99	6.33	31.17	26.44	96.70	12.57	9.94	
	77.52	0.00	1.73	3.99	0.80	9.60	18.89	34.67	4.00	3.98	
	26227	1268	1186	1051	1106	3792	8759	14334	1823	1633	
Jagolice	61.28	15.91		4.49	3.65	19.12	20.01	19.88	15.01		
	61.28	1.21		4.29	0.36	5.73	13.27	7.20	5.79		
	19081	2915		1084	443	1749	5296	2442	1710		
Mielęcín	101.77	7.86	4.07	1.01	4.59	50.78	31.89	37.68	8.20		
	101.77	0.00	1.50	0.71	0.54	15.40	22.62	11.81	3.33		
	33696	1002	924	209	1425	5856	9156	5947	1437		
Mokrzyca	58.57	25.50		10.35	8.17	100.90	71.70	44.70	25.50	9.93	
	58.57	9.27		2.56	0.35	30.60	49.64	15.40	9.01	2.98	
	18717	3603		2408	3179	11244	24457	8425	8182	1332	
Przelewice	53.22		20.15	2.30	24.82	62.10	3.65	71.01	2.54	7.97	
	53.22		3.19	0.00	5.64	19.03	2.69	26.27	0.90	3.19	
	17615		4458	489	5751	7503	1155	11440	336	1432	
Wołowe Lasy	98.39				5.51	50.20	7.90		2.40		
	98.39				1.09	15.37	5.53		0.79		
	34151				2104	5633	2700		250		
Zielony Stok	79.27		5.79	4.14	7.15	13.89	15.10	32.01	18.22		
	79.27		2.32	3.87	1.67	4.18	10.84	11.71	6.50		
	25030		1133	1052	2161	1659	4025	4375	2205		
Razem	790.95	60.02	47.10	47.13	79.82	631.35	322.44	494.76	105.91	27.84	3.73
	790.95	10.48	10.64	22.69	13.92	192.75	225.84	172.70	39.73	10.15	1.92
	262919	9668	9678	10115	21885	76060	102098	81388	20740	4397	636

W poniżej tabeli przedstawiono masę użytków niezaliczonych na poczet etatu powierzchniowego w poszczególnych leśnictwach.

Zestawienie 87. Użytki niezaliczone na poczet etatu powierzchniowego z podziałem na leśnictwa

Leśnictwo Nadleśnictwo	DRZEW	PRZEST	PŁAZ	Razem
	Masa [m³] netto			
1	2	3	4	5
Borowik	-	-	-	-
Brzeźniak	-	-	-	-
Grodzisko	-	-	-	-
Jeleni Róg	77	31	-	108
Zamkowy Las	-	-	-	-
Jagolice	7	-	-	7
Mielęcín	-	-	-	-
Mokrzyca	-	-	-	-
Przelewice	9	-	-	9

Leśnictwo Nadleśnictwo	DRZEW	PRZEST	PŁAZ	Razem
	Masa [m ³] netto			
1	2	3	4	5
Wołowe Lasy	-	-	-	-
Zielony Stok	-	-	47 (1.04 ha)	47
Razem	93	31	47	171

DZIAŁANIA PODJĘTE W WYNIKU WPROWADZENIA ZARZĄDZENIA 87 I 90 O OGRANICZANIU RĘBNI ZUPEŁNYCH

Wraz z wejściem w życie Zarządzenia nr 87 oraz 90 wraz z przedstawicielami Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile oraz Nadleśnictwa Człopa ponownie przeanalizowano konieczność zastosowania rębni zupełnej IB oraz rębni gniazdowych IIIA oraz IIIAU.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących ograniczenia stosowania rębni i cięć zupełnych w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe przyjęto definicję rębni zupełnej oraz cięcia zupełnego jako usunięcie jednorazowe wszystkich drzew występujących na określonej powierzchni (powierzchni manipulacyjnej). Rębnie złożone określono jako wszystkie nie zaliczone do rębni zupełnych.

W §2 wskazano szczegółowo miejsca w których należy w sposób maksymalny zrezygnować z rębni oraz cięć zupełnych. Są to:

- wyznaczone lasy o zwiększonej funkcji społecznej,
- las w granicach administracyjnych miast,
- las o dominującej funkcji glebochronnej,
- las uzdrowiskowe,
- las w strefach ostoi zwierząt,
- las o dominującej funkcji wodochronnej w strefie ujęć wód,
- las wzdłuż naturalnych cieków i naturalnych zbiorników wodnych,
- las bezpośrednio przylegające do dróg krajowych i wojewódzkich,
- las w sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków i miejsc turystycznych.

Dodatkowo Zarządzenie posiada zalecenie, aby odchodzić od stosowania cięć zupełnych we wszystkich drzewostanach, gdzie docelowy efekt hodowlany można osiągnąć przy użyciu rębni złożonej.

Opis wprowadzonych modyfikacji w języku niespecjalistycznym.

Rębnia zachowawcza (retencyjna) - metoda prowadzenia cięć odnowieniowych (zmierzających do odtworzenia drzewostanu na powierzchni) polegająca na usunięciu drzew na powierzchniach nie większych niż 6 ha i pozostawienie na co najmniej 5-10% powierzchni nienaruszonego fragmentu drzewostanu. Do wyłączenia były typowane fragmenty charakteryzujące się lokalnie ponadprzeciętnymi walorami przyrodniczymi i/lub krajobrazowymi. Celem takiego postępowania jest zachowanie niektórych kluczowych cech naturalnych ekosystemów leśnych związanych z różnorodnością, w zakresie struktury, funkcjonalności i składu.

W niniejszym PUL rębnią zachowawczą projektowano w zastępstwie rębni zupełnej oraz cięć uprzątających w rębni IIIA (usunięcie drzew z powierzchni międzygniazdowej, gdzie na gniazdach rośnie młode pokolenia na ok.30% powierzchni). Ze względu na

ograniczenia słownikowe (brak możliwości wprowadzenia takiego kodu rębni do programów stosowanych w LP) do wskazań gospodarczych do pododdziałów wpisywano rębnie: IB lub IIIAU, a jednocześnie w bloku informacje różne wpisywano symbol RB-Z.

W rębni IB zachowawczej intensywność cięcia wyrażona procentem miąższości została określona głównie na poziomie 90%

W poniższym zestawieniu ujęto przypadki modyfikacji sposobu zagospodarowania.

Zestawienie 88. Przypadki zmiany sposobu zagospodarowania wynikające z Zarządzenia nr 90.

Adres leśny	PRZED			PO		
	Wskazówka	Intensywność	Pow. [ha]	Wskazówka	Intensywność	Pow. [ha]
1	2	3	4	5	6	7
24-h	IIIAU	95	2.16	IIIB	60	2.16
25-g	IIIAU	95	2.31	IIIB	50	2.31
53-g	IB	95	3.99	IIB	70	3.99
92-h	IIIAU	95	2.52	IIB	60	2.52
130-b	IIIA	30	2.51	IIIB	30	2.51
202-c	IIIA	30	5.75	TP	-	7.43
208-b	IIIA	40	1.74	IIIB	40	1.74
211-a	IIIA	40	4.95	IIIB	40	12.56
246-b	IIIA	30	1.16	IIIB	30	1.16
273-d	IB	95	3.20	IIB	70	3.20
287-d	IB	95	1.81	BRAK WSK	-	1.81
288-d	IIIA	40	1.52	IIIB	40	1.52
300-g	IB	80	2.32	TP (ODN-IIP)	-	2.32
308-k	IB	100	1.73	IIB	60	1.73
323-f	IIIAU	70	4.56	IIIB	60	4.56
334-b	IIIAU	100	1.55	IIIB	50	1.55
338-a	IB	95	1.15	BRAK WSK	-	1.15
339-a	IIIA	30	2.45	IIIB	30	2.45
356-f	IB	95	1.20	BRAK WSK	-	1.20
374-h	IIIAU	60	2.83	BRAK WSK (CP)	-	2.83
379-c	IB	95	1.59	BRAK WSK	-	1.59
400-n	IIIA	30	0.92	BRAK WSK	-	0.92
404-f	IB	95	1.40	BRAK WSK	-	1.40
419-f	IIIA	30	2.30	BRAK WSK	-	2.30
516-c	IB	95	1.86	IIB	70	1.86
516-j	IB	95	0.94	IIB	70	0.94
525-h	IB	95	3.49	IIB	70	3.49
590-c	IIIA	30	1.77	IIA	30	1.77
616-c	IIIAU	95	2.85	IIBU	90	2.85
616-g	IIIA	30	3.25	IIA	30	3.25
617-f	IIIA	30	1.99	BRAK WSK	-	1.99
617-i	IIIA	30	4.11	IIA	30	4.11
649-b	IIIA	40	3.68	IIIB	40	3.68
652-a	IIIA	30	4.15	TP	-	6.41
674-f	IIIA	40	1.56	IIIB	40	1.56
681-d	IIIA	40	2.02	IIIB	40	2.02
720-d	IIIA	40	1.71	IIIB	40	1.71

Łączna powierzchnia objęta zmianami wskazań wyniosła 91.00 ha.

Zmiana rębni IB na inny sposób zagospodarowania dotyczyła 24.68 ha, co stanowiło 27.12% wszystkich zmian. W przypadku rębni IB dokonano zmiany na:

- rębnię IIB na powierzchni manipulacyjnej 15.21 ha - 61.63% - w drzewostanach z możliwym wykorzystaniem odnowienia naturalnego sosny;
- brak wskazań na powierzchni 7.15 ha - 28.97% - w drzewostanach V klasy wieku, które nie wykazują oznak niestabilności;

- TP z odnowieniem drugiego piętra na powierzchni 2.32 ha - 9.40% - w drzewostanach z pojawiającym się posuszem w celu utrzymania właściwego stanu sanitarnego lasu.

Zmiana rębni IIIA na inny sposób zagospodarowania dotyczyła powierzchni 47.54 ha, co stanowiło 52.24% wszystkich zmian. W przypadku rębni IIIA dokonano zmiany na:

- rębnię IIIB na powierzchni 23.30 ha - 49.01% - w drzewostanach o wysokim udziale płatów żyźniejszych typów siedliskowych lasu jak LMśw oraz Lśw gdzie warunki siedliskowe pozwalały na zmianę;
- TP na powierzchni 9.90 ha - 20.82% - w drzewostanach z pojawiającym się posuszem w celu utrzymania właściwego stanu sanitarnego lasu;
- rębnię IIA na powierzchni 9.13 ha - 19.20% - w drzewostanach z naturalnym podrostem bukowym.
- brak wskazań na powierzchni 5.21 ha - 10.96% w drzewostanach V klasy wieku, które nie wykazują oznak niestabilności.

Zmiana rębni IIIAU na inny sposób zagospodarowania dotyczyła powierzchni 18.78 ha, co stanowiło 20.64% wszystkich zmian. W przypadku rębni IIIAU dokonano zmiany na:

- rębnię IIIB na powierzchni 10.58 ha - 56.34 % - w drzewostanach o wysokim udziale płatów żyźniejszych typów siedliskowych lasu jak LMśw oraz Lśw gdzie warunki siedliskowe pozwalały na zmianę;
- rębnię IIBU na powierzchni 2.85 ha - 15.18% - w drzewostanie, gdzie pokrycie wprowadzonym sztucznie podrostem oraz zainwentaryzowanym podrostem pochodzenia naturalnego pozwoliło na zastosowanie cięcia uprzętającego;
- CW oraz CP na powierzchni 2.83 ha - 15.07% - w drzewostanie niewykazującym oznak niestabilności pozostawiano jedynie zabieg dla młodego pokolenia;
- IIB na powierzchni 2.52 ha - 13.42% - w drzewostanie, gdzie pokrycie wprowadzonym sztucznie podrostem oraz zainwentaryzowanym podrostem pochodzenia naturalnego pozwoliło na przejście do rębni II.

Osobnym podejściem objęto drzewostany wzdłuż dróg krajowych i wojewódzkich oraz wzdłuż szlaków i miejsc turystycznych. Ze względu na bezpieczeństwo użytkowników dróg i szlaków w drzewostanach zaplanowanych do rębni lub cieć zupełnych które nie wykazywały oznak niestabilności zrezygnowano z użytkowania rębnego, natomiast dla drzewostanów w VI i starszych klasach wieku w których ryzyko odłamania się fragmentów drzew lub powalenia całych drzew było wysokie zastosowano rębnię retencyjną.

Zestawienie 89. Wykaz pozycji z zaplanowaną rębnią retencyjną

Adres leśny 1	Wskazanie 2	Intensywność 3	Powierzchnia [ha] 4
269-a	IB	80	3.38
269-b	IB	80	2.29
287-a	IB	80	1.67
151-g	IB	80	1.87
151-d	IB	80	2.95
201-l	IB	80	3.65
206-f	IB	75	2.20
206-f	IB	80	2.38
345-b	IB	75	3.41
Razem			23.80

Łączna powierzchnia drzewostanów z zaplanowaną rębnią retencyjną wynosi 23.80 ha.

7.2. PRZEBUDOWA DRZEWOSTANÓW

Zgodnie z §40, pkt. 6 Instrukcji Urządzania Lasu, przebudowa drzewostanu, który nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej zawartych w planie urządzenia lasu, to obowiązek prawny zapisany w art. 13, ust. 1, pkt 4 ustawy o lasach. Zaliczanie drzewostanów do przebudowy odbywało się wg zapisów KZP, wykazy drzewostanów do przebudowy zostały uzgodnione z Nadleśnictwem.

PRZEBUDOWA A

Zestawienie 90. Powierzchnia i miąższość drzewostanów według gospodarstw, zaliczonych do przebudowy pełnej pilnej (typu A)

Gospodarstwo	Pow. [ha]	Miąższość na całej powierzchni m ³ brutto	Okres przebudowy	Orientacyjny etat m ³ /rok [kol.4 / kol.5]	Rodzaj rębni	Projektowane cięcia rębne na I 10.letnie			
						powierzchnia [ha]		miąższość [m ³]	
						manipulacyjna	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
O	37.00	12905	X	923	X	37.00	9.53	8363	7035
GZ	3.44	655	X	66	X	3.44	3.44	622	532
GPZ	231.22	63625	X	5761	X	231.22	64.75	44894	37725
Razem	271.66	77185	X	6750	X	271.66	77.72	53879	45292

Łącznie w Nadleśnictwie Człopa do przebudowy typu A zaplanowano 271.66 ha. W ramach tej powierzchni manipulacyjnej powierzchnia do odnawiania wynosi 77.72 ha.

Do przebudowy typu A zgodnie z zapisami KZP włączano drzewostany przebudowywane oraz projektowane do przebudowy z zastosowaniem wskazówki rębnej. Wśród drzewostanów zaprojektowanych do przebudowy A, drzewostany przebudowywane opisano na łącznej powierzchni 239.78 ha, co stanowi 88.26%. Dla tej grupy drzewostanów zaplanowano użytkowanie rębniami złożonymi jako kolejny nawrót cięć na powierzchni 87.19 ha, co stanowi 36.36%. Pozostałe 152.59 ha, czyli 63.64% to cięcia uprzętające.

Drzewostany zaprojektowane do przebudowy ujęto w poniższym zestawieniu.

Zestawienie 91. Szczegółowy wykaz drzewostanów zaprojektowanych do przebudowy A

Adres leśny	Wskazanie	Pow. [ha]	Gatunek panujący	TSL
1	2	3	4	5
245-j	IIIB (40%)	2.85	SO	LMŚW
308-k	IIB (60%)	1.73	ŚW	LŚW
308-o	IB (100%)	0.63	ŚW	LŚW
309-a	IIIB (40%)	3.87	SO	LMŚW
482-c	IIIA (30%)	3.02	SO	BMŚW
501-h	IB (100%)	0.72	ŚW	LMŚW
533-b	IB (80%)	0.92	BRZ	LŚW
570-k	IB (95%)	3.44	SO	BMŚW
667-c	IIIB (50%)	2.79	SO	LMŚW
386-h	IB (95%)	1.14	SO	BMŚW
615-b	IIIB (60%)	5.71	SO	LMŚW
682-h	IIIB (40%)	3.81	SO	LŚW
397-f	IIIA (40%)	1.25	SO	LMŚW
Razem		31.88		

Drzewostany zaprojektowane do przebudowy A opisano na powierzchni 31.88 ha. Drzewostany sosnowe występują na powierzchni 27.88 ha, drzewostany świerkowe na powierzchni 3.08 ha oraz brzoźowe na powierzchni 0.92 ha.

Najczęstszym powodem klasyfikowania drzewostanów do przebudowy intensywnej były wieloczynnikowe uszkodzenia powodujące wyraźne osłabienie kondycji drzewostanów (susze, szkodniki wtórne). Wszystkie drzewostany zaprojektowane do tej przebudowy wykazują uszkodzenia, w tym drzewostany wykazujące uszkodzenia od 40% to 18.32 ha.

Przebudowy planowano w 21.48% rębniami zupełnymi oraz w 78.51% rębniami złożonymi.

PRZEBUDOWA B

Do przebudowy typu B zgodnie z zapisami KZP kwalifikowano drzewostany, w których rozpoczęty lub kontynuowany proces przebudowy w najbliższym 10-leciu będzie wykonany bez zastosowania rębni. Cięcia rębne będą musiały być wykonane w następnym (kolejnym) 10-leciu, przy uwzględnieniu stanu istniejącego drzewostanu lub jego fazy rozwojowej oraz żywotność podrostów. Powierzchnię drzewostanów zaplanowanych do przebudowy typu B z podziałem na gospodarstwa przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 92. Powierzchnia drzewostanów według gospodarstw, zaliczonych do przebudowy B

Gospodarstwo	Pow. [ha]
1	2
S	3.20
O	66.97
GZ	3.99
GPZ	677.80
Razem	751.96

Łącznie do przebudowy typu B zaplanowano 751.96 ha. W ramach tej powierzchni zaplanowano trzebieże przekształceniowe na łącznej powierzchni 703.12 ha, z czego TP na powierzchni 686.92 oraz TW na powierzchni 16.20 ha. Odnowienie II piętra zaplanowano na zredukowanej powierzchni 7.80 ha. W pozostałych przypadkach zaplanowano pielęgnację istniejących podsadzeń i podrostów na powierzchni 25.45 ha. Brak wskazań zaplanowano na powierzchni 13.45 ha.

PRZEBUDOWA C

Do przebudowy typu C zgodnie z zapisami KZP kwalifikowano drzewostany, w których w okresie przynajmniej dwóch kolejnych 10-leci planuje się przebudowę przy pomocy działań z zakresu hodowli oraz pielęgnacji drzewostanów. Powierzchnię drzewostanów zaplanowanych do przebudowy typu C z podziałem na gospodarstwa przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 93. Powierzchnia drzewostanów według gospodarstw, zaliczonych do przebudowy C

Gospodarstwo	Pow. [ha]
1	2
S	14.10
O	66.75
GZ	38.62
GPZ	614.37
Razem	733.84

Łącznie do przebudowy typu C zaplanowano 733.84 ha. W ramach tej powierzchni zaplanowano trzebieże przekształceniowe na łącznej powierzchni 730.67 ha, z czego TP na powierzchni 625.10 ha oraz TW na powierzchni 105.57 ha. Odnowienie II piętra

zaplanowano na zredukowanej powierzchni 122.13 ha. W pozostałych przypadkach zaplanowano pielęgnację istniejących podsadzeń i podrostów na powierzchni 3.17 ha.

7.3. UŻYTKOWANIE PRZEDRĘBNE

Realizacja cięć przedrębnych będzie się odbywać na podstawie wskazań gospodarczych zawartych w opisach taksacyjnych oraz danych zawartych w Wykazie drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego. Zestawienia zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku zawiera Tabela nr XVI. Wyciąg z niej zamieszczono poniżej.

Zestawienie 94. Zestawienie powierzchni cięć przedrębnych wg rodzaju cięć

Obręb	CP-P	Trzebieże			Ogółem
		TW	TP	Razem trzebieże	
	Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6
Nadleśnictwo Człopa	-	3 492.60	7 729.57	11 222.17	11 222.17

Cięciami przedrębnymi objęto 63.32% powierzchni drzewostanów.

Cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach o składzie gatunkowym częściowo zgodnym i niezgodnym z siedliskowym typem lasu i typem drzewostanu powinny w miarę możliwości mieć charakter przekształceniowy. Orientacyjne powierzchnie drzewostanów według charakteru cięcia pielęgnacyjnego, na podstawie danych z inwentaryzacji lasu, zestawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie 95. Zestawienie powierzchni cięć przedrębnych wg zgodności z TD

Zgodność drzewostanów z TD	Nadleśnictwo Człopa	
	Powierzchnia [ha] / Udział [%]	
1	2	3
TW	3103.61	27.66
TP	6504.90	57.96
Zgodne	9608.51	85.62
TW	378.83	3.38
TP	1192.56	10.63
Częściowo zgodne	1571.39	14.00
TW	10.16	0.09
TP	32.11	0.29
Niezgodne	42.27	0.38
Razem	11222.17	100.00

Struktura zgodności z Typem drzewostanu w drzewostanach przeznaczonych do cięć przedrębnych jest pochodną struktury zgodności we wszystkich drzewostanach. Podczas realizacji użytkowania przedrębego charakter cięcia należy dobierać uwzględniając stan lasu, aktualny w czasie wykonania zabiegu.

W poniższym zestawieniu przedstawiano użytkowanie przedrębne w poszczególnych leśnictwach.

Zestawienie 96. Użytkowanie przedrębne z podziałem na leśnictwa

Leśnictwo Obręb Nadleśnictwo	TW	TP	Razem
	Powierzchnia [ha] / masa [m³]		
1	2	3	4
Borowik	251.72	899.38	1151.10
	8343	54791	63134
Brzeźniak	329.83	785.42	1115.25
	10017	42774	52791
Grodzisko	232.44	646.16	878.60
	5790	35571	41361
Jeleni Róg	246.37	509.31	755.68
	6815	33366	40181
Zamkowy Las	367.99	665.12	1033.11
	10428	37314	47742
Jagolice	590.34	622.15	1212.49
	18925	30821	49746
Mielęcín	250.07	680.41	930.48
	7001	36960	43961
Mokrzyca	170.63	645.20	815.83
	4858	37750	42608
Przelewice	375.96	610.67	986.63
	12315	36420	48735
Wołowe Lasy	326.55	850.85	1177.40
	11527	45038	56565
Zielony Stok	350.70	814.90	1165.60
	8935	44241	53176
Nadleśnictwo Człopa	3492.60	7729.57	11222.17
	104954	435046	540000

7.4. UŻYTKOWANIE GŁÓWNE

Zestawienie łączne użytków głównych dla Nadleśnictwa zawiera Tabela XVII.

Tabela XVII. Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć dla Nadleśnictwa Człopa

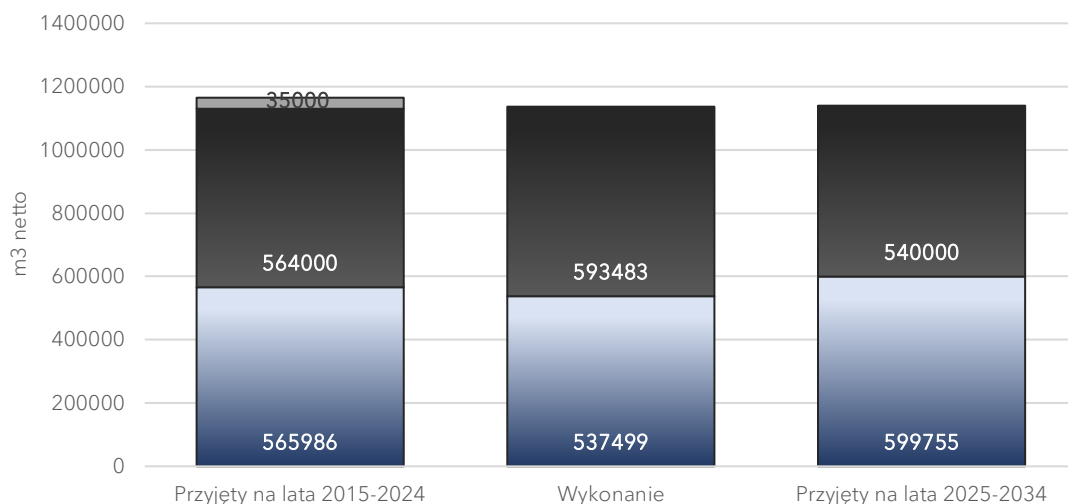
Kategoria cięć	Powierzchnia [ha]		Miąższość grubizny [m³]	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2611.05	1491.77	681703	571029
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	-	-	34085	28555
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	2611.05	1491.77	715788	599584
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzętnięcie płazowin	1.04	1.04	57	47
2. uprzętnięcie nasienników i przestojów	-	-	35	31
3. pozostałe	-	-	111	93
Razem nie zaliczone	1.04	1.04	203	171
Razem użytki rębne	2612.09	1492.81	715991	599755
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	-	-	-	-
B. Trzebieże	11222.17	-	675000	540000
Razem użytki przedrębne (m³ wg przyjętego etatu)	11222.17	-	675000	540000
Ogółem użytki główne (I+II)	13834.26	1492.81	1390991	1139755

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Użytkowanie rębne stanowi 51% miąższości netto użytków głównych, natomiast przedrębne – 49% tej miąższości. W ramach użytkowania głównego zaplanowano 1 390 991 m³ brutto do pozyskania, co stanowi 26.81% zapasu drzewostanów (5 187 499 m³).

Powierzchnia manipulacyjna cięć rębnych i przedrębnych wynosi łącznie 13 834.26 ha, co oznacza, że 78.06% powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa Człopa będzie objęta różnymi rodzajami cięć.

Przyjęty na najbliższy okres gospodarczy dziesięcioletni etat użytków głównych wynoszący 1 141 657 m³ netto, jest niższy o 23 329 m³ od etatu z minionego okresu gospodarczego, który wynosił 1 164 986 m³ netto/10 lat.

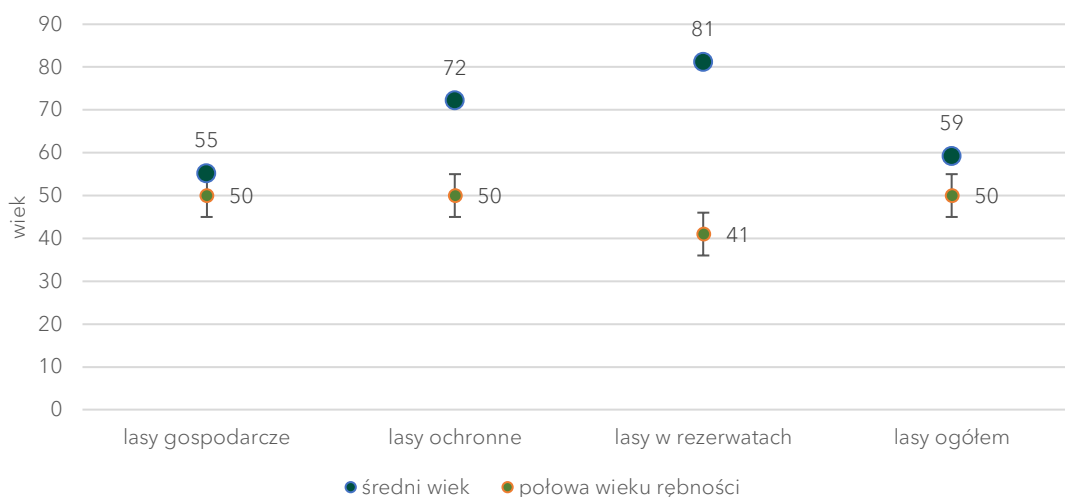
Rysunek 12. Porównanie planowanych etatów w poprzednim okresie gospodarczym z wykonaniem i planem na przyszły okres gospodarczy

Proporcja planowanego użytkowania przedrębного i rębного przedstawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie 97. Proporcja etatów

Kategoria	Etat na lata 2015-2024	Wykonanie za lata 2015-2024	Przyjęty na okres 2025-2034
	Udział		
1	2	3	4
Użytki przedrębne	0.51	0.52	0.49
Użytki rębne	0.49	0.48	0.51

Na poniższym wykresie przedstawiono przecięty wiek drzewostanów w ramach funkcji lasu w Nadleśnictwie Człopa.

Przeciętny wiek drzewostanów w nadleśnictwie powinien wynosić ± 5 lat do połowy przeciętnego wieku rębności drzewostanów. W Nadleśnictwie Człopa przeciętny wiek drzewostanów wynosi 59 lat, jest więc wyższy od połowy przeciętnego wieku rębności wynoszącego 50 lat o 9 lat, co stanowi poważne odstępstwo.

Biorąc pod uwagę przeciętne wieki rębności w ramach poszczególnych funkcji lasu to w lasach z wiodącą funkcją gospodarczą różnica pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów a połową wieku rębności wynosi 5 lat i jest zgodna z założeniami. W drzewostanach z wiodącą funkcją ochronną różnica pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów a połową wieku rębności wynosi w Nadleśnictwie 22 lat. Zaplanowany etat uwzględnia dążenie do osiągnięcia pożądanego przeciętnego wieku. Zaplanowany etat użytków rębnych na poziomie 92% etatu optymalnego oraz etat użytków przedrębnych spowoduje podwyższenie przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa Człopa do poziomu 61 lat. W lasach ochronnych średni wiek wzrośnie do poziomu 79 lat.

Należy mieć tutaj na uwadze, aby w wyniku prowadzonych zadań gospodarczych utrzymać proporcję użytków rębnych do przedrębnych w najbliższym okresie gospodarczym na poziomie ustalonym w etacie.

7.5. HODOWLA LASU

Zadania z zakresu hodowli lasu zawierają Tabele nr XVIII dla Nadleśnictwa - Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu.

Rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu wynika z przyjętego rozmiaru cięć rębnych, zinventoryzowanego stanu lasu (w tym KO i KDO) oraz stanu odnowień i podsadzeń podokapowych.

Tabela XVIII. Zestawienie projektowanych wskaźników gospodarczych z zakresu hodowli lasu

Typ Siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia								Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem	upraw				młodników	razem	wodne	agrotechniczne		
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń											
								Powierzchnia zredukowana - ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
BŚW	159.97	-	521.65	13.48	4.54	0.30	699.94	-	699.94	0.40	181.72	150.27	579.45	911.44	-	693.24	
BMŚW	65.44	-	266.34	440.55	99.49	4.82	876.64	0.08	876.72	-	132.49	281.13	791.37	1204.99	-	872.75	
LMŚW	1.04	0.60	1.41	257.49	31.54	6.24	298.32	0.40	298.72	-	45.81	79.79	533.41	659.01	-	298.32	
LMW	-	-	-	-	0.71	-	0.71	-	0.71	-	-	-	2.01	2.01	-	0.71	
LŚW	-	-	1.55	45.28	6.42	0.45	53.70	-	53.70	-	13.09	15.60	88.70	117.39	-	53.70	
OGÓŁEM	226.45	0.60	790.95	756.80	142.70	11.81	1929.31	0.48	1929.79	0.40	373.11	526.79	1994.94	2894.84	-	1918.72	
Przyjęte do zatwierdzenia w PUL	226.45	0.60	632.76	711.63	142.70	11.81	1725.95	86.78	1812.73	0.40	373.11	526.79	1994.94	2894.84	-	1918.72	

Zestawienie 98. Zestawienie projektowanych wskaźników gospodarczych z zakresu hodowli lasu w poszczególnych leśnictwach

Leśnictwo	Odnowienia otwarte	Odnowienia pod osłoną	Zalesienia	Podsadzienia	Dolesienia luk	Razem	Poprawki	Ogółem odnowienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie gleby	CW	CP	Razem	Melioracje agrotechniczne
	Powierzchnia [ha]													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Borowik	88.91	37.89	-	2.71	-	129.51	-	129.51	-	26.87	52.64	159.13	238.64	129.07
Brzeźniak	102.51	56.72	-	8.10	3.29	170.62	-	170.62	-	28.82	36.55	270.88	336.25	166.73
Grodzisko	64.32	68.39	-	7.74	1.05	141.50	-	141.50	-	23.40	46.72	171.84	241.96	141.50
Jeleni Róg	76.83	140.57	-	2.32	0.45	220.17	-	220.17	-	34.47	68.03	184.74	287.24	220.17
Zamkowy Las	88.73	85.23	-	1.87	0.67	176.50	-	176.50	-	29.09	32.81	167.24	229.14	176.50
Jagolice	82.55	41.59	-	26.79	3.43	154.36	-	154.36	-	57.34	29.16	193.55	280.05	154.36
Mielęcín	131.08	62.37	-	22.32	0.23	216.00	0.40	216.40	0.40	36.05	66.52	151.20	253.77	212.66
Mokrzyca	82.22	127.62	-	7.94	0.39	218.17	-	218.17	-	38.44	34.35	200.62	273.41	218.17
Przelewice	68.13	63.60	0.60	8.05	1.63	142.01	0.08	142.09	-	22.31	57.84	158.69	238.84	142.01
Wołowe Lasy	115.24	26.50	-	27.59	0.43	169.76	-	169.76	-	23.30	83.98	140.96	248.24	169.76
Zielony Stok	116.88	46.32	-	27.27	0.24	190.71	-	190.71	-	53.02	18.19	196.09	267.30	187.79
Razem	1017.40	756.80	0.60	142.70	11.81	1929.31	0.48	1929.79	0.40	373.11	526.79	1994.94	2894.84	1918.72

Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu został sporządzony wg oddziałów i pododdziałów oraz grup zabiegów hodowlanych. Powierzchnia wszystkich zabiegów podana jest jednokrotnie, bez nawrotów.

Zestawienie 99. Zestawienie projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu – powierzchnia zredukowana

Zadania gospodarcze z zakresu hodowli lasu	Nadleśnictwo Człopa – wg Tabeli XVIII (wg zredukowanych wartości do zatwierdzenia)	
	Powierzchnia [ha]	
1	2	
1. Odnowienia i zalesienia otwarte, w tym:	1 018.00 (859.81)	
- halizn, płazowin i zrębów	226.45	
- gruntów nieleśnych	0.60	
- zrębów projektowanych (80% wg tabeli XVIII)	790.95 (632.76)	
2. Odnowienia pod osłoną, w tym:	911.31 (866.14)	
- przy rębniach złożonych	756.80 (711.63)	
- podsadzenia (wprowadzanie dolnego piętra)	142.70	
- dolesianie luk i przerzedzeń	11.81	
3. Poprawki i uzupełnienia, w tym:	86.78	
- w uprawach i młodnikach	0.48	
- w projektowanych odnowieniach i zalesieniach (5%)	86.30	
4. Wprowadzanie podszytów	0.40	
5. Pielęgnowanie, w tym:	2 894.84	
- pielęgnowanie upraw (PU)	899.90	
w tym: pielęgnowanie gleby	146.66	
pielęgnowanie gleby na zrębach / płazowinach	226.45	
czyszczenia wczesne (CW)	526.79	
- pielęgnowanie młodników (CP)	1994.94	
6. Melioracje, w tym:	1918.72	
- wodne	0.00	
- agrotechniczne	1918.72	

Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu został sporządzony wg oddziałów i pododdziałów oraz grup zabiegów hodowlanych. Powierzchnia wszystkich zabiegów podana jest jednokrotnie, bez nawrotów.

Rozmiar prac odnowieniowych na powierzchniach otwartych obejmuje odnowienie zrębów z ubiegłego okresu na powierzchni 225.41 ha. Pozycja obejmuje również odnowienie płazowiny na powierzchni 1.04 ha, co daje łączną powierzchnię 226.45 ha.

W planie zalesień na najbliższe 10-lecie ujęto zalesienie roli o powierzchni 0.60 ha w pododdziale 10-706 c na działce ewidencyjnej 8355 w obrębie ewidencyjnym Przelewice.

W planie cięć rębnych nie projektowano pielęgnacji, czyszczeń oraz poprawek dla projektowanych cięć zupełnych i złożonych. Planowano je dla istniejących upraw po rębniach zupełnych i złożonych jak również dla istniejących zrębów i płazowin.

Planowana powierzchnia do odnowienia na najbliższe 10 lecie w ramach cięć zupełnych wynosi 790.95 ha. Zakładając, że około 80% powierzchni manipulacyjnej będzie przeznaczona do odnowienia w najbliższym 10-leciu to wartość ta będzie wynosiła ok. 632.76 ha.

Łączna zredukowana powierzchnia odnowień i zalesień otwartych wynosi 859.81 ha.

W ramach cięć po rębniach złożonych zaplanowano odnowienie na powierzchni 756.80 ha, zakładając, że 80% powierzchni do odnowienia po rębni IIIAU oraz 100% po pozostałych rębniach zostanie odnowione to wartość ta wyniesie 711.63 ha. Odnowienia po

cięciach uprzętających projektowane w ramach rębni złożonych zostały zaprojektowane bez przewidywania strat.

Zaprojektowany rozmiar prac odnowieniowych przy rębniach złożonych jest wielkością orientacyjną, uzależnioną od rozmiaru cięć oraz jakości zastanego w czasie taksacji młodego pokolenia. Uwzględnia przede wszystkim powstawanie korzystnych z punktu widzenia hodowlanego odnowień naturalnych (naloty, podrosty) złożonych z gatunków docelowych. W drzewostanach przewidzianych do użytkowania tymi rębniami, gdzie w piętrze górnym występują gatunki docelowe, w stosunku, do których należy zakładać obsiew i odnowienie naturalne, jako priorytetowe, cięcia rębne należy zsynchronizować z latami nasiennymi, odpowiednio wcześniej przygotowując glebę pod obsiew.

Przy odnowieniach przewiduje się możliwość zastępowania jesionu w orientacyjnych składach gatunkowych upraw gatunkami takimi jak: dąb, wiąz, jawor, lipa, olsza.

Zasada pierwszeństwa odnowienia naturalnego jest obowiązującą w każdym rodzaju prac odnowieniowych łącznie z projektowanymi podsadzeniami.

Zaprojektowana na gruncie, podczas prac taksacyjnych, powierzchnia podsadzeń została przeanalizowana z Nadleśnictwem podczas odbiorów poszczególnych leśnictw. Ogólna powierzchnia podsadzeń zaprojektowana w Nadleśnictwie wynosi 142.70 ha.

Celem wprowadzenia bądź uzupełnienia już istniejącego młodego pokolenia jest doprowadzenie to takiej sytuacji, aby w kolejnym dziesięcioleciu, w przypadku pogarszającego się stanu zdrowotnego drzewostanu głównego, można było kwalifikować te powierzchnie, jako klasy odnowienia i odpowiednio kształtować strukturę warstw młodego pokolenia. W większości przypadków planowano do tego zabiegu całą powierzchnię pododdziału. W przypadku istnienia już na powierzchni młodego pokolenia lub dużej powierzchni pododdziału powierzchnie do podsadzeń były redukowane.

Dolesienia luk i przerzedzeń zaplanowano na powierzchni 11.81 ha. Nie przeznaczano do dolesienia niewielkich luk, których zagospodarowanie było przyrodniczo lub ekonomicznie niezasadne.

Łączna zredukowana powierzchnia odnowień pod osłoną wynosi 866.14 ha.

Zaplanowany rozmiar poprawek i uzupełnień wynosi 86.78 ha. W tym poprawki w istniejących uprawach zaplanowano na powierzchni 0.48 ha. Pozostałą powierzchnię stanowi 5% powierzchni zredukowanej do odnowienia.

Wprowadzanie podszytów zaplanowano na powierzchni 0.40 ha.

Zabiegi pielęgnacyjne, takie jak pielęgnowanie gleby oraz czyszczenia wczesne w warstwach młodego pokolenia zaprojektowano jednokrotnie, bez określenia nawrotów. W zależności od potrzeb zabiegi te, zwłaszcza pielęgnowanie gleby, powinny być wykonywane nawet kilkakrotnie w ciągu 10-lecia. Pielęgnację gleby planowano jedynie w istniejących uprawach otwartych lub podokapowych w zależności od kondycji sadzonek stwierdzonej na gruncie, w szczególności tam, gdzie występowała pokrywa zadarniona, zachwaszczona lub silnie zachwaszczona. Pielęgnację gleby zaplanowano łącznie na powierzchni 146.66 ha. Dodatkowo zabieg pielęgnacji projektowano dla istniejących zrębów i płazowin na

powierzchni 226.45 ha. Czyszczenia wczesne natomiast zaplanowano na powierzchni 526.79 ha. Łączna powierzchnia z zaplanowaną pielęgnacją upraw wynosi 899.90 ha.

Pielęgnowanie młodników (CP) obejmuje głównie drzewostany w Ib podklasie wieku oraz dla starszych podrostów bukowych niewykazujących miąższości, które wytworzyły zwarcie. Ogólna powierzchnia zabiegu CP wynosi 1 994.94 ha, zabiegu CP-P nie planowano.

Melioracje agrotechniczne przewidziano dla wszystkich czynności związanych z odnowieniem (poza wykonanymi w roku 2024), podsadzeniami oraz dolesieniem luk na łącznej powierzchni 1 918.72 ha.

Melioracji wodnych nie planowano.

8. KIERUNKOWE ZADANIA Z ZAKRESU OCHRONY LASU

W celu powstrzymania lub ograniczania szkód powstających w wyniku oddziaływania czynników szkodliwych działania zapobiegawcze lub zwalczające należy przeprowadzić w terminie możliwie najkrótszym, ze szczególnym uwzględnieniem ich pilności i jakości.

Dla spełnienia wymogów prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej i zapisów ustawy Prawo Łowieckie w zakresie prowadzenia wzorcowej gospodarki łowieckiej należy:

- kontynuować działania zmierzające do utrzymania właściwej struktury wiekowej, płciowej oraz właściwej liczebności populacji zwierzyny płowej oraz prowadzić regulację jej liczebności tak, by przy stosowanym kompleksie metod zabezpieczania upraw, szkody od zwierzyny pozostawały na poziomie gospodarczo znośnym,
- celem zabezpieczenia sadzonek stosować grodzenia: domieszek liściastych, a w uzasadnionych przypadkach całych upraw,
- w czyszczeniach wczesnych preferować ogławianie drzewek przeznaczonych do usunięcia, z pozostawieniem ich na powierzchni jako osłony egzemplarzy docelowych,
- pozostawiać ścięte w okresie zimy (w ramach czyszczeń późnych), niewyrobione egzemplarze gatunków liściastych,
- stosować chemiczne zabezpieczanie upraw i młodników przez zgryzaniem.

Ochrona lasu przed szkodliwymi owadami, grzybami i innymi czynnikami powinna obejmować:

- prawidłowe, systematyczne monitorowanie zagrożenia od liściożernych szkodników sosny na stałych partiach kontrolnych - ustalonej porozumieniem ZOL w Szczecinku (zaznaczono je na mapie ochrony lasu),
- wykonywanie zwiększonych działań profilaktycznych z zakresu ochrony i hodowli lasu, podnoszących biologiczną odporność drzewostanów, zmniejszające tym samym ryzyko wystąpienia gradacji,
- utrzymanie liczebności populacji szkodników pierwotnych na poziomie niezagrażającym trwałości drzewostanów, poprzez prowadzenie zabiegów ratowniczych z zastosowaniem preparatów dopuszczonych do stosowania z aktualnej listy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- dbałość o odpowiednio dobry stan sanitarny drzewostanów. Posusz czynny powinien być utrzymany na najniższym poziomie,
- wprowadzanie na etapie upraw gatunków lasotwórczych podnoszących biologiczną odporność przyszłych drzewostanów,

- utrzymanie na dotychczasowym poziomie praktyk i odnawiania powierzchni zrębowych, po co najmniej jednym sezonie wegetacyjnym przelegiwania, co radykalnie obniży poziom zagrożenia i szkód od szeliniaka w nowo zakładanych uprawach iglastych,
- wykonywanie dołów kontrolnych na zrębach, uprawach i gruntach porolnych przeznaczonych do zalesienia (jeśli pojawią się w trakcie PUL) , w celu kontroli szkodników korzeni,
- bieżące wyznaczanie i usuwanie drzew trocinkowych, szczególnie zasiedlonych przez kornika drukarza, przypłaszczka granatka,
- monitorowanie drzewostanów pod kątem występowania jemioły,
- monitorowanie zwiększania zasobów tzw. drewna martwego, aby nie dopuścić do pogorszenia się stanu sanitarnego drzewostanów, prowadzącego do zakłóceń w zachowaniu ciągłości lasu.

9. PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W PILE

PLAN URZĄDZENIA LASU Nadleśnictwa Człopa

Na okres od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

TAXUS • UL

Warszawa 2025

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Plan Ochrony Przeciwpowazarowej dla Nadleśnictwa Człopa
Uzgodniono z Zachodniopomorskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej
Straży Pożarnej

st. bryg. Mirosław Pender
Zachodniopomorski Komendant Wojewódzki PSP

**KOMENDA WOJEWÓDZKA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W SZCZECINIE**
ul. Firlika 9-14
71-637 Szczecin

SPIS TREŚCI

PODSTAWA PRAWNA	5
1. CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW LEŚNYCH NADLEŚNICTWA.....	6
1.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA.....	6
1.2. CZYNNIKI KSZTAŁTUJĄCE ZAGROŻENIE POŻAROWE LASÓW.....	6
1.2.1. Sieć szlaków komunikacyjnych	6
1.2.2. Miejsca niebezpieczne pod kątem prowadzenia akcji gaśniczych	7
1.2.3. Atrakcyjność turystyczna obszaru	8
1.2.4. Siedlisko	8
1.2.5. Skład gatunkowy drzewostanów oraz struktura wiekowa	8
1.2.6. Pokrywa dna lasu	9
1.2.7. Warunki pogodowe	10
1.3. KLASY PALNOŚCI DRZEWOSTANÓW	10
1.4. SYTUACJA POŻAROWA W UBIĘGŁYM OKRESIE GOSPODARCZYM	11
2. KATEGORIA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO.....	13
2.1. ŚREDNIA ROCZNA LICZBA POŻARÓW LASU	13
2.2. PROCENTOWY UDZIAŁ SIEDLISK LEŚNYCH	14
2.3. WARTOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKA WILGOTNOŚCIOWEGO	14
2.4. WSPÓŁCZYNNIK LICZBY MIESZKAŃCÓW	15
2.5. OBLICZANIE KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO.....	15
3. ANALIZA PRZYPUSZCZALNEGO OKRESU SWOBODNEGO ROZWOJU POŻARU	16
4. INWENTARYZACJA TERENOWA.....	19
5. PRZYGOTOWANIE TERENU DO DZIAŁAŃ GAŚNICZYCH.....	19
5.1. UDOSTĘPNIENIE TERENU	19
5.2. ZAOPATRZENIE W WODĘ	23
5.3. BAZA SPRZĘTU	27
5.4. ZALECENIA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.....	27
6. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE.....	28
6.1. DZIAŁANIA INFORMACYJNE	28
6.2. DZIAŁANIA GOSPODARCZE OGRANICZAJĄCE ROZPRZESTRZENIANIE SIĘ POŻARÓW.....	29
7. PLAN INWESTYCJI ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ PRZECIWPOŻAROWĄ.....	30
8. WYKRYWANIE I ALARMOWANIE.....	31
8.1. SIĘĆ STAŁEJ OBSERWACJI NAZIEMNEJ	31
8.2. LEŚNA BAZA LOTNICZA	32
8.3. SYSTEM ALARMOWY.....	32
8.4. SYSTEM ŁĄCZNOŚCI ALARMOWO-DYSPOZYCYJNEJ	33
8.5. SYSTEM METEOROLOGICZNY	33
8.6. WSPÓŁPRACA ZE STRAŻĄ POŻARNĄ.....	34
9. MAPA PRZEGLĄDOWA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.....	34
10. ADRESY I NUMERY KONTAKTOWE	35
11. UZGODNIENIA I OPINIE	36
12. SPIS ZESTAWIEŃ I RYSUNKÓW	37

PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną wykonania Planu Ochrony Przeciwpożarowej dla Nadleśnictwa Człopa stanowią:

Ustawy:

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej [Dz.U. 2022 poz. 2057];
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach [Dz.U. 2023 poz. 1356];
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [Dz.U. 2023 poz. 1336].

Rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów [Dz.U. 2023 poz. 822];
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów [Dz.U. 2022 poz. 1065].

1. CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW LEŚNYCH NADLEŚNICTWA

1.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

Nadleśnictwo Człopa, o łącznej powierzchni ewidencyjnej 19194.2188 ha¹ (przy zasięgu terytorialnym wynoszącym 269.51 km²), leży na terenie województwa zachodniopomorskiego, powiatu wałeckiego, w zasięgu dwóch gmin:

- Człopa – 19 075.3709ha, 99.38%
- Tuczno – 118.8479 ha, 0.62%

Odpowiadają one zasięgom operacyjnym Komendy Powiatowej PSP w Wałczu.

1.2. CZYNNIKI KSZTAŁTUJĄCE ZAGROŻENIE POŻAROWE LASÓW

Współistnienie i oddziaływanie niesprzyjających czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych, czyni las idealnym środowiskiem podatnym na powstanie i szybkie rozprzestrzenienie się pożaru. Czynnikami kształtującymi zagrożenie pożarowe obszarów leśnych są:

Możliwość pojawienia się zarzewia ognia (zdolnego do zapalenia pokrywy dna lasu):

- przebiegająca przez tereny leśne sieć dróg publicznych o dużym natężeniu ruchu,
- stopień penetracji lasu, atrakcyjność rekreacyjna,
- sąsiedztwo jednostek osadniczych,
- wzniesienie ognia na obszarach trawiastych i uprawnych.

Rodzaj i charakter materiałów palnych:

- udział siedlisk o najwyższym współczynniku palności,
- skład gatunkowy,
- udział drzewostanów młodszych klas wieku,
- typ pokrywy dna lasu,
- sposób użytkowania drzewostanów,
- intensywność zabiegów gospodarczych,
- ilość martwych części roślin,
- obciążenie ogniowe,
- udział i rodzaj gruntów nieleśnych.

Warunki meteorologiczne:

- wilgotność materiałów palnych,
- wilgotność powietrza,
- pora roku, zaleganie pokrywy śnieżnej.

1.2.1. SIEĆ SZLAKÓW KOMUNIKACYJNYCH

Zwiększone zagrożenie pożarowe terenów zlokalizowanych wzdłuż szlaków komunikacyjnych wynika z możliwości zaproszenia ognia przez wadliwie pracujące układy mechaniczne pojazdów, kolizje drogowe, w wyniku których doszło do wycieku palnych cieczy czy brak rozważań pasażerów, przejawiający się wyrzucaniem niedopałków.

¹ Wg stanu na 01.01.2025. r.

Przez teren Nadleśnictwa Człopa przebiegają główne drogi publiczne takie jak:

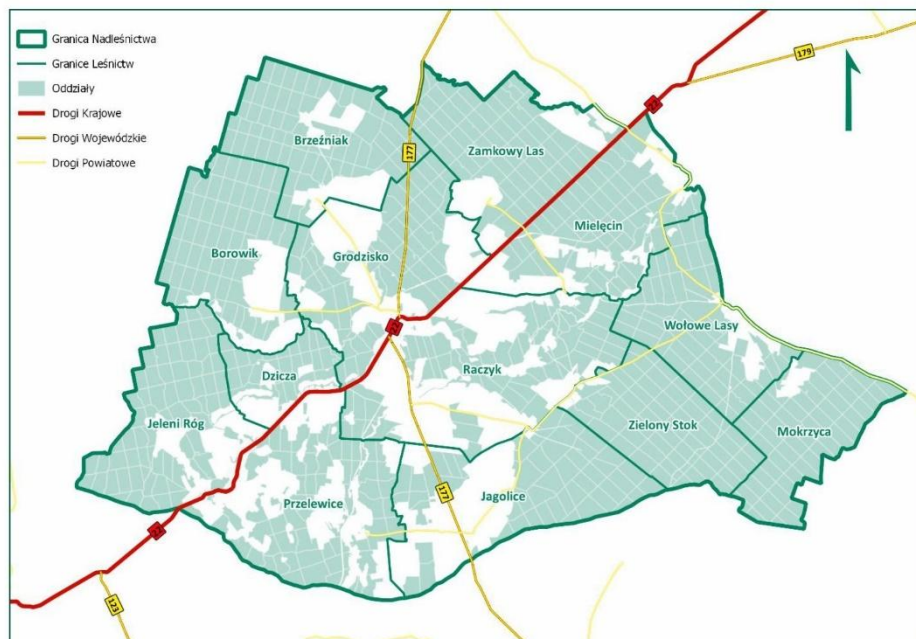
Droga krajowa:

- **DK 22** (Dobiegniew - Wałcz) - przebiega centralnie przez tereny Nadleśnictwa (SW - NE).

Droga wojewódzka:

- **DW 177** (Wieleń - Człopa - Tuczno) - przebiega przez północną część Nadleśnictwa (S - N).

Przez tereny Nadleśnictwa Człopa nie przebiega żadna linia kolejowa stwarzająca zagrożenie pożarowe.

Rysunek 1 Sieć szlaków komunikacyjnych

1.2.2. MIEJSCA NIEBEZPIECZNE POD KĄTEM PROWADZENIA AKCJI GAŚNICZYCH

Miejscami niebezpiecznymi pod kątem prowadzenia akcji gaśniczych są tereny pod liniami energetycznymi lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Infrastruktura liniowa została naniesiona na mapę ochrony przeciwpożarowej. Teren Nadleśnictwa Człopa leży na obszarze powstałym wskutek zlodowacenia bałtyckiego. Spowodowało ono urozmaiconą rzeźbę terenu stworzoną z równin, pagórków i wzgórz poprzecinanych rzekami i licznymi jeziorami. Takie ukształtowanie terenu pomimo zapewnionego wymaganego buforu pokrycia może utrudnić prowadzenie akcji gaśniczej.

Zwiększone zagrożenie pożarowe może być spowodowane przez duże odległości siedzib ochotniczych jak i zawodowych straży pożarnej względem kompleksów leśnych. Dodatkowo część elementów infrastruktury drogowej jest w średnim stanie technicznym, co może skutkować problemami podczas akcji gaśniczych.

1.2.3. ATRAKCYJNOŚĆ TURYSTYCZNA OBSZARU

Penetracja terenów leśnych przez ludzi ma decydujący wpływ na ilość powstających pożarów. Czynniki antropogeniczne należy uznać za kluczowe, ponieważ pożar nie powstanie mimo sprzyjających warunków, aż do chwili pojawienia się źródła ognia.

Z uwagi na fakt, iż lasy Nadleśnictwa Człopa stanowią bazę runa leśnego, teren Nadleśnictwa odwiedzany jest chętnie, w okresach obfitego występowania grzybów i jagód, przez mieszkańców okolicznych miejscowości i turystów.

Dodatkowymi czynnikami wpływającymi na atrakcyjność obszaru Nadleśnictwa Człopa są: liczne jeziora, miejsca do ustawiania namiotów i biwakowania, miejsca postojowe, trasy spacerowe, ścieżka pieszo - rowerowa „Brzegiem Człopskich Jezior”, wzdłuż którego znajdują się tablice edukacyjne, wiaty wypoczynkowe, miejsce na ognisko i punkt widokowy.

Statystyki Lasów Państwowych wskazują na fakt, że wzmożony ruch turystyczny w obrębie obszarów leśnych, oprócz generowania zagrożenia, przyspiesza wykrywanie pożarów oraz alarmowanie odpowiednich służb o powstałym zagrożeniu.

1.2.4. SIEDLIŚKO

Podstawowym kryterium różnicującym dystrybucję materiałów palnych w lesie jest typ siedliskowy lasu. Cecha ta jest silnie związana z warunkami wilgotnościowymi, obciążeniem ogniowym oraz pokrywą dna lasu.

Sezon palności polskich lasów trwa od marca (z chwilą ustąpienia pokrywy śnieżnej) do końca października. W zależności od pory roku wyróżnia się okresowe nasilenia palności poszczególnych siedlisk.

Wiosną, na siedliskach żyzniejszych spod topniejącego śniegu, wyłania się zeszłoroczna roślinność. Duże nagromadzenie materiałów palnych w okresie bezlistnym, gdy docierające do dna lasu promienie słoneczne bardzo szybko przesuszają runo, zwiększając ryzyko wystąpienia pożaru.

Poniższe zestawienie przedstawia udział powierzchniowy siedliskowych typów lasu na gruntach zalesionych oraz niezalesionych Nadleśnictwa Człopa

Zestawienie 1. Powierzchnia typów siedliskowych lasu

TSL	Nadleśnictwo Człopa	
	Powierzchnia [ha]*	Udział [%]
1	2	3
Bór suchy (Bs)	1.82	0.01
Bór świeży (Bśw)	6 071.07	33.78
Bór bagienny (Bb)	6.03	0.03
Bór mieszany świeży (BMśw)	8 001.82	44.52
Bór mieszany wilgotny (BMw)	8.33	0.05
Bór mieszany bagienny (BMb)	14.07	0.08
Las mieszany świeży (LMśw)	3 145.92	17.50
Las mieszany wilgotny (LMw)	23.86	0.13
Las mieszany bagienny (LMb)	34.93	0.19
Las świeży (Lśw)	537.03	2.99
Las wilgotny (Lw)	11.41	0.06
Ols (Ol)	29.16	0.16
Ols jesionowy (Olj)	89.55	0.50
Razem	17 975.00	100

1.2.5. SKŁAD GATUNKOWY DRZEWOSTANÓW ORAZ STRUKTURA WIEKOWA

Przy zaistnieniu odpowiednich warunków każde drzewo należy uznać za palne. Wyższą odporność na ogień wykazują gatunki liściaste. Duża ilość czynników warunkuje to, że drzewa

iglaste sprzyjają powstaniu, jak i rozwojowi pożaru. Łatwopalność żywic oraz eterycznych substancji lotnych znajdujących się w olejkach, wyjątkowo silnie wydzielających się na skutek działania wysokich temperatur powietrza sprawia, że najczęściej pożarów powstaje w monokulturach sosnowych.

W składzie gatunkowym wg rzeczywistego udziału lasów dominuje sosna, która tworzy drzewostany na powierzchni 14 420.34 ha, co stanowi 81.37% powierzchni leśnej Nadleśnictwa Człopa.

Młode drzewostany są najbardziej podatne na powstanie pożaru i jego szybkie rozprzestrzenianie. Niewielka wysokość oraz specyficzny pokrój młodych roślin drzewiastych, charakteryzujący się obecnością zwartego aparatu asymilacyjnego na całej długości strzały, powoduje silną koncentrację materiałów palnych na niewielkiej przestrzeni. W młodych lasach (do 40 lat) istnieje realne ryzyko przekształcenia się pożaru powierzchniowego w całkowity, na skutek pionowej wędrówki ognia od pokrywy dna lasu przez nisko zwieszone gałęzie młodych drzewek. W Nadleśnictwie Człopa drzewostany w I i II klasie wieku zajmują powierzchnię 5 876.58 ha, co stanowi 32.70% drzewostanów. Największą powierzchnię zajmują drzewostany w IVa podklasie wieku (61 – 70 lat) 3 021.29 ha, co stanowi 16.79% drzewostanów.

1.2.6. POKRYWA DNA LASU

Ściółka jest materiałem, od którego najczęściej (nie licząc uschniętej pokrywy trawiastej) rozpoczyna się pożar lasu i który warunkuje proces spalania. Trawy, wrzos, podszyt (szczególnie iglasty) powodują wzrost intensywności spalania i szybkości rozprzestrzeniania się ognia oraz wpływają na zasięg pionowy pożaru i możliwość jego przerzutu w korony drzew. Mchy i porosty są materiałami, które hamują rozprzestrzenianie się pożaru. W Nadleśnictwie Człopa nieznacznie przeważa pokrywa trawiasta (48.30%) przed mszystą (46.50%).

Zestawienie 2. Pokrywa dna lasu

Typ pokrywy	Nadleśnictwo Człopa	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
Naga	0.00	0.00
Ściółka	518.69	2.89
Zielna	230.21	1.28
Mszysta	5550.97	30.88
Mszysto-czernicowa	2806.63	15.61
Razem mszysta:	8357.60	46.50
Zadarniona	7478.76	41.61
Silnie zadarniona	1204.06	6.70
Razem trawiasta	8682.82	48.30
Silnie zachwaszczona	185.68	1.03
Ogółem	17975.00	100.00

Oprócz ściółki i roślinności runa, na dnie lasu znajdują się także zdrewniałe elementy. Na skutek naturalnego procesu oczyszczania się pni drzew lub prowadzonych w zakresie gospodarki leśnej czynności hodowlano – eksploatacyjnych, do najniższej warstwy lasu trafia leżanina. Jej rola w kształtowaniu warunków pożarowych jest dwójaka. Niewątpliwie martwe drewno stanowi doskonały rezerwuuar wody. Zmurszałe drzewa lub ich części, leżące w lesie są zdolne magazynować kilkukrotnie większą ilość wody niż wynosi ich własna masa. Z drugiej strony, po przedłużających się okresach suszy, wilgotność martwego drewna znacząco spada, czyniąc je łatwopalnym materiałem. Leżanina zwiększa obciążenie ogniowe na danej powierzchni, co przekłada się na intensywność pożaru i wydłuża czas jego trwania.

Przeciętna zasobność drewna martwego w drzewostanach (II i starszych klas wieku) Nadleśnictwa Człopa wynosi 10.95 m³/ha, z czego 6.16 m³/ha to leżanina, a 4.79 m³/ha – martwe drewno stojące.

Większość drewna martwego kumuluje się w drzewostanach na siedliskach boru świeżego, boru mieszanego świeżego oraz lasu mieszanego świeżego.

1.2.7. WARUNKI POGODOWE

Potencjalne zagrożenie pożarowe lasu jest uzależnione od panujących w danym regionie warunków meteorologicznych. Determinują one możliwość zapłonu i podtrzymywanie procesu spalania materiałów palnych znajdujących się w lesie. Największe zagrożenie pożarowe występuje w czasie wiosny, po zejściu pokrywy śnieżnej.

Główną przyczyną powstawania niekorzystnych warunków uwilgotnienia w tym okresie są długie okresy bezopadowe. Powoduje to intensywne przesychanie substancji palnej, a przede wszystkim ściółki nagromadzonej na dnie lasu. W miarę postępu okresu wegetacyjnego i rozwoju runa leśnego, mniej podatnego na zapalenie dzięki dużej zawartości wody, zagrożenie pożarowe lasu maleje. Miesiące letnie są okresem pełnej wegetacji roślin. Silne promieniowanie słoneczne w tym czasie wzmacnia zagrożenie pożarowe lasu, szczególnie na siedliskach borowych.

W okresie jesiennym charakteryzującym się obniżeniem temperatury i wzrostem wilgotności, zagrożenie pożarowe zmniejsza się. Następuje korzystna zmiana, gdyż opady przewyższają wielkość parowania potencjalnego. Okres jesienny z uwagi na niższe temperatury i większą wilgotność powietrza jest stosunkowo bezpieczny, choć nasilona penetracja turystyczna powoduje utrzymywanie się zagrożenia pożarowego. Zima jest okresem bezpiecznym pożarowo.

1.3. KLASY PALNOŚCI DRZEWOSTANÓW

Klasa palności drzewostanów odzwierciedla podatność drzewostanu na możliwość wystąpienia pożaru. Przypisanie wydzielienia do danej klasy odbywa się na podstawie typu siedliskowego lasu oraz rodzaju pokrywy gleby. Klasy palności ustala się dla każdego drzewostanu (wydzielenia), a następnie generalizuje się dla poziomu oddziału oraz leśnictwa. Występują trzy klasy palności: duża [A], średnia [B] oraz mała [C].

Klasy palności drzewostanów dla poziomu wydzieleni

Klasy palności określono na łącznej powierzchni 17 726.97 ha. Spośród nich drzewostany w klasie palności A występują na powierzchni 6 454.00 ha, drzewostany w klasie palności B na powierzchni 10 726.84 ha, natomiast drzewostany w klasie palności C występują na powierzchni 546.13 ha.

Klasy palności drzewostanów dla poziomu oddziałów

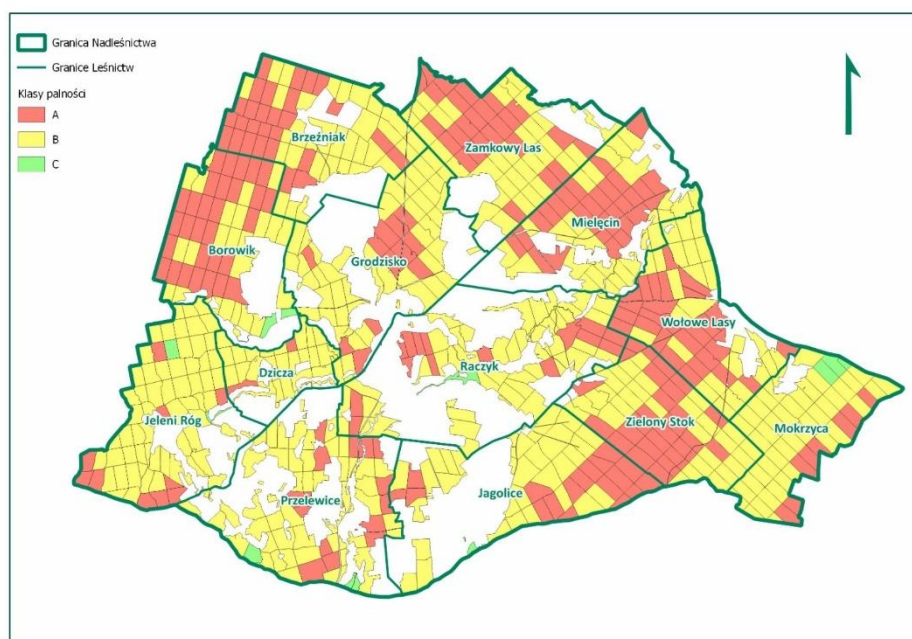
Generalizacja określonych dla wydzieleni klas palności do poziomu oddziałów wykazała, że drzewostany w klasie palności A zajmują powierzchnię 6 092.00 ha, drzewostany w klasie palności B zajmują powierzchnię 11 452.81 ha, natomiast drzewostany w klasie palności C występują na powierzchni 182.16 ha.

Klasy palności drzewostanów dla poziomu leśnictw

Powierzchnię klas palności dla wydzieleni i oddziałów w poszczególnych leśnictwach przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 3. Klasy palności poszczególnych leśnictw

Leśnictwo	Klasa palności leśnictwa	Powierzchnia klasy palności oddziałów [ha]			Powierzchnia klasy palności wydziałów [ha]		
		A	B	C	A	B	C
1	2	3	4	5	6	7	8
Borowik	A	818.78	581.21	28.77	812.44	590.30	26.02
Brzeźniak	B	646.71	882.99	0.00	670.63	847.14	11.93
Dzicza	B	28.40	429.37	0.00	52.82	385.85	19.10
Grodzisko	B	304.88	1 046.65	0.00	377.36	938.11	36.06
Jeleni Róg	B	196.95	1 295.58	28.86	230.30	1 216.48	74.61
Zamkowy Las	B	680.69	834.77	0.00	665.06	822.24	28.16
Jagolice	B	468.44	995.62	9.96	567.08	883.72	23.22
Miełecin	B	698.64	706.90	0.00	678.88	689.34	37.32
Mokrzyca	B	206.43	1 077.20	62.44	233.24	1 019.66	93.17
Przelewice	B	320.87	1 068.33	26.18	397.20	934.63	83.55
Raczyk	B	303.90	1 071.20	25.95	352.15	957.10	91.80
Wołowe Lasy	B	722.74	729.35	0.00	743.37	705.55	3.17
Zielony Stok	B	694.57	733.64	0.00	673.47	736.72	18.02
Razem		6 092.00	11 452.81	182.16	6 454.00	10 726.84	546.13

Rysunek 2 Zasięg klas palności drzewostanów dla poziomu oddziałów

1.4. SYTUACJA POŻAROWA W UBIEGŁYM OKRESIE GOSPODARCZYM

W latach 2015-2024 na terenie lasów Nadleśnictwa Człopa odnotowano łącznie 14 pożarów. Całkowita powierzchnia pożarów w 10-leciu wyniosła 1.59 ha, natomiast średnia powierzchnia pożaru wyniosła 0.11 ha.

Poniższa tabela przedstawia ilość oraz powierzchnię pożarów w ubiegłym 10-leciu.

Zestawienie 4. Ilość oraz powierzchnia pożarów w ubiegłym okresie

Rok	Razem 2015-2024		Średnia powierzchnia
	Ilość [szt.]	Powierzchnia [ha]	[ha]
1	2	3	4
2015	2	0.05	0.03
2016	0	0.00	0.00
2017	0	0.00	0.00
2018	0	0.00	0.00
2019	2	0.85	0.43
2020	3	0.22	0.07
2021	4	0.41	0.10
2022	2	0.02	0.01
2023	1	0.04	0.04
2024	0	0.00	0.00
Razem:	14	1.59	0.11

Biorąc pod uwagę ilość pożarów w poszczególnych przedziałach powierzchniowych w przedziale do 0.05 ha wystąpiło 9 pożarów a w przedziale od 0.06 ha do 1 ha wystąpiło ich w 5. Nie wystąpiły pożary przekraczające 1ha.

W pożarach do 0.05 ha spaleni uległo łącznie 0.22 ha natomiast w pożarach o powierzchni od 0.06 ha do 1 ha spaleni uległo łącznie 1.37 ha.

Zestawienie 5. Zestawienie pożarów wg powierzchni i grup wielkości pożarów

Rok	Grupy wielkości pożarów [ilość/powierzchnia]									
	ugaszone w zarodku do 0.05 ha		małe 0.06-1.00		średnie 1.01-10.00		duże 10.01-100.00		bardzo duże 100.01-500.00	
	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2015	2	0.05	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2019	-	-	2	0.85	-	-	-	-	-	-
2020	2	0.05	1	0.17	-	-	-	-	-	-
2021	2	0.06	2	0.35	-	-	-	-	-	-
2022	2	0.02	-	-	-	-	-	-	-	-
2023	1	0.04	-	-	-	-	-	-	-	-
2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	9	0.22	5	1.37	-	-	-	-	-	-

Biorąc pod uwagę przyczynę powstania pożarów najliczniejszą grupę stanowiły pożary o nieustalonej przyczynie. Sporym udziałem charakteryzują się pożary powstałe przez podpalenie, a także zaniedbanie.

Zestawienie 6. Zestawienie pożarów ze względu na przyczynę powstania

Rok	Pożary		Przyczyna powstania pożaru [szt.]				
	Ilość [szt.]	Powierzchnia [ha]	Nieznana	Podpalenie	Wypadek (linia energetyczna)	Zaniechanie (niedopałek papierosa)	wylądowanie atmosferyczne
1	2	3	6	7	8	9	10
2015	2	0.05	1	-	-	-	1
2016	0	0.00	-	-	-	-	-
2017	0	0.00	-	-	-	-	-
2018	0	0.00	-	-	-	-	-
2019	2	0.85	2	-	-	-	-
2020	3	0.22	2	1	-	-	-
2021	4	0.41	4	-	-	-	-
2022	2	0.02	1	-	1	-	-
2023	1	0.04	1	-	-	-	-
2024	0	0.00	-	-	-	-	-
Razem	14	1.59	13	1	1	1	1

2. KATEGORIA ZAGROŻENIA POŻAROWEGO

Kategoria zagrożenia pożarowego lasu jest cechą umowną nadającą obszarowi leśnemu wyróżnik cyfrowy, który określa istnienie warunków zwiększających podatność obszaru na możliwość powstania pożaru. Ocena kategorii zagrożenia pożarowego jest podstawą przy planowaniu ochrony przeciwpożarowej i zabezpieczenia terenów leśnych oraz organizacji akcji gaśniczych.

Przyporządkowanie lasów do kategorii zagrożenia pożarowego lasu (KZPL) odbywa się poprzez obliczenie czterech parametrów wskaźnikowych i ich zsumowanie:

$$KZPL = P_p + P_d + P_k + P_a$$

P_p średnia roczna liczbie pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km² powierzchni leśnej

P_d udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lf

P_k średnia wilgotność względna powietrza (pomiar z 0,5 m) i procentowy udział dni z wilgotnością ścióły mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰

P_a wskaźnik średniej liczby mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej

2.1. ŚREDNIA ROCZNA LICZBA POŻARÓW LASU

Czynnikiem świadczącym o historii pożarowej danego regionu i dającym możliwość prognoz, jest liczba pożarów, które miały miejsce w przeszłości. Dane w formie tabelarycznej przedstawiające liczbę pożarów użytków leśnych w Nadleśnictwie Człopa znajdują się w rozdziale „Sytuacja pożarowa w minionym okresie”. Dane dotyczące ilości pożarów pochodzą z rejestru prowadzonego przez Nadleśnictwo.

§2.1. Liczbę punktów odpowiadającą średniej rocznej liczbie pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km² powierzchni leśnej wylicza się według następującego wzoru:

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5$$

G_p - oznacza średnią liczbę pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadającą na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze

Jeżeli obliczony wynik jest większy od 24, należy przyjąć wartość 24.

Liczba pożarów w okresie ostatnich 10 lat wynosi: **14**

Powierzchnia leśna Nadleśnictwa wynosi: **17 975.00 ha**

Wartość średniej gęstości występowania pożarów w okresie wieloletnim (G_p) = **0.08**

Wartość współczynnika $P_p = 4.042 = 4$ pkt.

2.2. PROCENTOWY UDZIAŁ SIEDLISK LEŚNYCH

Czynnik drzewostanowy w obliczaniu kategorii zagrożenia pożarowego, uwzględnia procentowy udział siedlisk o najwyższym współczynniku palności. Najbardziej palne są siedliska borowe (nizinne z wyjątkiem bagiennych) oraz las łęgowy.

§2.2. Liczbę punktów odpowiadającą udziałowi procentowemu powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego wylicza się według następującego wzoru:

$$P_d = 0,1U_s$$

U_s – oznacza sumę udziałów procentowych powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego w całkowitej powierzchni drzewostanów na klasyfikowanym obszarze.

Zestawienie 7. Procentowy udział powierzchni siedlisk o najwyższym współczynniku palności

TSL 1	Procentowy udział powierzchni siedlisk 2
Bór suchy	0.01
Bór świeży	33.78
Bór wilgotny	0.00
Bór mieszaný świeży	44.52
Bór mieszaný wilgotny	0.05
Las łęgowy	0.00
Razem:	78.36

Wartość udziału procentowego powierzchni siedlisk (U_s) wynosi **78.36**

Wartość współczynnika $P_d = 7.836 = 8$ pkt.

2.3. WARTOŚĆ WSPÓŁCZYNNIKA WILGOTNOŚCIOWEGO

Czynnik klimatyczny opiera się na danych z ostatnich 5 lat dotyczących średniej wilgotności względnej powietrza oraz udziale dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% (pomiar z godziny 9⁰⁰). Do obliczeń należy wykorzystać dane z jednej, dwóch do trzech stacji położonych najbliżej Nadleśnictwa.

Dla Nadleśnictwa Człopa przyjęto dane ze stacji metrologicznej znajdującej się w Tucznie, Krzyżu oraz w Durowie (Wągrowcu). Było to podyktowane tym, że występujące na terenie Nadleśnictwa lasy mają zbliżone do siebie uwarunkowania meteorologiczne.

Nadleśnictwo położone jest w 8A strefie progностycznej.

§2.3. Liczbę punktów odpowiadającą średniej wilgotności względnej powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowego udziału dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15 % o godzinie 9⁰⁰ wylicza się według następującego wzoru:

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1$$

W_p – oznacza średnią wilgotność względną powietrza o godzinie 9⁰⁰

U_{ds} – oznacza udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9⁰⁰ mniejszą od 15 %.

Do obliczeń należy przyjąć średnie wartości z ostatnich 5 lat dla okresów, w których wykonywana była prognoza zagrożenia pożarowego lasu na podstawie danych z najbliższych punktów pomiarowych sieci progностycznej.

Jeżeli obliczony wynik jest większy od 9, należy przyjąć wartość 9.

Wartość średniej wilgotności względnej (W_p) wynosi **79.8**
 Udział dni w sezonie palności z wilgotnością ściółki niższą niż 15% (U_{ds}) wynosi **23.7**
 Wartość współczynnika $P_k = 3.2557 = 3$ pkt.

2.4. WSPÓŁCZYNNIK LICZBY MIESZKAŃCÓW

Czynnikiem antropogenicznym wpływającym na kategorie zagrożenia pożarowego obszarów leśnych jest ilość mieszkańców przypadająca na 0,01 km² powierzchni leśnej. Waga współczynnika wynika z faktu, iż pożary pochodzenia antropogenicznego stanowią 99% pożarów leśnych.

§2.4. Liczbę punktów odpowiadającą średniej liczbie mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej wylicza się według następującego wzoru:

$$P_a = 2,46 \log(0,0461G_z) + 5,16$$

G_z - oznacza średnią liczbę mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

Liczbę tę należy ustalić jako średnią ważoną liczby mieszkańców dla powiatów lub ich części wchodzących w skład nadleśnictwa, gdzie wagą jest udział powierzchni danego powiatu w powierzchni nadleśnictwa.

Jeżeli obliczony wynik jest większy od 7, należy przyjąć wartość 7.

Zestawienie 8. Ludność gmin w zasięgu Nadleśnictwa Człopa

Województwo	Powiat	Gmina	Powierzchnia	Udział pow. danej gminy w pow. Nadleśnictwa [%]	Ludność	Wartość uśredniona (śr. ważona)
			Gminy [ha]			
1	2	3	4	5	6	7
Zachodniopomorskie	Wałecki	Człopa	26 513	98.87	4547	4495
Zachodniopomorskie	Wałecki	Tuczno	26 817	1.13	4461	51
Razem						4 546

Powierzchnia leśna Nadleśnictwa wynosi **17 975.00 ha**

Liczba mieszkańców wynosi: **4 546 osób**

Ilość mieszkańców przypadająca na 1 ha lasu wynosi (G_z) wynosi 0.25 [os/ha]

Wartość współczynnika $P_a = 0.402 = 1$ pkt.

2.5. OBLICZANIE KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO

Zestawienie 9. Zestawienie obliczonych wskaźników

Wskaźnik	Obliczona wartość wskaźnika	Ilość punktów
1	2	3
P_p	4.0420	4
P_d	7.8360	8
P_k	3.2557	3
P_a	0.4020	1
Razem:		16

Łącznie lasy Nadleśnictwa Człopa uzyskały 16 punktów i zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 09.07.2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów [Dz. U. 2010 nr 137, poz. 923] zakwalifikowane zostały do II kategorii zagrożenia pożarowego.

3. ANALIZA PRZYPUSZCZALNEGO OKRESU SWOBODNEGO ROZWOJU POŻARU

Rozwój i rozprzestrzenianie się pożaru do czasu rozpoczęcia akcji gaśniczej nazywa się swobodnym rozwojem pożaru. Okres swobodnego rozwoju pożaru zależy od następujących czynników:

- pogodowych tj.: wilgotność ściółki oraz siły i kierunku wiatru,
- sposobu dozoru obiektów, wykrycia i lokalizacja pożaru,
- szybkości zaalarmowania straży pożarnej,
- organizacji łączności,
- czasu dojazdu Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej do zdarzenia, odległości pożaru od baz sprzętu pożarowego, osad i straży pożarnych,
- sieci dróg dojazdowych (publicznych i dojazdów pożarowych).

Okres swobodnego rozwoju pożaru zewnętrznego w środowisku leśnym przed przybyciem Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej kształtuje się następująco:

- Czas jaki upłynął od powstania do momentu zauważenia pożaru przez punkt obserwacyjny, służby leśne lub osoby postronne – przyjmuje się ok. 5 minut.
- Czas potrzebny na lokalizację (ustalenie adresu) pożaru przez Punkt Alarmowo Dyspozycyjny Nadleśnictwa i zaalarmowanie JRG, przyjęcie zgłoszenia przez Powiatowe Stowowisko Kierowania – przyjmuje się do 5 minut.
- Czas na osiągnięcie pełnej gotowości bojowej i wyjazdu wołów bojowych – dla JRG PSP ok. 1 minuty, dla OSP w Krajowym Systemie Ratowniczo Gaśniczym ok. 5 minut, pozostałe do ok. 10 minut.
- Dojazd Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej do miejsca pożaru na odległość:
 - Około 40-45 km dla JRG PSP (odległość do najdalej oddalonych fragmentów lasu Nadleśnictwa, dla właściwych JRG) przy średniej prędkości przejazdu 40 km/godz. – przyjmuje się ok. minimum 40 minut.
 - 15 km dla OSP w KSOG (odległość z OSP na terenie Nadleśnictwa, do najdalej wysuniętych fragmentów lasu) przy średniej prędkości przejazdu 40 km/godz. – przyjmuje się ok. 25 minut.

Podjęcie pierwszych czynności gaśniczych przez woły bojowe Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej zgodnie z przyjętymi powyżej założeniami w kompleksach położonych ok. 15 km od siedzib Ochotniczych Straży Pożarnych na terenie Nadleśnictwa, winno nastąpić po około 35-40 minutach od jego powstania. W ustaleniu tym nie uwzględniono roli samochodu patrolowo – gaśniczego będącego na wyposażeniu Nadleśnictwa. Z reguły jest on pierwszy na miejscu pożaru. Dalszy rozwój pożaru na etapie prowadzonej akcji gaśniczej zależy od rodzaju pożaru, panujących warunków meteorologicznych, dostępności wody, stosowanych środków gaśniczych, organizacji akcji gaszenia i naturalnych oraz sztucznych przerw ograniczających i osłabiających rozszerzanie się pożaru.

Przeprowadzone zostały dwie analizy różnych sytuacji (pożar całkowity młodnika (II klasa wieku) i pożar pokrywy gleby (w drzewostanie III klasy wieku)). Analizy przykładowych sytuacji na terenie Nadleśnictwa Człopa przygotowano na podstawie matematycznego modelu rozwoju pożaru lasu, opracowanego w Instytucie Badawczym Leśnictwa.

Analiza I - założenia dla niekorzystnej lokalizacji pożaru i warunków meteorologicznych:

1. Nadleśnictwo: Człopa
2. Leśnictwo: Borowik
3. Oddział: 114
4. Wydzielenie: g - drzewostan sosnowy w wieku 27 lat na siedlisku Bśw z pokrywą mszystą
5. Rodzaj pożaru: całkowity drzewostanu
6. Obciążenie ogniowe: 12.5 kg/m² (II klasa wieku)
7. Prędkość wiatru: 10 m/s
8. Odległości od najbliższych Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej:
 - OSP Człopa - ok. 9.0 km;
 - OSP Tuczno - ok. 14.0 km;
 - PSP Trzcianka - ok. 45.0 km;
 - Baza sprzętu (przy siedzibie Nadleśnictwa Człopa) - ok. 9 Km.

Przy założeniu szeregu bardzo niekorzystnych czynników powierzchnia pożaru całkowitego młodnika rozwijającego się swobodnie przez 40 min, może osiągnąć 5.28 ha. W tym czasie spalaniu może ulec całe wydzielenie 114 g oraz częściowo kolejne wydzielania. Teoretyczna prędkość frontu pożaru wynosi 8.82 m/min. Drzewa iglaste młodszych klas wieku płoną na całej swej wysokości, płomienie mogą sięgać 8 m. Istnieje ryzyko przejścia pożaru do sąsiednich wydzieleni oraz oddziałów o zbliżonej charakterystyce.

Swobodny rozwój i rozprzestrzenienia się pożaru przed przybyciem Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej będzie kształtował się następująco:

Zestawienie 10. Prognoza rozprzestrzeniania się pożaru całkowitego drzewostanu w II klasie wieku

Zestawienie 16: Prognoza rozprzestrzeniania się pożaru całkowitego, drzewostan w klasie wieku				
Pożar całkowity młodnika, prędkość wiatru 10 m/s				
Czas [min]	Trwające działania	Pow. [ha]	Obwód [m]	Uwagi
1	2	3	4	5
0 - 5	Inicjacja procesu spalania	0.08	108	Pożar mały
5 - 10	Dostrzeżenie zdarzenia	0.33	215	
	Ustalenie lokalizacji na poziomie PAD, przyjęcie zgłoszenia przez Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego/Miejskiego			
+1	Pełna gotowość bojowa JRG, wyjazd do akcji	0.40	237	
10 - 15	Czas dojazdu JRG, gotowość bojowa Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej	0.74	323	Przejście w pożar średni
15 - 25	Czas dojazdu JRG, czas dojazdu OSP	2.06	538	
25 - 30	Czas dojazdu JRG, czas dojazdu OSP	2.97	646	Czas swobodnego rozwoju pożaru
30 - 35	Przybycie OSP na miejsce	4.04	753	
35-40	Ewentualne opóźnienie na skutek popełnionych błędów	5.28	861	Niebezpieczeństwo przeniesienia się na sąsiednie wydzielania
40 - 45	Przybycie JRG na miejsce	6.69	968	

Analiza II - założenia dla niekorzystnej lokalizacji pożaru i warunków meteorologicznych:

1. Nadleśnictwo: Człopa
2. Leśnictwo: Mokrzyca
3. Oddział: 614
4. Wydzielenie: b - drzewostan sosnowy w wieku 67 lat na siedlisku BMśw z pokrywą zadarnioną.
5. Rodzaj pożaru: pokrywy trawiastej
6. Obciążenie ogniowe: 0.5 kg/m^2 (IV klasa wieku)
7. Wilgotność materiału: 7%
8. Prędkość wiatru: 10 m/s
9. Odległości od najbliższych Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej:
 - OSP Wołowe Lasy - ok. 8.5 km;
 - OSP Siedlisko - ok. 13.0 km;
 - PSP Trzcianka - ok. 14.0 km;
 - Baza sprzętu (przy siedzibie Nadleśnictwa Człopa) - ok. 13.0 km.

Przy założeniu szeregu bardzo niekorzystnych czynników powierzchnia pożaru całkowitego drzewostanu rozwijającego się swobodnie przez 40 min, może osiągnąć 2.04 ha. W tym czasie spaleni ulegnie 1/3 wydzielenia b.

Teoretyczna prędkość frontu pożaru wynosi 4.88 m/min.

Swobodny rozwój i rozprzestrzenianie się pożaru przed przybyciem Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej będzie kształtował się następująco:

Zestawienie 11. Prognoza rozprzestrzeniania się pożaru pokrywy gleby w IV klasie wieku

Pożar całkowity młodnika, prędkość wiatru 10 m/s				
Czas [min]	Trwające działania	Pow. [ha]	Obwód [m]	Uwagi
1	2	3	4	5
0 - 5	Inicjacja procesu spalania	<0.025	<59	Pożar mały
5 - 10	Dostrzeżenie zdarzenia	0.10	119	
	Ustalenie lokalizacji na poziomie PAD, przyjęcie zgłoszenia przez Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego/Miejskiego			
+1	Pełna gotowość bojowa JRG, wyjazd do akcji	0.12	131	
10 - 15	Czas dojazdu JRG, gotowość bojowa Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej	0.23	178	Przejście w pożar średni
15 - 25	Czas dojazdu JRG, czas dojazdu OSP	0.63	297	
25 - 30	Czas dojazdu JRG, czas dojazdu OSP	1.24	416	
30 - 35	Przybycie OSP na miejsce	1.61	476	Czas swobodnego rozwoju pożaru
35-40	Ewentualne opóźnienie na skutek popełnionych błędów	2.04	535	Niebezpieczeństwo przeniesienia się na sąsiednie wydzielania
40 - 45	Przybycie JRG na miejsce	2.52	595	

Na wydłużenie czasu swobodnego rozwoju pożaru mogą wpłynąć ludzkie błędy na każdym z poziomów organizacyjnych:

- Obsługa dostrzegalni - złe określenie azymutu - przedłużenie czasu podjęcia działań interwencyjnych, wzrost skali pożaru.
- Dyspozytor PAD - błędna lokalizacja pożaru na podstawie zebranych danych.
- Dyspozytor Stanowiska Kierowania Komendanta Powiatowego/Miejskiego - zadysponowanie sił i środków w wielkości nieadekwatnej do aktualnego stopnia zagrożenia - nieskuteczne działania, kolejne siły i środki przybywają z opóźnieniem.
- Służba leśna - złe lub brak oznakowania dojazdu - przedłużenie czasu potrzebnego na podjęcie działań.
- Dowódca interwencyjny - złe rozpoznanie sytuacji i zła ocena zapotrzebowania.

4. INWENTARYZACJA TERENOWA

Inwentaryzacja dojazdów pożarowych i obiektów inżynierii drogowej wykonana została w ramach opracowania projektu docelowej sieci drogowej Nadleśnictwa Człopa zgodnie z Zarządzeniem nr 28 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa” (załącznik nr 1 do zarządzenia). Opracowanie to zawiera szczegółowy opis stanu technicznego, rodzaju nawierzchni i innych parametrów technicznych dróg leśnych z wyszczególnieniem dojazdów pożarowych oraz stanu i parametrów technicznych obiektów inżynierii drogowej (przepustów, placów manewrowych itp.).

5. PRZYGOTOWANIE TERENU DO DZIAŁAŃ GAŚNICZYCH

5.1. UDOSTĘPNIENIE TERENU

Prawidłowo zaprojektowana sieć dojazdów pożarowych, uwzględniająca rozmieszczenie dróg publicznych i dojazdów pożarowych sąsiednich nadleśnictw, ułatwia szybkie dotarcie Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej i prowadzenie akcji gaśniczych. Warunkuje to możliwość stłumienia zagrożenia w „zarodku”.

Wszystkie dojazdy pożarowe ujęte w opracowaniu są drogami leśnymi. Zasadnicze wymagania techniczne i użytkowe dla dróg leśnych stanowiących dojazdy pożarowe, winny być kompatybilne z wymogami dla dróg klasy L (lokalne) lub klasy D (dojazdowe). Dojazdy pożarowe projektowane lub modernizowane muszą spełnić szereg parametrów, by stworzyć dogodne warunki do prowadzenia działań ratowniczych w środowisku leśnym:

- Nawierzchnia gruntowa lub utwardzona o nośności, min. 10 ton i nacisku osi 5 ton.
- Promienie zewnętrzne łuków o długości, min. 11 m.
- Odstęp pomiędzy koronami drzew o szerokości, min. 6 m, zachowany do wysokości 4 m od nawierzchni jezdni.
- Jezdnia o szerokości min. 3 m.
- Plac manewrowy o wymiarach, min. 20 x 20 m – w przypadku drogi bez przejazdu.
- Mijanki o szerokości min. 3 m i długości 23 m, położone w odległości nie większej niż 300 m od siebie, z zapewnieniem z nich wzajemnej widoczności – w przypadku dróg jednopasmowych.

Analiza sieci dojazdów pożarowych i ogólnego przygotowania kompleksów leśnych do prowadzenia akcji gaśniczych potwierdza dobre i pełne udostępnienie terenu celom przeciwpożarowym. Informacje zgromadzone podczas prac terenowych pozwalają na dokładną analizę cech opisujących każdy dojazd pożarowy z osobna, pod kątem jego znaczenia w sieci, potrzeb i funkcjonalności. Indywidualne podejście racjonalizuje planowanie inwestycji drogowych, w pełni uzasadnia potrzebę remontu czy konserwacji danej drogi. Jest ono niezbędne z racji kosztowności tych prac oraz względów ekologicznych, gdyż każda droga wpływa na otaczający ją ekosystem.

W trakcie prac urzędzeniowych numeracja dojazdów pożarowych nie uległa zmianom. Zgodnie z obowiązującymi w PGL LP przepisami, podstawowe oznakowanie dojazdów pożarowych zostanie umieszczone na kierunkowych tablicach informacyjnych. Tablice informacyjne zostaną uzupełnione o dodatkowe oznakowanie na drzewach.

Oznakowanie dojazdów pożarowych jest zgodne z pkt. 4.6.12 oraz 4.6.13 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu tj.: dojazdy pożarowe są oznakowane w sposób umożliwiający ich identyfikację w następujących miejscach:

- a) przy wjeździe z drogi publicznej,
- b) na skrzyżowaniach dojazdów pożarowych,
- c) na skrzyżowaniach z innymi drogami leśnymi w celu potwierdzania ich przebiegu.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Sposób oznakowania dojazdów pożarowych jest jednolity w ramach nadleśnictwa. Wytyczne w zakresie oznakowania dojazdów pożarowych określa załącznik 16 Instrukcji Ochrony Przeciwożarowej Lasu.

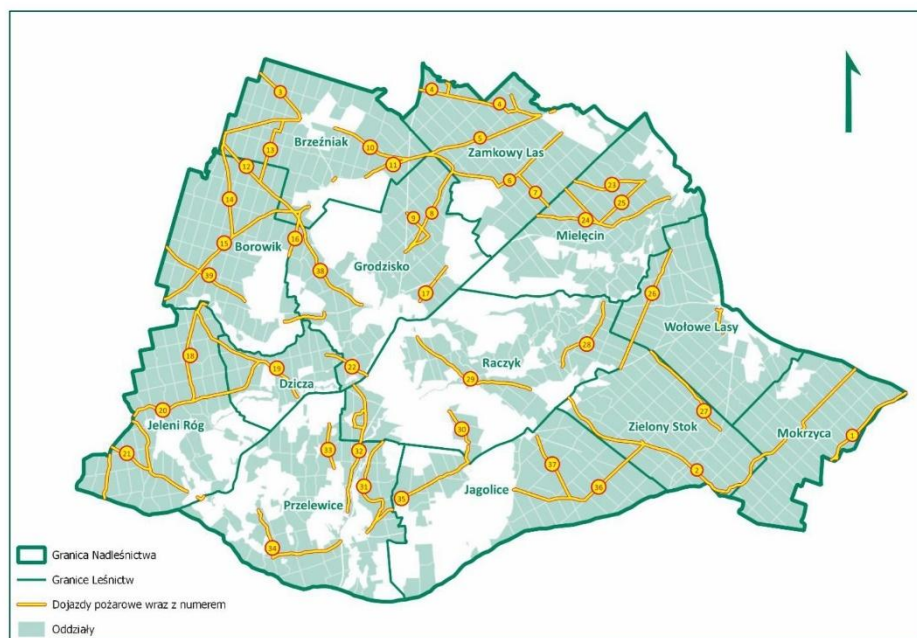
Wykaz oraz przebieg dojazdów pożarowych przedstawia poniższa tabela.

Zestawienie 12. Przebieg dojazdów pożarowych

Nr dojazdu pożarowego	Przebieg dojazdu pożarowego	Oddziały
1	2	3
1	Od drogi publicznej Trzcianka - Wołowe Lasy, przy rzece Bukówka do PCW nr 11 i m. Mokrzyca Dziewiąta	619-627
2	Od drogi publicznej Trzcianka - Wołowe Lasy, przy PCW nr 22 do m. Jaglice	587-592/603-608 609, 610, 595-597/611-613, 598, 599, 600/616, 601, 602, 584/585, 566/567, 545, 546, 520, 521, 500, 481
3	Od m. Brzeźniak, na skrzyżowaniu z doj. pożarowym nr 12, do MPP DPN „Drewniany Kamień”	16-18, 11, 12
4	Od DW 177 (Człopa - Tuczo) do dojazdu pożarowego nr 5	159, 136, 137-141, 85-89
5	Od m. Miłogoszcz do skrzyżowania z doj. pożarowym nr 6	196/197, 190
6	Od m. Miłogoszcz do m. Krapiel, dalej na północny-zachód, przez skrzyżowanie z doj. pożarowym nr 8, następnie doj. Pożarowym nr 5, do DW 177 przy skrzyżowaniu z doj. pożarowymi nr 10 i 11	188-194, 165, 143, 144, 88, 89, 54, 55
7	Od DK 22 do doj. pożarowego nr 6	207/208, 192/193
8	Od DW 177 (Człopa - Tuczo), dwa razy krzyżując się z doj. pożarowym nr 9, do doj. pożarowego nr 6	168-171, 144-149
9	Od DW 177 (Człopa - Tuczo), przecinając doj. pożarowy nr 8, przez PCW nr 4 do doj. pożarowego nr 8	149/150, 168-170
10	Od DW 177 (Człopa - Tuczo) przy skrzyżowaniu z doj. pożarowymi nr 10 i 11 do m. Brzeźniak	55, 56, 28, 29, 30-31/13, 32, 33
11	Od DW 177 (Człopa - Tuczo) przy skrzyżowaniu z doj. pożarowymi nr 6 i 10 do drogi publicznej przy m. Golin	55-57, 58/29, 58, 60
12	Od m. Brzeźniak, przy skrzyżowaniu z doj. pożarowym nr 3, przez PCW nr 3, do m. Golin, po drodze krzyżując się z doj. pożarowymi nr 14, 13, 15, 38 i 16	35-37, 45-47, 69, 68, 72-76, 95-98
13	łączy odcinki północny i południowy doj. pożarowego nr 12	35/36, 36/43, 43/44, 65/66, 73/74
14	Od PCW nr 3 do doj. pożarowego nr 15	69, 77, 76, 102, 101, 113, 124, 123/124
15	Od skrzyżowania z doj. pożarowymi 12 i 38 w oddz. 96, w kierunku południowo-zachodnim, przez skrzyżowanie z doj. pożarowym nr 39 do bagna Łunoczka	96-98, 110-112, 123, 124, 131, 132, 182, 183, 186, 187
16	Od doj. pożarowego nr 12 między oddz. 95 i 96, w kierunku południowym, przecinając doj. pożarowy nr 38 do końca oddz. 107	95/96, 107/108
17	Od ul. Polnej w m. Człopa w kierunku północno-wschodnim do drogi nieleśnej prowadzącej do m. Krapiel	215, 214, 198, 197
18	Od doj. pożarowego pomiędzy oddz. 275 i 276 do drogi nieleśnej w oddz. 228	275/276, 254/255, 238, 232, 231, 228
19	Od m. Dzwonowo, przez skrzyżowanie z doj. pożarowym nr 20 do drogi nieleśnej w oddz. 228	287, 268, 269, 248/270, 249-251, 235, 236, 230/231, 227/228
20	Od doj. pożarowego nr 19 w oddz. 249, przez skrzyżowanie z doj. pożarowym 18, do granic Nadleśnictwa w oddz. 298, następnie na południowy zachód, przez skrzyżowanie z doj. pożarowym nr 21 do PCW nr 9 i DK 22 (Szczuczarsz - Przesieki)	249/270, 270/271, 271-280/290-298, 298, 304/305, 314/315, 311-313/320-322,
21	Od doj. pożarowego nr 20 na styku oddz. 314, 315 i 322 do granicy Nadleśnictwa w oddz. 307	315/322, 316, 317, 307
22	Od DK 22 (Człopa - Dzwonowo) do siedziby Leśnictwa Dżicza	281, 282, 262, 263, 264
23	Od DK 22 (Człopa - Rusinowo) do drogi nieleśnej między oddz. 349, a 360, prowadzącej do ul. 1 Maja w Mielęcinie	339, 338, 351, 350, 349
24	Od DK 22 (Człopa - Rusinowo) do drogi publicznej Mielęcin - Wołowe Lasy, przy oddz. 381	342-344, 353-355, 363-365, 382, 381
25	łącznik między doj. pożarowymi 23 i 24	349-353/360-365
26	Od drogi publicznej Mielęcin - Wołowe Lasy, przy oddz. 424 do drogi publicznej Jaglice - Wołowe Lasy, między oddz. 258 i 268	424-426, 450, 451, 453-458/463-468
27	Od drogi publicznej Jaglice - Wołowe Lasy przy oddz. 473 do drogi publicznej Dzierżążno Małe - Wołowe Lasy przy oddz. 562	473, 793, 514, 540, 563, 562
28	Od drogi publicznej Bukówko-Leśniczówka - Wołowe Lasy przy oddz. 432 do drogi publicznej Zalesie - Jaglice przy oddz. 438	432-436, 405, 406, 438
29	Od ul. Młyńskiej w m. Człopa przez PCW nr 14 do drogi nieleśnej prowadzącej do m. Jaglice przy oddz. 441 i 442	375-377, 401, 400, 408-410, 441/442
30	Od DW 177 (Trzebin - Dzierżążno Wielkie) do drogi publicznej Trzebin - Drzonowo Waleckie	664-669, 669/670

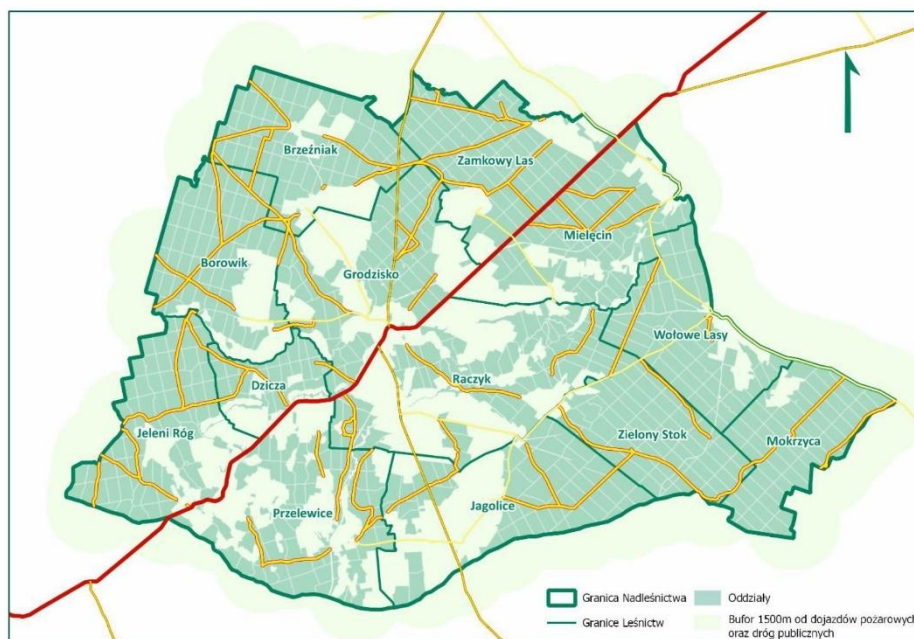
PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Nr dojazdu pożarowego	Przebieg dojazdu pożarowego	Oddziały
1	2	3
31	Od drogi nieleśnej w oddz. 643 na południe, do skrzyżowania z doj. pożarowym nr 35, w oddz. 699	654, 655, 675, 686, 686/696, 695/696, 699
32	Od DK 22 (Człopa - Dzwonowo) przy oddz. 639 na południe, do drogi publicznej w m. Przelewice przy oddz. 687	639-641, 644/645, 656, 676, 677, 687
33	Od drogi nieleśnej prowadzącej na południe z m. Dzwonowo do drogi nieleśnej prowadzącej dalej na południe do m. Przelewice	647/648, 658/659
34	Od drogi nieleśnej przy m. Szczuczczarz przy oddz. 681, przez PCW nr 17, a następnie do m. Przelewice	681, 692, 703, 701-703/709-711, 708, 707
35	Od m. Przelewice, przez skrzyżowanie z doj. pożarowym nr 31 do DW 177 (Trzebin - Dzierżążno Wielkie) przy oddz. 671	699, 693-696, 672, 671
36	Od m. Drzonowo przez PCW nr 20 do skrzyżowania z doj. pożarowym nr 2, przy PCW nr 22	486/507, 506, 528, 527, 526, 521-526/546-552
37	Od m. Drzonowo Wąteckie do doj. pożarowego nr 36, między oddz. 526 i 527	461, 484/485, 504/505, 526/527
38	Od skrzyżowania z doj. pożarowymi nr 12 i 15 w oddz. 96 na południowy wschód do ul. Wiejskiej w m. Człopa, przy oddz. 175	95, 107, 106, 118/119, 156/157, 176, 175
39	Od drogi publicznej w m. Załom przy oddz. 179 na północy zachód, do granicy Nadleśnictwa w oddz. 135	179-182, 132-135

Rysunek 3 Zagęszczenie i rozmieszczenie dojazdów pożarowych

PLAN OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

Rysunek 4 Pokrycie buforem 1 500 m od dojazdów pożarowych oraz dróg publicznych

Odległość pomiędzy dowolnym punktem lasu w zarządzie Nadleśnictwa Człopa a najbliższą drogą publiczną, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych, lub drogą, o której mowa w §7 ust.1 Rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej lasów nie przekracza 1 500 metrów zgodnie z §8 pkt 1, Rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej lasów.

Poza drogami publicznymi oraz dojazdami pożarowymi w zasięgu Nadleśnictwa Człopa istnieje dobrze rozbudowana sieć dróg leśnych przejezdnych dla samochodów ciężarowych oraz dróg wewnętrznych innych własności (gminnych, Skarbu Państwa), które w razie potrzeby mogą służyć za drogi dojazdowe do pożaru. Taka sieć dojazdów pożarowych w połączeniu z drogami publicznymi spełnia wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

Drogi leśne wykorzystywane jako dojazdy pożarowe, które były remontowane lub wybudowane po wejściu w życie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów spełniają wymagania wskazane w § 7.2 ww. Rozporządzenia.

Od dojazdów pożarowych wymaga się wolnej od grubych gałęzi przestrzeni (skrajni) o sześciometrowej szerokości, pozwalającej na swobodny przejazd wozów gaśniczych straży pożarnej. Również mniejsze gałęzie, czy rozrastająca się nadmiernie roślinność krzewiasta może ograniczyć skrajnię, znacznie pogarszając widoczność. Utrzymanie właściwej skrajni jest kluczowym zadaniem. Nawierzchnia drogi szybciej ulega degradacji w przypadku większego ocienienia, gdyż dostęp promieni słonecznych oraz przepływ powietrza jest znacznie ograniczony. Jest to również przyczyną dłuższego zalegania pokrywy śnieżnej, co skutkuje dodatkowymi utrudnieniami w ruchu pojazdów w okresie wczesnowiosennym. Istotne jest, aby dla dojazdów pożarowych utrzymywać pas drogowy o szerokości 6 m lub większej. Dzięki temu przewietrzenie pasa drogowego będzie lepsze a nawierzchnia nie będzie narażona na przy-

spieszony proces niszczenia. Przekinania skrajni drogowej należy dokonywać systematycznie w czasie cięć gospodarczych, intensyfikując je odpowiednio wzdłuż pasa drogowego.

Równie ważna jest stała pielęgnacja istniejących mijanek. Stanowią one mniej uczęszczane poszerzenie jezdni, które szybko zarasta roślinnością. By uniknąć degradacji nawierzchni należy systematycznie usuwać pojawiającą się roślinność. Pas drogowy dojazdu pożarowego powinien zapewnić możliwość mijania się pojazdów. Zaleca się wyznaczenie w terenie poszerzeń jezdni na dojazdach pożarowych niebędących środkami trwałymi Nadleśnictwa w miejscach skrzyżowań z liniami oddziałowymi i innymi drogami leśnymi lub innymi, przerzedzonych partiach drzewostanu, niewymagających intensyfikacji cięć.

W miejscach, gdzie dojazd pożarowy łączy się z drogą publiczną, powinna być zapewniona widoczność drogi z pierwszeństwem przejazdu umożliwiającą podjęcie decyzji o wykonaniu zamierzonego manewru lub o konieczności zatrzymania się przed skrzyżowaniem.

Sieć szlaków komunikacyjnych na terenie Nadleśnictwa posiada oznaczenie (tablice informacyjne), ułatwiając w ten sposób orientację w terenie przy wystąpieniu zagrożenia pożarowego.

Zestawienie 13. Lokalizacja tablic informacyjnych

Lp.	Leśnictwo	Oddział leśny	Droga publiczna nr (relacja)	Obszar KP PSP
1.	Grodzisko	151c	177 (Tuczno – Człopa)	Wałcz
2.	Mielęcín	339b	22 (Rusinowo – Człopa)	Wałcz

5.2. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Jednym z największych problemów w trakcie prowadzonej akcji gaśniczej jest zapewnienie ciągłości podawania wody na front pożaru. Trudność ta wynika z konieczności dostarczania wody na duże odległości. W związku z powyższym stosuje się mniej wydajną metodę w formie dowożenia wody lub efektywniejszą, lecz bardziej skomplikowaną, opartą na systemach przetłaczania wody przez autopompy i motopompy pożarnicze.

Stosowane w pożarnictwie pompy oraz armatura wodna, wymagają by woda była czysta i nie zawierała zanieczyszczeń stałych. Od punktów czerpania wody zlokalizowanych na naturalnych zbiornikach i ciekach wymaga się minimum 50 cm głębokości w odległości do 2 - 3 m od brzegu. Z takiej głębokości Jednostki Ochrony Przeciwożarowej są w stanie pobrać wodę każdym sprzętem, zarówno motopompą, inżektorem czy autopompą. Ukształtowanie brzegu stanowi ważny czynnik określający przydatność punktu do czerpania wody. Najlepiej, aby lustro wody było praktycznie na wysokości brzegu, możliwa jest różnica poziomów do 1-2 m. Szerokość podjazdu do punktu czerpania powinna wynosić 3-4 m (istotna z punktu widzenia czerpania wody autopompą z samochodu pożarniczego). Punkty czerpania wody zlokalizowane są przy drogach publicznych, dojazdach pożarowych lub są z nimi połączone dojazdami do punktów czerpania wody.

Na terenach leśnych do ogólnego bilansu potencjalnych źródeł wody, brane pod uwagę są wszystkie zasoby możliwe do podjęcia przez aktualnie posiadany sprzęt. Jako zaopatrzenie wodne obszarów leśnych trzeba uznać hydranty zlokalizowane w pobliskich miejscowościach, ciekach wodnych oraz zbiorniki znajdujące się w odległości do 1,5 km od granicy lasu (w porozumieniu z właścicielem lub zarządcą tych zbiorników). Można na nich lokalizować improwizowane punkty czerpania wody celem uzupełnienia podstawowej sieci wyznaczonych PCW.

Zgodnie z §39. ust.15 źródła wody użyte do celów ochrony przeciwpożarowej, hydranty zewnętrzne lub inne punkty poboru wody, oraz stanowiska czerpania wody zapewniają zachowanie odległość dowolnego punktu położonego w lesie do najbliższego stanowiska czerpania wody, hydrantu zewnętrznego, lub innego punktu poboru wody nie większej niż 5 km w lasach zaliczonych do II KZPL.

Należy utrzymać wymagane stanowiska, zapewniając dobry dostęp dla Jednostek Ochrony Przeciwpożarowej. Duża ilość potencjalnych ujęć wody pozwala bardzo dobrze zabezpieczyć tereny leśne na wypadek pożaru.

Punkty czerpania wody spełniają wymagania określone w §39 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

W związku ze zmianą ww. Rozporządzenia Nadleśnictwo w okresie 3 lat od jego uprawomocnienia mają obowiązek dostosowywać się do jego zapisów tj.:

Ust.15. W lasach, o których mowa w ust. 2, liczba i rozmieszczenie źródeł wody do celów przeciwpożarowych, hydrantów zewnętrznych lub innych punktów poboru wody oraz stanowisk czerpania wody powinny:

- 1) zapewniać, z zastrzeżeniem ust. 16, zachowanie odległości od dowolnego punktu położonego w lesie do najbliższego stanowiska czerpania wody, hydrantu zewnętrznego lub innego punktu poboru wody nie większej niż:
 - a) 5 km – w lasach II kategorii zagrożenia pożarowego,

Ust.6. Źródła wody do celów przeciwpożarowych, o których mowa w ust. 4 pkt 1–3 i 5, powinny być wyposażone w stanowiska czerpania wody z utwardzoną nawierzchnią o nośności nie mniejszej niż wymagana dla dojazdów pożarowych.

Ust.7. Stanowiska czerpania wody przy źródłach wody do celów przeciwpożarowych, o których mowa w ust. 4 pkt 1–3, powinny umożliwiać pobieranie wody z głębokości nie większej niż 4 m, mierząc od lustra wody do poziomu stanowiska czerpania wody, z wykorzystaniem autopomp lub motopomp pożarniczych.

Ust.8. Stanowisko czerpania wody powinno mieć szerokość co najmniej 4 m i długość co najmniej 12 m oraz być wykonane w sposób umożliwiający wjazd i wyjazd, a także postój samochodu ratowniczo-gaśniczego o długości 12 m. W przypadku gdy lokalne uwarunkowania terenowe uniemożliwiają wykonanie stanowiska o takich wymiarach, dopuszcza się stanowisko o szerokości co najmniej 3 m i długości co najmniej 5 m, umożliwiające pobór wody przez zasysanie z wykorzystaniem motopompy przenośnej lub przewoźnej.

Ust.9. Odległość stanowiska czerpania wody od miejsca, w którym jest pobierana woda ze źródła wody do celów przeciwpożarowych, oraz przyjęte rozwiązania w zakresie dostępu do tego miejsca powinny umożliwiać pobór wody z wykorzystaniem pożarniczych węży:

- 2) tłocznych o łącznej długości do 40 m – w przypadku gdy przewiduje się tłoczenie wody od źródła bezpośrednio do stanowiska;
- 3) ssawnych o łącznej długości do 7,5 m – w przypadku gdy przewiduje się zasysanie wody ze źródła bezpośrednio do stanowiska, z zastrzeżeniem ust. 10.

Ust.10. Jeżeli do poboru wody ze źródła wody do celów przeciwpożarowych jest wykorzystywany punkt poboru wody z nasadą ssawną służącą do podłączenia pompy pożarniczej z wykorzystaniem pożarniczych węży ssawnych, odległość tego punktu od stanowiska czerpania wody nie powinna przekraczać 2 m.

Ust.11. W przypadku gdy każdy ze zbiorników, o których mowa w ust. 4 pkt 2, ma własne stanowisko czerpania wody, stanowiska te powinny być połączone dojściem o długości nieprzekraczającej 50 m i szerokości co najmniej 1,5 m umożliwiającym transport motopompy.

Ust.14 Do hydrantów zewnętrznych lub innych punktów poboru wody oraz stanowisk czerpania wody należy doprowadzić dojazd pożarowy w sposób zapewniający stałą przejezdnosc drogi dla pojazdów pożarniczych, również w czasie pobierania wody.

Na podstawie warstwy przestrzennej, zawierającej informacje o obiektach infrastruktury przeciwpożarowej umieszczono na mapie hydranty o wydajności 10 dm³/s, które nie są opisane w operacie jako Punkty Czerpania Wody.

PLAN OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

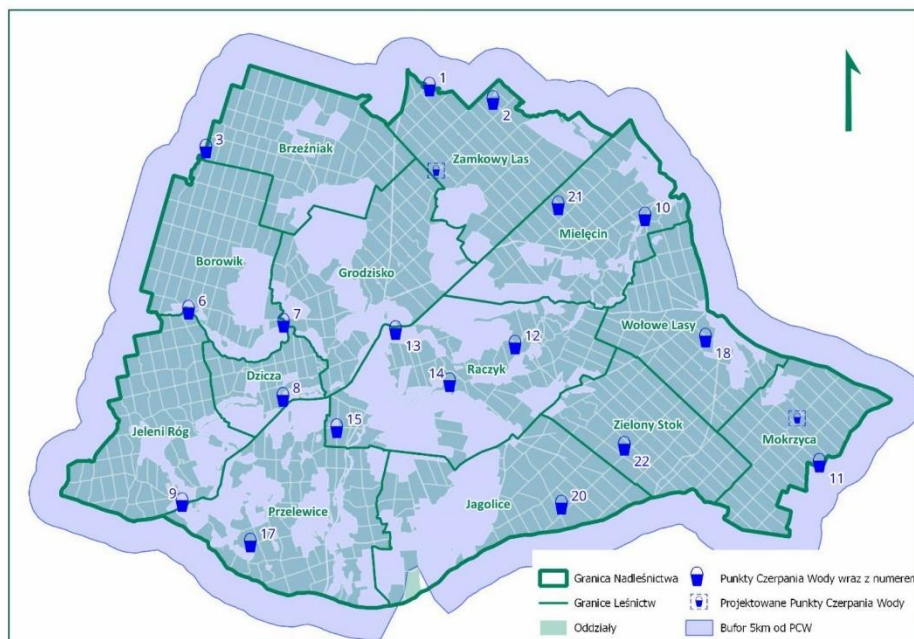
Zestawienie 14. Wykaz oraz charakterystyka punktów czerpania wody

Nr PCW	Adres leśny	Leśnictwo	Lokalizacja PCW wg WGS 84	Lokalizacja PCW wg PUWG 1992	Rodzaj PCW (naturalny/sztuczny)	Pojemność PCW [m ³]	Uwagi (np.: dostęp, sposób poboru wody, plac manewrowy)	Dojazd z drogi/dojazd nr
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Oddz. 21a	Zamkowy Las	53.159528 N 16.141083 E	Y: 592064.79 X: 308925.29	Naturalny (Jez. Pniewo)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Dojazd nr 4
2	Oddz. 80h	Zamkowy Las	53.156556 N 16.171472 E	Y: 591655.47 X: 310941.96	Naturalny (Jez. Dziewicze)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Dojazd nr 4
3	Oddz. 69b	Brzeźniak	53.139361 N 16.037528 E	Y: 590104.94 X: 301911.58	Sztuczny (wkopany zbiornik)	=50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Dojazd nr 12, 14
6	Oddz. 227g	Jeleni Róg	53.093778 N 16.032472 E	Y: 585051.03 X: 301364.91	Naturalny (Rzeka Cieszyńska)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Dojazd nr 19
7	Oddz. 219k	Grodzisko	53.091083 N 16.077250 E	Y: 584628.82 X: 304347.63	Naturalny (Rzeka Cieszyńska)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Droga gruntowa od wsi Załom
8	Oddz. 286n	Dzicza	53.070111 N 16.078333 E	Y: 582294.42 X: 304326.77	Naturalny (Jez. Kochlin Duży)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	15 Droga gruntowa od wsi Dzwonowo
9	Przy oddz. 311s	Jeleni Róg	53.039083 N 16.033083 E	Y: 578970.56 X: 301152.65	Naturalny (Zbiornik wodny)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Dojazd nr 20
10	Oddz. 380i	Mielęcín	53.125278 N 16.244556 E	Y: 587986.79 X: 315691.40	Naturalny (Jez. Leśne)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Droga publiczna DP nr 2318Z
11	Przy oddz. 626g	Mokrzyca	53.057444 N 16.330694 E	Y: 580226.83 X: 321170.64	Sztuczny (wkopany zbiornik)	=50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Dojazd nr 1
12	Oddz. 394b	Raczyk	53.087556 N 16.186028 E	Y: 583946.64 X: 311613.84	Naturalny (Rzeka Cieszyńska)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Droga gruntowa ze wsi Czaplice
13	Przy oddz. 372	Raczyk	53.090333 N 16.129778 E	Y: 584402.19 X: 307859.99	Naturalny (Jez. Wielki (Młyński) Staw)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	ul. Młyńska, Człopa
14	Oddz. 410c	Raczyk	53.076250 N 16.156083 E	Y: 582767.43 X: 309558.25	Naturalny (Jez. Przytyk)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Dojazd nr 29
15	Oddz. 645c	Raczyk	53.061944 N 16.104333 E	Y: 581317.09 X: 306030.45	Naturalny (Jez. Leśne Duże)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Dojazd nr 32
17	Oddz. 703b	Przelewice	53.028611 N 16.066222 E	Y: 577713.40 X: 303325.46	Naturalny (Jez. Krzywe)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Dojazd nr 34
18	Oddz. 487p	Wołowe Lasy	53.091667 N 16.275194 E	Y: 584170.81 X: 317598.20	Naturalny (Zbiornik wodny)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Droga gruntowa ze wsi Wołowe Lasy
20	Oddz. 526j	Jagolice	53.042778 N 16.210722 E	Y: 578903.11 X: 313072.07	Sztuczny (Zbiornik wodny)	>50	PCW w trakcie modernizacji	Dojazd nr 37,36
21	Oddz. 341g	Mielęcín	53.127472 N 16.203667 E	Y: 588337.45 X: 312966.55	Sztuczny (Zbiornik wodny)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Droga gruntowa
22	Oddz. 520f	Zielony Stok	53.060139 N 16.239083 E	Y: 580759.27 X: 315047.21	Sztuczny (Zbiornik wodny)	>50	Miejsce ze stanowiskiem dla motopompy	Dojazd nr 2, 36

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Zestawienie 15 Wykaz oraz charakterystyka projektowanych punktów czerpania wody

Adres leśny	Leśnictwo	Lokalizacja PCW wg WGS'84	Lokalizacja PCW wg PUWG 1992	Rodzaj PCW (naturalny/sztuczny)	Dojazd z drogi/dojazd nr
1	2	3	4	5	5
Oddz. 144c	Zamkowy Las	53.136030 N 16.144823 E	X: 589443.53 Y: 309070.31	Sztuczny (wkopany zbiornik)	Dojazd nr 6
Oddz. 608d	Mokrzyca	53.069916 N 16.318513 E	X: 581644.10 Y: 320407.40	Sztuczny (wkopany zbiornik)	Dojazd nr 2

Rysunek 5 Pokrycie buforem 5 000 m od PCW

Widoczny na mapie niepokryty fragment drzewostanu nie jest większy jak 300 ha, co spełnia wymagania określone w §39 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Punkty czerpania wody dla celów gaśniczych są poddawane odpowiednim przeglądom w zakresie potwierdzenia możliwości poboru w nich wody i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z poniższymi przepisami:

Ust.17. Zbiorniki sztuczne oraz studnie, stanowiące źródła wody do celów przeciwpożarowych, a także rozwiązania techniczne przewidziane do poboru wody z tych źródeł, powinny być poddawane co najmniej raz w roku, w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 kwietnia, nie wcześniej jednak niż po ustąpieniu pokrywy śnieżnej, przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym w sposób zapewniający ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie.

Ust.18. Zbiorniki naturalne oraz ciekły wodne ze stanowiskami czerpania wody, stanowiące źródła wody do celów przeciwpożarowych, powinny być poddawane w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 września przeglądom w zakresie potwierdzenia możliwości poboru z nich wody w wymaganej ilości na wypadek pożaru nie rzadziej niż raz na dwa miesiące, a także niezwłocznie po wprowadzeniu zakazu wstępu do lasu z uwagi na występowanie dużego za-

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

grożenia pożarowego, jeżeli od ostatniego przeglądu do wprowadzenia tego zakazu minęło więcej niż 30 dni.

Rozwiązania techniczne przewidziane do poboru wody z tych źródeł powinny być poddawane co najmniej raz w roku, w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 kwietnia, nie wcześniej jednak niż po ustąpieniu pokrywy śnieżnej, przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym w sposób zapewniający ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie.

Punkty czerpania wody są oznaczone zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa zgodnie z §39 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Punkty czerpania wody powinny być przystosowane do celów przeciwpożarowych zgodnie z pkt. 4.8 Zaopatrzenie wodne ppkt 4.8.6. Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu. Wskazane wymagania dotyczące PCW mogą nie być spełnione przez cały rok ze względu na panujące warunki klimatyczne i hydrologiczne obszaru Nadleśnictwa Człopa.

5.3. BAZA SPRZĘTU

Do utrzymywania baz sprzętu wykorzystywanego w czasie gaszenia pożarów i dogaszania pożarysk zobowiązani są wszyscy zarządcy, dzierżawcy i właściciele lasów. Na leśny sprzęt przeciwpożarowy składają się narzędzia i urządzenia przydatne do ograniczania rozprzestrzeniania, gaszenia i dogaszania pożarów lasów. Wyposażenie Nadleśnictwa należy traktować wyłącznie jako sprzęt wspomagający akcję gaśniczą w lasach, użytkowany do dogaszania pożaru i zabezpieczenia terenu przed rozprzestrzenianiem się pożaru oraz ułatwienia i umożliwienia prowadzenia w terenie akcji ratunkowo-gaśniczej.

Baza sprzętu zlokalizowana w Nadleśnictwie Człopa spełnia wymagania wskazane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

Po postawieniu w stan gotowości, możliwe jest szybkie zorganizowanie transportu na miejsce, gdzie zlokalizowano ogień. W poniższej tabeli ujęto sprzęt przeciwpożarowy znajdujący się na stanie Nadleśnictwa:

Zestawienie 16. Wyposażenie bazy sprzętu ppoż.

Adres bazy sprzętu	Nadleśnictwo Człopa, ul. Młyńska 9, 78-630 Człopa	
Adres leśny	08-01-1-11-372	
Lokalizacja wg PUWG 1992	X: 584328.05 Y: 307927.45	
Lokalizacja wg WGS'84	53.089670 N 16.130830 E	
Wyposażenie bazy		Ilość
1	2	
Hydronetki plecakowe		10
Szpadle		50
Tłumice		22
Pług do wyorywania pasów przeciwpożarowych		1
Pompa pływająca		1
Samochód patrolowo-gaśniczy		0

5.4. ZALECENIA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Do zadań Nadleśnictwa, służących udostępnieniu kompleksów leśnych należy:

- Wykonanie prac remontowych, mających na celu poprawę dostępności obszarów leśnych dla typowego sprzętu będącego w użyciu straży pożarnej, ze szczególnym nastawieniem na stabilizację nawierzchni i poszerzeniem wskazanych odcinków, dostosowując drogi do wymagań określonych w rozporządzeniu MŚ z dnia 26 marca 2006 r, w kolejności wynikającej z bieżących potrzeb i możliwości finansowania.
- Oznaczenie w terenie dojazdów pożarowych i dojazdów do PCW – zgodnie z IOPL.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

- Kontrolowanie stanu technicznego dojazdów pożarowych (szczególnie po obfitych opadach deszczu, topnieniu pokrywy śnieżnej, po zakończeniu prac wywozowych i akcjach gaśniczych).
- Kontrolowanie stanu oznaczeń dojazdów pożarowych oraz stanu pobliskiej roślinności, by w razie konieczności odsłonić oznakowania.
- Pielęgnowanie skrajni w celu zapewnienia stałej widoczności i bezpieczeństwa przejazdu. Przycinania skrajni drogowej należy dokonywać systematycznie w czasie cięć gospodarczych, intensyfikując je odpowiednio wzdłuż pasa drogowego.
- Wyznaczenie w terenie poszerzeń jezdni (umożliwiających manewr mijania) na dojazdach pożarowych niebędących środkami trwałymi Nadleśnictwa w trakcie prowadzenia prac gospodarczych w bezpośrednim sąsiedztwie danej drogi.
- Pielęgnowanie istniejących mijanek.
- Usunięcie przeszkód ograniczających pole widoczności przy zjazdach z dróg publicznych.

Do zadań Nadleśnictwa, służących utrzymaniu zaopatrzenia w wodę należy:

- Umocnienie i wyrównanie wskazanych miejsc do manewrowania.
- Oznakowanie dróg dojazdowych do punktów czerpania wody.
- Kontrolowanie stanu wody w punktach czerpania i podejmowanie stosownych działań celem zapewnienia wymaganych źródeł wody dla celów przeciwpożarowych.

Do zadań Nadleśnictwa, służących utrzymaniu bazy sprzętu należy:

- Użytkowanie sprzętu zgodnie z przeznaczeniem.
- Systematyczna kontrola stanu oraz okresowe konserwacje narzędzi i urządzeń oraz w razie potrzeby uzupełnienie wyposażenia.

Do pozostałych zadań Nadleśnictwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej należy:

- Utrzymanie pasów ppoż.:
 - o typu A, przy drogach publicznych, utwardzonych;
 - o typu B, wokół obiektów stwarzających ryzyko powstania pożaru.
- Prowadzenie ćwiczeń wraz z Komendami Powiatowymi PSP.
- Utrzymanie tablic informacyjnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

6. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

Zapobieganie pożarom to zbiór wielopłaszczyznowych działań, mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru, a także opóźnienia jego rozwoju czy ograniczenia powierzchni objętej przez ogień.

6.1. DZIAŁANIA INFORMACYJNE

Człowiek jest głównym sprawcą pożarów na terenach leśnych, więc postawienie szczególnego nacisku na działania informacyjno-propagandowe jest wyjątkowo ważne. Do stałych form działalności profilaktycznej należą tablice informacyjne skierowane do użytkowników lasu. Wielkoformatowe, barwne tablice ostrzegawcze umieszczane są przy głównych drogach przebiegających przez tereny leśne a ich rozmieszczenie uzgadniane jest z miejscowymi Komendami Powiatowymi PSP w sposobach postępowania na wypadek powstania pożaru lasu Nadleśnictwa Człopa.

Zgodnie z §39 ust.20 Właściciele, zarządcy lub użytkownicy lasów, o których mowa w ust. 2, umieszczają tablice informacyjne i ostrzegawcze dotyczące ochrony przeciwpożarowej przy:

- 1) parkingach leśnych oraz innych miejscach wyznaczonych do postoju pojazdów w lesie;
- 2) ogólnodostępnych miejscach w lesie wyznaczonych do rozpalania ognia;
- 3) znajdujących się w lesie polach biwakowych oraz kempingach.

PLAN OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ

Nadleśnictwo Człopa jest zobligowane do dostosowania się do tego zapisu.

Na działalność informacyjną dotyczącą ochrony przeciwpożarowej terenów leśnych składają się także prowadzone w szkołach i na terenie Nadleśnictwa zajęcia edukacyjne i dydaktyczne na temat ochrony lasu.

Niezbędną częścią profilaktyki jest praktyczna znajomość obowiązujących przepisów, aktów prawnych i zarządzeń uzupełniających. Nadleśnictwo Człopa przed rozpoczęciem sezonu palności, organizuje dla swoich pracowników wykonujących prace na terenie leśnym coroczne szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Dodatkowo co roku przed rozpoczęciem akcji bezpośredniej organizowana jest narada koordynacyjna. Biorą w niej udział nie tylko pracownicy Nadleśnictwa, lecz również przedstawiciele PSP oraz Policji.

6.2. DZIAŁANIA GOSPODARCZE OGRANICZAJĄCE ROZPRZESTRZENIANIE SIĘ POŻARÓW

Do czynności przeprowadzanych w terenie, mających na celu zwiększenie poziomu zabezpieczenia przeciwpożarowego obszarów leśnych, należy m. in. wykonywanie pasów przeciwpożarowych.

Pas przeciwpożarowy typu A – to pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy pasa drogowego albo obiektu, pozbawiony martwych drzew, leżących gałęzi i nieokrzęsanych ściętych lub powalonych drzew oraz podszytu i podrostu gatunków iglastych,

W warunkach Nadleśnictwa Człopa pasy przeciwpożarowe typu A utrzymywane są wzdłuż wytypowanych dróg publicznych o utwardzonej nawierzchni przebiegających przez lasy w wieku do 30 lat. Usuwanie martwej biomasy odbywa się w ramach cięć pielęgnacyjnych, cięć przygodnych oraz w miarę potrzeb stwierdzonych na gruncie.

Zestawienie 17. Lokalizacja pasów ppoż. typu A

Leśnictwo	Oddział leśny	Wydzielenie	Rodzaj obiektu	Długość [m]	Sposób zabezpieczenia ppoż.
1	2	3	4	5	6
Borowik	178	i	Droga 2305Z	135	Pas ppoż.
	220	b		300	
Grodzisko	174	h	Droga 2304Z	110	Pas ppoż.
Jeleni Róg	310	m	Droga Krajowa nr 22	205	Pas ppoż.
Zamkowy Las	202	d	Droga Krajowa nr 22	65	Pas ppoż.
	203	c		80	
	209	d		130	
	25	d	Droga Wojewódzka nr 177	120	
Jagolice	460	b	Droga 2320Z	295	Pas ppoż.
		f		240	
		g		355	
	462	b	Droga 2321Z	170	
		c		360	
		g		160	
	486	m	Droga Wojewódzka nr 177	205	
		n		230	
		o		95	
	533	f		135	
	669	i		405	
	670	d		235	
Mielęcín	346	d	Droga 2319Z	270	Pas ppoż.
	349	d		55	
	357	d		75	
	358	j	Droga 2318Z	575	
	380	a		300	
	381	a		110	
Przelewice	699	d	Droga 2321Z	300	Pas ppoż.
	705	a		130	
		g		85	
		d		95	
		f		145	
				80	
				110	

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Leśnictwo	Oddział leśny	Wydzielenie	Rodzaj obiektu	Długość [m]	Sposób zabezpieczenia ppoż.
1	2	3	4	5	6
Raczyk	642	b	Droga Krajowa nr 22	65	Pas ppoż.
	664	f	Droga 2320Z	420	
		g		50	
Wolowe Lasy	424	a	Droga 2318Z	575	Pas ppoż.
		b		155	
		d		60	
		p		450	
	469	r	2320Z	315	
	471	f		340	
	472	g		395	
	488	a		195	
	490	a		390	
	491	a		60	
Zielony Stok	476	a	Droga 2320Z	210	Pas ppoż.
		b		105	
		c		5	
	477	f		205	

Pas przeciwpożarowy typu B - to pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy obiektu albo pasa drogowego, spełniający wymogi techniczne pasa typu A, z tym, że w odległości od 2 do 5 m od granicy obiektu albo drogi zakłada się bruzdę o szerokości 2 m, oczyszczoną do warstwy mineralnej. Pas ten oddziela las od parkingów, zakładów przemysłowych i dróg polygonowych.

Zestawienie 18. Lokalizacja pasów ppoż. typu B

Lp.	Leśnictwo	Oddział leśny	Rodzaj obiektu	Sposób zabezpieczenia ppoż.
1	2	3	4	5
1	Borowik	221d	Biwak	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m
2	Dzicza	285b	Biwak	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m
3	Grodzisko	150a/151c	Miejsce postoju pojazdów	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m
4	Grodzisko	219k	Biwak	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m
5	Mielęcín	339b	Miejsce postoju pojazdów	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m
6	Jeleni Róg	310n	Biwak	Pas ppoż. bruzda zmineralizowana szer. 2m

Do pozostałych zabiegów profilaktycznych zwiększających bezpieczeństwo pożarowe terenu należy usuwanie roślinności przekraczającej 2 metry wysokości (podszyt, samosiewy) porastające grunty pod linią energetyczną. Ich obecność zwiększa niebezpieczeństwo powstania pożaru na skutek zerwania linii lub zwarcia przewodów. Wykonanie zabiegu należy do tere nowego zakładu Polskich Sieci Elektroenergetycznych.

7. PLAN INWESTYCJI ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ PRZECIWPOŻAROWĄ

W ramach inwestycji związanych z ochroną przeciwpożarową na najbliższe 10- lecie Nadleśnictwo Człopa planuje m. in.:

- Utworzenie dwóch nowych PCW,
- Modernizacja oraz poprawa stanu bieżących dojazdów pożarowych,
- Inwestycje drogowe.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

8. WYKRYWANIE I ALARMOWANIE**8.1. SIĘĆ STAŁEJ OBSERWACJI NAZIEMNEJ**

Sieć stałej obserwacji naziemnej jest podstawowym sposobem wykrywania pożarów przez Lasy Państwowe. Na terenie Nadleśnictwa Człopa zlokalizowana jest jedna wieża obserwacyjna. Rozmieszczenie wymienionych punktów sieci obserwacji naziemnej, przy przyjętym promieniu widoczności nie przekraczającej 15 km, zapewnia pełne monitorowanie Nadleśnictwa. Dowolny punkt w terenie widziany jest przynajmniej z dwóch dostrzegalni. Oprócz tego sieć uzupełniają punkty obserwacyjne znajdujące się na terenie sąsiednich nadleśnictw.

Zestawienie 19. Wykaz dostrzegalni ppoż.

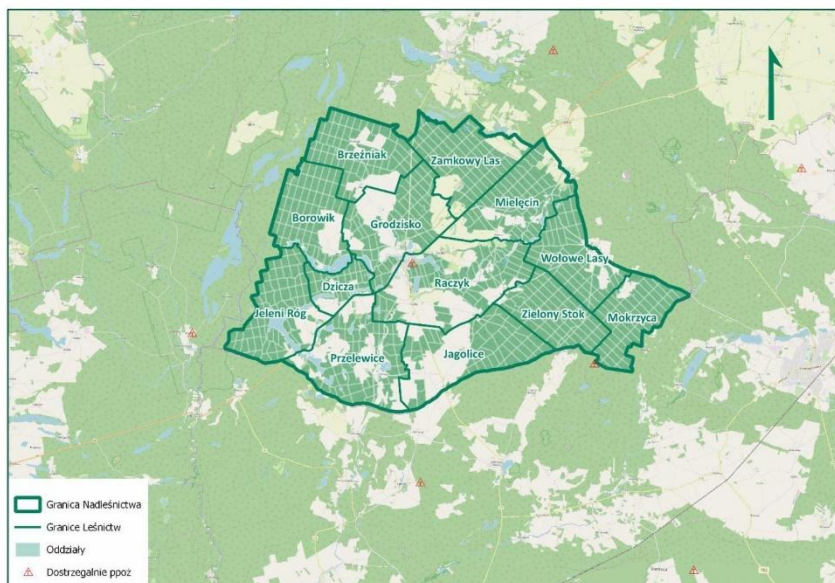
Lp.	Jednostka	Adres leśny \ oddział	Telefony	Rodzaj obserwacji (dostrzegalnia/kamera)	Kanał pracy r/r LP Kryptonim	Lokalizacja wg WGS 84	Lokalizacja wg PUWG 1992
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Nadleśnictwo Człopa	08-01-1-11-378-b-00	ZPAD WAŁCZ 668 852 355 534 475 442	Kamera	9 1-52	53.087670 N 16.128720 E	Y: 584055.14 X: 307775.78
2.	Nadleśnictwo Trzcianka Leśnictwo Jędrzejewo Średnica 51	08-10-1-12-730 h	ZPAD TRZCIANKA 67 349 00 87 660 797 407	Kamera	9 1-36	52.937667 N 16.284694 E	Y: 566802.31 X: 323578.90
	Nadleśnictwo Trzcianka Leśnictwo Lipinki	08-10-1-08-283 a				52.040028 N 16.284694 E	X: 578405.24 Y: 318007.67
	Leśnictwo Dębowa Góra, Dębogóra 31, 64-730 Wieleni	08-04-1-07-330-a-00				52.976694 N 16.239861 E	Y: 571733.75 X: 308244.49
3.	Nadleśnictwo Tuczno L-ctwo: Strzalin	08-17-1-06-382-d-00	ZPAD WAŁCZ 668 852 355 534 475 442	Kamera	9 1-52	53.197444 N 16.239861 E	Y: 596023.22 X: 315688.36
	Nadleśnictwo Tuczno L-ctwo: Łowiska	08-17-1-11-720-a-00				53.142472 N 16.452000 E	Y: 589384.78 X: 329632.21
4.	Głusko L-ctwo Żelaznica	10-09-2-06-60-j-00	PAD GŁUSKO (095) 7613822 784 582 867	Kamera	7 1-47	53.047250 N 15.947056 E	X: 580119.60 Y: 295427.53

Wyposażenie punktów obserwacyjnych jest zgodne z §5.2 Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów tj.:

Punkty obserwacyjne wyposaża się w:

- 1) urządzenia umożliwiające wykrycie pożaru oraz ustalenie miejsca i czasu jego powstania;
- 2) środki łączności;
- 3) książkę meldunków o zauważonych pożarach i o powiadamianiu o nich;
- 4) instrukcję postępowania dla osoby prowadzącej obserwację, wskazującą w szczególności sposób postępowania w razie wykrycia pożaru oraz obowiązki podczas prowadzenia obserwacji.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Rysunek 6 Rozmieszczenie dostrzegalni przeciwpożarowych

8.2. LEŚNA BAZA LOTNICZA

Regionalnej Dyrekcja Lasów Państwowych w Pile dysponuje Leśna Baza Lotnicza w Krępku położoną na terenie Nadleśnictwa Zdrojowa Góra wraz z podbazą w Herburtowie zlokalizowaną na terenie Nadleśnictwa Krzyż.

Poniżej przedstawiono wykaz leśnych baz lotniczych, lądowisk operacyjnych oraz innych miejsc startów i lądowań.

Zestawienie 20. Wykaz leśnej bazy lotniczej

Nazwa LBL/Lądowiska operacyjnego	Nadleśnictwo	Leśnictwo	Adres leśny	Lokalizacja LBL w WGS'84	Lokalizacja LBL w PUWG 1992	Odległość od nadleśnictwa [km]/ średni czas dolotu (min.)
1	2	3	4	5	6	7
Krępsko	Zdrojowa Góra	Krępsko	08-14-1-01-42 -j -00	53.250417 N 16.752611 E	X: 600711.81 Y: 350106.67	45,5km/15min
Herburtowo	Krzyż	Wizany	08-04-1-10-729 -c -00	52.902167 N 16.127722 E	X: 563489.94 Y: 306883.99	21,4km/7min

Dyspozycję na lot samolotów gaśniczych w przypadku pożaru lasu lub w przypadku trudności ze zlokalizowaniem dymu wydobywającego się z lasu, wydaje na wniosek Nadleśniczego Dyżurny PAD RDLP.

8.3. SYSTEM ALARMOWY

Zintegrowany Punkt Alarmowo - Dyspozycyjny (ZPAD), zlokalizowany jest w siedzibie Komendy Powiatowej PSP w Wałczu, do którego wpływają zgłoszenia zauważonego pożaru lasu. Uruchamiany jest on w okresie trwania akcji bezpośredniej Nadleśnictwa z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

PLAN OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

Zestawienie 21. Lokalizacja punktu Alarmowo-Dyspozycyjnego ZPAD

Wyszczególnienie	Adres
1	2
Adres Punktu Alarmowo - Dyspozycyjnego:	Generała Władysława Andersa 20, 78-600 Wałcz
Lokalizacja wg PUWG 1992	X: 300687.00 Y: 602793.10
Lokalizacja wg WGS'84	53.236260 N 16.460646 E

Wypożyczenie punktu ZPAD jest zgodne z punktem 4.4.5.2. Instrukcji Ochrony Przeciwożarowej Lasu.

Do zadań pracownika należy monitorowanie sytuacji na terenie Nadleśnictwa, przyjmowanie wszystkich informacji o zdarzeniach, przetwarzanie otrzymanych informacji na szczegółowy adres zdarzenia, kierowanie własnych sił i środków oraz wzywanie straży pożarnej. Stanowisko utrzymuje współpracę z sąsiednimi nadleśnictwami, RDLP w Pile i strażą pożarną. Wypożyczeniem technicznym tworzącym sieć łączności alarmowo-dyspozycyjnej jest radiotelefon bazowy pasma leśnego, telefon stacjonarny oraz komórkowy. Podstawowym sposobem wewnętrznej łączności i alarmowania wśród pracowników jest łączność telefoniczna. Jest ona oparta zarówno na publicznej sieci stacjonarnych telefonów przewodowych jak i komórkowych. System ten jest ogólnodostępny i prosty w użyciu, pozwala na przekazywanie wiadomości pomiędzy instytucjami pomocniczymi w działaniach ratowniczych. Łączność z Państwową Strażą Pożarną utrzymywana jest za pomocą linii telefonicznej oraz radiowo w paśmie Lasów Państwowych.

Do chwili przybycia na miejsce pożaru Jednostek Ochrony Przeciwożarowej, akcją kieruje pełnomocnik nadleśniczego. Dodatkowo konieczne jest zaalarmowanie potrzebnej liczby pracowników i wyznaczenie wśród nich osoby odpowiedzialnej za skierowanie na miejsce pożaru Jednostek Ochrony Przeciwożarowej. Po opanowaniu ognia i powstrzymaniu rozprzestrzeniania się pożaru pracownik terenowy jednostki ma obowiązek zabezpieczenia pożaryzyska po przekazaniu spalonego obszaru przez kierującego działaniami ratowniczymi. Zadanie to polega na otoczeniu pożaryzyska oczyszczonym pasem izolacyjnym i wystawieniu osób pełniących dozór nad powierzchnią. Osoby te należy zaopatrzyć w sprzęt podręczny oraz środki łączności. Odpowiedzialne są one za dogaszanie tłących się pni, ściółki, tłumienie pojawiającego się ognia, a w przypadku gwałtownego wzniesienia się pożaru na nowo – zaalarmowanie Straży Pożarnej.

8.4. SYSTEM ŁĄCZNOŚCI ALARMOWO-DYSPOZYCYJNEJ

Zgodnie z wymogami Instrukcji ochrony przeciwpożarowej Lasów Państwowych Nadleśnictwo Człopa wyposażone jest w następujące urządzenia łączności radiowej, które spełnia wymagania wymienione w punkcie 4.5.2 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasów.

8.5. SYSTEM METEOROLOGICZNY

W Lasach Państwowych dane meteorologiczne są rejestrowane całą dobę w odstępach 10 minutowych w Meteorologicznych Punktach Pomiarowych (MPP) - automatycznych leśnych stacjach meteorologicznych. Na podstawie pomierzonych danych oznacza się stopień zagrożenia pożarowego lasu. Aktualne zagrożenie jest przesyłane do centrum monitorowania (PAD w RDLP) dwa razy dziennie, na godzinę 9:00 i 13:00. Pomiar meteorologiczne w MPP obejmują między innymi: temperaturę powietrza, wilgotność względną powietrza, ciśnienie atmosferyczne, wilgotność ściółki i ilość opadów.

Nadleśnictwo Człopa korzysta z punktów meteorologicznych zlokalizowanych w miejscowościach: Tuczo oraz Krzyż, dla strefy progностycznej nr 8. Dane ze stacji meteorologicznych pobierane są za pomocą łączy internetowych poprzez stronę internetową:

<http://www.traxelektronik.pl/pogoda/las/index.php>.

PLAN OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

Zestawienie 22. Wykaz meteorologicznych punktów pomiarowych wraz z podaniem sposobu uzyskiwania danych

Nazwa MPP	Adres MPP	Strefa prognostyczna	Lokalizacja MPP wg WGS'84	Lokalizacja MPP wg PUWG 1992	Sposób uzyskiwania danych
1	2	3	4	5	6
Tuczno	m. Martew	8A	53.179332 N 16.102450 E	X: 306431.50 Y: 594372.70	http://www.traxelektronik.pl
Krzyż	m. Dębogóra	8A	52.976879 N 16.142971 E	X: 308242.40 Y: 571782.50	http://www.traxelektronik.pl

8.6. WSPÓŁPRACA ZE STRAŻĄ POŻARNĄ

Nadleśnictwo Człopa, gospodaruje na obszarze położonym na terenie powiatu wałeckiego, będących rejonem działania operacyjnego Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Wałczu.

Ponadto w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człopa funkcjonują poniższe Jednostki Ochrony Przeciwożarowej:

Zestawienie 23. Wykaz Jednostek Ochrony Przeciwożarowej (OSP) w zasięgu Nadleśnictwa Człopa

Lp.	Nazwa	KSRG	Powiat
1	2	3	4
1.	OSP Człopa	Tak	Wałecki

Poza zasięgiem terytorialnym Nadleśnictwa Człopa w bliskim sąsiedztwie znajdują się niżej wymienione Jednostki Ochrony Przeciwożarowej OSP:

Zestawienie 24. Wykaz Jednostek Ochrony Przeciwożarowej (OSP) poza zasięgiem Nadleśnictwa Człopa (w promieniu 10 km od zewnętrznej granicy zasięgu terytorialnego)

Lp.	Nazwa	KSRG	Powiat
1	2	3	4
1	OSP Kuźnica Żelichowska	Tak	czarnkowsko - trzcianecki
2	OSP Siedlisko	Tak	czarnkowsko - trzcianecki
3	OSP Tuczno	Nie	Wałecki
4	OSP Niekursko	Nie	czarnkowsko - trzcianecki
5	OSP Biała	Nie	czarnkowsko - trzcianecki
6	OSP Wołowe Łasy	Tak	Wałecki
7	OSP Mielęcin	Tak	Wałecki

Jednostki Ochrony Przeciwożarowej OSP znajdujące się w zasięgu oraz poza zasięgiem terytorialnym zostały naniesione na mapę ochrony przeciwożarowej Nadleśnictwa Człopa.

9. MAPA PRZEGLĄDOWA OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

Integralną częścią planu ochrony przeciwożarowej dla Nadleśnictwa Człopa jest „Mapa sytuacyjna ochrony przeciwożarowej w skali 1:50 000”. Mapa ta wchodzi na stałe do wyposażenia punktu alarmowo - dyspozycyjnego.

Zaopatrzenie uczestników akcji w odpowiednie mapy jest podstawą, która w znaczący sposób wspomaga organizowanie akcji walki z pożarem lasu. Wydawanie poleceń i rozkazów (dotyczących np. zmiany lokalizacji) z wykorzystaniem współrzędnych jest o wiele wygodniejsze i zdecydowanie bardziej precyzyjne niż polecenie opisowe. Największe utrudnienia podczas walki z pożarem lasu wynikają z konieczności prowadzenia działań niejednokrotnie na bardzo dużej powierzchni, na której dodatkowo ograniczona jest widoczność. Bardzo ważne jest początkowe, precyzyjne rozpoznanie obszaru działania oraz zdolność orientacji w terenie. W takich sytuacjach mapy są niezbędnym źródłem informacji, bez których prowadzenie i organizacja akcji byłyby niemożliwe.

Mapa przeglądowa ochrony przeciwożarowej na podkładzie topograficznym (BDOT) zawiera następujące elementy:

- Granice stref operacyjnych Jednostek Ochrony Przeciwożarowej.

PLAN OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

- Dojazdy pożarowe z numerami oraz łącznikami pomiędzy dojazdami a drogami publicznymi.
- Drogi publiczne utwardzone.
- Punkty czerpania wody wraz z numerem.
- Hydranty o wydajności 10 dm³/s.
- Baza sprzętu przeciwpożarowego.
- Dostrzegalnie pożarowe (własne i sąsiednie mające wgląd na teren Nadleśnictwa).
- Siedziby ochotniczej straży pożarnej w KSRR, poza KSRR oraz zawodowej straży pożarnej.
- Siatkę geograficzną z opisaną wartością współrzędnych PUWG 1992 i WGS'84
- Miejsca potencjalnego przebywania ludzi (parkingi, miejsca postoju zlokalizowane na terenach leśnych etc.)
- Sieć dróg publicznych.
- Przepusty oraz mosty.
- Siedziba nadleśnictwa oraz siedziby leśnictw.
- Granice jednostek Lasów Państwowych i granice administracyjne.
- Podział powierzchniowy sąsiednich jednostek LP, z przylegającą infrastrukturą ppoż.

10. ADRESY I NUMERY KONTAKTOWE

Lp.	Nazwa	Adres	Nr telefonu	Adres email
1	2	3	4	5
NADLEŚNICTWO				
1.	Nadleśnictwo Człopa	ul. Mickiewicza 9, 78-630 Człopa	67 259 10 63	czlopa@pila.lasy.gov.pl
JEDNOSTKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ				
1.	KW PSP Szczecin	ul. Firlika 9/14, 71-637 Szczecin	91 480 88 01 91 480 88 50 – SKKW PSP 998	kancelaria@szczecin.kwpsp.gov.pl
3.	KP PSP Wałcz	ul. Generała Władysława Andersa 20, 78-600 Wałcz	67 258 94 71 – SKKP PSP 67 258 94 71	kppspCzlopa@psp.wlkp.pl
RDLP				
1.	RDLP Piła	ul. Kalina 10, 64-920 Piła	67 212 47 93	rdlp@pila.lasy.gov.pl
SĄSIEDNIE NADLEŚNICTWA				
1.	Nadleśnictwo Krzyż	Ul. Adama Mickiewicza 1, 64-761 Łokacz Mały.	67 256 40 97	krzyz@pila.lasy.gov.pl
2.	Nadleśnictwo Tuczo	ul. Klasztorna 36, 78-640 Tuczo	67 259 31 47	tuczno@pila.lasy.gov.pl
3.	Nadleśnictwo Trzcianka	ul. Ogrodowa 2, 64-980 Trzcianka	67 216 32 25 67 216 32 40	trzcianka@pila.lasy.gov.pl
4.	Nadleśnictwo Głusko	Głusko 19, 66-520 Dobiegniew	95 761 39 50 95 761 39 51	glusko@szczecin.lasy.gov.pl
5.	Drawieński Park Narodowy	ul. Leśników 2, 73-220 Drawno	95 768 20 51 95 768 20 52	dpn@dpn.pl
NUMERY ALARMOWE				
11	Numer alarmowy	112		
	Policja	997		
	Straż Pożarna	998		
	Pogotowie ratunkowe	999		

11. UZGODNIENIA I OPINIE

Szczecin, 23 sierpnia 2024 r.

ZACHODNIOPOMORSKI
KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
ul. Firlika 9-14, 71-637 Szczecin

WPZ.5212.2.1.2024

Taxus UL. Sp. z o. o.
ul. Ochocka 14
02-495 Warszawa

Niniejszym informuję, iż uzgadniam Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Człopa na okres 01.01.2025 – 31.12.2034 w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej.

W załączeniu przesyłam podpisane elektronicznie pliki:

1. MP_PPOZ_CZLOPA-1
2. PPOZ_CZLOPA-1.

Zachodniopomorski
Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
z up.
bryg. mgr. inż. Marek Michalak
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

SŚ

Strona 1 z 1

12. SPIS ZESTAWIEŃ I RYSUNKÓW

POWIERZCHNIA TYPÓW SIEDLISKOWYCH LASU.....	8
POKRYWA DŃA LASU.....	9
KLASY PALNOŚCI POSZCZEGÓLNYCH LEŚNICTW.....	11
IŁOŚĆ ORAZ POWIERZCHNIA POŻARÓW W UBIEGŁYM OKRESIE	12
ZESTAWIENIE POŻARÓW WG POWIERZCHNI I GRUP WIELKOŚCI POŻARÓW.....	12
ZESTAWIENIE POŻARÓW ZE WZGLĘDU NA PRZYCZYNĘ POWSTANIA.....	13
PROCENTOWY UDZIAŁ POWIERZCHNI SIEDLISK O NAJWYŻSZYM WSPÓŁCZYNNIKU PALNOŚCI	14
LUDNOŚĆ GMIN W ZASIĘGU NADLEŚNICTWA CZŁOPA.....	15
ZESTAWIENIE OBLICZONYCH WSKAŹNIKÓW	15
PROGNOZA ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU CAŁKOWITEGO DRZEWOSTANU W II KLASIE WIEKU	17
PROGNOZA ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU POKRYWY GŁĘBY W IV KLASIE WIEKU	18
PRZEBIEG DOJAZDÓW POŻAROWYCH	20
LOKALIZACJA TABLIC INFORMACYJNYCH	23
WYKAZ ORAZ CHARAKTERYSTYKA PUNKTÓW CZERPANIA WODY	25
WYKAZ ORAZ CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANYCH PUNKTÓW CZERPANIA WODY	26
WYPOSAŻENIE BAZY SPRZĘTU PPOŻ.	27
LOKALIZACJA PASÓW PPOŻ. TYPU A	29
LOKALIZACJA PASÓW PPOŻ. TYPU B	30
WYKAZ DOSTRZEGALNI PPOŻ.	31
WYKAZ LEŚNEJ BAZY LOTNICZEJ	32
LOKALIZACJA PUNKTU ALARMOWO-DYSPOZYCYJNEGO ZPAD	33
WYKAZ METEOROLOGICZNYCH PUNKTÓW POMIAROWYCH WRAZ Z PODANIEM SPOSOBU UZYSKIWANIA DANYCH	34
WYKAZ JEDNOSTEK OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ (OSP) W ZASIĘGU NADLEŚNICTWA CZŁOPA	34
WYKAZ JEDNOSTEK OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ (OSP) POZA ZASIĘGIEM NADLEŚNICTWA CZŁOPA (W PROMIENIU 10 KM OD ZEWNĘTRZNEJ GRANICY ZASIĘGU TERYTORIALNEGO).....	34
SIEĆ SZLAKÓW KOMUNIKACYJNYCH	7
ZASIĘG KLAS PALNOŚCI DRZEWOSTANÓW DLA POZIOMU ODDZIAŁÓW	11
ZAGĘSZCZENIE I ROZMIESZCZENIE DOJAZDÓW POŻAROWYCH	21
POKRYCIE BUFOREM 1 500 M OD DOJAZDÓW POŻAROWYCH ORAZ DRÓG PUBLICZNYCH.....	22
POKRYCIE BUFOREM 5 000 M OD PCW	26
ROZMIESZCZENIE DOSTRZEGALNI PRZECIWPOŻAROWYCH	32

10. OKREŚLENIE KIERUNKOWYCH ZADAŃ Z ZAKRESU UBOCZNEGO UŻYTKOWANIA LASU ORAZ GOSPODARKI ŁOWIECKIEJ

10.1. UŻYTKOWANIE UBOCZNE

W ramach użytkowania ubocznego na bieżące 10-lecie przewiduje się możliwość pozyskania choinek świerkowych i stroiszu iglastego, zależnie od zapotrzebowania okolicznej ludności. Ponadto pozyskanie choinek odbywa się na istniejącej plantacji choinek. Planuje się również możliwość pozyskiwania runa leśnego w ramach działalności gospodarczej.

10.2. GOSPODARKA ŁOWIECKA

Gospodarka łowiecka w Nadleśnictwie Człopa jest realizowana w oparciu o Ustawę Prawo Łowieckie z dnia 13 października 1995 roku (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1082).

Gospodarka łowiecka na terenie Nadleśnictwa Człopa realizowana jest w oparciu o zadania z rocznego planu łowieckiego oraz wskaźniki z wieloletniego planu łowieckiego opracowanego dla Rejonu Hodowlanego na obszarze 7 obwodów łowieckich.

Szkody wyrządzane przez zwierzynę łowną w uprawach i młodnikach omówione zostały w Programie ochrony przyrody, a także w „Analizie gospodarki leśnej ubiegłego okresu”.

Charakterystyka populacji zwierzyny w obwodach łowieckich

Charakterystyka populacji zwierzyny w obwodach łowieckich została szczegółowo omówiona w Analizie Nadleśniczego za okres obowiązywania dotychczasowego PUL.

Poletka łowieckie

Łączna powierzchnia poletek łowieckich na gruntach leśnych i nieleśnych Nadleśnictwa Człopa wynosi 9.16 ha.

Realizując kierunki działania określone w ramowym planie gospodarki łowieckiej Nadleśnictwa na bieżące 10-lecie, należy w szczególności zwrócić uwagę na:

- systematyczne poprawianie naturalnych warunków żerowych i osłonowych zwierzyny: zakładanie nowych i zagospodarowanie istniejących poletek łowieckich, (zakładanie nowych poletek może się odbywać przy wykorzystaniu do tego celu nieużytkowanych gruntów rolnych);
- zagospodarowanie śródleśnych i przyleśnych łąk;
- zakładanie poletek zgryzowych z krzewami i drzewami preferowanymi przez zwierzynę oraz uprawa w razie potrzeby żerowych poletek łowieckich;
- zakładanie wzdłuż dróg leśnych i polnych alei dębowych i bukowych, sadzenie tych gatunków drzew w zadrzewieniach;
- wykładanie drzew do spałowania (w czasie cięć pielęgnacyjnych) w okresie zimowo-wiosennym, szczególnie w miejscach zimowej koncentracji jeleniowych oraz ich szlaków migracyjnych;
- zapewnienie spokoju zwierzynie – wyłączanie stałych ostoi zwierzyny, odpowiednie ukierunkowanie ruchu turystycznego, zachowanie naturalnych

wodopojów, ułatwienie dostępu do nich, w przypadku braku naturalnych – tworzyć sztuczne wodopoje;

- regulację liczebności zwierzyny płowej w kontekście zadań realizowanych w ramach hodowli lasu. Temu działaniu służą przede wszystkim roczne plany łowieckie.

Do zadań nadleśnictwa w ramach współpracy z Kołami Łowieckimi należały zagadnienia w zakresie:

- współuczestnictwa w inwentaryzacji zwierzyny;
- poprawy warunków bytowania zwierzyny;
- nadzoru nad realizacją planu odstrzału;
- ochrony lasu przed zwierzyną;
- pełnienie roli organu odwoławczego związanego z szacowaniem szkód łowieckich;
- współpracy przy zapobieganiu rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń.

11. OKREŚLENIE POTRZEB Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM TURYSTYKI I REKREACJI

Potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej dla potrzeb prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej

Prace z zakresu budownictwa ogólnego i drogowego realizowane będą na bieżąco zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP w Pile. Do podstawowych zadań w obecnym 10-leciu będzie należało remontowanie i modernizacja istniejących dróg w dostosowaniu do wymogów ochrony p.poż., jak i możliwości transportowych obecnych samochodów wywożących drewno z lasu. Planowane jest dalsze sukcesywne prowadzenie niezbędnych modernizacji i remontów lokali, będących wynikiem bieżących potrzeb i możliwości finansowych Nadleśnictwa. Remontowane i modernizowane drogi leśne będą wykorzystywane na potrzeby lokalnej społeczności w ramach utrzymania dróg udostępnionych do publicznego ruchu kołowego

Potrzeby dotyczące realizacji infrastruktury technicznej z zakresu turystyki i rekreacji oraz edukacji przyrodniczej

Zagadnienia zagospodarowania rekreacyjnego zgodnie z ustaleniami KZP zostaną przedstawione na mapie zagospodarowania rekreacyjnego. Na mapie tej zostaną wniesione obiekty oraz urządzenia turystyczne i rekreacyjne, szlaki turystyczne, pomniki przyrody, osobliwości przyrodnicze, obiekty archeologiczne, miejsca pamięci narodowej, obiekty edukacji leśnej, rezerваты przyrody itp. Zagospodarowanie rekreacyjne omówione również jest w Programie Ochrony Przyrody.

Wykonanie i utrzymanie szlaków technologicznych

Nadleśnictwo Człopa posiada już sieć szlaków zrywkowych ułatwiających dostęp do drzewostanów objętych użytkowaniem. Wykonanie nowych będzie niezbędne w

miejscach pozyskania drewna przez harwestery i forwardery. Szlaki zrywkowe należy wykonywać podczas ostatniego nawrotu czyszczeń późnych.

IV. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY I WALORY PRZYRODNICZE

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Człopa został zaktualizowany w postaci odrębnego tomu wraz z częścią kartograficzną i stanowi integralną część składników planu urządzenia lasu. Metodyka aktualizacji Programu ochrony przyrody Nadleśnictwa Człopa wynikała z wytycznych zawartych w § 110, § 111 i § 112 Instrukcji Urządzenia Lasu z 2011 r. oraz ustaleń Komisji Założeń Planu.

W tabeli zestawione zostały podstawowe dane dotyczące istniejących ustawowych form ochrony przyrody w zasięgu Nadleśnictwa Człopa.

Zestawienie 100. Zestawienie zbiorcze istniejących form ochrony przyrody w zasięgu Nadleśnictwa Człopa

Rodzaj obiektu	Liczba	Ogółem w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	Ogółem w zarządzie Nadleśnictwa	Udział pow. [%]*
		Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4	5
Rezerваты przyrody	2	39.65	38.26	0.20
Obszary Chronionego Krajobrazu	1	17872.35	13633.98	71.07
Obszary Natura 2000, w tym:	2			
PLB	1	21888.41	14530.78	75.69
PLH	1	7654.27	6095.39	31.76
Pomniki przyrody	11	1.62	1.62	0.01
Użytki ekologiczne	1	16.90	16.90	0.09
Chronione gatunki grzybów	5	-	-	-
Chronione gatunki roślin	65	-	-	-
Chronione gatunki zwierząt	138	-	-	-
Strefy ochrony, w tym:				
Strefy ochrony całorocznej	5	36.10	36.10	0.19
Strefy ochrony okresowej	4	157.57	157.57	0.82

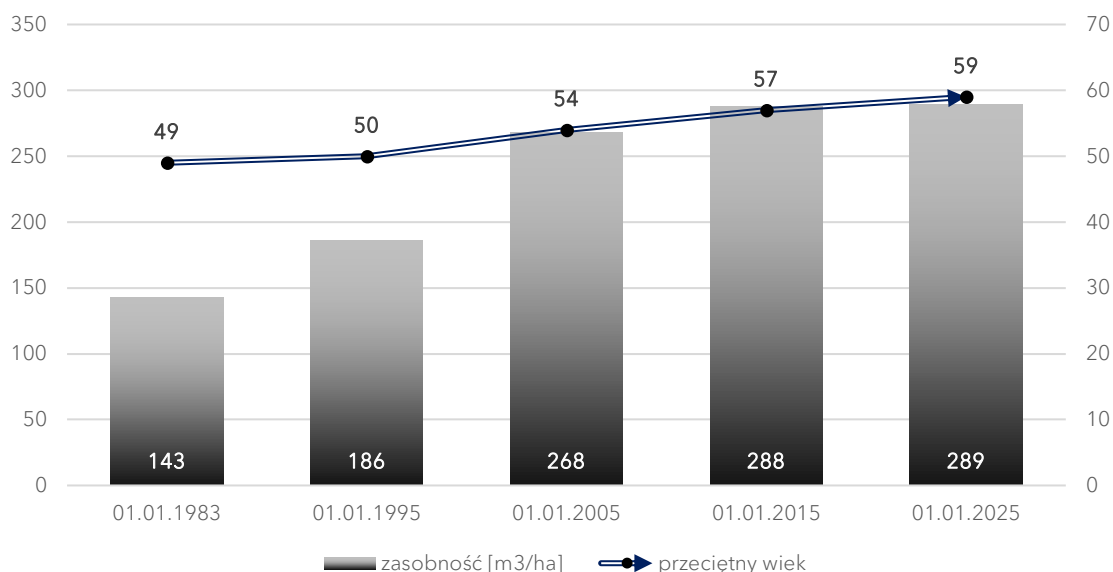
* dotyczy udziału procentowego w stosunku do ogólnej powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa Człopa

Wszystkie formy przyrody zostały szczegółowo opisane w Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Człopa.

V. ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM POŻĄDANEGO STANU TYCH ZASOBÓW NA KONIEC PLANOWANEGO OKRESU GOSPODARCZEGO

Z przedstawionej poniżej tabel przedstawiających powierzchnię leśną oraz stan zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa wynika, że przez okres ostatnich dziesięciu lat zasobność na powierzchni leśnej Nadleśnictwa Człopa wzrosła o 1 m³/ha, a średni wiek wzrósł o 2 lata.

Zmianę przeciętnego wieku oraz przeciętnej zasobności drzewostanów w poszczególnych planach urządzenia lasu przedstawia poniższy wykres.

Zmiana przeciętnego wieku i zasobności w kolejnych rewizjach urządzania lasu

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię gruntów leśnych i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzenia lasu przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie 101. Stan zasobów drzewnych w kolejnych rewizjach urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa

Lp.	Wskaźniki	Jedn.	Stan na 01.01.1983	Stan na 01.01.1995	Stan na 01.01.2005	Stan na 01.01.2015	Stan na 01.01.2025
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Powierzchnia leśna zal. i nie zal.	ha	19 731	17 116	17 919	18 001	17 975
2.	Zasoby miąższości	m³	2 813	3 184	4 811	5 182	5 193
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku						
	IIa	m³	56	98	135	133	126
	IIb	m³	133	159	257	226	222
	IIIa	m³	180	214	294	314	270
	IIIb	m³	211	241	359	350	347
	IVa	m³	246	261	360	390	357
	IVb	m³	239	279	387	397	413
	Va	m³	236	290	400	407	410
	Vb	m³	255	292	400	422	440
	VI	m³	258	302	402	435	457
	VII i starsze	m³	272	301	414	439	471
	KO	m³	133	209	300	304	364
	KDO	m³	235	283	251	308	371
	BP	m³	-	-	-	-	-
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezalesionej)	m³	143	186	268	288	289
5.	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	49	50	54	57	59
6.	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m³	b.d.	6.20	7.54	7.52	7.13
7.	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m³	1.17	1.54	1.94	2.93	3.73
8.	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m³	1.29	1.46	2.12	3.29	4.12
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów	m³	b.d.	7.30	12.26	8.22	7.92

1. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Spodziewaną na koniec okresu gospodarczego wielkość zasobów drzewnych Nadleśnictwa Człopa obliczono poprzez odjęcie miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie u.l. od sumy miąższości grubizny na początku okresu i spodziewanego przyrostu miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu u.l. Dane te przedstawione są w tabeli.

Zestawienie 102. Stan zasobów drzewnych na 31.12.2034 r.

Miąższość grubizny na początku okresu na gruntach zalesionych i niezalesionych	Spodziewany przyrost miąższości w okresie obowiązywania planu użytkowego	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana miąższość grubizny na koniec okresu (1+2-3)	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu na gruntach zalesionych i niezalesionych
m ³ brutto				
1	2	3	4	5
5 193 688	1 460 000	1 390 991	5 262 697	293

Wartość przyrostu użytkowego przyjęto taką jak w obecnym okresie gospodarczym, uwzględniając dane z WISL dla RDLP w Pile.

Na koniec okresu gospodarczego, przy całkowitym wykonaniu zadań gospodarczych, należy spodziewać się wzrostu miąższości Nadleśnictwa Człopa do poziomu 5 262 697 m³ brutto a zasobność wzrośnie do 293 m³/ha.

2. RZECZYWISTY I POŻĄDANY STAN ZASOBÓW DRZEWNYCH

Skład gatunkowy całego drzewostanu lub odpowiedniej jego warstwy szacuje się wg udziału powierzchniowego (powierzchnia zajmowana przez dany gatunek w stosunku do całej powierzchni pododdziału) lub ilościowego (liczby drzew). W składzie drzewostanu (warstwy) wykazuje się te gatunki drzew, których udział przekracza 5% liczby drzew lub 5% zajmowanej powierzchni. Przy szacowaniu składu gatunkowego wg udziału ilościowego lub powierzchniowego poszczególnych gatunków często się zdarza, że gatunek o najwyższej miąższości w pododdziale nie jest gatunkiem panującym, lecz współpanującym; taki sposób szacowania składu gatunkowego jest mniej korzystny dla dotychczasowych ocen typowo gospodarczych walorów drzewostanu, natomiast jest korzystniejszy i poprawniejszy dla oceny bioróżnorodności zespołów roślinnych. Przy jednakowym udziale dwóch lub więcej gatunków, na pierwszym miejscu zapisywany był ten gatunek, którego udział w składzie jest gospodarczo bardziej pożądanym na danym siedlisku. Powyższy sposób tworzenia opisów taksacyjnych oraz prawidłowo zakładane kolejne uprawy pod względem składu gatunkowego oraz właściwie prowadzone zabiegi hodowlane, powodują, że rzeczywiste składy gatunkowe coraz bardziej zbiegają w kierunku pożądanym. Dotychczasowe prowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych i gospodarczych konsekwentnie wpływało na poprawę składów gatunkowych drzewostanów i upraw.

3. RZECZYWISTA A POŻĄDANA BUDOWA ORAZ STRUKTURA WIEKOWA

Zrębowy sposób zagospodarowania prowadzi do powstawania jednowiekowych i jednopiętrowych drzewostanów o ubogim składzie gatunkowym i kępowej formie zmieszania. Z kolei konsekwencją przerębowo – zrębowego sposobu zagospodarowania jest powstawanie drzewostanów wielogatunkowych i różnowiekowych, często dwupiętrowych, o grupowej i drobnokępowej formie zmieszania. W warunkach siedliskowych Nadleśnictwa Człopa przeważają rębnie złożone o wydłużonym okresie odnowienia. Należy sądzić, że obecny sposób planowania użytkowania rębego, jak i hodowlanego, będzie konsekwentnie zmierzał w kierunku poprawy rzeczywistej struktury wiekowej i budowy pionowej drzewostanów na pożądaną.

4. RZECZYWISTY A POŻĄDANY STAN ZDROWOTNY I SANITARNY

Zdrowotność lasów jest pochodną oddziaływania czynników genetycznych, siedliskowych (glebowych, hydrologicznych i klimatycznych), klęskowych zjawisk abiotycznych, szkodliwych czynników biotycznych (choroby powodowane przez wirusy, bakterie i grzyby, uszkodzenia roślin spowodowane działalnością owadów, gryzoni i zwierzyny) oraz działalnością człowieka. Zagrożenie lasów czynnikami biotycznymi, abiotycznymi i antropogenicznymi jest wysokie. Wynika to ze stałego, równoczesnego oddziaływania na środowisko leśne wielu czynników, określanych jako stresowe, powodujących niekorzystne zjawiska i zmiany w stanie zdrowotnym i sanitarnym lasów. Zmiany te zależą z jednej strony od odporności lasów na te czynniki, z drugiej zaś od nasilenia ich występowania. W ostatnich latach obserwuje się nasilenie niekorzystnych zmian pogodowo-klimatycznych, a co za tym idzie nasilenie występowania klęsk żywiołowych (susze, huragany, gradobicia, pożary), co powoduje osłabienie kondycji drzewostanów. W konsekwencji są one bardziej podatne na szkody biotyczne – głównie owady (kornik ostrozębny, kornik drukarz), a także jemioly. Obecny stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Człopa, mimo licznych zagrożeń, należy ocenić jako dobry. Regularny monitoring oraz podejmowanie działań zgodnych z wymogami Instrukcji ochrony lasu, zaleceniami Zakładu Ochrony Lasu w Szczecinku i RDLP w Pile, przyczyniają się do systematycznej poprawy rzeczywistego stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu.

5. RZECZYWISTA A POŻĄDANA PODAŻ SUROWCA DRZEWNEGO

Drewno należy do strategicznych zasobów naturalnych kraju. Krajowy przemysł drzewny, prawie w całości jest oparty na krajowym surowcu. W sytuacji pobudzenia popytu wewnętrznego i dobrej koniunktury, przemysł drzewny odczuwa i będzie odczuwał jeszcze silniej barierę dalszego wzrostu w postaci niedoboru surowca, który obecnie szacuje się na kilka milionów m³ w skali roku. Z przedstawionych uwarunkowań oraz z przebiegu dotychczasowej sprzedaży w Lasach Państwowych, wnioskować należy, że ilość drewna oferowana na rynek drzewny przez Nadleśnictwa rejonu, w tym Nadleśnictwo Człopa, jest nieco niższa od możliwości nabywczej (popytu) przemysłu drzewnego. Tak więc rzeczywista podaż surowca drzewnego w najbliższej przyszłości będzie prawdopodobnie wielkością pożądaną. Analiza stanu zasobów drzewnych, wraz z określeniem pożądanego docelowego stanu tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego, ma charakter indywidualnej ekspertyzy opisowej, do

której można wprowadzić uzasadnioną korektę na każdym etapie planowania urządzeniowego.

VI. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH ORAZ ZESTAWIENIE PLANU URZĄDZENIA LASU

Prace przygotowawcze

Prace geodezyjne, ewidencyjne i klasyfikacyjne

Podstawowym materiałem kartograficznym do prac urządzeniowych była przekazana przez Nadleśnictwo Człopa numeryczna mapa ewidencyjna w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PUWG 1992 znajdująca się w zasobach LMN. Do planu UL przyjęto granice i powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków zgodne z powszechną ewidencją gruntów. Stwierdzone w czasie taksacji rozbieżności pomiędzy powszechną ewidencją a stanem na gruncie były na bieżąco zgłaszane Nadleśnictwu.

Prace glebowo-siedliskowe

Obowiązujący Operat glebowo siedliskowy dla Nadleśnictwa Człopa został wykonany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu, według stanu na 01.01.2001 r. Wyżej wymienione opracowania wykorzystano podczas terenowych prac urządzeniowych, przyjmując do planu UL podtypy gleb, typy siedliskowe lasu i ich warianty troficzne i wilgotnościowe, a także granice przebiegu siedlisk, zgodnie z obowiązującą instrukcją UL. Jednocześnie kody podtypów oraz gatunków gleb zostały dostosowane do klasyfikacji gleb leśnych (CILP 2000), tak, aby były zgodne ze słownikami programu Taksator. W opisie taksacyjnym uszczegółowiony został ponadto opis wyłączeń o występujące w nich niewielkie fragmenty innych niż dominujące siedliska, w informacjach różnych opis taki uszczegółowiano np. w cz. E 5% BMśw.

Prace urządzeniowe

Skład osobowy drużyny TAXUS UL wykonującej plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa był następujący:

mgr inż. Bogusław Borusiewicz;
mgr inż. Bogusław Popis;
mgr inż. Małgorzata Piotrowska;
inż. Witold Gawin;
mgr inż. Maciej Szneidrowski;
mgr inż. Jarosław Cedrych;
mgr inż. Leszek Łata
mgr inż. Marek Momot;
mgr inż. Rafał Witowski;
mgr inż. Albert Lachowski;
mgr inż. Marta Sekrecka;
mgr inż. Nina Sokołowska;

Prace terenowe

Terenowe prace urządzeniowe wykonali w 2023 i 2024 roku taksatorzy TAXUS UL.

W skład nadzoru urządzeniowego weszli: Bogusław Borusiewicz oraz Małgorzata Piotrowska.

Po zakończeniu taksacji opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla wszystkich pododdziałów zostały przedłożone Leśniczym i Nadleśniczemu. Uzgodnienia prac

terenowych z kadrą Nadleśnictwa oraz przedstawicielami RDLP w Pile dokonano w etapach kontroli bieżącej prac urzędzeniowych.

Inwentaryzację zasobów drzewnych wykonano w 2023 r. Przeprowadzono ją w trzech etapach:

- Etap I* - szacowanie zasobności drzewostanów (podczas sporządzania opisu taksacyjnego), z wykorzystaniem relaskopowych powierzchni próbnych z wyboru, określenie bonitacji i zadrzewienia (na podstawie „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów – B. Szymkiewicz, Wyd. V, PWRiL W-wa 1986).
- Etap II* - inwentaryzacja miąższości zasobów dla obrębów leśnych statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych.
- Etap III* - wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną – w warstwach gatunkowo-wiekowych, z wykorzystaniem równań regresji.

Kontrola inwentaryzacji zasobów została przeprowadzona, zgodnie z paragrafem 62 pkt. 1b Instrukcji UL. Test kontrolny przeprowadził Zespół Zadaniowy powołany przez Dyrektora RDLP w Pile. Prace zostały przyjęte bez zastrzeżeń.

Zestawienie 103. Błędy procentowe pomierzonych cech dla Nadleśnictwa Człopa

Gatunek Klasa wieku	BK	BRZ	DB.B	DB.S	MD	OL	SO
	wariancja miąższości						
	współczynnik zmienności miąższości						
	błąd procentowy miąższości						
1	2	3	4	5	6	7	8
IIa			3709.26	0.00	37594.81		4387.88
			53.05	0.00	84.85		50.13
			23.72	0.00	32.07		7.93
IIb	10797.79				10029.56		9689.14
	56.50				44.48		43.79
	21.36				22.24		5.56
IIIa							8625.22
							34.43
							4.69
IIIb						21334.58	12507.74
						38.77	32.37
						13.71	2.80
IVa							13211.57
							32.21
							2.01
IVb						58130.57	14302.02
						46.54	29.45
						15.51	2.73
Va							10708.53
							25.24
							2.02
Vb							11281.31
							24.14
							2.82
VI	61334.42						17723.11
	45.53						29.18
	12.17						2.58
KOKDO		158755.31					79268.68
		97.88					55.50
		26.16					4.13

Błąd procentowy dla obrębu: 1.08

Prace kameralne

Bazy opisowe do SILP wykonano w programie TAKSATOR.

Bazy graficzne oraz opracowania mapowe wykonano w programie ArcMap 10.5.

Prace kameralne wykonali pracownicy Taxus UL Sp. z o.o. w 2023 oraz 2024 roku.

Mapy i inne zagadnienia

Mapy i opracowania zostaną sporządzone w ilościach i formie zgodnie z Instrukcją urządzania lasu oraz przedmiotem zamówienia.

Prace urządzeniowe, terenowe i kameralne wykonała pracownia urzędzeniowa pod nadzorem Dyrektora Wydziału Urządzenia Lasu mgr inż. Małgorzaty Piotrowskiej

VII. ZAŁĄCZNIKI

ZMIANY RĘBNI NA ETAPIE PROJEKTU PLANU UL WYNIKAJĄCE Z ZARZĄDZENIA NR 90 ORAZ NR 87

L.p.	Rok pozycji cięć	RDLP	Nadleśnic- two	Adres leśny	Rębnia wg PUL	Pow. mani- pul. [ha]	Pow. do odnow. [ha]	Rębnia po zmianie *	Pow. mani- pul. [ha]	Pow. do odnow. [ha]	UWAGI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-05-24 -h -00	IIIAU	2.16	1.27	IIIB	2.16	0.86	
2		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-05-25 -g -00	IIIAU	2.31	1.10	IIIB	2.31	0.69	
3		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-05-53 -g -00	IB	3.99	3.99	IIB	3.99	3.99	
4		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-02-92 -h -00	IIIAU	2.52	1.76	IIB	2.52	0.25	
5		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-01-130 -b -00	IIIA	2.51	0.75	IIIB	2.51	0.75	
6		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-05-202 -c -00	IIIA	5.75	1.73	TP	7.43	7.43	
7		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-05-208 -b -00	IIIA	1.74	0.70	IIIB	1.74	0.70	
8		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-05-211 -a -00	IIIA	4.95	1.98	IIIB	12.56	5.02	dwie działki zrębowe
9		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-03-246 -b -00	IIIA	1.16	0.35	IIIB	1.16	0.35	
10		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-04-273 -d -00	IB	3.20	3.20	IIB	3.20	3.20	
11		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-03-287 -d -00	IB	1.81	1.81	BRAK WSK	1.81	1.81	
12		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-03-288 -d -00	IIIA	1.52	0.61	IIIB	1.52	0.61	
13		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-04-300 -g -00	IB	2.32	2.32	TP (ODN-IIP)	2.32	2.32	
14		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-04-308 -k -00	IB	1.73	1.73	IIB	1.73	1.73	
15		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-04-323 -f -00	IIIAU	4.56	3.56	IIIB	4.56	1.82	
16		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-07-334 -b -00	IIIAU	1.55	0.99	IIIB	1.55	0.47	
17		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-07-338 -a -00	IB	1.15	1.15	BRAK WSK	1.15	1.15	
18		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-07-339 -a -00	IIIA	2.45	0.74	IIIB	2.45	0.74	
19		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-07-356 -f -00	IB	1.20	1.20	BRAK WSK	1.20	1.20	
20		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-03-374 -h -00	IIIAU	2.83	1.93	BRAK WSK (CP)	2.83	2.83	
21		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-06-379 -c -00	IB	1.59	1.59	BRAK WSK	1.59	1.59	
22		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-06-400 -n -00	IIIA	0.92	0.28	BRAK WSK	0.92	0.92	
23		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-06-404 -f -00	IB	1.40	1.40	BRAK WSK	1.40	1.40	
24		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-07-419 -f -00	IIIA	2.30	0.69	BRAK WSK	2.30	2.30	
25		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-11-516 -c -00	IB	1.86	1.86	IIB	1.86	1.86	
26		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-11-516 -j -00	IB	0.94	0.94	IIB	0.94	0.94	
27		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-06-525 -h -00	IB	3.49	3.49	IIB	3.49	3.49	

L.p.	Rok pozycji ciąg	RDLP	Nadleśnic- two	Adres leśny	Rębnia wg PUL	Pow. mani- pul. [ha]	Pow. do odnow. [ha]	Rębnia po zmianie *	Pow. mani- pul. [ha]	Pow. do odnow. [ha]	UWAGI
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
28		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-08-590 -c -00	IIIA	1.77	0.53	IIA	1.77	0.53	
29		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-08-616 -c -00	IIIAU	2.85	1.83	IIBU	2.85	0.00	
30		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-08-616 -g -00	IIIA	3.25	0.98	IIA	3.25	0.98	
31		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-08-617 -f -00	IIIA	1.99	0.60	BRAK WSK	1.99	1.99	
32		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-08-617 -i -00	IIIA	4.11	1.23	IIA	4.11	1.23	
33		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-09-649 -b -00	IIIA	3.68	1.47	IIIB	3.68	1.47	
34		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-09-652 -a -00	IIIA	4.15	1.25	TP	6.41	6.41	
35		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-09-674 -f -00	IIIA	1.56	0.62	IIIB	1.56	0.62	
36		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-09-681 -d -00	IIIA	2.02	0.81	IIIB	2.02	2.28	
37		Piła (08)	Człopa (01)	08-01-1-09-720 -d -00	IIIA	1.71	0.68	IIIB	1.71	0.68	

UZGODNIENIE ZABIEGÓW W OTULINIE DPN

Drawieński
Park Narodowy

Drawno, 16.10.2024r.
DOP-3315/2024/mw

pomiędzy człowiekiem a naturą

ul. Leśników 2 | 73-220 Drawno | tel. (95) 768 20 51, 768 20 52 | fax. (95) 768 25 10 | www.dpn.pl |
e-mail: dpn@dpn.pl

TAXUS UL Sp. z o.o.
ul. Ochocka 14
02-495 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 08.09.2024 r., Dyrekcja Drawieńskiego Parku Narodowego uzgadnia wskazania gospodarcze na zaplanowane w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa na lata 2025-2034, nie wnosząc uwag.

Do wiadomości

1. RDLP w Pile
2. Nadleśnictwo Człopa

p.o. Zastępca Dyrektora
Drawieńskiego Parku Narodowego
mgr Magdalena Bylina-Głuchowska

PROGNOZA ZAGROŻEŃ DLA DRZEWOSTANÓW NADLEŚNICTWA CZŁOPA W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA PRZYSZŁEGO PLANU URZĄDZENIA LASU NA LATA 2025-2034

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie
Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku

Szczecinek, 26 sierpnia 2024 r.

Zn. spr.:ZOL.8.6004.6.2024

Notatka służbowa

Prognoza zagrożeń dla drzewostanów Nadleśnictwa Człopa w okresie obowiązywania przyszłego Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034.

W terenowej lustracji uczestniczyli:

- przedstawiciel ZOL w Szczecinku:

- Daniel Grabowski (kierownik TSOL) – Specjalista Służby Leśnej

- przedstawiciele Nadleśnictwa Człopa:

- Marek Bartol – Zastępca Nadleśniczego
- Ireneusz Tereszczak – Inżynier Nadzoru
- Andrzej Misiak – Leśniczy Leśnictwa Jagolice
- Bartosz Kieruj – Podleśniczy Leśnictwa Mokrzyca
- Andrzej Sawczyszyn – Podleśniczy Leśnictwa Brzeźniak

W dniu 13.08.2024 roku wykonano lustracje na terenie Nadleśnictwa Człopa w celu oceny bieżącego stanu sanitarnego drzewostanów oraz określenie najistotniejszych problemów z zakresu Ochrony Lasu mogących mieć wpływ na prowadzenie gospodarki leśnej w okresie nowego Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034. Na podstawie lustracji oraz danych uzyskanych z formularzy IOL opracowano następujące wnioski:

1. W 2024 roku na terenie Leśnictw Brzeźniak oraz Borowik (graniczących z Drawieńskim Parkiem Narodowym) stwierdzono występowanie gąsienic barczatki sosnowki (*Dendrolimus pini* L.) w liczbie zagrażającej drzewostanom na powierzchni:

- 264 ha – w stopniu ostrzegawczym (0/+)
- 44 ha – w stopniu słabym (+)

Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku, ul. Mickiewicza 2, 78-400 Szczecinek
tel.: +48 94 372 63 00, fax: +48 94 372 63 01, e-mail: zolszczecinek@lasy.gov.pl

www.lasy.gov.pl

- 185 ha – w stopniu średnim (++)

Z uwagi na małą powierzchnię zagrożoną w stopniu średnim i wyżej, odstąpiono od wykonania zabiegu agrolotniczego ograniczania liczebności gąsienic. W przyszłych latach należy spodziewać się nabudowania potencjału gradacyjnego gąsienic barczatki sosnówki i nie wykluczone jest, iż będzie potrzebne wykonywanie zabiegów ograniczania liczebności.

2. Od 2015 roku na terenie Nadleśnictwa stwierdzono występowanie kornika ostrozębnego (*Ips acuminatus* Gyll.) na łącznej powierzchni 5,40 ha. Najwięcej szkód odnotowuje się przede wszystkim w kępach ekologicznych oraz na ścianach drzewostanów, gdzie warunki termiczne sprzyjają intensywniejszemu rozmnażaniu oraz rozwojowi. Owad ten często współwystępuje z innymi gatunkami, takimi jak: przyplaszczek granatek (*Phaenops cyanea* Fabr.), cetyniec większy (*Tomicus piniperda* L.) oraz smolik drągowinowiec (*Pissodes piniphilus* Herbst.). Z uwagi na ciągle osłabienie kondycji drzew, należy się spodziewać utrzymania tępa procesu wydzielania się posuszu bądź jego zintensyfikowania w kolejnych latach.
3. Na obniżenie kondycji drzewostanów duży wpływ miały także szkody od wiatru, które powstały na skutek przejścia nad Polską orkanów Malik, Dudley oraz Eunice na początku 2022 roku. W ramach cięć przygodnych w latach 2022 i 2023 na terenie Nadleśnictwa Człopa pozyskano łącznie około 54 611 m³ złomów i wywrotów. Szkody głównie miały charakter rozproszony co przyczyniło się do spadku zadrzewienia i znacznego prześwietlenia drzewostanów.
4. Na terenie Nadleśnictwa Człopa powierzchnia gruntów porolnych wynosi około 35%. Duży udział takich gruntów sprzyja występowaniu i rozwojowi huby korzeni, powodowanej przez korzeniowca sosnowego (*Heterobasidion annosum* Fr.). Jest to najczęstszy czynnik rozpoczynający proces intensywnego wydzielania się posuszu, a miejscami nawet rozpadu drzewostanów. Na takich powierzchniach pojawiają się szkodniki wtórne (głównie przyplaszczek granatek), które wówczas przyspieszają ten proces. Wzmoczone występowanie szkód widoczne jest przede wszystkim w II klasach wieku (po wykonaniu pierwszego zabiegu TW) oraz z początkiem III klasy. W przyszłych latach należy spodziewać się dalszego

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych w Warszawie
Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku

utrzymania takiego stanu i należy rozważyć inicjację przebudowy drzewostanów, szczególnie tych, które wykazują objawy destabilizacji.

5. Skutkiem niekorzystnych warunków meteorologicznych panujących w ostatnich latach, było pogorszenie się kondycji drzew, gdzie szczególnie można to zaobserwować u świerka. Większość drzewostanów świerkowych od III klasy wieku w górę, wykazuje oznaki destabilizacji (według BDL udział procentowy świerka na terenie Nadleśnictwa wynosi około 1,2% powierzchni). Głównym czynnikiem powodującym intensywne wydzielanie się posuszu w takich drzewostanach jest kornik drukarz (*Ips typographus* L.). W przyszłych latach należy spodziewać się zintensyfikowania procesu rozpadów drzewostanów świerkowych na terenie Nadleśnictwa.

Prognozę opracował: Daniel Grabowski

Z poważaniem,
Rafał Perz
Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w
Szczecinku
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości

1. Nadleśnictwo Człopa
2. RDLP w Pile
3. DGLP w Warszawie, Wydział Ochrony Lasu

PROTOKÓŁ KZP

PROTOKÓŁ z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034 dla Nadleśnictwa Człopa.

Posiedzenie Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Człopa, zwołanej przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile pismem z dnia 11 kwietnia 2022 r. (zn. spr. ZS.6004.2.2022.KL) odbyło się w dniu 17 maja 2022 r. w Ośrodku „Sosenka” w Człopie. Komisji przewodniczył:

Marcin Chirrek - Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Pile,

uczestniczyli:

Jacek Przypaśniak	- Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu w DGLP w Warszawie,
Paweł Bilski	- Dyrektor Drawieńskiego Parku Narodowego,
Łukasz Banasiak	- Starszy Specjalista RDOŚ w Szczecinie,
Maciej Młynarczyk	- Nadleśniczy Nadleśnictwa Człopa,
Andrzej Lipert	- Z-ca Nadleśniczego Nadleśnictwa Człopa,
Rafał Perz	- Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku,
Ryszard Wojciechowski	- Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi,
Maciej Chełmiński	- Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej,
Krzysztof Dymek	- Kierownik Zespołu ds. Ochrony Zasobów Przyrodniczych,
Krzysztof Lipert	- Główny Specjalista SL ds. Urządzania Lasu
Rafał Deus	- Starszy Specjalista SL ds. Urządzania Lasu i Geomatyki,
Katarzyna Ogrodnik	- Sekretarz Nadleśnictwa Człopa,
Ireneusz Tereszczak	- Inżynier Nadzoru,
Łukasz Koziółek	- Specjalista SL ds. Stanu Posiadania,
Justyna Brusillo	- Starszy Specjalista SL ds. Hodowli i Ochrony Przyrody,
Piotr Sawczyszyn	- p/o Specjalista SL ds. pozyskania drewna,
Paulina Sawczyszyn	- Specjalista SL w Nadleśnictwie Człopa,
Mariusz Graś	- Specjalista SL w Nadleśnictwie Człopa,
Anna Rakowska	- Specjalista w Nadleśnictwie Człopa,
Stefan Ryder	- Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Bioróżnorodności "Matecznik",
Jerzy Bekker	- Burmistrz Człopy,
Krzysztof Mikołajczyk	- Burmistrz Tuczna.

Po zapoznaniu się z referatem Nadleśniczego Nadleśnictwa Człopa, koreferatem Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Pile oraz w wyniku dyskusji, Komisja przyjęła następujące szczegółowe ustalenia dotyczące wykonawstwa prac nad projektem planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa:

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa na lata 2025-2034 (dalej: ppul) zostanie opracowany na podstawie przepisów szczególnych:

- Ustawy o lasach z dnia 28.09.1991r. (tekst jedn.: Dz. U. 2022 poz. 672),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczególnych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu,

uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. 2012 poz. 1302),

- Instrukcji urządzania lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21.11.2011 r. skorygowanej Zarządzeniem nr 83 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 listopada 2012 (dalej w skrócie: IUL),

z uwzględnieniem zapisów:

- Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. 2021 poz. 2373 ze zm.),
- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz.U. 2020 poz. 55 ze zm.),
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz.U. 2020 poz. 1219 ze zm.),
- Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. 1992 nr 67 poz. 337),
- Zasad hodowli lasu wprowadzonych zarządzeniem nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21.11.2011 r. (dalej w skrócie: ZHL),
- Instrukcji Ochrony Lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 22.11.2011 r.,
- Instrukcji Ochrony Przeciwpowodzi Lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 81 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23.12.2019 r.,
- innych, obowiązujących aktualnie zasad, instrukcji i zarządzeń dotyczących sporządzania dokumentacji urządzeniowych.

A. Wytyczne w sprawie organizacji prac urządzeniowych

1. Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne.

Nadleśnictwo posiada dokumentację siedliskową z roku 2001, której wykonawcą było Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Poznaniu. Podstawą metodyczną tej dokumentacji była Systematyka gleb Polski z roku 1989. Dodatkowo Nadleśnictwo Człopa posiada opracowania siedliskowe (z różnych okresów) zlecane sukcesywnie dla gruntów przejmowanych. Wymienione opracowania wraz z odpowiednim materiałem kartograficznym, w tym warstwą stałych danych globalnych leśnej mapy numerycznej (dalej: LMN), zostanie udostępnione wybranemu w drodze przetargu wykonawcy ppul (dalej: wykonawca). RDLP w Pile zamieści w specyfikacji warunków zamówienia (dalej: SWZ) zapisy dotyczące wykonania przy pracach urządzeniowych, uzupełniających prac siedliskowych na powierzchni około 100 ha w kilkunastu lokalizacjach.

Uznano potrzebę, aby wykonawca, w toku sporządzania ppul, wykonał następujące prace (czynności) związane z identyfikacją siedlisk:

- Dostosowanie opisu siedliska (TSL, stan siedliska, wariant uwilgotnienia, podtyp gleby, gatunek gleby, cecha porolności, granica siedliska itd.) w bazie opisów taksacyjnych do obowiązującej Instrukcji Urządzania Lasu zgodnie z danymi nowej dokumentacji siedliskowej.
- Dostosowanie warstwy geometrycznej siedlisk do obowiązującego standardu leśnej mapy numerycznej, obowiązującej Instrukcji urządzania lasu, „Klasyfikacji gleb leśnych Polski” [CILP, 2000], „Klasyfikacji gleb i utworów mineralnych” [PTG, 2008]
- Korektę wektoryzacji warstwy „wydzielenia siedliskowe” LMN wg aktualnego stanu posiadania gruntów i przebiegu szczegółów taksacyjnych. Po dokonaniu

powyższego wykonawca przekaze skorygowaną warstwę do RDLP w celu kontroli kameralnej.

Ustalono także przyjęcie następujących wytycznych:

- Warstwa „wydzielenia siedliskowe” będzie wykorzystana przez wykonawcę jako podkład do map używanych w trakcie taksacji jako element stanowiący podstawę wyodrębniania wyłączeń taksacyjnych (§14 IUL).
- Stwierdzona przez taksatorów na gruncie konieczność zmiany typu siedliskowego lasu będzie zgłaszana przez wykonawcę w toku prac taksacyjnych do Nadleśniczego, który ostatecznie zadecyduje o podjęciu stosownych działań zgodnie z zapisami § 6 ust. 4 IUL.
- Nadleśnictwo zweryfikuje w oparciu o metodykę GIOŚ leśne i nieleśne siedliska przyrodnicze z terenu zasięgu administracyjnego. Planowane terminy odbiorów weryfikacji z udziałem przedstawiciela RDOŚ w Szczecinie to – lipiec 2023 r. dla siedlisk leśnych oraz wrzesień 2023 r. dla siedlisk nieleśnych. Wyniki weryfikacji zostaną przekazane wybranemu Wykonawcy projektu PUL.

2. Prace przygotowawcze.

2.1. Zestawienie danych o obszarach chronionych i funkcjach pełnionych przez lasy.

2.1.1. Formy ochrony przyrody i funkcje pełnione przez lasy.

Zebrane i zestawione przez Nadleśnictwo dane o obszarach chronionych i funkcjach lasu, z uwzględnieniem granic obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Człopa lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, zestawione w poniższej tabeli, są kompletne i zgodne z danymi przekazanymi przez RDOŚ w Szczecinie. Przedstawione w poniższej tabeli dane zostaną przekazane wykonawcy celem stosownego wykorzystania i ujęcia w ppul.

Rodzaj obszaru chronionego	Lokalizacja	Pow. [ha]/szt	Podstawa prawna uwagi
1	2	3	4
Rezerwat przyrody			
Stary Zalom	Adres administracyjny: woj., zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obręb Człopa: L. Borowik (oddz. 223i-k)	5,42	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 30 grudnia 1966 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Rozporządzenie Nr 28/2004 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 25 listopada 2004 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody.
Bagno Raczyk	Adres administracyjny: woj., zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obręb Człopa: L. Raczyk (oddz. 374i, 375f,g, 399d,f, 400a,b,i, 409a-c, 410a)	32,84	Zarządzenie Nr 37/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 maja 2011 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Bagno Raczyk"
Obszary chronionego krajobrazu			
Puszcza nad Drawą	Adres administracyjny: woj. zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa, Adresy leśne (wg PUL na lata 2015-2024): Obręb Człopa: L. Borowik, L. Brzeźniak (oddz. 6b-c, 6-a, 7-12, 15-20, 33i część, 34-47, 60d,g,h,j,k,l,m,-c, 61b część, c część, d część, f,g,h,i,j,	13 685,10	Uchwała Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dn. 31.05.1989 r. – odnowiona poniższym aktem prawnym Rozporządzenie Nr 5/98 Wojewody Piłskiego z dn.

Rodzaj obszaru chronionego	Lokalizacja	Pow. [ha]/szt	Podstawa prawna uwagi
1	2	3	4
	61-a,-c, 62-71, 95j-m, 95-a-c, 96-97), L. Dzicza, L. Grodzisko (oddz.106-107, 118-121, 155-158, 175-177, 216-219, 242, 259-262, 281-283), L. Jeleni Róg, L. Jagolice (oddz.501a-b,d - n, -a, -b, 502a,c,j,k, -a, 503i, -b, 522-523, 524a-j, -a,-b, 525a,d,f,g,-a,-b, 526a-b,i,l,-b,-c, 548-551, 552a-f, -a, -b, -c), L. Mielecin (oddz. 345c-d, 356d,f,g,-a, 357, 365f, -a, 366f,g,h, -a, -b, 367b,c,d,f,g,-a, 368, 380-388, 411-414, 418-420,427-430), L. Mokrzyca, L. Przelewice (oddz. 647-663, 674-692, 695a-d, 695-a,-c, 696a-r, 696-a,-b,-c,-d, 699f,m,n.o.p,r, s, 699-a,-b, -c, -d, 700-703, 706-714, 716-720, 723-725), L. Raczyk (oddz. 369-379, 389-410, 431-444, 456-458, 639-646, 664a-c, 664-b), L. Wołowe Lasy, L. Zielony Stok (oddz. 459, 467-468, 473-480, 481c,g,h,i, 481-a,-b,-c, 493-500, 514-521, 540-547, 562-569, 580-586, 598-602).		15.05.1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim.
Użytki ekologiczne			
„Jezioro Dziewicze”	Adres administracyjny: woj. zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Obszar wiejski, obręb Bukowo Adresy leśne (wg PUL na lata 2015-2024): obręb Człopa: L. Zamkowy Las (oddz. 80i, 81d,c, 82a)	16,90	Uchwała Nr XXII/180/2001 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 26 września 2001 roku.
Obszary Natura 2000			
Lasy Puszczy Nad Drawą	Adres administracyjny: woj., zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa, Tuczno Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obrab Człopa: L. Borowik, L. Brzeźniak, L. Dzicza, L. Grodzisko, L. Jeleni Róg, L. Zamkowy Las, L. Jagolice (oddz. 460-462, 486g-m, 486-c, 533, 667-673, 693-694, 697, 715, 721-722), L. Mielecin, L. Przelewice, L. Raczyk, L. Wołowe Lasy (oddz. 415-417, 421-426, 445-455, 463-466, 469-471, 472a-b, 472-a), L. Zielony Stok (oddz. 459, 467-468, 477a-d, 477-b,-c)	14516,21	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 12.01.2011 r. r w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków .
Uroczyska Puszczy Drawskiej	Adres administracyjny: woj., zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa, Tuczno Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024) obrab Człopa: L. Borowik (oddz. 77h, 78, 104-105, 180j i, 180-a,-b,-c, 181j-n, 181~-a,-b,-c, 182k-n, 182-a, 185-187, 220-226), L. Dzicza, L. Grodzisko (oddz. 216-219, 242, 259-262, 281-283), L. Jeleni Róg, L. Zamkowy Las (oddz.1, 21, 48, 79-82), L. Jagolice (oddz. 673), L. Mielecin (oddz. 380-385, 386a-j, 386-a,-b, 387d-k, 387-b, 388c-j, 388-b,-c, 411 412a-b, 412d,j, 412-a,-b,-c, 413-414, 418-42, 427-430), L.Przelewice (oddz.647-663, 674-692, 696,699a-r, 699-a,-b,-c,-d, 700b-d,700~-a, 701-703, 706b,d-j, 706-a, 707a,c,f, 707~-a,-b, 710-714, 716a-k, 716-a,-b, 717, 720, 723c-i, 723-a,-b, 724, 725a-d, 725~-a,-b), L. Raczyk (oddz. 369a-b,d-i,369-a,370-372,374-378,379a-g,379-a,-b, 389-410, 431-435, 440-441, 639-642, 643a-f,i-y, 643~-a,-b, 644-646), L. Wołowe Lasy (oddz.415-417, 425-426, 451-455)	6 095,61	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako L12 str.383) nr C(2008) 8039) (2009/93/WE) (Dz.U.U.E L43 str.63)
Pomniki Przyrody			
Sosna zwyczajna	Adres adm.: woj. zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Obszar wiejski, obręb Bukowo Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obrab Człopa: L. Zamkowy Las (oddz.: 206b)	1	Zarządzenie Nr 42 Wojewody Piłskiego z dnia 28.12.1985r.
Lipa drobnolistna „Jagoda”	Adres adm.: woj. zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Obszar wiejski, obręb Dłusko Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obrab Człopa: L. Jeleni Róg (oddz. 297b)	1	Uchwała Nr XXXI/244/2010 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 10.03.2010r.

Rodzaj obszaru chronionego	Lokalizacja	Pow. [ha]/szt	Podstawa prawna uwagi
1	2	3	4
Sosna pospolita	Adres adm.: woj. zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Obszar wiejski, obręb Wołowe Lasy Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obrub Człopa: L. Wołowe Lasy (oddz. 416b)	1	Uchwała Nr XXII/179/2001 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 26.09.2001r.
Lipa szerokolistna „Dobrosława”	Adres adm.: woj. zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Obszar wiejski, obręb Jagolice Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obrub Człopa: L. Zielony Stok (oddz. 459g)	1	Rozporządzenie Nr 27/2004 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 29.10.2004 r.
Klon jawor	Adres adm.: woj. zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Obszar wiejski, obręb Drzonowo Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obrub Człopa: L. Jagolice (oddz. 486i)	1	Uchwała Nr XXII/179/2001 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 26.09.2001r.
Buk zwyczajny	Adres adm.: woj. zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Obszar wiejski, obręb Wołowe Lasy Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obrub Człopa: L. Wołowe Lasy (oddz. 536c)	1	Uchwała Nr XXII/179/2001 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 26.09.2001r.
Buk zwyczajny	Adres adm.: woj. zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Obszar wiejski, obręb Wołowe Lasy Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obrub Człopa: L. Wołowe Lasy (oddz. 537i)	1	Uchwała Nr XXII/179/2001 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 26.09.2001r.
Sosna pospolita	Adres adm.: woj. zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Obszar wiejski, obręb Wołowe Lasy Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obrub Człopa: L. Zielony Stok (oddz. 601b)	1	Rozporządzenie Nr 14/98 Wojewody Piłskiego z dnia 13.10.1998r.
Lipa drobnolistna	Adres adm.: woj. zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Obszar wiejski, obręb Przelewice Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obrub Człopa: L. Przelewice (oddz. 723i)	1	Uchwała Nr XXII/179/2001 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 26.09.2001r.
Dąb szypułkowy	Adres adm.: woj. zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Obszar wiejski, obręb Przelewice Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obrub Człopa: L. Przelewice (oddz. 724d)	1	Uchwała Nr XXII/179/2001 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 26.09.2001r.
Źródłisko rzeki Cieszyński	Adres adm.: woj. zachodniopomorskie, powiat walecki, gmina Człopa Obszar wiejski, obręb Wołowe Lasy Adres leśny (wg PUL na lata 2015-2024): obrub Człopa: L. Wołowe Lasy (oddz. 416b, 415c)	1	Uchwała Nr XXII/179/2001 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 26.09.2001r.

Dokumentacja planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 zostanie przekazana wybranemu wykonawcy w formie końcowych opracowań wraz z uzupełnieniem stanu wiedzy lub przygotowanych do zatwierdzenia projektowych materiałów źródłowych w uzgodnieniu z RDOŚ w Szczecinie.

Wykonawca za podstawę wykonania taksacji na siedliskach przyrodniczych przyjmie dane zweryfikowane w stosunku do bazy INVENT. Powyższa weryfikacja zostanie sporządzona przez Nadleśnictwo i przekazana wykonawcy ppul.

W przypadku stwierdzenia konieczności przeprowadzenia korekty granic form ochrony przyrody (szczególnie obszarów Natura 2000) Nadleśnictwo Człopa oraz wykonawca, na bazie szczegółowego rozpoznania taksacyjnego, przygotują wykaz rozbieżności w tym zakresie i uzgodnią przyjęcie ich w ppul z RDOŚ i RDLP w Pile. Uzgodnienia takiego należy dokonać w terminie przed obradami Narady Techniczno-Gospodarczej (dalej: NTG).

Wykonawca wykona osobno dla każdego z obszarów Natura 2000 następujące zestawienia:

- Tabelę IV: Powierzchniową i miąższościową tabelę klas wieku według typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- Tabelę Va: Powierzchniową tabelę klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- Tabelę Vb: Miąższościową tabelę klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Wykonawca w czasie prac taksacyjnych zwróci szczególną uwagę na gatunki ekspansywnych neofitów (barszcz Sosnowskiego, klon jesionolistny, tawuła kutnerowata, świdośliwa kanadyjska) oraz gatunki roślin wymienione w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dn. 9.09.2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym, np.: niecierpek gruczołowaty, rdestowiec japoński) i odnotuje lokalizację ich występowania. Ostateczne zestawienie tak rozpoznanych stanowisk jako lista spostrzeżeń, a nie wynik inwentaryzacji, zamieszczone zostanie w Programie Ochrony Przyrody (dalej: POP). W toku prac przygotowawczych po wybraniu wykonawcy, Nadleśnictwo sporządzi szczegółową listę gatunków, które będą w ten sposób obserwowane. W polu informacji dodatkowych wykonawca odnotuje, w sposób uzgodniony z RDLP w Pile, występowanie zinwentaryzowanych przez Nadleśnictwo stanowisk archeologicznych.

2.1.2. Funkcje lasu i kategorie ochronności

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych wg głównych funkcji lasu i wiodącej kategorii ochronności wg stanu na 01.01.2015 r.

FUNKCJA LASU <i>Kategoria ochronności</i>	Pow. w zarządzie N-ctwa			
	Obręb leśny: Człopa		Razem	
	[ha]	%	[ha]	%
1	2	3	4	5
REZERWATY	3,73	0	3,73	0
LASY OCHRONNE	3298,85	17,8	3298,85	17,8
Lasy glebochronne	818,84	4,4	818,84	4,4
Lasy glebochronne, wodochronne	977,66	5,3	977,66	5,3
Lasy glebochronne, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	67,57	0,4	67,57	0,4
Lasy glebochronne, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast	1,89	0	1,89	0
Lasy glebochronne, wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast	16,80	0,1	16,80	0,1
Lasy glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	47,38	0,3	47,38	0,3

FUNKCJA LASU <i>Kategoria ochronności</i>	Pow. w zarządzie N-ctwa			
	Obręb leśny: Cziopa		Razem	
	[ha]	%	[ha]	%
1	2	3	4	5
Lasy glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast	4,07	0	4,07	0
Lasy glebochronne, położone w granicach administracyjnych miast	9,77	0	9,77	0
Lasy wodochronne	513,24	2,8	513,24	2,8
Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	140,81	0,8	140,81	0,8
Lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast	2,55	0	2,55	0
Lasy wodochronne, lasy stanowiące drzewostany nasienne	2,50	0	2,50	0
Lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast	16,15	0,1	16,15	0,1
Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	20,06	0,1	20,06	0,1
Lasy stanowiące stałe powierzchnie badawcze i doświadczalne	488,60	2,6	488,60	2,6
Lasy stanowiące drzewostany nasienne	21,07	0,1	21,07	0,1
Lasy stanowiące ostoje zwierząt	33,74	0,2	33,74	0,2
Lasy położone w granicach administracyjnych miast	116,15	0,6	116,15	0,6
LASY GOSPODARCZE	15284,28	82,2	15284,28	82,2
Razem:	18586,86	100	18586,86	100

Lasy ochronne zostały uznane Decyzją Ministra Środowiska (zn. spr. DLP-I-612-7/10967/15/LP), z dn. 18 marca 2015 r..

Po dokonanej analizie wstępnej mapy obszarów chronionych i funkcji lasów, zasięgu dotychczasowo uznanych kategorii ochronności oraz propozycji Nadleśniczego ustalono, że zajdzie konieczność wystąpienia do ministra właściwego do spraw środowiska o zmianę dotychczas obowiązującej decyzji w sprawie uznania lasów za ochronne. W związku z powyższym w toku przygotowawczych prac urzędniowych Nadleśnictwo zorganizuje spotkanie, którego przedmiotem będą wytyczne dotyczące weryfikacji zasięgu lasów ochronnych. Aktualizacja zostanie wykonana zgodnie z wytycznymi Zarządzenia

nr 61 DGLP z dnia 12 listopada 2007 r. Po otrzymaniu dokładnych danych inwentaryzacyjnych od wykonawcy dotyczących lokalizacji i powierzchni w poszczególnych grupach projektowanych kategorii ochronności, Nadleśnictwo przygotowuje, w części opisowej, dokumentację wniosku o uznanie lasów za ochronne. Dokumentacja ta zostanie wyłożona do zaopiniowania w odpowiednich gminach. Ostateczny projekt lasów ochronnych (zadanie wspólne Nadleśnictwa i wykonawcy), tj. odpowiednie zestawienia pododdziałów i mapy, powinny zostać przekazane do RDLP w Pile miesiąc po końcowym odbiorze prac terenowych, zgodnie z zapisami § 8 pkt.3. IUL.

Do kategorii lasów stanowiących cenne fragmenty rodzimej przyrody zostaną włączone, między innymi, zweryfikowane siedliska przyrodnicze z terenu całego nadleśnictwa.

2.1.3. Ekosystemy referencyjne

Leśnictwo	Ekosystemy referencyjne				
	Pow. (ha)	Zapas grubizny wg opisu taksacyjnego [m³]	Miaższność martwego drewna [m³] wg stanu na dn. 22.07.2016 r.		
			IGLASTE	LIŚCIASTE	Razem
1	2	3	4	5	6
<i>Borowik</i>	1,02	280	5	0	5
<i>Dzicza</i>	2,17	870	3	20	23
<i>Grodzisko</i>	2,15	1235	5	3	8
<i>Jeleni Róg</i>	32,90	14305	75	75	150
<i>Mielećcin</i>	3,97	1565	0	0	0
<i>Przelewice</i>	12,91	5095	4	10	14
<i>Raczyk</i>	4,54	1750	8	4	12
Razem:	59,66	25100	100	112	212

Ekosystemy referencyjne zostały wyznaczone zgodnie z Zarządzeniem nr 10 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile z dnia 12 maja 2016 r., zaewidencjonowane w SILP w grupowaniu powierzchni zgodnie z pismem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile, znak: ZS.6003.1.2016.RW z dnia 02 sierpnia 2016 r. Monitoring został przeprowadzony w roku 2016 – (notatki służbowe z dnia 22.08.2016 roku), ilość drewna martwego wzrasta.

2.1.4. Inne obszary cenne przyrodniczo.

Ekosystemy referencyjne zostały wyznaczone zgodnie z zarządzeniem nr 10 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile z dnia 12 maja 2015 r. w sprawie wprowadzenia zasad wyznaczania, ustanawiania i funkcjonowania ekosystemów referencyjnych w nadleśnictwach nadzorowanych przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Pile. Monitoring został przeprowadzony w 2016 oraz w 2022 roku. Uzyskane dane Nadleśnictwo przekaże wykonawcy prac celem zamieszczenia w POP.

2.1.5. Wykaz drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego.

Ustalono, że wykazem drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego, który zgodnie z § 110 ust. 16 IUL zamieszczony zostanie w Programie Ochrony Przyrody (dalej: POP), objęte mogą być następujące drzewostany:

- w strefach ochrony całorocznej ostoi zwierząt chronionych,
- stanowiące ekosystemy referencyjne.

Ostateczne zestawienie powyższego wykazu powinno zostać uzgodnione pomiędzy wykonawcą a Nadleśnictwem i przedłożone do akceptacji RDLP w Pile.

2.2. Ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu.

W związku z potrzebą uwzględnienia w planowaniu urządzeniowym kierunków zagospodarowania gmin i regionów Nadleśnictwo Człopa zestawilo i omówilo główne zamierzenia i założenia strategii rozwoju, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego. W celu uzupełnienia dokumentacji wyjściowej dotyczącej planowania przestrzennego ustalono, że Nadleśnictwo Człopa sporządzi wykaz gruntów leśnych, dla których została wydana zgoda na przeznaczenie ich na cele nierolnicze i nieleśne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a które do tej pory nie zostały wyłączone z produkcji. Tak uzupełnioną, względem zapisów Referatu Nadleśniczego, dokumentację dotyczącą podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego Nadleśnictwo Człopa przekaze wykonawcy celem dokonania aktualizacji zgodnie z § 9 pkt. 2,3 IUL.

Rozpoznane na stan obecny dokumenty dotyczące podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu zostały ujęte w poniższych tabelach:

2.2.1. Dokumentacje planowania przestrzennego i ich założenia na poziomie województw.

Rodzaj dokumentu	Województwo
	ZACHODNIOPOMORSKIE
Strategia Rozwoju Województwa	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO do 2030 roku z 28.06.2019 roku
	Uchwała Nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dn. 28.06.2019 r.
	Adres strony internetowej z opublikowanym dokumentem: https://bip.rbp.wzp.pl/artukul/strategia-rozwoju-wojewodztwa-zachodniopomorskiego-do-roku-2030 oraz https://bip.wzp.pl/artukul/uchwala-nr-viii10019-sejmiku-wojewodztwa-zachodniopomorskiego
Regionalny Program Operacyjny	REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO na lata 2014-2020. (wersja 63.0 – uszczegółowiona, obowiązująca od 22.03.2022r.)
	Uchwała Nr 395/22 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dn. 23.03.2022 r.
	Adres strony internetowej z opublikowanym dokumentem: http://www.rpo.wzp.pl/o-programie/poznaj-program-regionalny-i-jego-zasady/szczegolowy-opis-priorytetowych-programu-regionalnego
Program Ochrony Środowiska	PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO 2030 (wraz z prognozą oddziaływania programu na środowisko) na lata 2021-2030
	Uchwała Nr XXIX/339/2021 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dn. 28.10.2021 r.
	Adres strony internetowej z opublikowanym dokumentem: https://baw2.wzp.pl/UMWZP/document/1796/Uchwa%C5%82a oraz https://www.bip.wzp.pl/artukul/program-ochrony-srodowiska-wojewodztwa-zachodniopomorskiego-2030
Plan	PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Rodzaj dokumentu	Województwo
	ZACHODNIOPOMORSKIE
	Uchwała Nr XVII/214/2020 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dn. 24.06.2020 r.
Zagospodarowania Przestrzennego	Adres strony internetowej z opublikowanym dokumentem: https://bip.wzp.pl/artyku/uchwala-nr-xvii21420-sejmiku-wojewodztwa-zachodniopomorskiego

2.2.2. Dokumentacje planowania przestrzennego i ich założenia na poziomie powiatów.

Rodzaj dokumentu	Powiat
	walecki
Strategia Rozwoju Powiatu	STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU WAŁECKIEGO NA LATA 2011-2020 (brak aktualnej strategii – obecnie w opracowaniu – informacja uzyskana telefonicznie w Starostwie Powiatowym w Wałczu)
	Uchwała Nr VI/42/2011 Rady Powiatu w Wałczu z dn. 27 kwietnia 2011 r.
	Adres strony internetowej z opublikowanym dokumentem: https://bip.powiatwalecki.pl/artyku/2011-v-sesja-rady-powiatu-iv-kadencji
Program Ochrony Środowiska	PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU WAŁECKIEGO na lata 2019-2022. z perspektywą do 2027r.
	Uchwała Nr VIII/69/2019 Rady Powiatu w Wałczu z dn. 27 czerwca 2019 r.
	Adres strony internetowej z opublikowanym dokumentem: https://bip.powiatwalecki.pl/artyku/uchwala-nr-viii-69-2019-w-sprawie-uchwalenia-programu-ochrony-srodowiska-powiatu-waleckiego-na

2.2.3. Dokumentacje planowania przestrzennego i ich założenia na poziomie gmin.

Rodzaj dokumentu	Gmina	
	Człopa	Tuczno
Strategia Rozwoju Gminy	STRATEGIA ROZWOJU I PROMOCJI GMINY CZŁOPIA NA LATA 2016-2023	STRATEGIA ROZWOJU GMINY TUCZNO NA LATA 2017-2026
	Uchwała Nr XII/100/2016 Rady Miejskiej w Człopie z dn. 16 marca 2016 r.	Uchwała Nr XXXV/276/2017 Rady Miejskiej w Tucznie z dn. 25 września 2017 r.
	Adres strony internetowej z opublikowanym dokumentem: https://bip.czlopa.pl/artyku/strategia-rozwoju-i-promocji-gminy-czlopa-na-lata-2016-2023	Adres strony internetowej z opublikowanym dokumentem: http://bip.tuczno.pl/strony/4799.dhtml
Program Ochrony Środowiska	Brak obowiązującego (dla nieruchomości stanowiących zasoby gruntowe Nadleśnictwa)	AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY TUCZNO na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020.
	Nie dotyczy	Uchwała Nr XXXIX/228/2014 Rady Miejskiej w Tucznie, z dn. 26 czerwca 2014 r.

Rodzaj dokumentu	Gmina	
	Człopa	Tuczno
	Nie dotyczy	Adres strony internetowej z opublikowanym dokumentem: http://bip.tuczno.pl/strony/4186.dhtml
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZŁOPA	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY TUCZNO
	Uchwała Nr XL/291/2010 Rady Miejskiej w Człopie, z dn. 10.11.2010 r.	Uchwała Nr II/13/96 Rady Miasta i Gminy Tuczno, z dn. 4 marca 1996 r.
	Adres strony internetowej z opublikowanym dokumentem: https://bip.czlopa.pl/artykul/studium-uw warunkowan-i-kierunkow-zagospodarowania-przestrzennego	Adres strony internetowej z opublikowanym dokumentem: http://bip.tuczno.pl/strony/4078.dhtml
Plan Zagospodarowania Przestrzennego	PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI OBRĘBU GEODEZYJNEGO ZAŁOM, GMINA CZŁOPA	BRAK (dla nieruchomości stanowiących zasoby gruntowe Nadleśnictwa)
	Uchwała Nr XXVII/218/2021 Rady Miejskiej w Człopie, z dn. 22.07.2021 r.	
	Adres strony internetowej z opublikowanym dokumentem: https://www.prawomiejscowe.pl/MiastoiGminaCzlopa/document/760173/Uchwa%C5%82a-XXVII_218_2021	

Wykonawca zaktualizuje przedstawione informacje oraz odpowiednio zastosuje przy sporządzaniu ppul. Zagadnienie zostanie przedstawione w opisanu ogólnym zgodnie z zapisami § 7 i § 9 IUL z uzupełnieniem określonym w wytycznych § 116 IUL.

2.3. Dane z zakresu ewidencji gruntów.

Pracami urzędzeniowymi zostaną objęte wszystkie grunty nadleśnictwa według stanu na dzień 1.01.2024 roku. Ogólna powierzchnia gruntów Nadleśnictwa Człopa – wg stanu na 01.01.2022 r. – wynosi 19 179,42 ha. Lasy stanowią 18 489,66 ha, w tym grunty związane z gospodarką leśną 584,43 ha, leśne niezalesione 130,35 ha. Powierzchnie te zostaną przyjęte jako wyjściowe i poglądowe w opisie przedmiotu zamówienia w SWZ.

Nadleśnictwa Człopa ma założone księgi wieczyste dla całości gruntów.

Wg stanu na dzień 17.05.2022 r. w ewidencji Nadleśnictwa występują grunty stanowiące współwłasności o sumarycznej powierzchni 0,0900 ha.

Nie występują grunty oznaczone jako sporne.

Sporządzenie podkładu ewidencyjnego wykracza poza prace urzędzeniowe. Nadleśnictwo przygotowuje obecnie dane ewidencyjne dla prac urzędzeniowych. Baza danych importowana z SILP do programu Taksator powinna zawierać, zgodne z prowadzoną przez Powiatowe Ośrodki Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (dalej: PODGiK) ewidencją gruntów i budynków, dane ewidencyjne analogiczne w stosunku do danych geometrycznych. Zakończenie kompletowania dokumentacji geodezyjnej na potrzeby prac urzędzeniowych musi zostać poprzedzone wprowadzeniem zmian do zasobów Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. Terminem końcowym przygotowania właściwej

dokumentacji geodezyjnej na potrzeby sporządzenia ppul jest koniec lutego 2023 r.

Ustalono, że wykazy rozbieżności ewidencyjnych będą przedmiotem uzgodnień podczas odbiorów bieżących prac taksacyjnych i kompleksowo omówione zostaną w czasie odbioru końcowego prac taksacyjnych. Decyzje dotyczące proponowanych zmian w wykazach rozbieżności, Nadleśniczy podejmował będzie niezwłocznie po dokonaniu stosownych analiz. Wykonawca będzie przekazywał bieżące wykazy rozbieżności na tydzień przed każdym odbiorem prac terenowych wraz ze zgłoszeniem prac do RDLP, co należy zapisać w harmonogramie SWZ.

3. Forma przekazania bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami.

Nadleśnictwo przekaze protokolarnie wykonawcy na potrzeby przygotowania prac taksacyjnych kopię bazy SILP, kopię leśnej mapy numerycznej (LMN) oraz inne stosowne dokumenty zaktualizowane na dzień 1 stycznia 2023 r. Ponowne przekazanie kopii bazy SILP i LMN nastąpi po aktualizacji baz za zdarzenia roku 2023 w przyspieszonym terminie do 28 lutego 2024 r. Końcowa baza programu TAKSATOR sporządzana przez wykonawcę musi uwzględniać wszelkie zmiany wynikłe z aktualizacji na stan 1 stycznia 2024 r.

Powyższe materiały muszą być ze sobą spójne i aktualne na dzień przekazania. Poprzez spójność należy rozumieć identyczność zapisów w ww. bazach danych, opisowej i geometrycznej, dotyczącej:

- numerów działek ewidencyjnych i ich powierzchni,
- użytków gruntowych, klasy użytków gruntowych i ich powierzchni,
- adresów administracyjnych poszczególnych działek ewidencyjnych,
- nazewnictwa poszczególnych jednostek podziału administracyjnego kraju i ewidencyjnego gmin,
- numeracji Ksiąg Wieczystych (KW).

Klasyfikację gruntów rolnych należy przyjąć zgodnie z ewidencją gruntów i budynków. Ewentualne niezgodności użytków lub klasyfikacji gruntów ze stanem faktycznym na gruncie (zmiana rodzaju użytków, zmiana konturów) będą zgłaszane na bieżąco przez wykonawcę Nadleśniczemu i do Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w formie wykazów rozbieżności, zgodnie z wytycznymi pkt. 2.3. niniejszego protokołu. Ostatecznym terminem podjęcia przez Nadleśniczego pisemnej decyzji w sprawie sposobu ujęcia poszczególnych rozbieżności w ppul jest termin odbioru końcowego prac taksacyjnych.

Wszelkie, planowane w bieżącym 10-leciu, działania powodujące zmiany w stanie posiadania i ewidencji gruntów Nadleśnictwo Człopa przeprowadzi najpóźniej do 30 czerwca 2024 r. celem zapobieżenia opóźnieniom w pracach nad ppul. Wszystkie zmiany ewidencyjne przeprowadzone po pierwszym przekazaniu danych, w okresie do 30 czerwca 2024 r., muszą być przekazywane przez Nadleśnictwo na bieżąco i pisemnie wykonawcy. Zgłoszenie zmian zawierać musi dokumentację geodezyjną (wykazy zmian danych ewidencyjnych, decyzje, protokoły zdawczo-odbiorcze, mapy ewidencyjne, wykazy współrzędnych) w formie cyfrowej i analogowej.

4. Podział powierzchniowy i oznaczenie granic oddziałów.

Podział kompleksów leśnych Nadleśnictwa Człopa na oddziały oraz ich numeracja pozostaną bez zmian. Należy zwrócić uwagę na właściwe opisanie

i zaprojektowanie zadań związanych z utrzymaniem linii oddziałowych. Prace z zakresu uzupełniania i konserwacji znaków oddziałowych, jak również prace dotyczące ewentualnego wycinania, poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu należą do zadań własnych nadleśnictwa zgodnie z zapisem § 12 ust. 7 IUL.

5. Tworzenie wyłączeń, oznaczenie niewyraźnych granic pododdziałów, ujmowanie gruntów stanowiących współwłasność.

Wyłączenia taksacyjne będą tworzone zgodnie z kryteriami ujętymi w §14, natomiast pododdziały zgodnie z §15 IUL. Wydzielenia leśne wchodzące w skład: rezerwatów, obiektów nasiennych i stref ochronnych ptaków, jeśli będzie to możliwe pozostaną pod tym samym symbolem literowym pododdziału i z tą samą powierzchnią. Jeżeli natomiast zajdzie potrzeba zmian w zakresie adresu i powierzchni w tych przypadkach, pozycje takie będą wymagały zgłoszenia i konsultacji z Nadleśnictwem Człopa.

Przyjęto ponadto konieczność zastosowania poniższych zasad dotyczących tworzenia i opisywania wyłączeń i pododdziałów:

- korekta przebiegu granic wyłączeń taksacyjnych i innych szczegółów sytuacji wewnętrznej powinna zostać wykonana w oparciu o pomiary bezpośrednie w terenie lub przenoszenie, tylko w niebudzących wątpliwości przypadkach, konturów szczegółów (np. PNSW) z ortofotomapy i numerycznego modelu terenu (NMT),
- w osobne pododdziały należy wydzielić lasy ochronne w sytuacji, gdy w granicach dotychczasowych pododdziałów zlokalizowane są zarówno fragmenty lasu z przewagą funkcji ochronnych jak i gospodarczych,
- w osobne pododdziały należy wydzielić także powierzchnie czasowo wyłączone z użytkowania głównego po końcowym ustaleniu i uzgodnieniu ich lokalizacji z Nadleśnictwem,
- jako osobne pododdziały należy opisywać grunty wpisane do rejestru zabytków,
- w uzupełnieniu zasad podanych w § 15 ust. 2 IUL pododdziały powinny być tworzone także w oparciu o granice obwodów łowieckich,
- w przypadku gruntów nieleśnych, sąsiadujące ze sobą użytki gruntowe tego samego rodzaju, różniące się klasą jakości należy łączyć w jedno wydzielenie i opisywać zgodnie z obowiązującym podziałem gruntów, ujętym w „Wykazie gruntów PGL LP z podziałem na rodzaje użytków, grupy rodzajów powierzchni oraz rodzaje powierzchni”, zamieszczonym w § 21 IUL,
- liniowe wyłączenia literowane adresowane literką poprzedzoną znakiem „~” w ramach oddziału leśnego należy grupować wg kodu. Oznacza to, że np.: wszystkie drogi leśne (DROGI L) w oddziale powinny mieć jeden wspólny adres leśny (np.: „~a”). Na mapach stanowiących załącznik do planów urządzania lasu, w sytuacjach kiedy IUL cz. III wymaga podania opisu powierzchni wydzielenia liniowego, należy go umieszczać osobno, dla każdego obiektu wchodzącego w skład tego wydzielenia (np.: jeśli w ramach oddziału leśnego pod adresem „~a” opisano drogi, które na mapie stanowią odrębne obiekty, każda z dróg powinna posiadać własny opis powierzchni, których suma powinna być równa powierzchni wydzielenia „~a”),
- powyższą zasadę należy stosować z zastrzeżeniem konieczności wyodrębnienia w osobne liniowe wyłączenia literowane podyktowane:
 - a. podziałem administracyjnym kraju i ewidencyjnym gmin,
 - b. wyznaczonymi na gruncie granicami form ochrony przyrody,
 - c. obciążeniem służebnością dróg wg wykazu, który przekaze wykonawcy nadleśnictwo,
 - d. wyznaczeniem przebiegu dojazdów pożarowych.

- w przypadku zmodernizowanych (lub wybudowanych) dróg stanowiących dojazdy pożarowe należy dokonać rozliczenia powierzchni zgodnie z istniejącą dokumentacją powykonawczą, rozliczenie to powinno uwzględniać powierzchnię mijanek oraz placów manewrowych przy punktach czerpania wody,
- zestawienie ustalonych z operatorami przesyłowymi szerokości linii zostanie sporządzone przez Nadleśnictwo Człopa i przekazane wykonawcy przed rozpoczęciem prac terenowych.

Grunty stanowiące współwłasność oraz ewentualne grunty sporne, należy oznaczać „ostatnimi” literami w oddziałach.

Dla pododdziałów stanowiących Wyłączone Drzewostany Nasienne należy, co do zasady, pozostawiać niezmienioną powierzchnię i literację. W przypadku znacznych różnic pomiędzy powierzchnią zainwentaryzowaną w trakcie prac nad ppul, a zaewidencjonowaną w PUL na lata 2015-2024, zmianę powierzchni należy uzgodnić z Nadleśnictwem i RDLP w Pile.

Granice pododdziałów powinny być wyraźne i łatwe do identyfikacji w terenie. W przypadku granic „nieczytelnych” w terenie (szczególnie pododdziałów nowo utworzonych na podstawie przebiegu granic typów siedliskowych lasu oraz wydzielonych lasów ochronnych) należy je oznaczać na wylotach i skrzyżowaniach „obraczkami”, wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m; „na czerwono”) oraz znakami kierunkowymi (zgodnie z § 16 IUL).

6. Wykorzystanie materiałów teledetekcyjnych.

Wybranemu w drodze przetargu wykonawcy prac urzędzeniowych przekazane zostaną, dostępne na czas podpisania umowy, ortofotomapa oraz numeryczny model terenu pozyskane z GUGiK. Parametry tych materiałów określone zostaną w SWZ. Przebieg wszystkich naziemnych szczegółów liniowych należy konfrontować z modelem cieniowania rzeźby numerycznego modelu terenu.

Dodatkowo Nadleśnictwo przekaze wykonawcy ppul warstwę wykonanych pomiarów GNSS powierzchni niestanowiących wyłączeń oraz inne pomiary istotne dla Nadleśnictwa a wymagane do ujęcia w ppul.

7. Cechy drzewostanów.

W celu sprawnego przeprowadzenia prac terenowych Nadleśnictwo przygotuje dla wykonawcy, w formie pisemnej i bazodanowej, wszystkie udokumentowane cechy drzewostanów niemożliwe do stwierdzenia na gruncie. Zestawienie to powinno dotyczyć wszystkich warstw drzewostanu.

Zgodnie z zarządzeniem 58/2012 Dyrektora Generalnego LP z dnia 31.08.2012 r. wykonawca w czasie prac taksacyjnych określi udział odnowień naturalnych w opisywanych drzewostanach. Wymagało to będzie przypisania cechy „drzewostan z odnowienia naturalnego z nasion” lub „drzewostan odrosłowy” konkretnemu udziałowi gatunkowemu w opisywanych warstwach drzewostanu. Dane dotyczące zainwentaryzowanych dotychczas odnowień naturalnych zostaną zestawione przez Nadleśnictwo i przekazane wykonawcy. Ostateczny wykaz odnowień naturalnych powinien być przedstawiony w czasie końcowego odbioru prac terenowych i NTG.

Cechę drzewostan z zalesień porolnych należy przypisywać pododdziałom, w których rosną drzewostany w pierwszym i drugim pokoleniu po zalesieniu.

W przypadku cech dotyczących genetyki i selekcji, które nie są przewidziane w słownikach SILP oraz innych specyficznych cech (np. lasy referencyjne, d-stan postrzelany, przeznaczony na cele nieleśne oraz ustalone z Nadleśnictwem i RDLP) stosowne zapisy zamieszczać należy w polu „Informacje różne” opisów

taksacyjnych. Zapisy te powinny zostać zestandaryzowane w formie skrótów, których wykaz należy zamieścić w opisanu ogólnym i tomach opisów taksacyjnych.

8. Zastosowanie jednostek kontrolnych.

W Nadleśnictwie Człopa nie zachodzi potrzeba stosowania jednostek kontrolnych.

9. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów.

W toku prac urzędniowych wykonawca sporządzi „Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” (według wzoru nr 3 IUL). Zasadniczą podstawą do określenia potrzeb przebudowy winna być indywidualna ocena każdego drzewostanu pod kątem zapewnienia osiągnięcia celów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Ocena ta powinna uwzględniać przede wszystkim następujące elementy:

- stopień zgodności składu gatunkowego z przyjętym dla niego typem drzewostanu,
- stabilność,
- wiek,
- stopień uszkodzenia,
- jakość,
- warunki środowiskowe wpływające na możliwość prowadzenia przebudowy.

Zachować przy tym należy następującą hierarchię naboru drzewostanów do przebudowy:

- drzewostany z niezgodnym lub częściowo zgodnym (w przypadku drzewostanów porolnych) składem gatunkowym o zagrożonej stabilności,
- drzewostany z niezgodnym lub częściowo zgodnym (w przypadku drzewostanów porolnych) składem gatunkowym o bardzo niskiej jakości hodowlanej z silnymi uszkodzeniami,
- pozostałe drzewostany z niezgodnym lub częściowo zgodnym (w przypadku drzewostanów porolnych) składem gatunkowym o dobrym dostępie terenowym,
- drzewostany z niezgodnym lub częściowo zgodnym (w przypadku drzewostanów porolnych) składem gatunkowym o utrudnionym dostępie terenowym.

Wykaz drzewostanów do przebudowy zostanie uzgodniony z Nadleśnictwem Człopa przed końcowym odbiorem prac taksacyjnych.

10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w klasach odnowienia i klasach do odnowienia z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych uprzętających.

Straty powstające w czasie wykonywania cięć uprzętających w rębniach złożonych zależne są od formy stosowanej rębni i ukształtowania terenu. W warunkach niżowych nadleśnictw RDLP w Pile, przy stosunkowo dobrze rozwiniętej sieci dróg i szlaków operacyjnych nie stosuje się zwiększenia powierzchni odnowienia z tytułu uszkodzeń. W sporadycznych przypadkach wykonawca projektować będzie zwiększenie powierzchni przy cięciach uprzętających w uzgodnieniu z Nadleśnictwem.

11. Dodatkowy pomiar drewna martwego.

Komisja akceptuje propozycję dodatkowych pomiarów drewna martwego na wybranych powierzchniach próbnych, tj., na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej, zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 62 IUL.

Ustalono ponadto, że zachodzi potrzeba, szacunkowego określenia ilości martwego drewna na powierzchni leśnej, która nie zostanie objęta pomiarem na próbnym powierzchniach kołowych. W związku z powyższym należy zamieścić w SWZ informację o dodatkowych czynnościach związanych z pomiarem drewna martwego. Prace te polegać będą na szacunkowym określeniu ilości drewna martwego (leżącego i stojącego) w tzw. kępach ekologicznych na powierzchniach upraw i młodników I klasy wieku. Łączne wyniki pomiarów i szacunków w tym zakresie powinny zostać zapisane i zestawione w osobnej bazie danych i omówione w opisie ogólnym w odniesieniu do całej powierzchni leśnej zalesionej. Dodatkowo wykonawca ppul opracuje zestawienia wyników pomiarów drewna martwego osobno dla każdego z obszarów Natura 2000.

12. Sporządzanie i wydruk map tematycznych.

Mapy gospodarcze i przeglądowe zostaną sporządzone zgodnie z wytycznymi opisanymi w tomie III IUL oraz zgodnie ze standardem LMN. W skład materiałów kartograficznych planu urządzenia lasu wejdą:

- mapa gospodarcza 1:5 000,
- mapy gospodarczo – przeglądowe 1:10 000 dla leśnictw,
- mapa przeglądowa 1:25 000,
- mapa sytuacyjna 1:50 000.

W ramach dokumentacji ppul należy wykonać następujące mapy tematyczne:

Mapy gospodarcze w skali 1:5 000

Temat mapy	Edycja	Ilość	Uwagi
matryca	w teczce dla obrębu, format A1, papier o wysokiej gramaturze	1 komplet	z naniesionymi cięciami rębными, liniami ostepowymi i szerokościami zrębów

Tematyczne mapy gospodarczo-przeglądowe w skali 1:10 000

Temat mapy	Edycja	Ilość	Uwagi
matryca	oddzielnie dla każdego leśnictwa, twarda teczka zawierająca komplet 13 arkuszy	1 x 13 szt.	- obiekty fakultatywne do umieszczenia na mapie: granice lasów innej własności, powierzchnie szczegółów liniowych, kasowniki dla wszystkich szczegółów liniowych.
drzewostanów i projektowanych cięć rębnych	oddzielnie dla każdego leśnictwa, podklejona na zielonym płótnie (zalaminiowana), w futerałach	2 x 13 szt.	- obiekty fakultatywne do umieszczenia na mapie: pasy zrębowe, linie ostepowe stałe i przejściowe.
siedlisk leśnych i cięć rębnych	Wydruk na grubym papierze, oddzielnie dla każdego leśnictwa	13 szt.	brak
obszarów chronionych i funkcji lasu	oddzielnie dla każdego leśnictwa	13 szt.	-obiekty fakultatywne do umieszczenia na mapie: zweryfikowane siedliska przyrodnicze wg danych zweryfikowanych
projektowanych cięć pielęgnacyjnych i rębnych	oddzielnie dla każdego leśnictwa	2x 13 szt.	brak

Tematyczne mapy przeglądowe w skali 1:25 000

Temat mapy	Edycja	Ilość	Uwagi
matryca	zwykły papier	4 sztuki	

Temat mapy	Edycja	Ilość	Uwagi
drzewostanów i projektowanych cięć rębnych	w futerale (podklejona na płótnie zaalaminowanym)	6 kompletów	brak
	atlas formatu A4 w twardej oprawie, pojedyncze kartki zaalaminowane, dla całego Nadleśnictwa	4 komplety	brak
	wydruk na grubszym papierze, dla całego Nadleśnictwa	12 szt.	brak
zasiegu siedlisk leśnych z cięciami rębnymi	w futerale (podklejona na płótnie, zaalaminowana) dla całego Nadleśnictwa	4 komplety	-wg opracowania glebowo-siedliskowego
projektowanych cięć pielęgnacyjnych i rębnych	w futerale (podklejona na płótnie, zaalaminowana) dla całego Nadleśnictwa	4 komplety	brak
siedlisk przyrodniczych	dla całego Nadleśnictwa	1 komplet	brak
cięć rębnych	wydruk na grubszym papierze, dla całego Nadleśnictwa	3 komplety	brak
ochrony przeciwpożarowej	dla całego Nadleśnictwa	3 kompletów	brak
Mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej	jedna na blasze, druga na papierze dla całego Nadleśnictwa (przekazana dla ZPAD i PAD rezerwowo)	2 komplety	obiekty fakultatywne do umieszczenia na mapie: siatka koordynatów lotniczych, dostrzegalnie p-poż. sąsiednich Nadleśnictw oraz Nadleśnictwa Człopa z kątomierzami.
Mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej	w futerale (podklejona na płótnie, zaalaminowana) dla całego Nadleśnictwa	20 sztuk	obiekty fakultatywne do umieszczenia na mapie: nadleśnictwo, leśniczówki, gajówki, miejsca wypoczynku, obozowiska harcerskie, miejsca palenia ognisk, telefon, studnia-czynnna, siedziba urzędu gminy, urządzenia wodne, zadaszenie, wiata, schron, granice leśnictw.
gospodarki łowieckiej	dla całego Nadleśnictwa	1 komplet	brak
ochrony lasu	dla całego Nadleśnictwa	1 komplet	-obiekty fakultatywne do umieszczenia na mapie: pędraczysko.
Zagospodarowania rekreacyjnego w Nadleśnictwie	dla całego Nadleśnictwa	1 komplet	-obiekty fakultatywne do umieszczenia na mapie: punkt informacji turystycznej, mogiły, miejsca historyczne i obiekty pamięci narodowej, miejsca kulturowe, miejsca kultu religijnego, ośrodki jazdy konnej, pomnik przyrody.
nasiennictwa i selekcji	dla całego Nadleśnictwa	1 komplet	brak
Mapa do prognozy oddziaływania projektu puł na środowisko i na obszary Natura 2000	mapa na papierze o wysokiej gramaturze	1 sztuka	
Mapa obszarów chronionych oraz gatunków i siedlisk przyrodniczych Natura 2000, obiektów archeologicznych	mapa na papierze o wysokiej gramaturze	2 sztuki	z naniesionymi cięciami rębnymi
Mapa typów drzewostanów	zwykły papier	1 sztuka	z naniesionymi typami drzewostanów dla powierzchni leśnych i przeznaczonych do zalesienia
Mapa przeglądowa obiektów infrastruktury	Mapa na papierze o wysokiej gramaturze (przeznaczenie – mapa ścienna)	1 sztuka	Na mapie powinny być zaznaczone obiekty infrastruktury nadleśnictwa wraz z Docelową Siecią Dróg

Tematyczne mapy sytuacyjno-przeglądowe w skali 1:50 000:

Temat mapy	Edycja	Ilość	Uwagi
matryca	zwykły papier	3 sztuki	
obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa	zwykły papier	3 sztuki	
sytuacyjno-przeglądowa obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu	zwykły papier	2 sztuki	
podziału na arkusze map gospodarczych	zwykły papier	2 sztuki	
walorów przyrodniczo-kulturowych	zwykły papier	1 sztuka	

oraz dodatkowe egzemplarze map przeglądowych dla RDLP w Pile:

- ochrony lasu – 2 egz. (dla ZOL),
- nasiennictwa i selekcji – 2 egz. (dla RDLP),
- do wniosku o zatwierdzenie lokalizacji lasów ochronnych – 2 egz. (dla N-ctwa i RDLP z terminem wykonania: do 15 maja 2023 r.).

Wszystkie ww. kompozycje mapowe należy zapisać w formacie PDF i TIFF z dokładnością co najmniej 300 dpi (optymalnie 500 dpi) oraz przygotować jako projekty mapy programu ArcGIS (wersji ArcGIS min. 10.3, rozszerzenie *.mxd) uzyskane poprzez zastosowanie narzędzia „konsoliduj mapę (ścieżka dostępu: ArcToolbox → Zarządzanie danymi → Pakiet → Konsoliduj mapę) lub w inny sposób umożliwiający edycję poszczególnych komponentów warstw. Tak przygotowane materiały należy nagrać na jeden przenośny nośnik pamięci masowej.

Uznano także potrzebę, aby przyszły wykonawca przygotował wariantowe kompozycje map, zawierające i pozbawione elementów sytuacyjnych, których nie należy upubliczniać tj. miejsc gniazdowania ptaków chronionych, wybranych obiektów archeologiczne itp. Kompletą listę elementów w wariantcie przeznaczonym do publikacji należało będzie uzgodnić z Nadleśnictwem i Wydziałem Ochrony Lasu RDLP w Pile.

Wykonawca ppul przed ostatecznym wydrukiem map w terminie do końca września 2024 r. przedstawi Nadleśnictwu i RDLP w Pile wydruki próbne wszystkich tematów map.

Uznano, że nie należy aktualizować map gospodarczych (twardych arkuszy) znajdujących się w Nadleśnictwie.

13. Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa.

W podziale gospodarczym oraz administracyjnym nie są planowane zmiany.

Następować mogą korekty granic leśnictw związane z optymalizacją zadań oraz planowanymi inwestycjami ponadlokalnymi, dlatego też wykonawca wykona ostatecznie dokumentację urzędzeniową według podziału na leśnictwa zgodnie z nowym Zarządzeniem Nadleśniczego, które przygotowane powinno być nie później niż do 30 czerwca 2024 r., a obowiązywać będzie od dnia 01.01.2025 r.

14. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód.

- a) Zgodnie z §102 IUL ustalono definicję obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód w zależności od czynnika szkodotwórczego. Przyjęto następujące określenia tych obszarów:
- b) szkodniki pierwotne – zdefiniowane przez ZOL, istnieje mapa tych obszarów, która powinna być zastosowana w ppul,
- c) szkodniki systemów korzeniowych, tzw. uporczywe pędraczkosy – wg danych ZOL nie występują na terenie Nadleśnictwa Człopa,
- d) choroby grzybowe – opieńka i korzeniowiec wieloletni – ze względu na biologię tych grzybów i charakter ich występowania za obszary zagrożone uporczywym ich występowaniem proponuję przyjąć lokalizacje, w których wykazano uszkodzenia istotne począwszy od drugiego stopnia (powyżej 20%) przynajmniej dwukrotnie w 10-leciu,
- e) czynniki klimatyczne i antropogeniczne – w tej grupie oznaczać jedynie szkody powodowane przez przymrozki, obszary uporczywego ich występowania lokalizować w miejscach, w których wykazano uszkodzenia istotne począwszy od trzeciego stopnia (powyżej 50 %) przynajmniej dwukrotnie w 10-leciu,
- f) zakłócenia stosunków wodnych – te lokalizacje, w których wykazywano uszkodzenia istotne począwszy od trzeciego stopnia (powyżej 50 %) przynajmniej dwukrotnie w 10-leciu,
- g) powodowane przez bobry – w tej grupie oznaczeniu będą podlegały lokalizacje, w których wykazywano uszkodzenia powyżej 50% przynajmniej dwukrotnie w 10-leciu.

Ustalono ponadto, że wynikiem uzgodnień powinna być stosowna sygnatura ZOL umieszczona w legendzie mapy przeglądowej ochrony lasu.

15. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych.

Kontrole i odbiory robót urządzeniowych, z ramienia RDLP w Pile, zostaną przeprowadzone zgodnie z Zarządzeniem nr 63 z dnia 13 sierpnia 2002 r. w sprawie kontroli i odbioru robót urządzeniowych zleczanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych.

Ustalono, że w toku prac nad ppul dla Nadleśnictwa Człopa wykonane zostaną następujące kontrole:

- a) Bieżąca kontrola prac taksacyjnych – 3 etapy, do których wykonawca przedstawi (w terminie określonym w umowie) pisemnie zgłoszenie o gotowości do kontroli zawierające: zakres oddziałów przekazywanych do kontroli (w formie mapy sytuacyjnej), sporządzone dla zgłaszanego arealu wykazy rozbieżności użytków ewidencyjnych oraz protokół z prezentacji wyników w leśnictwie; po otrzymaniu zgłoszenia RDLP w Pile, w porozumieniu z Nadleśnictwem, ustali termin kontroli terenowej w terminie do 7 dni od daty wpływu zgłoszenia; w odbiorach tych uczestniczyć będą przedstawiciele: RDLP w Pile, Nadleśnictwa i wykonawcy. Wykonawca prac taksacyjnych zobligowany będzie do prezentacji wyników taksacji z równoczesnym przedstawianiem map powstałych na bazie bieżącej budowy nowych warstw LMN.
- b) Końcowa kontrola i odbiór prac terenowych - do których wykonawca przedstawi pisemnie zgłoszenie (w terminie określonym w umowie) o gotowości do kontroli zawierające:
 - protokoły uzgodnień opisów taksacyjnych w poszczególnych leśnictwach;
 - zatwierdzony przez Nadleśniczego wykaz rozbieżności użytków gruntowych;
 - wstępny wydruk opisów taksacyjnych;

- uzgodnione z nadleśnictwem wykazy: halizn, płazowin, zrębów zaległych, KO, KDO, przypadłych upraw, gruntów przewidzianych do objęcia szczególną ochroną, gruntów przeznaczonych do sukcesji naturalnej, drzewostanów planowanych do przebudowy (w grupach A, B, C), poletek łowieckich, planowanych podsadzeń produkcyjnych i drzewostanów bez wskazań gospodarczych na najbliższe 10-lecie;
 - kompletną - w części dotyczącej opisu taksacyjnego, danych grupowych, ustaleń planu UL oraz wykazu obiektów LMP - bazę danych programu TAKSATOR.
 - Kontrola ta, zgodnie z ww. zarządzeniem, będzie przeprowadzona przez Zespół Zadaniowy powołany przez Dyrektora RDLP w Pile.
- c) Test kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych, który zostanie wykonany zgodnie z zasadami określonymi w § 61 IUL: Wykonawca przedstawi pisemnie zgłoszenie (w terminie określonym w umowie, nie później jednak niż do końca kwietnia 2024 r.) o gotowości do kontroli, zawierające:
- uzupełnioną o wyniki pomiaru na próbnych powierzchniach kołowych bazę programu TAKSATOR,
 - mapę przeglądową z aktualnym przebiegiem granic pododdziałów, siatką kwadratów, lokalizacją i numeracją wszystkich wykonanych prób,
 - warstwę lokalizacji próbnych powierzchni kołowych w formacie SHP. Ustalenia ilości i lokalizacji powierzchni próbnych należy dokonać na podstawie danych z taksacji lasu w roku 2022, w programie TAKSATOR.
- d) Odbiór projektu planu cięć rębnych - wykonawca przedstawi pisemnie zgłoszenie (w terminie określonym w umowie) o gotowości do kontroli zawierające:
- protokół uzgodnień cięć rębnych zaplanowanych na pierwszy rok obowiązywania planu,
 - mapę przeglądową projektowanych cięć rębnych,
 - mapę przeglądową obrazującą zasięg: drzewostanów rębnych, bliskorębnych, przesłorębnych, o budowie pionowej KO i KDO, zrębów zaległych, upraw do lat 5-ciu, siedlisk przyrodniczych, stref ochronnych ostoi zwierząt, zasięgu obszarów NATURA 2000 itp.,
 - zestawienia tabel nr VIIIa i VIIIc oraz XIII-XVII wg IUL.
- e) Odbiór dokumentacji projektu planu urządzenia lasu – ilościowy i merytoryczny dotyczący wszystkich elementów ppul, wykonawca powinien przedstawić materiały do odbioru z minimum 2-tygodniowym wyprzedzeniem w stosunku do daty zakończenia umowy.

Ponadto ustalono, że w SWZ należy zamieścić zapis obligujący wykonawcę do bieżącego (w miarę postępowania prac taksacyjnych) przeprowadzenia kontroli polegających na prezentacji wyników taksacji w każdym z pododdziałów. Obligatoryjnie w kontrolach tych uczestniczyć powinien: Kierownik Zespołu Urządzania Lasu, właściwy terytorialnie leśniczy oraz przedstawiciel kierownictwa Nadleśnictwa. Kontrole te powinny być potwierdzane stosownym protokołem („Protokół z prezentacji wyników w leśnictwie”), w którym odnotowane zostaną wszelkie zmiany wprowadzone do pierwotnych materiałów taksacyjnych. Protokoły dla wszystkich leśnictw powinny być sporządzone w 3 egzemplarzach z przeznaczeniem dla wykonawcy, Nadleśnictwa Człopa i RDLP w Pile.

Po sporządzeniu wstępnego wydruku opisów taksacyjnych z przywiązaniem wydzieleń do działek i rozliczeniem powierzchni oraz po wydruku map, materiały te zostaną przekazane nadleśnictwu celem analizy i zgłoszenia uwag końcowych.

Po zakończeniu prac nastąpi przekazanie całości dokumentacji do kontroli, która będzie przeprowadzona przez RDLP w Pile oraz Nadleśnictwo Człopa.

16. Zestawienie i forma edycji poszczególnych części projektu planu urządzenia lasu.

Forma wydruku i oprawy introligatorskiej materiałów składowych dokumentacji ppul, w rozbiu na egzemplarze przeznaczone dla poszczególnych odbiorców planu, zostanie szczegółowo określona w SWZ w sposób następujący:

Komplet dokumentacji ppul przeznaczony dla DGLP jedynie w formie elektronicznej na nośniku pamięci (pendrive o pojemności 64 GB) zawierający:

Katalog I:

- Opisanie ogólne (Elaborat) wraz z załącznikami (tabele i wykazy).
- Plan zagospodarowania lasu zawierający wykazy projektowanych cięć rębnych i przedrębnych, wskazań z zakresu hodowli lasu wraz z tabelami.
- Kompozycje map sytuacyjno-przeglądowych,
 - matryca,
 - podziału administracyjnego.
- Kompozycje map przeglądowych:
 - drzewostanów,
 - cięć rębnych,
 - siedliskowej,
 - funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego,
- bazę danych programu TAKSATOR, warstwy LMN.

Katalog II zawierający:

- Program Ochrony Przyrody w formacie edytowalnym (*.doc) i nieedytowalnym (*.pdf),
- Prognozę oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu w formatach jw.
- kompozycję mapy przeglądowej walorów przyrodniczo kulturowych,
- kompozycję mapy przeglądowej obszarów chronionych oraz gatunków i siedlisk przyrodniczych Natura 2000.

Komplet dokumentacji dla RDLP i dla Nadleśnictwa (dwa komplety)

- Opisanie ogólne (Elaborat) wraz z załącznikami (tabele i wykazy) w oprawie twardej (format A4) z tekstem i zestawieniami w układzie pionowym.
- Opisy taksacyjne lasu – tomy w oprawie twardej (format A4).
- Plany zagospodarowania lasu – wraz z tabelami, w oprawie twardej (format A4).
- Nośnik pamięci masowej zawierający:
 - Elaborat, POP, Prognozę oddziaływania na środowisko w formie plików edytowalnych (*.doc) i nieedytowalnych (*.pdf),
 - Opisy taksacyjne (*.pdf),
 - Plany zagospodarowania lasu – wraz z tabelami (*.pdf),
 - Operaty Leśnictw – tom II (*.pdf),
 - bazę danych programu TAKSATOR, warstwy LMN, kompozycje map w formacie pdf i tiff oraz zapisane jako projekty mapy z możliwością edycji poszczególnych komponentów wszystkich warstw.

Teczka I zawierająca:

- Program Ochrony Przyrody w oprawie twardej (format A4).
- Prognozę oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu (format A4) w oprawie twardej z kieszenią na mapę przeglądową w skali 1:25 000 obszarów chronionych oraz gatunków i siedlisk przyrodniczych N2000 na tle planowanego użytkowania rębego.

- Mapy przeglądowe:
 - Walorów przyrodniczo kulturowych,
 - Obszarów chronionych oraz gatunków i siedlisk przyrodniczych Natura 2000.

Teczka II zawierająca wydruki:

- Matrycy Mapy sytuacyjno-przeglądowej,
- Mapy sytuacyjno-przeglądowej podziału administracyjnego,
- Map przeglądowych w skali 1:25 000:
 - Projektowanych cięć rębnych
 - Drzewostanów,
 - Siedliskowej,
 - Typów drzewostanów,
 - Ochrony lasu,
 - Ochrony przeciwpożarowej,
 - Gospodarki łowieckiej,
 - Nasiennictwa i selekcji,
 - Funkcji lasu i zagospodarowania turystycznego,
 - matryca (tylko dla N-ctwa).

W teczkach I i II przeznaczonych dla RDLP po jednym egzemplarzu ww. map.

Teczka III zawierająca:

- Mapy gospodarcze – komplet arkuszy map gospodarczych w skali 1:5 000 z naniesionymi działkami zrębowymi (*format A1 - tylko dla Nadleśnictwa*)
- Mapę sytuacyjno-przeglądową podziału na arkusze map gospodarczych.

Egzemplarz dla RDOŚ i PWIS

- nośnik pamięci masowej zawierający w formie plików nieedytowalnych (*.pdf) -
Elaborat, POP, Prognoza OnŚ, opisy taksacyjne oraz warstwy LMN,
kompozycje map w formacie *.pdf.

Ustalono, że wszystkie tomy opracowania oraz teczki powinny zostać przygotowane w oprawach twardych, ciemnozielonych, z wytłoczonymi na czole i grzbiecie tytułami z zastosowaniem czcionki koloru kontrastowego. Wykonawca ppul sporządzi także opracowanie programu ochrony przyrody w formie prezentacji multimedialnej na przenośnym nośniku pamięci. Edycja wszystkich tomów opracowania (tekst oraz zestawienia tabelaryczne) zostanie przygotowana w układzie pionowym.

Postanowiono, aby w SWZ zamieścić również zapis specyfikujący konieczne do wykonania w ramach zlecenia, mapy i opracowania:

- Mapę przeglądową obrazującą granice lasów ochronnych - do wniosku o uznanie lasów za ochronne (2 egz.).
- Mapę przeglądową rozkładu uszkodzeń drzewostanów - do uzgodnień z ZOL.
- Operaty Leśnictw zawierające wyciąg z Elaboratu, POP i prognozy oddziaływania na środowisko w zakresie danych i obiektów zlokalizowanych w danym leśnictwie,
- Opisy taksacyjne Leśnictw.

Ostatecznie uzgodniono, że Operaty Leśnictw zostaną sporządzone w dwóch tomach. Opisy taksacyjne wraz z zestawieniami inwentaryzacyjnymi (tabele wg wzorów IUL) zestawione zostaną w tomie I, tom II natomiast zawierać będzie wykaz cięć rębnych, cięć przedrębnych, wskazań z zakresu hodowli lasu, zadań z zakresu ochrony przyrody oraz wyciąg najważniejszych postanowień odnoszących się do sposobu realizacji wskazań zamieszczonych w elaboracie, POP i prognozie.

W Nadleśnictwie powstał projekt docelowej sieci dróg, zostanie on przekazany wykonawcy celem zastosowania w pracach taksacyjnych, inwentaryzacyjnych i planistycznych. W przypadku stwierdzenia podczas prac rozbieżności w stosunku do opracowania DSD, należy przyjąć sytuację jaka jest w terenie, a rozbieżność zgłosić do Nadleśnictwa Człopa, celem korekty DSD.

Uwzględniając uwarunkowania na rynku drzewnym Komisja zdecydowała o odstąpieniu od sporządzenia ekspertyzy ekonomicznej w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej. W toku prac nad sporządzeniem ppul oraz w ostatecznej dokumentacji nie należy upubliczniać miejsc gniazdowania ptaków chronionych.

17. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych, nie objętych obszarem Natura 2000.

Ustalono, że należy sporządzić dodatkową tabelę XXII dla gatunków chronionych nie objętych obszarami Natura 2000. W tabeli uwzględnić informacje o gatunkach, dla których nie ustalono derogacji dotyczących gospodarki leśnej.

18. Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Komisja zaakceptowała przedstawione przez Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi główne założenia do „Wniosku o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa”. Prognoza ta zostanie opracowana zgodnie z art. 51 oraz 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zakres prognozy obejmował będzie informacje zawarte w:

- a) „Ramowych wytycznych zmieniających ramowe wytyczne w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” wprowadzonych do stosowania przez Podsekretarza Stanu w MŚ w dniu 28.08.2013 r.
- b) „Ramowych wytycznych w sprawie projektowania w planie urządzenia lasu zadań z zakresu ochrony przyrody dla obszarów NATURA 2000 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa” wprowadzonych do stosowania przez Podsekretarza Stanu w MŚ w dniu 21.03.2013 r.

Zgodnie z powyższymi wytycznymi RDLP w Pile wystąpiła z pismem (ZS.6004.2.2022.KL z dnia 25.02.2022 r.) do RDOŚ w Szczecinie z prośbą o przekazanie danych przyrodniczych oraz informacji w zakresie zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 położonych na terenie Nadleśnictwa Człopa. W odpowiedzi RDOŚ w Szczecinie pismem (WONS.402.117.2022.MF z dnia 28.03.2022 r.) przekazała informacje dotyczące danych przyrodniczych.

Z informacji zebranych przez Nadleśnictwo Człopa oraz RDLP w Pile nie wynika potrzeba określenia w prognozie informacji dodatkowych, czyli takich, których dane wykraczałyby poza ramy określone w art. 51 i 52 ustawy OOŚ.

Dyrektor RDLP w Pile wystąpi z wnioskiem do Dyrektora RDOŚ w Szczecinie oraz Zachodniopomorskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z zapisami zawartymi ww. wytycznych.

B. Założenia do planu urządzenia lasu.**19. Obszary chronione Nadleśnictwa i funkcje lasu.****19.1. Obszary chronione.**

Szczegółowe zestawienie i opis obszarów oraz obiektów pełniących funkcje ochronne zamieszczone zostały w pkt. 2.1.1. niniejszego protokołu. W czasie obrad przyjęto wstępną wersję mapy obszarów chronionych i funkcji lasów. W ppul należy uwzględnić ewentualne akty prawne dotyczące powiększenia obszarów chronionych (zmiana granic, nowe obiekty), które zostaną wydane w okresie do końca czerwca 2024 r. W przypadku, gdy ustanawianie nowych obiektów pozostawać będzie na etapie planowania lub zatwierdzania, obiekty takie należy opisać jako proponowane lub projektowane. Obszary chronione należy uwzględnić w części inwentaryzacyjnej i planistycznej ppul na podstawie aktów je powołujących.

Uzgodnienia dotyczące planów zadań ochronnych dla obszarów N2000 zostały opisane w punkcie 2.1.1.

W trakcie sporządzania ppul zostanie przygotowany wniosek o zatwierdzenie nowego zasięgu lasów ochronnych. Harmonogram prac w tym zakresie zostanie ustalony w szczegółach z wybranym wykonawcą w taki sposób, aby został on przesłany do zatwierdzenia przez Ministra właściwego do spraw środowiska do końca lipca 2023 r. Zasięg lasów ochronnych należy przyjąć ostatecznie do ppul na podstawie projektu decyzji Ministra właściwego do spraw środowiska sporządzanego do ww. wniosku.

W sporządzanym ppul, w odniesieniu do poszczególnych form ochrony przyrody, należy uwzględnić:

- rezerваты przyrody – zabiegi ochronne określone w planie ochrony lub w zadaniach ochronnych; uwzględnić projekty planów ochrony wskazane przez RDOŚ,
- obszary chronionego krajobrazu – zalecenia określone w powołującym go akcie prawnym,
- obszary Natura 2000 – uwzględnić projekty oraz gotowe dokumentacje planów zadań ochronnych wskazane przez RDOŚ,
- pomniki przyrody – ewentualne zalecenia odnośnie realizacji czynnej ochrony obiektów uznanych za pomniki przyrody, określone w aktach prawnych uznających pomniki przyrody,
- użytki ekologiczne – zalecenia określone w powołujących aktach prawnych,
- strefy ochronnych ostoj, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów – postanowienia ochronne określone w decyzjach administracyjnych ustalających strefy,
- strefy buforowe – otulina Drawieńskiego Parku Narodowego,
- wszelkie dane stanowiące uzupełnienie stanu wiedzy dla ww. form ochrony przyrody.

W przypadku rozpoznania konieczności zmiany granic istniejących form ochrony przyrody, w tym szczególnie obszarów Natura 2000, wykonawca zgłosi taką potrzebę do Nadleśnictwa i RDLP w Pile. Po przyjęciu zgłoszenia i potwierdzeniu potrzeby przeprowadzenia zmian formułowany będzie wniosek do RDOŚ w tej sprawie. W zależności od procedury przeprowadzania zmian granic poszczególnych form ochrony przyrody do ppul przyjmowane będą ustalenia pisemne podejmowane wzajemnie przez RDOŚ w Szczecinie i RDLP w Pile.

Ustalono, że wykonawca powinien, w trakcie prac terenowych, zwrócić uwagę na możliwość zewidencjonowania stanowisk ekspansywnych neofitów, np.: barszczu Sosnowskiego, barszczu kaukaskiego, klonu jesionolistnego, kolczurki klapowatej, niecierpka gruczołowatego, rdestowca czeskiego, rdestowca japońskiego, rdestowca sachalińskiego tawuły kutnerowatej oraz gatunków roślin wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dn. 9.09.2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym, np.: niecierpek gruczołowaty, rdestowiec japoński. Gatunek czeremcha amerykańska należy kodować jako czeremcha późna. Ostateczne zestawienie takich stanowisk rozpoznanych w czasie prac terenowych należy zamieścić w Programie Ochrony Przyrody z adnotacją, że stanowi ono listę spostrzeżeń, a nie wynik inwentaryzacji.

Wyniki inwentaryzacji stanowisk archeologicznych przeprowadzanej przez Nadleśnictwo Człopa będą umieszczane w polu informacji różnych opisu taksacyjnego w sposób ustalony roboczo z wybranym wykonawcą przed pracami taksacyjnymi.

19.2. Podział lasów ze względu na dominujące funkcje.

Komisja przyjmuje, zgodnie z § 25 IUL, podział lasów ze względu na dominujące funkcje:

- rezerwaty,
- lasy ochronne,
- lasy gospodarcze.

20. Typy drzewostanów o kierunku gospodarczym lub przyrodniczym.

Typy drzewostanów (TD) przyjęte podczas KZP należy traktować jako ramowe hodowlane i ochronne cele gospodarowania odpowiednio dla typu siedliskowego lasu (TSL) oraz dla leśnego siedliska przyrodniczego (LSP), mogą być one modyfikowane w konkretnym drzewostanie, z uwzględnieniem stanu siedliska, stopnia uwilgotnienia oraz specyfiki i stanu zbiorowiska roślinnego, zgodnie z zapisami § 23 ust. 5 IUL. Uwzględnienie powyższych kryteriów może prowadzić do zastosowania w lasach o kierunku gospodarczym typów drzewostanów określonych dla kierunku przyrodniczego.

Zdecydowane różnice w oznaczeniu siedliska pomiędzy istniejącą dokumentacją siedliskową a stanem na gruncie, wykonawca ppul zgłaszać będzie w formie wykazu dla każdego z leśnictw, w którym prezentowane będą wyniki taksacji.

20.1. Kierunek gospodarczy.

Przyjęto do zastosowania typy drzewostanów zgodnie ze specyfikacją przedstawioną w poniższym zestawieniu.

Tabela hodowlana dla drzewostanów o kierunku gospodarczym

TSL	TD	Orientacyjny skład upraw [w %]		Sposób zagospodarowania	
		Gatunki panujące	Gatunki domieszkowe	rębnia zasadnicza	rębnia zastępcza
1	2	3	4	5	6
Bs	So	So 90-100	Brz do 10	-	-
Bśw	So	So 80-90	Brz i in. 10-20	I	-

TSL	TD	Orientacyjny skład upraw [w %]		Sposób zagospodarowania	
		Gatunki panujące	Gatunki domieszkowe	rębnia zasadnicza	rębnia zastępcza
1	2	3	4	5	6
Bb	So	So 80-90	Brz i in. 10-20	-	-
BMśw	So	So 80	Db i in. 20	I	II, I
	Bk So	So 60, Bk 30	Db i in. 10	III	I
	Db So	So 60, Db 30	Bk i in. 10	III	I
BMw	So	So 70	Db i in. 30	I	II
	Św Brz	Brz 50, Św 30	Brz i in. 20	III	I
	Św So	So 50 Św 30	Db i inne 20	III	I
BMb	So	So 80	Brz Ol i inne 20	-	-
	Brz So	So 60, Brz 20	Ol i inne 20	-	-
LMśw	Bk So	So 50, Bk 30	Db i in. 20	III	II, I
	So Db	Db 50, So 30	Bk i in. 20	III	II, I
	Db So	So 50, Db 30	Bk i in. 20	III	I
	So Bk	Bk 60 So 20	Db i in. 20	III	II, I
	So Bk Db	Db 40, Bk 30, So 20	Md i in. 10	III	II
	Bk**	Bk 80	So, Db i in. 20	II	III
	Db**	Db 80	So, Bk i in. 20	II	III
LMw	So Db	Db 50, So 30	Św i in. 20	III	I
	Św Db	Db 60, Św 30	Gb Lp i in. 10	III	I
LMb	Ol	Ol 70	Brz i in. 30	-	-
Lśw	Bk Db	Db 60, Bk 30	Md i in. 10	III	II, IV
	Db Bk	Bk 50, Db 30	Md i in. 20	III	II, IV
	Bk	Bk 80	Db i in. 20	II	IV
	Db	Db 80	Bk i in. 20	II	IV
Lw	Js* Db	Db 70, Js 20	Wz i in. 10	II	III
Li	Js* Db	Db 60, Js 30	Wz i in. 10	II	III, IV
	Ol	Ol 90	Js i in. 10	-	-
Ol	Ol	Ol 90	Js i in. 10	I	-
OlJ	Ol Js*	Js 40, Ol 40	Brz i in. 20	III	II, IV

* do czasu ustąpienia objawów chorobowych jesionu na etapie wykonawstwa należy stosować gatunki zastępcze tj. Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol i in.

** w sytuacjach zastlanych, gdzie gatunek wprowadzony w ramach odnowienia II piętra aspiruje obecnie do wejścia w skład I piętra drzewostanu

20.2. Kierunek przyrodniczy.

Przyjęto do zastosowania typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych leśnych siedlisk przyrodniczych zgodnie z poniższym zestawieniem.

Tabela hodowlana dla drzewostanów o kierunku ochronnym.

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL) wraz z zaleceniami gospodarczymi przyjęte do stosowania w RDLP w Pile.

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [w %]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Śródładowy bór chrobotkowy	91T0-1	Bs BŚw	So	So 90, Brz 10	I,IV	Rębnia I dopuszczalna w dużych płatach siedliska pod warunkiem nieobjęcia rębnią całego platu.
Bór bagienny typowy	91D0-2	Bb BMb (rzadko)	So Brz-So	So 90, Brz.om i in. 10 So 60, Brz.om i in. 40		Zakaz użytkowania rębno, pozostawienie martwych drzew na gruncie, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.
Bory i lasy bagienne	91D0-6	Ol	Brz-So	Ol 60, Brz.om 30 So i in. 10		
Brzeziny bagienne	91D0-1	BMb LMb (rzadko)	So-Brz	Brz.om 60, So 30, Ol i in. 10		
Kwaśne buczyny niżowe	9110-1	BMŚw LMŚw LŚw	So-Bk Bk Bk	Bk 50, So 30, Db i in. 20 Bk 70, So 20, Db i in. 10 Bk 80-90, Db i in. 10-20	Rębnie złożone II,III,IV	W domieszcze dęb bezszypułkowy. W domieszcze dęby z przewagą dębu szypułkowego.
Żyzne buczyny niżowe	9130-1	LŚw LMŚw (rzadko) Lw	Bk Bk Bk	Bk 80, Db, Lp i in. 20 Bk 70, Db 20, Wz,Js,Ol i in. 10	Rębnie złożone II,III,IV	W domieszcze dęby z przewagą dębu szypułkowego.
Grąd subatlantycki	9160	LŚw Lw LMŚw	Db Gb-Db Bk-Db	Db 70, Gb,Lp i in. 30 Db 50, Gb 30, Lp, Wz i in. 20 Db 50 Bk 30 Gb, Lp i in. 20	Rębnie złożone II,III,IV	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego. Grądy zboczowe bez użytkowania rębno.
Grąd środkowoeuropejski	9170	LMŚw LŚw LMw (rzadko) Lw	Db Gb-Db Db	Db 70, Gb,Lp i in. 30 Db 50, Gb 30, Lp i in. 20 Db 70 Bk, Gb, Lp i in. 30	Rębnie złożone II,III,IV	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego. Grądy zboczowe bez użytkowania rębno.
Śródładowe kwaśne dąbrowy	9190-2	BMŚw BMw LMŚw LMw, LŚw	So-Db Db Bk-Db	Db 50, So 30, Bk i in. 20 Db 80, Bk i in. 20 Db 60, Bk 30, So i in. 10	Rębnie złożone II,III,IV	
Cieplolubne dąbrowy	9110-1		Db	Db 80, Brz, Lp i in. 20		Biernie formy ochrony.
Łęgi wierzbowe i topolowe	91E0-2	Lł	Tp	Tp 70, Js, Wz i in. 30	Rębnie złożone II,IV	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol, Kl i in.
Łęgi olszowe i jesionowe	91E0-3	Ol OlJ Lw LMw (rzadko)	Js-Ol Ol Ol-Db	Ol 50, Js 30, Wz i in. 20 Ol 80, Wz i inne 20 Db 50, Ol 30 Wz i in. 20	Rębnie złożone. Na siedl. olsu również rębnia zupełna.	Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.
Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	91E0-4	Ol	Ol	Ol 90, Js i in. 10		Biernie formy ochrony.
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	Lł	Wz-Js-Db	Db 40, Js 30, Wz 20, Ol i in. 10	Rębnie złożone II, IV	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol, Kl i in.

		Lw				Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.
--	--	----	--	--	--	---

20.3. Wytyczne do stosowania TD

Postanowiono dopuścić możliwość modyfikacji TD celem uwzględnienia w składzie gatunków modrzewia europejskiego i brzozy brodawkowatej. Modyfikacje te należy projektować na siedlisku LMśw.

Wykonawca ppul wykonana dodatkową warstwę mapy numerycznej z typami drzewostanów oraz zbiorcze zestawienie zastosowanych TD w odniesieniu do łącznej powierzchni pododdziałów i łącznej powierzchni projektowanych odnowień.

21. Wiek rębności dla głównych gatunków drzew.

Ustalono, że należy przyjąć następujące wieki rębności dla głównych gatunków drzew:

Db,	140
So, Md, Bk,	100
Św, Ol, Brz, Jw, Lp	80
Brz.o, Os, Ol odr.	60
Ol.s,	40

22. Podział na gospodarstwa.

Postanowiono wyróżniać następujące gospodarstwa:

Gospodarstwo specjalne (S), obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne w Nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych. Zaliczyć tu należy:

- a) rezerwaty przyrody,
- b) lasy glebochronne na stokach i zboczach o nachyleniu powyżej 45°,
- c) lasy wodochronne w strefach ochronnych ujęć i źródeł wody pitnej, jeżeli wyodrębnione zostały stosownymi decyzjami administracyjnymi,
- d) wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne, jeżeli wyodrębnione zostały na podstawie stosownych umów,
- e) drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna ze względu na szczególne znaczenie dla ochrony przyrody - strefy ochrony całorocznej gatunków fauny i flory wymagających ochrony strefowej, lasy na priorytetowych siedliskach przyrodniczych,
- f) wyłączone drzewostany nasienne oraz drzewostany zachowawcze,
- g) lasy na obszarach o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych, religijnych lub ekologicznych:
 - wpisane do rejestru zabytków,
 - drzewostany z cmentarzyskami,
 - rosnących na siedliskach: Bs, Bb, BMb, LMb, Ol3, OlJ3,
 - stanowiących ekosystemy referencyjne,
 - na siedliskach przyrodniczych w stanie zachowania A (FV),
 - drzewostany ze źródliskami,
 - opisane rodzajem powierzchni SZCZ CHR,
 - rezerwa surowca drzewnego na pniu,
 - strefy ujęć wody pitnej.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O), obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z wiodącą funkcją ochronną (środowiskotwórczą), której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G), obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody. W gospodarstwie tym, dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębnić należy obszary kwalifikujące się do jednolitych sposobów zagospodarowania. W warunkach Nadleśnictwa Człopa będą to:

- zrębowy sposób zagospodarowania (GZ) w pododdziałach z następującymi TSL i TD: Bśw, BMśw (z TD:So), BMw (z TD:So), Ol,
- przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ) w przypadku pozostałych siedlisk, wariantów uwilgotnienia i typów drzewostanu w obszarach z funkcją produkcyjną.

23. Wytyczne w sprawie cięć rębnych.

Użytkowanie rębne będzie projektowane z uwzględnieniem kierunkowych wytycznych zawartych w „Zasadach hodowli lasu”, tabelach hodowlanych zamieszczonych w pkt. 20.1 i 20.2 oraz w innych dokumentach obowiązujących aktualnie w Lasach Państwowych. Projektując sposoby odnowienia, należy uwzględniać naturalne fazy rozwoju drzewostanu. W miarę możliwości zabiegi należy ukierunkować pod kątem potrzeb już istniejącego odnowienia oraz stworzenia warunków dla jego inicjowania.

Aby zrealizować powyższe cele należy przyjąć następujące zasady planowania:

- a) w lokalizacjach, w których zostaną ustanowione strefy ochrony włośchatki lub sóweczki, wg stanu na dzień 30 czerwca 2024 r., nie należy projektować użytkowania,
- b) w lokalizacjach z optymalnym siedliskiem do zasiedlenia przez włośchatkę lub sóweczkę użytkowanie należy projektować z zastrzeżeniem prowadzenia prac poza okresem lęgowym z respektowaniem nakazu pozostawiania drzew dziuplastych wraz z możliwością pozostawiania kęp starodrzewu o powierzchni większej niż 5% projektowanych powierzchni zrębów,
- c) w lokalizacjach, w których wykazano obecność dobrych warunków siedliskowych dla bytowania włośchatki lub sóweczki użytkowanie należy projektować z respektowaniem nakazu pozostawiania drzew dziuplastych wraz z możliwością pozostawiania kęp starodrzewu o powierzchni większej niż 5% projektowanych powierzchni zrębów,
- d) w istniejących, wg stanu na dzień 30 czerwca 2024 r., strefach całorocznych ochrony ptaków wymagających ochrony strefowej (w tym bielika, itd.) nie projektować użytkowania,
- e) podczas planowania procesów odnowieniowych, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, należy uwzględnić:
- f) przyjęty cel hodowlany (TD)
- g) ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- h) zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP;
- i) w gospodarstwie specjalnym użytkowanie rębne zostanie zaprojektowane zgodnie z obowiązującymi planami, a w razie ich braku zostanie protokołarnie uzgodnione z odpowiednimi organami, jednostkami i służbami zgodnie z § 88 pkt.2 IUL; w pododdziałach niewymagających uzgodnień użytkowanie rębne będzie projektowane w zależności od stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych z zachowaniem ładu czasowego i przestrzennego;
- j) w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne będzie wynikało ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych

- i ochronnych; zostanie przyjęta przy tym zasada, iż użytkowanie nie może zakłócić pełnienia przez te drzewostany przypisanych i zatwierdzonych funkcji ochronnych;
- k) w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych projektowany rozmiar cięć rębnych będzie opierał się na wyliczeniach etatu optymalnego, który jest wypadkową etatów wg dojrzałości i zrównania średniego wieku;
 - l) zachowując wymogi ładu przestrzenno-czasowego, cięcia rębne projektować w ramach ostępów stałych przyjętych w poprzednim pul z ewentualną optymalizacją ich zasięgów podyktowaną zmienioną sytuacją obecną (korekta ładu przestrzennego, grunty przyjęte, ograniczenia lub wyłączenia z użytkowania itp.);
 - m) przy projektowaniu rębni Ib należy przyjmować co najmniej 4 letni nawrót cięć;
 - n) okresy odnowienia dla rębni złożonych należy planować następująco: rębnia IIa – do 20 lat, IIb – do 15 lat, IIIa – do 15 lat, IIIb – do 20 lat, rębnie IV – do 30 lat;
 - o) w przypadku ustalenia konieczności przyspieszenia procesu odnowienia w ostępach, w których występuje koncentracja drzewostanów jednowiekowych i jednogatunkowych, należy planować wręby lub rozręby,
 - p) w celu sprostania zarówno wymaganiom certyfikacyjnym jak i zapisom ZHL należy pozostawiać kępy ekologiczne starodrzewu na powierzchni 5% działki manipulacyjnej, przy minimalnej powierzchni kępy 0,06 ha w ramach stosowania wszystkich grup rębni (zupelnych oraz złożonych uprzętających), zasada ta dotyczy jedynie powierzchni pozbawionych sąsiedztwa obiektów, o których mowa w pkt. o);
 - q) nie projektować pozostawiania fragmentów starodrzewu w przypadku, gdy tworzą go gatunki, dla których utworzono blok upraw pochodnych;
 - r) bezpośrednio przy źródłiskach, rzekach, jeziorach i obszarach bagiennych, a także w miejscach kultu religijnego i wokół drzew matecznych, należy zaplanować pozostawienie stref z istniejącego drzewostanu. W drzewostanach takich, na etapie planowania, należy wydzielić pas ochronny o szerokości zbliżonej do wysokości gatunku panującego w drzewostanie; zasadę tą można stosować na projektowanej powierzchni manipulacyjnej bezpośrednio przyległej do ww. obiektów planując zmniejszony pobór miąższości grubizny do pozyskania lub na etapie tworzenia pododdziałów w czasie taksacji – każdorazowo zastosowanie jednego z opisanych sposobów powinno podlegać uzgodnieniom z Nadleśnictwem;
 - s) działki manipulacyjne (działki zrębowe, pasy, smugi itp.) należy schematycznie planować w postaci pasów o prostych liniach, wskazanie z § 31 ust.6 ZHL, że zalecany jest zatokowy lub schodkowy przebieg linii zrębowej, należy traktować jako wytyczne techniczne dla realizującego plan. W celu urozmaicenia przebiegu działek manipulacyjnych, należy na etapie planowania wykorzystać naturalne granice wydzieli, drogi, rowy itp. szczegóły taksacyjne;
 - t) w związku z powstałymi na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat zaległościami, należy dokonać przeglądu wszystkich pozostawionych drzewostanów „przydrożnych”, szczególnie na siedliskach borowych, w których nie ukształtowała się do tej pory stref przejściowa (§ 27 ZHL); po dokonanych przeglądzie (szczególnie drzewostanów przeszlębných, uszkodzonych, stanowiących niebezpieczeństwo dla ruchu pieszych i pojazdów), w porozumieniu z Nadleśnictwem, wykonawca ppul zaprojektuje wybrane pozycje do usunięcia, niezależnie od kolei cięć w poszczególnych ostępach,
 - u) projekt planu cięć rębnych należy wykonać z uwzględnieniem zasad ochrony gatunków przewidzianych w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Analizy odnoszące się do wytycznych tych planów, a dotyczące konieczności zachowania określonej struktury wiekowej drzewostanów, powinny zostać zamieszczone w Elaboracie, oddzielnie dla każdego obszaru,

- v) w pasie granicznym (jedna wysokość drzewostanu) z Drawieńskiego Parku Narodowego nie planować cięć rębnych zupełnych. Plan cięć rębnych dla Nadleśnictwa Człopa należy uzgodnić z Dyrekcją DPN.
- w) w granicach ewidencyjnych miasta Człopa, obręb ewidencyjny Człopa 105 [0105], nie planować cięć zupełnych.

Postanowiono, że w terminie do końca marca 2024 roku, wykonawca uzgodni z Nadleśnictwem wykaz lokalizacji rębni planowanych do wykonania w 2025 r. Uzgodnienie musi nastąpić w formie protokolarnej z załączeniem zestawień lokalizacji w poszczególnych leśnictwach, wydruków map oddziałów z granicami działek (pasów) zrębowych wraz z domiarami.

Podobnym uzgodnieniom podlegać będą pozycje cięć rębnych przewidywane do wykonania w ostatnim, tj. 2024, roku mijającego 10-lecia. Nadleśnictwo Człopa prześle wykonawcy ppul wykaz rębni (a także innych zabiegów pozyskaniowych) zaplanowanych do wykonania w ostatnim roku okresu gospodarczego. Wykaz ten powinien podlegać bieżącym uzgodnieniom celem odpowiedniego uwzględnienia zmian powstałych w wyniku przeprowadzenia zabiegu w opisach taksacyjnych i wskazaniach gospodarczych.

Ustalono, że w celu prawidłowego i terminowego sporządzenia ppul, należy uzyskać całkowitą realizację planu rocznego pozycji rębnych do końca października 2024 r.

24. Wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”.

Kwalifikacja drzewostanów pod kątem potrzeby ich przebudowy zostanie wykonana w trakcie prac taksacyjnych. Wykonawca sporządzi wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy z podziałem na grupy, zgodnie z § 40 pkt. 7 IUL. Wykaz ten będzie podlegał uzgodnieniu z Nadleśnictwem i RDLP w Pile.

Kwalifikowania drzewostanów do przebudowy należy dokonać według, podanej w pkt. 9. niniejszego protokołu, hierarchii potrzeb zaliczając drzewostany do:

- grupy przebudowy A – drzewostany przebudowywane i projektowane do przebudowy, w których w ppul zaprojektowano cięcia rębne,
- grupy przebudowy B – drzewostany, w których rozpoczynana lub kontynuowana przebudowa w planowanym 10-leciu będzie wykonywana bez zastosowania rębni (projektując zadania z zakresu hodowli lasu i pielęgnacji drzewostanów), a ze względu na stan istniejącego drzewostanu lub jego fazę rozwojową oraz żywotność podrostów, zakłada się, że cięcia rębne będą musiały być wykonane w następnym (kolejnym) 10-leciu,
- grupy przebudowy C – drzewostany zakwalifikowane do przebudowy, w których w okresie przynajmniej dwóch kolejnych 10-leci zakłada się przebudowę (lub dalszą przebudowę) przy zastosowaniu działań jedynie z zakresu hodowli lasu i pielęgnacji drzewostanów.

Stosowny wykaz drzewostanów, w których powinna być kontynuowana przebudowa zostanie przekazany przez Nadleśnictwo Człopa wykonawcy.

25. Zalecenia dotyczące projektowania cięć pielęgnacyjnych.

Etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym zostanie ustalony sumarycznie dla całego Nadleśnictwa wg rodzajów cięć, gatunków panujących oraz klas i podklas wieku, bez uwzględniania gospodarstw. Do użytkowania przedrębego należy zaliczyć wielkość grubizny przewidzianej do pozyskania w ramach wykonywania trzebieży. Maksymalna miąższość do pozyskania dla Nadleśnictwa zostanie zaproponowana na Naradzie Techniczno – Gospodarczej (NTG). Ustalono, że nie zachodzi potrzeba planowania wskazówki CP-P.

Kwalifikowania drzewostanów do trzebieży późnych należy dokonać zgodnie z wytycznymi § 52 ZHL. W przypadku drzewostanów sosnowych V i starszych klas wieku trzebieże późne mogą być projektowane jedynie w sporadycznych i uzasadnionych przypadkach w tym w drzewostanach bezpośrednio przyległych do obiektów turystycznych.

W wyłączonych drzewostanach nasiennych należy projektować wskazówkę TP wykonywaną, jako cięcia sanitarno-selekcyjne. Dotyczy to również gospodarczych drzewostanów nasiennych nie przewidzianych do użytkowania rębego.

26. Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjne składy gatunkowe upraw.

W toku prac nad sporządzaniem ppul należy przyjmować typy drzewostanów i odpowiadające im orientacyjne składy odnowień zgodnie z tabelami hodowlanymi zamieszczonymi w pkt. 20 niniejszego protokołu.

Planowanie zadań z zakresu hodowli lasu musi być oparte na następujących założeniach:

- końcowy rozmiar odnowień zostanie przyjęty na podstawie sumy powierzchni zaplanowanej do odnowień we wskazaniach gospodarczych z zastosowaniem redukcji wynikającej z konieczności przelegiwania zrębów wykonywanych w ostatnich latach okresu gospodarczego, procentowy wskaźnik redukcji ustalony zostanie w czasie obrad NTG;
- do zalesienia projektować grunty nieleśne przeznaczone do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub posiadających stosowną decyzję administracyjną o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
- wielkość odnowień przy cięciach uprzątających w rębniach złożonych projektować zgodnie z postanowieniami pkt. 10 niniejszego protokołu, tj. bez powiększania koniecznej do odnowienia powierzchni o straty wynikające z uszkodzeń powstających w wyniku obalania drzew; konieczną do odnowienia powierzchnię w cięciach uprzątających w klasach odnowienia ustalać według rzeczywistych potrzeb, a nie według wskaźnika zadrzewienia warstw młodego pokolenia;
- do odnowienia przeznaczać luki (zinwentaryzowane o powierzchni od 0,05 ha wzwyż), w których odnowienie będzie gospodarczo uzasadnione;
- poprawki i uzupełnienia w istniejących uprawach i młodnikach należy projektować zgodnie z racjonalnymi potrzebami stwierdzonymi na gruncie, natomiast poprawki i uzupełnienia dotyczące projektowanych upraw wstępnie przyjąć w rozmiarze 10% powierzchni planowanych odnowień otwartych i odnowień przy rębniach złożonych; ostateczny rozmiar tego wskazania zostanie ustalony w czasie obrad NTG;
- projektowanie wprowadzania podszytów oraz podsadzeń (ODN-IIP) projektować w uzgodnieniu z Nadleśnictwem;
- rozmiar zadań z zakresu pielęgnowania upraw (PU) obejmujący pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne, który określony zostanie w decyzji Ministra Klimatu i Środowiska, należy ograniczyć do istniejących upraw otwartych i podkapowych oraz do zrębów, halizn i płazowin istniejących wg stanu na dzień 01.01.2025 r.;
- rozmiar zadań z zakresu pielęgnowania upraw (PU) dotyczący powierzchni dopiero projektowanych do odnowienia zostanie ustalony orientacyjnie w czasie obrad Narady Techniczno-Gospodarczej (NTG);
- pielęgnowanie młodników (PM) obejmujące zabieg czyszczeń późnych (CP) należy, w czasie prac terenowych, ograniczyć jedynie do istniejących młodników oraz podrostów wymagających tego zabiegu;

- w przypadku projektowania CP w podrośtach, w sytuacjach gdy dolną warstwę drzewostanu wypełnia w pozostałej części podszyt, zabieg taki należy zaplanować na całej powierzchni pododdziału;
- melioracje agrotechniczne planować przy wszystkich cięciach odnowieniowych oraz podsadzeniach produkcyjnych tego wymagających;
- określając wskazania gospodarcze nie należy projektować nawrotów cięć oraz podwójnych wskazań gospodarczych typu PIEL/CW;
- przy projektowaniu wskazań gospodarczych nie zamieszczać informacji o pilności zabiegu.

27. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej.

Ochrona lasu

W trakcie terenowych prac urzędzeniowych wykonawca przeprowadzi rozpoznanie, zinventaryzuje i określi stopień nasilenia uszkodzeń zgodnie z wytycznymi § 39 IUL, z tym, że agregowania danych końcowych należy dokonać w przedziałach 21-40% i powyżej 40%.

Zgodnie z § 39 ust. 7. IUL, ustalono, że w przypadku występowania korzeniowca sosnowego wykonawca, w oparciu o dane dostarczone przez Nadleśnictwo Człopa, w grupie uszkodzeń powodowanych przez grzyby określi czynnik sprawczy jako „szkodniki korzeni” z kodem HUB-KOR. Działanie takie będzie miało na celu wyodrębnienie drzewostanów uszkadzanych przez patogeny systemów korzeniowych, których hodowla jest istotnym gospodarczo problemem Nadleśnictwa.

Wykonawca przy realizacji prac uwzględni także inne materiały dotyczące występowania i zwalczania chorób drzew oraz występowania szkodników drzew leśnych dostarczone przez ZOL w Szczecinku i Nadleśnictwo.

Wykonawca ppul w uzgodnieniu z Nadleśnictwem i ZOL w Szczecinku dokona weryfikacji liczby stałych partii kontrolnych (PK) w oparciu o wyliczoną powierzchnię obszarów ognisk gradacyjnych.

Ochrona przeciwpożarowa

Dla Nadleśnictwa zostanie wyliczona kategoria zagrożenia pożarowego zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wszystkie elementy infrastruktury zabezpieczenia przeciwpożarowego zostaną naniesione na mapy tematyczne i uzgodnione z Komendantami Wojewódzkimi PSP. Od wykonawcy oczekuje się analizy i oceny elementów ochrony przeciwpożarowej takich jak: sieci punktów systemu obserwacyjno-alarmowego, sieci punktów czerpania wody i dojazdów do nich, rozmieszczenia i wyposażenia baz sprzętu, sieci dojazdów pożarowych i innych wymienionych w § 103 IUL. Efektem analizy i oceny powinny być konkretne zalecenia działań uzupełniających lub korekcyjnych. Zadaniem wykonawcy będzie także analiza połączeń dojazdów pożarowych pomiędzy Nadleśnictwem Człopa i nadleśnictwami ościennymi.

Wykonawca zamieści na odpowiedniej warstwie leśnej mapy numerycznej (LMN) obiekty, uznane, w myśl Porozumienia Komendanta Głównego PSP i Dyrektora Generalnego LP z 13 czerwca 2007 r. w sprawie współpracy w zakresie wdrażania map numerycznych nadleśnictw do stosowania w jednostkach organizacyjnych PSP, za przydatne dla PSP (zał. nr 1 do porozumienia).

Wykonawca uzgodni projekt ochrony przeciwpożarowej z Wydziałem Ochrony Lasu RDLP w Pile i z Komendantami Powiatowymi PSP. Nadleśniczy upoważni wykonawcę do uzgodnień Planu ochrony przeciwpożarowej z Wojewódzkimi Komendantami PSP. Uzgodnienia powyższe muszą zostać przeprowadzone pisemnie przed posiedzeniem NTG.

28. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego.

W ramach prac terenowych zweryfikowane zostaną wszystkie urządzenia oraz obiekty turystyczne znajdujące się na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Człopa. Informacja o obiektach turystycznych poza gruntami zarządzanymi przez nadleśnictwo oraz o obiektach planowanych do realizacji zostanie zamieszczona w projekcie wg danych przekazanych wykonawcy przez Nadleśnictwo. Kierunkowe wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego lasów nadleśnictwa zostaną omówione w części ogólnej planu urządzenia lasu i przedstawione na mapie przeglądowej zagospodarowania rekreacyjnego zgodnie z wytycznymi IUL i ZHL.

W ramach omówienia zagadnień zagospodarowania rekreacyjnego uwzględnić należy również zapisy aktualizacji „Programu edukacji leśnej”, która zostanie sporządzona przez Nadleśnictwo Człopa w terminie do 31 maja 2024 r.

29. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego.

W ppul należy określić kierunkowe zadania związane z użytkowaniem ubocznym i zagospodarowaniem łowieckim. Zadania te powinny uwzględniać występowanie szkód i sposoby ich ograniczania. Zgodnie z zapisami § 106 IUL wykonawca poda właściwą charakterystykę przyrodniczą poszczególnych obwodów łowieckich wraz z optymalizacją lokalizacji różnych rodzajów poletek łowieckich w każdym z nich. Na mapę przeglądową gospodarki łowieckiej oraz warstwę LMN należy nanieść elementy opisane w § 107 IUL, bez lizawek.

Obowiązującą warstwę LMN obwodów łowieckich RDLP w Pile przekazać wykonawcy ppul.

30. Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z infrastrukturą nadleśnictwa.

Zamierzenia inwestycyjne należy ująć w części planistycznej opisu ogólnego w rozdziale „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji”, w którym kierunkowo opisuje się zamierzenia w zakresie:

- budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- wykonania i utrzymania szlaków technologicznych,
- budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- budowy i konserwacji urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji, ośrodków i izb edukacji leśnej, urządzeń służących ochronie ppoż. itp.

W przypadku inwestycji rozpoczętych, które będą realizowane do końca 2024 r., Nadleśnictwo przekazać wykonawcy z odpowiednim wyprzedzeniem stosowne informacje. Dotyczy to w szczególności budowy i przebudowy dróg oraz związanych z tym ewentualnych zmian powierzchniowych w kategorii użytkowania gruntów.

31. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej nadleśnictwa.

Rozdział elaboratu - „Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego” – wykonawca sporządzi w oparciu o dane uzyskane z Nadleśnictwa, które jako orientacyjne należy przyjąć do obliczeń w tabelach XIX i XX (wzory wg IUL).

32. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego 2024-2033.

Wykonawca opracuje w opisanu ogólnym rozdział „Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego”, w którym przedstawi spodziewaną na koniec okresu gospodarczego wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów Nadleśnictwa analizując dane historyczne odnoszące się do przyrostów uzyskanych w poprzednich okresach gospodarczych (tabela nr XIII), wyniki analizy przyrostu użytkowego po sporządzeniu tabel VIIIa i VIIIc, danych wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasu oraz, w przypadku możliwości udostępnienia przez RDLP w Pile, w oparciu o obliczenia spodziewanego przyrostu dokonane na podstawie tzw. krzywych produkcyjności.

33. Weryfikacja i aktualizacja Programu Ochrony Przyrody, sporządzenie tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych.

Aktualizacji Programu Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Człopa (POP) wykonawca dokona na podstawie zebranych materiałów i ich weryfikacji terenowej dotyczącej gruntów zarządzanych. Natomiast na pozostałych gruntach będących w zasięgu terytorialnym działania Nadleśnictwa, aktualizacja zostanie wykonana w oparciu o zebrane materiały RDOS i inne dostępne źródła.

Aktualizację POP należy wykonać poprzez:

- zmianę adresów leśnych wszystkich form ochrony przyrody w Nadleśnictwie w oparciu o nową literację pododdziałów,
- wniesienie ważniejszych obiektów zabytkowych, wg informacji Nadleśnictwa i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- weryfikację wykazu istniejących form ochrony przyrody (w konfrontacji z zapisami Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody),
- weryfikację wykazu drzew zasługujących na ochronę,
- weryfikację wykazu drzewostanów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym,
- uzupełnienie listy gatunków flory i fauny oraz grzybów podlegających ochronie ścisłej i częściowej, z uwzględnieniem gatunków, dla których derogacja nie obowiązuje na terenie Nadleśnictwa Człopa,
- opisanie aktualnych form ochrony przyrody związanych z obszarami Natura 2000 i związane z tym kierunkowe zmiany w zaleceniach gospodarczo-ochronnych,
- szczegółowe omówienie sposobów realizacji zabiegów ochronnych i gospodarczych w odniesieniu do: form ochrony przyrody, miejsc występowania gatunków chronionych, lasów ochronnych, siedlisk przyrodniczych, możliwości i potrzeb pozostawiania drewna martwego w lesie,
- uwzględnienie zapisów inwentaryzacji obiektów archeologicznych przeprowadzonej przez Nadleśnictwo na mocy zarządzenia Dyrektora RDLP w Pile lub innych regulacji jednostek LP.

Źródłem danych do aktualizacji powinny być:

- dane wykonawcy z prac inwentaryzacyjnych,
- dane Nadleśnictwa,
- dane służb RDOS – Regionalnego Konserwatora Przyrody w Szczecinie,
- dane służb Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie,
- dane Ministerstwa Środowiska i GDOŚ dotyczące inwentaryzacji przyrodniczej obszarów znajdujących się w Sieci Natura 2000,
- wyniki prowadzonych monitoringów.

Przy aktualizacji POP należy zwrócić szczególną uwagę na:

- a) nowo powołane oraz planowane i projektowane formy ochrony przyrody w okresie po 11 maja 2022 r.,
- b) aktualny wykaz siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, grzybów i zwierząt z podziałem na gatunki chronione, rzadkie, naturalne i umieszczone w Czerwonej Księdze, przy uwzględnieniu:
 - zweryfikowanych wyników powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej dotyczącej siedlisk przyrodniczych leśnych i nieleśnych,
 - wyników prowadzonego na bieżąco monitoringu w zakresie ochrony przyrody,
 - aktualnych informacji o środowisku dostępnych w publikacjach naukowych,
 - aktualnego wykazu i lokalizacji lasów referencyjnych wyznaczonych przez Nadleśnictwo.

W odniesieniu do siedlisk przyrodniczych oraz rzadkich i chronionych, w tym naturalnych, gatunków flory i fauny, należy opisać sposoby wykonywania zabiegów gospodarczych i ochronnych w celu utrzymania właściwego stanu ich zachowania.

Dodatkowo należy sporządzić tabelę drzewostanów ponad 100-letnich, wg gatunku panującego i gospodarstw łącznie dla Nadleśnictwa oraz oddzielnie dla każdego obszaru Natura 2000.

POP wraz z mapą walorów przyrodniczo-kulturowych należy sporządzić, jako oddzielne opracowanie.

34. Wydruk map tematycznych.

Mapy tematyczne zostaną sporządzone i wydrukowane zgodnie ze specyfikacją zamieszczoną w rozdziale 12.

35. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Dyrektor RDLP w Pile wystąpi o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Człopa na lata 2025-2034 do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie z wnioskiem o następującej treści:

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. 2021 poz. 2373 ze zm.), nakładającej obowiązek wykonania strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

wnoszę

o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Człopa na lata 2025-2034.

Plan urządzenia lasu, przyjmujący jako nadrzędny cel planowanie uwzględniające różnorodność funkcji lasu, stanowi podstawę prowadzenia racjonalnej i zrównoważonej gospodarki leśnej w nadleśnictwie. Nowa dokumentacja urządzeniowa, która sformułuje cele gospodarowania i ochrony oraz zadania z nimi związane na nowy okres gospodarczy 2025-2034, będzie bezpośrednim „przekaznikiem” idei leśnictwa polskiego wyrażanej w „Polityce Leśnej Państwa”, na gruncie każdego zinventaryzowanego drzewostanu pozostającego w zarządzie Nadleśnictwa Człopa. Tak istotne znaczenie planu urządzenia lasu niesie ze sobą

wiele wymagań, w tym konieczność uspołeczniania procesu zarządzania lasami, również na etapie strategicznego projektowania urzędzeniowego.

Prognoza oddziaływania na środowisko przyszłego planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa będzie zawierała:

- a) Informacje o zawartości, głównych celach projektu planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) Informacje na temat zastosowanych przy sporządzaniu prognozy metod,
- c) Określenie metod analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania,
- d) Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

W swojej treści określi i oceni ponadto:

- a) Istniejący stan środowiska na obszarach objętych planem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji zamierzeń projektowych planu,
- b) Istniejące zagrożenia dla ochrony środowiska istotne dla realizacji zamierzeń projektowych planu, w szczególności dotyczących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych,
- c) Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia przedmiotu planowania urzędzeniowego oraz sposoby i zakres ich uwzględnienia we wskazaniach projektowych planu,
- d) Przewidywane znaczące oddziaływania postanowień planu na składniki środowiska, w tym na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 i ich integralność, a także na różnorodność biologiczną, abiotyczne i biotyczne elementy środowiska przyrodniczego oraz zabytki.

Prognoza oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa określi rozwiązania mające na celu ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą być rezultatem założeń planu, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 i ich integralność. Konfrontując zasięg geograficzny i cele planu urządzenia lasu z określonymi celami i przedmiotami ochrony przyrody na obszarze oddziaływania planu, prognoza przedstawi alternatywne, w stosunku do zaprojektowanych wskazań, rozwiązania zmierzające do osiągnięcia celu ochrony wraz z uzasadnieniem ich wyboru i opisem metod dokonania oceny prowadzącej do takiego wyboru. W przypadku braku rozwiązań alternatywnych zostanie wyjaśniony taki stan rzeczy i opisane zostaną ewentualne trudności wynikające z niedostatków techniki i luk we współczesnej wiedzy.

Wykonawca Prognozy określi metody monitorowania, zatwierdzonych przez Ministra Środowiska, zadań określonych w Planie urządzenia lasu, które oparte będą o system kontroli Lasów Państwowych oraz analizę gospodarki leśnej okresu gospodarczego przeprowadzaną przez Nadleśniczego i ocenianą przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile.

Prognoza oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa na lata 2025-2034 będzie narzędziem wspomagającym ukierunkowanie urzędzeniowych założeń projektowych na zmniejszenie ryzyka powstawania konfliktów pomiędzy zasadami zrównoważonej gospodarki leśnej a wymogami ochrony środowiska i potrzebami społeczności lokalnych w zakresie dostępu do lasu.

36. Sprawy organizacyjne i inne specyficzne zagadnienia projektowe.

W trakcie prac taksacyjnych należy zwrócić szczególną uwagę na:

- zinventaryzowanie lokalizacji źródeł, śródleśnych bagien, mszarów, oczek wodnych, obszarów bagiennych oraz innych miejsc podsiąku wody celem właściwego zaprojektowania wskazań, szczególnie z zakresu użytkowania rębego,
- właściwy, zgodny z wytycznymi IUL, pomiar na próbnym powierzchniach kołowych prowadzony w ramach inwentaryzacji zasobów drzewnych, opierający się na pomiarze wszystkich drzew z pierśnicą powyżej 7 cm; ewentualną listę gatunków krzewiastych, które można pominąć w pomiarze należy wypracować w konsultacji z zamawiającym,
- właściwe wniesienie na mapy obiektów retencji wodnej,
- zamieszczenie w polu informacje różne opisu taksacyjnego informacji na temat obiektów archeologicznych,
- prowadzenie w raz z pracami taksacyjnymi i inwentaryzacyjnymi bieżących konsultacji w zakresie tematyki ujmowanej w POP,
- uwzględnienie w planowaniu użytkowania głównego „Wytycznych w sprawie ekotonów na granicy lasów z terenami otwartymi oraz kęp starodrzewu pozostawianych na powierzchniach manipulacyjnych użytkowania rębego” opracowanych przez RDLP w Pile.

Wykonawca zobligowany zostanie do wcześniejszego zgłoszenia Nadleśnictwu Czołopa rozpoczęcia prac w każdym z leśnictw, które powinno być dokonane na podstawie uzgodnionego harmonogramu prac taksacyjnych.

Analizę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu wraz z wnioskami na okres przyszły sporządzi Nadleśniczy, zgodnie z § 76 IUL, w terminie do dnia 31.08.2024 r. przy założeniu kompletnego wykonania projektowanych zadań w ostatnim roku okresu gospodarczego.

Z uwagi na problemy z wykonaniem mięszszościowym użytkowania rębego, wyliczony przyszły etat użytkowania rębego należy zweryfikować w oparciu o wykonanie planu V rewizji.

Nadleśnictwo zapewni bieżącą merytoryczną współpracę z wykonawcą ppul. Pracami wyznaczonego zespołu do współpracy z wykonawcą kierować będzie Zastępca Nadleśniczego.

Protokół sporządził:

Krzysztof Lipert

Elektronicznie podpisany
przez Marcin Krzysztof Chirrek
Data: 2022.06.14 07:04:56
+02'00'

.....

Przewodniczący KZP

Dyrektor RDLP w Pile

Elektronicznie podpisany
przez Andrzej Brusilo

.....

Sprawę prowadzi: Krzysztof Lipert,
e-mail: krzysztof.lipert@pila.lasy.gov.pl
tel.: 606 301 653

PROTOKÓŁ NTG

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Pile

Pila, 10.10.2024 r.

ZS.6004.2.2022.KL

PROTOKÓŁ

ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej zwołanej w celu sformułowania projektu planu urządzenia lasu dla **Nadleśnictwa Człopa** na okres od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2034 r. oraz akceptacji sporządzonej prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000

Narada Techniczno-Gospodarcza (NTG) odbyła się w 5 września 2024 r. w siedzibie Nadleśnictwa Człopa pod przewodnictwem **Jacka Zwierzyńskiego** – Zastępcy Dyrektora ds. gospodarki leśnej RDLP w Pile, w składzie 27 osób, zgodnie z załączoną listą uczestników. Po zreferowaniu następująco:

- analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu: referatu Nadleśniczego, koreferatu wykonawcy projektu planu u.l., wyników monitoringu skutków oddziaływania ustaleń planu urządzenia lasu na lata 2015-2024 na środowisko i obszary Natura 2000,
- wniosków w sprawie ogólnej ochrony lasu: referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku,
- końcowych ustaleń w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz projektu planu u.l.: referatu wykonawcy projektu planu u.l., koreferatu Nadleśniczego oraz analizy rozwoju zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu gospodarczego;

podjęto poniższe ustalenia.

CZĘŚĆ A

KOŃCOWE USTALENIA W SPRAWIE ORGANIZACJI PRAC URZĄDZENIOWYCH ORAZ OCENA GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA POPRZEDNIEGO PLANU U.L.

1. Przyjęto podstawy formalno-prawne realizacji prac urządzeniowych nie wnosząc uwag.
2. Zaakceptowano przedstawione założenia dotyczące ochrony środowiska oraz zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu – bez uwag.
3. Stwierdzono zgodność prac nad projektem planu u.l. wraz z programem ochrony przyrody z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, aktami normalizacji wewnętrznej LP, wytycznymi KZP, protokołami uzgodnień i kontroli oraz dodatkowymi wytycznymi Dyrektora RDLP w Pile.
4. Przedstawione przez wykonawcę projektu planu u.l. dane ewidencyjne przyjęto bez uwag. Wszystkie rozbieżności rodzajów użytków gruntowych zostały wyjaśnione w trakcie realizacji prac i nie ma potrzeby rozstrzygnięć w tym zakresie.

Do projektu planu u.l. przyjęto stan danych ewidencyjnych na 01 stycznia 2025 r. Powierzchnia ewidencyjna gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Człopa wynosi **19 194.2188 ha**. Według opisów taksacyjnych powierzchnia Nadleśnictwa Człopa, po

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Pile, ul. Kalina 10, 64-920 Pila
tel.: +48 67 212-48-44, fax: +48 67 212-64-78, e-mail: rdlp@pila.lasy.gov.pl
NIP: 764-000-29-74 REGON: 570536970 BDO: 0004785801

www.pila.lasy.gov.pl

zaokrągleniu do arów, wynosi **19 194.22 ha**. Ewentualne zmiany przyjętego powyżej stanu ewidencyjnego, mogące zaistnieć w okresie do końca realizacji eksperymentalnego planu urządzenia lasu, należy wyszczególnić opisowo w elaboracie.

5. Przyjęto bez uwag przedstawiony zestaw opracowań wykorzystanych w pracach nad projektem planu u.l. oraz zaakceptowano zakres ich wykorzystania.
6. Przyjęto bez uwag podział powierzchniowy. Zachowano także dotychczasową numerację oddziałów.
7. Podział administracyjny na leśnictwa zostanie przyjęty w ostatecznej dokumentacji zgodnie z najnowszym zarządzeniem Nadleśniczego Nadleśnictwa Człopa.
8. Zaakceptowano wyniki testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych. Bezwzględne wartości statystyki dla pierśnicowego pola przekroju oraz wysokości były mniejsze od 2 i wyniosły odpowiednio 0.033 i 0.167. Błąd procentowy określenia miąższości wyniósł 1.08. Zespół kontrolny przyjął całość pomiarów.
9. Uznano, że w związku z brakiem wyznaczonych na terenie Nadleśnictwa stref uszkodzenia lasu nie należy zamieszczać w projekcie planu u.l. tabeli VIIIb „Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany”.
10. Sformułowano następujące wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu:

W minionym okresie zagrożenie, jak i szkody ze strony szkodliwych owadów nie były znaczące, a ważniejsze występowanie oraz zwalczanie szkodników upraw, szkodników pierwotnych oraz wtórnych na obszarze Nadleśnictwa przedstawiono poniżej:

- a) brudnica mniszka na pow. 14 ha w 2018 r. oraz na 809 ha z wykonanymi zabiegami ochronnymi na pow. 380 ha,
- b) borecznik sosnowy na pow. 20.33 ha w 2015 r. oraz 72.06 ha w 2019 r., - bez wykonywania zabiegów ochronnych,
- c) poproch cetyniak na pow. 616 ha, bez wykonywania zabiegów ochronnych,
- d) strzygonia choinówka na pow. 433 ha w 2017 r. oraz 40 ha w 2018 r,
- e) w roku 2015 określono zagrożenie od piędzika przedzimka i innych miernikowców na powierzchni 4.74 ha. Z innych gatunków liściożernych można wymienić susówkę dębową na pow. 64.57 ha w 2016,
- f) na uprawach leśnych w roku 2018 zaznaczył swoją obecność smolik znaczący na pow. ok. 16 ha z tą samą powierzchnią zwalczania,
- g) usuwanie posuszu świerkowego z tytułu wystąpienia kornika drukarza prowadzono na niedużych powierzchniach od 0.20 ha w 2016 r. do 5.45 ha w 2023 r,
- h) Wystąpienie smolika drągowinowca odnotowano na pow. 11.45 ha w 2016 r. z tą samą powierzchnią zabiegu ochronnego (usuwanie posuszu zasiedlonego),
- i) kornik modrzewiowiec został stwierdzony na pow. 1.50 ha w 2016 r.
- j) od 2016 r., stwierdza się kornika ostrożnego z pow. występowania od 0.02 – 2.90 ha.
- k) udział użytków przygodnych w użytkach rębnych wyniósł 3.30%, a w użytkach przedrębnych – 13.20%, w skali RDLP w Pile są to niskie wartości,
- l) pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów w stosunku do całego użytkowania głównego stanowiło około 8.96%,
- m) udział drzewostanów porolnych wynosi około 35.27% (6 340.21 ha). Ze względu na wysoki udział gruntów porolnych powierzchnia ze stwierdzonymi

- chorobami huby korzeniowej stwierdzono na powierzchni 3 815.40 ha, co stanowi 60.18% drzewostanów na gruntach porolnych,
- n) odnotowuje się niewielkie szkody abiotyczne powodowane przez przymrozki późne lub wysokie temperatury,
 - o) największe szkody abiotyczne, powstałe po przejściu czterech orkanów odnotowano w 2022 r., szacuje się, że wiatr powalił drzewa o miąższości ponad 53 000 m³.
 - p) zasięg ognisk gradacyjnych wyznaczono na powierzchni około 12 200 ha,
 - q) rekomenduje się, aby utrzymać sieć około 30 pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę w stałych lokalizacjach.
11. Gospodarkę leśną za okres obowiązywania poprzedniego planu u.l. oceniono następująco:
- Nadleśnictwo bardzo dobrze wykonało zaplanowane na ubiegły okres zadania gospodarcze,
 - ustalony łączny rozmiar pozyskania grubizny zrealizowano: etat powierzchniowy – 97.98%, etat miąższościowy – 97.57%,
 - Nadleśnictwo zrealizowało rozmiar powierzchniowy pielęgnowania drzewostanów w 97.73%, a jego niewykonanie było podyktowane przekazaniem 128 ha gruntów Nadleśnictwu Trzcianka,
 - zadania z zakresu hodowli lasu wykonywano prawidłowo i terminowo, zgodnie z potrzebami hodowlanymi, zwłaszcza zabiegi w wyznaczonych strefach ochrony okresowej,
 - podejmowano konsekwentne i skuteczne działania w celu monitorowania zagrożeń oraz ograniczania i zapobiegania szkodom w drzewostanach,
 - w zakresie gospodarki łowieckiej prowadzonej na terenie Nadleśnictwa pozytywnie oceniono współpracę z kołami łowieckimi oraz nadzór nad tą gospodarką,
 - zadania wynikające z programu ochrony przyrody realizowano ze szczególnym zaangażowaniem, wychodząc naprzeciw rosnącym wymogom formalno-prawnym w tym zakresie,
 - współpraca z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Szczecinie układała się bardzo dobrze, doskonałym przykładem takiej współpracy było inicjowanie przez Nadleśnictwo Człopa zabiegów z ochrony czynnej w rezerwacie „Stary Załom”,
 - zrealizowano kilka strategicznych projektów w zakresie małej retencji, które przyczyniły się do zatrzymania wody w ekosystemie leśnym,
 - zrealizowano szereg inwestycji w zakresie utrzymania odpowiedniej infrastruktury technicznej,
 - stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów oceniono jako dobry ze szczególnym wyróżnieniem stanu upraw i młodników do 10 lat, które w większości oceniono jako bardzo dobre,
 - w ubiegłym okresie Nadleśnictwo prowadziło właściwą politykę planistyczną i we właściwy sposób realizowało jej założenia.
12. Sformułowano końcowe wytyczne w sprawie organizacji prac nad projektem planu u.l. wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000:
- lokalizacja i powierzchnia lasów ochronnych została uzgodniona z Nadleśnictwem Człopa i RDLP w Pile, obecnie czeka na zatwierdzenie przez Ministra Klimatu i Środowiska,
 - projekt planu u.l. zaktualizowany o ustalenia NTG winien zostać skompletowany i przekazany Zleceniodawcy w formie elektronicznej, celem wystąpienia do właściwej

RDOŚ z wnioskami o uzyskanie opinii dotyczących projektu planu u.l. wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz w celu zapewnienia udziału społeczeństwa w postępowaniu projektowym,

· ostateczny, zaopiniowany i uzgodniony projekt planu u.l. należy przekazać Zleceniodawcy w formie określonej w założeniach do planu u.l. zawartych w protokole ustaleń KZP, celem dokonania końcowego odbioru prac i wystąpienia do ministra właściwego do spraw środowiska z wnioskiem o jego zatwierdzenie.

CZĘŚĆ B
PROJEKT PLANU URZĄDZENIA LASU

I. Dane inwentaryzacyjne¹

1. Przyjęto następujący stan ewidencyjny Nadleśnictwa jako stan na 1 stycznia 2025 r.:

**Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa
wg jednostek podziału administracyjnego kraju**

Jednostka ewidencyjna Stan prawny własności gruntów	LASY			Grunty nieleśne	Ogółem
	Grunty leśne zalesione i nie zalesione	Grunty związane z gospodarką leśną	Razem		
	Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6
Gmina Człopa (025)	17694.5845	553.9832	18248.5677	643.3934	18891.9611
Miasto Człopa (024)	168.6139	7.6309	176.2448	7.1650	183.4098
współwłasność	-	-	-	0.1580	0.1580
Razem Człopa	17863.1984	561.6141	18424.8125	650.5584	19075.3709
współwłasność	-	-	-	0.1580	0.1580
Gmina Tuczo (045)	111.8100	2.9400	114.7500	4.0979	118.8479
Powiat walecki	17 975.0084	564.5541	18 539.5725	654.6463	19 194.2188
Grunty we współwłasności	-	-	-	0.1580	0.1580
Razem	17 975.0084	564.5541	18 539.5725	654.8043	19 194.3768

**Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa
według rodzajów użytków gruntowych**

Grupa użytku	Rodzaj użytku gruntowego	Nadleśnictwo powierzchnia w ha
1	2	3
1	Lasy	18 539.5625
2	Grunty zadrzewione i zakrzewione	10.9722
3	Użytki rolne	592.1056
4	Grunty pod wodami	50.5700
5	Użytki ekologiczne	-
6	Tereny różne	-
7	Grunty zabudowane i zurbanizowane	1.0085
Razem 2-7	Grunty niezaliczone do lasów	654.6563
Ogółem (1-7)		19 194.2188
poza tym grunty stanowiące współwłasność Nadleśnictwa i osób fizycznych		0.1580
Ogółem Nadleśnictwo		19 194.3768
w tym grunty przeznaczone do zalesienia		0.6000

Gruntów spornych brak. Wszystkie grunty Nadleśnictwa posiadają wpisy w księgach wieczystych.

¹ wartości liczbowe z protokołu dotyczące części B mogą ulec niewielkim zmianom.

2. Przedstawioną charakterystykę warunków przyrodniczych uznano za właściwą, obrazującą warunki działalności Nadleśnictwa, a w szczególności:
- przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów,
 - położenie geograficzne i wysokościowe,
 - rzeźbę terenu,
 - warunki glebowe, klimatyczne i wodne,
 - zestawienie typów siedliskowych lasu,
 - zestawienie przyjętych typów drzewostanów o kierunku gospodarczym i ochronnym,
 - walory genetyczne lasu,
 - stan środowiska przyrodniczego, w tym zestawienie obszarów chronionych i dominujących funkcji lasu.

Ważniejsze dane charakteryzujące wybrane warunki przyrodnicze przedstawione są w syntetycznej formie w dalszych zestawieniach.

**Zestawienie powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa
wg typów siedliskowych lasu**

TSL	Nadleśnictwo Człopa	
	Pow. [ha]	Udział [%]
1	2	3
Bór suchy (Bs)	1.82	0.01
Bór świeży (Bśw)	6 071.07	33.78
Bór bagienny (Bb)	6.03	0.03
Bór mieszany świeży (BMśw)	8 001.82	44.52
Bór mieszany wilgotny (BMw)	8.33	0.05
Bór mieszany bagienny (BMb)	14.07	0.08
Las mieszany świeży (LMśw)	3 145.92	17.50
Las mieszany wilgotny (LMw)	23.86	0.13
Las mieszany bagienny (LMb)	34.93	0.19
Las świeży (Lśw)	537.03	2.99
Las wilgotny (Lw)	11.41	0.06
Ols (Ol)	29.16	0.16
Ols jesionowy (OIJ)	89.55	0.50
Razem	17 975.00	100

**Przyjęte typy drzewostanów (TD) i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla
poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL) i siedlisk przyrodniczych**

TSL	TD	Orientacyjny skład upraw [%]		Sposób zagospodarowania	
		Gatunki panujące	Gatunki domieszkowe	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza
1	2	3	4	5	6
Bs	So	So 90-100	Brz do 10	-	-
Bśw	So	So80-90	Brz i in. 10-20	I	-

TSL	TD	Orientacyjny skład upraw [%]		Sposób zagospodarowania	
		Gatunki panujące	Gatunki domieszkowe	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza
1	2	3	4	5	6
Bb	So	So 80-90	Brz i in. 10-20	-	-
BMśw	So	So 80	Db i in. 20	I	II, I
	Bk So	So 60, Bk 30	Db i in. 10	III	I
	Db So	So 60, Db 30	Bk i in. 10	III	I
BMw	So	So 70	Db i in. 30	I	II
	Św Brz	Brz 50, Św 30	Brz i in. 20	III	I
	Św So	So 50 Św 30	Db i in. 20	III	I
BMb	So	So 80	Brz Ol i in. 20	-	-
	Brz So	So 60, Brz 20	Ol i in. 20	-	-
	Bk So	So 50, Bk 30	Db i in. 20	III	II, I
LMśw	So Db	Db 50, So 30	Bk i in. 20	III	II, I
	Db So	So 50, Db 30	Bk i in. 20	III	I
	So Bk	Bk 60 So 20	Db i in. 20	III	II, I
	So Bk Db	Db 40, Bk 30, So 20	Md i in. 10	III	II
	So Db Bk	Bk 40, Db 30, So 20	Md i in. 10	III	II
	Db Md	Md 50, Db 30	Bk i in. 20	III	II
	Bk Md	Md 50, Bk 30	Db i in. 20	III	II
	Bk Brz	Brz 60, Bk 30	Jw. i in. 10	III	II
	Db Brz	Brz 60, Db 30	Jw. i in. 10	III	II
	Bk**	Bk 80	So, Db i in. 20	II	III
	Db**	Db 80	So, Bk i in. 20	II	III
	So Db	Db 50, So 30	Św i in. 20	III	I
	Św Db	Db 60, Św 30	Gb Lp i in. 10	III	I
LMb	Ol	Ol 70	Brz i in. 30	-	-
Lśw	Bk Db	Db 60, Bk 30	Md i in. 10	III	II, IV
	Db Bk	Bk 50, Db 30	Md i in. 20	III	II, IV
	Bk	Bk 80	Db i in. 20	II	IV
	Db	Db 80	Bk i in. 20	II	IV
	Db Md***	Md 50, Db 30	Bk i in. 20	III	II
Lw	Js* Db	Db 70, Js 20	Wz i in. 10	II	III
Li	Js* Db	Db 60, Js 30	Wz i in. 10	II	III, IV
	Ol	Ol 90	Js i in. 10	-	-
Ol	Ol	Ol 90	Js i in. 10	I	-
OlJ	Ol Js*	Js 40, Ol 40	Brz i in. 20	III	II, IV

* do czasu ustąpienia objawów chorobowych jesionu na etapie wykonawstwa należy stosować gatunki zastępcze tj. Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol i in.

** w sytuacjach zastanych, gdzie gatunek wprowadzony w ramach odnowienia II piętra aspiruje obecnie do wejścia w skład I piętra drzewostanu

*** dotyczy istniejących wyłączonych drzewostanów nasiennych modrzewia europejskiego

Przyjęte typy drzewostanów (TD) i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla siedlisk przyrodniczych i poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL) wraz z zaleceniami gospodarczymi

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [%]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
Śródlądowy bór chrobotkowy	91T0-1	Bs	So	So 90, Brz 10	I, IV	Rębnia I dopuszczalna w dużych platach siedliska pod warunkiem nicobjęcia rębnią całego platu.
		Bśw				
Bór bagienno typowy	91D0-2	Bb	So	So 90, Brz.om i in. 10		Zakaz użytkowania rębno, pozostawienie martwych drzew na gruncie, sprzyjanie odnowieniu naturalnemu.
Bory i lasy bagienne	91D0-6	BMb (rzadko)	Brz So	So 60, Brz.om i in. 40		
		Ol	Brz-So	Ol 60, Brz.om 30 So i in. 10		
Brzeziny bagienne	91D0-1	BMb (rzadko)	So Brz	Brz.om 60, So 30, Ol i in. 10		
Kwaśne buczyny niżowe	91I0-1	BMśw	So Bk	Bk 50, So 30, Db i in. 20	II, III, IV	W domieszce dąb

Siedlisko przyrodnicze	Kod	TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy [%]	Zalecany rodzaj rębni	Uwagi
		LMśw	Bk	Bk 70, So 20, Db i in. 10		bezszyplukowy.
		Lśw	Bk	Bk 80-90, Db i in. 10-20		W domieszcze dęby z przewagą dębu szypułkowego.
		Lśw				
Żyzne buczyny niżowe	9130-1	LMśw (rzadko)	Bk	Bk 80, Db, Lp i in. 20	II, III, IV	W domieszcze dęby z przewagą dębu szypułkowego.
Grąd subatlantycki	9160	Lw	Bk	Bk 70, Db 20, Wz,Js,Ol i in. 10		Dążyć do przewagi dębu szypułkowego. Grądy zboczowe bez użytkowania rębne.
		Lśw	Db	Db 70, Gb,Lp i in. 30		
		Lw	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp, Wz i in. 20		
Grąd środkowoeuropejski	9170	LMśw	Bk Db	Db 50 Bk 30 Gb, Lp i in. 20	II, III, IV	Dążyć do przewagi dębu szypułkowego. Grądy zboczowe bez użytkowania rębne.
		Lśw	Db	Db 70, Gb,Lp i in. 30		
		LMw (rzadko)	Gb Db	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20		
Śródładowe kwaśne dąbrowy	9190-2	Lw	Db	Db 70 Bk, Gb, Lp i in. 30	II, III, IV	
		BMśw	So Db	Db 50, So 30, Bk i in. 20		
		BMw	Db	Db 80, Bk i in. 20		
		LMśw LMw Lśw	Bk Db	Db 60, Bk 30, So i in. 10		
Cieplolubne dąbrowy	9110-1		Db	Db 80, Brz, Lp i in. 20		Bierne formy ochrony.
Łęgi wierzbowe i topolowe	91E0-2	LI	Tp	Tp 70, Js, Wz i in. 30	II, IV	
Łęgi olszowe i jesionowe	91E0-3	Ol	Js Ol	Ol 50, Js 30, Wz i in. 20	Rębnie złożone. Na siedl. olsu również rębnia zupełna.	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol, Kl i in. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.
		OlJ				
		Lw	Ol	Ol 80, Wz i in. 20		
		LMw (rzadko)	Ol Db	Db 50, Ol 30 Wz i in. 20		
Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	91E0-4	Ol	Ol	Ol 90, Js i in. 10		Bierne formy ochrony.
Łęgowe lasy dębowo - wiązowo- jesionowe	91F0	LI	Wz Js Db	Db 40, Js 30, Wz 20, Ol i in. 10	II, IV	Do czasu ustąpienia chorób Js należy zastępować go innymi: Wz, Dbs, Jw, Brz, Ol, Kl i in. Należy unikać gat. obcych geograficznie i ekologicznie.
		Lw				

Decyzją NTG dodano na siedlisku LMśw typy drzewostanu: So-Db-Bk; Db-Md; Bk-Md; Bk-Brz oraz Db-Brz. Modyfikacje typów drzewostanów uwzględniające brzozę oraz modrzewia na siedlisku LMśw dotyczą docelowo utworzenia bazy nasiennej dla tych gatunków. Typ drzewostanu So-Db-Bk był stosowany w poprzedniej rewizji PUL, nie został jednak ujęty przy projektowaniu tabeli TD przed KZP. W trakcie prac nad PUL podjęto decyzję o jego przywróceniu do stosowania. Typ drzewostanu Db-Md na siedlisku Lśw został dodany dla istniejącego wyłączzonego drzewostanu nasiennego modrzewia europejskiego.

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

W uzasadnionych sytuacjach Nadleśniczy może wybrać, uwzględniając warunki siedliskowe i doświadczenie terenowe, inny TD niż podany przy opisach taksacyjnych, jednakże mieszczący się w wymienionych wariantach dla danego typu siedliskowego lasu.

Zestawienie obszarów chronionych i obiektów przyrodniczych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

Rodzaj obiektu	Liczba	Ogółem w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	Ogółem w zarządzie Nadleśnictwa	Udział pow. [%]*
		Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4	5

Rodzaj obiektu	Liczba	Ogółem w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	Ogółem w zarządzie Nadleśnictwa	Udział pow. [%]*
		Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4	5
Rezerваты przyrody	2	39.65	38.26	0.20
Obszary Chronionego Krajobrazu	1	17872.35	13632.88	71.02
Obszary Natura 2000, w tym:				
PLB	1	21888.41	14530.78	75.69
PLH	1	7654.27	6095.39	31.76
Pomniki przyrody	11	1.62	1.62	0.02
Użytki ekologiczne	1	16.90	16.90	0.09
Chronione gatunki grzybów	5	-	-	-
Chronione gatunki roślin	65	-	-	-
Chronione gatunki zwierząt	138	-	-	-
Strefy ochrony, w tym:				
Strefy ochrony całorocznej	5	63.30	63.30	0.19
Strefy ochrony okresowej	4	158.67	158.67	0.82

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Funkcja lasu	Nadleśnictwo Człopa	
	[ha]	[%] pow. lasów N-ctwa
1	2	3
Rezerваты przyrody	4.27	0.02
Lasy ochronne	3431.56	18.51
badawcze	443.77	2.39
cenne	102.11	0.55
cenne, badawcze	1.16	0.01
cenne, w miastach i wokół miast	1.32	0.01
cenne, ostoje zwierząt	35.24	0.19
glebochronne	296.73	1.60
glebochronne, cenne	14.61	0.08
glebochronne, cenne, w miastach i wokół miast	2.27	0.01
glebochronne, w miastach i wokół miast	0.77	0.00
glebochronne, wodochronne	733.8	3.96
glebochronne, wodochronne, badawcze	18.59	0.10
glebochronne, wodochronne, cenne	33.87	0.18
glebochronne, wodochronne, cenne, w miastach i wokół miast	1.80	0.01
glebochronne, wodochronne, w miastach i wokół miast	17.12	0.09
glebochronne, wodochronne, ostoje zwierząt	11.33	0.06
w miastach i wokół miast	120.03	0.65
nasienne	21.07	0.11
ostoje zwierząt	131.41	0.71
wodochronne	1246.02	6.72
wodochronne, badawcze	30.34	0.16
wodochronne, cenne	128.48	0.69
wodochronne, cenne, w miastach i wokół miast	2.41	0.01
wodochronne, cenne, ostoje zwierząt	8.67	0.05
wodochronne, w miastach i wokół miast	22.36	0.12
wodochronne, nasienne	2.50	0.01
wodochronne, ostoje zwierząt	3.78	0.02
Lasy gospodarcze-wielofunkcyjne	15103.73	81.47
W tym grunty związane z gosp. leśną	564.55	3.05
Lasy – ogółem	18539.56	100.00

3. Przyjęto bez uwag charakterystykę warunków ekonomicznych gospodarki leśnej, określającą realia ekonomiczne działalności Nadleśnictwa. Szczegółowo przedstawiona została:

- syntetyczna ocena warunków ekonomicznych, obejmująca ocenę ekonomiczną regionu oraz charakterystykę przestrzenną kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportowymi,
 - charakterystyka warunków ekonomicznych, obejmująca opis czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych oraz zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej.
4. Nie wniesiono również uwag do charakterystyki stanu lasu oraz analizy stanu zasobów drzewnych, które przyjęto jako w pełni obrazujące parametry stanu lasu i jego zasobów. Szczegółowo omówiono w nich:
- wybrane grupy drzewostanów (KO, KDO, drzewostany do przebudowy),
 - strukturę bonitacji drzewostanów,
 - strukturę wiekową drzewostanów, analizując powierzchniowe i miąższościowe zestawienia drzewostanów w klasach i podklasach wieku,
 - strukturę gatunkową drzewostanów, analizując powierzchniowe i miąższościowe zestawienia według panujących i rzeczywistych gatunków drzew,
 - spodziewany bieżący przyrost miąższości ustalono na **1 460 000 m³**,
 - uzyskany w ostatnim dziesięcioleciu roczny przyrost bieżący użyteczny wyliczono na poziomie **1 270 200 m³**,
 - stan uszkodzeń drzewostanów,
 - zgodność składu gatunkowego drzewostanów z przyjętymi typami drzewostanów,
 - jakość hodowlaną i techniczną drzewostanów,
 - grunty leśne niezalesione.

Syntetyczną formę ważniejszych danych charakteryzujących stan lasu i zasobów drzewnych przedstawiają dalsze tabele:

Zestawienie powierzchni wybranych grup drzewostanów

Grupa drzewostanów	Nadleśnictwo
	powierzchnia w ha
I	2
Drzewostany w klasie odnowienia (KO)	1 111.26
Drzewostany w klasie do odnowienia (KDO)	37.45
Drzewostany do przebudowy	1 757.46
w tym „A” – do pilnej przebudowy pełnej	271.66
„B” – do stopniowej przebudowy pełnej	751.96
„C” – do przebudowy częściowej	733.84

Zestawienie powierzchni drzewostanów według bonitacji

Bonitacja	Nadleśnictwo	
	Pow. - ha	%
I	2	3
IA	7 366.07	41.56
I	7 800.78	44.01
II	2 448.04	13.81
III	83.86	0.47
IV	24.98	0.14
Razem	17 723.73	100.00

**Zestawienie powierzchni i miąższości brutto na gruntach leśnych
wg klas i podklas wieku**

Drzewostany w klasach i podklasach wieku	Nadleśnictwo Człopa			
	Powierzchnia [ha] / Zapas [m³]			
	[ha]	[%]	[m³]	[%]
I	2	3	4	5
Plazowiny	1.04	0.01	60	0.00
Zręby	225.41	1.25	5 290	0.10
W produkcji ubocznej	9.34	0.05	5	0.00
Pozostałe	15.48	0.09	834	0.02
Przestoje na gruntach zalesionych			96 399	1.86
Grunty leśne niezalesione	251.27	1.40	102 588	1.98
I a	1 057.20	5.88	1 255	0.02
I b	1 241.62	6.91	23 280	0.45
II a	1 954.84	10.88	246 430	4.74
II b	1 622.92	9.03	359 495	6.92
III a	968.16	5.39	261 185	5.03
III b	2 025.04	11.27	701 890	13.51
IV a	3 021.29	16.79	1 078 025	20.76
IV b	1 380.15	7.68	569 610	10.97
V a	1 529.17	8.51	627 095	12.07
V b	640.41	3.56	281 780	5.43
VI	779.50	4.34	355 890	6.85
VII	275.91	1.53	128 905	2.48
VIII i starsze	78.81	0.44	38 300	0.74
KO	1 111.26	6.18	404 070	7.78
KDO	37.45	0.21	13 890	0.27
Grunty leśne zalesione	17 723.73	98.60	5 187 499	99.88
Grunty leśne razem	17 975.00	100.00	5 193 688	100.00

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg panujących gatunków drzew

Gatunek	Nadleśnictwo Człopa			
	Powierzchnia [ha]		Zapas [m³]	
I	2	3	4	5
So	16 216.92	91.50	4 903 707	94.53
So.b	-	-	-	-
Md	269.17	1.52	55 770	1.08
Św	38.02	0.21	11 801	0.23
Bk	590.42	3.33	78 247	1.51
Db.s	113.77	0.64	24 600	0.47
Db.b	171.04	0.97	21 701	0.42
Db.c	13.34	0.08	2 555	0.05
Jw	0.60	0.00	160	0.00
Gb	1.01	0.01	205	0.00
Brz	131.08	0.74	27 414	0.53

Brz.o	13.18	0.07	1 980	0.04
Ol	160.59	0.91	58 150	1.12
Ak	0.57	0.00	245	0.00
Os	2.17	0.01	744	0.01
Lp	1.85	0.01	220	0.00
Ogółem	17 723.73	100	5 187 499	100.00

Zestawienie powierzchni drzewostanów według przyczyny i % uszkodzenia

Przyczyna uszkodzeń	I			II			III			Razem	
	10	20	R-m	30	40	R-m	50	60	R-m		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
GRZYBY	1959.82	2870.53	4830.35	1305.67	67.11	1372.78	7.99		7.99	6211.12	57.16
KLIMAT	687.31	172.76	860.07	45.33	15.76	61.09	9.74	1.14	10.88	932.04	8.58
OWADY	12.98	3.99	16.97	2.61	0.72	3.33	4.68		4.68	24.98	0.23
POŻAR	2.39		2.39			0.00			0.00	2.39	0.02
WODNE	31.68	24.24	55.92	3.31		3.31			0.00	59.23	0.55
ZWIERZ	1455.81	1389.92	2845.73	597.20	127.38	724.58	66.59		66.59	3636.90	33.47
Razem	4149.99	4461.44	8611.43	1954.12	210.97	2165.09	89.00	1.14	90.14	10866.66	100.00
	38.19	41.06	79.25	17.98	1.94	19.92	0.82	0.01	0.83	100.00	

Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z TD

Grupa drzewostanów	Powierzchnia (ha)	%
1	2	3
„1” skład gatunkowy zgodny TD	14 379.11	81.13
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny TD	3 266.79	18.43
„3” skład gatunkowy niezgodny TD	77.83	0.44
Ogółem powierzchnia gruntów leśnych zalesionych	17 723.73	100.00

Zestawienie gruntów leśnych niezalesionych według grup i rodzajów powierzchni

Grunt leśny niezalesiony		Nadleśnictwo	
1		Lokalizacja / Pow. [ha] / Udział [%]	
2		3	4
Do odnowienia		226.45	90.12
Plazowiny	13-499-c	1.04	0.41
Zręby bieżące	02-12-f; 02-18-c; 02-20-d; 02-32-f; 02-56-i; 01-113-f; 01-116-i; 01-124-a; 01-124-j; 01-125-i; 01-127-g; 06-143-b; 04-145-f; 04-152-n; 04-157-g; 06-162-d; 04-169-b; 01-182-m; 06-209-h; 01-225-g; 05-241-c; 05-256-c; 04-260-c; 04-262-j; 05-273-b; 05-274-h; 05-291-a; 05-328-g; 05-331-j; 08-341-h; 08-342-f; 08-346-g; 08-351-a; 08-365-g; 08-367-a; 08-381-c; 11-402-d; 08-411-b; 12-424-f; 11-432-k; 11-433-f; 11-433-l; 11-435-k; 11-442-b; 12-453-g; 12-465-d; 13-497-h; 13-516-h; 13-519-a; 13-521-g; 07-523-h; 07-525-g; 07-529-b; 13-542-f; 13-546-c; 07-550-k; 13-563-d; 13-564-n; 13-565-f; 13-567-c; 13-568-a; 07-572-b; 07-572-c; 09-575-c; 09-623-d; 09-625-c; 09-626-c; 09-628-f; 09-633-c; 09-634-c; 09-637-f; 10-675-n; 10-677-b; 10-681-l; 10-688-b; 10-692-j; 10-696-e	225.41	89.71
W produkcji ubocznej		9.34	3.72
Plantacje choinek	03-264-j; 03-284-b	1.54	0.61
Poletka łowieckie	02-71-j; 02-97-b; 01-181-n; 05-237-j; 05-292-f; 05-294-b;	7.80	3.10

Grunty leśne niezalesione	Nadleśnictwo		
	Lokalizacja / Pow. [ha] / Udział [%]		
1	2	3	4
	08-386-g; 13-499-f; 07-504-j; 09-579-c; 11-643-s		
Pozostałe		15.48	6.16
Przewidziane do naturalnej sukcesji	02-96-a; 06-191-d; 03-245-h; 05-298-f; 05-311-r; 08-382-l; 07-570-f; 10-661-j	8.60	3.42
Objęte szczególną ochroną	06-81-h; 04-215-b; 05-278-j; 08-419-b; 10-649-k; 10-660-f; 10-660-i; 10-702-m	6.88	2.74
Razem		251.27	100.00

II. Dane planistyczno-prognostyczne

1. Przedstawiony projektowany podział na gospodarstwa przyjęto bez uwag.

Zestawienie powierzchni drzewostanów według gospodarstw

Gospodarstwo	Nadleśnictwo Człopa	
	Powierzchnia [ha] / Udział [%]	
1	2	3
S	806.43	4.49
O	2641.93	14.70
GZ	8459.69	47.06
GPZ	6066.95	33.75
G	14526.64	80.81
Razem	17975.00	100.00

2. Zaakceptowano przeciętne wieki rębności głównych gatunków drzew, zgodnie z postanowieniami Komisji Założeń Planu:
 - dąb (rodzime gatunki) – 140
 - sosna, modrzew, buk – 100
 - świerk, brzoza, olsza, jawor, lipa – 80
 - brzoza omszona, osika, olsza o. – 60
 - olsza szara – 40
3. Zaprezentowany podział lasu na ostępy przyjęto bez uwag, jako spełniający wymogi zachowania ładu przestrzennego i czasowego. Lasy podzielono na 403 ostępy stałe.
4. Proponowany rozmiar użytkowania rębego na okres obowiązywania planu uznano jako zapewniający pożądany kierunek rozwoju oraz pożądany stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.

Przyjęte etaty miąższościowe brutto na okres obowiązywania planu w poszczególnych gospodarstwach przedstawiają się następująco:

 - w gospodarstwie specjalnym (S) zaprojektowano etat z potrzeb hodowlanych w wysokości **7 037 m³**,
 - w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) zaprojektowano etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych w wysokości **94 809 m³**, stanowiący 61% miąższościowego etatu optymalnego,
 - w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) zaprojektowano etat w wysokości **284 293 m³** na powierzchni 750.48 ha, jako zbliżony do etatów optymalnych: miąższościowego (91%) i powierzchniowego (101%),

- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) zaprojektowano etat w wysokości **295 564 m³**, stanowiący 110% etatu optymalnego i 94% sumy etatów z okresów uprzątnięcia w KO i KDO oraz z potrzeb przebudowy.
- razem w gospodarstwie lasów gospodarczych (G) zaprojektowano etat w wysokości **579 857 m³**, stanowiący 99% etatu optymalnego.
- łączny przyjęty etat miąższościowy użytków rębnych brutto na okres obowiązywania planu wynosi **681 703 m³**.

Zestawienie przyjętego użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

Kategoria	Nadleśnictwo Człopa	
	Miąższość grubizny [m ³]	
	brutto	netto
1	2	3
1. uprzątnięcie plazowin	57	47
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów	35	31
3. pozostałe	111	93
Razem	203	171

Zestawienie łączne netto użytkowania rębego przyjętego na okres realizacji planu

Obręb	Użytki rębne				
	Zaliczone na etat	Spodziewany 5% przyrost miąższości użytków rębnych	Razem zaliczone na etat z 5% przyrostem	Niezaliczone na etat	Razem (4+5)
1	2	3	4	5	6
m ³ brutto / m ³ netto					
Nadleśnictwo	681 703	34 085	715 788	203	715 991
Człopa	571 029	28 555	599 584	171	599 755

5. Orientacyjny rozmiar miąższościowy użytkowania przedrębego na okres obowiązywania planu przyjęty w wysokości **675 000 m³ brutto** (540 000 m³ netto), to jest na poziomie 53.14% spodziewanego tablicowego bieżącego przyrostu miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym. Intensywność użytkowania przedrębego została przyjęta jako 48 m³/ha netto.

Zestawienie rozmiaru powierzchniowego użytkowania przedrębego przyjętego na okres realizacji planu

Obręb	CP-P	Trzebieże			Ogółem
		TW	TP	Razem trzebieże	
1	2	3	4	5	6
Powierzchnia [ha]					
Nadleśnictwo	-	3 492.60	7 729.57	11 222.17	11 222.17
Człopa					

6. Przyjęty miąższościowy rozmiar użytków głównych

Nadleśnictwo	Rodzaj użytkowania		
	Rębne	Przedrębne	Razem
1	2	3	4
m ³ brutto / m ³ netto			
Nadleśnictwo	715 991	675 000	1 390 991
Człopa	599 755	540 000	1 139 755

Zestawienie rozmiaru użytków głównych

Kategoria cięć	Powierzchnia [ha]		Miażdżość grubizny [m³]	
	cięć ^a (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2611.05	1491.77	681703	571029
Spodziewany przyrost 5% miażdżości użytków rębnych	-	-	34085	28555
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	2611.05	1491.77	715788	599584
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzętnięcie płazowin	1.04	1.04	57	47
2. uprzętnięcie nasienników i przestojów	-	-	35	31
3. pozostałe	-	-	111	93
Razem nie zaliczone	1.04	1.04	203	171
Razem użytki rębne	2612.09	1492.81	715991	599755
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	-	-	-	-
B. Trzebieże	11222.17	-	675000	540000
Razem użytki przedrębne (m³ wg przyjętego etatu)	11222.17	-	675000	540000
Ogółem użytki główne (I+II)	13834.26	1492.81	1390991	1139755

7. Orientacyjny rozmiar zadań hodowlanych na okres obowiązywania planu przyjęto bez uwag.

**Zestawienie przyjętych zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu
na okres realizacji planu**

Zadania gospodarcze z zakresu hodowli lasu	Nadleśnictwo Człopa – wg Tabeli XVIII (wg zredukowanych wartości)	
	Powierzchnia [ha]	
1	2	3
1. Odnowienia i zalesienia otwarte, w tym:		1 018.00 (859.81)
- halizn, płazowin i zrębów		226.45
- gruntów nieleśnych		0.60
- zrębów projektowanych (80% wg tabeli XVIII)		790.95 (632.76)
2. Odnowienia pod osłoną, w tym:		911.31 (866.14)
- przy rębniach złożonych		756.80 (711.63)
- podsadzenia (wprowadzanie dolnego piętra)		142.70
- dolesianie luk i przerzedzeń		11.81
3. Poprawki i uzupełnienia, w tym:		86.78
- w uprawach i młodnikach		0.48
- w projektowanych odnowieniach i zalesieniach (5%)		86.30
4. Wprowadzanie podszytów		0.40
5. Pielęgnowanie, w tym:		2 894.84
- pielęgnowanie upraw (PU)		899.90
- w tym: pielęgnowanie gleby		146.66

Zadania gospodarcze z zakresu hodowli lasu	Nadleśnictwo Człopa – wg Tabeli XVIII (wg zredukowanych wartości)	
	Powierzchnia [ha]	
1	2	
pielęgnowanie gleby na zrębach / płazowinach		226.45
czyszczenia wczesne (CW)		526.79
- pielęgnowanie młodników (CP)		1994.94
6. Melioracje, w tym:		1918.72
- wodne		0.00
- agrotechniczne		1918.72

Obligatoryjna powierzchnia pielęgnowania upraw wynosić będzie 899.90 ha.

8. Przedstawione kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu przyjęto bez uwag.
9. Przedstawione kierunkowe zadania z ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej przyjęto bez uwag.
10. Określone potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji przyjęto bez uwag.
11. Zaprezentowano program ochrony przyrody po weryfikacji i aktualizacji. Ewentualne uwagi RDOŚ w Szczecinie prześle wykonawcy projektu planu za pośrednictwem Wydziału ZP RDLP w Pile drogą elektroniczną.
12. Zaakceptowano formę, zakres i szczegółowość prognozy oddziaływania projektu planu u.l. na środowisko i obszary Natura 2000. Po zaprezentowaniu prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu u.l. zaakceptowano jej formę i zakres. Po zapoznaniu się ze szczegółami dokumentacji, RDOŚ w Szczecinie przekaze uwagi za pośrednictwem wydziału ZP RDLP w Pile do wykonawcy projektu.
13. Dział poświęcony ochronie przeciwpożarowej został uzgodniony z Nadleśnictwem Człopa i RDLP w Pile. Nadleśnictwo Człopa zostało zakwalifikowane do II KZPL a plan ochrony przeciwpożarowej został uzgodniony z Zachodniopomorskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie (WPZ.5212.2.1.2024 z 23 sierpnia 2024 r.). Stwierdzono, że zabezpieczenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej jest na bardzo dobrym poziomie.
14. Ustalono, że wielkość spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości będzie wynosiła 8.10 m³ brutto/ha/rok, co w przeliczeniu na powierzchnię leśną Nadleśnictwa Człopa (17 975.00 ha) wyniesie 1 460 000 m³ brutto a przyrost drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny będzie stanowił 87% przyrostu wszystkich drzewostanów, co stanowi 1 270 200 m³ brutto.
15. Wskazania gospodarcze w otulinie Drawieńskiego Parku Narodowego zostały uzgodnione i zaakceptowane przez Dyrektora Drawieńskiego Parku Narodowego (DOP-3315/2024/mw).
16. Rozdział Programu Ochrony Przyrody poświęcony lasom HCVF zostanie usunięty z opracowania.
17. Z zadań z zakresu gospodarki łowieckiej Nadleśnictwo Człopa zawnioskowało o wykreślenie zapisu „Do zadań nadleśnictwa w ramach współpracy z Kołami Łowieckimi należy kontrola stanu i lokalizacji urzędzeń łowieckich” ze względu na powierzenie prowadzenia gospodarki łowieckiej kołom łowieckim. Nadleśnictwo prowadzi jedynie nadzór nad poletkami łowieckimi a pozostałe urzędzenia łowieckie znajdują się poza ich nadzorem.
18. Zaplanowane pozycje ze wskazówką PRZEST (usunięcie przestoi) zostaną poddane ponownej analizie pod kątem konieczności przeprowadzenia zabiegu.
19. Mapę obszarów chronionych i funkcji lasu w wersji przedstawionej przez wykonawcę projektu planu u.l. oceniono pozytywnie. Uwzględnia ona informacje uzyskane w toku prac urzędzeniowych w zakresach niezbędnych do wyszczególnienia zarówno na mapie obszarów chronionych i funkcji lasu, jak i na mapie zagospodarowania turystycznego.

20. W wyniku propozycji zgłoszonych przez RDOŚ w pododdziałach 590c, 616g oraz 617i stanowiących strefę ochrony okresowej bielika i bociana czarnego zmieniono wskazówkę z zaplanowanej rębni IIIA na IIB.
21. Przyjęty wykaz użytków rębnych uwzględnia zalecenia wskazane w Zarządzeniu nr 87 oraz 90 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 12 lipca 2024 roku. Przed NTG odbyło się spotkanie w którym uczestniczyli przedstawiciele RDLP w Pile, Nadleśnictwa Człopa oraz Wykonawcy w celu ponownego przeanalizowania wskazówek rębnych. W wyniku tego spotkania dokonano zmian wskazówek na łącznej powierzchni 91.00 ha. Zmiana rębni IB na inny sposób zagospodarowania dotyczyła 24.68 ha, co stanowiło 27.12% wszystkich zmian. Zmiana rębni IIIA na inny sposób zagospodarowania dotyczyła powierzchni 47.54 ha, co stanowiło 52.24% wszystkich zmian. Zmiana rębni IIIAU na inny sposób zagospodarowania dotyczyła powierzchni 18.78 ha, co stanowiło 20.64% wszystkich zmian.
22. Dane liczbowe do określenia lesistości zostaną pobrane od Nadleśnictwa Człopa, które posiada aktualne dane ewidencyjne określające formę własności pozostałych lasów zamiast z danych zestawionych w BDL-u.
23. Komisja zaakceptowała zmniejszenie procentu poprawek dla projektowanych odnowień z 10% na 5%.
24. Monitorowanie skutków realizacji postanowień Planu Urządzenia Lasu będzie prowadzone w okresie 10-letnim zgodnie z metodyką kontroli kompleksowej przeprowadzanej na podstawie zarządzenia nr 83 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 18 sierpnia 2023 r. w sprawie kontroli instytucjonalnej w Państwowym Gospodarstwie Leśnym Lasy Państwowe (GI.210.5.2023) oraz zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu wprowadzoną Zarządzeniem Nr 16 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r. (znak: ZU.0210.1.2023).
25. Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego:

Prognozowany stan zasobów drzewnych na 31.12.2034 r.

Miąższość grubizny na początku okresu na gruntach zalesionych i niezalesionych	Spodziewany przyrost miąszości w okresie obowiązywania planu użyteczny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana miąszość grubizny na koniec okresu (1+2-3)	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu na gruntach zalesionych i niezalesionych
m³ brutto				
1	2	3	4	5
5 193 688	1 460 000	1 390 991	5 262 697	293

III. Podsumowanie prac nad projektem planu u.l.

1. Uznano, że postęp prac nad projektem planu u.l. jest zgodny z harmonogramem, oraz że zakres i jakość opracowanych materiałów są właściwe.
2. Przedstawiono skład osobowy pracowników wykonawcy realizujących i kontrolujących prace.
3. Wygłoszono wzajemne grzecznościowe podziękowania za wkład pracy i zaangażowanie, ze szczególnym uwzględnieniem uzgodnień na różnych etapach realizacji prac.

Na tym Naradę Techniczno-Gospodarczą zakończono.

Protokołował: Marek Momot, Taxus UL

korekta: RDLP w Pile

Przewodniczący

Jacek Zwierzyński

Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Pile

/podpisano elektronicznie/

Ustalenia akceptuję

Dyrektor	Elektronicznie
Regionalnej	podpisany przez
Dyrekcji Lasów	Tomasz Partyka
Państwowych	Data: 2024.10.14
w Pile	15:22:49 +02'00'

Sprawę prowadzi: Krzysztof Lipert, e-mail: krzysztof.lipert@pila.lasy.gov.pl tel.: 606 301 653

Człopa, dnia 05.09.2024 r.

LISTA OBECNOŚCI

na Nadzie Techniczno-Gospodarczej w Nadleśnictwie Człopa

Prosimy o czytelne wypełnienie rubryk!

L.p.	IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO I REPREZENTOWANA INSTYTUCJA	PODPIS
1	2	3	4
1.	Jacek Zwickowski	Zca Dyktora ROL w Pile	<i>[Signature]</i>
2.	Włodzisław Hajdychowski	Nadzelnik ZS ROL w Pile	<i>[Signature]</i>
3.	Krzysztof Ogiński	Główny Inspektor ds. nadleśnictwa	<i>[Signature]</i>
4.	Krzysztof Dymek	Nadzelnik ZP ROL w Pile	<i>[Signature]</i>
5.	Mikołaj Pich	Nadzelnik ZP ROL w Pile	<i>[Signature]</i>
6.	MARCIN CHIRREK	Nadzelnik ZG ROL w Pile	<i>[Signature]</i>
7.	RAFAL DEUS	Starszy SPEC. SL DS. ULG-IT ROL w Pile	<i>[Signature]</i>
8.	Paweł Białki	Dyrektor Nadleśnictwa PN	<i>[Signature]</i>
9.	Robert Pien	Kierownik ZOL w Burzynie	<i>[Signature]</i>
10.	Bartosz Nowicki	Burmistrz MiG Człopa	<i>[Signature]</i>
11.	Jan Gudeński	Wiceburmistrz Wąbrzeźni	<i>[Signature]</i>
12.	Leszek Matysiak	ZPD „MATUSIAK”	<i>[Signature]</i>
13.	Dariusz Rudecki	Specjalista SL, Nadleśnictwa Człopa	<i>[Signature]</i>
14.	Grzegorz Nagiewicz	St. Specjalista SL, Nadleśnictwa Człopa	<i>[Signature]</i>
15.	Anna Siquel-Dąbrowska	Nadzelnik, ASZ Nadleśnictwa, RDOŚ Szreńca	<i>[Signature]</i>
16.	Monika Lichowska	St. Specjalista SL, Nadleśnictwa Człopa	<i>[Signature]</i>
17.	Bożena Borsiewicz	Vice Prezes TAXUS UL	<i>[Signature]</i>
18.	Nina Sobolewska	TAXUS UL	<i>[Signature]</i>
19.	Marcel Nowot	Kierownik Pracowni Kształt. PUL	<i>[Signature]</i>
20.	Marek Samardowski	Kierownik Pracowni Terenowej PUL TAXUS	<i>[Signature]</i>
21.	Marek Białki	Zca Nadleśnictwa N-ctwo	<i>[Signature]</i>
22.	Renata Tereszkiewicz	Inżynier Nadleśnictwa	<i>[Signature]</i>
23.	Paulina Łada-Karłowicz	podleśniczy ds. edukacji leśnej	<i>[Signature]</i>
24.	Łukasz Kosiński	Specjalista SL, Nadleśnictwa Człopa	<i>[Signature]</i>
25.	Justyna Dmucha	Starszy Specjalista SL, Nadleśnictwa Człopa	<i>[Signature]</i>
26.	Mariusz Gasi	St. Specjalista SL, N-ctwo Człopa	<i>[Signature]</i>
27.	MACIEJ MEYEROWICZ	N-ctwo N-ctwo Człopa	<i>[Signature]</i>
28.			
29.			
30.			
31.			

DECYZJA USTANAWIAJĄCA ZASIĘG LASÓW OCHRONNYCH

Minister
Klimatu i Środowiska

DLŁ-WGL.8101.52.2024.ŁP
3444795.14633910.11868411
Warszawa, 27-03-2025

DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2024 r. poz. 530, z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 16 października 2024 r., znak ZU.6002.29.2024, po uzyskaniu opinii Rady Miejskiej w Tucznie oraz wobec nieprzedstawienia opinii w ustawowym terminie przez Radę Miejską w Człopie:

- I. Pozbawiam charakteru ochronnego lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Człopa, określone decyzją Ministra Środowiska z dnia 18 marca 2015 r., znak DLP-I-612-7/10967/15/ŁP, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Człopa.
- II. Uznaję za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 3 431,56 ha, położone w Nadleśnictwie Człopa, w obrębie leśnym Człopa, jak niżej:
 - a) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 296,73 ha, w oddziałach: 34h; 41a; 47d; 77c-g; 78a,c,f; 103b; 145f-i; 166f; 180m; 187c; 217a-d,g-i; 218a-f,h-i,l; 219a-b; 221a; 222i-j; 223f; 225f; 227l; 228c; 229b; 235b,g; 246c; 247c; 250b; 251a; 252f-h; 253a-b; 259a-b; 260a,h; 261f,h-i; 282f; 283d-f; 286j; 287f-j; 288b-f; 289b; 290d; 294g; 295g; 300a,c,f-g,i; 301l-o; 302h; 308a-b,h,j-k,o; 310b-c,g-i,l; 311d,h; 323j; 369f,i-j; 370a,c,f-g,n-o; 371o-p,t; 382a; 388d; 652g; 710i; 720j,
 - b) lasy glebochronne, wodochronne, o powierzchni łącznej 733,80 ha, w oddziałach: 15g; 78b,d,g; 86i; 104b-c,h-j; 105a; 146f; 147i; 148g; 154b-c,n,p; 166d; 167a; 168a,f-g; 169d,i; 170f-h; 171f; 173b,h,l,n-o; 174b,h; 181k-l; 182l,o; 186c-g,i-j; 199a,c-d; 200d,g,j-k; 215a,c-d,g; 216a,c-g; 217f; 218g,j,m; 219d-g; 220a,d; 221b,g,k; 222k; 223g-h; 224j-k; 225j-k; 226d-g; 227f; 228a-b; 229a; 230b,f-h,k; 235l; 236d; 237a,f-g; 242b-g,m-n; 243d,i; 244c; 245l; 246a; 247a; 249c; 253c,g,i; 260d,g; 261c; 262b-c,g-h; 278p; 282g,i; 283c,g,i; 284l,n; 285a; 286k-m,o; 289c,j-l,n; 290c,h; 291d; 292g; 294a,c-d; 295a,d-f,i,k-l; 296b; 297a,d,g,i-j; 298a,c-d,h; 299c-d; 300b,d; 301a-b,d-g,i-k; 302a; 303c,g; 304a,c; 308c,f-g,m; 309a-d; 311a,c,g,k,o-s; 312a-b; 313a; 314a,d; 315g; 322d-f,k; 323d-f; 331b,f,i; 369g; 370h; 380b; 382f; 383h; 386j-l; 387j-k; 388g-h; 393g; 394h-j; 395f; 399a-b; 400h; 401k; 403d-g; 405f; 409j; 410c,g-h; 411a,d-g; 412c-d,h; 414a,g; 415b,d,g; 416a,d; 417b,d-f,i,m-n; 418b-c,j,m; 419d; 428a,g; 429a; 430d; 435a; 452a; 639i; 643k; 649g; 652h; 653f; 662c; 682g; 687a; 696i-k; 699f,p; 700b-d; 701c; 710g,j; 711c,f-j,m; 712g; 716f; 720d-f; 723c-g,
 - c) lasy glebochronne, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 33,87 ha, w oddziałach: 215f; 216b; 219c; 230a; 243j; 247b; 248a; 263b; 278r; 289m; 298g,i; 299a; 311j; 387l; 393a; 394k; 405g; 410l; 415c; 682a; 696h,

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat

ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Działamy zgodnie z EMAS - zarządzając instytucją, dbamy o środowisko

- d) lasy glebochronne, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 1,80 ha, w oddziale: 374f,
- e) lasy glebochronne, wodochronne, znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni łącznej 18,59 ha, w oddziałach: 116c-f; 117a,c,f,i,
- f) lasy glebochronne, wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 11,33 ha, w oddziałach: 152f-h; 153a,
- g) lasy glebochronne, wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 17,12 ha, w oddziałach: 215r; 372b-c; 374c,g-h,i,
- h) lasy glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 14,61 ha, w oddziałach: 227j; 230c; 308l; 409i; 720c,
- i) lasy glebochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 2,27 ha, w oddziale: 372d-f,
- j) lasy glebochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 0,77 ha, w oddziale: 373f,
- k) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 1 246,02 ha, w oddziałach: 1a; 15l-m; 21a; 30c; 34a; 48a; 79c-f,i-j; 80b,d-h,j; 81a-b,f-g,i; 82b-f; 86k; 90b,f; 92d; 93b,f,h; 109g,i,l; 121d,h-i; 122h; 136c-d,g-k,o-p; 137a-c,f; 153i; 154h,j; 167c-f; 168b; 185c-d,h-i,k; 187f-i; 194h; 196b,d,h,j; 201g; 206g; 211i,k; 215b; 219h,j; 220f; 225o-p; 226b-c,i; 230j; 242h; 243b,g; 245c,i; 249a; 256h; 257i,k; 258a-b,d-g; 262f; 268a,c,g; 277d; 278d-g,i,k,m-n; 279c-h; 280a,c,f,i-j; 286s; 289d,i; 290i; 295c; 297f; 299b; 302b-c,f,i-k; 303a-b,d-f; 311t; 313c,j; 314f; 318b,f; 322g-j,l,o,r; 330a,d,h,j-k; 333f; 335g,i; 336a,f; 341d-f,j; 349d,g; 369k; 370l-m,s; 371x,cx; 380f,h; 381h; 382d,j,l; 384c; 385h-j; 389f,k-m; 390b-d; 391b; 392b,d,h; 393i-j,n; 394d-g,l; 395i; 397h-i; 398h-j; 399c; 400j-l,n-p; 401b,g-i,m; 406f; 407a-b; 408a-h; 409d; 410i; 411b-c; 412a-b,f,g,j,m; 413a,d-f; 414b,f; 415a,f; 416c,g; 417a,g,k; 418i; 419a,f; 426a-d,i-j; 427a-f; 428b-f; 429b-c; 430a-c,f; 431; 432b-c; 433a,p; 434a-b,i; 440b-c; 441a; 507h-i; 508b,d-g; 509b; 510k,p-r; 531i; 533b-h; 564i-j; 575d; 588f; 591a,c-d; 592a,d,g-i; 593h; 594d; 609d; 610a; 625i; 632a-f,i,l; 633a-d,i; 634b,f,g; 635a-b,d; 640a-c; 641g; 642i-j,l; 643a,d-f,h,y; 644a,f,h; 645c; 646b,f; 647a,c,f-g,i; 648b,d,i; 649c-d,i-k; 650m-n,r,t; 653c; 655c,j; 656a; 658g; 659a-c; 660a-n; 661a,d-h,j-n; 662g-h,j; 663a-g,k; 665m-n; 669l; 675a,c,f,h; 676a,c,h; 677d-f; 679a-b,g; 680b-c; 681a-b,j; 682b,h,k; 684a,d-f,h-i,k-l; 685i-k; 686a-b,j,l; 687b-c,h; 690b,h,m; 691d; 692c,f,i,k-m; 696g; 699m; 700a; 701g,j-k; 702a,c-d,i-j; 703a-b,f; 706c; 707f; 709k-l; 710a-c,h; 712c,f; 713a,c,f,i-j; 714a-b,g; 716g-h; 723i; 724f,h; 725a-b,d,
- l) lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 128,48 ha, w oddziałach: 81h; 136m; 154g; 174i; 181m; 219i; 220g-h; 221j; 222l; 227g,s; 235a,k; 242a,j,o; 243a; 244a; 245b,m; 250a; 278j; 289f-g; 295j; 297h; 298f; 300h; 308n,p; 309f; 310f,k; 313d; 314c; 331d; 369l; 370p; 380c-d,j; 391a; 392a,c; 393b; 394a-c; 403a; 405b; 410j-k; 412k; 413b-c; 414c-d; 416b,f; 419b-c; 425b,f; 429d; 430g; 433o; 455b; 609c; 626i; 638b; 646d; 652i; 662f; 675m; 676b; 681m; 690d-f,n; 691a; 692d; 696l; 702b,h,m; 713b,g-h; 724c-d; 725c,

- m) lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 8,67 ha, w oddziale: 590d,j-k,
- n) lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 2,41 ha, w oddziałach: 372g; 375a; 377d,
- o) lasy wodochronne, znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni łącznej 30,34 ha, w oddziałach: 126c,f,i; 127a,c; 133b,
- p) lasy wodochronne, stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego, o powierzchni łącznej 2,50 ha, w oddziale: 432a,
- q) lasy wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 3,78 ha, w oddziale: 153f,
- r) lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 22,36 ha, w oddziałach: 372j; 375b-d,h; 377i; 378f; 404a,g,
- s) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 102,11 ha, w oddziałach: 6b; 25f; 91c; 95j; 110j; 122b; 208d; 270c; 324d; 371h; 547j; 587; 588c,i-j; 589b-c; 596f-g; 598b; 599d; 603a-b; 604b,d; 610f; 611b-f; 612g; 699k,
- t) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni łącznej 1,16 ha, w oddziale: 123b,
- u) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 35,24 ha, w oddziałach: 589d-f; 590f,i; 605a-b; 606a,
- v) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 1,32 ha, w oddziale: 374b,
- w) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni łącznej 443,77 ha, w oddziałach: 112-115; 116a-b,h-j; 117b,g-h,j-k; 123a,c-h; 124-125; 126a-b,h,k; 127b,d-l; 128; 130a-k; 131; 132a-i,k; 133a,c-f,h; 134a-h,j-l; 135a-f,h-j; 255h,
- x) lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego, o powierzchni łącznej 21,07 ha, w oddziałach: 110i; 353c; 596c; 599c; 604g,
- y) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej 131,41 ha, w oddziałach: 152a-d,i-j; 153b; 475l; 495a-d,g,k; 496a,c-h; 590b-c,g,m; 591g,i; 601j; 602g-h; 605c-f; 606b,g; 616g; 617; 618a-d,
- z) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 120,03 ha, w oddziałach: 215w; 372a,i,k-l; 373a,c-d; 374a,d; 375i-n; 376; 377g-h; 378a-d; 379b-h; 404b-f.

UZASADNIENIE

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, pismem z dnia 16 października 2024 r. wystąpił do Ministra Klimatu i Środowiska z wnioskiem o:

- pozbawienie charakteru ochronnego lasów w Nadleśnictwie Człopa, określonych decyzją Ministra Środowiska z dnia 18 marca 2015 r., znak DLP-I-612-7/10967/15/ŁP, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Nadleśnictwa Człopa,

- uznanie za ochronne lasów Nadleśnictwa Człopa, o powierzchni łącznej 3 431,56 ha, w obrębie leśnym Człopa.

Pozytywną opinię w sprawie zmiany powierzchni lasów ochronnych wyraziła w formie uchwały Rada Miejska w Tucznie. Rada Miejska w Człopie nie wyraziła swojej opinii w ustawowym terminie.

Powierzchnia lasów ochronnych według planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człopa na lata 2015-2024 wynosiła 3 298,85 ha.

Położenie i powierzchnia lasów ochronnych w Nadleśnictwie Człopa zostały zweryfikowane merytorycznie podczas prac urządzeniowo-leśnych według aktualnych danych. Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r., w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. poz. 337).

Biorąc pod uwagę powyższe, Minister Klimatu i Środowiska orzekł jak w rozstrzygnięciu.

W pozostałym zakresie organ odstępuje od uzasadnienia decyzji na podstawie art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

POUCZENIE

1. Strona niezadowolona z treści decyzji może w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, zwrócić się do Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego). Zgodnie z art. 130 § 1 i 2 w związku z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji. Przepisów tych nie stosuje się w przypadkach, gdy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego) oraz decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy. Decyzja podlega też wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 130 § 4 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

2. Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie (art. 52 § 3, art. 53 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935, z późn. zm., zwanej dalej „p.p.s.a.”). Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa). Brak złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od daty jej doręczenia i złożenie skargi spowoduje, że decyzja stanie się ostateczna

i wykonalna. Zgodnie z art. 61 § 1 p.p.s.a. wniesienie skargi na decyzję bowiem nie wstrzymuje wykonania decyzji i podlega ona wykonaniu jako decyzja ostateczna.

3. W trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona może zrzec się prawa do wniesienia tego wniosku wobec Ministra Klimatu i Środowiska, który wydał niniejszą decyzję. Z dniem doręczenia Ministrowi Klimatu i Środowiska oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, że na decyzję nie może być wniesiona skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i podlega ona wykonaniu (art. 127a w zw. z art. 127 § 3 i art. 16 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożała
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Otrzymuje:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

Do wiadomości:

1. Rada Miejska w Cząpocie,
2. Rada Miejska w Tucznie

Dokonano opłaty skarbowej dnia 27.09.2024 r. na rachunek 21 1030 1508 0000 0005 5000 0070
Urząd Miasta Stołecznego Warszawy - Centrum Obsługi Podatnika w wysokości 10,00 PLN

WYKAZ ROZBIEŻNOŚCI TAKSACYJNYCH

SZCZEGÓŁOWY WYKAZ ROZBIEŻNOŚCI TAKSACYJNYCH

Lp	Województwo, powiat, gmina, obręb ewidencyjny (kod admin.)	Oddział, pododdział (nowa literacja)	Nr działki ewidencyjnej	Rodzaj powierzchni	Wg stanu ewidencji		Wg stanu stwierdzonego w czasie taksacji na gruncie		Powierzchnia użytku wyjściowego podanego w kol.6 po zmianach (kol.9) [ha]	Zgodność granic LMN/EWD
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
LEŚNICTWO BOROWIK										
1	32-17-025-0100	01-117 -c	8177	D-STAN	N	1.4400	Ls	0.3500	1.0900	Nie
2	32-17-025-0101	01-225 -o	8222	D-STAN	PsV	0.2400	Ls	0.2100	0.0300	Nie
LEŚNICTWO BRZEZINIAK										
1	32-17-025-0099	02-15 -l	8109	D-STAN	N	0.4000	Ls	0.4000	0.0000	Tak
LEŚNICTWO DZICZA										
1	32-17-025-0098	03-244 -a	8241	D-STAN	N	0.5000	Ls	0.0700	0.4300	Nie
2	32-17-025-0102	03-245 -h	8242/1	SUKCESJA	RIVA	2.8200	Ls	0.3100	2.5100	Nie
3		03-245 -b		D-STAN	RVI	0.9300		0.4400	0.4900	
4	32-17-025-0098	03-264 -k	8261	D-STAN	LVI	0.3500	Ls	0.2800	0.0700	Nie
5	32-17-025-0102	03-270 -f	8267/1	D-STAN	N	0.2800	Ls	0.2800	0.0000	Tak
LEŚNICTWO GRODZISKO										
1	32-17-025-0098	04-167 -a	8064	D-STAN	N	6.9800	Ls	0.3400	6.6000	Nie
2	32-17-025-0098	04-167 -b		LINIE			Ls	0.0400		
3	32-17-025-0098	04-171 -f	8067/2	D-STAN	N	2.4400	Ls	0.1000	2.3400	Nie
4	32-17-025-0098	04-174 -a	8071	ZBIORNIK	Ls	9.7400	Ws	0.0100	9.7500	Nie
5		04-174 -b		D-STAN	Ws	6.3100	Ls	0.0300	6.2800	
6	32-17-025-0098	04-156 -h	8190	D-STAN	Lz	0.5000	Ls	0.1000	0.0000	Tak
7	32-17-025-0098	04-156 -d	8447	D-STAN	N		Ls	0.4000		Tak
8		04-91 -f		D-STAN			Ls	0.1000		
9	32-17-025-0091	04-91 -a		D-STAN		0.4300	Ls	0.3300	0.0000	Tak
LEŚNICTWO JELENI RÓG										
1	32-17-025-0102	05-300 -j	4/1	D-STAN	Lzr-RIVB	0.4393	Ls	0.4393	0.0000	Tak
2	32-17-025-0102	05-300 -j		D-STAN	Lzr-RIVA	1.0885	Ls	1.0885	0.0000	Tak
3	32-17-025-0102	05-254 -b	8251	D-STAN	PsV	2.7400	Ls	0.4300	2.3100	Nie
4	32-17-025-0102	05-278 -g	8275	D-STAN	N	3.2900	Ls	0.1400	3.1500	Nie
5	32-17-025-0102	05-297 -f	8294	D-STAN	N		Ls	0.1200		Tak
6		05-297 -h		D-STAN		1.0100	Ls	0.8100	0.0000	
7		05-297 -i		D-STAN			Ls	0.0800		

Lp	Województwo, powiat, gmina, obręb ewidencyjny (kod admin.)	Oddział, pododdział (nowa literacja)	Nr działki ewidencyjnej	Rodzaj powierzchni	Wg stanu ewidencji		Wg stanu stwierdzonego w czasie taksacji na gruncie		Powierzchnia użytku wyściowego podanego w kol.6 po zmianach (kol.7 - kol.9) [ha]	Zgodność granic LMN/EWID
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6	32-17-025-0104	05-302 -b 05-302 -c 05-302 -i	8299	D-STAN D-STAN D-STAN	N	2.0100	Ls Ls Ls	0.1200 0.0700 0.1000	1.7200	Nie
7	32-17-025-0104	05-310 -k	8303	D-STAN	PsV	1.0500	Ls	0.0600	0.9900	Nie
8	32-17-025-0104	05-313 -d	8310	D-STAN	N	3.1600	Ls	3.1600	0.0000	Tak
9	32-17-025-0104	05-314 -c	8311	D-STAN	N	1.5000	Ls	1.5000	0.0000	Tak
10	32-17-025-0104	05-318 -b 05-318 -f	8315	D-STAN D-STAN	N	3.7900	Ls Ls	0.0300 0.2500	3.5100	Nie
11	32-17-025-0104	05-322 -h	8319/1	D-STAN	Lz	0.5900	Ls	0.5900	0.0000	Tak
12	32-17-025-0104	05-330 -h	8327	D-STAN	N	3.7500	Ls	0.5100	3.2400	Nie
13	32-17-025-0104	05-331 -d	8328	D-STAN	N	0.2500	Ls	0.2500	0.0000	Tak
14	32-17-025-0104	05-323 -f		D-STAN	ŁIV	2.6100	Ls	0.0600	2.5500	Nie
LEŚNICTWO ZAMKOWY LAS										
1	32-17-025-0091	06-81 -g	8023	D-STAN	N	6.6500	Ls	0.1900	6.4600	Nie
2	32-17-025-0091	06-86 -i 06-86 -k	8028	D-STAN D-STAN	N	1.4300	Ls Ls	0.1400 0.1300	1.1600	Nie
3	32-17-025-0091	06-190 -d	8074	D-STAN	RV	14.3800	Ls	0.2500	14.1300	Nie
4	32-17-025-0091	06-194 -g	8078	D-STAN	N	0.8300	Ls	0.1000	0.7300	Nie
5	32-17-025-0091	06-196 -b	8080	D-STAN	N	6.8000	Ls	0.4000	6.4000	Nie
LEŚNICTWO JAGOLICE										
1	32-17-025-0094	07-529 -j	8187	D-STAN	N	0.1600	Ls	0.1600	0.0000	Tak
2	32-17-025-0095	07-533 -f 07-722 -a 07-722 -d	8191/4 8366/1	D-STAN D-STAN D-STAN	N N N	0.1500 0.4000	Ls Ls Ls	0.1500 0.3800 0.0200	0.0000	Tak
4	32-17-025-0097	07-670 -a	8404	D-STAN	N	0.0700	Ls	0.0700	0.0000	Tak
LEŚNICTWO MIELECIN										
1	32-17-025-0091	08-348 -b	8016	D-STAN	N	0.4700	Ls	0.4700	0.0000	Tak
2	32-17-025-0088	08-349 -a	8028/2	D-STAN	Lz	1.0123	Ls	1.0123	0.0000	Tak

Lp	Województwo, powiat, gmina, obręb ewidencyjny (kod admin.)	Oddział, pododdział (nowa literacja)	Nr działki ewidencyjnej	Rodzaj powierzchni	Wg stanu ewidencji		Wg stanu stwierdzonego w czasie taksacji na gruncie		Powierzchnia użytku wyjściowego podanego w kol.6 po zmianach (kol.7 - kol.9) [ha]	Zgodność LHM/EWID granic
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
LEŚNICTWO MOKRZYCA										
1	32-17-025-0092	09-575 -d	8225/4	D-STAN	N	0.3200	0.3200	0.3200	0.0000	Tak
2	32-17-025-0092	09-619 -b	8268	D-STAN	N	0.4400	0.4400	0.0300	0.0000	Tak
3	32-17-025-0092	09-619 -c		D-STAN				0.4100		
3	32-17-025-0092	09-588 -h	8237	D-STAN	PsV	1.8000	0.1900	0.1900	1.6100	Nie
LEŚNICTWO PRZELEWICE										
1	32-17-025-0104	10-683 -d	58/1	D-STAN	RV	1.5800	0.1200	1.5800	0.0000	Tak
2	32-17-025-0104	10-683 -d	59/1	D-STAN	RV	0.1200	0.1200	0.1200	0.0000	Tak
3	32-17-025-0104	10-683 -d	60/1	D-STAN	RV	1.4300	1.4300	1.4300	0.0000	Tak
4	32-17-025-0104	10-683 -d		D-STAN	RV	0.2000	0.2000	0.2000	0.0000	Tak
5	32-17-025-0103	10-647 -a	8300/1	D-STAN	N	3.6600	0.0800	0.0800	2.9900	Nie
		10-647 -f		D-STAN			0.0400	0.0400		
		10-647 -i		D-STAN			0.0100	0.0100		
		10-647 -b		DROGI L			0.2000	0.2000		
6	32-17-025-0103	10-650 -l	8303/1	D-STAN	N	0.2000	0.1400	0.1400	0.0000	Tak
7	32-17-025-0103	10-653 -a	8306/4	D-STAN	N	2.8000	0.0600	0.0600	2.6600	Nie
8	32-17-025-0103	10-662 -g	8308	D-STAN	N	10.5600	0.1400	0.1400	0.0000	Tak
		10-662 -h		D-STAN			9.1400	9.1400		
		10-662 -k		D-STAN			1.3300	1.3300		
		10-662 -b		LINIE			0.0300	0.0300		
9	32-17-025-0103	10-660 -g	8316	D-STAN	N	1.4900	0.0700	0.0700	0.6300	Nie
		10-660 -l		D-STAN			0.1500	0.1500		
		10-660 -m		D-STAN			0.6300	0.6300		
		10-660 -n		D-STAN			0.0100	0.0100		
10	32-17-025-0096	10-681 -j	8318/1	D-STAN	ŁV	1.4600	0.2000	0.2000	1.2600	Nie
		10-685 -b		D-STAN			0.1300	0.1300		
11	32-17-025-0096	10-685 -g	8334	D-STAN	N	3.2400	0.1800	0.1800	2.8100	Nie
		10-685 -j		D-STAN			0.0400	0.0400		
		10-685 -k		D-STAN			0.0800	0.0800		
12	32-17-025-0096	10-685 -i	8335	D-STAN	N	2.0900	0.0500	0.0500	2.0400	Nie
13	32-17-025-0103	10-679 -a	8338/1	D-STAN	N	3.1400	0.2600	0.2600	2.5400	Nie
		10-679 -b		D-STAN			0.3400	0.3400		

Lp	Województwo, powiat, gmina, obsz ewidencyjny (kod admin.)	Oddział, pododdział (nowa literacja)	Nr działki ewidencyjne]	Rodzaj powierzchni	Wg stanu ewidencji		Wg stanu stwierdzonego w czasie taksacji na gruncie		Powierzchnia użytku wyściłowego podanego w kol.6 po zmianach (kol.7 - kol.9) [ha]	Zgodność granic LMN/EWID
					Użytek	Pow. [ha]	Użytek	Pow. [ha]		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
14	32-17-025-0096	10-690 -f	8340	D-STAN	N	0.5900	Ls	0.1600	0.4300	Nie
15	32-17-025-0096	10-702 -d	8348	D-STAN	N	2.9700	Ls	0.2500	2.6200	Nie
		D-STAN		Ls			0.1000			
16	32-17-025-0096	10-712 -f	8362	D-STAN	N	6.6600	Ls	0.3200	6.3400	Nie
17	32-17-025-0096	10-725 -a	8374/2	D-STAN	N	0.3900	Ls	0.0600	0.0000	Tak
		10-725 -c		Ls			0.2500			
		10-725 -d		Ls			0.0600			
		10-725 -~c		Ls			0.0200			
LEŚNICTWO RACZYK										
1	32-17-024-0105	11-373 -c	8077	D-STAN	RIVA	0.5700	Ls	0.0200	0.5500	Nie
		11-373 -c		D-STAN	RV	0.8700	Ls	0.0300	0.8300	
		11-373 -a		D-STAN	RV	0.3200	Ls	0.0300	0.2700	
		11-373 -~b		DROGI L	Ls	0.0200	0.7300			
		11-401 -k		D-STAN	LIV	0.7800	Ls	0.0500	2.1200	
2	32-17-025-0097	11-401 -k	8098/1	D-STAN	LIV	2.3600	Ls	0.1200	Nie	
		11-401 -m		D-STAN	Ls	0.1200				
LEŚNICTWO WOŁOWE LASY										
1	32-17-025-0092	12-425 -b	8063	D-STAN	N	0.3300	Ls	0.3300	0.0000	Tak
2	32-17-025-0092	12-487 -o	8148/10	URZ WOD	N	1.1900	Ls	0.2800	0.9100	Nie
3		12-487 -m		D-STAN	PsV	1.5100	Ls	0.0800	1.4300	Nie
4	32-17-025-0092	12-559 -k	8211/2	D-STAN	RV	2.7900	Ls	0.0600	2.7300	Nie
LEŚNICTWO ZIELONY STOK										
1	32-17-025-0093	13-459 -b	8131/11	D-SATN	RVI	0.8600	Ls	0.0300	0.8300	Nie
2	32-17-025-0093	13-500 -h	8161/1	D-STAN	RV	1.2900	Ls	0.0700	1.2200	Nie
		D-STAN		RIVB	1.3600	Ls	0.1200	1.2400		
3	32-17-025-0093	13-520 -d	8179	D-STAN	N	0.2500	Ls	0.0300	0.0000	Tak
		13-520 -f		URZ WOD			Ls	0.2200		
4	32-17-025-0093	13-564 -i	8216/1	D-STAN	N	1.6800	Ls	0.0600	1.6200	Nie

VIII. TABELE I WZORY IUL

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1)

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	17	17	17	17
	Gmina	24	25	45	
	1	2	3	4	5
1. Lasy - razem		176.2448	18248.5677	114.7500	18539.5625
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		168.6139	17443.3123	111.8100	17723.7362
1) drzewostany		168.6139	17443.3123	111.8100	17723.7362
2) plantacje drzew - razem					
w tym:					
- plantacje nasienne					
- plantacje drzew szybkorosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem			251.2722		251.2722
1) w produkcji ubocznej - razem			9.3400		9.3400
w tym:					
- plantacje choinek			1.5400		1.5400
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie			7.8000		7.8000
2) do odnowienia - razem			226.4522		226.4522
w tym:					
- halizny					
- zręby			225.4122		225.4122
- płazowiny			1.0400		1.0400
3) pozostałe leśne niezalesione - razem			15.4800		15.4800
w tym:					
- przewidziane do naturalnej sukcesji			8.6000		8.6000
- objęte szczególnymi formami ochrony			6.8800		6.8800
- przewidziane do retencji					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji					
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		7.6309	553.9832	2.9400	564.5541
w tym:					
1) budynki i budowle	1.3223		4.0361		5.3584
2) urządzenia melioracji wodnych			5.6347		5.6347
3) linie podziału przestrzennego lasu	1.2300		103.7683	0.9100	105.9083
4) drogi leśne	3.8943		406.2192	1.4738	411.5873
5) tereny pod liniami energetycznymi	1.0628		23.3949	0.5562	25.0139
6) szkółki leśne			7.6800		7.6800
7) miejsca składowania drewna			0.4600		0.4600
8) parkingi leśne			0.3000		0.3000
9) urządzenia turystyczne	0.1215		2.4900		2.6115
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione			10.9722		10.9722
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		176.2448	18259.5399	114.7500	18550.5347
3. Użytki rolne - razem		6.1593	581.8484	4.0979	592.1056
3.1. Grunty orne - razem		2.7693	182.7635	2.4753	188.0081
w tym:					
1) role	2.5731		181.4035	2.4753	186.4519
2) plantacje, poletka, składowiska drewna i szkółki na gr. ornym			1.3600		1.3600
3) ugory, odłogi					
4) działki rodzinne na gruntach ornym					
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą	0.1962				0.1962
3.2. Sady			1.2500		1.2500
3.3. Łąki trwałe			40.7300	1.1226	41.8526
3.4. Pastwiska trwałe	2.3900		34.6400		37.0300
3.5. Grunty rolne zabudowane					
3.6. Grunty pod stawami rybnymi					
3.7. Grunty pod rowami rolnymi					
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych					
3.9. Nieużytki - razem	1.0000		322.4649	0.5000	323.9649
w tym:					
1) bagna	1.0000		322.0649	0.5000	323.5649
2) piaski					
3) utwory fizjograficzne			0.4000		0.4000
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji					
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej					
4. Grunty pod wodami - razem			50.5700		50.5700
w tym:					
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi			50.5700		50.5700
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi					
5. Użytki ekologiczne - razem					
6. Tereny różne - razem					
w tym:					
1) grunty przez. do rek. oraz niezagos. grunty zrekult.					
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego					
3) grunty wyłączone z produkcji					
4) różne inne					

Rodzaj użytku	Województwo	32	32	32	32
	Powiat	17	17	17	17
	Gmina	24	25	45	17
	1	2	3	4	5
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		1.0057	0.0028		1.0085
w tym:					
7.1. Tereny mieszkaniowe					
7.2. Tereny przemysłowe			0.0028		0.0028
7.3. Tereny zabudowane inne					
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane		1.0057			1.0057
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem					
w tym:					
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne					
2) tereny zabytkowe					
3) tereny sportowe					
4) ogrody zoologiczne i botaniczne					
5) tereny zieleni nieurządzonej					
6) rodzinne ogrody działkowe					
7.6. Użytki kopalne					
7.7. Tereny komunikacyjne - razem					
w tym:					
1) drogi					
2) tereny kolejowe					
3) grunty pod budowę dróg publicznych					
4) inne tereny komunikacyjne					
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		7.1650	643.3934	4.0979	654.6563
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia			0.6000		0.6000
OGÓŁEM (1-7)		183.4098	18891.9611	118.8479	19194.2188

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych (bez współwłasności):

leśna: 18 539.55
nieleśna: 654.66
Ogółem: 19 194.21

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna: 0.00
nieleśna: 0.16
Ogółem: 0.16

32-17-024 Człopa Miasto
32-17-025 Człopa Obszar wiejski
32-17-045 Tuczo Obszar wiejski
32-17 Wałęcki

Tabela nr II

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZłOPA (08-01-1-)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	BK	DB.S	DB.B	DB.C
1	2	3	4	5	6	7	8	9
BS	IA							
	I							
	II	1.82						
	III							
	IV							
Razem	ha	1.82						
	%	100						
BŚW	IA	1002.53						
	I	3325.01	1.91					
	II	1556.13						
	III	21.19						
	IV	1.59						
Razem	ha	5906.45	1.91					
	%	99.92	0.03					
BB	IA							
	I							
	II	0.6						
	III							
	IV							
Razem	ha	0.6						
	%	13.33						
BMŚW	IA	4480.05						
	I	2950.71	39.98	10.52	17.25		10.84	2.88
	II	355.86		2.73	23.71	1.08	9.63	
	III		0.78			1.09		
	IV						2.55	
Razem	ha	7786.62	40.76	13.25	40.96	2.17	23.02	2.88
	%	98.14	0.51	0.17	0.52	0.03	0.29	0.04
BMW	IA	1.92						
	I	5.95						
	II							
	III							
	IV							
Razem	ha	7.87						
	%	100						
BMB	IA							
	I							
	II	1.01						
	III	0.5						
	IV	0.91						
Razem	ha	2.42						
	%	20.63						
LMŚW	IA	1675.35						
	I	518	217.13	9.78	269.44	13.43	34	9.46
	II	52.45	1.34	1.46	122.23	28.91	78.44	
	III				7.95	6.23	5.08	
	IV					1.45		
Razem	ha	2245.8	218.47	11.24	399.62	50.02	117.52	9.46
	%	71.63	6.97	0.36	12.75	1.6	3.75	0.3

JW	GB	BRZ	BRZ.O	OL	AK	OS	LP	Razem	
10	11	12	13	14	15	16	17	15	%
								1.82	100
								1.82	100
								100	100
								1002.53	16.96
		2.11						3329.03	56.31
								1556.13	26.33
								21.19	0.36
		0.63						2.22	0.04
		2.74						5911.1	100
		0.05						100	100
								0.6	13.33
		3.9						3.9	86.67
		3.9						4.5	100
		86.67						100	100
								4480.05	56.48
		20.68			0.57			3053.43	38.49
		1.98						394.99	4.98
								1.87	0.02
								2.55	0.03
		22.66			0.57			7932.89	100
		0.29			0.01			100	100
								1.92	24.4
								5.95	75.6
								7.87	100
								100	100
								1.01	8.61
		0.59	2.53					3.62	30.86
			5.59	0.6				7.1	60.53
		0.59	8.12	0.6				11.73	100
		5.03	69.22	5.12				100	100
								1675.35	53.44
0.6		63.57		5.36		1.6	0.81	1143.18	36.47
	1.01	9.87						295.71	9.43
								19.26	0.61
								1.45	0.05
0.6	1.01	73.44		5.36		1.6	0.81	3134.95	100
0.02	0.03	2.34		0.17		0.05	0.03	100	100

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	BK	DB.S	DB.B	DB.C
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Powierzchnia w ha								
LMW	IA	6.41						
	I							
	II				1.02	1.56	1.04	
	III				1.73			
	IV							
Razem	ha	6.41			2.75	1.56	1.04	
	%	27.45			11.78	6.68	4.45	
LMB	IA							
	I	2.11						
	II	3.31						
	III							
	IV							
Razem	ha	5.42						
	%	16.62						
LŚW	IA	196.28						
	I	38.66	6.28	10.06	84.24	20.78	16.4	1
	II	13.82	1.75	1.83	58.42	29.58	12.3	
	III				1.89	9.66		
	IV				2.54			
Razem	ha	248.76	8.03	11.89	147.09	60.02	28.7	1
	%	46.4	1.5	2.22	27.44	11.2	5.35	0.19
LW	IA	3.53						
	I							
	II			1				
	III							
	IV							
Razem	ha	3.53		1				
	%	30.94		8.76				
OL	IA							
	I							
	II							
	III							
	IV							
Razem	ha							
	%							
OLJ	IA							
	I	1.22						
	II			0.64			0.76	
	III							
	IV							
Razem	ha	1.22		0.64			0.76	
	%	1.38		0.73			0.86	
Łącznie	IA	7366.07						
	I	6841.66	265.3	30.36	370.93	34.21	61.24	13.34
	II	1985	3.09	7.66	205.38	61.13	102.17	
	III	21.69	0.78		11.57	16.98	5.08	
	IV	2.5			2.54	1.45	2.55	
Ogółem	ha	16216.92	269.17	38.02	590.42	113.77	171.04	13.34
	%	91.5	1.52	0.21	3.33	0.64	0.97	0.08

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 17 723.7362 ha

JW	GB	BRZ	BRZ.O	OL	AK	OS	LP	Razem	
10	11	12	13	14	15	16	17	15	% 16
								6.41	27.45
		5.8		1.47				7.27	31.13
				3.81				7.43	31.83
				0.51				2.24	9.59
		5.8		5.79				23.35	100
		24.84		24.8				100	100
				0.25				2.36	7.24
			0.9	10.43				14.64	44.89
			4.16	11.45				15.61	47.87
			5.06	22.13				32.61	100
			15.52	67.86				100	100
								196.28	36.62
		16.85		5.85		0.57		200.69	37.44
		2.82		3.43			1.04	124.99	23.32
								11.55	2.15
								2.54	0.47
		19.67		9.28		0.57	1.04	536.05	100
		3.67		1.73		0.11	0.19	100	100
								3.53	30.94
				5.95				5.95	52.15
				0.93				1.93	16.91
				6.88				11.41	100
				60.3				100	100
		0.81		6.23				7.04	25.9
				10.23				10.23	37.64
				5.25				5.25	19.32
				4.66				4.66	17.14
		0.81		26.37				27.18	100
		2.98		97.02				100	100
		0.97		43.69				45.88	51.99
		0.5		36.66				38.56	43.68
				3.27				3.27	3.7
				0.56				0.56	0.63
		1.47		84.18				88.27	100
		1.67		95.36				100	100
								7366.07	41.56
0.6		110.79		68.8	0.57	2.17	0.81	7800.78	44.02
	1.01	15.17	0.9	65.49			1.04	2448.04	13.81
		0.59	6.69	20.48				83.86	0.47
		4.53	5.59	5.82				24.98	0.14
0.6	1.01	131.08	13.18	160.59	0.57	2.17	1.85	17723.73	100
0	0.01	0.74	0.07	0.91	0	0.01	0.01	100	100

Tabela nr III

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1-)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III	
	płazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
powierzchnia w ha / miąższość w m³											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Rezerwy											
DB.B								0.18			
								5			
BRZ										0.54	
										70	
OL											
Razem								0.18		0.54	
								5		70	
Lasy ochronne											
SO		19.08		2.20		105.38	77.24	88.00	186.82	125.76	383.17
		605		51	9583	295	1315	11990	44315	34025	142715
MD					33				2.69	6.11	0.34
									845	1825	140
ŚW									3.79	1.75	5.70
					56				755	465	1935
BK						23.70	38.84	25.86	2.59	11.20	
					3736		205	890	2340	470	2970
DB				1.60							
				47							
DB.S						1.81	5.85	11.22		2.98	6.31
					551		70	775		675	2120
DB.B						3.60	8.50	9.16		2.78	0.94
					1090	145	30	205		595	305
JS				1.28							
				7							
GB											1.01
											205
BRZ				1.67				4.16	1.04	4.16	4.30
				452	181			5	160	880	1190
BRZ.O									0.90	5.59	4.16
					5				155	570	890
OL				4.30			0.41	7.03	6.86	10.15	36.37
				63	150		75	1165	1310	3290	12235
OS											1.05
											455
Razem		19.08		11.05		110.79	115.70	158.41	227.96	161.87	454.55
		605		620	15385	440	1695	15030	49880	42795	165160
Lasy gospod.											
SO	1.04	206.33	5.73	3.68		920.84	1041.33	1220.61	1251.51	792.37	1561.98
	60	4685	5	214	71389	815	20490	173470	289395	214185	534025
MD						6.03	2.78	180.40	40.34	6.08	1.91
					347		140	31760	9650	2155	875
ŚW								3.86	4.09	6.26	2.78
					35			570	1035	1770	720
BK			3.11			9.68	60.76	241.52	73.26		
					7241		675	12085	5720		
DB			0.50	0.75							
DB.S						0.94	14.36	22.01	1.08		1.82
					574		260	1080	185		560
DB.B						8.92	6.69	92.72	13.69		
					1411		20	7600	1860		

							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty za-lesione	grunty za-les. i nieza-les.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
										0.18	0.18	4.22
										5	5	0.29
										0.54	0.54	12.65
										70	70	4.13
	0.51	1.91	1.13							3.55	3.55	83.13
	270	770	580							1620	1620	95.58
	0.51	1.91	1.13							4.27	4.27	100.00
	270	770	580							1695	1695	100.00
546.89	240.12	222.43	112.36	285.63	141.84	41.51	253.50	24.89		2835.54	2856.82	83.24
206715	106065	95860	53460	133665	68850	20310	102490	9235		1040888	1041544	86.39
			2.00		1.75					12.89	12.89	0.38
			1155		1025					5023	5023	0.42
			1.83	2.83						15.90	15.90	0.46
			950	1265						5426	5426	0.45
12.71	29.63	10.04	2.04	16.92	2.44	12.60	14.12			202.69	202.69	5.91
4385	10630	4105	770	7790	1100	6565	5425			51381	51381	4.26
											1.60	0.05
											47	0.00
3.16	2.92	5.08	10.40	6.01	1.35	2.54	9.93			69.56	69.56	2.03
1080	890	1790	3945	2840	550	985	4870			21141	21141	1.75
1.73	8.09	5.28	1.95	1.12	2.22	0.92				46.29	46.29	1.35
530	2890	1730	1005	385	860	455				10225	10225	0.85
											1.28	0.04
											7	0.00
										1.01	1.01	0.03
										205	205	0.02
3.60	6.74		4.55	0.61			16.06	1.06		46.28	47.95	1.40
1180	2470		1100	215			3735	185		11301	11753	0.97
2.53										13.18	13.18	0.38
360										1980	1980	0.16
22.63	32.33	14.02	14.65	12.59						157.04	161.34	4.70
7730	13915	5925	5595	5140						56530	56593	4.69
										1.05	1.05	0.03
										455	455	0.04
593.25	319.83	256.85	149.78	325.71	149.60	57.57	293.61	25.95		3401.43	3431.56	100.00
221980	136860	109410	67980	151300	72385	28315	116520	9420		1204555	1205780	100.00
2413.78	1058.12	1266.21	486.77	449.20	126.31	20.23	760.62	11.50		13381.38	13598.16	93.54
851080	431950	515475	211880	203350	56520	9730	274595	4470		3862819	3867783	97.03
12.15							6.59			256.28	256.28	1.76
4280							1540			50747	50747	1.27
0.53			2.73				1.87			22.12	22.12	0.15
235			1340				670			6375	6375	0.16
		2.51								387.73	390.84	2.69
		1145								26866	26866	0.67
											1.25	0.01
0.23		1.69				1.01	1.07			44.21	44.21	0.30
55		295				255	195			3459	3459	0.09
				2.55						124.57	124.57	0.86
				580						11471	11471	0.29

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III	
	płazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
powierzchnia w ha / miąższość w m3											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
DB.C								9.46	2.88		
								1570	510		
JW											0.60
											160
BRZ								24.86	7.54	1.04	1.40
					13			3225	1125	210	390
AK											
OS									0.57		
					4				135		
LP								0.81			
								35			
Razem	1.04	206.33	9.34	4.43		946.41	1125.92	1796.25	1394.96	805.75	1570.49
	60	4685	5	214	81014	815	21585	231395	309615	218320	536730
Łącznie											
SO	1.04	225.41	5.73	5.88		1026.22	1118.57	1308.61	1438.33	918.13	1945.15
	60	5290	5	265	80972	1110	21805	185460	333710	248210	676740
MD						6.03	2.78	180.40	43.03	12.19	2.25
					380		140	31760	10495	3980	1015
ŚW								3.86	7.88	8.01	8.48
					91			570	1790	2235	2655
BK			3.11			9.68	84.46	280.36	99.12	2.59	11.20
					10977		880	12975	8060	470	2970
DB			0.50	2.35							
				47							
DB.S						2.75	20.21	33.23	1.08	2.98	8.13
					1125		330	1855	185	675	2680
DB.B						12.52	15.19	102.06	13.69	2.78	0.94
					2501	145	50	7810	1860	595	305
DB.C								9.46	2.88		
								1570	510		
JW											0.60
											160
JS				1.28							
				7							
GB											1.01
											205
BRZ				1.67				29.02	8.58	5.74	5.70
				452	194			3230	1285	1160	1580
BRZ.O									0.90	5.59	4.16
					5				155	570	890
OL				4.30			0.41	7.03	6.86	10.15	36.37
				63	150		75	1165	1310	3290	12235
AK											
OS									0.57		1.05
					4				135		455
LP								0.81			
								35			
Ogółem	1.04	225.41	9.34	15.48		1057.20	1241.62	1954.84	1622.92	968.16	2025.04
	60	5290	5	834	96399	1255	23280	246430	359495	261185	701890
Procent	0.01	1.25	0.05	0.09		5.88	6.91	10.88	9.03	5.39	11.27
	0.00	0.10	0.00	0.02	1.86	0.02	0.45	4.74	6.92	5.03	13.51

							KO	KDO	Bud. przerw.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
				1.00						13.34	13.34	0.09
				475						2555	2555	0.06
										0.60	0.60	0.00
										160	160	0.00
1.35	1.12						46.95			84.26	84.26	0.58
395	285						10400			16043	16043	0.40
	0.57									0.57	0.57	0.00
	245									245	245	0.01
							0.55			1.12	1.12	0.01
							150			289	289	0.01
				1.04						1.85	1.85	0.01
				185						220	220	0.01
2428.04	1059.81	1270.41	489.50	453.79	126.31	21.24	817.65	11.50		14318.03	14539.17	100.00
856045	432480	516915	213220	204590	56520	9985	287550	4470		3981249	3986213	100.00
2960.67	1298.24	1488.64	599.13	734.83	268.15	61.74	1014.12	36.39		16216.92	16454.98	91.55
1057795	538015	611335	265340	337015	125370	30040	377085	13705		4903707	4909327	94.54
12.15			2.00		1.75		6.59			269.17	269.17	1.50
4280			1155		1025		1540			55770	55770	1.07
0.53			4.56	2.83			1.87			38.02	38.02	0.21
235			2290	1265			670			11801	11801	0.23
12.71	29.63	12.55	2.04	16.92	2.44	12.60	14.12			590.42	593.53	3.30
4385	10630	5250	770	7790	1100	6565	5425			78247	78247	1.51
											2.85	0.02
											47	0
3.39	2.92	6.77	10.40	6.01	1.35	3.55	11.00			113.77	113.77	0.63
1135	890	2085	3945	2840	550	1240	5065			24600	24600	0.47
1.73	8.09	5.28	1.95	3.67	2.22	0.92				171.04	171.04	0.95
530	2890	1730	1005	965	860	455				21701	21701	0.42
				1.00						13.34	13.34	0.07
				475						2555	2555	0.05
										0.60	0.60	0.00
										160	160	0
											1.28	0.01
											7	0
										1.01	1.01	0.01
										205	205	0
4.95	7.86		4.55	0.61			63.01	1.06		131.08	132.75	0.74
1575	2755		1100	215			14135	185		27414	27866	0.54
2.53										13.18	13.18	0.07
360										1980	1980	0.04
22.63	32.84	15.93	15.78	12.59						160.59	164.89	0.92
7730	14185	6695	6175	5140						58150	58213	1.12
	0.57									0.57	0.57	0.00
	245									245	245	0
							0.55			2.17	2.17	0.01
							150			744	744	0.01
				1.04						1.85	1.85	0.01
				185						220	220	0
3021.29	1380.15	1529.17	640.41	779.50	275.91	78.81	1111.26	37.45		17723.73	17975.00	100
1078025	569610	627095	281780	355890	128905	38300	404070	13890		5187499	5193688	100
16.79	7.68	8.51	3.56	4.34	1.53	0.44	6.18	0.21		98.60	100.00	100
20.76	10.97	12.07	5.43	6.85	2.48	0.74	7.78	0.27		99.88	100.00	100

Grunty związane z gospodarką leśną: 564.55
 Ogółem lasy: 18 539.55
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 18 539.5625

Tabela nr IV

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1-)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III	
		płazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
powierzchnia w ha / miąższość w m³												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BS	SO										1.82	
											255	
	Razem										1.82	
												255
BŚW	SO		159.97				444.12	584.76	585.24	771.93	435.45	609.94
			3638			34233	145	12425	77675	170740	109230	201220
	MD					20			1.91			
									300			
	BRZ									2.74		
										430		
	Razem		159.97				444.12	584.76	587.15	774.67	435.45	609.94
			3638			34253	145	12425	77975	171170	109230	201220
BB	SO				1.53					0.60		
					51	6				105		
	BRZ								3.90			
						156						
BMŚW	SO		65.44	2.94	0.55		498.24	501.70	616.54	584.81	390.90	987.94
			1652	4		40832	575	8950	92010	143975	112445	352485
	MD							2.78	13.51	16.32	5.13	
						87		140	2330	4015	1525	
	ŚW					6			1.18	3.53	5.81	
									90	945	1610	
	BK							33.97		6.99		
						819		100		445		
	DB.S									1.08		
						7				185		
	DB.B						1.29	7.56	4.19	4.49		
						574		5	260	970		
	DB.C									2.88		
										510		
	BRZ								2.41	2.62	2.33	3.43
						4			330	400	440	1145
AK												
Razem		65.44	2.94	0.55		499.53	546.01	637.83	622.72	404.17	991.37	
		1652	4		42329	575	9195	95020	151445	116020	353630	
BMW	SO			0.46						1.45		
						6				285		
	Razem			0.46						1.45		
						6			285			
BMB	SO				0.67					1.51	0.91	
										195	115	
	BRZ				1.67				0.26	0.33		
					452	2			5	20		
	BRZ.O					5					5.59	
											570	
	OL									0.60		
										50		
Razem				2.34				0.26	2.44	6.50		
				452	7			5	265	685		

							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty za-lesione	grunty za-les. i nie za-les.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
										1.82	1.82	100
										255	255	100
										1.82	1.82	100
										255	255	100
1042.21	428.38	503.47	221.28	225.42	52.66	1.59				5906.45	6066.42	99.92
357600	162575	196170	91970	96100	21535	350				1531968	1535606	99.95
										1.91	1.91	0.03
										320	320	0.02
										2.74	2.74	0.05
										430	430	0.03
1042.21	428.38	503.47	221.28	225.42	52.66	1.59				5911.10	6071.07	100
357600	162575	196170	91970	96100	21535	350				1532718	1536356	100
										0.60	2.13	35.32
										111	162	50.94
										3.90	3.90	64.68
										156	156	49.06
										4.50	6.03	100
										267	318	100
1444.95	648.05	786.93	293.99	380.49	163.15	18.89	444.27	25.77		7786.62	7855.55	98.16
537215	281380	332935	131205	176625	75060	7865	180330	9675		2483562	2485218	99.03
3.02										40.76	40.76	0.51
890										8987	8987	0.36
			2.73							13.25	13.25	0.17
			1340							3991	3991	0.16
										40.96	40.96	0.51
										1364	1364	0.05
			1.09							2.17	2.17	0.03
			350							542	542	0.02
	2.94			2.55						23.02	23.02	0.29
	975			580						3364	3364	0.13
										2.88	2.88	0.04
										510	510	0.02
2.31							9.56			22.66	22.66	0.28
940							2170			5429	5429	0.22
	0.57									0.57	0.57	0.01
	245									245	245	0.01
1450.28	651.56	786.93	297.81	383.04	163.15	18.89	453.83	25.77		7932.89	8001.82	100
539045	282600	332935	132895	177205	75060	7865	182500	9675		2507994	2509650	100
	5.17			1.25						7.87	8.33	100
	2065			595						2951	2951	100
	5.17			1.25						7.87	8.33	100
	2065			595						2951	2951	100
										2.42	3.09	21.96
										310	310	17.47
										0.59	2.26	16.06
										27	479	27
2.53										8.12	8.12	57.72
360										935	935	52.71
										0.60	0.60	4.26
										50	50	2.82
2.53										11.73	14.07	100
360										1322	1774	100

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		
		płazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
powierzchnia w ha / m ią ższ o ść w m ³													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
LMŚW	SO	1.04		2.33	3.13		83.86	32.11	101.76	74.45	81.81	301.17	
		60		1	214	5854	390	430	14995	17485	24070	106380	
	MD						6.03		164.98	26.23	5.08	2.25	
							236			29130	6360	1790	1015
	ŚW								2.68	2.44	0.94	2.78	
							35			480	540	275	720
	BK			2.63			9.68	33.04	240.15	72.34	2.59	10.39	
							8930		610	11350	5750	470	2815
	DB				1.84								
					42								
	DB.S								9.34	19.27			3.62
							552		170	860			1140
	DB.B							11.23	5.40	78.92	4.13	0.65	0.94
							1810	145		5995	150	170	305
	DB.C									9.46			
										1570			
	JW												0.60
													160
	GB												1.01
													205
	BRZ									18.88	2.15	1.70	0.96
							8			2445	335	370	195
	OL										0.50		
											195		
	OS												1.05
													455
LP									0.81				
									35				
Razem	1.04		4.96	4.97			110.80	79.89	636.91	182.24	92.77	324.77	
	60		1	256	17425		535	1210	66860	30815	27145	113390	
LMW	SO											2.21	
												715	
	BK								1.02				
									60				
	DB				0.51								
					5								
	DB.S							1.56					
						174		15					
	DB.B								1.04				
									55				
	BRZ										1.25		
						23					240		
LMB	SO												
	BRZ.O									0.90		4.16	
										155		890	
	OL				2.32					0.49		3.97	11.91
				47					30		935	2790	
Razem				2.32					0.49	0.90	3.97	16.07	
				47					30	155	935	3680	

							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty za-lesione	grunty za-les. i nie za-les.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
448.15	189.52	195.68	73.52	109.50	46.30	35.80	465.79	6.38		2245.80	2252.30	71.59
154545	80600	80980	37255	54280	25515	19550	165065	2660		790054	790329	85.55
7.31							6.59			218.47	218.47	6.94
2955							1540			43026	43026	4.66
0.53							1.87			11.24	11.24	0.36
235							670			2955	2955	0.32
5.28	5.52	7.57		7.81		2.38	2.87			399.62	402.25	12.79
1685	2260	3225		3810		1610	1835			44350	44350	4.8
											1.84	0.06
											42	0
3.39	2.92	6.77		2.19		1.45	1.07			50.02	50.02	1.59
1135	890	2085		885		415	195			8327	8327	0.9
0.97	5.15	5.28	1.95	1.12	0.86	0.92				117.52	117.52	3.74
325	1915	1730	1005	385	325	455				14715	14715	1.59
										9.46	9.46	0.3
										1570	1570	0.17
										0.60	0.60	0.02
										160	160	0.02
										1.01	1.01	0.03
										205	205	0.02
1.35	0.89			0.61			45.84	1.06		73.44	73.44	2.33
395	285			215			10510	185		14943	14943	1.62
1.44	2.14	1.28								5.36	5.36	0.17
560	1260	550								2565	2565	0.28
							0.55			1.60	1.60	0.05
							150			605	605	0.07
										0.81	0.81	0.03
										35	35	0
468.42	206.14	216.58	75.47	121.23	47.16	40.55	524.58	7.44		3134.95	3145.92	100
161835	87210	88570	38260	59575	25840	22030	179965	2845		923510	923827	100
2.40	1.80									6.41	6.41	26.85
590	900									2205	2205	36.11
				1.18	0.55					2.75	2.75	11.53
				325	220					605	605	9.91
											0.51	2.14
											5	0.08
										1.56	1.56	6.54
										189	189	3.09
										1.04	1.04	4.36
										55	55	0.9
			4.55							5.80	5.80	24.31
			1100							1363	1363	22.31
0.99	0.26	1.22		1.00						5.79	5.79	24.27
340	40	390		475						1686	1686	27.6
3.39	2.06	1.22	4.55	2.18	0.55					23.35	23.86	100
930	940	390	1100	800	220					6103	6108	100
	1.46			0.65		3.31				5.42	5.42	15.52
	405			235		1090				1730	1730	21.16
										5.06	5.06	14.49
										1045	1045	12.78
0.25	1.92		3.59							22.13	24.45	69.99
90	330		1180							5355	5402	66.06
0.25	3.38		3.59	0.65		3.31				32.61	34.93	100
90	735		1180	235		1090				8130	8177	100

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III	
		płazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
powierzchnia w ha / miąższość w m3												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
LŚW	SO								5.07	3.58	7.24	42.25
						41			780	925	2095	15390
	MD					37				0.48	1.98	
										120	665	
	ŚW									1.91	1.26	5.70
						50				305	350	1935
	BK			0.48				16.43	40.21	19.79		0.81
						1228		110	1625	1865		155
	DB			0.50								
	DB.S						2.75	9.31	13.96		2.98	4.51
						392		145	995		675	1540
	DB.B							2.23	17.91	5.07	2.13	
						117		45	1500	740	425	
	DB.C											
	BRZ											
										3.57	0.74	0.46
OL						1			450	100	110	
						12						1.04
												285
OS										0.57		
						4				135		
LP												
Razem				0.98			2.75	27.97	80.72	32.14	16.05	54.31
						1882		300	5350	4190	4320	19305
LW	SO											1.64
												550
	ŚW											
	OL								2.48			0.97
						23			565			475
Razem									2.48			2.61
						23			565			1025
OL	BRZ											0.81
												160
	OL				1.98				1.17	3.16	1.86	7.51
				16					110	305	595	2790
	Razem				1.98				1.17	3.16	1.86	8.32
									110	305	595	2950
OLJ	SO											
	ŚW											
	DB.B											
	JS				1.28							
					7							
BRZ											0.50	
											80	
OL							0.41	1.42	2.60	4.07	14.34	
					104		75	205	760	1715	5765	
Razem				1.28			0.41	1.42	2.60	4.07	14.84	
				7	104		75	205	760	1715	5845	

							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty za-lesione	grunty za-les. i nie za-les.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
22.29	22.64	2.56	10.34	17.52	4.82	2.15	104.06	4.24		248.76	248.76	46.32
7635	9540	1250	4910	9180	2745	1185	31690	1370		88736	88736	57.06
1.82			2.00		1.75					8.03	8.03	1.5
435			1155		1025					3437	3437	2.21
			1.19	1.83						11.89	11.89	2.21
			625	730						3995	3995	2.57
7.43	24.11	4.98	2.04	7.93	1.89	10.22	11.25			147.09	147.57	27.48
2700	8370	2025	770	3655	880	4955	3590			31928	31928	20.54
											0.50	0.09
			9.31	3.82	1.35	2.10	9.93			60.02	60.02	11.18
			3595	1955	550	825	4870			15542	15542	10
					1.36					28.70	28.70	5.34
					535					3362	3362	2.16
				1.00						1.00	1.00	0.19
				475						475	475	0.31
1.29	6.00						7.61			19.67	19.67	3.66
240	2100						1455			4456	4456	2.87
1.11	0.61	0.88		5.64						9.28	9.28	1.73
455	200	375		1885						3212	3212	2.07
										0.57	0.57	0.11
										139	139	0.09
				1.04						1.04	1.04	0.19
				185						185	185	0.12
33.94	53.36	8.42	24.88	38.78	11.17	14.47	132.85	4.24		536.05	537.03	100
11465	20210	3650	11055	18065	5735	6965	41605	1370		155467	155467	100
0.67	1.22									3.53	3.53	30.94
210	550									1310	1310	30.06
				1.00						1.00	1.00	8.76
				535						535	535	12.28
	2.50		0.93							6.88	6.88	60.3
	1135		315							2513	2513	57.66
0.67	3.72		0.93	1.00						11.41	11.41	100
210	1685		315	535						4358	4358	100
										0.81	0.81	2.78
										160	160	1.97
2.74	3.98	2.15	1.51	2.29						26.37	28.35	97.22
485	1315	810	445	1075						7930	7946	98.03
2.74	3.98	2.15	1.51	2.29						27.18	29.16	100
485	1315	810	445	1075						8090	8106	100
					1.22					1.22	1.22	1.36
					515					515	515	1.42
			0.64							0.64	0.64	0.71
			325							325	325	0.89
0.76										0.76	0.76	0.85
205										205	205	0.56
											1.28	1.43
											7	0.02
	0.97									1.47	1.47	1.64
	370									450	450	1.24
16.10	21.43	10.40	9.75	3.66						84.18	84.18	94.01
5800	9905	4570	4235	1705						34839	34839	95.87
16.86	22.40	10.40	10.39	3.66	1.22					88.27	89.55	100
6005	10275	4570	4560	1705	515					36334	36341	100

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		
		płazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
powierzchnia w ha / miąższość w m3													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Łącz- nie	SO	1.04	225.41	5.73	5.88		1026.22	1118.57	1308.61	1438.33	918.13	1945.15	
		60	5290	5	265	80972	1110	21805	185460	333710	248210	676740	
	MD						6.03	2.78	180.40	43.03	12.19	2.25	
						380		140	31760	10495	3980	1015	
	ŚW								3.86	7.88	8.01	8.48	
						91			570	1790	2235	2655	
	BK			3.11			9.68	84.46	280.36	99.12	2.59	11.20	
						10977		880	12975	8060	470	2970	
	DB			0.50	2.35								
					47								
	DB.S						2.75	20.21	33.23	1.08	2.98	8.13	
						1125		330	1855	185	675	2680	
	DB.B						12.52	15.19	102.06	13.69	2.78	0.94	
						2501	145	50	7810	1860	595	305	
	DB.C								9.46	2.88			
									1570	510			
	JW											0.60	
												160	
	JS				1.28								
					7								
	GB											1.01	
												205	
	BRZ				1.67				29.02	8.58	5.74	5.70	
					452	194			3230	1285	1160	1580	
	BRZ.O									0.90	5.59	4.16	
						5				155	570	890	
	OL				4.30			0.41	7.03	6.86	10.15	36.37	
					63	150		75	1165	1310	3290	12235	
	AK												
	OS									0.57		1.05	
						4				135		455	
	LP									0.81			
									35				
Ogółem		1.04	225.41	9.34	15.48		1057.20	1241.62	1954.84	1622.92	968.16	2025.04	
		60	5290	5	834	96399	1255	23280	246430	359495	261185	701890	

							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
2960.67	1298.24	1488.64	599.13	734.83	268.15	61.74	1014.12	36.39		16216.92	16454.98	91.55
1057795	538015	611335	265340	337015	125370	30040	377085	13705		4903707	4909327	94.54
12.15			2.00		1.75		6.59			269.17	269.17	1.5
4280			1155		1025		1540			55770	55770	1.07
0.53			4.56	2.83			1.87			38.02	38.02	0.21
235			2290	1265			670			11801	11801	0.23
12.71	29.63	12.55	2.04	16.92	2.44	12.60	14.12			590.42	593.53	3.3
4385	10630	5250	770	7790	1100	6565	5425			78247	78247	1.51
											2.85	0.02
											47	0
3.39	2.92	6.77	10.40	6.01	1.35	3.55	11.00			113.77	113.77	0.63
1135	890	2085	3945	2840	550	1240	5065			24600	24600	0.47
1.73	8.09	5.28	1.95	3.67	2.22	0.92				171.04	171.04	0.95
530	2890	1730	1005	965	860	455				21701	21701	0.42
				1.00						13.34	13.34	0.07
				475						2555	2555	0.05
										0.60	0.60	0
										160	160	0
											1.28	0.01
											7	0
										1.01	1.01	0.01
										205	205	0
4.95	7.86		4.55	0.61			63.01	1.06		131.08	132.75	0.74
1575	2755		1100	215			14135	185		27414	27866	0.54
2.53										13.18	13.18	0.07
360										1980	1980	0.04
22.63	32.84	15.93	15.78	12.59						160.59	164.89	0.92
7730	14185	6695	6175	5140						58150	58213	1.12
	0.57									0.57	0.57	0
	245									245	245	0
							0.55			2.17	2.17	0.01
							150			744	744	0.01
				1.04						1.85	1.85	0.01
				185						220	220	0
3021.29	1380.15	1529.17	640.41	779.50	275.91	78.81	1111.26	37.45		17723.73	17975.00	100
1078025	569610	627095	281780	355890	128905	38300	404070	13890		5187499	5193688	100

Grunty związane z gospodarką leśną:	564.55
Ogółem lasy:	18 539.55
Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem:	18 539.5625

Tabela nr Va Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
1	2	Powierzchnia zalesiona w ha							
3	4	5	6	7	8	9	10		
BS	SO					1.64			
	BRZ					0.18			
Razem	ha					1.82			
	%					100.00			
BŚW	SO	369.86	487.52	513.95	714.44	422.54	606.77	1029.08	419.38
	MD	1.42	2.73	5.91	1.70		0.15		
	ŚW	0.62	1.14	3.33	5.61	0.59			
	BK	4.02	6.68	5.64				0.34	
	DB.B	2.58	3.19	0.52	0.15		0.18		
	DB.C			0.82	0.52				
	BRZ	65.45	83.50	56.98	51.93	11.77	2.84	12.79	8.96
	OL					0.55			
	JB	0.17							
	AK				0.32				0.04
Razem	ha	444.12	584.76	587.15	774.67	435.45	609.94	1042.21	428.38
	%	7.51	9.89	9.93	13.11	7.37	10.32	17.63	7.25
BB	SO			0.39	0.36				
	BRZ			3.51	0.24				
Razem	ha			3.90	0.60				
	%			86.67	13.33				
BMŚW	SO	349.80	371.79	472.25	490.00	354.53	951.67	1365.97	615.98
	MD	5.50	10.55	38.68	35.93	14.91	0.92	9.42	2.21
	ŚW	2.10	3.03	16.42	22.05	9.72	4.72	12.67	3.32
	DG								0.57
	BK	71.38	87.05	29.48	13.39	0.69	0.81	5.84	4.91
	DB.S	2.88	5.03	3.22	3.05	2.15	1.31	3.50	
	DB.B	38.13	32.39	15.99	3.76	2.38	2.56	0.67	2.59
	DB.C		0.56	6.39	2.95				
	KL								
	JW	0.26	0.30	0.57					
	WZ								
	GB	1.95	0.09					0.44	
	BRZ	26.58	35.13	53.13	51.31	19.16	28.02	49.27	20.51
	OL			0.08		0.15	1.36	1.06	0.31
	JB	0.07							
	JRZ	0.15							
	AK			1.03		0.30		0.10	1.16
	OS				0.28	0.18		0.22	
	LP	0.73	0.09	0.59				1.12	
	ha	499.53	546.01	637.83	622.72	404.17	991.37	1450.28	651.56
	%	6.30	6.88	8.04	7.85	5.09	12.50	18.29	8.21
BMW	SO				0.87				4.85
	ŚW				0.14				
	BRZ				0.44				0.32
Razem	ha				1.45				5.17
	%				18.42				65.70
BMB	SO			0.08	1.62	0.55			
	BRZ			0.18	0.29	0.18			
	BRZ.O				0.05	4.47		1.27	
	OL				0.48	1.30		1.26	
Razem	ha			0.26	2.44	6.50		2.53	
	%			2.22	20.80	55.41		21.57	

					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wy- żej					
11	12	13	14	15	16	17	18	19	% 20
								1.64	90.11
								0.18	9.89
								1.82	100.00
								100.00	100.00
501.67	220.71	225.42	52.66	1.59				5565.59	94.17
								11.91	0.20
0.54								11.83	0.20
								16.68	0.28
								6.62	0.11
								1.34	0.02
0.97	0.57							295.76	5.00
								0.55	0.01
								0.17	0.00
0.29								0.65	0.01
503.47	221.28	225.42	52.66	1.59				5911.10	100.00
8.52	3.74	3.81	0.89	0.03				100.00	100.00
								0.75	16.67
								3.75	83.33
								4.50	100.00
								100.00	100.00
771.83	293.02	376.74	161.95	17.76	302.66	24.04		6919.99	87.24
					0.29			118.41	1.49
1.90	1.23	0.19	0.20		2.99	0.09		80.63	1.02
	0.82							1.39	0.02
1.08	0.42	1.41	0.13	0.57	97.85	1.55		316.56	3.99
	1.09		0.06	0.56	0.54			23.39	0.29
1.07		2.52			43.05			145.11	1.83
								9.90	0.12
	0.02							0.02	0.00
		0.85	0.09		0.62			2.69	0.03
			0.06					0.06	0.00
					0.40			2.88	0.04
10.37	0.86	0.88			5.23	0.09		300.54	3.79
0.48		0.45	0.66					4.55	0.06
								0.07	0.00
								0.15	0.00
0.10	0.35							3.04	0.04
0.10								0.78	0.01
					0.20			2.73	0.03
786.93	297.81	383.04	163.15	18.89	453.83	25.77		7932.89	100.00
9.92	3.75	4.83	2.06	0.24	5.72	0.32		100.00	100.00
		1.25						6.97	88.56
								0.14	1.78
								0.76	9.66
		1.25						7.87	100.00
		15.88						100.00	100.00
								2.25	19.18
								0.65	5.54
								5.79	49.36
								3.04	25.92
								11.73	100.00
								100.00	100.00

Typ siedli- skowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Powierzchnia zalesiona w ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LMŚW	SO	45.32	21.13	97.38	52.72	61.94	270.47	373.06	171.37
	MD	4.08	1.68	128.12	29.36	11.01	6.36	30.67	
	ŚW	1.43	0.23	34.26	10.98	6.79	9.11	6.87	1.15
	JD		0.12		0.22				
	DG		0.30	1.24	0.44				0.40
	BK	28.80	30.51	220.01	70.15	1.77	13.33	14.16	8.81
	DB.S	3.25	6.87	29.34	2.82	1.83	3.17	7.32	3.47
	DB.B	25.82	16.99	66.82	5.11	2.36	1.67	4.53	3.00
	DB.C			13.64	1.12		0.17	0.13	
	KL		0.08	0.12			0.24		0.33
	JW	1.52	1.03	2.15	0.26		1.02	0.18	0.41
	WZ								0.07
	GB		0.51	1.05	0.55		0.41		
	BRZ	0.58	0.24	38.67	8.01	6.63	14.45	29.79	12.89
	OL		0.10		0.50	0.40	2.38	0.97	2.62
	AK			0.60			0.73	0.26	
	OS					0.04	1.26	0.35	0.14
	LP		0.10	3.51				0.13	1.48
Razem	ha	110.80	79.89	636.91	182.24	92.77	324.77	468.42	206.14
	%	3.53	2.55	20.32	5.81	2.96	10.36	14.94	6.58
LMW	SO		0.10			0.02	1.52	1.88	0.82
	MD			0.24				0.08	0.05
	ŚW		0.34	0.24		0.21	0.10	0.36	
	BK		0.32	0.32					0.69
	DB.S		1.42						0.08
	DB.B			0.45					
	KL			0.15					
	BRZ		0.20			0.82	0.20	0.08	0.24
	OL		0.20	1.02		0.45	0.99	0.99	0.18
	OS								
	LP			0.09					
Razem	ha		2.58	2.51		1.50	2.81	3.39	2.06
	%		11.05	10.75		6.42	12.03	14.52	8.82
LMB	SO								1.46
	BRZ			0.05					0.19
	BRZ.O				0.90	1.19	3.07		
Razem	OL			0.44		2.78	13.00	0.25	1.73
	ha			0.49	0.90	3.97	16.07	0.25	3.38
	%			1.50	2.76	12.17	49.29	0.77	10.36
LŚW	SO		0.56	3.45	1.95	4.90	37.47	19.65	19.34
	MD		0.34	4.68	1.20	1.67	0.52	0.74	
	ŚW		0.70	4.01	4.65	1.92	4.39	0.13	0.48
	DG			0.95	0.36				
	BK	0.47	14.23	36.44	12.99	0.28	1.17	9.50	24.15
	DB.S	2.01	4.70	9.83	0.98	2.80	3.22	0.76	1.00
	DB.B		5.39	14.20	8.42	1.92	0.98		0.40
	DB.C			0.86					
	KL			0.38		0.31		0.13	0.22
	JW		0.42	0.38	0.08		0.16		0.24
	WZ				0.51				
	JS			0.13			0.36	0.36	
	GB	0.19		0.35			0.16		0.21
	BRZ		0.16	4.71	0.43	1.96	2.41	1.20	5.98
	OL		0.18	0.13			2.66	1.11	1.05
	JRZ				0.22				
	AK						0.54	0.36	
	OS				0.22	0.29			0.29
	LP	0.08	1.29	0.22	0.13		0.27		
	Razem	ha	2.75	27.97	80.72	32.14	16.05	33.94	53.36
	%		0.51	5.22	15.06	6.00	2.99	6.33	9.95

					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
11	12	13	14	15	16	17	18	19	% 20
181.66	62.27	101.17	30.72	23.51	249.52	5.25		1747.49	55.75
0.70	1.29	0.19	0.15		3.04			216.65	6.91
1.21	0.79	1.54	0.87	0.30	7.78	0.57		83.88	2.68
								0.34	0.01
0.39	0.12							2.89	0.09
7.48	5.81	11.96	10.36	11.44	132.91	0.35		567.85	18.11
5.64	1.75	1.68	2.19	3.22	13.31			85.86	2.74
5.78	1.17	1.01	1.33	0.92	91.88	0.53		228.92	7.30
0.25		0.05	0.30		0.29			15.95	0.51
0.08	0.26	0.37	0.22	0.31	0.09			2.10	0.07
0.15	0.38	0.21	0.66	0.70	2.43			11.10	0.35
					0.26			0.33	0.01
0.24					1.29			4.05	0.13
11.63	1.29	2.16	0.09		20.31	0.74		147.48	4.70
1.29	0.22	0.76	0.27	0.15	0.09			9.75	0.31
0.08		0.13						1.80	0.06
					0.07			1.86	0.06
	0.12				1.31			6.65	0.21
216.58	75.47	121.23	47.16	40.55	524.58	7.44		3134.95	100.00
6.91	2.41	3.87	1.50	1.29	16.73	0.24		100.00	100.00
	0.91	0.07						5.32	22.78
								0.37	1.58
		0.16						1.41	6.04
		0.68	0.55					2.56	10.96
	0.46	0.07						2.03	8.69
								0.45	1.93
								0.15	0.64
0.12	1.82							3.48	14.90
1.10		1.20						6.13	26.27
	1.36							1.36	5.82
								0.09	0.39
1.22	4.55	2.18	0.55					23.35	100.00
5.22	19.49	9.34	2.36					100.00	100.00
		0.33		2.65				4.44	13.62
	0.29							0.53	1.63
		0.06		0.33				5.55	17.02
	3.30	0.26		0.33				22.09	67.73
	3.59	0.65		3.31				32.61	100.00
	11.01	1.99		10.15				100.00	100.00
1.14	6.79	14.12	3.65	1.04	44.06	1.86		159.98	29.84
	2.24		0.75		0.49			12.63	2.36
	1.49	3.12	0.17	0.10	2.06			23.22	4.33
					0.18			1.49	0.28
5.49	3.51	8.98	2.40	9.48	40.15	2.38		171.62	32.01
	8.75	3.32	2.05	2.10	16.35			57.87	10.80
0.28			1.04		22.79			55.42	10.34
		0.60			0.31			1.77	0.33
0.10		0.76		0.65				2.55	0.48
0.53	0.11	1.90	0.81	0.70	0.89			6.22	1.16
		0.10						0.61	0.11
								0.85	0.16
		0.60		0.30	0.08			1.89	0.35
	1.88	1.06	0.22		5.49			25.50	4.76
0.88		3.58	0.08					9.67	1.80
								0.22	0.04
								0.90	0.17
		0.18		0.10				1.08	0.20
	0.11	0.46						2.56	0.48
8.42	24.88	38.78	11.17	14.47	132.85	4.24		536.05	100.00
1.57	4.64	7.23	2.08	2.70	24.80	0.79		100.00	100.00

Typ siedli- skowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
1	2	Powierzchnia zalesiona w ha							
3	4	5	6	7	8	9	10		
LW	SO			0.20			0.99	0.34	1.02
	MD			0.20					
	ŚW								
	BK								0.06
	DB.S								0.27
	JW								0.02
	WZ								0.13
	GB								
	BRZ						0.16		0.24
	OL			2.08			1.30	0.33	1.98
	OS						0.16		
Razem	ha			2.48			2.61	0.67	3.72
	%			21.74			22.87	5.87	32.61
OL	SO						0.08		
	ŚW					0.42	0.13		
	BK			0.09					
	DB.B			0.36					
	JS			0.09					
	BRZ						0.41	0.30	0.22
	OL			0.63	3.16	1.44	7.62	2.44	3.76
	OS						0.08		
Razem	ha			1.17	3.16	1.86	8.32	2.74	3.98
	%			4.30	11.63	6.84	30.61	10.08	14.64
OLJ	SO								0.95
	ŚW		0.04	0.17			0.65	0.41	
	DB.B							1.41	0.04
	KL								
	GB							0.29	0.02
	BRZ					0.12	0.66	0.16	0.62
	OL		0.37	1.25	2.60	3.83	13.53	14.30	20.77
	OS					0.12		0.29	
Razem	ha		0.41	1.42	2.60	4.07	14.84	16.86	22.40
	%		0.46	1.61	2.95	4.61	16.81	19.10	25.38
Łącznie	SO	764.98	881.10	1087.70	1261.96	846.12	1868.97	2789.98	1235.17
	MD	11.00	15.30	177.83	68.19	27.59	7.95	40.91	2.26
	ŚW	4.15	5.48	58.43	43.43	19.65	19.10	20.44	4.95
	JD		0.12		0.22				
	DG		0.30	2.19	0.80				0.97
	BK	104.67	138.79	291.98	96.53	2.74	15.31	29.84	38.62
	DB.S	8.14	18.02	42.39	6.85	6.78	7.70	11.58	4.82
	DB.B	66.53	57.96	98.34	17.44	6.66	5.39	6.61	6.03
	DB.C		0.56	21.71	4.59		0.17	0.13	
	KL		0.08	0.65		0.31	0.24	0.13	0.55
	JW	1.78	1.75	3.10	0.34		1.18	0.18	0.67
	WZ				0.51				0.20
	JS			0.22			0.36	0.36	
	GB	2.14	0.60	1.40	0.55		0.57	0.73	0.23
	BRZ	92.61	119.23	157.23	112.65	40.82	49.15	93.59	50.17
	BRZ.O				0.95	5.66	3.07	1.27	
	OL		0.85	5.63	6.74	10.90	42.84	22.71	32.40
	JB	0.24							
	JRZ	0.15			0.22				
	AK			1.63	0.32	0.30	1.27	0.72	1.20
	OS				0.50	0.63	1.50	0.86	0.43
	LP	0.81	1.48	4.41	0.13		0.27	1.25	1.48
Ogółem	ha	1057.20	1241.62	1954.84	1622.92	968.16	2025.04	3021.29	1380.15
	%	5.96	7.01	11.03	9.16	5.46	11.43	17.04	7.79

					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
11	12	13	14	15	16	17	18	19	% 20
	0.19							2.74	24.01
								0.20	1.75
		0.70						0.70	6.13
								0.06	0.53
								0.27	2.37
								0.02	0.18
								0.13	1.14
	0.09							0.09	0.79
								0.40	3.51
	0.65	0.30						6.64	58.19
								0.16	1.40
	0.93	1.00						11.41	100.00
	8.15	8.76						100.00	100.00
								0.08	0.29
								0.55	2.02
								0.09	0.33
								0.36	1.32
								0.09	0.33
	0.30							1.23	4.53
2.15	1.21	2.29						24.70	90.89
								0.08	0.29
2.15	1.51	2.29						27.18	100.00
7.91	5.56	8.43						100.00	100.00
0.30	0.48	0.39	0.98					3.10	3.51
0.20	0.62							2.09	2.37
								1.45	1.64
	0.34							0.34	0.39
								0.31	0.35
0.12								1.68	1.90
9.78	8.95	3.27	0.24					78.89	89.38
								0.41	0.46
10.40	10.39	3.66	1.22					88.27	100.00
11.78	11.77	4.15	1.38					100.00	100.00
1456.60	584.37	719.49	249.96	46.55	596.24	31.15		14420.34	81.37
0.70	3.53	0.19	0.90		3.82			360.17	2.03
3.85	4.13	5.71	1.24	0.40	12.83	0.66		204.45	1.15
								0.34	0.00
0.39	0.94				0.18			5.77	0.03
14.05	9.74	23.03	13.44	21.49	270.91	4.28		1075.42	6.07
5.64	12.05	5.07	4.30	5.88	30.20			169.42	0.96
7.13	1.17	3.53	2.37	0.92	157.72	0.53		438.33	2.47
0.25		0.65	0.30		0.60			28.96	0.16
0.18	0.62	1.13	0.22	0.96	0.09			5.16	0.03
0.68	0.49	2.96	1.56	1.40	3.94			20.03	0.11
		0.10	0.06		0.26			1.13	0.01
								0.94	0.01
0.24	0.09	0.60		0.30	1.77			9.22	0.05
23.21	7.01	4.10	0.31		31.03	0.83		781.94	4.41
		0.06		0.33				11.34	0.06
15.68	14.33	12.11	1.25	0.48	0.09			166.01	0.94
								0.24	0.00
								0.37	0.00
0.47	0.35	0.13						6.39	0.04
0.10	1.36	0.18		0.10	0.07			5.73	0.03
	0.23	0.46			1.51			12.03	0.07
1529.17	640.41	779.50	275.91	78.81	1111.26	37.45		17723.73	100.00
8.63	3.61	4.40	1.56	0.44	6.27	0.21		100.00	100.00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 17 723.7362

Tabela nr V b

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
1	2	Miąższość w m3							
3	4	5	6	7	8	9	10		
BS	SO					235			
	BRZ					20			
Razem	m3					255			
	%					100.00			
BŚW	SO	125	9715	68215	158730	106585	200230	353675	160280
	MD		195	1050	425		55		
	ŚW	20	80	285	1380	170	30		
	BK			75				105	50
	DB.B		40	50	15		35		
	DB.C			120	85				
	BRZ		2395	8180	10505	2350	870	3820	2235
	OL					125			
	AK				30				10
	Razem	m3	145	12425	77975	171170	109230	201220	357600
	%		0.01	0.83	5.20	11.42	7.29	13.43	23.87
BB	SO				50				
	BRZ				55				
Razem	m3				105				
	%				100.00				
BMŚW	SO		6515	73745	122055	102415	339015	504270	266075
	MD		750	7620	9990	4640	445	3365	790
	ŚW	20	15	1955	5030	2785	1850	7325	3485
	DG							10	545
	BK	185	315	1180	1320	85	975	3810	2325
	DB.S	115	120	200	550	515	405	1085	30
	DB.B	235	555	1155	710	575	805	275	875
	DB.C		60	915	495				
	KL						55	130	
	JW		5	40	15			245	120
	WZ								
	GB							115	
	BRZ		855	7900	11230	4890	9655	17815	7715
	OL			15		40	425	400	130
	AK			270		45		30	510
	OS				50	30		80	
	LP	20	5	25				90	
Razem	m3	575	9195	95020	151445	116020	353630	539045	282600
	%	0.02	0.37	3.85	6.14	4.71	14.34	21.88	11.46
BMW	SO				185				1980
	ŚW				15				
	BRZ				85				85
Razem	m3				285				2065
	%				9.68				70.12
BMB	SO				205	65			
	BRZ			5	20	30			
	BRZ.O					430		175	
	OL				40	160		185	
Razem	m3			5	265	685		360	
	%			0.38	20.15	52.09		27.38	

					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wy- żej					
									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
								235	92.16
								20	7.84
								255	100
								100.00	100
195035	91715	95340	21410	350				1461405	97.52
								1725	0.12
340		475						2780	0.19
295	85	265	125					1000	0.07
								140	0.01
								205	0.01
320	170	20						30865	2.06
								125	0.01
180								220	0.01
196170	91970	96100	21535	350				1498465	100
13.09	6.14	6.41	1.44	0.02				100.00	100
								50	47.62
								55	52.38
								105	100
								100.00	100
323025	128945	171505	72070	7540	175320	9440		2301935	93.37
					240			27840	1.13
1615	645	370	1155		870	25		27145	1.1
	400							955	0.04
3520	1835	3455	1195	140	3670	185		24195	0.98
35	350		120	185				3710	0.15
365	15	705	30		80			6380	0.26
	5							1475	0.06
30	25	55	10					305	0.01
65	30	695	15		85			1315	0.05
			20					20	0
								115	0
3985	445	290	155		2205	25		67165	2.72
245		130	285					1670	0.07
30	200							1085	0.04
20								180	0.01
			5		30			175	0.01
332935	132895	177205	75060	7865	182500	9675		2465665	100
13.50	5.39	7.19	3.04	0.32	7.40	0.39		100.00	100
		595						2760	93.72
								15	0.51
								170	5.77
		595						2945	100
		20.20						100.00	100
								270	20.53
								55	4.18
								605	46.01
								385	29.28
								1315	100
								100.00	100

Typ siedli- skowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Miaższosc w m3							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LMŚW	SO		95	14885	12930	18100	93640	127740	72170
	MD		30	24865	7350	3555	2375	10390	
	ŚW	30		4220	2300	2320	4195	3310	1510
	JD		5		10				
	DG		25	395	60				330
	BK	145	355	9215	5595	285	4470	6695	4690
	DB.S	30	145	1660	135	480	1050	2480	1090
	DB.B	185	465	3115	315	620	560	1540	1285
	DB.C			2105	150		40	40	
	KL		5	5			125		90
	JW	145	65	115	20		475	185	170
	WZ								5
	GB						65		
	BRZ		5	6005	1755	1665	4755	8835	4150
	OL		10		195	105	850	410	1265
	AK			110			285	55	
	OS					15	505	120	35
	LP		5	170				35	420
Razem	m3	535	1210	66865	30815	27145	113390	161835	87210
	%	0.06	0.13	7.38	3.40	3.00	12.51	17.86	9.62
LMW	SO		10			5	455	475	550
	MD			35				15	10
	ŚW		10	20		55	50	85	
	BK								195
	DB.S		15						10
	DB.B			20					
	KL			5					
	BRZ		15			160	80	15	150
	OL		25	220		65	260	340	25
	OS								
	LP			10					
Razem	m3		75	310		285	845	930	940
	%		1.27	5.26		4.83	14.33	15.78	15.95
LMB	SO								405
	BRZ			5					55
	BRZ.O				155	280	580		
	OL			25		655	3100	90	275
Razem	m3			30	155	935	3680	90	735
	%			0.37	1.91	11.50	45.26	1.11	9.04
LŚW	SO			550	850	1490	13765	6995	8455
	MD		30	740	190	570	190	195	
	ŚW			355	665	580	1420	25	275
	DG			65	20				
	BK		75	1240	1160	90	240	3190	8315
	DB.S		25	520	30	625	975	165	270
	DB.B		120	865	1130	385	255		150
	DB.C			140					
	KL			45		60	140	60	70
	JW			55			40		215
	WZ								
	JS			15			165	85	
	GB			20			65		45
	BRZ		15	700	95	450	990	225	1910
	OL		20	30			770	455	435
	AK						205	60	
	OS				45	70			70
	LP		15	10	5		85	10	
Razem	m3		300	5350	4190	4320	19305	11465	20210
	%		0.20	3.48	2.73	2.81	12.57	7.46	13.16

					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
11	12	13	14	15	16	17	18	19	% 20
74355	29105	48840	16540	12435	148155	2500		671490	74.1
250	1650	70	95		1620			52250	5.77
1650	600	1430	550	295	1580	215		24205	2.67
								15	0
275	135							1220	0.13
3815	4545	6565	6605	7165	14660			74805	8.26
1600	775	775	905	1320	2745			15190	1.68
2010	615	500	485	455	900			13050	1.44
125		20	175					2655	0.29
10	90	105	75	105	20			630	0.07
120	80	125	280	210	290			2280	0.25
					65			70	0.01
55		15						135	0.01
3565	470	770	25		9700	130		41830	4.62
650	110	335	105	45	85			4165	0.46
25		25						500	0.06
					55			730	0.08
65	85				90			870	0.1
88570	38260	59575	25840	22030	179965	2845		906090	100
9.77	4.22	6.57	2.85	2.43	19.89	0.31		100.00	100
	230	20						1745	29.6
								60	1.02
		25						245	4.16
		185	220					600	10.18
	175	25						225	3.82
								20	0.34
								5	0.08
75	430							925	15.69
315		545						1795	30.44
	265							265	4.5
								10	0.17
390	1100	800	220					5895	100
6.62	18.66	13.57	3.73					100.00	100
		110		845				1360	16.73
	105							165	2.03
		25		110				1150	14.15
	1075	100		135				5455	67.09
	1180	235		1090				8130	100
	14.51	2.89		13.41				100.00	100
675	3550	7430	1835	670	26610	670		73545	47.9
	1260		380		240			3795	2.47
	830	1265	95	35	890			6435	4.19
					155			240	0.16
2300	1270	4275	1245	4490	6365	700		34955	22.76
	3360	1520	1150	1140	3480			13260	8.63
125			420		700			4150	2.7
		300			245			685	0.45
30		365		235				1005	0.65
145	20	735	500	305	170			2185	1.42
		20						20	0.01
								265	0.17
		235		70				435	0.28
	740	395	75		2750			8345	5.43
375		1345	35					3465	2.26
								265	0.17
		65		20				270	0.18
	25	115						265	0.17
3650	11055	18065	5735	6965	41605	1370		153585	100
2.38	7.20	11.76	3.73	4.53	27.10	0.89		100.00	100

Typ siedli- skowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I	II		III		IV		
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LW	SO			40			370	110	450
	MD			40					
	ŚW								
	BK								10
	DB.S								95
	JW								5
	WZ								50
	GB								
	BRZ						45		110
	OL			485			560	100	965
	OS						50		
Razem	m3			565			1025	210	1685
	%			13.03			23.64	4.84	38.88
OL	SO						15		
	ŚW					160	50		
	DB.B			15					
	JS			5					
	BRZ						55	30	25
	OL			90	305	435	2815	455	1290
	OS						15		
Razem	m3			110	305	595	2950	485	1315
	%			1.36	3.77	7.35	36.47	6.00	16.25
OLJ	SO								425
	ŚW			20			200	115	
	BK								20
	DB.B							410	10
	KL								
	GB							70	5
	BRZ					45	105	50	205
	OL		75	185	760	1625	5540	5245	9610
	OS					45		115	
Razem	m3		75	205	760	1715	5845	6005	10275
	%		0.21	0.57	2.10	4.73	16.13	16.57	28.36
Łącznie	SO	125	16335	157435	295005	228895	647490	993265	510790
	MD		1005	34350	17955	8765	3065	13965	800
	ŚW	70	105	6855	9390	6070	7795	10860	5270
	JD		5		10				
	DG		25	460	80			10	875
	BK	330	745	11710	8075	460	5685	13800	15605
	DB.S	145	305	2380	715	1620	2430	3730	1495
	DB.B	420	1180	5220	2170	1580	1655	2225	2320
	DB.C		60	3280	730		40	40	
	KL		5	55		60	320	190	160
	JW	145	70	210	35		515	430	510
	WZ								55
	JS			20			165	85	
	GB			20			130	185	50
	BRZ		3285	22795	23745	9610	16555	30790	16640
	BRZ.O				155	710	580	175	
	OL		130	1050	1300	3210	14320	7680	13995
	AK			380	30	45	490	145	520
	OS				95	160	570	315	105
	LP	20	25	215	5		85	135	420
Ogółem	m3	1255	23280	246435	359495	261185	701890	1078025	569610
	%	0	0	5	7	5	14	21	11

					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
11	12	13	14	15	16	17	18	19	% 20
	85							1055	24.34
								40	0.92
		370						370	8.54
								10	0.23
								95	2.19
								5	0.12
								50	1.15
	35							35	0.81
								155	3.58
	195	165						2470	56.97
								50	1.15
	315	535						4335	100
	7.27	12.34						100.00	100
								15	0.19
								210	2.6
								15	0.19
								5	0.06
	75							185	2.29
810	370	1075						7645	94.48
								15	0.19
810	445	1075						8090	100
10.01	5.50	13.29						100.00	100
120	200	205	455					1405	3.88
85	320							740	2.04
								20	0.06
								420	1.16
	100							100	0.28
								75	0.21
35								440	1.21
4330	3940	1500	60					32870	90.72
								160	0.44
4570	4560	1705	515					36230	100
12.61	12.59	4.71	1.42					100.00	100
593210	253830	324045	112310	21840	350085	12610		4517270	88.74
250	2910	70	475		2100			85710	1.68
3690	2395	3935	1800	330	3340	240		62145	1.22
								15	0
275	535				155			2415	0.05
9930	7735	14745	9390	11795	24695	885		135585	2.66
1635	4660	2320	2175	2645	6225			32480	0.64
2500	630	1205	935	455	1680			24175	0.47
125	5	320	175		245			5020	0.1
70	215	525	85	340	20			2045	0.04
330	130	1555	795	515	545			5785	0.11
		20	20		65			160	0
								270	0.01
55	35	250		70				795	0.02
7980	2435	1475	255		14655	155		150375	2.95
		25		110				1755	0.03
6725	5690	5195	485	180	85			60045	1.18
235	200	25						2070	0.04
20	265	65		20	55			1670	0.03
65	110	115	5		120			1320	0.03
627095	281780	355890	128905	38300	404070	13890		5091105	100
12	6	7	3	1	8	0		100	100

Tabela nr VI

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1-)

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
			I		II		III		
			1	11	21	31	41	51	
			10	20	30	40	50	60	
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
SPECJALNE (S)	100	SO	28.78	37.56	44.22	42.80	50.85	78.16	
			55	565	6190	9325	12130	28445	
	100	MD				2.69	1.77		
						845	515		
	80	ŚW						1.02	
								440	
	100	BK							
	140	DB.S							
	140	DB.B			2.11				
					65				
	80	BRZ			4.16	0.33	0.54		
					5	20	70		
	60	BRZ.O				0.90	5.59	4.16	
						155	570	890	
	80	OL		0.41	1.32	6.36	8.04	32.05	
				75	140	1115	2650	10950	
Ra- zem			28.78	37.97	51.81	53.08	66.79	115.39	
			55	640	6400	11460	15935	40725	
LASÓW OCHRONNYCH (O)	100	SO	79.99	39.68	43.78	144.02	76.73	305.01	
			240	750	5800	34990	22150	114270	
	100	MD					4.34	0.34	
							1310	140	
	80	ŚW				3.79	1.75	4.68	
						755	465	1495	
	100	BK		23.70	38.84	25.86	2.59	11.20	
				205	890	2340	470	2970	
	140	DB.S	1.81	5.85	11.22		2.98	6.31	
				70	775		675	2120	
	140	DB.B	3.60	8.50	7.23		2.78	0.94	
			145	30	145		595	305	
	80	GB						1.01	
								205	
	80	BRZ				0.71	4.16	4.30	
						140	880	1190	
	80	OL			5.71	0.50	2.11	4.32	
					1025	195	640	1285	
	60	OS						1.05	
								455	
	Ra- zem			85.40	77.73	106.78	174.88	97.44	339.16
				385	1055	8635	38420	27185	124435

							KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
IV		V		VI	VII	VIII				
61	71	81	91	101	121	141 i wyż.				
70	80	90	100	120	140					
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
141.20	36.03	43.46	1.73	34.90	21.38	20.37	5.42			586.86
54345	15595	17970	955	15610	11260	11295	1470			185210
			2.00							6.46
			1155							2515
			0.64	1.00						2.66
			325	535						1300
	2.20			10.18		10.22	4.78			27.38
	715			5015		4955	1525			12210
	1.10	1.16	3.12							5.38
	380	365	1175							1920
0.76			1.95		0.80					5.62
205			1005		325					1600
	2.17									7.20
	1020									1115
2.53										13.18
360										1975
21.19	23.58	11.55	14.89	7.64						127.03
7170	10185	4995	5980	3025						46285
165.68	65.08	56.17	24.33	53.72	22.18	30.59	10.20			781.77
62080	27895	23330	10595	24185	11585	16250	2995			254130
405.69	208.36	179.03	110.63	253.72	120.46	21.14	248.08	24.89		2261.21
152370	91980	77905	52505	119330	57590	9015	101020	9235		849150
					1.75					6.43
					1025					2475
			1.19	1.83						13.24
			625	730						4070
12.71	27.43	10.04	2.04	6.74	2.44	2.38	9.34			175.31
4385	9915	4105	770	2775	1100	1610	3900			35435
3.16	1.82	3.92	7.28	6.01	1.35	2.54	9.93			64.18
1080	510	1425	2770	2840	550	985	4870			18670
0.97	8.09	5.28		1.12	1.42	0.92				40.85
325	2890	1730		385	535	455				7540
										1.01
										205
3.60	4.57		4.55	0.61			16.06	1.06		39.62
1180	1450		1100	215			3735	185		10075
1.44	9.26	4.38	0.89	4.95						33.56
560	4000	1700	195	2115						11715
										1.05
										455
427.57	259.53	202.65	126.58	274.98	127.42	26.98	283.41	25.95		2636.46
159900	110745	86865	57965	128390	60800	12065	113525	9420		939790

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
			I		II		III	
			1	11	21	31	41	51
			10	20	30	40	50	60
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	100	SO	637.75	782.02	849.65	1079.46	610.60	873.45
			90	15945	120835	249820	163925	297640
	100	MD			4.50	4.32		
					930	1120		
	80	ŚW			1.18	1.65	5.00	
					90	495	1420	
	80	BRZ			2.41	2.74	0.58	
					330	430	100	
	60	AK						
(GPZ)	Ra-		637.75	782.02	857.74	1088.17	616.18	873.45
	zem		90	15945	122185	251865	165445	297640
	100	SO	279.70	259.31	370.96	172.05	179.95	688.53
			725	4545	52635	39575	50005	236385
	100	MD	6.03	2.78	175.90	36.02	6.08	1.91
				140	30830	8530	2155	875
	80	ŚW			2.68	2.44	1.26	2.78
					480	540	350	720
	100	BK	9.68	60.76	241.52	73.26		
				675	12085	5720		
	140	DB.S	0.94	14.36	22.01	1.08		1.82
				260	1080	185		560
	140	DB.B	8.92	6.69	92.72	13.69		
				20	7600	1860		
	100	DB.C			9.46	2.88		
					1570	510		
	80	JW						0.60
								160
	80	BRZ			22.45	4.80	0.46	1.40
					2895	695	110	390
	60	OS				0.57		
						135		
	80	LP			0.81			
					35			
	Ra-		305.27	343.90	938.51	306.79	187.75	697.04
	zem		725	5640	109210	57750	52620	239090
OGÓŁEM GOSP. (G)			943.02	1125.92	1796.25	1394.96	803.93	1570.49
			815	21585	231395	309615	218065	536730
łącznie			1057.20	1241.62	1954.84	1622.92	968.16	2025.04
			1255	23280	246430	359495	261185	701890

IV		V		VI	VII	VIII	KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
61	71	81	91	101	121	141 i wyż.				
70	80	90	100	120	140					
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1425.76	676.03	632.48	306.37	273.53	69.73	12.32				8229.15
504765	269665	248405	128055	119410	29560	5100				2153215
										8.82
										2050
										7.83
										2005
										5.73
										860
	0.57									0.57
	245									245
1425.76	676.60	632.48	306.37	273.53	69.73	12.32				8252.10
504765	269910	248405	128055	119410	29560	5100				2158375
988.02	377.82	633.67	180.40	172.68	56.58	7.91	760.62	11.50		5139.70
346315	160775	267055	83825	82665	26960	4630	274595	4470		1635160
12.15							6.59			247.46
4280							1540			48350
0.53			2.73				1.87			14.29
235			1340				670			4335
		2.51								387.73
		1145								19625
0.23		1.69				1.01	1.07			44.21
55		295				255	195			2885
				2.55						124.57
				580						10060
				1.00						13.34
				475						2555
										0.60
										160
1.35	1.12						46.95			78.53
395	285						10400			15170
							0.55			1.12
							150			285
				1.04						1.85
				185						220
1002.28	378.94	637.87	183.13	177.27	56.58	8.92	817.65	11.50		6053.40
351280	161060	268495	85165	83905	26960	4885	287550	4470		1738805
2428.04	1055.54	1270.35	489.50	450.80	126.31	21.24	819.52	23.00		14305.50
856045	430970	516900	213220	203315	56520	9985	287550	4470		3897180
3021.29	1380.15	1529.17	640.41	779.50	275.91	78.81	1111.26	37.45		17723.73
1078025	569610	627095	281780	355890	128905	38300	404070	13890		5091100

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 17 723.7362

Tabela nr VIII a

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1-)

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
	I		II		III		IV	
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
	Bieżący roczny przyrost miąższości w m ³							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SO	255	6400	15230	16035	8430	16885	22355	9325
MD	5	10	2445	535	115	25	75	
ŚW			80	125	95	90	5	
BK		100	2100	970	25	90	100	215
DB.S		30	205	10	25	70	25	20
DB.B	5	5	745	115	20	10	5	65
DB.C			115	25				
JW						5		
GB						5		
BRZ			170	40	30	30	20	25
BRZ.O				5	15	15		
OL		5	65	40	85	230	75	170
AK								
OS						5		
LP			5					
Razem	265	6550	21160	17900	8840	17460	22660	9820

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = $111\,665\text{ m}^3/1\text{rok} = 1\,116\,650\text{ m}^3/10\text{ lat} = 87\%$ całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wy- żej					
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
9190	3440	3675	1140	290	4595	150		117395	91.63
	10		10		25			3255	2.54
	35	15			15			460	0.36
90	10	95	10	70	40			3915	3.06
30	55	20	5	5	50			550	0.43
25	15	15		5				1030	0.8
		5						145	0.11
								5	0
								5	0
	20				190			525	0.41
								35	0.03
65	45	30						810	0.63
								5	0
								5	0
9400	3630	3855	1165	370	4915	150		128140	100

Tabela nr XI

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1)

Wydzielone siedliska, Ogród Ciepły (00-01-1)												
Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko Przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW		440.50										440.50
BMŚW		287.13										287.13
LMŚW		14.66			1.86							16.52
LŚW		2.75										2.75
Ogółem		745.04			1.86							746.90

Tabela nr XII

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1)

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % Pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		BK	305.95	45.7	22
	BMŚW		DB.B	142.13	33.2	22
	BMŚW		DB.S	2.36	30.0	11
	BMŚW		ŚW	3.39	60.0	12
	LMŚW		BK	249.90	64.1	22
		9110		2.87	50.0	12
	LMŚW		DB.B	244.95	45.7	12
		9110		2.09	70.0	22
	LMŚW		DB.S	16.80	57.7	22
	LMŚW		JW	2.30	50.0	22
	LŚW		BK	29.81	69.3	22
		9110		11.25	64.9	22
		9170		3.73	60.0	12
		9190		9.93	50.0	22
	LŚW		DB.B	52.32	60.7	12
	LŚW		DB.S	25.81	61.6	12
Razem				1105.59	50.5	12
KDO	BMŚW		BK	10.06	16.2	22
	LMŚW		DB.B	4.87	20.0	22
	LMŚW		ŚW	1.51	30.0	22
	LŚW		BK			
		9110		4.24	10.0	11
Razem				20.68	16.8	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	39.25	41.6	22
	BMŚW		DB.B	6.19	36.1	11
	BMŚW		SO	265.19	98.0	12
	BŚW		SO	3.62	100.0	12
	LMŚW		BK	285.00	94.9	22
	LMŚW		DB.B	23.20	74.4	12
	LMŚW		DB.S	11.70	80.3	12
	LMŚW		MD	6.03	100.0	12
	LMŚW		SO	100.43	99.3	12
	LMW		DB.S	1.08	90.0	12
	LŚW		BK	49.75	98.9	22
		9110		6.41	90.0	12
	LŚW		DB.S	6.54	98.4	11
Razem				804.39	92.9	12
Ogółem				1930.66	67.8	12

Tabela nr XV

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia prze- rębowa	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
		ha				
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)	17.57		2.51	2.51		20.08
LASÓW OCHRONNYCH (O)	7.18	132.39	287.25	419.64		426.82
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	750.48					750.48
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	15.72	426.61	971.34	1397.95		1413.67
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	766.20	426.61	971.34	1397.95		2164.15
OGÓŁEM OBRĘB	790.95	559.00	1261.10	1820.10		2611.05
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	790.95	559.00	1261.10	1820.10		2611.05

Tabela nr XVI

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1-)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku					
		I		II		III	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
1	2	3	4	5	6	7	8
Czyszczenia późne (CPP)	Razem						
Trzebieże wczesne (TW)	SO	66.87	517.18	1307.74	758.82		16.83
	MD	1.8	2	164.86	25.2		
	ŚW			3.86	3.1		
	BK		28.03	250.06	82.01		
	DB.S		7.44	26.45	1.08		
	DB.B		2.23	88.54	11.62		
	DB.C			9.46	2.88		
	BRZ			24.86	5		
	OL		0.41	5.71			0.54
	LP			0.65			
	Razem	68.67	557.29	1882.19	889.71		17.37
Trzebieże późne (TP)	SO				677.4	914.16	1911.89
	MD			8.6	17.83	11.21	1.91
	ŚW				4.78	8.01	2.92
	BK		0.4		8.61	2.59	11.2
	DB.S					2.98	8.13
	DB.B	0.47				2.78	0.94
	DB.C						
	GB						1.01
	BRZ				2.54	4.8	3.43
	OL						
	AK						
	OS				0.57		
	Razem	0.47	0.4	8.6	711.73	946.53	1941.43
Razem trzebieże	SO	66.87	517.18	1307.74	1436.22	914.16	1928.72
	MD	1.8	2	173.46	43.03	11.21	1.91
	ŚW			3.86	7.88	8.01	2.92
	BK		28.43	250.06	90.62	2.59	11.2
	DB.S		7.44	26.45	1.08	2.98	8.13
	DB.B	0.47	2.23	88.54	11.62	2.78	0.94
	DB.C			9.46	2.88		
	GB						1.01
	BRZ			24.86	7.54	4.8	3.43
	OL		0.41	5.71			0.54
	AK						
	OS				0.57		
	LP			0.65			
	Razem	69.14	557.69	1890.79	1601.44	946.53	1958.8
Łącznie	SO	66.87	517.18	1307.74	1436.22	914.16	1928.72
	MD	1.8	2	173.46	43.03	11.21	1.91
	ŚW			3.86	7.88	8.01	2.92
	BK		28.43	250.06	90.62	2.59	11.2
	DB.S		7.44	26.45	1.08	2.98	8.13
	DB.B	0.47	2.23	88.54	11.62	2.78	0.94
	DB.C			9.46	2.88		
	GB						1.01
	BRZ			24.86	7.54	4.8	3.43
	OL		0.41	5.71			0.54
	AK						
	OS				0.57		
	LP			0.65			
Ogółem		69.14	557.69	1890.79	1601.44	946.53	1958.8

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10. Leciu

IV		V		VI	VII	Razem
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
9	10	11	12	13	14	15
34.29	17.64	12.51	4.38	3.69		2739.95
						193.86
						6.96
						360.1
						34.97
	1.34					103.73
	3.52					12.34
						33.38
						6.66
						0.65
34.29	22.5	12.51	4.38	3.69		3492.6
2906.77	1020.67	47.05		10.7	34.4	7523.04
10.33			2		1.75	53.63
						15.71
9.67	25.33	12.55				70.35
3.39	2.92	5.08	6.19			28.69
0.97	8.09	5.28		2.55		21.08
				1		1
						1.01
	1.01					11.78
	2.14					2.14
	0.57					0.57
						0.57
2931.13	1060.73	69.96	8.19	14.25	36.15	7729.57
2941.06	1038.31	59.56	4.38	14.39	34.4	10262.99
10.33			2		1.75	247.49
						22.67
9.67	25.33	12.55				430.45
3.39	2.92	5.08	6.19			63.66
0.97	9.43	5.28		2.55		124.81
				1		13.34
						1.01
	4.53					45.16
	2.14					8.8
	0.57					0.57
						0.57
						0.65
2965.42	1083.23	82.47	12.57	17.94	36.15	11222.17
2941.06	1038.31	59.56	4.38	14.39	34.4	10262.99
10.33			2		1.75	247.49
						22.67
9.67	25.33	12.55				430.45
3.39	2.92	5.08	6.19			63.66
0.97	9.43	5.28		2.55		124.81
				1		13.34
						1.01
	4.53					45.16
	2.14					8.8
	0.57					0.57
						0.57
						0.65
2965.42	1083.23	82.47	12.57	17.94	36.15	11222.17

Wzór nr 2

Wykaz obiektów selekcji nasiennej

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1)

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestru LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7
110 -i	2	D	MD	1		
115 -f	1.09	D	SO	1		
353 -c	2.15	D	SO	3		
		D	SO			
		D	SO			
430 -b	4.16	D	SO	1		
599 -c	4.34	D	SO	2		
		D	SO			
603 -a	5.8	D	DG	1		
599 -c	4.34	DRZEW IN	SO		4.34	
353 -c	2.15	DRZEW IN	SO		2.15	
616 -c	2.85	NAS GOSP	SO		7.96	
616 -d	2.7					
616 -f	2.41					
616 -g	8.76					
619 -b	6	NAS GOSP	SO		14.83	
619 -c	8.83					
619 -a	5.12	NAS GOSP	SO		5.12	
624 -g	5.61	NAS GOSP	SO		5.61	
625 -g	3.94	NAS GOSP	SO		3.94	
207 -d	7.8	NAS GOSP	SO		7.8	
207 -f	5.5	NAS GOSP	SO		5.5	
432 -c	0.45	NAS GOSP	SO		3.76	
432 -d	3.31					
433 -a	2.74	NAS GOSP	SO		2.74	
465 -f	5.63	NAS GOSP	SO		5.63	
701 -c	4.87	NAS GOSP	SO		4.87	
354 -d	5.35	NAS GOSP	SO		5.35	
315 -d	6	NAS GOSP	SO		6	
589 -f	9.93	NAS GOSP	DB.S		9.93	
432 -b	1.68	NAS GOSP	SO		1.68	
432 -f	1.54	NAS GOSP	SO		1.54	
596 -a	4.17	NAS GOSP	SO		4.17	
28 -i	3.44	NAS GOSP	SO		3.44	
17 -d	2.41	NAS GOSP	SO		2.41	
17 -i	5.57	NAS GOSP	SO		5.57	
604 -g	4.16	NAS WYŁ	SO		4.16	
432 -a	2.5	NAS WYŁ	SO		2.5	
596 -c	8.42	NAS WYŁ	SO		8.42	
110 -i	2	NAS WYŁ	MD		2	
266 -b	10.42	ZR NAS	JW		2.1	
210 -i	3.88	ZR NAS	LP		0.1	
51 -d	2.47	ZR NAS	CZR.P		0	
Łączna po- wierzchnia wg obiektów	X	DRZEW IN	X	X	6.49	X
	X	NAS GOSP	X	X	116.61	X
	X	NAS WYŁ	X	X	17.08	X
	X	ZR NAS	X	X	2.2	X

Wzór nr 3

Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1)

Oddz. pod-oddz.	Gospo-darstwo	Pow. ha	Miąższość na całej powierzchni m3 brutto	Okres przebudowy	Orientacyjny etat m3/rok kol.4 / kol.5	Projektowane cięcia ręczne na I 10. lecie				
						Rodzaj rębni	pow. - ha		miąższość -m³	
							manip.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
154 -h	O	3.69	1100	15	73	IIB	3.69	0.00	550	458
279 -f	O	1.99	540	10	54	IIBU	1.99	0.40	513	428
308 -k	O	1.73	445	20	22	IIB	1.73	1.73	267	231
308 -o	O	0.63	175	10	18	IB	0.63	0.63	175	155
309 -a	O	3.87	1430	20	72	IIIB	3.87	1.55	572	478
311 -d	O	1.59	665	20	33	IIB	1.59	0.00	200	167
311 -g	O	1.36	390	20	20	IIB	1.36	0.00	117	98
370 -n	O	1.55	445	10	45	IIBU	1.55	0.47	423	361
375 -h	O	5.58	3125	15	208	IIA	5.58	0.00	2187	1840
533 -b	O	0.92	140	10	14	IB	0.92	0.92	112	92
661 -l	O	2.54	420	10	42	IIIBU	2.54	0.90	378	320
682 -h	O	3.81	1600	20	80	IIIB	3.81	1.52	640	536
684 -f	O	4.59	1590	10	159	IIAU	4.59	0.47	1431	1201
723 -c	O	3.15	840	10	84	IIBU	3.15	0.94	798	670
Razem gosp:		37.00	12905	X	923	X	37.00	9.53	8363	7035
570 -k	GZ	3.44	655	10	66	IB	3.44	3.44	622	532
Razem gosp:		3.44	655	X	66	X	3.44	3.44	622	532
15 -i	GPZ	1.78	380	5	76	IIIAU	1.78	0.99	342	288
15 -j	GPZ	1.98	540	15	36	IIIB	1.98	0.38	270	225
31 -k	GPZ	6.59	1540	10	154	IIAU	6.59	0.66	1232	1028
42 -b	GPZ	4.43	890	10	89	IIIAU	4.43	3.04	846	704
79 -a	GPZ	1.72	440	10	44	IIIBU	1.72	0.69	264	228
89 -f	GPZ	3.95	415	10	42	IIIBU	3.95	0.35	394	328
122 -j	GPZ	2.40	855	10	86	IIIAU	2.40	1.70	812	684
144 -h	GPZ	5.06	1130	10	113	IIIBU	5.06	1.86	1074	884
144 -i	GPZ	4.58	1610	15	107	IIIB	4.58	1.37	805	662
162 -f	GPZ	4.32	1390	10	139	IIAU	4.32	1.73	1321	1130
189 -g	GPZ	3.52	865	5	173	IIBU	3.52	0.35	822	697
192 -c	GPZ	2.88	945	15	63	IIIB	2.88	0.86	474	398
204 -b	GPZ	1.16	190	5	38	IIBU	1.16	0.12	180	152
211 -g	GPZ	1.65	260	10	26	IIBU	1.65	0.33	247	204
213 -d	GPZ	2.24	475	10	48	IIBU	2.24	0.90	451	380
222 -d	GPZ	1.35	240	10	24	IIBU	1.35	0.14	215	180
222 -h	GPZ	3.86	1535	15	102	IIIB	3.86	1.16	768	640
223 -a	GPZ	6.36	1970	15	131	IIIB	6.36	1.91	985	828
245 -j	GPZ	2.85	860	20	43	IIIB	2.85	1.14	344	286
245 -o	GPZ	3.83	1665	15	111	IIB	3.83	1.53	832	697
264 -c	GPZ	2.82	520	10	52	IIBU	2.82	0.28	494	413
274 -j	GPZ	1.08	325	20	16	IIB	1.08	0.00	130	110
284 -h	GPZ	1.79	570	10	57	IIIAU	1.79	1.08	513	423
328 -i	GPZ	0.79	335	10	34	IIBU	0.79	0.00	335	280
335 -j	GPZ	0.67	185	10	19	IIBU	0.67	0.00	185	155
339 -h	GPZ	2.56	785	15	52	IIIB	2.56	0.77	393	335
367 -h	GPZ	6.54	1460	10	146	IIIBU	6.54	2.68	1386	1154
367 -i	GPZ	1.66	270	10	27	IIIBU	1.66	0.65	256	214
370 -b	GPZ	1.71	780	10	78	IIBU	1.71	0.34	741	628
370 -j	GPZ	2.18	445	10	45	IIIAU	2.18	1.54	423	352
371 -i	GPZ	5.95	2220	15	148	IIIB	5.95	1.79	1332	1116
371 -z	GPZ	0.55	150	10	15	IIBU	0.55	0.00	150	130
386 -f	GPZ	2.12	890	10	89	IIBU	2.12	0.42	757	642
386 -h	GPZ	1.14	220	10	22	IB	1.14	1.14	210	175
397 -b	GPZ	1.27	355	10	36	IIBU	1.27	0.38	338	285
397 -f	GPZ	1.25	390	15	26	IIIA	1.25	0.50	156	130
398 -c	GPZ	1.80	465	15	31	IIIB	1.80	0.54	232	193
409 -n	GPZ	2.23	530	15	35	IIIB	2.23	0.67	159	136
413 -g	GPZ	7.86	2855	15	190	IIA	7.86	0.00	1142	954
417 -c	GPZ	3.89	1030	20	52	IIIB	3.89	1.17	515	435
421 -d	GPZ	1.35	480	10	48	IIBU	1.35	0.00	456	385
437 -k	GPZ	1.82	735	10	74	IIBU	1.82	0.55	698	584
444 -n	GPZ	0.96	295	10	30	IIBU	0.96	0.00	295	245
465 -i	GPZ	2.58	1375	10	138	IIBU	2.58	0.77	1306	1092
474 -d	GPZ	2.40	300	10	30	IIIBU	2.40	0.79	285	238
476 -h	GPZ	5.79	1340	10	134	IIAU	5.79	2.32	1274	1079
478 -c	GPZ	6.07	1885	15	126	IIIB	6.07	1.82	565	474
479 -c	GPZ	3.70	370	10	37	IIIBU	3.70	1.40	333	283
482 -c	GPZ	3.02	1040	15	69	IIIA	3.02	0.91	312	262
497 -i	GPZ	1.75	200	10	20	IIIBU	1.75	0.51	180	154
499 -h	GPZ	2.49	500	10	50	IIIAU	2.49	1.71	476	399
501 -h	GPZ	0.72	255	10	26	IB	0.72	0.72	255	225
503 -j	GPZ	1.14	175	10	18	IIBU	1.14	0.11	166	138

Oddz. pod- oddz.	Gospo- darstwo	Pow. ha	Miąższość na całej po- wierzchni m3 brutto	Okres przebu- dowy	Orienta- cyjny etat m3/rok kol.4 /kol.5	Projektowane cięcia ręczne na I 10.lecie				
						Rodzaj rębni	pow. - ha		miąższość -m³	
							manip.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
532 -g	GPZ	6.38	795	10	80	IIIBU	6.38	2.50	636	524
539 -c	GPZ	1.58	665	10	67	IIBU	1.58	0.32	632	527
576 -d	GPZ	1.87	670	10	67	IIIAU	1.87	1.12	637	551
583 -g	GPZ	1.94	325	10	33	IIBU	1.94	0.39	309	261
597 -d	GPZ	3.75	1460	15	97	IIB	3.75	0.00	730	615
598 -i	GPZ	2.56	1125	10	113	IIIBU	2.56	0.77	786	679
615 -b	GPZ	5.71	2050	15	137	IIIB	5.71	1.71	1230	1032
639 -a	GPZ	4.88	1105	10	111	IIAU	4.88	0.49	1049	893
639 -d	GPZ	6.64	1450	10	145	IIAU	6.64	1.33	1378	1168
650 -f	GPZ	1.13	240	10	24	IIBU	1.13	0.34	228	190
650 -g	GPZ	2.04	480	10	48	IIBU	2.04	0.00	456	385
651 -c	GPZ	3.93	930	10	93	IIBU	3.93	0.00	885	745
652 -d	GPZ	2.98	910	5	182	IIBU	2.98	0.32	864	722
653 -d	GPZ	2.62	520	15	35	IIIB	2.62	0.79	261	218
657 -d	GPZ	3.99	1080	10	108	IIBU	3.99	2.00	972	815
659 -d	GPZ	5.28	1980	15	132	IIIB	5.28	1.58	990	837
667 -c	GPZ	2.79	710	20	36	IIIB	2.79	1.12	355	295
671 -h	GPZ	2.51	420	10	42	IIBU	2.51	0.25	336	284
690 -g	GPZ	2.09	500	15	33	IIIB	2.09	0.63	149	127
698 -b	GPZ	4.04	1240	5	248	IIAU	4.04	0.90	1179	984
714 -k	GPZ	3.99	765	5	153	IIBU	3.99	0.80	688	572
715 -a	GPZ	6.30	1765	15	118	IIA	6.30	0.00	529	447
719 -a	GPZ	2.06	515	10	52	IIBU	2.06	0.62	489	413
Razem gosp:		231.22	63625	X	5761	X	231.22	64.75	44894	37725
Razem A		271.66	77185	X	6750	X	271.66	77.72	53879	45292
130 -a	S	1.55	715		X					
134 -c	S	1.65	755		X					
Razem gosp:		3.20	1470	X	X					
34 -h	O	1.20	355	15	X					
41 -a	O	0.87	180	15	X					
121 -d	O	5.75	2065		X					
121 -h	O	1.28	425		X					
136 -c	O	2.09	830		X					
136 -p	O	1.06	185	15	X					
153 -b	O	0.73	130		X					
219 -d	O	7.02	2310		X					
222 -i	O	1.39	495		X					
225 -o	O	2.64	935		X					
235 -l	O	1.84	480		X					
260 -g	O	1.12	490		X					
261 -c	O	3.45	1555		X					
268 -g	O	5.02	1620		X					
283 -i	O	2.21	1045		X					
311 -s	O	2.77	870		X					
369 -k	O	1.98	765		X					
370 -l	O	1.26	340		X					
407 -a	O	2.01	880		X					
407 -b	O	5.59	2005		X					
408 -a	O	3.80	1220		X					
646 -f	O	1.02	210	15	X					
682 -k	O	2.98	1150		X					
684 -l	O	0.70	245		X					
702 -d	O	5.23	1560		X					
709 -k	O	1.96	595	15	X					
Razem gosp:		66.97	22940	X	X					
581 -h	GZ	1.93	525		X					
640 -l	GZ	2.06	550		X					
Razem gosp:		3.99	1075	X	X					
3 -b	GPZ	5.58	530		X					
4 -c	GPZ	2.00	565		X					
4 -g	GPZ	2.09	650		X					
23 -f	GPZ	0.60	180		X					
26 -c	GPZ	12.91	4055		X					
29 -h	GPZ	18.64	5160		X					
30 -k	GPZ	3.09	930		X					
31 -j	GPZ	2.44	635		X					
32 -k	GPZ	8.26	2870		X					
33 -k	GPZ	6.97	2165		X					
41 -b	GPZ	1.55	560		X					
57 -b	GPZ	1.62	685		X					
57 -d	GPZ	2.29	910		X					
58 -g	GPZ	7.81	2080		X					
59 -a	GPZ	15.23	4915		X					
60 -k	GPZ	2.36	595		X					
70 -a	GPZ	3.09	1095		X					

Oddz. pod-oddz.	Gospo- darstwo	Pow. ha	Miaższność na całej po- wierzchni m3 brutto	Okres przebu- dowy	Orienta- cyjny etat m3/rok	Projektowane cięcia rębne na I 10. lecie				
						Rodzaj rębni	pow. - ha		miaższność -m³	
					kol.4 /kol.5		manip.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
70 -h	GPZ	3.63	1320	15	X					
79 -b	GPZ	4.07	1205		X					
91 -a	GPZ	15.41	6875		X					
91 -d	GPZ	2.40	1180		X					
91 -f	GPZ	3.04	1035		X					
91 -g	GPZ	4.72	2105		X					
94 -l	GPZ	1.84	765		X					
106 -a	GPZ	1.45	420		X					
106 -g	GPZ	3.65	1540		X					
118 -f	GPZ	4.05	1255		X					
129 -g	GPZ	16.67	6635		X					
146 -c	GPZ	2.56	1105		X					
147 -b	GPZ	1.59	705		X					
149 -d	GPZ	8.81	4315		X					
154 -a	GPZ	1.46	260		X					
155 -h	GPZ	7.36	2250		X					
155 -j	GPZ	5.27	1585		X					
156 -f	GPZ	2.35	595		X					
156 -j	GPZ	4.17	1170		X					
158 -m	GPZ	3.14	1185		X					
165 -f	GPZ	1.21	360		X					
165 -j	GPZ	4.23	1335		X					
177 -i	GPZ	1.82	610		X					
194 -a	GPZ	8.33	3275		X					
203 -d	GPZ	6.93	2555		X					
206 -d	GPZ	1.25	390		X					
210 -d	GPZ	2.06	740		X					
211 -d	GPZ	1.45	530		X					
222 -g	GPZ	2.49	1035		X					
244 -d	GPZ	6.90	2665		X					
251 -d	GPZ	1.44	330		X					
269 -c	GPZ	2.17	570		X					
270 -h	GPZ	5.79	1910		X					
282 -k	GPZ	2.19	675		X					
283 -a	GPZ	12.68	4310		X					
287 -b	GPZ	8.49	2630		X					
288 -a	GPZ	5.09	1380		X					
290 -a	GPZ	3.13	1015		X					
298 -k	GPZ	4.84	2040		X					
305 -b	GPZ	4.00	1625		X					
305 -c	GPZ	5.10	2070		X					
305 -d	GPZ	4.79	1610		X					
306 -a	GPZ	4.45	1940		X					
317 -h	GPZ	6.85	3090		X					
320 -h	GPZ	2.00	650		X					
328 -a	GPZ	4.57	1640		X					
328 -h	GPZ	1.29	415		X					
328 -l	GPZ	0.58	150		X					
333 -b	GPZ	5.59	2270		X					
334 -n	GPZ	1.75	540		X					
356 -a	GPZ	6.59	2685		X					
367 -d	GPZ	6.13	2200		X					
368 -a	GPZ	11.76	4105		X					
370 -k	GPZ	0.64	145		X					
371 -j	GPZ	1.67	395		X					
386 -b	GPZ	0.92	205		X					
393 -c	GPZ	1.17	420		X					
393 -f	GPZ	1.27	435		X					
398 -b	GPZ	1.48	495		X					
409 -h	GPZ	4.71	1630		X					
409 -k	GPZ	3.51	1030		X					
410 -f	GPZ	1.35	310		X					
421 -b	GPZ	1.37	320		X					
437 -j	GPZ	0.99	330		X					
437 -n	GPZ	1.84	515		X					
438 -f	GPZ	2.28	890		X					
439 -j	GPZ	1.01	390		X					
440 -i	GPZ	2.80	890		X					
446 -a	GPZ	4.11	1305		X					
448 -o	GPZ	0.94	265		X					
449 -h	GPZ	2.95	800		X					
469 -n	GPZ	1.49	385		X					
474 -c	GPZ	3.30	715		X					
475 -d	GPZ	1.75	505		X					
479 -d	GPZ	2.98	940		X					
481 -j	GPZ	4.18	1245		X					

Oddz. pod- oddz.	Gospo- darstwo	Pow. ha	Miąższość na całej po- wierzchni m3 brutto	Okres przebu- dowy	Orienta- cyjny etat m3/rok kol.4 /kol.5	Projektowane cięcia ręczne na I 10.letcie				
						Rodzaj rębni	pow. - ha		miąższość -m³	
							manip.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
482 -j	GPZ	2.09	525	15	X					
483 -c	GPZ	5.54	565		X					
485 -m	GPZ	2.31	640		X					
490 -d	GPZ	1.00	440		X					
500 -b	GPZ	3.77	950		X					
501 -g	GPZ	5.49	1220		X					
502 -c	GPZ	4.53	945		X					
503 -a	GPZ	7.35	1045		X					
504 -h	GPZ	5.23	1475		X					
505 -g	GPZ	4.69	1295		X					
507 -d	GPZ	8.50	2880		X					
510 -g	GPZ	2.10	740		X					
532 -a	GPZ	6.20	2045		X					
534 -h	GPZ	2.89	945		X					
539 -a	GPZ	1.02	350		X					
556 -b	GPZ	1.27	405		X					
560 -j	GPZ	2.32	810		X					
560 -m	GPZ	1.19	405		X					
561 -i	GPZ	7.21	2725		X					
564 -a	GPZ	4.06	1350		X					
573 -j	GPZ	7.87	2305		X					
573 -l	GPZ	1.88	570		X					
574 -a	GPZ	5.30	1605	20	X					
574 -f	GPZ	2.36	805		X					
578 -c	GPZ	3.54	850		X					
578 -d	GPZ	1.86	325		X					
583 -h	GPZ	3.51	975		X					
584 -a	GPZ	4.10	1130		X					
584 -b	GPZ	4.13	1630		X					
584 -h	GPZ	1.76	745		X					
590 -a	GPZ	11.31	3815		X					
598 -f	GPZ	2.94	825		X					
600 -h	GPZ	7.21	2340		X					
600 -i	GPZ	1.06	335		X					
601 -a	GPZ	2.63	870		X					
601 -f	GPZ	4.52	1640		X					
602 -f	GPZ	3.06	2035		X					
613 -d	GPZ	4.66	1550		X					
614 -b	GPZ	6.60	2145		X					
643 -m	GPZ	4.30	1455		X					
643 -p	GPZ	1.89	595		X					
643 -r	GPZ	1.12	295		X					
643 -t	GPZ	3.37	1370		X					
648 -f	GPZ	2.15	660		X					
649 -a	GPZ	1.38	440		X					
650 -h	GPZ	3.36	1215		X					
650 -j	GPZ	4.28	1115		X					
651 -a	GPZ	5.40	1290		X					
653 -a	GPZ	3.95	1205		X					
665 -t	GPZ	0.76	295		X					
665 -w	GPZ	2.63	880		X					
669 -h	GPZ	8.95	3055		X					
671 -a	GPZ	28.83	7410		X					
673 -f	GPZ	3.46	1015		X					
674 -c	GPZ	0.99	455		X					
674 -g	GPZ	2.27	950		X					
682 -j	GPZ	1.63	600		X					
691 -f	GPZ	3.96	1570		X					
691 -g	GPZ	7.93	2810		X					
692 -b	GPZ	1.38	480		X					
692 -g	GPZ	3.51	1285		X					
697 -d	GPZ	4.96	1360		X					
697 -h	GPZ	4.86	1375	15	X					
697 -i	GPZ	5.08	935		X					
697 -j	GPZ	2.01	645		X					
698 -f	GPZ	0.98	370		X					
702 -f	GPZ	5.71	2180		X					
716 -l	GPZ	1.47	555		X					
719 -l	GPZ	1.16	455		X					
721 -d	GPZ	2.78	830		X					
723 -b	GPZ	1.41	600		X					
Razem gosp:		677.80	221990	X	X					
Razem B		751.96	247475	X	X					
127 -k	S	2.10	680		X					
134 -d	S	1.78	645		X					
134 -f	S	0.59	165		X					

Oddz. pod-oddz.	Gospo- darstwo	Pow. ha	Miaższność na całej po- wierzchni m3 brutto	Okres przebu- dowy	Orienta- cyjny etat m3/rok kol.4 /kol.5	Projektowane cięcia rębne na I 10.lecie				
						Rodzaj rębni	pow. - ha		miaższność -m³	
							manip.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
723 -i	S	9.63	3285		X					
Razem gosp:		14.10	4775	X	X					
15 -l	O	3.13	1470		X					
79 -c	O	1.31	345		X					
186 -j	O	0.71	235		X					
215 -w	O	0.97	200		X					
220 -d	O	1.56	590		X					
253 -b	O	0.58	180		X					
280 -j	O	0.68	225		X					
300 -g	O	2.32	875		X					
309 -c	O	2.15	740		X					
309 -d	O	2.61	745		X					
370 -c	O	1.40	465		X					
370 -m	O	0.96	235		X					
374 -c	O	1.65	570		X					
399 -c	O	10.13	3345		X					
401 -g	O	0.38	85		X					
412 -j	O	2.83	1135		X					
413 -d	O	0.74	355		X					
441 -a	O	3.83	1055		X					
508 -b	O	5.55	1480		X					
625 -i	O	0.71	170		X					
640 -c	O	5.18	2020		X					
642 -i	O	3.35	1100		X					
642 -l	O	3.71	1285		X					
675 -c	O	2.47	985		X					
679 -g	O	5.21	2070		X					
724 -h	O	2.63	905		X					
Razem gosp:		66.75	22865	X	X					
221 -c	GZ	1.90	920		X					
437 -w	GZ	3.22	830		X					
444 -r	GZ	1.65	470		X					
501 -l	GZ	5.32	1815		X					
552 -d	GZ	5.37	1025		X					
582 -h	GZ	6.84	2185		X					
640 -d	GZ	3.12	590		X					
666 -j	GZ	2.94	785		X					
670 -d	GZ	8.26	860		X					
Razem gosp:		38.62	9480	X	X					
7 -g	GPZ	4.81	1905		X					
14 -a	GPZ	12.04	4010		X					
30 -d	GPZ	3.13	1350		X					
33 -c	GPZ	14.06	4315		X					
33 -i	GPZ	3.78	1185		X					
40 -d	GPZ	2.63	730		X					
60 -a	GPZ	8.46	2505		X					
60 -b	GPZ	1.91	535		X					
93 -k	GPZ	2.26	355		X					
94 -a	GPZ	2.12	695		X					
94 -f	GPZ	2.29	845		X					
98 -h	GPZ	0.88	195		X					
122 -k	GPZ	1.08	345		X					
143 -k	GPZ	1.87	275		X					
145 -c	GPZ	0.65	110		X					
155 -i	GPZ	0.58	200		X					
155 -m	GPZ	3.18	1125		X					
175 -a	GPZ	3.80	1370		X					
175 -b	GPZ	9.14	3100		X					
175 -d	GPZ	3.14	770		X					
175 -g	GPZ	2.52	520		X					
177 -m	GPZ	0.57	80		X					
189 -f	GPZ	2.13	675		X					
208 -h	GPZ	1.07	250		X					
224 -h	GPZ	1.34	180		X					
238 -f	GPZ	0.57	180		X					
243 -f	GPZ	5.87	1890		X					
245 -k	GPZ	5.76	2240		X					
252 -d	GPZ	1.19	365		X					
254 -f	GPZ	3.94	1510		X					
255 -a	GPZ	5.66	2350		X					
256 -b	GPZ	2.73	1035		X					
276 -g	GPZ	1.01	215		X					
310 -d	GPZ	3.04	1050		X					
333 -h	GPZ	4.24	680		X					
334 -m	GPZ	2.02	375		X					

Oddz. pod- oddz.	Gospo- darstwo	Pow. ha	Miąższość na całej po- wierzchni m3 brutto	Okres przebu- dowy	Orienta- cyjny etat m3/rok kol.4 /kol.5	Projektowane cięcia ręczne na I 10.letcie				
						Rodzaj rębni	pow. - ha		miąższość -m³	
							manip.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
345 -f	GPZ	1.33	385		X					
348 -b	GPZ	17.03	6115		X					
348 -g	GPZ	2.04	820		X					
349 -l	GPZ	3.89	1255		X					
356 -b	GPZ	14.52	5825		X					
356 -d	GPZ	8.42	2360		X					
358 -j	GPZ	4.74	765		X					
359 -f	GPZ	5.96	1560		X					
359 -g	GPZ	5.56	810		X					
369 -a	GPZ	2.63	895		X					
369 -b	GPZ	0.77	275		X					
369 -h	GPZ	1.84	560		X					
371 -c	GPZ	2.42	845		X					
371 -m	GPZ	2.04	260		X					
371 -y	GPZ	0.74	100		X					
387 -a	GPZ	1.43	395		X					
388 -a	GPZ	1.54	575		X					
393 -d	GPZ	1.81	590		X					
395 -d	GPZ	2.34	775		X					
396 -f	GPZ	5.98	2360		X					
408 -i	GPZ	2.70	995		X					
421 -g	GPZ	2.15	630		X					
421 -i	GPZ	6.32	1565		X					
437 -g	GPZ	1.91	650		X					
439 -d	GPZ	1.79	685		X					
442 -g	GPZ	4.40	1945		X					
442 -h	GPZ	8.39	1315		X					
443 -j	GPZ	4.21	1470		X					
443 -k	GPZ	9.13	1580		X					
444 -b	GPZ	4.43	1075		X					
444 -m	GPZ	8.77	2295		X					
445 -a	GPZ	4.78	1575		X					
447 -l	GPZ	3.63	710		X					
448 -h	GPZ	2.08	695		X					
458 -c	GPZ	2.19	675		X					
461 -i	GPZ	1.21	165		X					
462 -b	GPZ	3.90	470		X					
462 -f	GPZ	5.43	585		X					
462 -j	GPZ	1.79	525		X					
469 -i	GPZ	5.58	1540		X					
470 -i	GPZ	3.78	790		X					
474 -i	GPZ	6.02	2400		X					
477 -h	GPZ	3.14	995		X					
477 -m	GPZ	2.51	465		X					
478 -g	GPZ	0.86	305		X					
479 -h	GPZ	1.08	300		X					
480 -f	GPZ	1.39	435		X					
481 -k	GPZ	2.84	765		X					
482 -a	GPZ	10.32	3065		X					
482 -d	GPZ	1.50	190		X					
483 -l	GPZ	2.62	650		X					
484 -a	GPZ	4.32	620		X					
484 -l	GPZ	4.15	485		X					
485 -k	GPZ	0.69	220		X					
485 -l	GPZ	2.84	800		X					
487 -j	GPZ	6.51	1910		X					
487 -m	GPZ	3.32	1125		X					
489 -b	GPZ	3.49	750		X					
490 -f	GPZ	12.78	4460		X					
491 -b	GPZ	10.23	3200		X					
499 -a	GPZ	6.38	1690		X					
499 -d	GPZ	8.60	1880		X					
499 -i	GPZ	1.08	405		X					
503 -h	GPZ	4.74	1340		X					
503 -i	GPZ	2.46	875		X					
508 -a	GPZ	2.60	945		X					
527 -a	GPZ	3.62	1360		X					
532 -i	GPZ	1.60	355		X					
535 -c	GPZ	1.44	440		X					
538 -h	GPZ	7.29	2405		X					
539 -h	GPZ	1.79	575		X					
552 -f	GPZ	8.32	1340		X					
552 -g	GPZ	7.03	950		X					
553 -a	GPZ	1.19	210		X					
554 -a	GPZ	12.96	4405		X					
556 -f	GPZ	3.41	1175		X					

Oddz. pod-oddz.	Gospo- darstwo	Pow. ha	Miąższość na całej po- wierzchni m3 brutto	Okres przebu- dowy	Orienta- cyjny etat m3/rok	Projektowane cięcia rębne na I 10.letcie				
						Rodzaj rębni	pow. - ha		miąższość -m³	
					kol.4 /kol.5		manip.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
557 -a	GPZ	1.97	705		X					
557 -c	GPZ	0.70	180		X					
557 -j	GPZ	9.65	3870		X					
558 -d	GPZ	4.09	1425		X					
559 -c	GPZ	10.72	3525		X					
559 -k	GPZ	1.16	375		X					
560 -i	GPZ	2.64	910		X					
560 -k	GPZ	6.45	1510		X					
562 -f	GPZ	4.64	1650		X					
573 -b	GPZ	7.16	2290		X					
578 -f	GPZ	11.00	3585		X					
579 -b	GPZ	2.23	610		X					
581 -g	GPZ	3.42	975		X					
588 -b	GPZ	1.33	505		X					
599 -a	GPZ	1.77	540		X					
599 -b	GPZ	3.96	1175		X					
600 -c	GPZ	3.82	1495		X					
604 -c	GPZ	1.00	365		X					
639 -b	GPZ	3.22	930		X					
650 -p	GPZ	1.16	300		X					
665 -c	GPZ	0.63	110		X					
665 -j	GPZ	1.06	170		X					
665 -s	GPZ	1.55	485		X					
665 -y	GPZ	2.47	750		X					
666 -k	GPZ	5.41	1570		X					
669 -b	GPZ	2.28	665		X					
669 -c	GPZ	0.58	170		X					
670 -c	GPZ	3.12	435		X					
672 -b	GPZ	12.18	4200		X					
683 -a	GPZ	16.66	5780		X					
697 -g	GPZ	2.01	535		X					
714 -c	GPZ	3.72	1445		X					
715 -b	GPZ	15.11	4425		X					
719 -n	GPZ	1.15	150		X					
722 -c	GPZ	1.37	400		X					
722 -g	GPZ	6.79	2370		X					
Razem gosp:		614.37	183045	X	X					
Razem C		733.84	220165	X	X					
Razem obręb		1757.46	544825	X	X		271.66	77.72	53879	45292

Wzór nr 4 Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1)

Oddz. pododdz.	Gospo- darstwo	Powierzchnia ha	Miaższość grubizny na całej po- wierzchni m³ brutto	Okres uprzętnię- cia	Orientacyjny (cząstkowy) etat cięć m³/rok	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miaższość -m³	
					kol.4 / kol.5	manipu- lacyjna	do odno- wienia	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4 -k	GPZ	3.93	1230	10	123	3.93	2.74	1168	983
4 -m	GPZ	2.42	755	10	76	2.42	1.73	717	603
5 -b	GPZ	3.42	1175	15	78	3.42	1.03	588	485
6 -a	GPZ	4.23	1350	5	270	4.23	2.97	1282	1064
10 -l	GPZ	1.93	715	15	48		0.00		
10 -m	GPZ	2.32	860	15	57		0.00		
14 -b	GPZ	4.08	1485	15	99		0.00		
15 -i	GPZ	1.78	380	5	76	1.78	0.99	342	288
15 -j	GPZ	1.98	540	15	36	1.98	0.38	270	225
24 -f	GPZ	1.65	655	10	66	1.65	1.15	622	518
24 -h	GPZ	2.16	810	15	54	2.16	0.86	486	405
25 -g	GPZ	2.31	650	15	43	2.31	0.69	325	270
30 -b	GPZ	2.28	645	15	43	2.28	0.68	322	270
30 -f	GPZ	3.42	1300	15	87		0.00		
30 -i	GPZ	3.39	1175	10	118	3.39	2.37	1116	926
31 -b	GPZ	2.35	905	10	90	2.35	1.63	815	688
31 -h	GPZ	4.39	1670	10	167	4.39	3.23	1586	1320
31 -k	GPZ	6.59	1540	10	154	6.59	0.66	1232	1028
33 -a	GPZ	3.36	1275	10	128	3.36	2.31	1211	1007
34 -h	O	1.20	355	15	24		0.00		
41 -a	O	0.87	180	15	12		0.00		
42 -b	GPZ	4.43	890	10	89	4.43	3.04	846	704
48 -c	GPZ	3.10	1310	10	131	3.10	2.12	1244	1026
50 -h	GPZ	1.41	580	15	39		0.00		
51 -j	GPZ	2.52	1035	5	207	2.52	1.69	983	812
57 -n	GPZ	2.98	820	15	55	2.98	2.07	779	651
71 -h	GPZ	6.18	1075	5	215	6.18	1.24	1021	855
79 -a	GPZ	1.72	440	10	44	1.72	0.69	264	228
80 -g	O	6.59	1740	15	116		1.74		
85 -b	GPZ	2.62	770	15	51	2.62	0.79	385	318
89 -f	GPZ	3.95	415	10	42	3.95	0.35	394	328
90 -i	GPZ	5.52	1485	15	99	5.52	1.66	594	486
92 -h	GPZ	2.52	1065	15	71	2.52	0.25	639	537
93 -j	GPZ	1.66	620	15	41		0.00		
94 -d	GPZ	1.29	660	10	66	1.29	0.26	627	523
95 -k	GPZ	4.89	1530	15	102	4.89	1.47	765	638
97 -k	GPZ	4.60	1670	15	111		0.00		
98 -a	GPZ	1.85	685	10	68	1.85	1.28	651	537
108 -i	GPZ	7.72	2850	15	190	7.72	2.32	1425	1175
111 -f	GPZ	5.26	2260	10	226	5.26	3.46	2147	1791
122 -a	GPZ	4.50	1765	15	118	4.50	1.35	882	738
122 -j	GPZ	2.40	855	10	86	2.40	1.70	812	684
136 -b	GPZ	3.33	1130	15	75		0.00		
136 -j	O	5.30	2110	10	211	5.30	3.94	1899	1575
136 -o	O	1.84	410	10	41	1.84	1.10	370	297
144 -h	GPZ	5.06	1130	10	113	5.06	1.86	1074	884
144 -i	GPZ	4.58	1610	15	107	4.58	1.37	805	662
145 -i	O	1.44	575	15	38	1.44	0.43	288	238
147 -c	GPZ	4.39	1645	15	110		0.00		
147 -f	GPZ	1.71	620	15	41		0.00		
148 -a	GPZ	6.61	1625	15	108	6.61	2.64	813	685
148 -b	GPZ	4.46	1930	20	96	4.46	1.34	965	812
148 -c	GPZ	5.26	2590	10	259	5.26	3.74	2461	2071
152 -g	S	1.30	350	15	23		0.00		
152 -h	O	0.65	250	15	17		0.00		
154 -h	O	3.69	1100	15	73	3.69	0.00	550	458
155 -a	GPZ	3.31	1280	10	128	3.31	2.44	640	535
156 -b	GPZ	5.64	2150	15	143		0.00		
158 -b	GPZ	2.05	670	15	45		0.00		
158 -d	GPZ	1.72	645	15	43		0.00		
162 -f	GPZ	4.32	1390	10	139	4.32	1.73	1321	1130
163 -d	GPZ	5.87	1995	15	133	5.87	1.76	998	832
165 -d	GPZ	4.73	1940	10	194	4.73	3.48	1843	1525
165 -g	GPZ	3.82	1410	15	94	3.82	1.15	423	350
168 -c	GPZ	3.60	1560	10	156	3.60	2.60	1404	1166
168 -d	GPZ	5.78	2405	15	160		0.00		
170 -f	O	5.67	2490	15	166		0.00		

Oddz. pododdz.	Gospo- darstwo	Powierzchnia ha	Miaższość grubizny na całej po- wierzchni m³ brutto	Okres uprzątńe- cia	Orientacyjny (cząstkowy) etat cięć m³/rok	Projektowane cięcia ręczne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miaższość -m³	
						kol.4 / kol.5	manipu- lacyjna	do odno- wienia	brutto netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
172 -j	GPZ	2.77	745	10	74	2.77	2.07	670	549
178 -k	GPZ	2.12	795	10	80	2.12	1.32	715	589
180 -l	GPZ	2.14	990	10	99	2.14	1.51	940	779
187 -c	O	4.15	2040	15	136	4.15	1.25	1020	850
189 -g	GPZ	3.52	865	5	173	3.52	0.35	822	697
192 -c	GPZ	2.88	945	15	63	2.88	0.86	474	398
192 -d	GPZ	2.80	920	15	61	2.80	0.84	460	382
194 -g	GPZ	5.07	2140	10	214	5.07	3.53	2033	1686
195 -b	GPZ	2.91	1005	15	67	2.91	1.16	603	501
196 -j	O	4.07	1810	10	181	4.07	2.98	1448	1200
197 -g	GPZ	2.59	940	10	94	2.59	1.82	893	741
204 -b	GPZ	1.16	190	5	38	1.16	0.12	180	152
204 -d	GPZ	6.73	2880	15	192	6.73	0.00	1440	1208
207 -d	GPZ	7.80	1650	15	110		2.34		
207 -f	GPZ	5.50	2360	15	157		0.00		
208 -a	GPZ	9.94	3725	15	248	9.94	3.98	1862	1555
211 -g	GPZ	1.65	260	10	26	1.65	0.33	247	204
212 -a	GPZ	6.37	1440	15	96		0.00		
213 -d	GPZ	2.24	475	10	48	2.24	0.90	451	380
217 -d	O	1.95	700	15	47		0.00		
218 -i	O	1.93	825	15	55		0.00		
219 -f	O	4.49	865	15	58	4.49	1.35	432	360
222 -d	GPZ	1.35	240	10	24	1.35	0.14	215	180
222 -h	GPZ	3.86	1535	15	102	3.86	1.16	768	640
222 -j	O	2.04	810	15	54	2.04	0.61	405	335
223 -a	GPZ	6.36	1970	15	131	6.36	1.91	985	828
223 -f	O	2.36	1050	15	70		0.00		
228 -c	O	2.15	1160	10	116	2.15	0.86	870	724
229 -d	GPZ	1.00	405	10	40	1.00	0.30	304	256
229 -g	GPZ	4.15	1820	15	121	4.15	1.25	910	763
230 -k	O	3.65	1955	10	196	3.65	2.55	1564	1300
231 -d	GPZ	5.99	3265	10	326	5.99	4.19	3101	2584
236 -d	O	3.06	1235	15	82		0.00		
236 -f	GPZ	3.22	1715	10	172	3.22	2.25	1629	1358
237 -f	O	4.75	2535	15	169	4.75	1.43	1267	1049
237 -i	GPZ	4.50	1925	15	128		0.00		
239 -b	GPZ	5.94	3460	15	231	5.94	2.38	2076	1713
245 -o	GPZ	3.83	1665	15	111	3.83	1.53	832	697
247 -h	GPZ	1.75	570	10	57	1.75	1.26	542	456
248 -b	GPZ	3.28	1000	15	67		0.00		
249 -d	GPZ	4.49	1320	20	66	4.49	1.35	660	545
250 -b	O	3.47	895	15	60	3.47	1.04	448	370
251 -a	O	5.61	1930	5	386	5.61	3.84	1834	1525
252 -b	GPZ	4.09	2040	10	204	4.09	2.87	1939	1601
254 -b	GPZ	5.47	2660	10	266	5.47	3.98	2128	1756
254 -c	GPZ	5.00	2605	15	174		0.00		
256 -h	O	4.43	2415	10	242	4.43	3.05	1932	1612
258 -b	O	4.12	2855	15	190	4.12	1.65	1142	956
258 -h	GPZ	2.97	1255	10	126	2.97	2.22	1192	988
258 -i	GPZ	3.78	1730	15	115		0.00		
264 -c	GPZ	2.82	520	10	52	2.82	0.28	494	413
270 -f	GPZ	5.33	1890	15	126	5.33	1.60	945	785
271 -d	GPZ	3.33	1950	10	195	3.33	0.00	1852	1567
274 -a	GPZ	4.02	1985	15	132	4.02	0.00	993	838
274 -j	GPZ	1.08	325	20	16	1.08	0.00	130	110
276 -c	GPZ	4.43	1455	10	146	4.43	2.26	1383	1154
276 -d	GPZ	8.41	4330	15	289	8.41	2.52	2164	1800
276 -h	GPZ	1.78	580	10	58	1.78	0.79	552	461
277 -d	O	5.98	3050	10	305	5.98	4.18	2134	1764
278 -g	O	4.53	2250	10	225	4.53	3.24	1576	1302
279 -b	GPZ	1.85	865	10	86	1.85	1.31	823	689
279 -f	O	1.99	540	10	54	1.99	0.40	513	428
280 -a	O	4.43	1900	15	127		0.00		
284 -h	GPZ	1.79	570	10	57	1.79	1.08	513	423
288 -c	O	3.52	1285	10	128	3.52	2.47	1221	1012
289 -a	GPZ	1.51	535	10	54	1.51	1.06	481	401
295 -a	O	2.01	790	10	79	2.01	1.51	751	622
295 -b	GPZ	5.32	2310	15	154		0.00		
295 -d	O	0.68	320	10	32	0.68	0.47	256	212
298 -a	O	5.06	2540	20	127		0.00		

Oddz. pododdz.	Gospo- darstwo	Powierzchnia ha	Miąższość grubizny na całej po- wierzchni m³ brutto	Okres uprzątńe- cia	Orientacyjny (cząstkowy) etat cięć m³/rok	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miąższość - m³	
						manipu- lacyjna	do odno- wienia	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
298 -j	GPZ	3.91	2495	15	166	3.91	1.56	1497	1275
302 -c	O	5.04	2480	10	248	5.04	3.43	2356	1966
303 -b	O	5.34	2690	15	179		0.00		
304 -b	GPZ	8.61	5095	15	340	8.61	2.58	2548	2197
304 -d	GPZ	2.35	935	15	62	2.35	0.71	468	393
307 -a	GPZ	4.36	1870	10	187	4.36	3.03	1309	1089
308 -b	O	4.22	2025	5	405	4.22	3.05	1924	1601
311 -d	O	1.59	665	20	33	1.59	0.00	200	167
311 -g	O	1.36	390	20	20	1.36	0.00	117	98
315 -d	GPZ	6.00	2495	10	250	6.00	4.53	2370	1976
322 -d	O	1.34	605	15	40		0.00		
323 -f	O	4.56	1790	15	119	4.56	1.82	1074	894
328 -i	GPZ	0.79	335	10	34	0.79	0.00	335	280
331 -b	O	3.39	1870	15	125		0.00		
334 -b	GPZ	1.55	450	15	30	1.55	0.47	226	187
335 -i	O	3.53	1135	10	114	3.53	2.51	1078	893
335 -j	GPZ	0.67	185	10	18	0.67	0.00	185	155
336 -i	GPZ	3.07	1170	10	117	3.07	2.19	1112	922
339 -h	GPZ	2.56	785	15	52	2.56	0.77	393	335
343 -j	GPZ	0.60	270	10	27	0.60	0.00	270	225
345 -c	GPZ	5.62	2040	10	204	5.62	4.05	1938	1620
354 -d	GPZ	5.35	1380	15	92	5.35	1.61	690	562
356 -c	GPZ	5.07	1695	15	113	5.07	1.52	848	705
367 -h	GPZ	6.54	1460	10	146	6.54	2.68	1386	1154
367 -i	GPZ	1.66	270	10	27	1.66	0.65	256	214
370 -b	GPZ	1.71	780	10	78	1.71	0.34	741	628
370 -j	GPZ	2.18	445	10	44	2.18	1.54	423	352
370 -n	O	1.55	445	10	44	1.55	0.47	423	361
371 -f	GPZ	5.27	970	10	97	5.27	2.36	582	480
371 -i	GPZ	5.95	2220	15	148	5.95	1.79	1332	1116
371 -j	GPZ	1.67	395	15	26		0.00		
371 -z	GPZ	0.55	150	10	15	0.55	0.00	150	130
372 -c	O	3.73	1040	10	104	3.73	1.92	726	606
372 -k	O	1.13	275	10	28	1.13	0.55	194	161
375 -h	O	5.58	3125	15	208	5.58	0.00	2187	1840
380 -g	GPZ	4.52	1855	10	186	4.52	3.12	1298	1078
386 -f	GPZ	2.12	890	10	89	2.12	0.42	757	642
388 -h	O	2.51	945	15	63	2.51	1.00	567	459
394 -d	O	3.51	1395	10	140	3.51	2.57	976	812
394 -f	O	3.02	920	15	61		0.00		
397 -b	GPZ	1.27	355	10	36	1.27	0.38	338	285
397 -g	GPZ	3.32	915	10	92	3.32	2.30	869	722
397 -h	O	5.71	2005	10	200	5.71	2.29	1604	1332
398 -c	GPZ	1.80	465	15	31	1.80	0.54	232	193
400 -j	O	5.21	1890	15	126		0.00		
401 -b	O	1.88	495	10	50	1.88	1.32	396	332
401 -i	O	1.92	450	10	45	1.92	0.89	225	188
405 -h	GPZ	2.85	1035	15	69	2.85	1.14	518	430
407 -c	GPZ	2.32	245	10	24	2.32	0.89	233	190
407 -f	GPZ	2.51	470	10	47	2.51	0.87	446	366
407 -g	GPZ	2.54	1145	15	76	2.54	0.76	572	472
409 -d	O	3.93	730	10	73	3.93	1.00	584	492
409 -n	GPZ	2.23	530	15	35	2.23	0.67	159	136
410 -b	GPZ	4.71	1875	10	188	4.71	3.46	1500	1244
410 -g	O	3.17	925	15	62		0.00		
413 -f	O	4.88	2260	15	151	4.88	1.95	1130	937
413 -g	GPZ	7.86	2855	15	190	7.86	0.00	1142	954
416 -c	O	4.78	2045	10	204	4.78	3.43	1943	1624
417 -c	GPZ	3.89	1030	20	52	3.89	1.17	515	435
417 -k	O	2.57	875	10	88	2.57	1.78	525	435
421 -d	GPZ	1.35	480	10	48	1.35	0.00	456	385
426 -b	O	3.60	1520	10	152	3.60	2.54	1216	1012
426 -i	O	4.97	2040	15	136		0.00		
427 -d	O	4.50	1530	10	153	4.20	3.00	1358	1135
433 -a	O	2.74	1185	10	118	2.74	1.92	830	686
437 -k	GPZ	1.82	735	10	74	1.82	0.55	698	584
437 -o	GPZ	2.43	1225	10	122	2.43	0.73	1163	969
440 -j	GPZ	2.27	770	15	51	2.27	0.68	385	322
444 -n	GPZ	0.96	295	10	30	0.96	0.00	295	245
465 -i	GPZ	2.58	1375	10	138	2.58	0.77	1306	1092

Oddz. pododdz.	Gospo- darstwo	Powierzchnia ha	Miaższość grubizny na całej po- wierzchni m³ brutto	Okres uprząt- nia	Orientacyjny (częstkowy) etat cięć m³/rok	Projektowane cięcia ręczne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miaższość -m³	
						kol.4 / kol.5	manipu- lacyjna	do odno- wienia	brutto netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
474 -a	GPZ	5.16	2375	10	238	5.16	3.61	2256	1886
474 -c	GPZ	3.30	715	15	48		0.30		
474 -d	GPZ	2.40	300	10	30	2.40	0.79	285	238
476 -h	GPZ	5.79	1340	10	134	5.79	2.32	1274	1079
478 -a	GPZ	3.65	1340	10	134	3.65	2.55	1273	1060
478 -c	GPZ	6.07	1885	15	126	6.07	1.82	565	474
479 -c	GPZ	3.70	370	10	37	3.70	1.40	333	283
486 -d	GPZ	5.67	2205	10	220	5.67	4.02	2095	1743
486 -f	GPZ	5.36	1495	15	100	5.36	1.61	748	622
495 -a	O	3.86	750	10	75	3.86	1.49	600	512
495 -d	O	4.08	795	10	80	4.08	1.34	716	594
496 -d	S	4.12	1120	15	75		0.00		
497 -i	GPZ	1.75	200	10	20	1.75	0.51	180	154
499 -h	GPZ	2.49	500	10	50	2.49	1.71	476	399
501 -m	GPZ	3.12	250	15	17		0.88		
503 -j	GPZ	1.14	175	10	18	1.14	0.11	166	138
531 -k	GPZ	1.74	715	10	72	1.74	1.16	679	560
532 -g	GPZ	6.38	795	10	80	6.38	2.50	636	524
532 -h	GPZ	1.07	195	10	20	1.07	0.67	186	172
534 -h	GPZ	2.89	945	15	63		0.00		
539 -c	GPZ	1.58	665	10	66	1.58	0.32	632	527
576 -d	GPZ	1.87	670	10	67	1.87	1.12	637	551
583 -g	GPZ	1.94	325	10	32	1.94	0.39	309	261
584 -a	GPZ	4.10	1130	20	56		0.00		
585 -b	GPZ	5.45	1970	10	197	5.45	4.01	1872	1562
588 -c	O	2.02	710	15	47	2.02	0.61	284	246
589 -a	GPZ	2.42	190	10	19	2.42	0.48	95	85
589 -f	O	9.93	4870	20	244	9.93	2.98	1461	1269
590 -d	O	2.70	860	15	57	2.70	0.54	258	234
590 -j	S	4.78	1525	15	102		0.00		
591 -i	O	2.65	775	10	78	2.65	0.00	736	650
591 -j	GPZ	4.14	2485	10	248	4.14	1.50	2360	2042
593 -b	GPZ	5.12	2305	10	230	5.12	3.43	2190	1866
597 -c	GPZ	5.99	3020	5	604	5.99	3.84	2869	2479
597 -d	GPZ	3.75	1460	15	97	3.75	0.00	730	615
598 -i	GPZ	2.56	1125	10	112	2.56	0.77	786	679
599 -g	GPZ	4.92	2135	10	214	4.92	3.47	2028	1710
601 -h	GPZ	7.00	2675	15	178		0.00		
601 -i	GPZ	3.32	1460	10	146	3.32	1.00	1387	1164
602 -c	GPZ	4.42	915	10	92	4.42	1.42	824	694
602 -d	GPZ	5.97	2325	15	155	5.97	1.79	1163	974
606 -a	O	1.75	495	10	50	1.75	0.35	445	418
606 -d	GPZ	3.78	1390	10	139	3.78	2.50	1321	1107
607 -b	GPZ	5.35	2595	10	260	5.35	3.70	2465	2081
608 -c	GPZ	4.35	1785	10	178	4.35	3.02	1696	1420
608 -d	GPZ	2.09	970	15	65	2.09	0.63	486	407
608 -h	GPZ	3.40	1300	10	130	3.40	2.34	1235	1035
609 -a	GPZ	5.86	2545	15	170	5.86	1.76	1273	1067
609 -g	GPZ	5.76	2770	10	277	5.76	3.97	2631	2209
611 -d	O	2.87	1835	15	122	2.87	1.44	917	870
612 -f	GPZ	4.09	1840	15	123	4.09	1.64	1104	921
615 -a	GPZ	5.53	2020	10	202	5.53	3.78	1919	1610
615 -c	GPZ	5.77	2065	10	206	5.77	4.03	1962	1658
616 -c	GPZ	2.85	1380	10	138	2.85	0.00	1243	1044
616 -d	GPZ	2.70	1260	10	126	2.70	1.87	1197	1007
618 -d	O	4.75	1975	15	132		0.00		
619 -a	GPZ	5.12	1860	10	186	5.12	3.37	1767	1468
619 -b	GPZ	6.00	2520	10	252	6.00	4.07	2394	1999
620 -b	GPZ	4.32	1670	5	334	4.32	3.19	1587	1330
620 -h	GPZ	3.31	1280	5	256	3.31	2.48	1216	1049
630 -a	GPZ	5.53	2350	20	118		0.00		
632 -f	O	4.40	2055	10	206	4.40	3.30	1438	1194
639 -a	GPZ	4.88	1105	10	110	4.88	0.49	1049	893
639 -d	GPZ	6.64	1450	10	145	6.64	1.33	1378	1168
642 -h	GPZ	2.07	895	15	60	2.07	0.62	268	224
646 -f	O	1.02	210	15	14		0.00		
650 -f	GPZ	1.13	240	10	24	1.13	0.34	228	190
650 -g	GPZ	2.04	480	10	48	2.04	0.00	456	385
650 -o	GPZ	2.85	1075	15	72		0.00		
651 -c	GPZ	3.93	930	10	93	3.93	0.00	885	745

Oddz. pododdz.	Gospo- darstwo	Powierzchnia ha	Miąższość grubizny na całej po- wierzchni m³ brutto	Okres uprzątńe- cia	Orientacyjny (częstkowy) etat cięć m³/rok	Projektowane cięcia rębne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miąższość -m³	
						kol.4 / kol.5	manipu- lacyjna	do odno- wienia	brutto netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
652 -d	GPZ	2.98	910	5	182	2.98	0.32	864	722
653 -d	GPZ	2.62	520	15	35	2.62	0.79	261	218
655 -j	O	1.71	800	15	53	1.71	0.51	400	335
657 -d	GPZ	3.99	1080	10	108	3.99	2.00	972	815
657 -i	GPZ	2.09	925	5	185	2.09	1.55	879	736
659 -d	GPZ	5.28	1980	15	132	5.28	1.58	990	837
660 -o	GPZ	5.38	2050	15	137	5.38	2.15	1230	1026
661 -l	O	2.54	420	10	42	2.54	0.90	378	320
663 -c	O	3.65	1730	15	115	3.65	1.10	865	720
663 -g	O	2.30	1400	20	70	2.30	0.00	560	466
665 -h	GPZ	3.85	1195	10	120	3.85	2.66	1135	945
666 -c	GPZ	1.71	320	5	64	1.71	0.73	304	252
667 -i	GPZ	3.23	910	15	61		0.00		
671 -h	GPZ	2.51	420	10	42	2.51	0.25	336	284
675 -h	O	1.56	545	10	54	1.56	1.14	436	364
678 -a	GPZ	2.85	990	15	66		0.00		
684 -f	O	4.59	1590	10	159	4.59	0.47	1431	1201
689 -i	GPZ	3.69	1375	15	92		0.00		
690 -g	GPZ	2.09	500	15	33	2.09	0.63	149	127
690 -h	O	1.55	1205	10	120	1.55	0.62	1144	964
696 -g	O	4.23	1785	15	119		0.00		
697 -c	GPZ	4.03	1160	15	77	4.03	1.21	580	490
697 -i	GPZ	5.08	935	15	62		0.00		
698 -b	GPZ	4.04	1240	5	248	4.04	0.90	1179	984
699 -l	GPZ	2.38	905	15	60	2.38	0.71	452	372
709 -k	O	1.96	595	15	40		0.00		
711 -h	O	2.11	765	15	51		0.37		
711 -i	O	3.88	1360	15	91		0.00		
714 -k	GPZ	3.99	765	5	153	3.99	0.80	688	572
715 -a	GPZ	6.30	1765	15	118	6.30	0.00	529	447
715 -g	GPZ	2.16	535	10	54	2.16	0.65	268	220
719 -a	GPZ	2.06	515	10	52	2.06	0.62	489	413
720 -f	O	1.21	450	15	30	1.21	0.36	225	190
720 -i	GPZ	4.13	1250	15	83		0.41		
723 -c	O	3.15	840	10	84	3.15	0.94	798	670
Razem gosp.	S	10.20	2995		200	0.00	0.00	0	0
	O	283.41	113525		9439	204.95	95.99	56645	47437
	GZ	0.00	0		0	0.00	0.00	0	0
	GPZ	817.65	287550		25321	682.62	295.51	180728	151347
	GP	0.00	0		0	0.00	0.00	0	0
Razem obręb		1111.26	404070		34960	887.57	391.50	237373	198784

Wzór nr 5 Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia

Nadleśnictwo Człopa, Obręb CZŁOPA (08-01-1)

Oddz. pododdz.	Gospo- darstwo	Powierz- nia ha	Miąższość grubizny na całej po- wierzchni m³ brutto	Okres uprzętnię- cia	Orientacyjny (częstkowy) etat cięć m³/rok kol.4 / kol.5	Projektowane cięcia ręczne na 10-lecie			
						powierzchnia. - ha		miąższość -m3	
						manipu- lacyjna	do odno- wienia	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
136 -p	O	1.06	185	15	12		0.44		
194 -h	O	3.87	1490	15	99		1.20		
234 -k	GPZ	2.12	1100	15	73		0.61		
252 -g	O	4.07	1565	15	104		1.21		
338 -c	GPZ	1.51	675	15	45		0.36		
412 -f	O	3.31	1280	15	85		1.05		
428 -c	O	4.53	1545	15	103		1.36		
502 -h	GPZ	2.93	945	15	63		0.85		
589 -c	O	4.24	1370	15	91	4.24	1.27	412	359
618 -f	GPZ	4.94	1750	15	117		1.42		
701 -c	O	4.87	1985	15	132	4.87	1.95	794	658
Razem gosp.	S	0.00	0		0	0.00	0.00	0	0
	O	25.95	9420		626	9.11	8.48	1206	1017
	GZ	0.00	0		0	0.00	0.00	0	0
	GPZ	11.50	4470		298	0.00	3.24	0	0
	GP	0.00	0		0	0.00	0.00	0	0
Razem obręb		37.45	13890		924	9.11	11.72	1206	1017